

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน ของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักงบประมาณ

มกราคม ๒๕๕๙

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน ของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักงบประมาณ

มกราคม ๒๕๕๙

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน
ของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของ
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สารบัญ

หน้า

- **รายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ**

๑. ภาพรวมการจัดการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ๑

๒. การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำแนกตามกระทรวงและหน่วยงาน ๓๙

๒.๑ สำนักนายกรัฐมนตรี ๓๙

๒.๒ กระทรวงกลาโหม ๕๑

๒.๓ กระทรวงการคลัง ๕๓

๒.๔ กระทรวงการต่างประเทศ ๖๑

๒.๕ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ๖๘

๒.๖ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๗๔

๒.๗ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๗๗

๒.๘ กระทรวงคมนาคม ๙๒

๒.๙ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑๑๑

๒.๑๐ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ๑๒๐

๒.๑๑ กระทรวงพลังงาน ๑๒๗

๒.๑๒ กระทรวงพาณิชย์ ๑๓๒

๒.๑๓ กระทรวงมหาดไทย ๑๓๙

๒.๑๔ กระทรวงยุติธรรม ๑๖๑

๒.๑๕ กระทรวงแรงงาน ๑๗๕

๒.๑๖ กระทรวงวัฒนธรรม ๑๘๔

๒.๑๗ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ๑๙๔

๒.๑๘ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๐๕

๒.๑๙ กระทรวงสาธารณสุข ๒๓๒

๒.๒๐ กระทรวงอุตสาหกรรม ๒๗๓

๒.๒๑ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง ๒๙๑

๒.๒๒ หน่วยงานของรัฐสภา ๓๐๑

๒.๒๓ หน่วยงานของศาล ๓๐๒

๒.๒๔ หน่วยงานอิสระของรัฐ ๓๑๐

๒.๒๕ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ๓๑๒

- **ภาคผนวก**

๑) หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ด่วนที่สุด ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/๕๑๗๗ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๘
เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๒) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๓๓๙๓ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘
เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๓) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๓๓๓๙๔ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘
เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๔) หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๗๒๐/ว.๑๑ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘
เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๕) หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๗๒๐/๑๐๐๙๓ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙
เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของ
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของ
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้มีข้อสังเกตที่เกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ โดยส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ ได้รับทราบข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ และรายงานผลการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ภาพรวมการจัดการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑.๑ ขอให้รัฐบาลรับข้อสังเกตภาพรวมของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดเป็นนโยบายสำคัญในการปรับปรุงการจัดทำงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และมอบหมายให้ทุกหน่วยงานเริ่มดำเนินการในทันที ซึ่งการดำเนินการตามข้อสังเกตดังกล่าว จะเป็นสาระสำคัญเพียงพอที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงบประมาณ

ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐๒ กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ให้กับสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และโดยที่ได้มีมติคณะรัฐมนตรีขอให้ทุกหน่วยงานของรัฐรับไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยให้สำนักงบประมาณเป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมผลการดำเนินการ แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

โดยข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ สำนักงบประมาณได้พิจารณาแล้วพบว่ามีประเด็นข้อสังเกตของกรรมาธิการฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ได้แก่

๑) ควรให้ความสำคัญในการนำเป้าหมายระดับชาติ ไปกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ แผนงาน/โครงการ ของหน่วยงาน

๒) ควรมีการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการและให้ความสำคัญกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน/โครงการ เพื่อติดตามความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ

๓) ควรปฏิรูประบบการจัดทำงบประมาณ โดยยึดหลักการที่นำไปสู่การจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง โดยประสานความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานกลางหลักที่มีหน้าที่ด้านยุทธศาสตร์ นโยบาย และการบริหารทรัพยากร

ในการนี้ สำนักงบประมาณจะได้นำข้อสังเกตดังกล่าวมาพิจารณาทบทวนปรับปรุงการดำเนินงาน และใช้เป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป โดยข้อสังเกตบางประการอยู่ระหว่างการดำเนินการของสำนักงบประมาณแล้ว อาทิเช่น การปฏิรูประบบงบประมาณ โดยเฉพาะการมุ่งเน้นผลสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ และความเชื่อมโยงของเป้าหมายแผนงานในทุกระดับและครอบคลุมทุกมิติ รวมทั้งการบูรณาการงบประมาณ เป็นต้น

๑.๒ ขอให้มีการปฏิรูประบบการจัดทำงบประมาณ โดยต้องยึดหลักการที่นำไปสู่การจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง โดยประสานความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานกลางหลักที่มีหน้าที่ด้านยุทธศาสตร์ นโยบาย และการบริหารทรัพยากร เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาช่วยในการดำเนินงาน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงบประมาณ

เพื่อให้การจัดทำงบประมาณมีความสอดคล้องกับสภาวการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดินในปัจจุบัน สำนักงบประมาณจึงได้มีการจัดตั้งคณะทำงานปฏิรูประบบงบประมาณขึ้น เพื่อศึกษาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณให้สามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ มีความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน การบูรณาการ และการให้ความสำคัญในมิติพื้นที่ ซึ่งในการดำเนินงานที่ผ่านมาคณะทำงานปฏิรูประบบงบประมาณได้มีการศึกษาแนวทางการดำเนินงาน รวมถึงการทบทวนปัญหาอุปสรรคของระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Performance Based Budgeting) ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อปรับปรุงกระบวนการงบประมาณ ซึ่งเป็นการปรับปรุงการจัดทำแผนงบประมาณ การแบ่งกลุ่มประเภทรายจ่าย และการปรับปรุงงานสนับสนุนอื่น ๆ

จากการศึกษาได้ข้อสรุปเบื้องต้นว่า ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Performance Based Budgeting) เป็นระบบที่ได้รับการยอมรับอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากมีความสมบูรณ์ทั้งในการจัดทำงบประมาณโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๖ ประการ คือ (๑) ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ระดับชาติ (๒) การจัดทำงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (๓) การเพิ่มขอบเขตของความครอบคลุมงบประมาณ (๔) การกระจายอำนาจ (๕) ธรรมาภิบาล และ (๖) การติดตาม ประเมินผล โดยคำนึงถึงผลลัพธ์ ผลกระทบ และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณตามตัวชี้วัดผลการดำเนินการของโครงการตามยุทธศาสตร์ของประเทศ อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูประบบราชการให้มีความทันสมัยภายใต้กรอบวินัยด้านการคลังและงบประมาณ อย่างไรก็ดี เพื่อให้การดำเนินการด้านการงบประมาณมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สำนักงบประมาณมีความจำเป็นต้องดำเนินการปรับปรุงกระบวนการ และเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณ เช่น

๑) การปรับปรุงโครงสร้างแผนงานงบประมาณ ให้มีความเชื่อมโยงกับแผนระดับชาติ และเกิดการบูรณาการเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์เดียวกัน โดยมุ่งเน้นผลสำเร็จของแผนงานในยุทธศาสตร์ระดับชาติ และทบทวนการทำความเชื่อมโยงรายละเอียดเป้าหมายการให้บริการระดับกระทรวงและหน่วยงาน โดยแบ่งแผนงานออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ แผนงานบุคลากรภาครัฐ แผนงานพื้นฐาน และแผนงานยุทธศาสตร์ ซึ่งการจำแนกดังกล่าวจะทำให้การจัดทำและบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมีความยืดหยุ่นสำหรับฝ่ายบริหารในการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เหมาะสมกับสถานการณ์ภายใต้พลวัตรทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการประเมินผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณให้บรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์อย่างแท้จริง

๒) ปรับปรุงแนวทางการพิจารณางบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด พื้นที่ดำเนินการและกรอบวงเงินที่ชัดเจน เพื่อลดความซ้ำซ้อน

และเพิ่มประสิทธิภาพการบูรณาการให้หน่วยงานต่างๆ สามารถขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลได้อย่างมีผลสัมฤทธิ์ และพิจารณาถึงความคุ้มค่าของเงิน (Value for Money) ประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

๓) ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน สำนักงบประมาณได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณในระดับพื้นที่ โดยมีการจัดตั้งสำนักจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ จำนวน ๑๘ เขต เพื่อสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในลักษณะล่างสู่บน (Bottom – up) โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาส่วนราชการในภูมิภาค รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่ เพื่อจัดทำแผนความต้องการของงบประมาณของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผ่านส่วนราชการที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ สำนักงบประมาณได้จัดตั้งสำนักประเมินผล ๒ เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน/โครงการ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์และแผนบูรณาการ และดำเนินการร่วมกับสำนักจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ในการติดตาม กำกับดูแล และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณในมิติพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงความก้าวหน้าและสภาพปัญหาในการดำเนินโครงการต่างๆ ที่ประชาชนเสนอ โดยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงบประมาณ ซึ่งจะเป็นส่วนสนับสนุนที่สำคัญที่ทำให้เกิดความโปร่งใสทางการคลัง (Fiscal Transparency)

๔) การให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (Medium Term Expenditure Framework: MTEF) ระยะเวลา ๓ ปี และงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะยาว (Long Term Expenditure Framework: LTEF) ระยะเวลา ๑๐- ๒๐ ปี เพื่อให้การวางแผนพัฒนาการจัดทำงบประมาณของประเทศ และของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นมีความต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายความมั่นคง และนโยบายรัฐบาล นอกจากนี้ในกรณีที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีประกาศใช้ไม่ทันปีงบประมาณใหม่ สำนักงบประมาณ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาครัฐ สามารถนำข้อมูลงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (MTEF) ดังกล่าว มาประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายไปพลางก่อนได้

๕) ในส่วนการนำระบบสารสนเทศที่ทันสมัยมาช่วยดำเนินการพัฒนาระบบงบประมาณนั้น สำนักงบประมาณ ได้ดำเนินการ ดังนี้

๕.๑.ประสานงานและเตรียมความพร้อมในการปรับปรุงระบบ e - Budgeting ที่ใช้งานอยู่ในปัจจุบัน ให้สามารถนำมาใช้งานได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมตามแนวทางการปฏิรูปทั้งในส่วนของโครงสร้างข้อมูลงบประมาณ ระบบการบันทึก/นำเข้าข้อมูล และระบบรายงานสารสนเทศ เพื่อรองรับสนับสนุนการใช้งานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการจัดการงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๒. ประสานรวบรวมข้อมูล เพื่อนำไปใช้ประกอบในการศึกษาวิเคราะห์ และออกแบบระบบใหม่ ตามโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาความเหมาะสมการพัฒนาระบบเพื่อก้าวสู่ Smart e - Budgeting (Seb) ให้สอดคล้องเหมาะสมตามแนวทางการปฏิรูปฯ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณของประเทศเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเห็นควรว่าจะต้องมีการปฏิรูประบบงบประมาณ โดยควรมีกฎหมายที่เป็นกรอบในการบริหารการเงินการคลังภาครัฐที่กำหนดแนวทางในการจัดหารายได้ การใช้จ่ายงบประมาณ การบริหารจัดการทรัพย์สินและการก่อหนี้ของภาครัฐ รวมถึงการรายงานและการตรวจสอบ ตลอดจนมีการปรับปรุงพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้มีการจัดทำงบประมาณระยะปานกลางและระยะยาว เพื่อเป็นกรอบในการวางแผนงบประมาณของส่วน

ราชการรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานของรัฐ และสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้ ภายใต้กรอบกฎหมายดังกล่าว ต้องให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณแบบบูรณาการและมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยยึดพื้นที่และประเด็นการพัฒนาที่สำคัญเป็นตัวตั้ง และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำงบประมาณได้มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีความเป็นเจ้าของและติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการหลายอย่างควบคู่กัน ทั้งเรื่องระบบงบประมาณและการจัดโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดิน สำนักงาน ก.พ.ร. อยู่ระหว่างการดำเนินการร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาระบบราชการให้เอื้อการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณและให้ข้อเสนอแนะการแก้กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

๑) พัฒนาระบบแผนงบประมาณล่วงหน้าระยะปานกลางและกรอบการจัดสรรงบประมาณล่วงหน้าระยะปานกลางเพื่อให้รัฐบาลทราบว่าอยู่ระหว่างการดำเนินการอะไรในระยะปานกลาง และทราบข้อจำกัดของงบประมาณที่รัฐบาลมีและสามารถใช้ได้จริงในระยะปานกลาง ซึ่งจะช่วยในการจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินนโยบายต่างๆ ทั้งนี้ต้องเชื่อมโยงกับประมาณการและเป้าหมายทางการคลังในระยะกลางและระยะยาวด้วย

๒) ระบบงบประมาณที่ใช้ในปัจจุบัน (และการดำเนินการทางการคลังผ่านช่องทางอื่นๆ) สะท้อนโครงสร้างและวิธีการบริหารราชการแผ่นดินที่มุ่งเน้นการรวมศูนย์อำนาจและการบริหารเชิงภารกิจซึ่งทำให้การจัดสรรงบประมาณเน้นการจัดสรรให้ส่วนราชการตามภารกิจและมีการควบคุมการใช้จ่ายจากส่วนกลางอย่างเข้มงวด ระบบดังกล่าวส่งผลให้ขาดการประสานแผนและประสานการดำเนินงานในแนวระนาบระหว่างส่วนราชการกลางด้วยกันเอง(Horizontal Integration) ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานและจัดสรรงบประมาณ และขาดการสร้างพลังร่วม(Synergy) ในการดำเนินงานซึ่งควรส่งเสริมกันและกันได้ นอกจากนี้การมุ่งเน้นการบริหารเชิงภารกิจทำให้ละเลยการบริหารเชิงพื้นที่ (Area Based Management) ทั้งในระดับภูมิภาคและการปกครองส่วนท้องถิ่น

ดังนั้นจึงควรมีการทบทวนบทบาท ภารกิจ และความสัมพันธ์ในการบริหารจัดการระหว่างส่วนราชการกลางด้วยกันเอง และระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และการปกครองส่วนท้องถิ่น และจัดให้มีระบบงบประมาณเชิงพื้นที่ควบคู่กับระบบงบประมาณระดับชาติเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการบริหารเชิงภารกิจและการบริหารเชิงพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งทั้งหมดนี้จะเอื้อให้สามารถพัฒนาประสิทธิภาพจัดสรรทรัพยากรสาธารณะให้สะท้อนยุทธศาสตร์ของรัฐบาลและมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ได้ดียิ่งขึ้น

๓) หลังจากได้ทบทวนบทบาท ภารกิจ และความสัมพันธ์ในการบริหารจัดการระหว่างส่วนราชการกลางด้วยกันเอง และระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และการปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ต้องกำหนดให้สร้างฐานข้อมูลการจัดสรรและเบิกจ่ายทรัพยากรภาคสาธารณะในทุกมิติแบบ Matrix เพื่อให้ทราบการจัดสรรทรัพยากรสาธารณะตามมิติของหน่วยงานและพื้นที่ต่างๆให้ครบตามแหล่งเงินที่รัฐบาลใช้ในการดำเนินนโยบายสาธารณะ

๓.๑) มิติระหว่างพื้นที่

- ส่วนกลาง
- จังหวัด
- กลุ่มจังหวัด
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๒) มิติกิจกรรมทางการคลังต่างๆ(แบ่งตามองค์กรของรัฐ)

- รายได้/รายจ่ายในงบประมาณ
- เงินกู้ต่างประเทศ
- กองทุนนอกงบประมาณ(เช่น กองทุนประกันสังคม กองทุนน้ำมัน กองทุนหมุนเวียนต่าง ๆ)
- การดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- งบลงทุน/รายได้เพื่อการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ
- นโยบายกึ่งการคลัง (Quasi Fiscal Activities) โดยเฉพาะการดำเนินนโยบายผ่านสถาบันการเงินของรัฐ (เช่นโครงการจำนำข้าว โครงการบ้านเอื้ออาทร) หรือการใช้นวัตกรรมทางการเงินผ่านหน่วยงานของรัฐอื่นๆ (เช่น Securitization)
- การให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายของรัฐบาล เช่นการให้ภาคเอกชนร่วมลงทุนกับภาครัฐ (Public Private Partnership) หรือรายจ่ายภาษี (tax expenditure) เพื่อสร้างแรงจูงใจเป็นต้น

๓.๓) มิติยุทธศาสตร์ในทุกระดับ

องค์กรภาครัฐต่างๆในทุกระดับต้องสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลนี้เพื่อให้นำไปใช้ในการวางแผนและประสานงานได้อย่างมีประสิทธิผล อนึ่งฐานข้อมูลนี้จะทำให้รัฐบาลทราบภาพรวมและในรายละเอียดว่าหน่วยงานของรัฐทุกประเภทกำลังดำเนินการนโยบายอะไรและในพื้นไหนซึ่งช่วยในการวางแผนและจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินนโยบายต่างๆ ประสานความร่วมมือระหว่างภาคสาธารณะในทุกมิติ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรรทรัพยากรสาธารณะ ลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการ และสร้างพลังร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐต่างๆ

๔) เมื่อได้ปรับโครงสร้างและสร้างฐานข้อมูลแล้ว ให้กำหนดแนวทางการประสานแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการในระดับและมิติต่างๆ จากรัฐบาลลงสู่หน่วยปฏิบัติ ทั้งในมิติภารกิจและมิติเชิงพื้นที่และให้ผลักดันในหน่วยงานของรัฐให้ความสำคัญกับแผนต่างๆและดำเนินการตามอย่างเคร่งครัด

๕) ให้มีการติดตามประเมินผลทั้งระหว่างดำเนินโครงการและภายหลังจากที่โครงการสิ้นสุด โดยให้มีการวัดความคุ้มค่าและความสำเร็จเทียบกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ และต้องสร้างกลไกเพื่อนำผลที่ได้ไปประกอบการจัดสรรงบประมาณหรือการดำเนินนโยบายสาธารณะผ่านช่องทางทางการคลังอื่นๆอย่างเป็นรูปธรรม

๖) ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายรับ ๖๒๒,๖๒๕ ล้านบาท หรือร้อยละ ๒๗.๓๗ ของรายได้รวมของรัฐบาล (และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรืออาจจะเพิ่มแบบก้าวกระโดดหากการปฏิรูปส่งผลให้มีการแบ่งภาษีเป็นสองระดับ ประกอบไปด้วยภาษีระดับชาติและภาษีท้องถิ่น) ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการให้บริการประชาชน นอกจากนั้นยังเป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนทำให้สามารถรับทราบปัญหาในพื้นที่ได้ลึกซึ้งและรวดเร็ว และสามารถตอบสนองความ

ต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความใกล้ชิดประชาชนในพื้นที่นี่เองทำให้ควรนำระบบงบประมาณแบบมีส่วนร่วม (Participatory Budgeting) มาประยุกต์ใช้ อนึ่งระบบนี้ต้องเปิดโอกาสและสร้างกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย/ยุทธศาสตร์ การจัดสรรงบประมาณ และการติดตามประเมินผลในระดับท้องถิ่น

๗) ข้อเสนอแนะการแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

การปฏิรูประบบการจัดทำงบประมาณ เพื่อให้การจัดทำงบประมาณแผ่นดินเป็นเครื่องมือกลไกที่มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลได้อย่างต่อเนื่อง สามารถบูรณาการและเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐให้การดำเนินนโยบายรัฐบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มค่า บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนด สำนักงาน ก.พ. เห็นควรให้การบริหารงบประมาณด้านบุคลากรภาครัฐมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนงานยุทธศาสตร์ของส่วนราชการและราชการในภาพรวม

๑.๓ รัฐบาลควรกำหนดเป้าหมายระดับชาติที่ต้องการให้กระทรวง/หน่วยงานบรรลุถึงเป้าหมายแต่ละด้าน และมอบหมายให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของแต่ละกระทรวงนำไปหารือร่วมกับกระทรวง/หน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อทบทวนและปรับปรุงการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ผลผลิต/โครงการ และตัวชี้วัดให้มีความชัดเจน โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) สำนักงบประมาณ และกระทรวง/หน่วยงาน ควรมีการทบทวนตัวชี้วัดของส่วนราชการทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ รวมทั้งตัวชี้วัดในการจัดทำงบประมาณเพื่อให้การบริหารทรัพยากรของหน่วยงานสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยตัวชี้วัดของแต่ละหน่วยงานควรเน้นศักยภาพของหน่วยงานนั้นเป็นหลัก สามารถนำมาติดตามประเมินผลการดำเนินงานและนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณในปีถัดไปเพื่อให้สามารถสะท้อนผลสัมฤทธิ์ที่มีประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติอย่างแท้จริง และควรมีการกำหนดตัวชี้วัดร่วมในการปฏิบัติงานตามแผนบูรณาการให้ชัดเจน เพื่อแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานร่วมกันของส่วนราชการต่าง ๆ รวมทั้งหามาตรการจูงใจหรือวิธีการให้รางวัลหน่วยงานที่ใช้จ่ายงบประมาณได้อย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ คุ้มค่าและโปร่งใส

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงบประมาณ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕- ๒๕๕๙) เป็นแผนพัฒนาฯ ที่คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นสมควรให้ประกาศใช้เป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์และเป้าหมาย รวมทั้งตัวชี้วัด อันเป็นการชี้นำทิศทางการพัฒนาประเทศระยะกลาง เพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ระยะยาวที่ทุกภาคส่วนในสังคมไทยได้เห็นพ้องร่วมกันกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ซึ่งกำหนดไว้ว่า “คนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีมิตรไมตรีบนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง ยึดมั่นในวัฒนธรรม ประชาธิปไตย และหลักธรรมาภิบาล การบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึง มีคุณภาพ สังคมมีความปลอดภัย และมั่นคง อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดี เกื้อกูลและเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ระบบการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน อยู่บนฐานทางเศรษฐกิจที่พึ่งตนเองและแข่งขันได้ในเวทีโลก สามารถอยู่ในประชาคมภูมิภาคและโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี”

สำหรับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้มีการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และนโยบายการจัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึงความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดิน ควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นหลักในการปฏิบัติ เพื่อให้ประเทศมั่นคง ประชาชนมั่งคั่งอย่างยั่งยืน รวมทั้งได้นำหลักการและแนวทางการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ จำนวน ๑๙ เรื่องมาประกอบการพิจารณากำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และจุดเน้นของนโยบายการจัดสรรงบประมาณ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานของรัฐใช้ในการกำหนดลำดับความสำคัญการเสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

ทั้งนี้ กระบวนการจัดทำงบประมาณในแต่ละปี สำนักงบประมาณได้ดำเนินการเชื่อมโยงภารกิจอย่างสอดคล้องและเป็นระบบจากยุทธศาสตร์ระดับชาติสู่นโยบายรัฐบาล โดยร่วมกับส่วนราชการในการกำหนดเป้าหมายการให้บริการกระทรวง เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน ผลผลิต/โครงการ และกิจกรรม และร่วมกันกำหนดตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในทุกระดับของความเชื่อมโยงตามยุทธศาสตร์

นอกจากนี้ ยังกำหนดให้ส่วนราชการมีการทบทวนเป้าหมายการให้บริการ ผลผลิต ตัวชี้วัด โดยจะกำหนดระยะเวลาในการทบทวนไว้ในปฏิทินงบประมาณในช่วงต้นปีงบประมาณ (ตุลาคม – ธันวาคม) และจัดทำคู่มือการทบทวนเป้าหมายฯ ผลผลิต/โครงการ ตัวชี้วัด โดยแจ้งส่วนราชการใช้เป็นแนวทางในการทบทวน ซึ่งสาระสำคัญของการทบทวนตัวชี้วัดจะมุ่งเน้นให้หน่วยงานมีทิศทางและกลยุทธ์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน โดยหน่วยงานต้องกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ผลผลิต/โครงการ ตัวชี้วัดความสำเร็จให้มีความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจน สามารถวัดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อสะท้อนความสำเร็จของการดำเนินงานที่จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การทบทวนและปรับปรุงวิสัยทัศน์ พันธกิจ ผลผลิต/โครงการ และตัวชี้วัดให้มีความชัดเจนทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม ควรดำเนินการให้สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแนวทางการพัฒนาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยการกำหนดตัวชี้วัดของแต่ละกระทรวง/หน่วยงาน ควรมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย ผลผลิตตามแผนยุทธศาสตร์งบประมาณ เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นภาระกับหน่วยปฏิบัติ อีกทั้งยังสามารถสะท้อนศักยภาพในการใช้จ่ายงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ได้มีการจัดทำตัวชี้วัดการปฏิบัติราชการของแต่ละกระทรวง/หน่วยงานในลักษณะ Joint KPIs และตัวชี้วัดร่วมระหว่างกระทรวงและจังหวัด (Function-Area KPIs) ตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดความประหยัดและคุ้มค่ากับการปฏิบัติภารกิจตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ควรปรับปรุงแนวทางประเมินผลการปฏิบัติราชการที่ให้ความสำคัญกับผลลัพธ์และผลผลิตตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน/โครงการ มากกว่ากระบวนการทำงานและการจัดเก็บเอกสารหลักฐาน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๘ ได้ปรับปรุงการจัดทำคำ

รับรองการปฏิบัติราชการใหม่ทั้งระบบ โดยสำนักงาน ก.พ.ร.จัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการในระดับกระทรวง และมอบหมายให้กระทรวงเป็นเจ้าภาพในการจัดทำคำรับรองฯ กับส่วนราชการระดับกรมในสังกัด มุ่งเน้นให้การกำหนดตัวชี้วัดสามารถใช้เป็นเครื่องมือทางการบริหารในการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของประเทศและใช้ในการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการ มีการวัดผลตัวชี้วัดที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐานสากล (International KPIs)เพื่อสะท้อนการวัดผลสัมฤทธิ์เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ ในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประเทศตามนโยบายรัฐบาล โดยการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ได้นำนโยบายของรัฐบาล ข้อสั่งการของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทภารกิจของกระทรวง นโยบายของรัฐมนตรีเจ้ากระทรวง นำมาวิเคราห์รวมกับยุทธศาสตร์หลัก/พันธกิจของกระทรวงที่สำคัญ นำมากำหนดเป็นPositioning ที่สำคัญเร่งด่วนของกระทรวงที่ต้องการขับเคลื่อน และกำหนดเป็นตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งสามารถจำแนกประเภทตัวชี้วัดได้ ดังนี้

๑. ตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐานสากล(International KPIs) ซึ่งใช้ในการจัดอันดับการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ เช่น

ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
๑. มาตรฐานและกฎข้อบังคับระหว่างประเทศที่จำเป็นสำหรับความปลอดภัย ความมั่นคง ประสิทธิภาพและความสอดคล้องของการบิน รวมทั้งการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากการบิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัยด้านการบินขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization – ICAO)	กระทรวงคมนาคม
๒. อันดับประเมินคุณภาพโครงสร้างพื้นฐาน (World Economic Forum)	กระทรวงคมนาคม
๓. อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (TTCI) ในระดับเอเชียแปซิฟิค	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๔. จัดอันดับดัชนีวัดภาพลักษณ์ปัญหาคอร์รัปชั่นประจำปีของประเทศไทย (CPI Index)	กระทรวงยุติธรรม
๕. อันดับความสามารถทางการแข่งขันในระดับสากล (Scientific Infrastructure IMD)	กระทรวงวิทยาศาสตร์
๖. อันดับความสามารถทางการแข่งขันด้าน Technology Infrastructure ของประเทศไทยตามการจัดอันดับของ IMD (WCY 2016) และอันดับความสามารถในการแข่งขัน e - Government Readiness ของประเทศไทยตามการจัดอันดับของ UN	กระทรวง ICT

ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
๗. ผลคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนจากโครงการประเมินผลนักเรียนระดับนานาชาติ (PISA 2015) และอันดับของประเทศไทย ด้านความคิดเห็นต่อการตอบสนองความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของระบบการศึกษา (Educational System Ranking : IMD)	กระทรวงศึกษาธิการ:
๘. อันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจในด้านการเริ่มต้นธุรกิจดีขึ้น	กระทรวงพาณิชย์
๙. อันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจในด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน	กระทรวงมหาดไทย:
๑๐. อันดับของประเทศไทยตามรายงานผลการวิจัยเรื่อง Doing Business ของ World Bank	สำนักงาน ก.พ.ร.

๒. ตัวชี้วัดตามภารกิจหลักและ/หรือประเด็นปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนของประเทศ เป็นการกำหนดตัวชี้วัดที่ประเมินผลสัมฤทธิ์เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งรัฐบาลมักมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในแต่ละปี เช่น

ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
๑. สัดส่วนรายได้สุทธิต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	กระทรวงการคลัง
๒. มูลค่าการส่งออก	กระทรวงพาณิชย์
๓. การเพิ่มจำนวนพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. ตัวชี้วัดร่วมระหว่างกระทรวงและจังหวัด (Function-Area KPIs) เป็นการกำหนดตัวชี้วัดที่มีการถ่ายทอดค่าเป้าหมายจากราชการส่วนกลางไปยังส่วนราชการระดับภูมิภาค เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายรวมของประเทศ ซึ่งอาจจะเป็นการดำเนินการที่เป็นการส่งเสริม สนับสนุนการสร้างเศรษฐกิจในประเทศ หรือแก้ไขปัญหาสำคัญ เช่น

ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
รายได้จากการท่องเที่ยว	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
รายได้จากการจำหน่ายสินค้าOTOP	กระทรวงมหาดไทย
ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างในระดับวิกฤต	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. ตัวชี้วัดของกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกัน (Joint KPIs) ซึ่งเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงในงานที่เป็น Agenda สำคัญที่ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันกับกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เช่น

ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
๑. การป้องกันและการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ที่ประเทศไทยต้องพ้นสภาพจากการจัดอันดับ Tier 3	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒. การแก้ไขปัญหาความไม่สงบและนำสันติสุขกลับสู่จังหวัดชายแดนภาคใต้	สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๕. ตัวชี้วัดการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐในลักษณะโครงการขนาดใหญ่ มีการดำเนินการแบ่งเบาหรือลดภาระการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐ โดยจัดหาแหล่งเงินทุนในรูปแบบการให้เอกชนร่วมลงทุน (Public Private Partnership: PPP) เช่น

ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
การพัฒนาการขนส่งทางราง (รถไฟรางคู่และความเร็วสูง สายกรุงเทพฯ - ระยอง ระยอง-หัวหิน)	กระทรวงคมนาคม

๖. สำนักงาน ก.พ.ร ได้พัฒนากลไกระบบสนับสนุนการทำงานของส่วนราชการฯโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ระบบการรายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองฯ ทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-SAR)เป็นระบบที่สามารถรองรับในการตรวจติดตามและประเมินผลได้เต็มรูปแบบ โดยระบบนี้สามารถรองรับให้ส่วนราชการและจังหวัดสามารถนำส่งเอกสารหลักฐานเข้าสู่ระบบ เป็นการลดปริมาณเอกสาร ลดภาระ ประหยัดเวลาแก่ส่วนราชการฯ ทำให้หน่วยงานไม่ต้องจัดส่งเอกสารอีกต่อไประบบยังสามารถคำนวณคะแนนได้โดยอัตโนมัติตามการรายงานการประเมินผลตนเองของหน่วยงาน รวมทั้งสามารถสั่งพิมพ์เอกสารจากระบบได้ สำนักงาน ก.พ.ร. สามารถตรวจประเมินพร้อมทั้งหลักฐานต่าง ๆ ได้จากระบบ ทำให้การตรวจเยี่ยม ณ สถานที่ตั้งของหน่วยงาน (site visit) ใช้ระยะเวลาลดลง เน้นให้ความสำคัญกับการให้คำปรึกษาแนะนำกับส่วนราชการ และจังหวัดเพิ่มมากขึ้น

๗. ได้มีการบูรณาการงบประมาณตามแผนบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสำนักงบประมาณกับตัวชี้วัดร่วมของสำนักงาน ก.พ.ร.

ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการประชุมหารือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ เพื่อปรับปรุงตัวชี้วัดในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐต่อไป

๑.๔ การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ ต้องมีการควบคุมโครงการในลักษณะ Project Management และมีความชัดเจนในเรื่องการกำหนดเป้าหมายรวม มีการกำหนดกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยมีสำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) กำหนดแนวทางการดำเนินงานหน่วยงานเจ้าภาพจัดทำเป้าหมายของแผนงาน และการกลั่นกรองโครงการ/กิจกรรม และให้หน่วยงานเจ้าภาพมีอำนาจในการบริหารจัดการแผนงบประมาณในลักษณะบูรณาการตามความเหมาะสม

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณได้กำหนดแนวทางการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยเสนอให้มีการจัดทำงบประมาณในรูปคณะกรรมการ ซึ่งองค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลรับผิดชอบหน่วยงานเจ้าภาพเป็นประธาน มีปลัดกระทรวงหน่วยงานหลักและที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการและเลขานุการร่วม ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานเจ้าภาพ สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) โดยคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน และตัวชี้วัดของงบประมาณในลักษณะบูรณาการให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม สามารถวัดผลและสะท้อนผลสัมฤทธิ์ได้อย่างแท้จริง ตลอดจนกำหนดข้อเสนองบประมาณในลักษณะโครงการ (Project Based) ที่มีระยะเวลาดำเนินการและสิ้นสุดโครงการ และพิจารณากลั่นกรองข้อเสนองบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การบูรณาการงบประมาณมีความเชื่อมโยงสอดคล้องสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักประเมินผล สำนักงบประมาณ ได้ดำเนินการศึกษาร่วมกับบริษัทที่ปรึกษาในการพัฒนาตัวชี้วัดในแผนบูรณาการต่างๆ ได้คัดเลือกโครงการตามยุทธศาสตร์นโยบายสำคัญ และ/หรือโครงการตามแผนบูรณาการไว้ ๙ เรื่อง เพื่อมาดำเนินการ ดังนี้

๑. วิเคราะห์โครงการเพื่อติดตามประเมินผลโครงการในลักษณะบูรณาการ ทั้งในส่วนปัจจัยนำเข้า (Input) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ที่จะทำให้เห็นภาพรวมและขอบเขตการติดตามประเมินผลโครงการ

๒. ศึกษามาตรฐานระดับชาติ/นานาชาติ (National/International Standard and Benchmark) ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ โดยเฉพาะตัวชี้วัดเพื่อนำมาอ้างอิงเปรียบเทียบและประยุกต์ใช้กับการติดตามประเมินผลของโครงการ

๓. วิเคราะห์โครงการย่อยและงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๘ เพื่อให้สามารถทบทวนความสอดคล้องของกิจกรรมภายใต้โครงการตามแผนบูรณาการและกำหนดตัวชี้วัดร่วมในแต่ละเรื่องได้

๔. วิเคราะห์ความเชื่อมโยงและตัวชี้วัดของโครงการ ด้านความสามารถในการบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ในระดับปัจจัยนำเข้า (Input) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome)

๕. กำหนดประเด็นสำคัญของแต่ละโครงการเพื่อใช้เป็นแนวทางในการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของการจัดสรรงบประมาณให้บรรลุผลสำเร็จ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ในการกำหนดประเด็นการบูรณาการ ควรมีการหารือร่วมกันระหว่างสำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ โดยยึดทิศทาง/แนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือประเด็นการพัฒนาที่สำคัญ และมีการกำหนดเป้าหมายของแผนงาน รวมถึงการกลั่นกรองแผนงาน/โครงการที่จะบรรจุอยู่ในแผนงานบูรณาการ ให้เป็นแผนงาน/โครงการที่สามารถขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของประเด็นบูรณาการที่วางไว้อย่างแท้จริง

ทั้งนี้ การนำผลการประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานมาใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในปีต่อไปนั้น ยังคงมีข้อจำกัดในเรื่องของกรอบเวลาในการจัดทำงบประมาณ ซึ่งอาจต้องมีการปรับปรุงปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้มีความสอดคล้องกับช่วงเวลาในการประเมินผล หรืออาจต้องปรับเปลี่ยนไปสู่การจัดทำงบประมาณระยะปานกลาง เพื่อให้สามารถนำผลการประเมินมาใช้ในการจัดสรรงบประมาณในปีต่อไป

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเรื่อง การพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ได้มีการจัดประชุมร่วมกับผู้แทนสำนักงบประมาณ และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมื่อวันจันทร์ที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้มีแนวทางสำหรับการดำเนินงานตามแผนบูรณาการ การพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต โดยสรุป ดังนี้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ในการติดตามประเมินผลการรายงานแผนบูรณาการฯ โดยฝ่ายเลขานุการฯ ควรจัดทำรายงานผลรอบ ๖ เดือน และรอบ ๑๒ เดือน เสนอต่อนายกรัฐมนตรี และรายงานผลการเบิกจ่ายเงินเป็นประจำทุกเดือนต่อสำนักงบประมาณ

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จัดทำ (ร่าง) กรอบแนวทาง เป้าหมาย ตัวชี้วัดร่วม และจุดเน้นการพัฒนาในแต่ละช่วงวัย และนำเสนอที่ประชุมร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานและบทบาทของหน่วยงานที่ชัดเจนก่อนการประชุมเพื่อจัดทำแผนงาน/โครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

ในส่วนของแผนบูรณาการอื่นที่กระทรวงฯ มีโครงการ/กิจกรรม อยู่ในแผนบูรณาการนั้น หน่วยงานได้มีการดำเนินงานตามแนวทางที่แต่และแผนบูรณาการกำหนด โดยให้ความร่วมมือกับเจ้าภาพหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแต่ละแผนบูรณาการร่วมกัน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการสำนักงาน ก.พ.ร. สนับสนุนให้มีการกำหนดตัวชี้วัดในระดับผลลัพธ์ (Outcome)ที่สะท้อนเป้าหมายหลักของแผนงาน/โครงการ โดยเฉพาะในส่วนของตัวชี้วัดผลกระทบ/ผลสำเร็จ จะเน้นตัวชี้วัดที่มีการวัดผลเทียบเคียงระหว่างประเทศในระดับสากลและสร้างตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ (Roadmap) ตามแผนยุทธศาสตร์ในแต่ละด้านระดับกระทรวงและเชื่องโยงระหว่างกลุ่มกระทรวง ที่แสดงความเชื่อมโยงทั้งในส่วนของระดับปัจจัยนำเข้า (Input) ระดับกระบวนการ (Process) ระดับผลผลิต (Output) และระดับผลลัพธ์ (Outcome)ทั้งนี้ เพื่อให้ตัวชี้วัดเป็นเครื่องมือในการวัดการดำเนินงานอย่างแท้จริง และสามารถวัดผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานและผลกระทบต่อส่วนรวมและประเทศ รวมถึงสามารถนำไปเป็นแนวทางในการกำกับ ติดตามแผนงาน/โครงการได้อย่างแท้จริง

การกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการแผนงาน/โครงการลักษณะบูรณาการที่มีการควบคุมโครงการในลักษณะ Project Managementการดำเนินงานของเจ้าภาพบูรณาการในรูปแบบคณะกรรมการระหว่างส่วนราชการ/กระทรวงจะเป็นสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการเฉพาะด้าน ในการผลักดันให้แผนงาน/โครงการให้สามารถขับเคลื่อนไปในทิศทางที่กำหนดอย่างต่อเนื่องและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้งาน/โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณสามารถดำเนินการได้จริงตามเป้าหมาย และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรคร่วมกัน ซึ่งจะส่งผลให้สามารถผลักดันการดำเนินงานได้ตามระยะเวลาที่กำหนด โดยการติดตามติดตามความก้าวหน้าโครงการในระดับคณะกรรมการร่วม จึงเป็นอีกหนึ่งขั้นตอนที่สำคัญในการติดตาม/กำกับการบริหารจัดการแผนงาน/ครงการ โดยอาจกำหนดให้มีการติดตามโครงการอย่างเป็นระบบทั้งในส่วนของการรายงานผลการดำเนินงานเป็นประจำทุกเดือน การคัดเลือกเพื่อติดตามประเมินผลโครงการที่มีความสำคัญสูง (Flagship Project) และการสุ่มตรวจในระดับพื้นที่ เพื่อให้กระบวนการทำงานมีความชัดเจนและยั่งยืน ทั้งนี้ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการจะสามารถรองรับการอนุมัติงบประมาณในปีถัดไป เพื่อให้การบริหารจัดการอย่างต่อเนื่องที่สามารถวัดผลลัพธ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๑.๕ ในการจัดทำคำของบประมาณ กระทรวง/หน่วยงาน ควรกำหนดแผนปฏิบัติราชการ แผนการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญ (Priority) ของโครงการ/กิจกรรม ระยะเวลาดำเนินงาน แนวทางการติดตามประเมินผล โดยจำแนกแผนงาน/โครงการ กิจกรรม ตามคำของบประมาณออกเป็น ๓ ส่วน คือ

(๑) แผนงานประจำ เป็นภารกิจตามกฎหมายและพันธกิจของหน่วยงาน

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เป็นภารกิจที่ดำเนินการตามเป้าหมายของกระทรวง/หน่วยงาน โดยปรับเปลี่ยนโครงการ กิจกรรมให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และสนับสนุนเป้าหมายระดับชาติของรัฐบาล หรือสถานการณ์ของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นภารกิจเชิงรุก มีเป้าหมายและระยะเวลาสิ้นสุดชัดเจน กำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

(๓) แผนงานบูรณาการ เป็นภารกิจที่กระทรวง/หน่วยงาน ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์ของแผนงานบูรณาการ กรอบในการดำเนินงาน มีลักษณะประสานเชื่อมโยงแบบเครือข่าย มีรูปแบบการบริหารจัดการแบบองค์รวม

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงบประมาณ

ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงบประมาณได้กำหนดคู่มือปฏิบัติในการจัดทำคำของบประมาณ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้กับส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยกำหนดให้ส่วนราชการต้องจำแนกกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงาน คือ

(๑) ภารกิจพื้นฐาน หมายถึง ภารกิจตามหน้าที่ที่รับผิดชอบที่ต้องดำเนินการเป็นปกติประจำตามกฎหมายจัดตั้งของหน่วยงานนั้น ๆ

(๒) ภารกิจยุทธศาสตร์ หมายถึง ภารกิจตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่การดำเนินงานได้รับมอบหมายเชิงนโยบาย (ซึ่งอาจเป็นภารกิจพื้นฐานที่รัฐบาลต้องการผลักดัน เร่งรัดในช่วงระยะเวลาหนึ่ง) รวมถึงแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการจะถูกจัดอยู่ในภารกิจยุทธศาสตร์นี้

สำนักงบประมาณจะใช้ข้อมูลคำของบประมาณจำแนกตามภารกิจพื้นฐาน และภารกิจยุทธศาสตร์ จัดลำดับความสำคัญ (Priority) ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ คู่มือปฏิบัติการจัดทำคำของบประมาณได้กำหนดให้ส่วนราชการฯ จัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณในขั้นตอนจัดทำคำของบประมาณ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณด้วยแล้ว

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงบประมาณได้มีการปรับปรุงโครงสร้างแผนงาน โดยมีแนวทางเช่นเดียวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ โดยจัดกลุ่มแผนงานออกเป็น ๑. แผนงานบุคลากรภาครัฐ ๒. แผนงานพื้นฐาน (แผนงาน ๑ และ ๒ คือ แผนงานประจำ) และ ๓. แผนงานยุทธศาสตร์ (คือ แผนงานตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล และแผนงานบูรณาการ) ซึ่งปัจจุบันอยู่ในระหว่างการดำเนินการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

โดยส่วนราชการ องค์การมหาชนและรัฐวิสาหกิจในกำกับ ได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ แผนปฏิบัติงาน แผนการใช้จ่ายงบประมาณและแผนปฏิบัติการ พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญ (Priority) ของโครงการ/กิจกรรม ระยะเวลาดำเนินงาน และได้มีการกำหนดแนวทางการติดตามประเมินผล ทั้งในภาพรวมกระทรวงและหน่วยงาน โดยได้นำผลการดำเนินงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณในปีที่ผ่านมา ประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามแผนงานยุทธศาสตร์และแผนงานประจำที่สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน ประกอบด้วย ๘ แผนงานงบประมาณ ดังนี้

๑. การเร่งรัดและผลักดันการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
๒. การแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้
๓. การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
๔. การป้องกันปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ
๕. การเสริมสร้างสวัสดิการสังคมและยกระดับคุณภาพชีวิต
๖. การจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์
๗. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและแก้ปัญหาที่ดินทำกิน
๘. การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา

สำหรับแผนบูรณาการ มีโครงการ/กิจกรรม ภายใต้ ๘ แผนงานงบประมาณดังกล่าว ถูกจัดสรรอยู่ในแผนบูรณาการ จำนวน ๘ แผนบูรณาการ ซึ่งได้มีการขับเคลื่อนแผนบูรณาการร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. แผนการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (เจ้าภาพหลัก)
๒. แผนการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ (เจ้าภาพร่วม)
๓. แผนการเตรียมความพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (เจ้าภาพรอง)
๔. แผนการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
๕. แผนการป้องกัน ปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐ
๖. แผนการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา
๗. แผนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๘. แผนการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๙ เน้นผลงาน/โครงการที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง เน้นการบูรณาการตามมิตินโยบายสำคัญ ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ งานสำคัญต่อเนื่องและภารกิจพื้นฐานของแต่ละหน่วยงาน โดยสรุปงานสำคัญกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดังนี้

๑. งาน/โครงการสำคัญที่เป็นการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ประกอบด้วย การปรับโครงสร้างการผลิตข้าว สินค้าประมง และปศุสัตว์ การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร การปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดปาล์มน้ำมันแบบครบวงจร การจัดตั้งศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว การแก้ไขปัญหาด้านการประมง การบูรณาการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ตลาดเกษตรกร การสนับสนุนสหกรณ์เป็นผู้ค้าขายสินค้าเกษตรรายใหญ่ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๒. แผนงานบูรณาการตามมิตินโยบายสำคัญของรัฐบาล ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การพัฒนาระบบบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนใต้ แผนงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา การบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานอย่างยั่งยืน การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและแก้ปัญหาที่ดินทำกิน และการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

งานต่อเนื่องและภารกิจพื้นฐานที่สำคัญ อาทิ การบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจ (Zoning) เกษตรสีเขียว การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง การส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตร การดำเนินงานด้านความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร การผลิตพันธุ์ดี การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร การดำเนินงานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาระบบสหกรณ์ การจัดที่ดินทำกิน และการฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดิน เป็นต้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การจัดทำคำของบประมาณ หน่วยงานได้มีการนำกรอบนโยบายที่นายกรัฐมนตรีได้มอบให้กับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ เมื่อวันพุธที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๘ มาเป็นแนวทางในการจัดทำคำขอเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามกรอบที่รัฐบาลกำหนด รวมทั้งมีการจัดลำดับความสำคัญ (Priority) ของโครงการ/กิจกรรม มีการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานที่ชัดเจน และมีแนวทางการติดตามประเมินผลงาน/โครงการ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้การจัดทำคำของบประมาณสามารถจำแนกแผนงาน/โครงการ กิจกรรม ตามคำของบประมาณออกเป็น ๓ ส่วน คือ

(๑) แผนงานประจำ ได้จัดทำคำของบประมาณให้สอดคล้องตามภารกิจตามกฎหมาย และพันธกิจของกรม

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ ได้จัดทำคำของบประมาณสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และสนับสนุนเป้าหมายระดับชาติของรัฐบาล รวมทั้งให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการกำหนดเป้าหมายและระยะเวลาสิ้นสุดของโครงการ/กิจกรรม ที่ชัดเจน และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม และชัดเจน

(๓) แผนงานบูรณาการ ได้จัดทำคำของบประมาณสอดคล้องภายใต้แผนบูรณาการตามหน่วยงานเจ้าภาพหลัก

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การจัดทำคำขอตั้งงบประมาณกองทุนสิ่งแวดล้อม ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการพิจารณาสถานะการเงินของกองทุนสิ่งแวดล้อม โดยนำเงินสดคงเหลือมาใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำคำขอตั้งงบประมาณ และในปัจจุบันกองทุนสิ่งแวดล้อมมีการรายงานการเบิกจ่ายงบประมาณในระบบ GFMIS

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)

ในการจัดทำคำของบประมาณของ อพท. ได้กำหนดแผนปฏิบัติราชการ แผนการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญ (Priority) ของโครงการ/กิจกรรม ระยะเวลาดำเนินงาน ตามที่กำหนดไว้แล้ว โดยจำแนกแผนงาน/โครงการ กิจกรรม ตามคำของบประมาณออกเป็น ๓ ส่วน คือ

(๑) แผนงานประจำ เป็นภารกิจตามกฎหมายและพันธกิจของหน่วยงาน ได้แก่

กิจกรรมที่ ๔ การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง (HPO) ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เป็นภารกิจที่ดำเนินการตามเป้าหมายของกระทรวง/หน่วยงาน โดยปรับเปลี่ยนโครงการ กิจกรรมให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ได้แก่

กิจกรรมที่ ๑ การบูรณาการการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

กิจกรรมที่ ๒ การสร้างเครือข่ายการพัฒนาทุกภาคส่วน

กิจกรรมที่ ๓ การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

(๓) แผนงานบูรณาการ เป็นภารกิจที่กระทรวง/หน่วยงาน ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์ของแผนงานบูรณาการ ได้แก่

กิจกรรมที่ ๑ – ๔ และกิจกรรมการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

๑.๖ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ในส่วนของหน่วยงานอิสระ องค์การมหาชน กองทุนและเงินทุนหมุนเวียนต่าง ๆ จากงบแสดงฐานะการเงินพบว่าฐานะทางการเงินของหน่วยงานดังกล่าวหลายแห่งมีเงินสดคงเหลือสะสมเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงควรนำสถานะทางการเงิน การประมาณการรายได้และรายจ่ายประจำปีของหน่วยงานมาประกอบการพิจารณาในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี รวมทั้งมีการทบทวนแผนงาน/โครงการ และติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว โดยให้มีระบบรายงานการเบิกจ่ายงบประมาณที่สามารถรายงานการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นปัจจุบันได้ตลอดเวลา เช่นเดียวกับหน่วยงานอื่นที่รายงานในระบบ GFMIS มิใช่รายงานการเบิกจ่ายเป็นยอดวงเงินรวมเช่นในปัจจุบัน เพื่อให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงบประมาณ

ในการพิจารณาการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยงานอิสระ ซึ่งมีความเป็นอิสระและมีระเบียบในการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๘ ทั้งนี้สำนักงบประมาณได้

จัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานอิสระ องค์การมหาชน กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน โดยให้นำเงินรายได้ทุกประเภทที่ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินและไม่มีภาระผูกพันที่ต้องจ่ายในปีนั้น ๆ มาประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ นอกจากนี้ในการพิจารณารายจ่ายของคณะกรรมาธิการวิสามัญร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ฯ หน่วยงานดังกล่าวจะต้องส่งรายงานการเงินที่แสดงฐานะการเงินเพื่อประกอบการพิจารณาดังกล่าวด้วยแล้ว

สำหรับในส่วนของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน กระทรวงการคลังได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘ ซึ่งมอบหมายให้กระทรวงการคลังดำเนินการวิเคราะห์เสนอแนวทางในการปฏิรูปทุนหมุนเวียน รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการนำเงินของกองทุนหมุนเวียนที่มีสภาพคล่องส่วนเกินความจำเป็นส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และกระทรวงการคลังได้รายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบผลการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งมีทุนหมุนเวียนที่มีสภาพคล่องส่วนเกินความจำเป็นต้องส่งเงินเป็นรายได้แผ่นดิน รวม ๒๙ ทุน เป็นจำนวนเงิน ๒๘,๐๘๑.๑๕ ล้านบาท

โดยในกระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสำนักงบประมาณ หน่วยงานอิสระ องค์การมหาชน กองทุนและเงินทุนหมุนเวียนต่าง ๆ จะต้องส่งผลการดำเนินงานและสถานะทางการเงิน เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการ คณะกรรมการพิจารณางบประมาณและได้ให้ความสำคัญในการพิจารณาทบทวนแผนงาน/โครงการ สถานะการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงาน ข้อมูลรายได้ รวมทั้งข้อมูลผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาของหน่วยงาน ตามหลักการ ๓R (Review Redeploy Replace) ทั้งผลการดำเนินงานและสถานะทางการเงินของหน่วยงานดังกล่าวได้จัดทำเป็นเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๕ รายงานภาวะเศรษฐกิจและการคลัง นอกจากนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. จะเป็นผู้ประเมินผลการดำเนินงานขององค์การมหาชนในแต่ละปี และหน่วยงานอิสระต้องรายงานผลการดำเนินงานประจำปีให้รัฐสภาเป็นผู้พิจารณารับทราบรายงานผล

ทั้งนี้ ในส่วนของระบบการรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ สำนักงบประมาณได้จัดทำระบบฐานข้อมูลแผน/ผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ (BB Ev-Mis) ซึ่งนำผลเบิกจ่ายงบประมาณจากระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเลคทรอนิกส์ (GFMIS) ที่สามารถประมวลข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานได้เป็นปัจจุบัน มีมาตรฐานและเชื่อถือได้ สามารถใช้เป็นข้อมูลในการรายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับกรณีหน่วยงานอิสระ องค์การมหาชน กองทุนและเงินทุนหมุนเวียนต่าง ๆ ระบบการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าวเป็นไปตามข้อกำหนดในการจัดตั้งหน่วยงานประเภทนั้น ๆ อย่างไรก็ดี หากจะให้มีการรายงานการเบิกจ่ายงบประมาณเช่นเดียวกับหน่วยงานอื่นที่รายงานในระบบ GFMIS ก็เป็นการสมควรที่จะได้มีการแก้ไขระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในระดับนโยบายอย่างชัดเจน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และกองทุนภายในกำกับของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีการจัดทำสถานะทางการเงิน และการประมาณการรายได้และรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เสนอต่อคณะกรรมการกองทุนทุกกองทุน สำนักงบประมาณ และคณะกรรมาธิการฯ เพื่อประกอบการพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)

สถานะทางการเงินขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (อพท.) ได้รายงานไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ด้วยแล้ว โดย อพท. มีแผนการใช้เงินสะสมที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารการพัฒนาพื้นที่

พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (กพท.) แล้วส่วนหนึ่งและได้กันไว้เพื่อใช้สมทบกับงบประมาณประจำปี ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน เช่น ใช้เป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานสำหรับพื้นที่พิเศษแห่งใหม่ เป็นต้น

ทั้งนี้ ข้อบังคับองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการบริหารการเงิน การบัญชี และการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๒ หมวด ๒ (ข้อ ๘๒) การใช้เงินทุนขององค์การในแต่ละปีบัญชี เพื่อสมทบกับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลสำหรับจัดทำรายละเอียดรายรับและรายจ่ายประจำปีเพื่อขออนุมัติจากคณะกรรมการให้ใช้ได้ไม่เกินร้อยละห้าสิบของเงินทุนเท่าที่มีอยู่ยกเว้นในกรณีที่สำนักงบประมาณกำหนดหลักเกณฑ์ให้นำเงินขององค์การมาสมทบเงินอุดหนุนจากรัฐบาลไว้ชัดเจน ก็ให้ดำเนินการตามที่สำนักงบประมาณกำหนด

สำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน)

๑. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสำนักงานพัฒนาพิงคนครฯ ประกอบด้วย เงินงบประมาณ วงเงินจำนวน ๓๖๖,๙๙๙,๒๐๐ บาท และเงินนอกงบประมาณ วงเงินจำนวน ๑๕๗,๙๓๒,๐๐๐ บาท

๒. สำนักงานพัฒนาพิงคนครฯ ได้นำเงินนอกงบประมาณ (เงินสะสม + ประมาณการรายได้ประจำปี) มาสมทบกับเงินงบประมาณ (เงินอุดหนุนจากรัฐ) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้เสนอขออนุมัติรายละเอียดรายรับและรายจ่ายประจำปีต่อคณะกรรมการ โดยขออนุมัติใช้เงินนอกงบประมาณมาสมทบจำนวน ๖๗,๖๘๐,๗๐๐ บาท ทั้งนี้ ยังมีโครงการที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สำนักงานและมีแผนที่จะดำเนินการในปี ๒๕๕๙ ขณะนี้อยู่ระหว่างจัดทำรายละเอียดเพื่อเสนอขอใช้เงินนอกงบประมาณเพิ่มเติม

๓. สำนักงานพัฒนาพิงคนครฯ ได้ดำเนินการแก้ไขข้อบังคับว่าด้วยการงบประมาณ การเงินและการบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยยกเลิกเงื่อนไขของนำเงินสะสมมาสมทบกับเงินงบประมาณ ซึ่งเดิมกำหนดไว้ว่า "การนำเงินสะสมของสำนักงานในแต่ละปีบัญชี เพื่อสมทบกับเงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้สำหรับจัดทำรายละเอียดรายรับและรายจ่ายประจำปีเพื่อขออนุมัติจากคณะกรรมการใช้ได้ไม่เกินร้อยละห้าสิบของเงินทุนเท่าที่มีอยู่" เพื่อให้สามารถนำเงินสะสมมาใช้ได้เพิ่มมากขึ้น

๑.๗ ควรกำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณของกระทรวง/หน่วยงาน (Function) และจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (Area) ไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน ให้สามารถเชื่อมโยง (Mapping) ภารกิจระหว่างมิติกระทรวง (Function) มิติพื้นที่ (Area) และมิตินโยบายสำคัญเฉพาะเรื่อง (Agenda) รวมทั้งมิตินโยบายภาพรวมของประเทศ สำหรับการจัดสรรงบประมาณในระดับพื้นที่ ควรมีการประมวลผลข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานให้ทราบภาพรวมการจัดการงบประมาณในแต่ละจังหวัด เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานในส่วนภูมิภาค รวมทั้งประชาชนในพื้นที่รับทราบและสามารถติดตามตรวจสอบความโปร่งใสการดำเนินการของภาครัฐได้

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณได้เล็งเห็นความสำคัญของการบูรณาการงบประมาณในทุกมิติ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐบาลให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงจำเป็นต้องทำงานในเชิงรุก โดยกำหนดโครงสร้างการทำงานภายในสำนักงบประมาณให้มีสำนักจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่จำนวน ๑๘ เขต มีฐานะเป็นหน่วยราชการบริหารส่วนกลางที่ไปปฏิบัติหน้าที่ยังจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อทำหน้าที่เป็นกลไกในการเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และแผนงานในเชิงบูรณาการในระดับพื้นที่ทั่วประเทศ

ทั้งนี้ ภารกิจของสำนักจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่จะครอบคลุมถึงการเสนอแนะนโยบาย/แนวทางในการจัดสรรงบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด พร้อมทั้งประสานและบูรณาการงบประมาณของหน่วยงานในเขตพื้นที่ในลักษณะล่างสู่บน (Bottom – up) เพื่อให้การจัดทำงบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เป็นไปตามความต้องการและศักยภาพของพื้นที่ โดยสามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐบาล (Top – down) อย่างแท้จริง

ทั้งนี้ ได้ดำเนินการจัดเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งสำนักจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ทั้งในด้านของบุคลากร เครื่องมือ อุปกรณ์ และระบบสารสนเทศ เพื่อให้สามารถดำเนินภารกิจดังกล่าวได้ในระยะเริ่มต้น และเริ่มออกปฏิบัติงานในพื้นที่ โดยได้รับมอบอำนาจจากผู้อำนวยการสำนักงบประมาณและเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการชั่วคราวตามระยะเวลาที่เหมาะสม และเพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่มีความเป็นรูปธรรมและเต็มรูปแบบ สำนักงบประมาณอยู่ระหว่างเสนอขออนุมัติปรับโครงสร้างสำนักงบประมาณเพื่อกำหนดให้มีสำนักจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ให้ถูกต้องตามการแบ่งส่วนราชการ ต่อไป

นอกจากนี้ สำนักงบประมาณยังได้จัดทำระบบการประมวลผลข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำงบประมาณของกระทรวง/หน่วยงาน (Function) และจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (Area) เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงและไม่ซ้ำซ้อน โดยประมวลผลข้อมูลงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำแนกตามจังหวัด และจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ข้อมูลในเว็บไซต์สำนักงบประมาณ www.bb.go.th ซึ่งประกอบด้วย

๑) แผนการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่มีการดำเนินการในจังหวัด

๒) เอกสารรายจ่ายลงทุนที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดจำแนกตามเรื่องที่สำคัญต่าง ๆ (เอกสารงบประมาณเล่มเขียว)

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานโดยมุ่งประโยชน์ของประชาชนเป็นศูนย์กลาง เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ต่อแผนงาน/โครงการ ที่กรมฯ ดำเนินการในพื้นที่ เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ติดตามตรวจสอบความโปร่งใสและความศรัทธาของประชาชน โดยมีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

๑) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค เป็นโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคในพื้นที่ประสบภัยแล้งและไม่มีระบบประปา โดยการสำรวจแหล่งน้ำบาดาล ใช้วิชาการด้านอุทกธรณีวิทยา เพื่อพัฒนาทรัพยากรน้ำบาดาลใช้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับประชาชน ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนดให้ทุกหมู่บ้านมีแหล่งน้ำอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอและทั่วถึง

๒) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง เป็นโครงการเพื่อเพิ่มโอกาสในการหาเลี้ยงชีพด้วยการจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติมให้กับเกษตรกรที่อยู่นอกพื้นที่ชลประทานให้เกษตรกรสามารถเพาะปลูกได้ตลอดปี โดยสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการและมีความพร้อมสามารถรวมกลุ่มเพื่อทำการเกษตร พร้อมประสานความร่วมมือระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตรมาสร้างองค์ความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้กลุ่มเกษตรกรในการจัดตั้งเป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตร และร่วมกันสร้างข้อตกลงที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันเพื่อบริหารจัดการน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรให้เกิดความยั่งยืน ลดการพึ่งพางบประมาณจากภาครัฐ

๓) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อสนับสนุนระบบน้ำดื่มสะอาดให้กับโรงเรียนทั่วประเทศ (รูปแบบที่ ๑ และรูปแบบที่ ๒) เป็นโครงการที่มีเป้าหมายให้บุคลากร นักเรียนในโรงเรียนที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำมีน้ำใช้ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และมีน้ำดื่มสะอาดตามมาตรฐานองค์การอนามัยโลก รวมถึงประชาชนบริเวณใกล้เคียง ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวยังสนับสนุนการดำเนินธุรกิจขนาดเล็กเบื้องต้น ตลอดจนการบริหารจัดการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อต่อยอดในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน สร้างองค์ความรู้ด้านวิชาการน้ำบาดาล และการดำเนินธุรกิจเบื้องต้นจากประสบการณ์จริงให้กับโรงเรียน

กรมทรัพยากรน้ำ ได้กำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณในระดับพื้นที่ของหน่วยงาน และได้แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และองค์กรด้านการตรวจสอบ ร่วมตรวจสอบการดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ รายการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ในพื้นที่

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการพิจารณาการจัดสรรงบประมาณของกระทรวง/หน่วยงาน (Function) และจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (Area) ไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน ให้สามารถเชื่อมโยง (Mapping) ภารกิจระหว่างมิติกระทรวง (Function) มิติพื้นที่ (Area) และมิตินโยบายสำคัญเฉพาะเรื่อง (Agenda) รวมทั้งมิตินโยบายภาพรวมของประเทศ สำหรับการจัดสรรงบประมาณในระดับพื้นที่ มีการประมวลผลข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานให้ทราบภาพรวมการจัดการงบประมาณในแต่ละจังหวัด เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานในส่วนภูมิภาค รวมทั้งประชาชนในพื้นที่รับทราบและสามารถติดตามตรวจสอบความโปร่งใสการดำเนินงานของภาครัฐได้

๑.๘ หน่วยงานที่กำกับดูแลเรื่องการวิจัย และให้ทุนวิจัยมีหลายหน่วยงานทั้งหน่วยงานที่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี และอีกหลายหน่วยงานที่สังกัดกระทรวงอื่น ๆ ได้แก่ ๖ สำนักงานหลัก และ ๑ หน่วยงานหลักด้านการวิจัย (๖ ส. ๑ ว.) ซึ่งยังไม่มีโครงสร้างและระบบการทำงานร่วมกันที่ชัดเจน ทำให้บทบาทหน้าที่ และการทำงานของหน่วยงานเหล่านี้มีโอกาสซ้ำซ้อนและมีมาตรฐานต่างกัน จึงควรจัดให้มีโครงสร้างระบบการวิจัยของชาติที่มีเอกภาพในการส่งเสริม กำกับ ติดตาม และพัฒนาการวิจัยของประเทศ โดยเน้นโครงการวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ พัฒนาวิชาชีพนักวิจัยเพื่อยกระดับมาตรฐานนักวิจัยให้ได้มาตรฐานสากล ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาของรัฐร่วมกับเอกชนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ก้าวพ้นกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณ เห็นความสำคัญของการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเป้าหมายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ กำหนดให้ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศเพิ่มขึ้นเป็น ๑% ของ GDP โดยสัดส่วนการวิจัยของภาครัฐต่อภาคเอกชนเป็น ๓๐ : ๗๐ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ งบประมาณด้านการวิจัยของภาครัฐที่อยู่ในแผนงบประมาณบูรณาการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา จำนวน ๒๔,๙๘๑.๐๕ ล้านบาท คิดเป็น ๐.๑๙% ของ GDP ทั้งนี้ ความหมายของงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนา ควรต้องครอบคลุมถึงงบประมาณเพื่อจัดการความรู้ เครื่องมืออุปกรณ์ ครุภัณฑ์ โครงสร้างพื้นฐานเพื่อการวิจัย การพัฒนาบุคลากรวิจัย และการบริหารจัดการและพัฒนาระบบวิจัยด้วย จึงควรนำงบประมาณที่สนับสนุนเรื่องดังกล่าวทั้งเงินนอกงบประมาณ

และกำไรสุทธิของรัฐวิสาหกิจที่ใช้สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา มารวมเป็นค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศด้วย ซึ่งจะทำให้สัดส่วนค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของภาครัฐสูงขึ้น

โดยการดำเนินการวิจัยของหน่วยงานรัฐในช่วงที่ผ่านมาเป็นการดำเนินการภายใต้ภารกิจของหน่วยงานในลักษณะ Bottom up ไม่ตอบสนองเป้าหมายหลักของแผนระดับชาติเท่าที่ควร จึงควรมีการจัดทำ Roadmap แนวทางการวิจัยของประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ การจัดทำแผนงบประมาณในลักษณะบูรณาการการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ได้กำหนดเป้าหมายดำเนินการเพื่อลดความซ้ำซ้อนการใช้งบวิจัย กำหนดสัดส่วนการลงทุนทางวิชาการตามมิติต่างๆให้เกิดความคุ้มค่า และกำหนดเป้าหมายการวิจัยเฉพาะเรื่องตามระเบียบวาระแห่งชาติและตามนโยบายรัฐบาล ซึ่งมีแนวทางดำเนินการที่สำคัญ ๒ ด้าน คือ

๑) เร่งรัดการประยุกต์ใช้งานวิจัยและพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ

๒) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา

ซึ่งมีการจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยจะจำแนกออกเป็น ๕ มิติ คือ

- งบจัดการความรู้จากการวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์
- งบสนับสนุนโครงการวิจัย
- งบบริหารและพัฒนาระบบวิจัย
- งบพัฒนาบุคลากรวิจัย
- งบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการวิจัย

ทั้งนี้ สำนักงบประมาณกำหนดเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัย โดยโครงการวิจัยที่หน่วยงานของรัฐเสนอของบประมาณต้องผ่านความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติก่อน และสามารถตอบตอบสนองยุทธศาสตร์กระทรวงและสนับสนุนถึงผลสำเร็จของยุทธศาสตร์ระดับชาติ และเป็นงานวิจัยที่มีผลให้เกิดมูลค่าเพิ่ม (Value Chain) รวมทั้งนำผลการเบิกจ่ายมาประกอบการพิจารณาด้วย ซึ่งทำให้ไม่สามารถจัดสรรได้ตามกรอบวงเงินเนื่องจากผลการเบิกจ่ายของหน่วยงานในเรื่องงานวิจัยค่อนข้างต่ำ จึงควรมีมาตรการเร่งรัดการดำเนินการของหน่วยงานด้านการวิจัย และควรให้มีการพัฒนาและบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลการวิจัยต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับสนับสนุนเป้าหมายยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยของชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ปัจจุบันนี้การทำงานร่วมกันระหว่างเครือข่ายองค์การบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.) หรือหน่วยงาน ๖ส. ๑ว. อันประกอบด้วย ๑) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ๒) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) ๓) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) ๔) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ๕) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ๖) สำนักงานวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) และสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) มีอยู่หลายระดับ ทั้งระดับนโยบาย และระดับดำเนินการ มีการจัดประชุมร่วมกัน เป็นประจำทุกสองเดือนครั้ง มีการจัดทำระบบฐานข้อมูล (National Research Management System : NRMS) เพื่อใช้ในการบริหารจัดการงานวิจัยร่วมกัน อันจะเกิดประโยชน์ในคัดกรองป้องกัน ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในงานวิจัย และมีการทำงานวิจัยที่สนองยุทธศาสตร์ชาติ ในโครงการวิจัยมุ่งเป้าร่วมกัน ถึงแม้ว่าการทำงานร่วมกันในหลายมิตินี้จะไม่มีโครงสร้างรองรับที่ชัดเจนก็ตาม แต่อย่างน้อยก็ได้มีการพัฒนาวิธีการทำงานและวางมาตรฐานระบบการส่งเสริม

การวิจัยร่วมกันโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติเป็นเป้าหมายสำคัญร่วมกัน ตลอดจนได้มีการปรับบทบาทการทำงานร่วมกัน ดังที่ วช. ได้วางแนวทางไว้

อนึ่ง มีบางความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นไว้ว่าในความซ้ำซ้อนของบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานสนับสนุนการวิจัยของประเทศที่มีมากกว่าหนึ่งแห่งนั้น ทำให้เกิดการแข่งขันการให้บริการแก่นักวิจัย ทำให้แต่ละหน่วยงานจะต้องพัฒนาปรับปรุงคุณภาพบทบาทของการเป็นผู้ให้บริการที่จะต้องตอบสนองประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการอยู่อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นข้อดี เมื่อเปรียบเทียบกับการมีหน่วยงานให้บริการเพียงหน่วยเดียวซึ่งจะเกิดการผูกขาด และไม่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของการให้บริการ หากเป็นดังนี้ก็จะไม่เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

ดังนั้น การมีแหล่งให้บริการมากกว่าหนึ่งแห่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการที่จะเป็นผู้ตัดสินใจเลือกใช้บริการจากหน่วยงานที่ให้บริการจากหน่วยงานที่ให้บริการที่ดีและมีระบบการบริการที่ดีมีคุณภาพที่สุด รวมถึงมีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้ใช้บริการ และจะไม่เกิดการผูกขาดฉ้อฉลในการปฏิบัติหน้าที่

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่กำกับดูแลเรื่องการวิจัย และให้ทุนวิจัย ในรูปเครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.) ซึ่งประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เพื่อร่วมบูรณาการปฏิรูประบบวิจัย ๙ มิติ ที่ประกอบด้วย ๑) นโยบาย ๒) การสนับสนุนทุนวิจัย ๓) งบประมาณวิจัย ๔) สถาบันวิจัย ๕) บุคลากรวิจัย ๖) โครงสร้างพื้นฐาน ๗) มาตรฐานต่าง ๆ ๘) การจัดการผลผลิต และ ๙) การประเมินผล

การดำเนินงานดังกล่าว มีการกำหนดโครงสร้างและระบบการทำงานร่วมกันที่ชัดเจน เพื่อลดความซ้ำซ้อน มีเอกภาพในการส่งเสริมกำกับ ติดตาม และพัฒนาการวิจัยของประเทศ โดยเริ่มจากการจัดทำยุทธศาสตร์รายประเด็นเร่งด่วนของชาติระยะ ๕ ปี ร่วมกัน รวมทั้งได้ร่วมกันบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการวิจัยแนวใหม่แบบมุ่งเป้า ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยมีการแบ่งหน้าที่การทำงานชัดเจนระหว่างหน่วยกำหนดนโยบาย ได้แก่ วช. ซึ่งเป็นผู้กำกับนโยบายทิศทาง/การเสนอของบประมาณและควบคุมการให้ทุนให้ได้มาตรฐาน และหน่วยงานให้ทุน (คอบช.) ทำหน้าที่บริหารทุนตามความเชี่ยวชาญของแต่ละหน่วย ซึ่งจะเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยร่วมกันผ่านระบบ NRMS (National Research Management System) เป็นระบบ Single Window โดยใช้มาตรฐานเดียวกัน ทั้งแบบฟอร์มการขอรับทุน การใช้งบประมาณในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอโครงการวิจัยที่ควรรับทุน ทั้งนี้ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมการทำงานหลายระดับ ซึ่งประกอบด้วย วช. และหน่วยงาน ๖ ส. มาร่วมกันทำงาน ตั้งแต่ระดับคณะทำงานกำหนดกรอบการวิจัยรายปี คณะทำงานกลั่นกรองงบประมาณในภาพรวม คณะทำงานกำกับนโยบายและงบประมาณในภาพรวมและอนุมัติเห็นชอบทิศทางและงบประมาณภาพรวมของกลุ่มเรื่อง ซึ่งคณะกรรมการหลายชุดซึ่งแต่งตั้งเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลและความคุ้มค่าในการพิจารณาโครงการ รวมทั้งมีเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติของผู้มาเป็นกรรมการ

งานวิจัยมุ่งเป้าจึงสามารถแก้ไขปัญหาและขับเคลื่อนไปตามทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ไม่ซ้ำซ้อนและมองเห็นภาพรวมของงานวิจัยที่ยังไม่ครบถ้วน บริหารจัดการเรื่องการให้ทุนร่วมกัน เป็นการบริหารทุนที่สามารถก่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อนักวิจัยซึ่งเป็นผู้ขอทุน และควบคุมการติดค้างการส่งรายงานการวิจัย การบริหารงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ชัดเจน เปิดโอกาสให้เอกชน ผู้ประกอบการเข้ามา

มีส่วนร่วมในทุกระดับตั้งแต่การกำหนดโจทย์จนสู่การร่วมลงทุนทำวิจัยและเจ้าของผลงานวิจัยร่วม การจัดสรรทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นธรรมและไม่ขัดขวางต่อการทำวิจัย

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ เรื่อง การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีศาสตราจารย์ ดร. ยงยุทธ ยุทธวงศ์ เป็นประธานกรรมการ และสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เป็นเจ้าภาพหลัก เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งระดับบริหารจัดการงานวิจัย ได้แก่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สำนักงานพัฒนาวิจัยการเกษตร (สวก.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) สำนักงานส่งเสริมนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับการวิจัย ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

ทั้งนี้ วช. ได้ดำเนินการเพื่อบูรณาการงบประมาณเพื่อการวิจัยการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา โดยจัดระบบและรูปแบบการยื่นคำเสนอขอรับงบประมาณที่จัดว่าเป็นงบประมาณเพื่อการวิจัย ทำให้สามารถจำแนก แยกประเภท จัดกลุ่ม และเกิดการบูรณาการงานวิจัย การดำเนินงาน หรือร่วมมือข้ามหน่วยงาน เพื่อให้ได้ผลตามเป้าหมาย อีกทั้งสามารถประเมินผลได้อย่างถูกต้องเที่ยงตรงยิ่งขึ้น โดยจำแนกออกเป็น ๖ มิติ ได้แก่

๑. การจัดการความรู้เพื่อการใช้ประโยชน์

๒. การสนับสนุนการวิจัย ได้แก่ วิจัยพื้นฐาน วิจัยประยุกต์ และวิจัยและพัฒนา

๓. โครงสร้างพื้นฐานเพื่อการวิจัย ได้แก่ ครุภัณฑ์ (เครื่องมือ/อุปกรณ์) สิ่งก่อสร้าง

๔. การพัฒนาบุคลากรวิจัย ได้แก่ การพัฒนาวิจัยสำหรับบัณฑิตศึกษา และการสร้างศักยภาพ/ความสามารถนักวิจัย

๕. การพัฒนาระบบวิจัย

๖. การบริหารจัดการ

การดำเนินงานต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นก่อให้เกิดการบูรณาการด้านวิจัยและพัฒนาของประเทศ ลดความซ้ำซ้อน ทำให้เห็นภาพรวมของงบประมาณ ที่มีเป้าหมายให้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑ ของ GDP และใช้เป็นกลไกในการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยของภาคเอกชนให้มีสัดส่วนสูงขึ้น รวมทั้งสามารถกำหนดวงเงินลงทุนด้านการวิจัยในส่วนของภาครัฐได้ก่อนการจัดสรรงบประมาณ ก่อให้เกิดความคุ้มค่า และสามารถติดตามประเมินผลได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นระบบ ก่อให้เกิดความยั่งยืน และก้าวพ้นกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางได้ในอนาคต

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การปรับระบบการบริหารจัดการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรมให้มีเอกภาพและประสิทธิภาพ โดยมีระบบการประสานและเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติทั้งในภาครัฐและเอกชนอย่างบูรณาการ และมีระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ดังปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ รวมทั้ง สศช. ได้นำเสนอข้อเสนอดังกล่าว โดยรวบรวมและประมวลข้อเสนอการปฏิรูปประเทศจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งสิ้น ๒๗ หน่วยงาน (รวม สศช.) และจัดทำเป็นรายงานข้อเสนอการปฏิรูปประเทศไทยให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติพิจารณา ก่อนการนำเสนอให้สภาปฏิรูปแห่งชาติพิจารณาต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. หน่วยงานที่กำหนดนโยบาย ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) จะต้องทำหน้าที่เป็นคลังสมอง (Think Tank) เป็นที่รวมของบุคลากรที่มีศักยภาพ และความเชี่ยวชาญ และควรแยกบทบาทเรื่องการจัดสรรงบประมาณวิจัยออกไป

๒. หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นทั้งหน่วยงานสนับสนุนทุนวิจัย และดำเนินการวิจัย ควรแยก/ปรับลดบทบาทดังกล่าว เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน

๓. หน่วยงานวิจัยหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาจัดสรรการดำเนินงานระหว่างกันให้ชัดเจน ตั้งแต่ขั้นการวิจัยพัฒนาไปจนถึงกระบวนการพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์ เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน และสร้างความชัดเจนทั้งทางด้านหน่วยงานรับผิดชอบหลัก รายละเอียดกิจกรรม และแผนการใช้งบประมาณ ซึ่งจะช่วยให้การขับเคลื่อนงานวิจัยชัดเจนเป็นรูปธรรม และมีความต่อเนื่องด้านงบประมาณสนับสนุนยิ่งขึ้น

๔. หน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลักดันงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์/Match Maker/หาพันธมิตร ทำนวัตกรรม อาทิ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) จะต้องเข้ามาช่วยผลักดันงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มากยิ่งขึ้น

๕. การจัดสรรทุน ควรให้ วช. สวทน. และ สงป. เป็นแกนหลักร่วมกับหน่วยงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดกรอบแนวทางการจัดสรรงบประมาณ โดยมีระบบการติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

๑.๙ หน่วยงานภาครัฐ ควรร่วมกันพัฒนาระบบฐานข้อมูลการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม เพื่อสร้างฐานข้อมูลที่ทันสมัยเป็นมาตรฐาน ปรับปรุงกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน สามารถติดตามประเมินผลงาน และนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการบริหารประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาข้อมูลด้านการค้า การลงทุน ระบบภาษี พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และงานวิจัยที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เป็นต้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลัง ได้จัดทำ "โครงการบูรณาการข้อมูลสารสนเทศ ๓ กรมภาษี" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อปรับประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนให้สะดวก รวดเร็ว บูรณาการข้อมูลสารสนเทศด้านภาษีของ ๓ กรมภาษี (กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต และกรมศุลกากร) เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการให้บริการข้อมูลสำหรับนำเสนอต่อผู้บริหารระดับสูง ผู้ใช้งานทั่วไปและประชาชน หน่วยงานภายนอกที่ต้องใช้ข้อมูลและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานการจัดเก็บภาษีของผู้ปฏิบัติงาน โครงการบูรณาการข้อมูลสารสนเทศ ๓ กรมภาษี ประกอบด้วย ๕ ระบบย่อย ดังนี้

๑. ระบบเว็บไซต์การให้บริการ ๓ กรมภาษี (Tax Portal) และการใช้รหัสบริการเดียว (Single Sign On) เพื่อพัฒนาเว็บไซต์ศูนย์รวมในการเข้าใช้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ของทั้ง ๓ กรมภาษี และเป็นศูนย์กลางการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร องค์ความรู้ ๓ กรมภาษี รวมทั้งสร้างระบบให้ผู้ใช้บริการใช้รหัสเข้าใช้บริการเดียว (Single Sign On) ในการเข้าสู่บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ของทั้ง ๓ กรมภาษี

<u>ผลการดำเนินการ</u> อยู่ระหว่างการพัฒนาต้นแบบ

๒. ระบบ Tax Information Portal เป็นศูนย์กลางในการให้บริการข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลสถิติด้านภาษี ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ การให้บริการข้อมูลสารสนเทศแก่ประชาชนและธุรกิจภายนอก การ

ให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูล ๓ ภาษี (Data Exchange) ให้กับผู้ปฏิบัติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการให้บริการข้อมูลสนับสนุนแก่ผู้บริหาร (Executive Tax Information) และการให้บริการข้อมูลการวิเคราะห์พยากรณ์แก่ผู้ใช้งานภายในกระทรวงการคลัง เช่น นักเศรษฐศาสตร์ สำนักแผนภาษีฯ เป็นต้น

ผลการดำเนินการ เริ่มใช้งานแล้ว

๓. ระบบสารานุกรมภาษี (Tax Wiki) เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ (Knowledge Management) ที่เกี่ยวข้องด้านภาษีอากรทั้งหมด รวบรวมไว้ในที่เดียวกัน โดยใช้เทคโนโลยี Wikipedia ในการจัดหมวดหมู่การเข้าถึงองค์ความรู้ และการบริหารจัดการองค์ความรู้ ให้ครอบคลุมและทันสมัย เพื่อประโยชน์ต่อประชาชนและผู้ประกอบการที่ต้องการข้อมูลความรู้ด้านภาษี และเพื่อใช้องค์ความรู้นี้สนับสนุนบุคลากร ๓ กรมภาษีในการปฏิบัติงาน

ผลการดำเนินงาน เปิดให้บริการแล้ว

๔. ระบบ Tax Search Engine เป็นระบบการสืบค้นข้อมูลด้านภาษีของบุคคลและผู้ประกอบการในลักษณะรายบุคคล/ราย ผู้ประกอบการ แสดงให้เห็นถึงข้อมูลด้านภาษีที่มีการเชื่อมโยงกันทั้ง ๓ กรมจัดเก็บภาษี ทั้งสถานการณ์เสียภาษีประเภทต่าง ๆ และข้อมูลการนำเข้าส่งออก เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบการเสียภาษี เป็นระบบสนับสนุนผู้ปฏิบัติงาน

ผลการดำเนินงาน ได้ทดลองใช้งานแล้ว อยู่ระหว่างการประเมินผลการนำร่องใช้งาน

๕. ระบบ Tax Single ID โดยมีเป้าหมายเพื่อกำหนดหมายเลขผู้เสียภาษีของผู้ประกอบ การบุคคลธรรมและคณะบุคคลของ ๓ กรมภาษี ให้ใช้มาตรฐานเดียวกัน เป็นรหัสเดียวกัน รวมทั้งกำหนดกรอบเวลาในการดำเนินการปรับฐานข้อมูลให้เข้าสู่มาตรฐานที่กำหนด เพื่อประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงการทำงานต่อไปในอนาคต

ผลการดำเนินงาน พัฒนาต้นแบบแล้วเสร็จ

กรมศุลกากร

ได้พัฒนาระบบค้นหาอัตราอากร (Integrated Tariff Database) มาใช้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๐ เป็นต้นมา เพื่อให้มีฐานข้อมูลอัตราอากรเกี่ยวกับประกาศกระทรวงการคลัง ประกาศกรมศุลกากร และคำสั่งทั่วไปกรมศุลกากร ที่รวบรวมไว้อย่างเป็นระบบสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งเจ้าหน้าที่ศุลกากรและผู้ประกอบการให้ทราบสามารถสืบค้นได้สะดวก รวดเร็ว โดยมีการเผยแพร่ทั้งบนระบบ Internet และ Intranet ของกรมฯ นอกจากนี้ ระบบ Integrated Tariff Database ยังเชื่อมโยงกับระบบ e-Customs ในการผ่านพิธีการศุลกากรในระบบไร้เอกสาร (paperless) อีกด้วย นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงฐานข้อมูลอัตราอากรดังกล่าวให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ โดยในกรณีที่มีการออกประกาศกระทรวงการคลังฉบับใหม่ ประกาศกรมศุลกากร และคำสั่งทั่วไปกรมศุลกากร จะมีการปรับปรุงฐานข้อมูลอัตราอากรให้เป็นปัจจุบันด้วยการประมวลผลข้อมูลอัตราอากรเข้าสู่ระบบทุกครั้ง รวมทั้งมีการเผยแพร่ทาง Internet และ Intranet เพื่อแจ้งให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรและผู้ประกอบการให้ทราบด้วย อีกทั้งยังให้ความร่วมมือกับกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำระบบคลังข้อมูลทางการค้าของไทย (Thailand NTR) โดยล่าสุดได้แจ้งข้อมูลด้านมาตรการ/กฎระเบียบใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการค้าไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมข้อมูลส่งกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ได้แก่

๑. พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๗

๒. พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

๓. ประกาศกรมศุลกากร ที่ ๓๖/๒๕๕๘ เรื่อง พิธีการศุลกากรว่าด้วยการถ่ายลำ

๔. ประกาศกรมศุลกากร ที่ ๓๗/๒๕๕๘ เรื่อง พิธีการศุลกากรว่าด้วยการผ่านแดน

๕. ประกาศกรมศุลกากร ที่ ๓๘/๒๕๕๘ เรื่อง การให้บริการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

๖. ประกาศกรมศุลกากร ที่ ๕๒/๒๕๕๘ เรื่อง การปฏิบัติพิธีการศุลกากรเกี่ยวกับการนำเข้าไม้และของทำด้วยไม้

๗. ประกาศกรมศุลกากร ที่ ๑๐๘/๒๕๕๘ เรื่อง การจัดทำข้อมูลผ่านพิธีการศุลกากรนำเข้า-ส่งออก ด้วยระบบการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ได้จัดทำโมบายแอพพลิเคชั่นด้านข้อมูลรายงาน One Page และข่าวสารจากหน่วยงาน ในสังกัด ทส. สำหรับสนับสนุนการเฝ้าระวัง ติดตาม และเตือนภัยที่เกิดจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงเป็นศูนย์รวมในการเข้าถึงแอพพลิเคชั่นของหน่วยงานในสังกัด ทส. โดยใช้ ชื่อว่า Nature๔Thai ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงแอพพลิเคชั่น Nature๔Thai เป็นเวอร์ชั่น ๒.๐ เรียบร้อยแล้ว รองรับการใช้งานบน iphone และ ipad ที่ใช้ระบบปฏิบัติการ iOS ๘.๐ ขึ้นไป

มีการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ เพื่อให้หน่วยงานมีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกระทรวงฯ ขึ้นมาเพื่อพิจารณาความต้องการครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และครุภัณฑ์ด้าน ICT อื่นๆ ของหน่วยงาน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน

๑.๑๐ การติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการต่าง ๆ เป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่ง แต่ควรมุ่งเน้นการประเมินผลในเชิงผลสัมฤทธิ์ของงาน/โครงการควบคู่กันไป เพื่อติดตามความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ ลดความซ้ำซ้อน และสามารถนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับพิจารณาจัดสรรงบประมาณในปีต่อไป และควรเพิ่มงบประมาณด้านการติดตามประเมินผล และจ้างสถาบันการศึกษาหรือบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ รวมทั้งควรมีการรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณที่สามารถเปรียบเทียบระหว่างปีปัจจุบันและปีที่ผ่านมา โดยจัดทำรายงานผ่านระบบสารสนเทศที่สามารถรายงานความก้าวหน้าได้อย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายใน (Internal Audit) ทุกไตรมาสหรือทุกครึ่งปี เพื่อให้ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติสามารถใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับหน่วยงานที่มีแผนความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีระบบประเมินผลหน่วยงานเพื่อติดตามว่าระบบ IT ที่ลงทุน หรือมีการพัฒนาเกิดประโยชน์สูงสุดเพียงใด

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณ ได้ให้ความสำคัญในการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการต่าง ๆ โดยได้เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และจัดทำรายงานสถานภาพ ภาพรวมด้านการงบประมาณเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี เป็นประจำทุก ๑๕ วัน ซึ่งรายงานดังกล่าวเป็นรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณที่เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดในแต่ละไตรมาส และสามารถเปรียบเทียบกับเป้าหมายของการดำเนินงานระหว่างปีปัจจุบันและปีที่ผ่านมาได้ด้วยและในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกในการกำหนดแผนการติดตามประเมินผลเชิงลึกใน

เรื่องที่เป็นนโยบาย โครงการเร่งด่วนสำคัญที่รัฐบาลมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน โดยมีการร่วมมือกับสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญ ซึ่งจะมีกระบวนการออกแบบกรอบการประเมินผล การเก็บข้อมูลในพื้นที่ภาคสนาม การประมวลและวิเคราะห์ผล ตลอดจนการสรุปผลการประเมิน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานจากการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ และผลจากการประเมินจะเป็นสารสนเทศด้านการประเมินผลที่สำคัญในการใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณประจำปีต่อไป

ปัจจุบันมีแนวทางในการมุ่งเน้นการประเมินผลในเชิงผลสัมฤทธิ์ของงาน/โครงการมากขึ้น เพื่อให้เห็นถึงความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ และต้องการตรวจสอบว่าการจัดสรรงบประมาณ ก่อให้เกิดตัวทวีคูณ (Multiplier effect) ได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งจะก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจในเชิงบวกมากขึ้นด้วย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงบประมาณ ได้จ้างบริษัทที่ปรึกษาที่มีความรู้ ความสามารถเข้ามาดำเนินการประเมินผลโครงการในลักษณะบูรณาการ จำนวน ๙ เรื่อง พร้อมทั้งมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง อันจะทำให้บุคลากรของสำนักงบประมาณมีความรู้เพิ่มพูนในด้านการประเมินผลมากยิ่งขึ้น

สำหรับแผนความต้องการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ที่จะทำหน้าที่ติดตามประเมินผลว่าระบบที่ลงทุน มีความคุ้มค่าหรือมีการพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพียงใดนั้น ปัจจุบันแต่ละหน่วยงานมีการจัดตั้ง CIO กระทรวง ทำหน้าที่นี้อยู่แล้ว

ทั้งนี้ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงบประมาณ ได้ดำเนินการปรับปรุงระบบฐานข้อมูลแผน/ผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ (BB EvMIS) ที่ได้เริ่มพัฒนาและนำมาใช้งานรองรับให้ส่วนราชการฯ รายงานแผน/ผล ข้อมูลประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ แล้วเป็นปีแรก ซึ่งยังคงมีปัญหาอุปสรรคบางประการ โดยต้องปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งาน ทั้งในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานเครื่องแม่ข่ายและระบบการบันทึก/นำเข้า และการประมวลรายงานข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑) การติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง โดยระดับกระทรวงมีคณะกรรมการติดตามผลการใช้จ่ายเงินของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน และระดับหน่วยงาน มีคณะทำงานติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี โดยมีหัวหน้าส่วนราชการเป็นประธาน เพื่อทำหน้าที่ติดตามเร่งรัดการปฏิบัติงานให้ดำเนินไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะรัฐมนตรีในแต่ละปีงบประมาณ ซึ่งมีการประชุมติดตาม/เร่งรัด/แก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เป็นประจำทุกเดือน ทำให้ผลการเบิกจ่ายงบประมาณปี ๒๕๕๘ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๕๘) สามารถเบิกจ่ายงบประมาณในภาพรวมได้ร้อยละ ๙๕ และรายจ่ายลงทุนได้ถึงร้อยละ ๙๓ ของงบประมาณที่ได้รับ

๒) การติดตามประเมินผล

ระดับกระทรวง : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้มีการติดตามการประเมินผลโครงการต่าง ๆ โดยคัดเลือกโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เรื่องเร่งด่วน โครงการที่ใช้งบประมาณดำเนินการจำนวนมาก โครงการที่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรส่วนใหญ่ และงาน/โครงการที่ได้รับมอบหมายพิเศษในระดับนโยบาย

ระดับหน่วยงาน : มีการจ้างหน่วยงานภายนอกที่มีความน่าเชื่อถือ อาทิ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เช่น โครงการศึกษาภาวะหนี้สินเกษตรกรและแนวทางการ

ปรับปรุงศักยภาพการดำเนินงานกองทุนในกำกับดูแลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทางทฤษฎีใหม่โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ได้มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอสำนักงบประมาณพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนที่สำนักงบประมาณอนุมัติเงินประจำงวดเพื่อให้หน่วยงานนำมาใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพัน และหน่วยงานมีการจัดตั้งคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีขึ้นทุกปี ตามมติคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายเงินภาครัฐ (กระทรวงการคลัง) โดยคณะกรรมการฯ ดังกล่าวจะทำหน้าที่ในการกำกับควบคุมติดตามและเร่งรัดการดำเนินงานและการบริหารงบประมาณของหน่วยงานให้เป็นไปตามเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณที่กำหนด

ทั้งนี้ ได้ดำเนินการแจ้งเวียนหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว๘๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายเงินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ หนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๗/ว๗๖ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว๔๖ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพิ่มเติม และหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว๓๔ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เรื่อง การเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณภาครัฐ ให้ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทราบและนำไปปฏิบัติอย่างเคร่งครัด นอกจากนั้นกระทรวงฯได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเร่งรัดติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีปลัดกระทรวงเป็นประธานและอธิบดีทุกกรมเป็นกรรมการ ซึ่งจะเป็นอีกมาตรการหนึ่งที่จะช่วยให้ทุกหน่วยงานเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณโดยเฉพาะงบลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑.๑๑ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม สัมมนา หลักสูตร ระยะเวลา และจำนวนคนต้องไม่มีความซ้ำซ้อนและมีเป้าหมายที่ชัดเจน ตอบสนองต่อภารกิจหลักของหน่วยงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับและความคุ้มค่าของการใช้จ่ายงบประมาณบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นในหลักสูตรเดียวกัน เช่น ใช้สถานที่ของทางราชการ ขอความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในการจัดฝึกอบรมการเดินทางโดยเครื่องบินให้ดำเนินการเฉพาะที่จำเป็นไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้และควรใช้ชั้นประหยัด รวมถึงจัดให้มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตัวเอง กรณีที่มีหลักสูตรการฝึกอบรมสัมมนาผู้บริหารระดับสูงและมีภาคเอกชนเข้าร่วม ควรพิจารณาเฉพาะหลักสูตรที่มีความจำเป็น โดยกำหนดคุณสมบัติและจำกัดจำนวนหลักสูตรการอบรมที่เหมาะสม ไม่ควรเป็นกลุ่มเป้าหมายเดิมเนื่องจากจะเป็นการสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการระดับสูงและภาคเอกชน ซึ่งอาจจะนำไปสู่การกระทำที่ไม่เหมาะสม

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง ได้จัดทำมาตรฐานการพัฒนาบุคลากรด้านการเงินการคลังสำหรับบุคลากร ระยะ ๓ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑) เพื่อเป็นกรอบในการจัดหลักสูตรและแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับประเภทตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง รวมถึงลักษณะงานตามภารกิจหลักในการพัฒนาด้านความรู้

ทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน มีการกระจายหลักสูตรไปยังกลุ่มเป้าหมายบุคลากรระดับผู้บริหาร ระดับหัวหน้างาน และระดับผู้ปฏิบัติงาน ทั้งหน่วยงานส่วนกลางและที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคอย่างทั่วถึง ตลอดจนมีการวัดผลการเรียนรู้การติดตามประเมินผลการพัฒนาบุคลากร คุณภาพการจัดฝึกอบรม และการรายงานผลการฝึกอบรมเพื่อประเมินความคุ้มค่าและประโยชน์ที่ได้รับมีการกำหนดค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมโดยใช้ห้องฝึกอบรมของกรมบัญชีกลางทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่สามารถรองรับจำนวนผู้เข้าฝึกอบรมได้ และแจ้งขอความร่วมมือให้หน่วยงานในสังกัดใช้สถานที่ของทางราชการหรือมหาวิทยาลัยในการจัดฝึกอบรม รวมทั้งการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางโดยเครื่องบินเฉพาะเท่าที่จำเป็นไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้และใช้ชั้นประหยัด

กรมศุลกากร ได้จัดการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) ในหัวข้อวิชาที่เป็นภารกิจหลักและเป็นวิชาพื้นฐานให้กับบุคลากรทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีการวัดผลความรู้ และมีการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อใช้ในการติดตามประเมินผลความสำเร็จของการเรียนรู้ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการสร้างหัวข้อวิชาเรียนรู้ผ่าน e-learning เพิ่มเติมเพื่อให้ครอบคลุมภารกิจหลักของหน่วยงาน รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรได้เรียนรู้วิชาที่จำเป็นผ่านระบบ e-learning ของหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงาน ก.พ.

สำหรับหลักสูตรการฝึกอบรมสัมมนาผู้บริหารระดับสูงและมีภาคเอกชนเข้าร่วมได้รับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ เพื่อพิจารณาทบทวนความเหมาะสมแล้ว

๑. ในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม สัมมนา กรมศุลกากรมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการฝึกอบรมที่ชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อน โดยดำเนินการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และสอดคล้องกับความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรขององค์กร ตามแนวคิด เส้นทางการฝึกอบรม (Training Roadmap) โดยเฉพาะการพัฒนาความรู้และทักษะในงานศุลกากร และสมรรถนะในการบริหารจัดการ จะแบ่งหลักสูตร/โครงการเป็นระดับที่สอดคล้องกับระดับตำแหน่งของข้าราชการแต่ละกลุ่ม ตั้งแต่ข้าราชการบรรจุใหม่ ข้าราชการที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย ผู้อำนวยการส่วน จนถึงผู้บริหารระดับสูง ได้แก่

- กลุ่มข้าราชการบรรจุใหม่ เช่น หลักสูตรการพัฒนาข้าราชการบรรจุใหม่
- กลุ่มข้าราชการที่มีประสบการณ์ในการทำงาน เช่น หลักสูตรเจ้าหน้าที่ศุลกากรมืออาชีพ
- กลุ่มข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่าย เช่น หลักสูตรพัฒนาศักยภาพหัวหน้าฝ่าย
- กลุ่มข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการส่วน เช่น หลักสูตรนายด่านและผู้บริหารกรมศุลกากร
- กลุ่มข้าราชการระดับผู้บริหาร เช่น หลักสูตรการสัมมนานายด่านและผู้บริหารกรมศุลกากร

๒. ในการจัดทำค่าใช้จ่ายและการดำเนินการฝึกอบรม สัมมนา กรมศุลกากรได้คำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับและความคุ้มค่าต่อการใช้จ่ายงบประมาณ โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของแต่ละหลักสูตรที่ชัดเจน มีการกำหนดตัวชี้วัด และดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ในทุกหลักสูตร นอกจากนั้นการกำหนดค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้ดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยยึดหลักความจำเป็นและประหยัด มีการใช้สถานที่ฝึกอบรมภายในกรมศุลกากรเป็นหลัก มีการจัดฝึกอบรมในส่วนภูมิภาค เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาเข้ารับการฝึกอบรมในส่วนกลาง รวมทั้งมีการร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการจัดฝึกอบรม เช่น หลักสูตรนักบริหารระดับกลางในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และการส่งบุคลากรไปเข้ารับการฝึกอบรมที่ดำเนินการโดยสถาบันการศึกษาและหน่วยงานภายนอก

๓. กรมศุลกากรได้ส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินการพัฒนาตนเองผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ของหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงาน ก.พ. องค์การศุลกากรโลก (WCO) และจัดหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษผ่านระบบ e- Learning ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

๔. กรมศุลกากรไม่มีการจัดหลักสูตรฝึกอบรม สัมมนาผู้บริหารระดับสูงที่มีภาคเอกชนเข้าร่วม โดยในการจัดฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง กรมศุลกากรได้ดำเนินการจัดให้มีการสัมมนานายด่านและผู้บริหารกรมศุลกากร ซึ่งมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ชัดเจน และดำเนินการพัฒนาผู้บริหารโดยการจัดส่งไปเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูงที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงาน ก.พ. และในส่วนของภาคเอกชน มีการจัดหลักสูตรสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่มีความจำเป็น เช่น ข้อตกลงเขตการค้าเสรี กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) มีการจัดการฝึกอบรม สัมมนา หลักสูตรต่าง ๆ โดยแบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ (๑) โครงการที่ สคร. ดำเนินการเอง จะมีการกำหนดหลักสูตรระยะเวลา ที่เน้นการเพิ่มพูนความรู้และการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร สคร. โดยเฉพาะระดับปฏิบัติการ ที่สอดคล้องกับภารกิจหลักของ สคร. และ(๒) โครงการที่ สคร. ส่งบุคลากรไปฝึกอบรม สัมมนา หลักสูตรต่าง ๆ กับหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงาน ก.พ. เป็นต้น ซึ่ง สคร. จะพิจารณาเฉพาะหลักสูตรที่จำเป็นและสอดคล้องกับภารกิจ มีการคัดเลือกบุคลากรให้สอดคล้องกับคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโครงการ และไม่ส่งบุคลากรที่ซ้ำซ้อนกัน

สำหรับการส่งบุคลากรเข้าร่วมหลักสูตรการฝึกอบรมสัมมนาผู้บริหารระดับสูง จะเน้นการพัฒนาภาวะผู้นำ (Leadership) และการเพิ่มสมรรถนะในการบริหารจัดการองค์กร โดยพิจารณาหลักสูตรที่สอดคล้องกับภารกิจองค์กรและคุณสมบัติผู้บริหารระดับสูงที่จะเข้าร่วมหลักสูตรด้วยแล้ว

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) ดำเนินการเรื่องการฝึกอบรมสัมมนา โดยมีการทบทวนและบูรณาการหลักสูตรเพื่อลดความซ้ำซ้อนของกลุ่มเป้าหมาย และคำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับและความคุ้มค่าของการใช้จ่ายงบประมาณ โดยหลักสูตรฝึกอบรมสัมมนาจะได้มุ่งพัฒนากลุ่มเป้าหมายที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเกษตรกร ซึ่งหลักสูตรที่เป็นเจ้าหน้าที่/บุคลากรภาครัฐจะมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพผู้เข้ารับการอบรมทั้งในระดับบริหาร/ปฏิบัติ สำหรับสถานที่ใช้ในการอบรมโดยส่วนใหญ่จะใช้สถานที่ของราชการเพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณ ซึ่งในปี ๒๕๕๙ ได้มีแผนการฝึกอบรมสัมมนาที่เน้นหลักสูตรที่ตอบสนองต่อภารกิจอย่างต่อเนื่อง อาทิ

๑. การกำหนดหลักสูตรมีการวิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร เพื่อเน้นการเพิ่มศักยภาพในการทำงาน โดยการ

๑) สร้างเนื้อหาหลักสูตรการสัมมนาและฝึกอบรมโดยพิจารณาจากข้อมูลต่าง ๆ เช่น ยุทธศาสตร์/นโยบายประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากร นโยบายจากผู้บริหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มติหรือข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (มติ ค.ร.ม. ที่เกี่ยวข้อง ข้อสังเกตจากคณะกรรมาธิการฯ) ผลการประเมินการจัดฝึกอบรมที่ผ่านมา ข้อมูลจากยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรบุคคล ภารกิจ หน้าที่ ความรับผิดชอบและปัญหาในการทำงาน เป็นต้น

๒) วิเคราะห์คุณสมบัติและองค์ความรู้ของแต่ละหลักสูตร ซึ่งทำให้สามารถกำหนดกลุ่มเป้าหมายได้ชัดเจน และเนื่องจากมีบุคลากรจำนวนมาก จึงได้มีระบบตรวจสอบรายชื่อผู้เข้ารับการอบรมเพื่อจัดลำดับผู้มีความพร้อมเข้ารับการอบรมและป้องกันปัญหาการเข้ารับการอบรมซ้ำซ้อน

๒. มีการปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรและระยะเวลาในการฝึกอบรมให้ครอบคลุมและทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมทุกหลักสูตรและนำผลการประเมินที่ได้ รวมถึงข้อมูลสภาวการณ์ในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องมาปรับปรุงหลักสูตรก่อนดำเนินการ

๓. มีการประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ โดยทำการประเมินผู้เข้ารับการอบรมแบ่งเป็น ๑) การประเมินความพึงพอใจ ๒) การประเมิน การเรียนรู้ และ ๓) ติดตามประเมินผลการนำความรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. หลักสูตรการฝึกอบรมสัมมนาบุคลากรมีความหลากหลาย ทั้งนี้ เป็นการพัฒนาบุคลากรและตอบสนองต่อองค์กรในทุกๆ ด้าน เช่น ตอบสนองต่อภารกิจหลักและยุทธศาสตร์องค์กร พัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม ภาวะผู้นำ การเป็นข้าราชการที่ดี ความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการพัฒนาทักษะสร้างความเชี่ยวชาญในการทำงานด้านอื่น ๆ โดยที่จำนวนคน (กลุ่มเป้าหมาย) ในแต่หลักสูตรมีความหลากหลาย เพื่อการพัฒนาทักษะและสมรรถนะ สร้างความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน

๒. การสัมมนาและฝึกอบรมบุคลากรส่วนใหญ่เป็นการสัมมนาฝึกอบรมในสถานที่ราชการ เนื่องจากทุกหลักสูตรเป็นการดำเนินการเองโดยคำนึงถึงความประหยัด ความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณ ในกรณีมีความจำเป็นต้องโดยสารเครื่องบินในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมมีหลักสูตรด้านการพัฒนาภาวะผู้นำและการบริหารที่มีค่าใช้จ่ายโดยสารเครื่องบิน ซึ่งเป็นการเบิกจ่ายชั้นประหยัดตามระเบียบกระทรวงการคลัง

ทั้งนี้ หน่วยงานในสังกัด ไม่มีการดำเนินการฝึกอบรม/สัมมนาผู้บริหารระดับสูงร่วมกับภาคเอกชน

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (อพท.) มีแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล (Individual Development Plan : IDP) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ ซึ่งได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะและสมรรถนะที่เหมาะสมกับตำแหน่ง

การอบรมตามแผนพัฒนาบุคลากรในบางหลักสูตรที่ไม่ใช่หลักสูตรเฉพาะของหน่วยงาน ก็ได้มีการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมที่จัดโดยมหาวิทยาลัย เช่น ทักษะการบริหารงานวิจัย จัดโดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นอกจากนี้ อพท.ได้มีการจัดทำระบบการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ e – Learning โดยมีหลักสูตรที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร อพท. เพื่อให้สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ทุกที่ทุกเวลา

สำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน)

ในการดำเนินกิจกรรมโครงการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรของสำนักงานพัฒนาพิงคนคร มีเป้าหมายในการพัฒนาบุคลากรให้ครบและทั่วถึงบุคลากรทั้งหน่วยงาน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาบุคลากรให้ได้รับการพัฒนาและฝึกอบรมไม่น้อยกว่าคนละ ๑ หลักสูตรต่อไป ซึ่งเป็นไปตามแผนงานและวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไว้ ทั้งนี้ ในการดำเนินงานพัฒนาและฝึกอบรม จะคำนึงถึงการใช้จ่ายอย่างประหยัด ตามระเบียบและข้อบังคับของสำนักงานฯ โดยองค์ความรู้และวิทยากรได้จัดหาและขอความอนุเคราะห์จากสถานศึกษาและหน่วยงานภาครัฐมาฝึกอบรมและบรรยาย โดยจะใช้สถานที่ของหน่วยงานและหน่วยงานราชการเป็นสถานที่จัดการพัฒนาและฝึกอบรมตามโครงการดังกล่าวข้างต้น

๑.๑๒ การจ้างเหมาบริการ หน่วยงานควรเลือกภารกิจให้เหมาะสมและมีความจำเป็นเท่านั้น ไม่ควรจ้างบุคคลภายนอก (Outsource) ในภารกิจหลักของหน่วยงาน ซึ่งสำนักงบประมาณและ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ควรกำหนดหลักเกณฑ์ เพื่อควบคุมการเพิ่มจำนวนบุคลากรของภาครัฐที่ปฏิบัติงานในลักษณะค่าจ้างเหมาบริการ

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณ

งบประมาณรายจ่ายประจำปี ในลักษณะรายจ่ายประจำมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด เนื่องจากค่าใช้จ่ายบุคลากร ที่เป็นเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ส่งผลกระทบต่อรายจ่ายลงทุน ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ภาครัฐจึงได้กำหนดแนวทางในการจ้างเอกชนให้มาดำเนินการในบางภารกิจแทนการจ้างบุคลากรภาครัฐ โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์การจ้างเอกชนดำเนินงานในบางภารกิจ

หลักเกณฑ์การจ้างเอกชนดำเนินการ จะต้องเป็นงานที่มีความจำเป็น และไม่ใช่เป็นภารกิจหลักของส่วนราชการ โดยจะต้องดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้

(๑) งานที่เป็นโครงการหรืองานที่จะดำเนินการ จะต้องเป็นงานที่มีความจำเป็น และไม่ใช่เป็นภารกิจหลักของส่วนราชการ

(๒) ลักษณะงานที่จ้าง ควรเป็นงานที่ส่วนราชการซื้อบริการจากผู้รับจ้างเป็นรายชิ้น อาทิ งานรักษาความปลอดภัย งานทำความสะอาด งานดูแลต้นไม้ งานพาหนะ

(๓) อัตราค่าจ้างให้พิจารณาจากความรู้และประสบการณ์ที่เหมาะสมกับลักษณะงาน

(๔) มิให้จ้างเอกชนดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับความลับของทางราชการ

(๕) ผู้รับจ้างเหมามีฐานะเป็นผู้รับจ้างทำของ จึงไม่ถือเป็นบุคลากรของรัฐที่มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ ที่พึงได้รับจากทางราชการ

(๖) การจ้างเหมาเอกชนดำเนินงานให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ทั้งนี้ ส่วนราชการต่าง ๆ จะต้องดำเนินการเป็นไปตามหลักเกณฑ์การจ้างเอกชนดำเนินงานที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนมาก ที่ กค ๐๔๐๖.๔/ว ๖๗ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ดำเนินการจ้างเหมาบุคลากรเพื่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งที่มีการกำหนดให้ยุบเลิกเมื่อมีการเกษียณอายุของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ ซึ่งเป็นภารกิจสนับสนุนและมีความจำเป็น เนื่องจากเป็นการจ้างเหมาเพื่อทดแทนลูกจ้างประจำ ได้แก่ พนักงานขับรถยนต์ พนักงานทำความสะอาด เจ้าหน้าที่ดูแลระบบรักษาความปลอดภัย พนักงานรักษาความปลอดภัย ซึ่งไม่ใช่ตำแหน่งงานหลักของหน่วยงาน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการจ้างบุคคลภายนอก (Outsource) เพื่อเป็นการสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ไม่ใช่ภารกิจหลัก หรือมีไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติงานได้เสร็จตามเวลาที่กำหนด เช่น ค่าจ้างพนักงานขับรถยนต์ ค่ารักษาความปลอดภัย ค่าทำความสะอาด ค่าจ้างพนักงานเป็นต้น สำหรับงานที่ใช้ทักษะฝีมือและงานทางวิชาการ เช่น ค่าจ้างจัดทำชุดข้อมูลธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี ค่าจ้างเหมาบุคคลช่วยสำรวจและจัดเก็บข้อมูลในภาคสนาม ค่าจ้างวิเคราะห์ตัวอย่างทางธรณีวิทยาบางรายการที่กรมไม่มีเครื่องมือที่สามารถดำเนินการได้เอง เป็นต้น ทั้งนี้การตั้งคำของบประมาณรายการค่าจ้าง

เหมาบริการของกรมจะพิจารณาตามความเหมาะสมและจำเป็นเท่านั้นโดยเป็นตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงบประมาณกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) มีการจ้างบุคคลภายนอก (Outsource) เพื่อเป็นการสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ไม่ใช่ภารกิจหลัก หรือมีไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติงานได้เสร็จตามเวลาที่กำหนด เช่น ค่าจ้างเหมาบริการพนักงานขับรถยนต์ ค่าจ้างเหมาบริการพนักงานรักษาความปลอดภัย ค่าจ้างเหมาบริการพนักงานทำความสะอาด ค่าจ้างเหมาบริการเจ้าหน้าที่ช่วยอำนวยการ เป็นต้น เนื่องจากสำนักงาน ก.พ.ร. เป็นส่วนราชการขนาดเล็ก มีอัตราค่าข้าราชการรวม 386 อัตรา ไม่ได้รับการจัดสรรบุคลากรในส่วนของลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ ส่งผลให้จำเป็นต้องจ้างบุคคลภายนอกดำเนินงานในการสนับสนุนงานช่วยอำนวยในด้านต่างๆ โดยในการตั้งคำของบประมาณรายการค่าจ้างเหมาบริการของสำนักงาน ก.พ.ร. จะพิจารณาตามความเหมาะสมและจำเป็นเท่านั้นโดยเป็นตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงบประมาณกำหนดในส่วนของการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อควบคุมการเพิ่มจำนวนบุคลากรของภาครัฐที่ปฏิบัติงานในลักษณะค่าจ้างเหมาบริการ เป็นบทบาทหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.)

๑.๑๓ ค่าจ้างที่ปรึกษา ควรใช้บุคลากรจากสถาบันการศึกษาในลักษณะการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสถาบันการศึกษาโดยตรง และไม่จ้างที่ปรึกษาในเรื่องที่บุคลากรของหน่วยงานสามารถทำเองได้ เช่น การจัดทำยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีลักษณะเป็นหน่วยงานเชิงนโยบายและหน่วยปฏิบัติที่มีภารกิจตามกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญทางวิชาการที่สามารถขับเคลื่อนงานของหน่วยงานโดยตรงหรือสนับสนุนการทำงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น จึงมีความจำเป็นในการจ้างที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านจากสถาบันการศึกษา โดยมีความร่วมมือในหลายรูปแบบ และหลีกเลี่ยงการจ้างที่ปรึกษาในงานตามภารกิจพื้นฐานของหน่วยงาน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) โดยหน่วยงานในสังกัด ดำเนินการตั้งคำของบประมาณในส่วนของรายการค่าจ้างที่ปรึกษาได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการจ้างที่ปรึกษาโดยเน้นจ้างที่ปรึกษาที่มาจากสถาบันการศึกษาภายในประเทศ ซึ่งสถาบันการศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการจ้างที่ปรึกษานั้น กรมจะพิจารณาจากความจำเป็น ความเหมาะสม และประสบการณ์การทำงาน โดยมีบุคลากรหลักที่มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เฉพาะด้าน มีผลงานเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง และมีทีมงานในการสำรวจศึกษา วิจัย ที่มีประสบการณ์ในด้านที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

๑.๑๔ การจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ จะต้องแจกแจงรายละเอียดของการจัดหาทั้งระบบ ราคา ชนิด ประเภท จำนวน และคุณลักษณะของอุปกรณ์ระบบจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีการพิจารณาและวิเคราะห์ภารกิจให้สอดคล้องกับลักษณะการใช้งานครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ เพื่อให้เกิดความประหยัดและความคุ้มค่า ในส่วน

ของการจัดหา Cloud Computing ส่วนราชการควรใช้บริการจากสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณได้ประสานกับสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สรอ.) ในการใช้งานบริการ G-Cloud ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ดังนี้

- ในส่วนของระบบ e-Budgeting และระบบ BB EvMIS ที่ได้ใช้งานอยู่ในปัจจุบัน จะใช้ระบบ G-Cloud เป็นระบบสำรอง

- สำหรับระบบใหม่ ที่กำลังอยู่ในระหว่างการศึกษาวิเคราะห์ออกแบบตามโครงการ Seb มีแนวทางที่จะใช้ G-Cloud สำหรับรองรับการใช้งานของระบบหลักในการจัดทำคำของบประมาณของส่วนราชการฯ

- เตรียมการใช้งานสำหรับเพื่อช่วยรองรับสนับสนุนตามแผนการเคลื่อนย้ายระบบสารสนเทศต่าง ๆ ของสำนักงบประมาณไปยังอาคารที่ทำการแห่งใหม่ ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

กระทรวงการคลัง

กรมธนารักษ์ (โดยสำนักการคลัง ศูนย์สารสนเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) ได้พิจารณาจัดซื้อจัดหาครุภัณฑ์ตามความจำเป็นเร่งด่วนและเหมาะสม ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามข้อสังเกตคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ

ทั้งนี้ การจัดทำคำของบประมาณของกรมธนารักษ์เป็นไปตามแนวทางการจัดทำฯ ที่สำนักงบประมาณกำหนด โดยได้รับจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๓,๖๘๒.๑๑๑๐ ล้านบาท

กรมบัญชีกลาง ได้ใช้หลักเกณฑ์และแนวทางในการกำหนดรายละเอียดราคา ชนิด ประเภท จำนวน และคุณลักษณะของอุปกรณ์เป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนด ในส่วนของ Cloud Computing อยู่ระหว่างการศึกษาความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ที่จะนำมาใช้กับภารกิจของกรมบัญชีกลาง

กรมศุลกากร ในการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ กรมศุลกากร ได้มีการแจกแจงรายละเอียดของการจัดหาทั้งระบบ ราคา ชนิด ประเภท จำนวน และคุณลักษณะของอุปกรณ์ระบบเป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมถึงได้มีการพิจารณาและวิเคราะห์ภารกิจให้สอดคล้องกับลักษณะการใช้งานครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ เพื่อให้เกิดความประหยัดและความคุ้มค่าในการจัดหาครุภัณฑ์ฯ

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) มีการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ ซึ่งมีรายละเอียดของการจัดหาทั้งระบบ ราคา ชนิด ประเภท จำนวน และคุณลักษณะของอุปกรณ์ระบบเป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและได้ผ่านคณะกรรมการกลั่นกรองคอมพิวเตอร์ของกระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว พร้อมทั้ง สคร. ได้มีการพิจารณาและวิเคราะห์ภารกิจให้สอดคล้องกับลักษณะการใช้งานครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ เพื่อให้เกิดความประหยัดและความคุ้มค่า

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อพิจารณาการเสนอของบประมาณที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รายการครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่เสนอของบประมาณเป็นรายการปรากฏอยู่ในเกณฑ์ราคากลางและคุณลักษณะพื้นฐานครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งกำหนดโดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยก่อนการเสนอของบประมาณต่อสำนักงบประมาณรายการทั้งหมดต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก่อน ทั้งนี้ในส่วนของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ตามมาตรฐานของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยการจัดหาครุภัณฑ์ดังกล่าวจะมีการวิเคราะห์ความเหมาะสมของครุภัณฑ์ โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับการใช้งานเพื่อให้เกิดประโยชน์ ประหยัดและคุ้มค่า และได้ดำเนินการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ ตามระเบียบนโยบายและแนวทางการจัดหา ดังนี้

๑. การจัดหาเป็นไปตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานหรืองานตามนโยบายรัฐบาลหรือโครงการเร่งด่วนที่อยู่นอกเหนือ

๒. มีการจัดตั้งคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานในการพิจารณาบูรณาการการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ

๓. ดำเนินการเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประเทศไทย

๔. ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่ได้จัดหาใหม่หรือทดแทนของเดิมได้ใช้เกณฑ์ราคาและคุณลักษณะเฉพาะที่เป็นไปตามมาตรฐานกลางที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนด โดยปฏิบัติตามระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด เช่น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๗๐๔/ว ๑๐๒ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๘ เรื่อง การบริหารงบประมาณตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยกำชับให้ทุกหน่วยงานจัดหาเท่าที่จำเป็นในการใช้งานและคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยงาน

๕. การร่างขอบเขตการจัดจ้างโครงการเป็นไปอย่างรัดกุม และเป็นไปโดยประหยัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ

๖. มีการประชุมและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละหน่วยงาน และคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ทุกหน่วยงานได้จัดซื้อรายการอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ตามมาตรฐาน ICT ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนด โดยจะจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ให้เป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ยกเว้นกรณีบางรายการที่มีความจำเป็นและมีลักษณะเฉพาะความต้องการของหน่วยงานในสังกัด เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงฯ กรมทรัพยากรธรณี กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นต้น จะใช้ราคานอก

มาตรฐาน ICT ในการจัดหาครุภัณฑ์เพื่อนำมาสนับสนุนการปฏิบัติงานและรองรับกับระบบของหน่วยงาน ซึ่งในการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ได้ทำการวิเคราะห์โดยคำนึงถึงความจำเป็นตามภารกิจ และความประหยัดคุ้มค่า โดยรายการที่จัดหามีการแจกแจงรายละเอียดโดยการระบุเหตุผลความจำเป็น คุณลักษณะ ประเภท ชนิด ราคา และจำนวนที่จัดหา เพื่อให้ผู้บริหารมีข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ดำเนินการจัดกระบวนการในการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ จะต้องแจกแจงรายละเอียดของการจัดหาทั้งระบบ ราคา ชนิด ประเภท จำนวน และคุณลักษณะของอุปกรณ์ระบบจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีการพิจารณาและวิเคราะห์ภารกิจให้สอดคล้องกับลักษณะการใช้งานครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ เพื่อให้เกิดความประหยัดและความคุ้มค่าและต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ภาครัฐของกระทรวงสาธารณสุขด้วย.

๑.๑๕ ควรกำหนดหลักเกณฑ์กรอบมาตรฐานครุภัณฑ์และราคามาตรฐานสำหรับการจัดหาครุภัณฑ์ที่มีหลายหน่วยงานขอรับการจัดสรรงบประมาณ และมีความแตกต่างกันในการกำหนดประเภท จำนวนของครุภัณฑ์ที่ต้องใช้ คุณลักษณะเฉพาะ และราคา เช่น เครื่องอ่านพิกัดทางภูมิศาสตร์ (GPS) ครุภัณฑ์ประจำห้องสมุดอัจฉริยะ (Smart Library) และห้องเรียนอัจฉริยะ (Smart Classroom) ครุภัณฑ์ทางการแพทย์ที่มีราคาสูง เป็นต้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณ ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์กรอบมาตรฐานครุภัณฑ์และราคามาตรฐานสำหรับการจัดหาครุภัณฑ์ที่มีหลายหน่วยงานขอรับการจัดสรรงบประมาณ และมีความแตกต่างกันในการกำหนดประเภท จำนวนของครุภัณฑ์ที่ต้องใช้ คุณลักษณะเฉพาะ และราคา ได้แก่

๑. เครื่องอ่านพิกัดทางภูมิศาสตร์ (GPS) หรือเครื่องหาพิกัดด้วยสัญญาดาวเทียม แบบพกพาได้ดำเนินการจัดทำเป็นครุภัณฑ์รายการใหม่ในบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพิ่มเติม และเวียนแจ้งให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ ตามหนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๗๑๙.๑/ว ๑๐๑ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๘ โดยกำหนดเพิ่มเติม ๒ รายการ ได้แก่

๑.๑ เครื่องหาพิกัดด้วยสัญญาณดาวเทียม แบบพกพา

- แบบบันทึกข้อมูลตำแหน่งพิกัด (Waypoint) ได้ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ จุด ราคามาตรฐานเครื่องละ ๕,๖๐๐ บาท

- แบบบันทึกข้อมูลตำแหน่งพิกัด (Waypoint) ได้ไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ จุด ความละเอียดจอภาพขนาดไม่น้อยกว่า ๑๗๖ x ๒๒๐ พิกเซล ราคามาตรฐานเครื่องละ ๑๒,๕๐๐ บาท

๒. ครุภัณฑ์การแพทย์ที่มีราคาสูง อยู่ในระหว่างดำเนินการสำรวจข้อมูลดังกล่าวจากรายงานผลการจัดซื้อในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของส่วนราชการ เพื่อนำข้อมูลครุภัณฑ์ผลจัดซื้อที่มีราคาสูงและมีการจัดซื้อหลายหน่วยงานและ/หรือจัดซื้อจำนวนมากมาประกอบพิจารณาจัดทำราคามาตรฐานสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป

๑.๑๖ การที่หน่วยงานมีการจัดหาครุภัณฑ์และมอบหมายภารกิจเพื่อให้หน่วยงานและองค์กรภาคเอกชนไปดำเนินการภารกิจแทน ควรต้องคำนึงถึงกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินและค่าใช้จ่าย

ในการบริหารจัดการทรัพย์สินที่จะเกิดขึ้น และควรจัดหาครุภัณฑ์ที่จำเป็นจะต้องดำเนินการตามภารกิจเท่านั้น โดยอาจปรับวิธีการดำเนินงานสำหรับการจัดหาครุภัณฑ์บางประเภทให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้วิธีจ้างเหมาบริการ (Outsource) หรือซื้อบริการจากภาคเอกชนแทน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กระทรวงการคลัง

กรมศุลกากร ไม่มีการจัดหาครุภัณฑ์และมอบหมายภารกิจเพื่อให้หน่วยงานและองค์กรภาคเอกชนไปดำเนินการภารกิจแทน ทั้งนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรมฯ มีแผนดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์ยานพาหนะเพื่อทดแทนรถยนต์เก่าที่ใช้มานานเสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน ซึ่งจากข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯในการปรับวิธีการดำเนินงานสำหรับการจัดหาครุภัณฑ์ให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด โดยวิธีการจ้างเหมาบริการ (Outsource) หรือซื้อบริการจากภาคเอกชนแทนนั้น กรมฯจะนำมาพิจารณาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการในปีต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) การจัดซื้อครุภัณฑ์ สคร. มีการสำรวจความจำเป็นของการจัดหาครุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานและภารกิจของ สคร. โดยครุภัณฑ์ต่างๆ เป็นกรรมสิทธิ์ของ สคร. เอง ส่วนของการจ้างเหมาบริการ (Outsource) สคร. มีการจ้างเหมาบริการทำความสะอาดและเตรียมอาหาร และบริการรักษาความปลอดภัย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการให้บริการดังกล่าว

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตามภารกิจของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ในการจัดหาครุภัณฑ์ หน่วยงานจะคำนึงถึงกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินและค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการทรัพย์สินที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด ตามกฎระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด

๑.๑๗ ควรพิจารณาทบทวนการออกแบบก่อสร้างอาคารของส่วนราชการในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงและตั้งอยู่ในแนวรอยเลื่อนของแผ่นดินไหว เพื่อให้มีแบบแปลนที่เหมาะสมสอดคล้องกับพื้นที่ในแต่ละภูมิภาค โดยจะต้องมีการติดตามสถานการณ์การสำรวจพื้นที่ที่มีความเสี่ยงให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กระทรวงการคลัง

กรมธนารักษ์ (โดยสำนักพัฒนาและบำรุงรักษาอาคารราชพัสดุ) มีวิศวกร สถาปนิกและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการออกแบบก่อสร้างอาคารโดยเฉพาะ ดังนั้น จะมีการพิจารณาออกแบบก่อสร้างอาคารของส่วนราชการโดยรองรับความเสี่ยงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นอยู่แล้ว รวมถึงได้มีการลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบการก่อสร้างตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างใกล้ชิด ซึ่งเป็นไปตามข้อสังเกตคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ

กรมศุลกากร ได้ให้ความสำคัญและตระหนักถึงความเสียหายอันจะเกิดขึ้นกับอาคารและสิ่งปลูกสร้างจากแผ่นดินไหว และได้จัดเตรียมมาตรการเสริมสร้างความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของราชการในพื้นที่เสี่ยงภัยรองรับไว้แล้ว ในการออกแบบก่อสร้างอาคารของกรมฯ ได้ให้ความสำคัญในการออกแบบให้เป็นไปตามกฎกระทรวง กำหนดการรับน้ำหนัก ความต้านทาน ความคงทนของอาคารและพื้นดินที่รองรับ

อาคารในการต้านทานแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ออกมาเพื่อให้การก่อสร้างอาคารมีความมั่นคงแข็งแรงสามารถต้านทานแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหวที่สอดคล้องกับสภาพความเสี่ยงของแต่ละพื้นที่ โดยสอดคล้องกับสภาวการณ์ในปัจจุบันลดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินหากเกิดแผ่นดินไหวขึ้นได้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรธรณี การออกแบบก่อสร้างอาคารของส่วนราชการในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงและตั้งอยู่ในแนวรอยเลื่อนของแผ่นดินไหว อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมโยธาธิการและผังเมือง ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

ทั้งนี้ กรมทรัพยากรธรณี ได้ตระหนักถึงปัญหาของธรณีพิบัติภัยในประเทศ จึงจำเป็นต้องสำรวจศึกษารอยเลื่อนมีพลังที่ก่อให้เกิดแผ่นดินไหวในประเทศไทยให้ครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ เพื่อแบ่งเขตความรุนแรงของภัยแผ่นดินไหวในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลประกอบต่างๆ ที่เป็นปัจจุบันทันสมัย ประกอบด้วยสภาพธรณีวิทยาแผ่นดินไหว ธรณีฟิสิกส์ และวิศวกรรมแผ่นดินไหวของประเทศที่แท้จริง เพื่อสนับสนุนข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยให้กับกรมโยธาธิการและผังเมืองในการกำหนดเกณฑ์ปลอดภัยในการก่อสร้างอาคารและระบบสาธารณูปโภคของประเทศไทยอันจะช่วยลดการสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินไหวในอนาคต พร้อมทั้งสำรวจและศึกษารอยเลื่อนมีพลังและติดตามพฤติกรรมรอยเลื่อนมีพลังด้วยเครื่องมือวัดคลื่นสั่นสะเทือนพื้นดิน เพื่อประเมินภัยพิบัติแผ่นดินไหว

โดยกรมทรัพยากรธรณีได้ทำการสำรวจและประเมินรอยเลื่อนมีพลังตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ - ปัจจุบัน โดยศึกษาคาบอุบัติซ้ำในพื้นที่ที่แสดงร่องรอยการเคลื่อนตัวของรอยเลื่อนมีพลัง ๑๔ กลุ่มรอยเลื่อน และมีการติดตามสถานการณ์แผ่นดินไหวตามแนวรอยเลื่อนมีพลังอย่างต่อเนื่อง

กระทรวงสาธารณสุข

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ การจัดทำแผนคำขอตั้งงบประมาณจากหน่วยงานส่วนภูมิภาคมายังสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เมื่อคณะกรรมการพิจารณารายการสิ่งก่อสร้างแล้ว จะส่งรายการที่ผ่านการพิจารณาให้กองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ จัดทำแบบแปลน รายละเอียดประมาณการราคา (BOQ) พร้อมรายละเอียดประกอบแบบของทุกอาคารที่เป็นแบบมาตรฐานของกองแบบแผน รวมถึงการจัดทำเอกสารประกอบการก่อสร้าง สำหรับอาคารที่อยู่ในพื้นที่แผ่นดินไหว ซึ่งจะต้องเพิ่มเติมในส่วนของโครงสร้างต้านแผ่นดินไหว โดยดำเนินการตามกฎกระทรวง กำหนดการรับน้ำหนัก ความต้านทาน ความคงทนของอาคาร และพื้นดินที่รองรับอาคารในการต้านทานแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว พ.ศ. ๒๕๕๐ และมีผู้ควบคุมงานกำกับ ดูแล ขั้นตอนการก่อสร้างให้เป็นไปตามรูปแบบของเอกสารการก่อสร้าง

สำหรับการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้ตรวจสอบรายการสิ่งก่อสร้างจากแผนความต้องการของส่วนราชการในพื้นที่ที่มีความเสี่ยง เช่นเดียวกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ หากรายการใดที่ยังไม่มีเอกสารประกอบแบบการก่อสร้างที่มีโครงสร้างต้านแผ่นดินไหว โดยกองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ จะทำการออกแบบเอกสารดังกล่าว เพื่อให้ได้ทันตามแผนความต้องการ และยังคงมีผู้ควบคุมงานกำกับ ดูแล ขั้นตอนให้เป็นไปตามรูปแบบของเอกสารการก่อสร้าง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการพิจารณาการออกแบบก่อสร้างอาคาร เพื่อให้มีแบบแปลนที่เหมาะสมสอดคล้องกับพื้นที่ในแต่ละภูมิภาค โดยจะต้องมีการติดตามสถานการณ์การสำรวจพื้นที่ที่มีความเสี่ยงให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง

๒. การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำแนกตามกระทรวงและหน่วยงาน

๒.๑ สำนักนายกรัฐมนตรี

(๑) สำนักนายกรัฐมนตรีมีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายรัฐบาลในหลายเรื่อง เช่น การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) การส่งเสริมวัฒนธรรม ซึ่งมีหน่วยงานอื่น ๆ เป็นหน่วยงานปฏิบัติตามโครงการ/กิจกรรมอยู่แล้ว สำนักนายกรัฐมนตรีควรเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ประสานงานในระดับนโยบาย เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ มากกว่าเป็นหน่วยงานที่ลงมือปฏิบัติงานเอง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรีมีการดำเนินการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑) การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

สำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะที่เป็นศูนย์กลางการขับเคลื่อนการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ในปัจจุบันมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้ประสานหลักสำหรับหน่วยงานในสังกัด และบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อาทิ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อดำเนินการเรื่องการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล เสริมสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือ และการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของสำนักนายกรัฐมนตรี

๒) โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

คณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ แห่งชาติ (กอ.นตผ.) มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ทิศทาง การดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะฝ่ายเลขานุการของ กอ.นตผ. ที่ผ่านมาได้ทำหน้าที่ในการประสานงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามนโยบายที่รัฐบาลและ กอ.นตผ. ได้วางไว้มาโดยตลอด ยกเว้นโครงการที่ได้รับมอบหมายจาก กอ.นตผ. โดยตรง ก็จะดำเนินการโดยมีการบูรณาการโครงการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

๓) การส่งเสริมวัฒนธรรม

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ มีหน้าที่ดำเนินการให้มีการบูรณาการการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการเกี่ยวกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติมิให้ซ้ำซ้อนกัน และให้สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐและนโยบายรัฐบาล ซึ่งจะดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ โดยมีกำหนด

จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดกรอบแนวทางการจัดทำแผนแม่บทด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ภายในเดือนมกราคม ๒๕๕๙

(๒) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นหน่วยงานสนับสนุนการขับเคลื่อนของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายเพื่อเพิ่มรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง เนื่องจากปัญหาการเมืองทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บภาษีได้ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น รวมทั้งต้องเคร่งครัดการจัดเก็บรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองให้เป็นไปตามกฎหมาย รวมถึงมีมาตรการแก้ไขปัญหาการนำงบประมาณไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม และปัญหาความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงาน ก.ก.ถ.) สำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรี ได้เคยเสนอร่างกฎหมายรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณา โดยมีหลักการที่ต้องการให้ อปท. มีรายได้จากการจัดเก็บเองให้มาก ลดการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐที่อาจทำให้มีการเมืองเข้ามาแทรกแซง และเพื่อให้ อปท. มีอิสระและการบริหารจัดการรายได้เป็นของตนเอง อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ อปท. เร่งรัดการจัดเก็บภาษีอากรของ อปท. เอง ซึ่งจะแสดงถึงความมีประสิทธิภาพของ อปท. ด้วย

ทั้งนี้ ก.ก.ถ. ได้ดำเนินการเพื่อตอบสนองเรื่องการกระจายอำนาจที่บรรจุไว้ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับล่าสุดที่ต้องการกระจายอำนาจทางด้านการคลังให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีอิสระในการจัดหารายได้และใช้จ่าย โดยการกระจายอำนาจด้านการจัดเก็บภาษีเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้จากภาษีท้องถิ่นที่เพียงพอต่อการใช้จ่าย มีหลักการดังนี้ .

๑. พัฒนาประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเร่งผลักดันกฎหมายรายได้ท้องถิ่นให้มีผลใช้บังคับ การสนับสนุนให้มีกฎหมายที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ให้ท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บและภาษีดังกล่าวเป็นของท้องถิ่นเอง

๒. การหาแนวทางสนับสนุนให้ท้องถิ่นมีรายได้จากการประกอบกิจการร่วมกัน เพื่อเป็นแหล่งรายได้ใหม่ให้กับท้องถิ่น ในขณะเดียวกันก็จะเป็นการลดต้นทุนการทำงานของท้องถิ่นด้วยกัน

๓. การเพิ่มรายได้ให้กับท้องถิ่นโดยการเพิ่มรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้ท้องถิ่น การเพิ่มอัตราภาษีและค่าธรรมเนียมที่ท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันโดยการปรับปรุงราคาปานกลางที่ดินที่ใช้ในการประเมินภาษี ค่าธรรมเนียมและค่าใช้น้ำบาดาล ค่าธรรมเนียมคนต่างด้าว เป็นต้น

๔. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯเพื่อกำหนดแนวทางมาตรการวินัยทางด้านการเงิน การคลังของท้องถิ่น โดยกำหนดแนวทางการใช้จ่ายเงินของท้องถิ่นให้มีความเหมาะสมและคล่องตัวในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในพื้นที่

ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ได้ลงนามในคำสั่ง ก.ก.ถ. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลังและงบประมาณ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเกี่ยวกับการจัดสรรรายได้ให้แก่ อปท. และพิจารณาปรับปรุงสัดส่วนภาษีอากร และรายได้ระหว่างรัฐกับ อปท. และระหว่าง อปท. ด้วยกันเอง และคณะอนุกรรมการเสริมสร้าง

วินัยทางด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณของ อปท. เพื่อทำหน้าที่พิจารณา กำหนดมาตรการ และมาตรฐานให้กับ อปท. ในเรื่องวินัยทางการเงิน การคลัง และงบประมาณ เพื่อให้ อปท. ใช้จ่ายเงินได้อย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

โดย ก.ก.ถ. ได้มีมติเห็นชอบร่างแผนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. (ฉบับที่ ๓) ด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ เกี่ยวกับการปรับปรุงรายได้ของ อปท. ให้มีรายได้จากที่จัดหาเองเพิ่มมากขึ้น เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ อปท. ลดการพึ่งพารายได้และเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ดังนี้

๑. พัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของ อปท. กำหนดมาตรการให้ อปท. จัดเก็บรายได้ให้เหมาะสมกับต้นทุนการดำเนินการการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อเป็นรางวัลสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้

๒. การหาแนวทางสนับสนุนให้ อปท. มีแหล่งรายได้จากการประกอบกิจการเชิงพาณิชย์ทั้งที่ดำเนินการเอง และร่วมกับเอกชน

๓. การเพิ่มอัตราภาษีและค่าธรรมเนียมที่ อปท. มีอำนาจจัดเก็บให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

๔. การเพิ่มรายได้ประเภทใหม่ๆให้ อปท. เช่น ค่าธรรมเนียมและค่าใช้น้ำบาดาล ภาษีการพนัน ค่าธรรมเนียมคนต่างด้าว ฯลฯ

๕. การสนับสนุนและพัฒนาระบบการจัดหารายได้ของ อปท. เช่น การสร้างความเต็มใจในการเสียภาษีให้แก่ประชาชน การกำกับดูแล ตรวจสอบการเก็บภาษีของ อปท. การเสริมสร้างความรู้และประสิทธิภาพในการจัดหารายได้ ฯลฯ

(๓) ภารกิจถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการติดตามประเมินผลว่าภารกิจใดบ้างประสบความสำเร็จและภารกิจใดมีปัญหา เช่น ด้านการศึกษา ด้านสาธารณูปการ การดูแลรักษาคลอง ถนน การแก้ไขปัญหาภัยแล้ง หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการไม่ได้ตามมาตรฐานจะทำให้ประชาชนเสียประโยชน์ ควรพิจารณาทบทวนมาตรการและขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจให้มีความชัดเจนเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เคยเกิดขึ้นมาแล้ว

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ได้มีมติให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีติดตามผลการใช้จ่ายเงินและการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านสาธารณูปการ การดูแลรักษาคลองและถนน และด้านการศึกษา ซึ่งหลังจากผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีได้ติดตามและสรุปผลการดำเนินงานแล้ว จะได้นำเสนอคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรับทราบปัญหาอุปสรรคและพิจารณาทบทวนการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานตามภารกิจดังกล่าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมกับศักยภาพและขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดเป็นนโยบายการกระจายอำนาจให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

สำหรับภารกิจถ่ายโอนอื่น ๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ตามแผนปฏิบัติการฯ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำ

โครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาและยกระดับการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีประสิทธิภาพต่อไป

ทั้งนี้ ก.ก.ถ. ได้ติดตามและประเมินผลภารกิจต่างๆ ที่ถ่ายโอนให้แก่ อปท. อย่างต่อเนื่องทุก ๆ ปี ปรากฏว่า ด้านการศึกษามีการถ่ายโอนโรงเรียนระดับประถมศึกษาให้แก่ อปท. ไปแล้ว จำนวน ๔๙๕ แห่ง จาก ๓,๐๐๐ กว่าแห่ง และถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปให้ อปท. ดำเนินการแทน ซึ่งจากการติดตามประเมินผลโดย ก.ก.ถ. และจากผลการวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (๑๕ ปี กระจายอำนาจ) อปท. ส่วนใหญ่สามารถดำเนินการได้มีคุณภาพมาตรฐานระดับดีถึงดีกว่าที่ส่วนราชการเดิมดำเนินการ ซึ่งทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก

สำหรับในด้านสาธารณูปการ การดูแลรักษาคลอง ถนน และแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ซึ่งเป็นงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน จากการติดตามประเมินผลของ ก.ก.ถ. และงานวิจัยของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย พบว่า อปท. มีงบประมาณไม่เพียงพอในการซ่อมแซม รวมทั้งขาดแคลนบุคลากร ที่มีความรู้ความชำนาญ และขาดเครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์ ซึ่งส่งผลให้ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใช้

ในประเด็นเรื่องการทบทวนมาตรการและขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจในมาตรา ๑๖ และ ๑๗ ให้มีความชัดเจนเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เคยเกิดขึ้น กรณีที่ อปท. ไม่สามารถดำเนินภารกิจที่ถ่ายโอนไปให้ได้นั้น ตาม พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้มีการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. โดยกำหนดการถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณะของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้แก่ อปท. และกำหนดกลไกการบริหารจัดการภารกิจที่ถ่ายโอน กรณีที่ อปท. ไม่สามารถดำเนินภารกิจที่ถ่ายโอน ดังนี้

๑. ภารกิจที่ อปท. รับโอนแล้ว หากเกินขีดความสามารถและไม่สามารถดำเนินการไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ให้ถือเป็นหน้าที่ที่ อปท. นั้นจะต้องร้องขอความช่วยเหลือจาก อปท. อื่น หรือส่วนราชการดำเนินการแทนไปพลางก่อนได้ โดยยังถือเป็นทรัพย์สิน/กรรมสิทธิ์ หรือหน้าที่ความรับผิดชอบของ อปท. นั้นอยู่ และห้ามส่วนราชการและ อปท. รับการถ่ายโอนภารกิจคืน ไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ

๒. กรณีเกินขีดความสามารถของ อปท. อื่น และส่วนราชการที่ถ่ายโอน ให้ร้องขอต่อ ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาในเรื่องนั้น ๆ ต่อไป

(๔) กรมประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์งานของรัฐบาลส่วนใหญ่เป็นการแจ้งข่าวเรื่องที่รัฐบาลได้ดำเนินการไปแล้วหรืออยู่ระหว่างดำเนินการ ควรชี้แจงว่าประชาชนจะได้ประโยชน์อะไรที่เป็นรูปธรรม และดำเนินการเชิงรุก โดยการปฏิบัติงานคล้ายกับศูนย์ประชาสัมพันธ์แห่งชาติ กำกับดูแลประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการเสนอข้อมูลข่าวสารที่มีผลกระทบต่อรัฐบาลให้ไปในทิศทางเดียวกัน และเผยแพร่ผลงานของรัฐบาลให้ทั่วถึง โดยเฉพาะประชาชนส่วนใหญ่ที่อยู่ในชนบท หรืออาจปรับวิธีการดำเนินงานโดยมีการจ้างผู้ดำเนินรายการที่มีชื่อเสียง มีความน่าเชื่อถือเพื่อดึงดูดความสนใจจากประชาชน รวมทั้งปัจจุบันปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังมีความรุนแรงควรให้หน่วยงานประชาสัมพันธ์จังหวัด เผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีของทางราชการ ให้ประชาชนทราบและเข้าใจในเหตุการณ์ รวมถึงประชาสัมพันธ์ไปยังต่างประเทศด้วย

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมประชาสัมพันธ์

กรมประชาสัมพันธ์ ได้ดำเนินการดังนี้

๑. กรมประชาสัมพันธ์ปรับวิสัยทัศน์ใหม่ "เป็นองค์การที่ได้รับความเชื่อถือด้านข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ" แนวทางการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อการเป็นองค์กรที่ได้รับความเชื่อถือ ข่าวถูกต้อง เที่ยงตรง ทันเวลา โดยงานข่าวต้องเป็นหลักมีการมอบนโยบายและกำหนดวิธีปฏิบัติที่ชัดเจน โดยข่าวสารของกรมประชาสัมพันธ์จะต้อง ถูกต้อง เที่ยงตรง ทันเวลา สามารถแจ้งเตือนสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น กรมประชาสัมพันธ์ถือเป็นภารกิจที่สำคัญเชิงรุกที่จะสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชน หากมีข่าวสำคัญเร่งด่วน สามารถปรับผังรายการได้ทันที มีการมอบนโยบาย เช่น รายงานข่าวและพยากรณ์ข่าวที่จะเกิดขึ้น เพื่อเป็นที่พึ่งของประชาชน เป็นภารกิจสำคัญเชิงรุกและชี้แจงให้ทราบทันที

๒. ขณะนี้กรมประชาสัมพันธ์มีการปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอให้น่าสนใจมากขึ้น โดยร่วมมือกับสมาคมนักประชาสัมพันธ์แห่งประเทศไทย ผลิตและเผยแพร่สปอตรณรงค์ " **ไทยเท ไทยฮุบ ไทยผีเข้า ไทยหัวสูง**" เป็นการกระตุ้นจิตสำนึกให้คนไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติและพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต และการอยู่ร่วมกันในสังคมบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศชาติและสังคมโดยรวมอย่างยั่งยืน พร้อมส่งผ่านให้คนรุ่นหลังต่อไป

๓. การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยในต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่มเป้าหมายชาวต่างประเทศผ่าน NBT World ภาคภาษาอังกฤษออกอากาศ ๒๔ ชั่วโมงทางภาคดาวเทียมและภาคธรรมดาทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดย ททบ.๕ ได้ขอนำไปออกอากาศเผยแพร่ นอกจากนี้ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานดอนเมือง ได้ขอนำข่าว NBT World ไปเผยแพร่อีกด้วย

๔. แผนการแก้ไขปัญหาชายแดนใต้ กรมประชาสัมพันธ์ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริง เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ประชาชน และประชาสัมพันธ์นโยบายที่ดี ๆ ของรัฐบาลอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด โดยกรมประชาสัมพันธ์ได้จัดตั้งโทรทัศน์สันติสุขเพื่อเสนอข่าวสารภาษามลายู หรือภาษายาวี ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนที่อยู่จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมประชาสัมพันธ์ได้รับจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการจ้างบุคลากรผู้มีความรู้ภาษามลายูมาดำเนินรายการโทรทัศน์ด้วย

สำหรับประเด็นข้อสังเกตฯ เฉพาะเรื่อง ขอเรียนชี้แจงดังนี้

๑) การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นว่าได้ประโยชน์อะไรที่เป็นรูปธรรม

กรมประชาสัมพันธ์ได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ (Information Operation Center – IOC) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อทำหน้าที่บริหารประเด็นการประชาสัมพันธ์ของกรมประชาสัมพันธ์ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันทุกหน่วยงาน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ก่อให้เกิด Impact ต่อสาธารณชน โดยมีโครงสร้างการทำงานใน ๒ ระดับ ประกอบด้วย

๑.๑) <u>ระดับนโยบาย</u> คณะกรรมการบริหารศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ องค์ประกอบ ได้แก่ อธิบดีและรองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และผู้อำนวยการสำนักข่าว เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยคณะกรรมการฯ จะทำหน้าที่เปรียบเสมือนกองบรรณาธิการกลางของกรมฯ ผ่านการประชุมทุกวันอังคาร เวลา ๑๔.๓๐ น. เพื่อสรุปวิเคราะห์ข้อมูลนโยบายและผลการดำเนินงานสำคัญของรัฐบาลของทุกกระทรวง สถานการณ์ความเคลื่อนไหวในรอบสัปดาห์ และประเมินทัศนคติของสื่อมวลชนและสาธารณชน เพื่อจัดทำเป็นประเด็นนโยบายการประชาสัมพันธ์ประจำ

สัปดาห์ เวียนแจ้งแก่ทุกหน่วยงานของกรมประชาสัมพันธ์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ขยายผล

๑.๒) ระดับปฏิบัติ ได้แก่ หน่วยงานด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อสารมวลชนของกรมประชาสัมพันธ์ ทั้งในส่วนกลาง คือ สำนักพัฒนาการประชาสัมพันธ์ สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย สำนักข่าว ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศการประชาสัมพันธ์ และในส่วนภูมิภาค คือ สำนักประชาสัมพันธ์เขต ๑ - ๘ และสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด ทั้ง ๗๖ จังหวัด หน่วยงานดังกล่าวจะทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ขยายผลตามประเด็นฯ ที่คณะกรรมการฯ กำหนด จากนั้นจะรายงานผลการดำเนินงานมายังคณะกรรมการฯ ในทุกวันอาทิตย์ของแต่ละสัปดาห์

ในการกำหนดประเด็นการประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการฯ จะวิเคราะห์ข้อมูลนโยบายและผลการดำเนินงานสำคัญของรัฐบาลของทุกกระทรวง ทั้งในด้านประโยชน์และผลกระทบที่ประชาชนจะได้รับ เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางการประชาสัมพันธ์และเนื้อหาการประชาสัมพันธ์ที่เป็นรูปธรรม ตรงกับความต้องการข้อมูลข่าวสารของสาธารณชน

๒) การประชาสัมพันธ์ผลงานของรัฐบาลเชิงรุก โดยประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

กรมประชาสัมพันธ์มีการประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐ โดยกรมประชาสัมพันธ์ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล) ให้ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานตามภารกิจ ความสำเร็จของงานที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดทุกข์บำรุงสุข การให้บริการประชาชน และผลงานที่มีลักษณะโดดเด่นของทุกกระทรวงและหน่วยงานในสังกัดให้ประชาชนทราบ โดยให้กระทรวงส่งสรุปผลการดำเนินงานให้กรมประชาสัมพันธ์เป็นประจำทุกวันจันทร์ของสัปดาห์ สำหรับในส่วนภูมิภาคให้จัดส่งให้สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเพื่อดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เพื่อดำเนินการตามที่ได้รับการสั่งการ กรมประชาสัมพันธ์ได้วางแนวทางการประชาสัมพันธ์ผลงานสำคัญของหน่วยงานระดับกระทรวงแก่หน่วยงานต่าง ๆ โดยขอความร่วมมือทุกกระทรวงส่งข้อมูลผลงานสำคัญในภาพรวมของกระทรวง จำนวนกระทรวงละไม่เกิน ๓ ผลงาน ทางระบบรับข้อมูลการประชาสัมพันธ์ผลงานสำคัญของหน่วยงานระดับกระทรวง เว็บไซต์ http://prministry.prd.go.th สำหรับหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ให้ทุกส่วนราชการในจังหวัดส่งข้อมูลผลงานสำคัญ จำนวนหน่วยงานละไม่เกิน ๓ ผลงาน ไปยังสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด ทุกวันจันทร์ของสัปดาห์ จากนั้น กรมประชาสัมพันธ์จะนำข้อมูลผลการดำเนินงานดังกล่าวมาขยายผลผ่านทางศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ หรือศูนย์ IOC โดยกำหนดเป็นประเด็นการประชาสัมพันธ์ประจำสัปดาห์ เวียนแจ้งแก่หน่วยงานสื่อในสังกัด ได้แก่ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย สำนักข่าวศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศการประชาสัมพันธ์ และสำนักประชาสัมพันธ์เขต ๑-๘ ทุกวันอังคาร เวลา ๑๖.๓๐ น. เพื่อให้หน่วยงาน นำไปขยายผลตามภารกิจ ทั้งสื่อโทรทัศน์ ๑๓ สถานี สื่อวิทยุทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ๘๓ สถานี ๑๔๗ คลื่นความถี่ สื่อสารสนเทศ และสื่ออื่น ๆ โดยกรมประชาสัมพันธ์ได้สรุปผลการดำเนินงานรายงานนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล) เป็นประจำทุกเดือน

๓) การปรับวิธีการดำเนินงานโดยการจ้างผู้ดำเนินรายการที่มีชื่อเสียง

กรมประชาสัมพันธ์เล็งเห็นความสำคัญที่จะพัฒนาบุคลากรของกรมประชาสัมพันธ์ที่มีตำแหน่งหน้าที่นักสื่อสารมวลชน ที่มีความรู้ความสามารถด้านประกาศข่าว หรือดำเนินรายการมาปฏิบัติหน้าที่เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์องค์กร หากจัดจ้างบุคคลภายนอกที่มีชื่อเสียงมีความน่าเชื่อถือ เพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้ชมนั้น จะต้องจ่ายค่าตอบแทนที่สูงเทียบเท่ากับช่องฟรีทีวีอื่น ๆ เนื่องจากสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยได้รับงบประมาณจำกัด

๔) การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ผลงานการดำเนินงานนโยบายสำคัญของรัฐบาลให้ประชาชนได้รับทราบและเข้าใจ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการต่าง ๆ ในเชิงรุก โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

กรมประชาสัมพันธ์ได้ดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้วยการผลิตข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เผยแพร่ผ่านสื่อในสังกัด ได้แก่ สื่อวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อสารสนเทศ สื่อบุคคล และสื่อกิจกรรม เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐบาล และหน่วยงานภาครัฐในการสร้างสันติสุขในพื้นที่ ให้ประชาชนเข้าใจและเชื่อมั่นในนโยบายการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของ คสช. และของรัฐบาล ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

เนื้อหาสาระสำคัญในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์มีดังนี้

๑) นโยบายของ คสช. และรัฐบาล ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อาทิ โครงการพาคนกลับบ้าน ซึ่งมีการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังนี้

สื่อวิทยุกระจายเสียง

- ผลิตและเผยแพร่รายการ “สานใจสู่สันติ” ออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ ระหว่างเวลา ๐๕.๐๐-๐๖.๐๐ น. ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.ยะลา F.M. ๙๒ Mhz. นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายสานใจสู่สันติ/โครงการพาคนกลับบ้าน
- ผลิตและเผยแพร่สารคดีสั้น ตอน สันติสุขด้วยโครงการพาคนกลับบ้าน ความยาว ๓ นาที ออกอากาศในรายการ แหลงข่าวหัวรุ่ง ออกอากาศทุกวันเสาร์ - อาทิตย์ เวลา ๐๕.๐๐-๐๖.๐๐ น. และรายการพูดจาภาษาใต้ ออกอากาศทุกวันเวลา ๐๖.๐๐-๐๗.๐๐ น. ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.ยะลา F.M. ๙๒ Mhz.
- ผลิตและเผยแพร่ข่าว ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยในพื้นที่ ประเด็นต่าง ๆ อาทิ การสร้างความมั่นใจแก่ประชาชนต่อโครงการพาคนกลับบ้าน หวังคืนความเป็นธรรม คืนความสุขให้กับประชาชน การเตรียมความพร้อมอำนวยความสะดวกตามโครงการพาคนกลับบ้าน การชี้แจงผลการปฏิบัติงานตามโครงการพาคนกลับบ้านของหน่วยงานต่างๆ การตรวจเยี่ยมของรองนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับดำเนินงานเขตนิคมอุตสาหกรรมฮาลาล หวังนำคนจากโครงการพาคนกลับบ้านร่วมสร้างงาน สร้างอาชีพ

สื่อวิทยุโทรทัศน์

- ผลิตและเผยแพร่ข่าว ออกอากาศทาง สทท.ยะลา ประเด็นดังนี้

- ศูนย์สันติสุข กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า จัด “โครงการประชาร่วมใจทำความดีเพื่อแผ่นดิน” นำผู้ร่วมโครงการพาคนกลับบ้านและผู้ที่มีความคิดเห็นต่างมาเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เรื่องหลักศาสนาที่ถูกต้องให้กับผู้เข้ารับการอบรมตามวิถีชีวิตในพื้นที่จังหวัด

ชายแดนภาคใต้ และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในนโยบายของรัฐ ในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ด้วยความเข้าใจและมั่นใจ โครงการพาคนกลับบ้าน กอ.รมน. ภาค ๔ ส่วนหน้า รับรายงานตัวผู้ที่รักสันติและร่วมที่จะแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ๙ ราย

- ศูนย์ฝึกอาชีพพระราชทาน จังหวัดยะลา สร้างงาน สร้างอาชีพแก่เยาวชนประชาชนชายแดนใต้ แก้ปัญหาความไม่สงบ ตามโครงการพาคนกลับบ้าน

- พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี/ประธานกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้พร้อมผู้บัญชาการทหารบกลงพื้นที่จังหวัดยะลาตรวจเยี่ยมการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพพระราชทาน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๑ เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนกลุ่มประชาชนในพื้นที่ ซึ่งได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ กลุ่มบุคคลผู้ผ่านการฝึกอบรมจากโรงเรียนสันติสุข โครงการพาคนกลับบ้านของ กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า

- เผยแพร่สกู๊ปข่าวสันติสุขที่ปลายด้ามขวาน ของ กอ.รมน. ภาค ๔ ส่วนหน้า ตอน โครงการพาคนกลับบ้าน

- เผยแพร่สปอตชุดสันติสุขที่ปลายด้ามขวาน ของ กอ.รมน. ภาค ๔ ส่วนหน้า ตอน โครงการพาคนกลับบ้าน

๒) มาตรการและประสิทธิภาพของการดำเนินการตามมาตรการรักษาความปลอดภัยที่มุ่งลดเหตุรุนแรงในพื้นที่ และเฝ้าระวังความปลอดภัยให้กับประชาชน/ชุมชน โดยเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกับภาครัฐอย่างใกล้ชิด

๓) หลักคำสอนของศาสนาพุทธและอิสลามที่ถูกต้อง เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณธรรมจริยธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ขนบธรรมเนียมประเพณีภาษาศาสนา โดยผลิตรายการศาสนานำเสนอหลักคำสอนของศาสนาที่ถูกต้อง แนวทางการนำหลักศาสนามาแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิต ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์

๔) ส่งเสริมกิจการฮัจญ์ไทยและเดือนรอมฎอน โดยจัดตั้งทีมข่าวฮัจญ์ไทย กรมประชาสัมพันธ์ เดินทางไปประเทศซาอุดิอาระเบีย เพื่อประกอบพิธีฮัจญ์ และปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเผยแพร่การประกอบพิธีฮัจญ์ การส่งเสริมกิจการฮัจญ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของผู้แสวงบุญชาวไทย

๕) วิถีชีวิต เชื้อชาติและวัฒนธรรมซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผลิตรายการและสารคดีวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ เผยแพร่วิถีชีวิตความเป็นอยู่ขนบธรรมเนียม ประเพณี ภาษา ศาสนา เชื้อชาติและวัฒนธรรม อันเป็นอัตลักษณ์ของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ประชาชนในและนอกพื้นที่ได้รับรู้ และเข้าใจอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังจัดกิจกรรมการประกวดภาพยนตร์สั้นระดับเยาวชน หัวข้อ “อัตลักษณ์ชายแดนใต้” เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ที่มีความสามารถในการสร้างสรรค์งานผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ได้มีโอกาสร่วมถ่ายทอดสิ่งดีงามของท้องถิ่นจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยจัดทำหนังสั้นความยาวประมาณ ๑๐ นาที สะท้อนเรื่องราว “การอยู่ร่วมกันของชุมชนในสังคมพหุวัฒนธรรม” ของประชาชนที่อาศัยอยู่ร่วมกันในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๖) การรายงานสถานการณ์/เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างถูกต้องตรงตามความจริงอย่างทันเวลา โดยประสานกับหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ ได้แก่ กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า และ ศอ.บต. ในการชี้แจง แถลงข้อเท็จจริง กรณีเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงขึ้นในพื้นที่ ผ่านทางรายการวิทยุโทรทัศน์ และ

วิทยุกระจายเสียงในสังกัด เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น อันจะก่อให้เกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาต่อไป

๗) ประโยชน์ของโครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ นำเสนอความสำเร็จของโครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริในพื้นที่ ผ่านรายการสารคดี วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์

๘) พิษภัยและโทษของยาเสพติด และแนวทางการป้องกันตนให้ห่างไกลจากยาเสพติด โดยผลิตและเผยแพร่สารคดี รายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ นำเสนอโทษและพิษภัยของยาเสพติด หากเข้าไปข้องเกี่ยวทั้งต่อตนเองและสังคม แนวทางการป้องกันตนให้ห่างไกลจากยาเสพติด การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้งจัดกิจกรรมที่เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้เยาวชนห่างไกลจากปัญหายาเสพติด อาทิ

- จัดเวทีสภาเยาวชนต้านภัยยาเสพติด หัวข้อ ล้อมรั้วยาเสพติดปี ๒ “เยาวชนใต้ คิดได้ คิดเป็น คิดอย่างไร” เพื่อให้เยาวชนได้รับความรู้และตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด มีเวทีแสดงความคิดเห็น สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเป็นข้อมูล และหาแนวทางในการป้องกันตนเองและคนรอบข้างให้ห่างไกลจากยาเสพติด และเพื่อให้เยาวชนเกิดเครือข่ายและนำไปขยายผลต่อเพื่อน ครอบครัวและสังคมต่อไป กิจกรรมประกอบด้วย การแสดงกิจกรรมบนเวทีต้านภัยยาเสพติดโดยนักเรียน นิทรรศการต่อต้านยาเสพติด กิจกรรมสร้างภาวะผู้นำและให้ความรู้เรื่องยาเสพติด โดยทีมวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ การตอบคำถามชิงรางวัล และการจัดเวทีเสวนาสภาเยาวชนต้านภัยยาเสพติด เรื่อง ล้อมรั้วยาเสพติด “เยาวชนใต้ คิดได้ คิดเป็น คิดอย่างไร” กลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชนแกนนำต่อต้านยาเสพติดในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา และสตูล)
- จัดกิจกรรม Road Show วัยรุ่นไทย หัวใจสีขาว ร่วมต้านยาเสพติด ปี ๓ เป็นการจัดกิจกรรม Road Show เครือข่ายเยาวชนร่วมใจต้านภัยยาเสพติดสัญจรในสถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้แนวคิด “วัยรุ่นไทย หัวใจสีขาว ร่วมต้านยาเสพติด ปีที่ ๓” เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดที่ถูกต้อง ให้มีภูมิคุ้มกันป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากยาเสพติด และพร้อมเป็นเครือข่าย เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และกิจกรรมด้านยาเสพติดสู่ชุมชนและสังคมของตนต่อไป โดยมีรูปแบบกิจกรรมประกอบด้วย การให้ความรู้ด้านการป้องกันตนเองจากปัญหายาเสพติด โดยวิทยากรประธานศูนย์อำนวยการประสานงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภาคเยาวชนภาค ๙ กิจกรรมการสันทนาการ เล่นเกมส์ ตอบปัญหาชิงรางวัล/ของที่ระลึก และกิจกรรมดนตรีต้านยาเสพติด โดยศิลปินต้นแบบเยาวชน “อู๋ พันทาง อาร์สยาม”

(๕) สำนักงบประมาณ ควรปรับปรุงการงบประมาณให้สามารถขอตั้งและบริหารงบประมาณของโครงการบูรณาการ หรือโครงการขนาดใหญ่ ที่จะต้องบริหารในแนวราบข้ามหน่วยงาน หรือบริหารงบประมาณในระยะยาวกว่า ๑ ปี อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและตรงกับทิศทาง/นโยบายของประเทศ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณ ให้ความสำคัญในการนำเป้าหมาย ระดับชาติ ไปกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ แผนงาน/โครงการ ของหน่วยงาน พร้อมจัดทำแผนปฏิบัติราชการและแผนการใช้จ่ายเงินที่แสดงลำดับความสำคัญของโครงการ โดยเฉพาะแผนบูรณาการงบประมาณจะต้องมีการกำหนด

เป้าหมายรวม และกิจกรรม พร้อมกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด พื้นที่ดำเนินการและกรอบวงเงินที่ชัดเจน เพื่อลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพการบูรณาการให้หน่วยงานต่างๆ สามารถขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลได้อย่างมีผลสัมฤทธิ์ และมีการพิจารณาถึงความคุ้มค่าของเงิน (Value for Money) ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้สำนักงบประมาณได้จัดตั้งสำนักประเมินผล ๒ เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลในมิติแผนบูรณาการงบประมาณ นโยบายสำคัญนโยบายเร่งด่วน และในมิติพื้นที่

โดยหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการมุ่งให้มีกระบวนการบูรณาการภารกิจของส่วนราชการครอบคลุมการดำเนินงานระดับกระทรวง ตั้งแต่ ๒ กระทรวงขึ้นไป เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริงในลักษณะรูปแบบโครงการ (Project Based) ที่มีกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานที่สอดรับกับนโยบายรัฐบาล โดยมีรองนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบกำกับ ดูแล สั่งการในการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการในรูปคณะกรรมการ และติดตามผลการดำเนินงาน

(๖) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ควรเร่งจัดอบรมเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐที่ให้บริการประชาชนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาค เพื่อให้สามารถดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เนื่องจากกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ให้บริการประชาชนจะต้องมีการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน หากไม่สามารถปฏิบัติได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้จะมีความผิดและประชาชนสามารถฟ้องร้องคดีทางแพ่งได้

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ได้เตรียมการเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในประเด็นการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งมีความครอบคลุมหน่วยงานของรัฐที่มีงานบริการประชาชนที่มีกฎหมายกำหนดให้ประชาชนต้องมายื่นคำขออนุญาตก่อนการดำเนินการ ดังนั้น สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ในการจัดทำเว็บไซต์ระบบศูนย์กลางข้อมูลคู่มือสำหรับประชาชน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งคู่มือสำหรับประชาชนไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. สำหรับตรวจสอบคู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งภายหลังที่คู่มือดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจาก ก.พ.ร. แล้วจะนำขึ้นสู่เว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ (www.info.go.th) ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคู่มือสำหรับประชาชน พร้อมแจ้งผลกรณีที่หน่วยงานไม่สามารถปฏิบัติตามคู่มือสำหรับประชาชนได้ โดยมีการดำเนินการที่ผ่านมา ดังนี้

๑. จัดแถลงข่าว พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เมื่อวันพุธที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ ห้อง ๓๐๑ ตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาล

๒. จัดประชุมชี้แจง เรื่อง พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยมีกำหนดการดังนี้

- ส่วนกลาง จัดประชุมในวันพุธที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ ห้องแกรนด์บอลรูม ชั้น ๔ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร

- ภาคเหนือ จัดประชุมเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมเอ็มเพลสแกรนด์ฮอลล์ ชั้น ๓ อาคารศูนย์ประชุมนานาชาติเอ็มเพลส โรงแรมดิเอ็มเพรส จังหวัดเชียงใหม่
- ภาคใต้ จัดประชุมเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ โรงแรมลีการ์เด้นท์ พลาซ่า จังหวัดสงขลา
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดประชุมเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ โรงแรมพูลแมน ขอนแก่น ราชาออคิด จังหวัดขอนแก่น
- ภาคกลาง จัดประชุมเมื่อวันอังคารที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร

๓. จัดคลินิกให้คำปรึกษาหน่วยงานตัวอย่างในการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน เมื่อวันที่ ๒๓ - ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

๔. จัดคลินิกให้คำปรึกษาหน่วยงานของรัฐในการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ประกอบด้วย ส่วนราชการ สถาบันอุดมศึกษา องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น ระหว่างวันที่ ๘ เมษายน - ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘

๕. จัดประชุมชี้แจง และให้ความรู้แก่ให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดทำและการจัดส่งคู่มือสำหรับประชาชนผ่านระบบสารสนเทศ โดยระบบวีดิทัศน์ทางไกลผ่านเครือข่ายของกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ และวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๖. จัดให้มี Call Center โดยดำเนินการจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการเพื่อให้คำปรึกษาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้คำปรึกษาในการติดต่องานอนุญาตของทางราชการ และรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน เมื่อได้รับบริการไม่เป็นไปตามคู่มือสำหรับประชาชน โดยโทรศัพท์ ๑๑๑๑ กด ๒๒ หรือติดต่อโดยตรงบริเวณ ชั้น ๑ อาคารสำนักงาน ก.พ. (เดิม)

ในส่วนของบทลงโทษในกรณีที่ประชาชนไม่ได้รับบริการตามคู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวไม่ได้กำหนดบทลงโทษไว้อย่างชัดเจน แต่สามารถนำกฎหมายอื่นประกอบการพิจารณาได้ อย่างกรณี มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ หากพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อหรือทุจริต สามารถดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินคดีกับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยไม่ชักช้า หรือกรณี มาตรา ๑๐ ที่กำหนดให้ผู้อนุญาตต้องแจ้งผลการพิจารณา หากไม่แจ้งให้ถือว่าผู้อนุญาตกระทำการหรือละเว้นกระทำการเพื่อให้เกิดความเสียหาย ซึ่งมาตรการในการดำเนินการ มีดังนี้

๑) ผู้ที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชน ถือว่าผิดวินัยโดยละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘๒ แห่ง พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๒) ถือว่ามีความผิดฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗

๓) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สามารถฟ้องตาม พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เพื่อให้ส่วนราชการออกคำสั่งหรือเพิกถอนคำสั่งที่ทางราชการออกไม่ถูกต้องนั้นได้

๔) ประชาชนสามารถฟ้องเรียกค่าเสียหายฐานละเมิดได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

การดำเนินการต่อไป ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เตรียมการสร้างความรู้ความเข้าใจโดยการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามคู่มือสำหรับประชาชนของหน่วยงานของรัฐ

เพื่อให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานของรัฐนำไปปรับปรุงการให้บริการของหน่วยงานของรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติ

(๗) งบประมาณสำหรับการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้กระจายอยู่ตามกระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ อาจมีผลให้การแก้ไขปัญหาไม่บรรลุผลได้อย่างเป็นรูปธรรม กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ควรบูรณาการหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้งด้านการป้องกันปราบปรามและการพัฒนา รวมทั้งกำหนดแผนการดำเนินงานทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวให้มีความชัดเจน สามารถบรรลุเป้าหมาย และบังเกิดผลเป็นรูปธรรมสามารถสร้างสันติสุขในพื้นที่ให้ได้โดยเร็ว

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๑. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คปต.) และในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วม คณะกรรมการพิจารณาจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ เรื่อง การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้มีบทบาทสำคัญในการบูรณาการงบประมาณ การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของกระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้มีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย/กลยุทธ์ ของแผนปฏิบัติการการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการที่สำนักงานฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งมิติด้านความมั่นคง (กอ.รมน.) และด้านพัฒนา (ศอ.บต.) ได้ร่วมกันจัดทำขึ้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหามีความเป็นเอกภาพและประสิทธิภาพ ตามนโยบายของ หัวหน้า คสช. โดยมุ่งแก้ไขปัญหาสำคัญที่เป็นเงื่อนไขของความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ทั้งนี้ สำหรับการกำหนดแผนดำเนินงานทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว สมช. จะได้ดำเนินการให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นต่อไป

๒. การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ

๒.๑ สำนักงาน ฯ ได้มีการกำหนดตัวชี้วัดร่วมในการปฏิบัติงานตามแผนบูรณาการเป็นตัวชี้วัดของ สมช. ในประเด็นการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

๒.๒ การควบคุมโครงการในลักษณะ Project Management การกำหนดเป้าหมายรวมและการกำหนดกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ สมช. จะดำเนินการพัฒนาปรับปรุงให้มีความชัดเจนและสอดคล้องตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ต่อไป

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

การบูรณาการแผนงาน/โครงการการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในปี ๒๕๕๙ ซึ่งมีหน่วยงาน/ส่วนราชการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๑๗ กระทรวง รวม ๖๑ หน่วยงาน เป็นการบูรณาการที่อยู่ภายใต้แผนปฏิบัติราชการ การแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐ ซึ่งมีกลุ่มภารกิจงาน ๗ กลุ่ม และโครงการหลักสำคัญ ๖ โครงการ (Flagship Project) ซึ่งนอกจากจะเป็นผลให้แผนการดำเนินงานทุกหน่วย/ส่วนราชการต่าง ๆ มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกันแล้วยังเป็นผลให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่มีความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติอันเป็นผลจากการใช้ภารกิจและหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตามโครงการร่วมกันอีกด้วยโดยประกอบด้วยโครงการสำคัญ ๆ ที่มีผลโดยตรงต่อการแก้ไขปัญหา ทั้งในเรื่องของการทำลาย

โครงสร้างของผู้ก่อการร้าย การป้องกัน และการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ดังนี้

๑. โครงการรักษาความปลอดภัยในเขตเมือง ๗ เมืองหลัก

๒. โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประชาชน ตามแนวทางทุ่งยางแดงโมเดล

๓. โครงการดำเนินงานในหมู่บ้านเสริมสร้างสันติสุข ๑๖๒ หมู่บ้าน

๔. โครงการพาคนกลับบ้าน

๕. โครงการเสริมสร้างความเข้าใจ สถานศึกษาเป้าหมาย ๖๐ แห่ง

๖. โครงการบูโดรักษ์สันติสุข

การดำเนินโครงการได้จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนโครงการในพื้นที่เป็นการเฉพาะในรูปแบบของคณะทำงาน โดย กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า เป็นผู้รับผิดชอบ

๒.๒ กระทรวงกลาโหม

(๑) การใช้จ่ายงบประมาณของกองทัพ เพื่อจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อความมั่นคงของประเทศ และจะส่งผลทางอ้อมให้ได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจ กองทัพจึงควรประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับประชาชนให้ทราบถึงความจำเป็นในการพัฒนากองทัพ เพื่อให้ได้รับการยอมรับ รวมทั้งให้การสนับสนุนงบประมาณใช้จ่ายภารกิจด้านความมั่นคงของประเทศให้อยู่ในระดับมาตรฐานที่เหมาะสม

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

การจัดหายุทโธปกรณ์ของกระทรวงกลาโหมนั้น เป็นการจัดหาตามแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถของกระทรวงกลาโหม ภายใต้ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม เพื่อใช้ในภารกิจการป้องกันประเทศและการรักษาความมั่นคงภายใน ซึ่งเป็นการปฏิบัติการทางทหารที่ดำเนินการในลักษณะปกปิดเพื่อผลทางด้านความปลอดภัยและความสำเร็จของภารกิจ และอีกส่วนหนึ่งของยุทโธปกรณ์ของกองทัพสามารถใช้ในการพัฒนาประเทศ การช่วยเหลือประชาชน และการสนับสนุนนโยบายสำคัญของรัฐบาล ทั้งนี้ ในการจัดหายุทโธปกรณ์หลักของแต่ละเหล่าทัพได้ตระหนักถึงการประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนให้ทราบถึงภารกิจของกองทัพและความจำเป็นในการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ โดยการดำเนินการของกระทรวงกลาโหมได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ในเครือข่ายวิทยุ โทรทัศน์ และสารสนเทศของกองทัพ ตลอดจนทาง Social Media เพื่อให้สังคมได้รับทราบถึงเหตุผลความจำเป็นในการจัดซื้ออุยทโธปกรณ์และผลประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับ เช่น โครงการจัดหาเรือดำน้ำของกองทัพเรือ ซึ่งเป็นการจัดหายุทโธปกรณ์ที่ต้องใช้งบประมาณในการจัดหาค่อนข้างสูง และมีความจำเป็นต่อความมั่นคงของประเทศและผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล ซึ่งจะส่งผลทางอ้อมให้ได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

(๒) การปรับโครงสร้างกองทัพโดยลดกำลังพล ควรมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเน้นเรื่องการสร้างขวัญกำลังใจและการดูแลกำลังพลชั้นผู้น้อยที่ยังอยู่ในระบบอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งกำลังพลที่ถูกปรับลดให้ยังคงมีความสามารถในการดำรงชีพได้อย่างเหมาะสม

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

การปรับปรุงโครงสร้างของกระทรวงกลาโหมนั้น ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง มีเป้าหมายเพื่อให้กองทัพมีขนาดอัตรากำลังพลที่เหมาะสมกับภารกิจ สอดคล้องกับสถานการณ์ภัยคุกคามที่มีความหลากหลายมากขึ้นและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งในปัจจุบันกระทรวงกลาโหมกำหนดให้มีการปฏิรูปการทำงานของหน่วยงานตามสั่งการของรัฐบาล โดยได้กำหนดหัวข้อและห้วงเวลาในการปฏิรูปให้ชัดเจนมากขึ้น โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น ๒ ระยะ

๑. ในห้วงระยะ ๕ ปีแรก จะมุ่งเน้นการดำเนินการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในเรื่องการปฏิรูประบบบริหารจัดการกระทรวงกลาโหม และการเสริมสร้างกองทัพให้มีความพร้อมทั้งในเรื่องกำลังพล ยุทโธปกรณ์หลักนิยม การฝึกศึกษาการวิจัย และพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อการพึ่งพาตนเองและการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติภารกิจป้องกันประเทศ การปฏิบัติภารกิจร่วมกับกองทัพมิตรประเทศและอาเซียน รวมถึงการสนับสนุนรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาของชาติในมิติต่าง ๆ

๒. ในห้วงระยะ ๕ ปีถัดไป จะดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างให้มีความสอดรับกับการบริหารราชการยุคใหม่ที่มุ่งเน้นความคล่องตัว มีความทันสมัย และสามารถปฏิบัติภารกิจที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ในส่วนของการดูแลสวัสดิการของข้าราชการเพื่อสร้างขวัญกำลังใจนั้น กระทรวงกลาโหมได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และแผนแม่บทการปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดแผนการดำเนินงานทั้งระยะสั้น ระยะยาว ในการปรับปรุงสิทธิประโยชน์และสวัสดิการด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจของข้าราชการชั้นผู้น้อย เช่น การปรับปรุงพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ.๒๕๒๑ และบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนทหารในสังกัดกระทรวงกลาโหม เป็นต้น นอกจากนี้ได้ดำเนินการด้านสวัสดิการอื่นๆ เพื่อช่วยเหลือการครองชีพสำหรับข้าราชการชั้นผู้น้อยนอกเหนือจากที่ได้รับจากรัฐบาล เช่น การจัดบ้านพักอาศัยของทางราชการให้เพียงพอ การจัดสรรที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัย การช่วยเหลือทุนการศึกษาบุตรธิดา การส่งเสริมอาชีพ การจัดรถยนต์รับส่งข้าราชการและบุตรหลาน เป็นต้น รวมทั้งการติดตามดูแลสวัสดิการของข้าราชการและครอบครัวที่เสียชีวิต พิการ และทุพพลภาพจากการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้กำลังได้รับสิทธิต่างๆ ที่พึงได้รับอย่างครบถ้วน

สำหรับกำลังพลที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดนั้น กระทรวงกลาโหมได้เพิ่มสิ่งจูงใจให้มากขึ้นเพื่อให้สามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีเกียรติสมฐานะ โดยให้ความเร่งด่วนกับกลุ่มที่มีตำแหน่งประจำหน่วย และกลุ่มกำลังพลสูงอายุในส่วนกำลังรบ และส่วนสนับสนุนการช่วยรบด้วยการให้ได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เช่น การขอพระราชทานยศสูงขึ้น ๑ ชั้นยศ การได้รับเงินก้อน ๘ – ๑๕ เท่าของเงินเดือนเดือนสุดท้ายรวมเงินประจำตำแหน่ง เป็นต้น

(๓) การวิจัยพัฒนาและการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ ควรเน้นการวิจัยที่สามารถนำผลงานไปใช้ได้จริง เช่น การผลิตอาวุธทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ และควรมีการติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งบางกรณีอาจต้องมีการแก้ไขกฎหมายหรือระเบียบราชการ เพื่อให้มีการดำเนินการผลิตอาวุธร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ หรือภาคเอกชนได้ โดยเฉพาะการผลิตเพื่อจำหน่ายแก่ประเทศเพื่อนบ้านจะเป็นการเพิ่มความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

การวิจัยพัฒนาและการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ของกระทรวงกลาโหม มีความมุ่งหมายอย่างแท้จริงในการพึ่งพาตนเองด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ที่สามารถตอบสนองความต้องการใช้งานที่แท้จริงของกองทัพ และมีคุณภาพเทียบเท่ากับยุทโธปกรณ์ที่จัดหาจากต่างประเทศ โดยให้กองทัพเข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัยและพัฒนาในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดความต้องการ การออกแบบ การวิจัยพัฒนา การทดสอบ การติดตั้งใช้งานและการควบคุมตรวจสอบคุณภาพโดยใช้มาตรฐานสากลและมาตรฐานทางทหารที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาร่วมกับหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศ เช่น กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีธนบุรี สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล อีกทั้ง ยังมีการลงนามความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับมิตรประเทศในปัจจุบัน ได้แก่ เครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐประชาชนจีน และสหรัฐอเมริกา รวมถึงแผนการให้ความร่วมมือในอนาคตกับสาธารณรัฐอินเดีย เป็นต้น

โดยผลการดำเนินงานที่ผ่านมาได้มีการส่งมอบต้นแบบให้กับกองทัพนำไปใช้งานได้แล้วหลายรายการ เช่น จรวดหลายลำกล้อง แบบ DTI - ๑ จำนวน ๑ ระบบ ให้กับกองทัพบก อากาศยานไร้คนขับแบบขึ้น - ลง ทางดิ่ง จำนวน ๑ ระบบ ให้กับกองทัพเรือ ต้นแบบระบบสาธิตการจำลองยุทธ์และการฝึกเสมือนจริง จำนวน ๑ ชุด ให้กับกองทัพอากาศ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้วิจัยพัฒนายุทโธปกรณ์เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และได้ส่งมอบให้กับหน่วยใช้แล้วหลายรายการ เช่น รถลาดตระเวนหุ้มเกราะV-Shape ชุดลดอันตรายจากสะเก็ดระเบิดสังหารบุคคลแบบมีชุดหล่อเย็น การขยายผลอากาศยานไร้คนขับขึ้น-ลงทางดิ่งแบบนารายณ์ และการพัฒนาต่อยอดเสื้อเกราะกันกระสุน ระดับ ๓ เป็นต้น

๒.๓ กระทรวงการคลัง

(๑) ควรมีการขยายการให้บริการระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) อย่างทั่วถึงครบถ้วน รวมถึงนำมาพัฒนาใช้กับระบบการรายงานการเบิกจ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีการรายงานข้อมูลที่เป็นปัจจุบันอย่างครบถ้วนเช่นเดียวกับส่วนราชการ เพื่อให้สามารถใช้ในการติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงส่งเสริมให้ส่วนราชการต่าง ๆ พัฒนาโปรแกรมที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับระบบ GFMIS เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณ

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมบัญชีกลาง

ปัจจุบันระบบ GFMIS สามารถให้บริการแก่หน่วยงานภาครัฐที่ได้รับเงินงบประมาณได้อย่างครบถ้วน ส่วนการนำมาพัฒนาใช้กับรายงานการเบิกจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเงินงบประมาณที่ได้รับแบ่งออกเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปกับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ในส่วนของเงินอุดหนุนทั่วไป ได้พัฒนาระบบ GFMIS ให้เชื่อมโยงกับระบบ e-laas เพื่อให้สามารถติดตามการใช้จ่ายงบประมาณได้ สำหรับเงิน

อุดหนุนเฉพาะกิจ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นผู้เบิกจ่ายเงินในระบบ GFMIS แล้วนำไปจ่ายต่อให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงยังไม่มีข้อมูลการเบิกจ่ายเงินเป็นราย อปท. ประกอบกับระบบ GFMIS อยู่ระหว่างการดำเนินการ เพื่ออัพเกรดเวอร์ชั่นจาก SAP ๔.๗ เป็น SAP ๖.๐ หากดำเนินการเสร็จเรียบร้อย จะได้มีการศึกษาพิจารณาเรื่องนี้ต่อไป

(๒) กรมธนารักษ์ ควรมีการกำหนดนโยบายหรือแผนการใช้ประโยชน์จากที่ราชพัสดุให้มีความเหมาะสมมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันมีที่ราชพัสดุจำนวนมากที่ให้เอกชนเช่าในราคาที่ต่ำเกินสมควร หากมีการวางแผนหรือจัดทำผังเมืองที่เหมาะสมในอนาคต ที่ราชพัสดุจะสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอย่างมาก รวมทั้งมีแนวทางการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการที่ราชพัสดุให้แก่ระดับจังหวัด

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมธนารักษ์

กรมธนารักษ์ มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการที่ราชพัสดุ โดยที่ดินราชพัสดุทั่วประเทศในภาพรวม มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒.๕ ล้านไร่ ใช้ประโยชน์ในราชการเป็นหลัก ส่วนที่เหลือนำไปจัดหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และจัดให้เช่าในเชิงสงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย

สำหรับการจัดให้ภาคเอกชนเช่าในเชิงพาณิชย์นั้น ตามหลักเกณฑ์กรมธนารักษ์ได้กำหนดให้ปรับปรุงอัตราค่าเช่าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕ ของอัตราค่าเช่าเดิมทุก ๕ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ และเพื่อให้การบริหารจัดการที่ราชพัสดุมีประสิทธิภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมธนารักษ์ได้มีโครงการปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดผลประโยชน์ตอบแทนในการจัดให้เช่าที่ราชพัสดุ โดยจะศึกษาวิเคราะห์และจัดทำแนวทางในการปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการทบทวนการกำหนดผลประโยชน์ตอบแทนเชิงพาณิชย์สำหรับโครงการพัฒนาที่ราชพัสดุขนาดใหญ่

นอกจากนี้ กรมธนารักษ์ได้มีการสำรวจศักยภาพที่ดินราชพัสดุทั่วประเทศและนำข้อมูลมาจัดทำแผนพัฒนาที่ราชพัสดุในเชิงเศรษฐกิจ โดยแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่

๑) ระยะสั้น ๑ - ๒ ปี (ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐)

เป็นที่ดินที่มีความพร้อมจะพัฒนาได้ทันที เนื่องจากอยู่ในความครอบครองของกรมธนารักษ์แล้ว และไม่มีข้อจำกัดตามกฎหมายผังเมืองและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒) ระยะกลาง ๓ - ๕ ปี (ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓)

เป็นที่ดินที่มีศักยภาพในการพัฒนาเชิงพาณิชย์ ไม่มีข้อจำกัดตามกฎหมายผังเมืองและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ส่วนราชการที่ครอบครองใช้ประโยชน์เลิกใช้ประโยชน์แล้วแต่ยังไม่ส่งคืนให้กรมธนารักษ์

๓) ระยะยาวเกินกว่า ๕ ปี (ปี ๒๕๖๔ เป็นต้นไป)

เป็นที่ดินที่เหมาะสมกับโครงการขนาดใหญ่ แต่ยังมีข้อจำกัดของที่ดิน เช่น ไม่มีทางเข้า-ออก หรือทางเข้า-ออกแคบ รวมทั้งข้อจำกัดทางด้านกฎหมายผังเมืองและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยสภาพทำเลยังไม่พร้อมที่จะดำเนินการพัฒนาในระยะ ๑ - ๕ ปี

(๓) กรมศุลกากร ในการออกแบบก่อสร้างด่านต่าง ๆ ควรมีการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบริหารงานมีลักษณะครบวงจร (One Stop Service) เช่น ด่านบูเก๊ะตา อำเภอแว้ง เนื่องจากปัจจุบันการดำเนินการยังเป็นลักษณะแยกกันอยู่ทั้งด่านศุลกากร ด่านกักกันโรค และ

ด่านตรวจคนเข้าเมือง ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย เป็นประเทศที่มีเขตติดต่อมีการดำเนินการในลักษณะบูรณาการอย่างครบวงจร (One Stop Service) แล้ว

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมศุลกากร

กรมศุลกากร ได้ให้ความสำคัญในการจัดตั้ง One Stop Service (OSS) บริเวณชายแดนเป็นอย่างมาก โดยในการออกแบบก่อสร้างด่านศุลกากรแห่งใหม่หรือด่านพรมแดนที่มีการดำเนินการเกี่ยวกับพิธีการนำเข้า-ส่งออกนั้น ได้มีการกำหนดให้มี OSS ทุกแห่ง เช่น โครงการก่อสร้างด่านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ จังหวัดสงขลา โครงการก่อสร้างด่านศุลกากรบริเวณจุดผ่านแดนถาวรบ้านพุน้ำร้อน จังหวัดกาญจนบุรี โครงการก่อสร้างด่านศุลกากรอรัญประเทศแห่งใหม่ จังหวัดสระแก้ว เป็นต้น มีการออกแบบให้รับรองหน่วยงานต่าง ๆ ไว้แล้ว เพื่อการให้บริการตรวจปล่อยสินค้านำเข้า – ส่งออกให้เป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็ว เบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว และอำนวยความสะดวกการเข้า-ออกแรงงานต่างด้าว นักท่องเที่ยวและประชาชนให้ถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้ โครงการก่อสร้างด่านศุลกากรบูเก๊ะตา จังหวัดนราธิวาส มีการออกแบบโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง ให้มีพื้นที่และห้องทำงานรองรับการปฏิบัติงานสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ แล้ว เช่น สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมป่าไม้ ด่านตรวจสัตว์ ตำรวจท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งขณะนี้โครงการก่อสร้างด่านศุลกากรบูเก๊ะตาอยู่ในขั้นตอนดำเนินการก่อสร้าง

(๔) กรมสรรพากร ควรมีมาตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังโดยเฉพาะให้ผู้ประกอบการและภาคเอกชนอื่น ๆ ออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการซื้อขายหรือการบริโภคสินค้า เพราะจะทำให้การคำนวณภาษีและการเสียภาษีของผู้ประกอบการและภาคเอกชนเป็นไปอย่างถูกต้องเต็มเม็ดเต็มหน่วย ลดการหลบเลี่ยงภาษีและการทุจริตขายใบกำกับภาษี รวมทั้งควรเร่งดำเนินโครงการ e-Tax Invoice ให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมสรรพากร

กรมสรรพากร มีการดำเนินการดังนี้

๑. กรมสรรพากรได้ให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมายให้ผู้ประกอบการปฏิบัติทางภาษีให้ถูกต้อง ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการกับผู้จัดทำและใช้ใบกำกับภาษีปลอมอยู่เป็นระยะ อย่างไรก็ตามด้วยข้อจำกัดในด้านอัตรากำลังและงบประมาณเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ประกอบการที่มีจำนวนมาก ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ กรมสรรพากรได้จัดทำแผนปฏิบัติงานในการตรวจสอบภาษี ตรวจปฏิบัติการ และการตรวจแนะนำการปฏิบัติทางภาษีให้ถูกต้อง และได้แจ้งให้หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการแล้ว

๒. ได้ปรับปรุงรายงานภาษีขายโดยเพิ่มเลขประจำตัวผู้เสียภาษีหรือเลขประจำตัวประชาชนของผู้ซื้อ โดยออกประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๑๙๙) เรื่อง กำหนดข้อความอื่นในใบกำกับภาษีตามมาตรา ๘๖/๔ (๘) แห่งประมวลรัษฎากรและ (ฉบับที่ ๒๐๒) เรื่อง กำหนดแบบหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการลงรายการในรายงานการเก็บใบกำกับภาษีและเอกสารหลักฐานอื่นที่ใช้ประกอบการลงรายงานภาษีซื้อตามมาตรา ๘๗ และมาตรา ๘๗/๓ วรรคสอง แห่ง

ประมวลรัษฎากร ซึ่งกำหนดให้ผู้ประกอบการระบุเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรในรายงานภาษีขายและรายงานภาษีซื้อ

๓. ได้ดำเนินการพัฒนาระบบเพื่อรองรับการส่งข้อมูลตามโครงการจัดเก็บภาษีด้วยระบบใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์และใบรับอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งกรมสรรพากรได้รับงบประมาณในการดำเนินการระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และ พ.ศ. ๒๕๕๙ และมีแนวทางการดำเนินการโดยได้จัดแบ่งผู้ประกอบการเป็น ๓ กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ ๑ ผู้ประกอบการรายใหญ่ที่มีข้อมูลมากและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ซับซ้อนสามารถส่งข้อมูลโดยตรงมายังระบบปฏิบัติการกรมสรรพากรได้

กลุ่มที่ ๒ ผู้ประกอบการรายกลางและรายใหญ่ที่มีข้อมูลจำนวนไม่มากสามารถใช้ระบบโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปในการจัดส่งข้อมูลมายังกรมสรรพากรโดยผ่านผู้ให้บริการ (Service Provider) ได้

กลุ่มที่ ๓ ผู้ประกอบการรายเล็กที่มีข้อมูลจำนวนไม่มากและมิได้มีการใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป แต่สามารถใช้บริการการเชื่อมโยงระบบเว็บไซต์ (Web Portal) ที่กรมสรรพากรจัดทำขึ้นได้

กรมสรรพากรได้พิจารณาเร่งรัดการดำเนินโครงการใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์และใบรับอิเล็กทรอนิกส์ ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๖ ปี จากเดิม ภายในระยะเวลา ๑๐ ปี โดยได้กำหนด ดังนี้

๓.๑ ผู้ประกอบการรายใหญ่ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักบริหารภาษีธุรกิจขนาดใหญ่ ที่มีผลการจัดเก็บภาษีจำนวน ๒,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ซึ่งมีจำนวนประมาณ ๓,๕๐๐ ราย จะให้เข้าร่วมโครงการภายใน ๑ ปี นับตั้งแต่การพัฒนาระบบเสร็จสมบูรณ์

๓.๒ ผู้ประกอบการรายกลางและรายใหญ่ ที่อยู่นอกการกำกับดูแลของสำนักบริหารภาษีธุรกิจขนาดใหญ่ จะให้เข้าร่วมโครงการภายใน ๓ ปี นับตั้งแต่การพัฒนาระบบเสร็จสมบูรณ์

๓.๓ ผู้ประกอบการทั้งหมดจะให้เข้าร่วมโครงการภายใน ๕ ปี นับตั้งแต่การพัฒนาระบบเสร็จสมบูรณ์

นอกจากนี้กรมสรรพากรได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ประกอบการรับทราบถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการจัดเก็บภาษีด้วยระบบใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์และใบรับอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งได้จัดตั้งคณะทำงานกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในการจัดทำใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ และคณะทำงานย่อยเพื่อสนับสนุนการทำงานของคณะทำงานข้างต้น

(๕) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ควรมีนโยบายเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การคัดเลือกกรรมการรัฐวิสาหกิจ ระเบียบ แนวทางปฏิบัติต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความแตกต่างกันของแต่ละรัฐวิสาหกิจ และต้องป้องกันไม่ให้นักการเมืองเข้ามาแทรกแซงในการทำงาน รวมทั้งการสรรหาผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้บริหารให้ชัดเจน โดยต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะที่สอดคล้องกับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ และมีระยะเวลาการทำงานที่ต่อเนื่อง มีการจัดทำกฎหมายให้ชัดเจน ซึ่งอาจจะศึกษาตัวอย่างจากต่างประเทศและนำมาปรับใช้

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.)

การปฏิรูประบบบริหารการจัดการรัฐวิสาหกิจอยู่ภายใต้การดำเนินการของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยในการประชุม คนร. ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ได้

เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... โดยเป็นการปฏิรูปการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจในภาพรวมและการจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่แทนเจ้าของ (Owner) ของรัฐวิสาหกิจ ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... ครอบคลุมถึงนโยบายและการกำกับดูแลในส่วนของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ โดยหลักการกำหนดให้ คนร. แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจ เพื่อทำหน้าที่ในการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมกับรัฐวิสาหกิจให้สอดคล้องกับสมรรถนะหลักที่คณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจจะกำหนดขึ้น ทั้งนี้ รัฐวิสาหกิจจะต้องดำเนินการสรรหาบุคคลที่มีความสามารถให้สอดคล้องกับสมรรถนะหลักดังกล่าวด้วย

(๖) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ควรมีกระบวนการจัดการกับรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินงานขาดทุนและไม่สามารถทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ รัฐวิสาหกิจใดไม่มีประสิทธิภาพควรจะยุบเลิก หรือควบรวมรัฐวิสาหกิจที่มีลักษณะการดำเนินงานที่คล้ายคลึงกันเพื่อที่จะได้นำเงินงบประมาณไปใช้ประโยชน์อื่นที่มีความจำเป็นมากกว่า แต่หากรัฐวิสาหกิจเหล่านี้ยังมีประโยชน์ต่อประเทศ ก็ควรกำหนดให้มีการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของรัฐวิสาหกิจดังกล่าว โดยประชาชนต้องได้ประโยชน์ด้วย ไม่ควรคำนึงถึงผลกำไรเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ การกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจควรคำนึงถึงเจตนารมณ์ในการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ เนื่องจากปัจจุบันรัฐวิสาหกิจบางแห่งมีการลงทุนในธุรกิจอื่นที่เบี่ยงเบนไปจากเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สาระสำคัญส่วนหนึ่งของร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... ได้กำหนดให้มี “แผนพัฒนาระบบรัฐวิสาหกิจ” ซึ่งเป็นแผนที่กำหนดทิศทางการพัฒนาของรัฐวิสาหกิจในระยะ ๕ ปีข้างหน้า (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๒) และนโยบายการกำกับดูแลในภาพรวม ซึ่งครอบคลุมถึงการทบทวนเหตุผลแห่งการดำรงอยู่ของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ การสร้างความชัดเจนในทิศทาง/ภารกิจของรัฐวิสาหกิจในการพัฒนาประเทศ และข้อเสนอการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมในแต่ละสาขา โดยมุ่งเน้นการแยกบทบาทหน้าที่ระหว่างหน่วยงานกำหนดนโยบาย (Policy maker) หน่วยงานกำกับดูแล (Regulator) และหน่วยงานดำเนินการให้บริการ (Operator หรือ Service Provider) รวมถึงการส่งเสริมการแข่งขัน และการบูรณาการของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งในการประชุม คนร.ครั้งที่ ๗/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ได้เห็นชอบในหลักการของร่างแผนพัฒนาระบบรัฐวิสาหกิจด้วยแล้ว

ทั้งนี้ ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ อยู่ระหว่างปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... เพื่อเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

(๗) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ควรเน้นการจัดเก็บรายได้แบบ Dual Income Tax และควรมีมาตรการจัดเก็บภาษีจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม เนื่องจากรายได้ที่มาจากภาษีอากรเป็นรายได้หลักของภาครัฐในการนำมาใช้บริหารประเทศ และปัจจุบันการจัดเก็บรายได้ของรัฐ ไม่สามารถจัดเก็บได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการวิจัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เรื่อง การศึกษาแนวทางการนำระบบภาษีเงินได้แบบแยกที่มาของเงินได้ (Dual income Tax : DIT) มาใช้ในประเทศไทย ซึ่งจะมีการศึกษารูปแบบการจัดเก็บในประเทศไทย ประสบการณ์ในต่างประเทศ รวมถึงเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมของการนำระบบ DIT มาใช้ โดยคาดว่าการศึกษาจะแล้วเสร็จในเดือนกันยายน ๒๕๕๙

(๘) สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) ควรมีการตรวจสอบผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อการให้กู้หรือการลงทุนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านได้รับผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด และควรหาแนวทางแก้ไขปัญหา กรณีประเทศเพื่อนบ้านไม่มีความพร้อมในการเตรียมโครงการ ทำให้ต้องใช้เวลาในการออกแบบและดำเนินการก่อสร้างนานกว่าแผนที่กำหนด เพื่อให้เงินกู้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)

สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (สพพ.) มีการจัดทำรายงานประเมินผลประโยชน์และผลกระทบของโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินทุกโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ๑ ปี และ ๓ ปี เพื่อเป็นการพิจารณาว่าการดำเนินโครงการได้รับผลสัมฤทธิ์และเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ รวมถึงเพื่อใช้เป็นข้อมูลและนำประสบการณ์ของโครงการที่ผ่านมาไปใช้สำหรับโครงการในอนาคต

สำหรับแนวทางแก้ปัญหากรณีประเทศเพื่อนบ้านไม่มีความพร้อมในการเตรียมโครงการฯ สพพ. มีการจัดฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ประเทศเพื่อนบ้านเกี่ยวกับโครงการที่ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ตลอดจนมีการจัดส่งเจ้าหน้าที่ของ สพพ. ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ของประเทศผู้กู้จึงทำให้สามารถลดผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว

(๙) กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ควรมีกระบวนการกลั่นกรองและกำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ในการให้กู้ยืมที่ชัดเจน ไม่ควรกำหนดเพิ่มคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) และนำผลการประเมินสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มาเป็นเกณฑ์ เนื่องจากจะเป็นการปิดกั้นโอกาสนักเรียน รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการตรวจสอบให้การกู้ยืมเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

ในคราวประชุมคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้มีมติให้กองทุนประกาศใช้หลักเกณฑ์การคัดกรองสถานศึกษาและผู้กู้ยืมในปีการศึกษา ๒๕๕๘ โดยให้มีผลบังคับใช้ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ให้กองทุนประกาศและแจ้งหลักเกณฑ์ให้ศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบล่วงหน้าเพื่อเตรียมความพร้อม

สำหรับผลการประเมินสถานศึกษามอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้ประเมินคุณภาพสถานศึกษาในสังกัด และแจ้งรายชื่อสถานศึกษาที่ผ่าน/ไม่ผ่านการประเมินมายังกองทุนเพื่อประกาศให้ทราบโดยทั่วกันต่อไป

กรณีสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในถิ่นทุรกันดารหรือห่างไกลความเจริญไม่ผ่านการรับรองคุณภาพ มอบให้คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งและสองมีอำนาจพิจารณาผ่อนผันหลักเกณฑ์ให้สถานศึกษาดังกล่าวตามความเหมาะสม และควรมีทางเลือกให้กับสถานศึกษากรณีที่ไม่มีผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) หรืออยู่ระหว่างการปรับปรุงคุณภาพ โดยอาจใช้ผลการประเมินของต้นสังกัดก็ได้ ทั้งนี้ ให้คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งและสองกำหนดแนวทางการประเมินเพื่อเป็นทางเลือกให้กับสถานศึกษาได้

(๑๐) กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) ควรมีการประสานงานกับกรมสรรพากรในเรื่องข้อมูลของผู้กู้ยืม เนื่องจากกรมสรรพากรกำหนดให้ประชาชนที่มีเงินได้ต้องยื่นข้อมูลการชำระภาษีทุกราย และไม่ควรเข้าเป็นสมาชิกเครดิตบูโร เนื่องจากจะเป็นการซ้ำเติมผู้ยากจนและไม่ควรฟ้องร้องผู้กู้ที่ยังเป็นเด็กและเยาวชน แต่ควรพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นการเฉพาะรายเพื่อลดปริมาณการดำเนินคดีจากการผิดนัดชำระหนี้ นอกจากนี้การตัดบัญชีหนี้สงสัยจะสูญในกรณีเสียชีวิตแล้ว ควรรวมถึงผู้ทุพพลภาพและบาดเจ็บสาหัสด้วย

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

ปัจจุบันการขอข้อมูลจากกรมสรรพากรถูกจำกัดโดยข้อกฎหมายของกรมสรรพากร อย่างไรก็ตาม กองทุนอยู่ระหว่างการเสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อการศึกษา พ.ศ. .... โดยกำหนดหน้าที่ของนักเรียน นักศึกษาที่ขอรับทุนต้องยินยอมให้กองทุนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและยินยอมให้กองทุนเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการรับทุน และการชำระคืนเงินกองทุนรวมถึงกำหนดให้หน่วยงานรัฐและเอกชนหรือบุคคลใด ๆ สามารถให้ข้อมูล และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้รับทุนแก่กองทุนได้ตามที่ร้องขอ โดยไม่ต้องรับผิดหากเป็นการกระทำโดยสุจริต

การนำข้อมูลของผู้กู้ยืมเข้าบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (Credit Bureau) จะเป็นประโยชน์ต่อผู้กู้ยืมและกองทุน ดังนี้

๑. เพื่อเสริมสร้างวินัยทางการเงินให้แก่ผู้กู้ยืม

๒. สร้างเครดิตที่ดีให้กับผู้กู้ยืมในอนาคต

๓. ลดการฟ้องร้องดำเนินคดีของผู้กู้ยืม

กองทุนมีเป้าหมายที่จะนำส่งข้อมูลของผู้กู้ให้บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้ผู้กู้ยืมที่ค้างชำระได้มีระยะเวลาที่เพียงพอในการเตรียมตัว เพื่อแก้ไขให้มีสถานะเป็นลูกหนี้ปกติ โดยกองทุนได้ทำประชาสัมพันธ์ และสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับกลุ่มเป้าหมายและผู้เกี่ยวข้องมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๖

กองทุนจะฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้กู้ตามกฎหมาย เมื่อผู้กู้พ้นระยะเวลาปลอดหนี้แล้ว ๒ ปี และค้างชำระติดต่อกัน ๔ ปี ซึ่งผู้กู้จะมีอายุ ๒๘ ปี (กรณีเรียนหลักสูตร ๔ ปี)

กรณีที่ผู้กู้ยืมเงินถึงแก่ความตาย หนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินเป็นอันระงับ กรณีผู้กู้ยืมพิการหรือทุพพลภาพจนไม่สามารถประกอบการงานได้ คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจพิจารณาระงับการเรียกให้ชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินได้

(๑๑) กองทุนการออมแห่งชาติ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงแนวทางการดำเนินงานด้านสิทธิประโยชน์ที่ประชาชนพึงได้รับจากกองทุนให้มีความทั่วถึง เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้เตรียมการสมัครเข้าเป็นสมาชิก และเร่งจัดทำระบบฐานข้อมูลการออมและการลงทุนที่สามารถเชื่อมโยงกับระบบสวัสดิการของหน่วยงานอื่นได้

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ได้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและสิทธิประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่เปิดรับสมาชิก เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ โดยกิจกรรมหลักที่ได้ดำเนินการแล้ว ได้แก่

๑) งานแถลงข่าวเพื่อการเปิดตัวและเผยแพร่ข้อมูลการรับสมัครสมาชิก ในวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ ผ่านสื่อมวลชนทุกแขนง

๒) งานเปิดตัวกองทุนการออมแห่งชาติ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล ในพิธีเปิด กอช. ครั้งนี้ได้รับเกียรติจาก พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดกองทุนการออมแห่งชาติ

๓) งานแถลงข่าวเพื่อเผยแพร่ข้อมูลในการเปิดรับสมาชิกที่มีอายุตั้งแต่ ๕๐ ปีขึ้นไป ภายหลังจากพระราชบัญญัติการให้สิทธิแก่ผู้สมัครเป็นสมาชิกของกองทุนการออมแห่งชาติบางกรณี และการโอนเงินจากกองทุนประกันสังคมในกรณีชราภาพไปยังกองทุนการออมแห่งชาติในวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๘

จากกิจกรรมประชาสัมพันธ์ข้างต้น คิดเป็นมูลค่าทางการตลาดประมาณ ๙๖ ล้านบาท แบ่งเป็นโทรทัศน์ร้อยละ ๕๘ สิ่งพิมพ์ร้อยละ ๔๐ และเว็บไซต์ร้อยละ ๒ นอกจากนี้หากคิดตามจำนวนข่าวสารเผยแพร่มีประมาณ ๒๖๐ ชิ้นงาน แบ่งเป็น สื่อสิ่งพิมพ์ ๑๔๓ ชิ้นงาน โทรทัศน์ ๔๗ ชิ้นงาน เว็บไซต์ ๖๘ ชิ้นงาน และวิทยุ ๒ ชิ้นงาน

นอกจากนี้ กอช. จะยังคงมีการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและสิทธิประโยชน์ให้ประชาชนทั่วไป ได้รับรู้และเข้าใจในหลักการของ กอช. อย่างต่อเนื่องโดยมีการดำเนินการ ดังนี้

๑. กิจกรรม Road Show “กอช. สื่อสารสัญจร” ผ่านภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ เครือข่ายชุมชน และเครือข่ายแรงงานนอกระบบทั่วทุกภาคประเทศ

๒. ประชาสัมพันธ์ร่วมกับคลังจังหวัด โดยเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ ได้เข้าบรรยายและเผยแพร่ข้อมูล กอช. ให้แก่ผู้แทนคลังจังหวัดทั่วประเทศในงาน ๑๒๕ ปี กรมบัญชีกลาง นอกจากนี้ กอช. ยังอยู่ในระหว่างการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันเพื่อให้คลังจังหวัดทุกจังหวัดเป็นผู้เผยแพร่ข้อมูลให้แก่ กอช. ต่อไป

๓. ประชาสัมพันธ์ร่วมกับสำนักงานประกันสังคม (สปส.) เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ อย่างต่อเนื่อง

๔. ประชาสัมพันธ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย ผ่านเครือข่ายผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๕. ประชาสัมพันธ์ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข ผ่านสถานีอนามัย และโรงพยาบาล

๖. เผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อมวลชนทุกแขนง เพื่อรักษาระดับการนำเสนอข่าวสารความเคลื่อนไหวกองทุนฯ เพื่อให้สาธารณชนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างใกล้ชิดและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๗. กอช. ได้เพิ่มช่องทางการสื่อสารให้แก่ประชาชนทั่วไปที่สนใจ สามารถสอบถามข้อมูลที่หมายเลข ๐๒-๐๗๑-๐๗๘๙ จำนวน ๑๐ คู่สาย

๒.๔ กระทรวงการต่างประเทศ

(๑) ควรเป็นหน่วยงานหลักในการสร้างความเข้าใจกับนานาประเทศเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อต่างประเทศ โดยเฉพาะในช่วงที่มีปัญหาการเมืองภายในประเทศ ควรชี้แจงสื่อสารกับประเทศต่าง ๆ ให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และควรดำเนินการในทันทีและอย่างต่อเนื่อง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กระทรวงการต่างประเทศ

๑. กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการเสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ ดังนี้

๑.๑ ได้ติดตามและประมวลทิศทางการนำเสนอของสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด และจัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการสำคัญทางการเมือง พร้อมแนวทางชี้แจง ให้สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ พิจารณาใช้ประโยชน์เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เช่น กรอบการดำเนินการตาม Roadmap ไปสู่การเลือกตั้ง/การยกเลิกกฎอัยการศึก/คำสั่ง คสช. ที่มีนัยสำคัญด้านการเมือง/ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ รวมถึงประเด็นสำคัญอื่น ๆ เช่น ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน ปัญหาการค้ามนุษย์ ปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ปัญหาผู้ย้ายถิ่นชาวโรฮีนจา ฯลฯ

๑.๒ กรณีมีการรายงานข่าวหรือบทความที่มีเนื้อหาคลาดเคลื่อนและส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นประเทศไทย กระทรวงฯ โดยโฆษกกระทรวงฯ สถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ มีจดหมายถึงบรรณาธิการ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ ซึ่งที่ผ่านมา กระทรวงฯ ได้มีหนังสือถึงบรรณาธิการสำนักข่าวต่าง ๆ เช่น CNN/Financial Times/New York Times/Forbes/Washington Post/Japan Times/Wall Street Journal/เว็บไซต์ Asia Sentinel โดยในบางกรณีได้เชิญนักข่าวหรือผู้บริหารสำนักข่าว (ตัวแทนประจำประเทศไทย) มาหารือเพื่อทำความเข้าใจเป็นรายบุคคล (เช่น นักข่าว Financial Times/นักข่าว Reuters/ผู้แทน The Economist ประจำประเทศไทย)

๒. ผลการดำเนินการ

๒.๑ สำนักข่าวส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือด้วยดี โดยอาจตีพิมพ์หนังสือโฆษกกระทรวงฯ ถึงบรรณาธิการเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ บางสำนักข่าวจะลดหรืองดเว้นการรายงานข่าวในประเด็นที่มีนัยละเอียดอ่อน โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติในกรณีที่ไม่สามารถยกเลิกการตีพิมพ์ได้ ก็จะงดการนำเข้านิตยสารฉบับดังกล่าวมาในประเทศไทย (self ban) เช่น ในกรณีของนิตยสาร Economist ที่ลงบทความพาดพิงสถาบันฯ เป็นต้น

๒.๒ กระทรวงฯ ได้ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อต่างประเทศผ่านสมาคมผู้สื่อข่าวต่างประเทศแห่งประเทศไทย (Foreign Correspondents' Club of Thailand – FCCT) ซึ่งมีสมาชิกประมาณ ๘๐๐ คน (รวมนักข่าว นักธุรกิจ นักการทูต และผู้สนใจทั่วไป) ที่ผ่านมา FCCT ได้จัดกิจกรรมเสวนาทางการเมืองมาโดยตลอด โดยเชิญผู้บริหารระดับสูง (นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ

ต่างประเทศ) เป็นแขกเกียรติยศและผู้บรรยายในงานเสวนา เพื่อเป็นเวทีในการชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล อย่างไรก็ดีพบว่า ในบางโอกาส FCCT ได้จัดกิจกรรมหรือมีผู้ขอยืมสถานที่เพื่อจัดกิจกรรมในประเด็นที่มีนัยละเอียดอ่อนด้วยเช่นกัน ดังนั้น FCCT จึงเป็นทั้งโอกาส/เวทีในการเผยแพร่ข้อมูลทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่กระทรวงฯ ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อการกำหนดทิศทางความร่วมมือและการดำเนินกิจกรรมที่เหมาะสม

๓. แผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กระทรวงฯ มีแผนจะดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์และส่งเสริมภาพลักษณ์ประเทศไทยในเชิงรุก อันมีส่วนสำคัญในการรักษา presence ของไทย และสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถานการณ์ในประเทศไทยต่อสาธารณชนที่สำคัญ ได้แก่

๓.๑ โครงการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมภาพลักษณ์ประเทศไทยผ่านสื่อชั้นนำระดับโลก : ร่วมกับสื่อต่างประเทศชั้นนำหลายสำนักในการจัดทำและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประเทศไทยเพื่อประชาสัมพันธ์ “จุดแข็ง” ได้แก่ ความแข็งแกร่งด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว การเป็น hub ด้านคมนาคม การศึกษา สาธารณสุข connectivity Thainess ฯลฯ และแก้ไข “จุดอ่อน” ได้แก่ ปัญหาการค้ามนุษย์ ปัญหาประมงผิดกฎหมาย IUU เป็นต้น เพื่อช่วยในการฟื้นฟูภาพลักษณ์ และเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในช่วงที่ไทยประสบกับภาวะวิกฤต

๓.๒ โครงการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ประเทศไทย เช่น Press Kit โดยครอบคลุมภาพรวมของประเทศไทยในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การเมือง ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ โอกาสทางการค้าและการลงทุน การท่องเที่ยว นโยบายต่างประเทศของไทย รวมทั้งบทบาทของประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศต่าง ๆ สถิติและข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประเทศไทย

๓.๓ โครงการพัฒนาความร่วมมือและเครือข่ายความสัมพันธ์ที่ดีกับสื่อมวลชนอาเซียน ดำเนินโครงการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างสื่อมวลชนและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการสื่อสารมวลชนจากประเทศสมาชิกอาเซียนกับไทย เพื่อพัฒนาความร่วมมือ และเครือข่ายความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ของไทยกับสำนักข่าวและสื่อมวลชนจากประเทศอาเซียน รวมทั้งเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ประเทศไทยในมิติต่าง ๆ รวมถึงเป็นการเสริมสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจและทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย

๓.๔ โครงการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับประเทศไทยในโลกมุสลิม ดำเนินโครงการโดยจัดการประกวดภาพถ่ายที่แสดงถึงความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมและความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของชาวไทยมุสลิมเพื่อจัดทำปฏิทินอิสลามเป็นภาษาอารบิก เพื่อใช้เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยในโลกมุสลิมผ่านการประชาสัมพันธ์ทางช่องทางต่าง ๆ

๓.๕ โครงการบัวแก้วสัญจร ดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงรุกสู่สาธารณชนในทุกภาคส่วนของประเทศไทยโดยตรง ผ่านโครงการบัวแก้วสัญจร โครงการสัมมนาสื่อมวลชนท้องถิ่นระดับภูมิภาค และโครงการสัมมนานักจัดรายการวิทยุมุสลิมระดับภูมิภาคในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ด้านการต่างประเทศ โดยเฉพาะประชาคมอาเซียน อันเป็นการช่วยเตรียมความพร้อมให้ส่วนภูมิภาคในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอีกทางหนึ่ง

๓.๖ โครงการดำเนินการเชิงรุกด้าน Soft Diplomacy เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์และความนิยมไทย ดำเนินการอย่างครอบคลุมในทุกมิติ เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์และความนิยมไทยผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ การแลกเปลี่ยนในระดับประชาชน การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (นาฏศิลป์ มวยไทย ภาพยนตร์ ฯลฯ) ความร่วมมือด้านศาสนา รวมทั้งการสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรด้านการทูตวัฒนธรรมและการทูตสาธารณะ โดยดำเนินโครงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย

แบบบูรณาการร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม โดยนำคณะนาฏศิลป์ และคณะสาธิตทางวัฒนธรรมเดินทางไปแสดงในประเทศเป้าหมายต่าง ๆ ในลักษณะ Roadshow เพื่อสร้างความคุ้มค่าในการใช้งบประมาณ และสร้าง impact ของโครงการอย่างสูงสุด

(๒) การประมงที่ผิดกฎหมาย (Deter and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated Fishing – IUU) และรายงานการค้ามนุษย์ (Trafficking in Persons Report – TiP) เป็นประเด็นปัญหาที่ต้องอาศัยความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ภาคเอกชนไม่สามารถดำเนินการแก้ไขได้โดยลำพัง เอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการสื่อสารให้ต่างประเทศเข้าใจในความพยายามและความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาของประเทศไทย

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กระทรวงการต่างประเทศ

๑. การดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมาย (Deter and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated Fishing: IUU)

๑.๑ บทบาทของกระทรวงฯ เรื่องการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (IUU) ตามข้อสังเกตคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

(๑) บทบาทหัวหน้าคณะเจรจา ดร. วีรชัย พลาศรัย เอกอัครราชทูต ผู้แทนถาวรประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐบาลให้เป็นหัวหน้าคณะเจรจาฝ่ายไทย โดยได้ปฏิบัติหน้าที่ในการเจรจาครั้งแรก ในการประชุมหารือกับฝ่ายสหภาพยุโรป (EU) เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม โดยสามารถรักษาบรรยากาศของการหารือกับฝ่าย EU ให้เป็นไปอย่างสร้างสรรค์ ฝ่าย EU ได้รับทราบความมุ่งมั่นของรัฐบาลไทยในการแก้ไขปัญหาประมง IUU และได้ให้ข้อเสนอแนะหลายประการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ การจัดทำร่างพระราชกำหนดการประมง การจัดทำนโยบายการบริหารจัดการประมงทะเล การจัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาการทำประมง IUU และการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ ซึ่งฝ่ายไทยได้รับมาพิจารณาปรับปรุงเพื่อส่งเสริมการทำประมงที่ถูกกฎหมายและยั่งยืนต่อไป โดยจะมีการหารือระดับเทคนิคระหว่าง ๒ ฝ่ายครั้งต่อไป ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ และระดับคณะเจรจาระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๘ ที่กรุงเทพฯ

(๒) บทบาทด้านการชี้แจงและประชาสัมพันธ์ข้อมูล กระทรวงฯ และสถานเอกอัครราชทูตในประเทศที่เกี่ยวข้อง ได้ชี้แจงและประชาสัมพันธ์ข้อมูลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาการทำประมง IUU ของไทย กับภาคส่วนต่าง ๆ ของ EU อย่างต่อเนื่อง ทั้งคณะกรรมาธิการยุโรป รัฐสภายุโรป คณะผู้แทน EU ประจำประเทศไทย ผู้นำเข้าและบริษัทค้าปลีก ภาคประชาสังคม และรัฐบาลประเทศสมาชิก EU

(๓) การเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย (ศปมผ.) และคณะทำงานต่าง ๆ ภายใต้ ศปมผ. กระทรวงฯ ได้เข้าร่วมการประชุม ศปมผ. ได้แก่ คณะทำงานด้านกฎหมาย คณะทำงานด้านประชาสัมพันธ์ และคณะทำงานด้านการแก้ไขปัญหาการบังคับใช้แรงงาน/ การค้ามนุษย์ในเรือประมง โดยได้มีบทบาทนำเสนอท่าทีที่เป็นข้อห่วงกังวลหรือความต้องการของ EU แจ้งให้ที่ประชุมทราบ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงประเด็น และได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนว

ปฏิบัติที่ดีด้านการทำประมงของประเทศต่าง ๆ แก่หน่วยงานต่าง ๆ ในคณะกรรมการฯ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(๔) การส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการทำประมงที่ยั่งยืน กระทรวงฯ ได้จัดการสัมมนาหัวข้อ "Fishing for the Future: Towards Responsible and Sustainable Fisheries in Thailand" เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ โดยมีผู้เชี่ยวชาญจากยุโรปและองค์การระหว่างประเทศเป็นวิทยากร ถือเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้และประสบการณ์การแก้ไขปัญหาประมง IUU ของนานาชาติ ให้ภาคส่วนต่าง ๆ ของไทยได้รับรู้ เพื่อนำไปปรับใช้ในการดำเนินการของไทยต่อไป

๒. การดำเนินงานเกี่ยวกับรายงานการค้ามนุษย์ของสหรัฐอเมริกา (Trafficking in Persons Report (TIP Report))

กระทรวงการต่างประเทศและสถานเอกอัครราชทูตที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการชี้แจงภาคส่วนต่างๆ ของสหรัฐฯ รวมถึงสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำประเทศไทย ถึงความคืบหน้าการดำเนินการต่อต้านการค้ามนุษย์อย่างต่อเนื่อง ทั้งก่อนและหลังการเผยแพร่ TIP Report รายละเอียด ดังนี้

๒.๑ การดำเนินการก่อนการเผยแพร่รายงาน TIP Report

๒.๑.๑ การจัดทำรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ของไทย ได้แก่ (๑) รายงานผลการดำเนินงานป้องกันและบ่ราบปรามการค้ามนุษย์ของไทย (Trafficking in Persons: TIP Report) ประจำปี ๒๕๕๗ (วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘) และ (๒) รายงานความคืบหน้าระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๕๘ (Thailand's Progress Report on Anti-Human Trafficking Effort January – February ๒๐๑๕) (วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘)

๒.๑.๒ การประชุมชี้แจงความคืบหน้าการแก้ไขปัญหากับภาคส่วนต่างๆ

(๑) <u>ภาครัฐ</u>

- เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ อธิบดีกรมอเมริกาฯ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมเจ้าท่า กองทัพเรือ กรมประมง ร่วมให้ข้อมูลความคืบหน้าการดำเนินการต่อต้านการค้ามนุษย์ของไทยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ Ms. Jenifer Hong ผู้แทน TIP Office กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ และผู้แทนสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำประเทศไทย

- เมื่อวันที่ ๓ - ๗ มีนาคม ๒๕๕๘ อธิบดีกรมอเมริกาฯ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการหารือกับภาคส่วนต่าง ๆ ในสหภาพยุโรปเพื่อชี้แจงถึงความคืบหน้าการดำเนินการของไทยในการต่อต้านการค้ามนุษย์และส่งเสริมภาพลักษณ์ของสินค้าประมงไทยในยุโรป ณ ราชอาณาจักรเบลเยี่ยม

- เมื่อวันที่ ๒๑ - ๒๕ เมษายน ๒๕๕๘ นายดอน ปรมัตถ์วินัย รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงฯ (ในขณะนั้น) และอธิบดีกรมอเมริกาฯ ได้เดินทางเยือนกรุงวอชิงตันและได้หารือกับภาคส่วนต่างๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเรื่อง TIP Report ของสหรัฐฯ ดังนี้

- <u>TIP Office กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ</u> (ผู้จัดทำ TIP Report)

- <u>ฝ่ายบริหาร</u> : นาย Anthony Blinken รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ นาย Daniel Russel ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ

นาย Scott Busby รองผู้ช่วยรัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ น.ส. Amy Searight รองผู้ช่วยรัฐมนตรีกลาโหมสหรัฐฯ นาย Evan Madeiros สภาความมั่นคงแห่งชาติสหรัฐฯ

- ฝ่ายนิติบัญญัติ : สว. John McCain, สส. Ted Poe, สส. Matt Salmon, สส. Ed Royce, สส. Tammy Duckworth, สว. Jim Webb
- สื่อมวลชน : Washington Post, AP, AFP, Reuters, VOA
- องค์กรภาคประชาสังคม : Fortify Rights, Freedom House

- กระทรวงฯ ได้จัดประชุมกับสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำประเทศไทยอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ข้อมูลสถานะล่าสุดของการดำเนินการต่อต้านการค้ามนุษย์และประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรณีอัมบน/ เบนจิน่า กรณีโรฮีนจา

(๒) ภาคเอกชน

- เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงฯ (ในขณะนั้น) ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และกฎหมายได้ประชุมหารือกับภาคเอกชนสาขาต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ของรัฐบาล

- เมื่อวันที่ ๒๑ – ๒๕ เมษายน ๒๕๕๘ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงฯ และอธิบดีกรมอเมริกาฯ ได้พบกับ US – ASEAN Business Council (USABC) และ National Fisheries Institute (NFI)

- เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ กรมอเมริกาฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดบรรยายสรุปเพื่อชี้แจงข้อมูลการดำเนินการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ให้ผู้แทนบริษัท Walmart สหรัฐฯ

- เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ กรมอเมริกาฯ พบหารือกับผู้แทนภาคเอกชนในสมาพันธ์ผู้ผลิตสินค้าประมง ซึ่งนำไปสู่การประกาศเจตนารมณ์ ไม่ซื้อปลาป่นจากแหล่งที่ไม่ได้มีการรับรองว่าไม่มีการค้ามนุษย์

(๓) ภาคประชาสังคม

- เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงฯ (ในขณะนั้น) ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และกฎหมายได้ประชุมหารือกับผู้แทนจาก NGOs ที่ทำงานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ของรัฐบาล

- เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๘ อธิบดีกรมอเมริกาฯ ได้ชี้แจงความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ของไทยในงานสัมมนา “Combating Illegal Pirate Fishing and Modern-day Slavery in Thailand” ที่จัดโดย Environmental Justice Foundation (EJF) และสหภาพยุโรป

- เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ กระทรวงฯ ได้จัดการหารือระหว่างองค์กร Ethical Trading Initiative (ETI) กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย

๒.๑.๓ การส่งหนังสือชี้แจงความคืบหน้า

(๑) กระทรวงฯ ส่งหนังสือแจ้งความชี้แจงให้บุคคลที่มีบทบาทสำคัญ อาทิ

- นาย Anthony Blinken รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ

- นาย Daniel Russel ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ด้านกิจการเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก

- นาง Sarah Sewall Under Secretary ด้าน Civilian Security, Democracy and Human Rights

- นาง Patricia Butenis รักษาการผู้อำนวยการ TIP Office

- นาย John Connelly ประธาน National Fisheries Institute (NFI)

(๒) สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน ได้ส่งข้อมูลความพยายามต่อต้านการค้ามนุษย์ของไทยให้กับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของสหรัฐฯ นอกเหนือจาก TIP Office ได้แก่

- ฝ่ายบริหาร (๑) TIP Office (๒) Bureau of Democracy, Human Rights and Labor (DRL) (๓) Bureau of Population, Refugees and Migration (PRM) กรณีผู้โยกย้ายถิ่นฐานและโรฮีนจา (๔) กระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ (๕) FBI

- ฝ่ายนิติบัญญัติ สส. และ สว. สหรัฐฯ ที่มีความสนใจและมีบทบาทในประเด็นดังกล่าว

- ภาคประชาสังคม NGOs ที่เกี่ยวข้อง และเครือข่าย Think tanks

- ภาคธุรกิจ บริษัทสหรัฐฯ ที่ทำการค้าการลงทุนกับไทย

- กงสุลกิตติมศักดิ์ (กสม.) ไทยในสหรัฐฯ

(๓) กงสุลมกิตติมศักดิ์ไทยในสหรัฐฯ ทั้ง ๑๓ คนมีหนังสือถึง สส. และ สว. ในมลรัฐฯ ของตนและฝ่ายบริหารของสหรัฐฯ สนับสนุนให้พิจารณาจัดลำดับของไทยอย่างเป็นธรรม

๒.๒ การดำเนินการหลังการเผยแพร่รายงาน TiP Report

๒.๒.๑ มีหนังสือถึงสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย แจ้งว่ารับทราบผลการจัดอันดับให้ประเทศไทยอยู่ในระดับ Tier ๓ ซึ่งไม่สะท้อนถึงความพยายามและความก้าวหน้าในการดำเนินการต่อต้านการค้ามนุษย์ของไทยที่เกิดขึ้นจริงในช่วงปีที่ผ่านมา ซึ่งมีความก้าวหน้าอย่างมากในหลายด้าน อย่างไรก็ดี ประเทศไทยจะยังมุ่งมั่นต่อต้านการค้ามนุษย์ พร้อมกับเพิ่มพูนความร่วมมือกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคมตลอดจนขยายความร่วมมือกับประเทศและองค์การระหว่างประเทศต่อไป

๒.๒.๒ เผยแพร่ถ้อยแถลงท่าทีของประเทศไทย ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษบนเว็บไซต์กระทรวงการต่างประเทศ และเผยแพร่ไปยังสื่อมวลชนต่าง ๆ

๒.๒.๓ จัดทำร่างคำแปลอย่างไม่ทางการของรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ของกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา (TIP Report) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ พร้อมข้อแนะนำในส่วนที่เกี่ยวกับประเทศไทย ซึ่งได้เผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาใช้ประโยชน์และเป็นพื้นฐานในการปฏิสัมพันธ์กับฝ่ายสหรัฐอเมริกาเพื่อการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ของไทยต่อไป

๒.๓ แผนการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

กันยายน ๒๕๕๘

- ประมวลข้อมูลเพื่อชี้แจงประเด็นที่คลาดเคลื่อนใน TIP Report

- แผนการจัด VDO conference เพื่อชี้แจงให้ข้อมูล/ ตอบโต้ TIP Office

- แผนการจัดสัมมนาเรื่อง TIP Report กับ NGO ของไทย

ตุลาคม ๒๕๕๘

- ภายหลังการประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติที่นครนิวยอร์ก ผู้แทนกรมอเมริกาฯ ได้ไปชี้แจงภาคส่วนต่าง ๆ ของสหรัฐฯ เกี่ยวกับการคืบหน้าการดำเนินการของไทย/ประเด็นที่คลาดเคลื่อนใน TIP Report

- ติดตามความคืบหน้า/ผลกระทบและชี้แจงให้ข้อมูลกับผู้ซื้อสินค้าไทยในสหรัฐฯ เพื่อให้ผู้ซื้อฯ มีข้อมูลไปอธิบายต่อกับผู้บริโภคของสหรัฐฯ ได้

(๓) แผนบูรณาการในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีหลายหน่วยงานดำเนินการมีความซ้ำซ้อนกันในแต่ละหน่วยงาน กระทรวงการต่างประเทศในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพควรพิจารณากลั่นกรอง โดยกำหนดขอบเขตการทำงานให้ชัดเจน กำหนดยุทธศาสตร์ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อนำงบประมาณมาใช้ในเรื่องที่มีประโยชน์และจำเป็น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

สำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศ มีการดำเนินการ ดังนี้

๑. สถานะปัจจุบัน

๑.๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นปีแรกที่มีการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ เรื่อง การเตรียมความพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการ ทั้งนี้ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ร่วมในการจัดทำงบประมาณเรื่องดังกล่าวจำนวนมากถึง ๑๘ กระทรวง ๑๔๘ หน่วยงาน

๑.๒ คณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ เรื่อง การเตรียมความพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยรัฐมนตรีและหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ในการพิจารณากลั่นกรองโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ โดยยึดยุทธศาสตร์ประเทศไทย นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ควบคู่กับแผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในทั้งสามเสา (เสาการเมืองและความมั่นคง เสาเศรษฐกิจ และเสาสังคมและวัฒนธรรม) เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสามารถเชื่อมโยงกับแนวนโยบายภาพใหญ่ได้ และได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เป็นผู้ประสานงานหลักของทั้ง ๓ เสา (กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) พิจารณาและดำเนินงานกลั่นกรองโครงการ/กิจกรรมในเบื้องต้นตามแนวทางที่กำหนดดังกล่าว

๑.๓ โครงการ/แผนงานบางโครงการ/แผนงาน แม้ว่าจะยังคงมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมของไทย ซึ่งอาจมองว่าไม่จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมแล้ว แต่กระบวนการในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนเป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป ดังนั้น โครงการที่เสนอในลักษณะของการเตรียมความพร้อมของไทยบางโครงการก็อาจมีความจำเป็นและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อาทิ การฝึกอบรมภาษาอังกฤษ/ภาษาประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งยวดและเป็นพื้นฐานในการใช้ประโยชน์จากประชาคมอาเซียน รวมทั้งช่วยเสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างประชาชนกับประชาชนได้ดีที่สุด

๑.๔ การพิจารณาโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ อย่างบูรณาการเพื่อลดความซ้ำซ้อนจำเป็นต้องอาศัยการพิจารณาร่วมกันของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากทั้งสามเสา เนื่องจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เสนอคำขอโครงการจะทราบดีถึงเหตุผลความจำเป็น/ ความสำคัญและรายละเอียดของโครงการ อย่างไรก็ดี

ในปีถัดไป อาจหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนของการดำเนินโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ ด้วยการประชุมจำนวนที่ถี่ขึ้น หรือกำหนดขอบเขตของการทำงานและยุทธศาสตร์ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๑.๕ ในทางปฏิบัติ กระทรวงการต่างประเทศและหน่วยงานผู้ประสานงานหลัก ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดำเนินการในเรื่องนี้ มีบทบาทและภารกิจหน้าที่ในการกำกับดูแลประเด็นในเชิงสารัตถะและนโยบายเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน โดยไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับข้อจำกัดเชิงงบประมาณในภาพรวม ด้วยเหตุนี้ ข้อเสนอโครงการต่าง ๆ ซึ่งเข้าข่ายประเด็นเร่งด่วนและนโยบายที่กำหนดและสมควรได้รับการจัดสรรงบประมาณ อาจถูกตัดหรือถูกปรับลดงบประมาณในท้ายที่สุดด้วยเหตุผลดังกล่าว กรณีดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าประเด็นเกี่ยวกับกรอบวงเงินงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดเป็นตัวแปรสำคัญในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณด้วยเช่นกัน

๒. แผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กระทรวงฯ ได้มีหนังสือแจ้งหน่วยงานต่าง ๆ ให้กำหนดความเร่งด่วนของโครงการที่สำคัญเป็นรายไตรมาส เพื่อให้มีการเบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการในช่วงต้นปีงบประมาณตามที่นายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาแล้ว ซึ่งหลายหน่วยงานได้แจ้งผลการดำเนินการดังกล่าวบ้างแล้ว ทั้งนี้ หน่วยงานต่าง ๆ อาจต้องปรับการดำเนินโครงการต่าง ๆ อีกครั้ง เมื่อได้รับแจ้งการจัดสรรงบประมาณสุดท้ายจากสำนักงบประมาณต่อไป นอกจากนี้ กระทรวงฯ อาจจัดการประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อติดตาม เร่งรัดการดำเนินโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ต่อไป

๒.๕ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

(๑) ควรประเมินผลผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่ผ่านมาอย่างเป็นระบบ ทั้งเรื่องจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว รวมทั้งผลสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเพื่อนำผลการสำรวจนั้นไปปรับปรุงการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและบริการต่าง ๆ ให้ดีขึ้น และหารูปแบบใหม่ ๆ ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความประทับใจและจูงใจให้นักท่องเที่ยวกลับมาเที่ยวซ้ำอีก ทั้งนี้ ต้องให้ความสำคัญต่อความเชื่อมั่นและการอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยวด้วย

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยว

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดตามแผนยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ อย่างรอบด้าน เช่น ในการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยว และตามเป้าหมายการให้บริการของหน่วยงานอย่างต่อเนื่องทุกปี ทั้งในด้านจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว โดยเฉพาะด้านรายได้จากการท่องเที่ยวซึ่งกำหนดเป็นเป้าหมายสำคัญเพื่อสะท้อนถึงการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๖ ได้อ้างอิงตัวเลขสถิติทางการท่องเที่ยวจากกรมการท่องเที่ยวเพื่อพิจารณาผลสำเร็จในการดำเนินงานตามเป้าหมาย โดยได้มีการนำเสนอผลต่อสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจและสำนักงบประมาณเป็นประจำทุกปี สำหรับการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ได้มีการจัดทำโครงการสำรวจพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงลึกมาตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ จนถึงปัจจุบัน โดยได้นำผลการศึกษามาประกอบการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมตลาดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นประจำทุกปี ตัวอย่างการนำผลการศึกษามาปรับปรุงการดำเนินงาน เช่น การส่งเสริม ๑๒ เมือง

ต้องห้ามพลาด เน้นการแก้ปัญหาความแออัดของแหล่งท่องเที่ยวหลักและดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่ม revisit ให้เดินทางกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ เป็นต้น

กรณีการสร้างความเชื่อมั่นและการอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ให้ความสำคัญในประเด็นนี้เป็นอย่างมาก เนื่องจากส่งผลกระทบโดยตรงต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของประเทศไทย โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

(๑) ผลักดันแนวทางการแก้ไขปัญหาการหลอกลวงนักท่องเที่ยวโดยการกวดขัน จับกุม ไม่ให้มีการค้าขายที่เป็นลักษณะหลอกลวง ขายเกินราคา หรือก่อความเดือดร้อนรำคาญ การดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาการประกอบธุรกิจนำเที่ยวโดยใช้คนไทยเป็นตัวแทนอำพราง (Nominee) ร่วมกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และกรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม กำกับดูแลให้ธุรกิจนำเที่ยว มัคคุเทศก์และผู้นำเที่ยว ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องตามกฎหมาย และป้องปรามไม่ให้กระทำผิดกฎหมายตลอดจนการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูล ประวัติอาชญากรรม เพื่อสืบค้นได้สะดวก รวดเร็ว และสามารถแก้ปัญหาได้ทันท่วงที นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นให้มีมาตรการป้องกันอุบัติเหตุที่อาจขึ้นกับนักท่องเที่ยว เช่น สำรวจและปรับสภาพจุดที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง หรือจุดที่อยู่นอกเหนือวิสัยระมัดระวังของนักท่องเที่ยว รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ จัดทำป้ายเตือนภัยภาษาต่างๆ

(๒) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบธุรกิจ นำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เพื่อเป็นเครือข่ายในการสอดส่องผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำความผิด และการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครตำรวจท่องเที่ยว เพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยและการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ

(๓) พัฒนากลไกและปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รับแจ้งเหตุของตำรวจท่องเที่ยว และศูนย์บริการนักท่องเที่ยวทางโทรศัพท์ ๑๑๕๕ (Call Center ๑๑๕๕) ให้เป็นศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ โดยให้สามารถช่วยเหลือและตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างครอบคลุม สะดวก รวดเร็วตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง รวมถึงการขยายศูนย์แก้ไขปัญหานักท่องเที่ยวในภาวะวิกฤตประจำภูมิภาค และแหล่งท่องเที่ยวหลัก

(๔) จัดทั้งกองทุนช่วยเหลือเยียวยานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือเยียวยานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทุกคนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว แล้วเกิดความสูญเสีย หรือเสียหายใด ๆ โดยมิได้เกิดจากความประมาท เจตนาหรือการกระทำที่ผิดกฎหมายของนักท่องเที่ยว

(๕) จัดทั้งศาลแผนกคดีนักท่องเที่ยวในศาลยุติธรรมเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการดำเนินคดีต่างๆ เป็นกรณีพิเศษ

(๒) ควรมีแนวทางการพัฒนาและอบรมให้ความรู้กับมัคคุเทศก์ชาวต่างชาติที่ทำหน้าที่ในประเทศไทย ให้มีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม รวมทั้งควรมีการจัดระเบียบเพื่อควบคุมการทำงานและจำนวนมัคคุเทศก์ให้อยู่ในปริมาณที่เหมาะสม

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมการท่องเที่ยว

ประเทศไทยไม่อนุญาตให้ชาวต่างชาติทำหน้าที่มัคคุเทศก์ ผู้ทำหน้าที่มัคคุเทศก์ต้องมีสัญชาติไทย ตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๐ (ข) โดยในส่วนการพัฒนาองค์ความรู้เฉพาะเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม กระทรวงการท่องเที่ยว

และกีฬา โดยกรมการท่องเที่ยวได้มีแผนการอบรมมัคคุเทศก์ในแต่ละเขตพัฒนาการท่องเที่ยว (Cluster) อยู่แล้ว ทั้งนี้กรมการท่องเที่ยวไม่มีนโยบายสนับสนุนให้มีมัคคุเทศก์ชาวต่างชาติ

(๓) ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดเพื่อให้มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ทั่วถึงไม่กระจุกตัวในบางพื้นที่ สำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่ส่งมอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ควรมีการติดตามการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมการท่องเที่ยว

ความท้าทายของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว คือ จะทำอย่างไรให้แหล่งท่องเที่ยวของไทยมีคุณภาพได้มาตรฐานระดับสากล เพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นได้ โดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ และกระจายรายได้สู่ทุกภาคส่วน ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในระยะเร่งด่วนนี้ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยกรมการท่องเที่ยวจะให้ความสำคัญในการเร่งพัฒนาเชิงพื้นที่ ได้แก่ ๘ เขตพัฒนาการท่องเที่ยว ๑๒ เมือง ต้องห้าม...พลาด และ ๘ เขตพื้นที่เมืองชายแดน มุ่งเน้นการพัฒนาที่สอดคล้องกับศักยภาพและขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของพื้นที่ แหล่งท่องเที่ยว รวมถึงให้ความสำคัญกับการบูรณาการการทำงานผ่านกลไกการขับเคลื่อนตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับพื้นที่ ระดับท้องถิ่น รวมถึงกลไกการขับเคลื่อนงานในแต่ละเรื่องที่สำคัญ (Issue Based) มีการบูรณาการของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาคม อย่างเป็นระบบทั้งในเรื่องกลไกการทำงาน กลไกการสนับสนุนงบประมาณ ทั้งนี้ เพื่อให้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีทิศทางที่ชัดเจน

การติดตามการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ส่งมอบให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่นแล้ว ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ตั้งแต่ต้นว่า การขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หน่วยงานที่เสนอขอจะต้องมีแผนบริหารจัดการและการดูแลรักษาหลังจากพัฒนาแล้วเสร็จ และในมิติของการติดตามและรายงานผลจะมีการติดตามการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยประสานงานผ่านสำนักงานการท่องเที่ยวกีฬาจังหวัด

(๔) ควรมีมาตรการด้านการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยเน้นความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวกับกลุ่มประเทศ CLMV (กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ เวียดนาม) โดยมีประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง เนื่องจากมีหลายประเทศที่เป็นคู่แข่งและมีศักยภาพสูง เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย รวมทั้งเรื่องมาตรฐานวิชาชีพด้านการท่องเที่ยวที่ประเทศไทยลงนามแล้ว ใน ๓๒ ตำแหน่งงาน เนื่องจากประเทศไทยยังขาดแรงงานที่มีทักษะด้านภาษา ในขณะที่ประเทศอื่นมีความพร้อมมากกว่า

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้เห็นถึงความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ขยายโอกาสส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยเน้นการสร้างจุดขายที่แตกต่างในการเป็นจุดเชื่อมโยงท่องเที่ยวในอาเซียน (ASEAN Connectivity) ภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ นอกจากนั้นยังได้ จัดทำแผนยุทธศาสตร์การตลาดการท่องเที่ยวเพื่อการ

เติบโตอย่างยั่งยืนจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๕๙ เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานภายใต้บริบทของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างยั่งยืนเป็นการเฉพาะ

ในปี ๒๕๕๙ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการส่งเสริมตลาด AEC โดยทำให้ไทยเป็น ASEAN Connectivity เชื่อมโยงการเดินทางสำหรับคนไทยและชาวต่างประเทศ ดังนี้

๑. การส่งเสริมตลาดต่างประเทศ : เน้นการให้ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมโยงทั้งทางบก เรือ และอากาศ ดึงตลาดคนอาเซียนให้เที่ยวกันเองภายในอาเซียน (Asean for Asean) และดึงตลาดประเทศที่สามให้เดินทางเข้ามาใน AEC (ASEAN for All) ตัวอย่างกิจกรรมและแผนส่งเสริมตลาดในปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ ได้แก่ การส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกับภาคเอกชนและองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวของพม่าและเวียดนาม ดึงตลาดยุโรปและอเมริกาเข้ามาเที่ยวเชื่อมโยง อาทิ จัดทำ โครงการ"Mega Joint Familiarization Trip Between Thailand and Myanmar" โดยเชิญสื่อมวลชนและผู้ประกอบการในตลาดยุโรปและอเมริกามาสำรวจเส้นทางเชียงใหม่ – มัณฑะเลย์ – พุกาม - เนปีดอว์ จัดทำโครงการ "Thailand – Vietnam Joint Fame Trip From USA & Canada" สำรวจเส้นทาง โฮจิมินห์-ฮานอย-กรุงเทพฯ-สมุย-พะงัน เป็นต้น นอกจากนั้นยังได้มีการส่งเสริมตลาดจีนที่ขับรถเที่ยวเองให้เดินทางท่องเที่ยวเชื่อมโยง โดยผลิตคู่มือท่องเที่ยว "The Golden Route to Thailand" สำหรับใช้เป็นคู่มือขับรถยนต์ท่องเที่ยวตามเส้นทางเชื่อมโยงทางบกจากประเทศจีนผ่านเมียนมาร์ และลาว ก่อนจะเข้ามายังประเทศไทยทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เป็นต้น

๒. การส่งเสริมการเดินทางของตลาดคนไทย : เป็นการเกาะกระแส AEC เพื่อดึงให้คนไทยเกิดการกระจายไปท่องเที่ยวยังเมืองชายแดนของไทยก่อนเดินทางสู่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยให้พักค้างและใช้จ่ายในเมืองไทยมากกว่าในต่างประเทศ อาทิ การจัดทำแพ็คแกจท่องเที่ยวคาราวานและแรลลี่เชื่อมโยงจังหวัดชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น แพคเก็จเส้นทาง สวัสดีอุตรดิตถ์-สบายดีหลวงพระบาง-คิดฮอดเมืองเลย แพคเก็จ Fly & Drive เส้นทาง กทม.-สตูล- เกาะลังกาวี เป็นต้น

หลังจากที่ประเทศไทยได้ลงนามในข้อตกลงร่วมว่าด้วยการยอมรับคุณสมบัติบุคลากรวิชาชีพการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN MRA on TP) ดังกล่าว เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามข้อตกลงดังกล่าว ดังนี้

(๑) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเสนอคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพื่อพิจารณาและขอความเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ จำนวน ๒ คณะ ได้แก่ ๑) คณะกรรมการวิชาชีพท่องเที่ยวแห่งชาติ (National Tourism Professional Board: NTPB) คณะกรรมการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพท่องเที่ยว(Tourism Professional Certification) ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๖ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ ดังกล่าว เรียบร้อยแล้ว

(๒) ส่งผู้แทนประเทศไทยเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรผู้สอนต้นแบบ (Master Trainers: MT) และหลักสูตรผู้ประเมินต้นแบบ (Master Assessors: MA) ระดับอาเซียน ในแผนกแม่บ้าน (HK) แผนกประกอบอาหาร (Food Production) แผนกต้อนรับส่วนหน้า (Front office) และแผนกอาหารและเครื่องดื่ม (Food and Beverage Services) จำนวน ๒๔ คน

(๓) จัดฝึกอบรมโครงการ "Train of the Trainer" National Level หลักสูตรผู้ฝึกสอนระดับประเทศ (National Trainer: NT) และหลักสูตรผู้ประเมินผลระดับประเทศ (National Assessor: NA) ในสาขาที่พัก ๔ แผนกงาน ได้แก่ แผนกแม่บ้าน (HK) แผนกประกอบอาหาร (FP) แผนก

ต้อนรับส่วนหน้า (FO) และแผนกอาหารและเครื่องดื่ม (F&B) ซึ่งเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้แทนประเทศไทยที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรผู้สอนต้นแบบ (MT) และหลักสูตรผู้ประเมินต้นแบบ (MA) ในระดับอาเซียน เพื่อเป็นการขยายผลและผลิตบุคลากรต้นแบบในระดับประเทศให้มีจำนวนมากที่สุด เพื่อการพัฒนาบุคลากรวิชาชีพการท่องเที่ยว Tourism Professional: TP ใน ๓๒ ตำแหน่งงาน เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานด้านการท่องเที่ยวในอาเซียน โดยมีผู้ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรระดับประเทศ ดังกล่าว จำนวน ๓๓๐ คน

(๔) จัดประเมินสมรรถนะบุคลากรวิชาชีพการท่องเที่ยวอาเซียนในแผนกแม่บ้าน (HK) โดยมีผู้ผ่านการประเมินคุณสมบัติบุคลากรวิชาชีพ ตามหลักสูตรสมรรถนะขั้นพื้นฐานของบุคลากรที่ประกอบวิชาชีพท่องเที่ยวแห่งอาเซียน (ACCSTP) และได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพการท่องเที่ยว (TPCB) ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๘ และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๓,๔๓๗ คน

(๕) ได้ดำเนินการแปลสมรรถนะขั้นพื้นฐานของบุคลากรวิชาชีพด้านการท่องเที่ยว (ACCSTP) เพื่อให้บุคลากรวิชาชีพการท่องเที่ยวของไทยนำไปใช้ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองควบคู่ไปกับต้นฉบับของอาเซียน

(๖) มีการจัดทำระบบ E-Learning สำหรับให้บุคลากรวิชาชีพด้านการท่องเที่ยวได้เข้ามาเรียนรู้เพื่อให้ทราบถึงสมรรถนะขั้นพื้นฐานตามกรอบ ASEAN MRA พร้อมทั้งได้จัดทำระบบการลงทะเบียน Online สำหรับเชื่อมต่อกับ Website กลางของอาเซียน (ด้านการท่องเที่ยว) ซึ่งจะให้เป็นสื่อกลางในการระบุรายชื่อบุคลากรวิชาชีพด้านการท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานตามกรอบ ASEAN MRA และระบุตำแหน่งงานว่างของประเทศสมาชิกอาเซียน

(๗) มีการสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อวางแผนงานโครงการกิจกรรมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและกำหนดทิศทางในการผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านการท่องเที่ยวไทยให้เตรียมความพร้อมต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานตามข้อตกลงร่วม MRA on TP

(๕) การก่อสร้างสนามกีฬาของการกีฬาแห่งประเทศไทยมักจะอยู่ห่างไกลจากชุมชน ควรสำรวจพื้นที่เพื่อให้มีการกระจายไปยังชุมชนอย่างทั่วถึง ดูแลปรับปรุงสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ครบถ้วน เพื่อให้สนามกีฬามีความพร้อมในการใช้งาน และให้ประชาชนสามารถเข้าใช้บริการได้สะดวก สำหรับสนามกีฬาระดับอำเภอซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมพลศึกษา หากสถานที่ก่อสร้างอยู่ในอำเภอเมืองที่มีสนามกีฬาจังหวัดอยู่แล้ว กรมพลศึกษาไม่ควรสร้างสนามกีฬาอำเภอให้มีความซ้ำซ้อนกัน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

การกีฬาแห่งประเทศไทย

ปัจจุบันการกีฬาแห่งประเทศไทยมีศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติและสนามกีฬาจังหวัดที่อยู่ในความดูแล รวม ๑๑ แห่ง ประกอบด้วย ศูนย์กีฬาแห่งชาติ จำนวน ๔ แห่ง และสนามกีฬาจังหวัด ๗ แห่ง ศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติและสนามกีฬาจังหวัดที่อยู่ในความดูแล มีเป้าประสงค์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของการให้บริการทางการกีฬา โดยการยกระดับศูนย์บริการกีฬาให้สามารถจัดบริการทางการกีฬาที่ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงด้วยความมั่นใจในคุณภาพ การบริการกีฬาที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด โดยวัดจากจำนวนผู้ใช้บริการที่เข้ามาใช้บริการเพิ่มสูงขึ้นในทุกปี เนื่องจากมีพื้นที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่สะดวกแก่การให้บริการใกล้แหล่งชุมชน อีกทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชนให้ความไว้วางใจในการเข้าใช้บริการ

กรมพลศึกษา

การก่อสร้างสนามกีฬาระดับอำเภอ กรมพลศึกษามีภารกิจในการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการดำเนินงานด้านการพลศึกษา การกีฬาขั้นพื้นฐานและกีฬาเพื่อมวลชน งานนันทนาการ งานวิทยาศาสตร์การกีฬา และการพัฒนาบุคลากรด้านการพลศึกษา สุขภาพ การกีฬา นันทนาการ วิทยาศาสตร์การกีฬา ดำเนินการอนุรักษ์ ส่งเสริมและเผยแพร่การละเล่นพื้นเมือง และกีฬาพื้นบ้าน ดำเนินการสร้างเครือข่ายบุคลากรและหน่วยงานทางการกีฬา นันทนาการ และวิทยาศาสตร์การกีฬา ร่วมกับองค์กรที่เกี่ยวข้องและดำเนินการจัดหาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการกีฬาในระดับอำเภอและตำบลให้ได้มาตรฐาน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมพลศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณ โครงการก่อสร้างสนามกีฬาอำเภอ จำนวน ๑๘ แห่ง ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับอำเภอเมืองเพียงแห่งเดียว คือจังหวัดปัตตานี ทั้งนี้เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ลดปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงต่าง ๆ ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคีในชุมชนและระหว่างชุมชน และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ห่างไกลจากยาเสพติดและอบายมุข และเพื่อให้เยาวชน ประชาชนได้ใช้เป็นสถานที่ออกกำลังกายและเล่นกีฬา ขยายโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการกีฬาและนันทนาการได้อย่างเสมอภาคและทั่วถึง สามารถรองรับมหกรรมกีฬาในระดับต่าง ๆ ได้ และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทและส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านกีฬา ซึ่งกรมพลศึกษามีแผนการจัดสรรการก่อสร้างไปสู่พื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศครอบคลุมทุกภูมิภาค

(๖) ควรกำหนดแผนงานหรือโครงการสร้างนักกีฬารุ่นใหม่และพัฒนานักกีฬาในระยะยาว โดยเฉพาะการคัดเลือกนักกีฬาในต่างจังหวัดและพื้นที่ห่างไกล เนื่องจากในปัจจุบันการแข่งขันกีฬารายการต่าง ๆ ประเทศไทยจะส่งนักกีฬาคนเดิมโดยตลอด ทำให้ไม่มีนักกีฬาทดแทนที่จะมาสร้างประสบการณ์และพัฒนาฝีมือให้กับการกีฬาของประเทศในอนาคต

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

การกีฬาแห่งประเทศไทย

การกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) ได้ส่งเสริมการดำเนินงานด้านกีฬาในการพัฒนากีฬาให้เข้าสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล โดยสนับสนุนให้มีการจัดการแข่งขันในระดับชาติและนานาชาติอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างโอกาสให้นักกีฬาไทยได้รับประสบการณ์จากการแข่งขัน เริ่มตั้งแต่การคัดเลือกเพื่อเป็นนักกีฬาตัวแทนจังหวัดเข้าร่วมกับโครงการการพัฒนากีฬาจังหวัด Super Hero และการพัฒนานักกีฬาในส่วนภูมิภาคไปสู่ความเป็นเลิศระดับนานาชาติ Super Hero ดำเนินการพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาในระดับจังหวัดและนักกีฬาที่สังกัดสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทยในส่วนภูมิภาคให้มีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น โดยการสนับสนุนผู้ฝึกสอน ค่าตอบแทน อุปกรณ์ในการฝึกซ้อม รวมถึงการให้ความรู้และการพัฒนานักกีฬาด้วยวิทยาศาสตร์การกีฬา การสร้างขวัญและกำลังใจในการฝึกซ้อมและแข่งขัน เพื่อผลักดันให้นักกีฬาได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนทีมชาติ สามารถเป็นนักกีฬาที่ทดแทนนักกีฬาทีมชาติ มีโอกาสเข้าร่วมการแข่งกีฬาระดับนานาชาติ ซึ่งผลการดำเนินงานที่ผ่านมานักกีฬา ในโครงการฯ ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ พร้อมทั้งได้รับเหรียญรางวัลจากการแข่งขันและมีผลงานดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีการสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัดในรูปแบบเงินอุดหนุนประจำปี เพื่อดำเนินการในด้านบริหารจัดการกีฬาของจังหวัด สนับสนุนส่งเสริมกีฬาภายในจังหวัดให้นักกีฬาและบุคลากรทางการกีฬาได้มีการพัฒนาไปสู่ระดับชาติและมีศักยภาพสูงขึ้น สำหรับการส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ สมาคมกีฬาแห่งประเทศไทยจะเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกตัวนักกีฬาเพื่อเป็นตัวแทนทีมชาติไทยเข้า

ร่วมการแข่งขัน ทั้งนี้ กกท. พยายามผลักดันให้มีกลไกการส่งต่อนักกีฬาในระดับจังหวัด (ภายใต้การกำกับดูแลของสมาคมกีฬาจังหวัด) ไปสู่ระดับชาติและนานาชาติ (ภายใต้การกำกับดูแลของสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย)

๒.๖ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

(๑) กรมกิจการเด็กและเยาวชน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม ควรให้การดูแลเด็กทุกกลุ่มทั้งเด็กที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลามรวมทั้งบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นในพื้นที่และจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอและถึงกลุ่มเป้าหมาย และควรเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงผู้ใช้บริการให้มากขึ้น โดยเน้นการสร้างเครือข่ายและอาสาสมัครในแต่ละชุมชน อีกประการหนึ่ง ประเทศไทยปัจจุบันยังมีเด็กเร่ร่อนอยู่เป็นจำนวนมาก และเด็กดังกล่าวยังไม่มีโอกาสที่จะเข้าถึงช่องทางในการรับการบริการจากหน่วยงานภาครัฐได้ จึงควรดูแลให้การบริการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้ให้มากขึ้น

สำหรับการรวมตัวของเด็กและเยาวชนในรูปแบบของสภาในระดับต่าง ๆ ตามกฎหมายนั้น ยังได้รับการสนับสนุนงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ จึงควรหาช่องทางสนับสนุนให้เพิ่มมากขึ้นต่อไป

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมกิจการเด็กและเยาวชน

กรมกิจการเด็กและเยาวชน ได้บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายผู้ทำงานด้านเด็กและเยาวชนในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนให้มีความเข้าใจเรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรม รวมทั้งการเสริมสร้างศักยภาพของเครือข่ายในระดับพื้นที่เพื่อนำกิจกรรมไปเสริมสร้างภูมิคุ้มกันสำหรับเด็กและเยาวชนในชุมชน โดยเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการนับถือทั้งศาสนาพุทธและศาสนาอิสลาม

ในส่วนของการช่วยเหลือดูแลเด็กเร่ร่อน กรมกิจการเด็กและเยาวชน (ดย.) โดยหน่วยงานในพื้นที่ ได้แก่ สถานสงเคราะห์และบ้านพักเด็กและครอบครัว ให้ความช่วยเหลือดูแลเด็กเร่ร่อน โดยให้บริการปัจจัย ๔ มีการบูรณาการร่วมกับเครือข่ายในการจัดค่ายเพื่อฝึกทักษะและกระบวนการคิด การวางแผนทางเลือกในการดำเนินชีวิต การจัดกิจกรรมค่ายกลางวัน การพัฒนาการดำเนินชีวิตเด็กเร่ร่อน และการให้คำแนะนำปรึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กสามารถดำเนินชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้

โดยยังมีการสนับสนุนงบประมาณแก่สภาเด็กและเยาวชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนแก่สภาเด็กและเยาวชน จำนวน ๒๙,๕๗๐,๐๐๐ บาท และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นเป็น ๔๒,๒๘๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ยังมีช่องทางที่สภาเด็กและเยาวชนสามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมได้จากกองทุนคุ้มครองเด็กในส่วนของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้อีกช่องทางหนึ่ง

(๒) กรมกิจการผู้สูงอายุ การดูแลผู้สูงอายุในลักษณะศูนย์รับเลี้ยงอาจไม่เหมาะกับสังคมไทย จึงควรศึกษาแนวทางดำเนินการในอนาคตทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว และกำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจน รวมทั้งมีแนวทางการดูแลผู้สูงอายุแต่ละช่วงวัยให้เหมาะสม จัดหาสถานที่ให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่มดูแลซึ่งกันและกัน และควรดำเนินการ

ให้ผู้ยากจนสามารถเข้าถึงการรับการบริการได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะการส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุให้มากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมกิจการผู้สูงอายุ

กรมกิจการผู้สูงอายุ ได้กำหนดแผนการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุเพื่อการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ ดังนี้

๑. แผนการดำเนินงานระยะเร่งด่วน ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องรีบดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อนโยบาย สภาพปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข ในเรื่องของการส่งเสริมการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง การส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำของผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ โดยส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญาและการสนับสนุนเงินทุนกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพ และส่งเสริมการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในชุมชนและที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุให้เหมาะสมปลอดภัย

๒. แผนการดำเนินงานระยะกลาง โดยดำเนินการส่งเสริมการผลักดันยุทธศาสตร์มาตรการด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ ส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญาผู้สูงอายุ การพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งในเรื่องการคุ้มครองในสถานการณ์ที่มีภัยพิบัติ การดูแลและคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ การดูแลผู้สูงอายุในแต่ละช่วงวัยอย่างเหมาะสม สนับสนุนบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่งเสริมการรวมกลุ่มทำกิจกรรมของผู้สูงอายุ รวมถึงการส่งเสริมระบบงานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ โดยสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุทั่วประเทศ เพื่อเป็นสถานที่ในการจัดกิจกรรม และให้ผู้สูงอายุได้ใช้ในการรวมกลุ่มดูแลซึ่งกันและกัน สามารถเข้าถึงบริการได้ง่ายขึ้น

๓. แผนการดำเนินงานระยะยาว โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างความตระหนักแก่สังคม และเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบงานผู้สูงอายุ ในเรื่องการเชื่อมโยงระบบบริการระหว่างหน่วยงาน เช่น บริการเพื่อผู้สูงอายุ และบริการเพื่อคนพิการ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุร่วมกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(๓) กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ควรมีการดำเนินงานในเชิงรุกเช่นเดียวกับรูปแบบการดำเนินงานของมูลนิธิภาคเอกชนที่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเข้าถึงและดูแลประชาชนผู้ประสบความเดือดร้อนโดยตรงได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งรณรงค์ให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนในการอบรมสั่งสอนลูกในเรื่องระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) มุ่งเน้นการทำงานเชิงรุก โดยการศึกษาและคาดการณ์สถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญ วิเคราะห์ปัญหา และวางแผนการดำเนินงานเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการหรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว อันเป็นการทำงานอย่างเป็นระบบ เน้นกระบวนการบูรณาการ มิใช่เพียงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า นอกจากนี้ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของผู้ถูกกระทำ หรือผู้ได้รับความเสียหาย อยู่บนพื้นฐานการประชาสัมพันธ์ที่คำนึงถึงสิทธิมนุษยชน เพื่อป้องกันการเสื่อมเสีย และความเสียหายของผู้ถูกกระทำอันเป็นผลจากการเผยแพร่ภาพข่าวที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ทั้งนี้ การดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ที่แสดงให้เห็นถึงการทำงานเชิงรุก ในการให้บริการแก่ประชาชนโดยตรง ได้แก่

การดำเนินงานประเด็นความรุนแรงในสังคม ประกอบด้วย

๑. การจัดทำมาตรฐานและระบบงานให้บริการคุ้มครองช่วยเหลือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ประกอบด้วย

๑) ระบบการแจ้งเหตุ

๒) การช่วยเหลือเบื้องต้น

๓) การคุ้มครองสวัสดิภาพ

๔) ระบบการเยียวยา ฟื้นฟู บำบัดเพื่อให้ผู้ถูกกระทำสามารถกลับคืนสู่สังคมได้ตามปกติ

โดยมีเป้าหมายการดำเนินงาน คือ มีระบบงานและการให้บริการตามมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนด ซึ่งเมื่อมีมาตรฐานข้างต้นแล้วจะสามารถให้การช่วยเหลือประชาชนผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และครบวงจร

๒. การพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงาน และเครือข่ายผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานในข้อ ๑) ด้วยการเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว เจ้าหน้าที่ OSCC สหวิชาชีพ ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวทั้ง ๘ แห่ง บ้านพักเด็กและครอบครัวศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ผู้พิพากษาสมทบ ผู้ประนีประนอม โดยการอบรมให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวและเสริมศักยภาพผู้ที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้ปฏิบัติงาน สหวิชาชีพ ในการปฏิบัติงานช่วยเหลือ case ได้ โดยการประสาน-ส่งต่อให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. การเสริมสร้างศักยภาพให้ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน ซึ่งเป็นกลไกในระดับพื้นที่ให้สามารถประสานงาน ส่งต่อ case ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินงานประเด็นปัญหาด้านสังคมอื่นๆ ประกอบด้วย

๑. การประมวลและคาดการณ์สถานการณ์ปัญหาในสังคม ผ่านการรับฟังปัญหาของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ผ่านกระบวนการสมัชชา อันได้แก่ สมัชชาครอบครัว และสมัชชาสตรี และนำข้อเสนอสมัชชาที่ได้เข้าสู่กลไกการดำเนินงานของ สค. เพื่อจัดทำเป็นมาตรการ แนวทาง หรือนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาต่อไป ซึ่งในกระบวนการนี้จะเน้นการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ได้อย่างครอบคลุมทุกมิติ

๒. การสนับสนุนงบประมาณ ให้แก่ กลไกการทำงานของ สค. ในระดับพื้นที่ ซึ่งเป็นองค์กรภาคประชาชน คือ ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน และเครือข่ายองค์กรสตรีในระดับพื้นที่ เพื่อนำไปขับเคลื่อนงานในการป้องกัน แก้ไข และบรรเทาปัญหาด้านสตรี และครอบครัว รวมทั้งเสริมสร้างบทบาทและสัมพันธภาพในครอบครัว อันเป็นผลให้การดำเนินงานของ สค. ตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชนในแต่ละพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

(๔) การเคหะแห่งชาติ ควรศึกษาข้อมูลชุมชนที่อาศัยอยู่ในบ้านตามริมคลองที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายและวางแผนการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ เช่น การจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรและควรออกแบบบ้านในโครงการให้สอดคล้องกับภูมิสังคมและภูมิสถาปัตย์ในพื้นที่ที่ก่อสร้าง

เนื่องจากที่ผ่านมามักใช้แบบบ้านแบบเดียวกัน ส่งผลให้ไม่ได้รับความนิยมจากประชาชนในพื้นที่ นอกจากนั้นจะต้องมีผลการวิจัยที่ชัดเจนถึงความต้องการที่อยู่อาศัยของประชาชนในแต่ละพื้นที่ เนื่องจากบ้านของการเคหะแห่งชาติหลายโครงการไม่มีผู้อยู่อาศัยถูกปล่อยทิ้งร้างไว้จำนวนมาก

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

การเคหะแห่งชาติ

การเคหะแห่งชาติ ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) กรุงเทพมหานคร ดำเนินการจัดหาที่อยู่อาศัยเพื่อรองรับประชาชนในโครงการบริหารจัดการสิ่งก่อสร้างรุกล้ำลำน้ำสาธารณะ โดยสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ การเคหะแห่งชาติได้สนับสนุนข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์เพื่อการวางแผนแก้ไขปัญหาและได้พิจารณาจัดหาที่อยู่อาศัยในโครงการของการเคหะฯ ที่ตั้งอยู่ในรัศมี ๓-๕ กม.จากคลองลาดพร้าวและคลองสอง จำนวน ๘ โครงการ เพื่อรองรับการรื้อย้าย ซึ่งโครงการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงมหาดไทย โดยปกติในการจัดทำโครงการของการเคหะแห่งชาติทั้งโครงการเคหะชุมชน และโครงการเมืองใหม่ การเคหะฯ ได้ออกแบบที่อยู่อาศัยให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความต้องการของผู้อยู่อาศัย ทั้งนี้ โครงการในปัจจุบัน ได้แก่ โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัย ชุดที่ ๑ และโครงการอาคารเช่าก็ดำเนินการออกแบบให้มีรูปแบบที่เหมาะสมสอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนั้น ยังได้ออกแบบเพื่อรองรับการอยู่อาศัยของผู้สูงอายุ และผู้พิการด้วย

การเคหะแห่งชาติได้มีการประมาณการความต้องการที่อยู่อาศัยของกลุ่มเป้าหมายทั่วประเทศ ทุกช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และก่อนการจัดทำโครงการจะมีการสำรวจความต้องการของที่อยู่อาศัยในแต่ละพื้นที่อีกครั้ง ส่วนในเรื่องของที่อยู่อาศัยของการเคหะฯ ที่ไม่มีผู้อยู่อาศัยและถูกปล่อยทิ้งร้าง ส่วนมากเป็นโครงการบ้านเอื้ออาทร ซึ่งเป็นโครงการตามนโยบายรัฐบาลและเป็นโครงการเร่งด่วน ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไขปัญหา โดยการนำสินทรัพย์รอการพัฒนาโครงการบ้านเอื้ออาทรมาจัดทำเป็นโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัย ชุดที่ ๑

๒.๗ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๑) ควรทบทวนแนวทางการปรับโครงสร้างระบบการผลิตภาคเกษตรเพื่อให้มีการลดต้นทุนการผลิต พัฒนาระบบการผลิตพืชที่สำคัญในการส่งออก เช่น ข้าว อ้อย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน เป็นต้น รวมทั้งผลผลิตการเกษตรที่มีศักยภาพของประเทศ ให้สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก สนับสนุนการแปรรูปสินค้าเกษตร พัฒนาเกษตรอุตสาหกรรม เพิ่มมูลค่าสินค้า เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประเทศและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การทบทวนแนวทางการปรับโครงสร้างระบบการผลิตภาคเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการปรับโครงสร้างระบบการผลิตภาคการเกษตรให้เป็น “ปีแห่งการลดต้นทุนการผลิต” มุ่งเพิ่มผลผลิตสอดคล้องกับความต้องการทางการตลาด ดังนี้

๑. การลดต้นทุนการผลิต ประกอบด้วย ๒ ส่วนหลัก คือ ด้านราคาและด้านปริมาณ และมีทั้งมาตรการระยะสั้นและระยะยาว

๑.๑ การลดราคาปัจจัยการผลิต

- มาตรการระยะสั้น ทำได้โดยการขอความร่วมมือจากภาคเอกชนในการลดราคาปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ค่าจ้างไถเตรียมดิน ค่าจ้างรถเกี่ยวนวด และค่าเช่าที่ดิน

- มาตรการในระยะยาว เช่น การสนับสนุนศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนที่เกษตรกรรวมกลุ่มกันผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อจำหน่าย และเสริมกำลังโดยศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของรัฐ เพิ่มเติมให้ครอบคลุมพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงเมล็ดพันธุ์ดีอย่างทั่วถึง เป็นต้น

๑.๒ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปัจจัยการผลิตในอัตราและปริมาณที่เหมาะสม ได้แก่ การใช้เมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม การใช้ปุ๋ยตามผลการวิเคราะห์ธาตุอาหารพืชในดิน การใช้ปุ๋ยสั่งตัดหรือการผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง และการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนปุ๋ยเคมี

๒. การเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่และเพิ่มคุณภาพผลผลิต การเพิ่มผลผลิตทำให้เกษตรกรมีต้นทุนต่อหน่วยลดลง เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในการส่งออกไปต่างประเทศ ปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดการเพิ่มผลผลิตและคุณภาพ คือ การพัฒนาเทคโนโลยี และปัจจัยการผลิต ได้แก่

- การจัดสรรที่ดินให้เหมาะสมกับชนิดของพืชหรือประเภทของการผลิต หรือที่เรียกว่าโซนนิ่ง (zoning)

- การพัฒนาดินให้เหมาะสมกับการผลิตพืชและพันธุ์พืชแต่ละชนิด

- การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร น้ำเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิต ทั้งระบบชลประทานขนาดใหญ่ กลาง เล็ก แหล่งน้ำในไร่นา และที่สำคัญคือ การบริหารจัดการน้ำให้สามารถใช้ได้ตลอดทั้งปี

- ภาครัฐมีการปรับปรุงพันธุ์พืชใหม่ๆที่ให้ผลผลิตสูง มีคุณภาพดี และกระจายพันธุ์ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่

- สนับสนุนการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐาน และการจัดการห่วงโซ่อุปทานหลังการเก็บเกี่ยว เช่น การคัดเกรด บรรจุหีบห่อ การขนส่งด้วยระบบคูลเชน (Cool Chain) เพื่อรักษาคุณภาพผลผลิตจนถึงมือผู้บริโภค เป็นต้น

๓. การบริหารจัดการ

- จัดทำฐานข้อมูลเกษตรกร ที่สามารถนำมาวางแผนได้อย่างครบวงจร ทั้งทะเบียนเกษตรกรรายบุคคล สหกรณ์การเกษตรกลุ่มต่างๆ พื้นที่การเกษตรแปลงใหญ่ เป็นต้น

- สนับสนุนการบริหารจัดการแบบกลุ่ม เพื่อการลดต้นทุนและการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต เช่น การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรในลักษณะมอเตอร์พูล (Motor Pool)

- สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของเกษตรกร ทั้งข้อมูลราคาปัจจัยการผลิต สถานที่จำหน่าย คุณภาพ รวมทั้งราคาจำหน่ายผลผลิต เพื่อป้องกันการถูกเอารัดเอาเปรียบ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พัฒนาแอพพลิเคชั่น (Application) เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลของเกษตรกรผ่านสมาร์ทโฟน (Smart Phone) เช่น ข้อมูลการผลิต ราคา และความรู้ด้านการเกษตรต่าง ๆ

- การบูรณาการและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ในลักษณะธุรกิจเพื่อสังคมหรือโซเชียลบิ-ซิ-เนส (Social Business) และโซเชียลเอ็นเตอร์ไพรส์ (Social Enterprise) ทั้งในลักษณะความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนหรือพีพีพี (Public-Private Partnership –

PPP) หรือกิจกรรมของภาคเอกชนเพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมหรือซีเอสอาร์ (Corporate Social Responsibility – CSR)

๔. ด้านการตลาด เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้คุ้มค่ากับการผลิต ภาคการผลิตต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาดเป็นหลัก โดย:

- ผลิตตามมาตรฐานสากล ทั้งระดับที่เป็นสินค้าเกษตรปลอดภัย มีมาตรฐานการทำการเกษตรที่ดีหรือจีเอพี (Good Agricultural Practice - GAP) โรงงานคัดแยกบรรจุที่ได้มาตรฐานอุตสาหกรรมหรือจีเอ็มพี (Good Manufacturing Practice - GMP) เป็นต้น และมาตรฐานในระดับสูงขึ้นไป เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่จะต้องปลอดสารเคมี และตรวจสอบความเป็นอินทรีย์ย้อนกลับได้ตลอดทั้งกระบวนการผลิต

- สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเจาะตลาดเฉพาะ เช่น ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ เพื่อเจาะตลาดต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการเพื่อจัดทำโครงการอาหารในโรงเรียน กระทรวงสาธารณสุขเพื่อเสริมตลาดในโรงพยาบาล และกระทรวงอุตสาหกรรมเพื่อเชื่อมโยงกับโรงงานแปรรูปต่าง ๆ

(๒) โครงการเมืองเกษตรสีเขียว และโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นโครงการที่ใช้งบประมาณจำนวนมาก และมีแผนงานกระจายอยู่หลายหน่วยงานในกระทรวง ควรกำหนดแผนการใช้งบประมาณ และบูรณาการการทำงานให้ชัดเจน มีเป้าหมายการดำเนินงาน และระบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โครงการเมืองเกษตรสีเขียว มีแนวทางในการขับเคลื่อนที่สำคัญ ดังนี้

๑. สร้างจุดบูรณาการหลักในพื้นที่ให้ชัดเจน เพื่อเป็นจุดต้นแบบของจังหวัด ซึ่งได้กำหนดไว้ ๖ จังหวัด คือ หนองคาย เชียงใหม่ ศรีสะเกษ จันทบุรี ราชบุรี และพัทลุง

๒. การสร้างเครือข่ายภาคีเพื่อขับเคลื่อนโครงการ โดยเชื่อมโยงกันทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน สถาบันการศึกษา เพื่อบูรณาการกันตลอดห่วงโซ่อุปทานการผลิต

๓. การขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการขับเคลื่อนโครงการจากแหล่งงบประมาณอื่น ๆ โดยกิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่ สัมมนาเชิงปฏิบัติ อบรมเกษตรกรเพื่อเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP ตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นในการเข้าสู่มาตรฐาน GAP การจัดทำหมู่บ้านนำร่องเมืองเกษตรสีเขียว อบรมเกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ จัดงานรณรงค์ประชาสัมพันธ์เมืองเกษตรสีเขียว และการบริหารจัดการโครงการที่เกี่ยวข้อง

โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑. เน้นการบูรณาการร่วมกับโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่

๒. การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer เน้นการปรับกระบวนทัศน์ สร้างแรงจูงใจ และค้นหาความต้องการ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้คนรุ่นใหม่กล้าที่จะก้าวเข้าสู่ภาคการเกษตรมากยิ่งขึ้น

๓. เน้นการสร้างเครือข่ายของ Smart Farmer ต้นแบบ และ Young Smart Farmer ต้นแบบ เพื่อสร้างความเข้มแข็ง เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ สามารถเป็นต้นแบบให้กับเกษตรกรรายอื่นได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

๔. เน้นการบูรณาการโครงการในระดับพื้นที่ โดยใช้กลไกคณะทำงานขับเคลื่อนนโยบาย Smart Farmer และ Smart Officer ของจังหวัด มีการกำหนดกระบวนการปฏิบัติงาน ให้มีการทำ Action Plan ในระดับจังหวัด

๕. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ในการจัดเก็บข้อมูล ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลของเกษตรกร และเป็นคลังองค์ความรู้

ทั้งนี้ ได้สำรวจและประเมินคุณสมบัติ Smart Farmer ในระบบ www.thaismartfarmer.net ณ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘ สรุปได้ดังนี้

๑) มีเกษตรกรที่ได้รับการสำรวจและประเมินคุณสมบัติ Smart Farmer แล้ว ๖,๕๐๕,๘๕๑ ราย จากทั้งหมด ๗,๒๔๓,๕๐๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๘๒

๒) จำแนกตามคุณสมบัติด้านรายได้ ๑๘๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี จำนวน ๑,๕๓๔,๓๐๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕๘ รายได้ต่ำกว่า ๑๘๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี จำนวน ๔,๙๗๑,๓๘๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๔๒

๓) จำแนกตามคุณสมบัติ Smart Farmer มี Existing Smart Farmer จำนวน ๕๗๘,๗๓๔ ราย

(๓) นโยบายการสำรวจการใช้ประโยชน์พื้นที่การเกษตร (Zoning) มีความสำคัญต่อทิศทางการผลิตภาคการเกษตรของประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรประสานความร่วมมือกับกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ รวมทั้งจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเพื่อขอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) ได้มีการศึกษาวิเคราะห์ รวมถึงจัดทำแนวทางและนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ทางการเกษตร (Zoning) เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ และการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมทั้ง สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และกฎระเบียบ โดยที่ผ่านมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศเขตเหมาะสมต่อการปลูกพืช ปศุสัตว์ และประมง จำนวน ๒๐ ชนิดสินค้า ได้แก่ พืช ๑๓ ชนิด (ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ลำไย เงาะ ทุเรียน มังคุด มะพร้าว และกาแฟ) ปศุสัตว์ ๕ ชนิด (โคเนื้อ โคนม สุกร ไก่เนื้อ และไก่ไข่) และประมง ๒ ชนิด (กุ้งทะเล และสัตว์น้ำจืด) ซึ่งในขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ในการปรับเปลี่ยนพื้นที่ข้าวไม่เหมาะสมไปเป็นอ้อยโรงงาน และข้อมูลกำลังการผลิต โดยได้มีการประสานความร่วมมือกับกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงมหาดไทย รวมถึงสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์สารสนเทศ (สทอภ.) ในการจัดทำข้อมูลเชิงพื้นที่ และแจ้งจังหวัดให้ร่วมขับเคลื่อนดำเนินการต่อไป ตลอดจนนำข้อมูลระดับจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับเขตเหมาะสมผลิตโคเนื้อ โคนม เขตพื้นที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว มากำหนดพื้นที่ส่งเสริมฟาร์มต้นแบบการพัฒนาอาหาร TMR เลี้ยงโคนม และส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์กระบือ ในเขตเศรษฐกิจปศุสัตว์

(๔) การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อลดต้นทุนปัจจัยการผลิต มีการใช้ระบบการจัดการแปลงรวม การจัดหาน้ำเพื่อการเกษตร การใช้เครื่องจักรกล การจัดหาปุ๋ยคุณภาพและสิ่งอื่น ๆ โดยรวม ที่ช่วยลดต้นทุนการผลิตและมีการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรโดยตรงในการเพิ่มผลผลิต รวมทั้งการกำหนดราคาอย่างเป็นธรรม โดยหน่วยงานภาครัฐต้องให้ความสำคัญดำเนินการโดยการเห็นร่วมและสมัครใจของเกษตรกร

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) ได้มีแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร ด้วยวิธี “แปลงใหญ่” โดยใช้พื้นที่เป็นฐานขับเคลื่อนการบูรณาการให้เป็นเอกภาพ ให้เกิดความร่วมมือในการผลิตโดยเกษตรกร และ/หรือองค์กรเกษตรกรในพื้นที่และกิจกรรมที่ติดต่อกันเป็นแปลงใหญ่ ทำให้เกิดขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่ (Economy of Scale) เพื่ออำนาจการต่อรองของเกษตรกรตลอดกระบวนการผลิต (Production Process) และห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ได้แก่ การจัดการปัจจัยการผลิต การผลิต เทคโนโลยีการเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการผลิต การแปรรูปเบื้องต้น และการตลาด โดยมีเป้าหมายดำเนินการในพื้นที่ อาทิ พื้นที่ในเขตชลประทาน พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน พื้นที่ในเขตสหกรณ์นิคม และพื้นที่เกษตรทั่วไป มีการกำหนดเป้าหมายการผลิต การถ่ายทอดเทคโนโลยี การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุกขั้นตอน ตั้งแต่การผลิตจนถึงการตลาด มีข้อมูลเบื้องต้นและมีการประเมินผลโครงการทุกปีการผลิต ผลิตผู้จัดการภาครัฐ และเอกชน เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer รวมถึงการใช้แหล่งส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีทั้งภาครัฐและเกษตรกรในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และทุ่มเทสรรพกำลังของภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เห็นผลและเกิดการขยายผล ตลอดจนต้องพิสูจน์ได้ว่ามีการลดต้นทุนการผลิตต่อหน่วยผลผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และเกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยี

(๕) ควรเร่งจัดทำข้อมูลเกษตรกรให้เป็นระบบเพื่อช่วยให้การส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร สามารถทำได้อย่างทั่วถึงและตรงกลุ่มเป้าหมาย มีการประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป ให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างทันสถานการณ์ เช่น สถานการณ์เกี่ยวกับสภาพอากาศ ฝนแล้ง น้ำท่วม ปริมาณการผลิตข้าวทั้งในประเทศและต่างประเทศ ราคาพืชผลทางการเกษตร เพื่อให้สามารถตัดสินใจกำหนดเป้าหมายการผลิตให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับพื้นที่และความต้องการของตลาด

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) ดำเนินการจัดทำข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลขึ้นในทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรมีความถูกต้อง รวดเร็ว ลดความซ้ำซ้อน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ครอบคลุม โดยกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนเกษตรจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดทำเป็นทะเบียนกลาง

ในส่วนการประชาสัมพันธ์ความรู้ความเข้าใจแก่เกษตรกร เพื่อเผยแพร่ภารกิจที่สำคัญของกระทรวง ดังนี้

๑. การเขียนข่าวประชาสัมพันธ์ Press Release

๒. การเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ เกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลที่ กษ. ดำเนินการ เช่น ทางเว็บไซต์ www.moac.go.th, www.opsmoac.go.th, www.rid.go.th, www.ldd.go.th, www.oae.go.th, www.fisheries.go.th, www.dld.go.th เป็นต้น

๓. จัดทำ Application ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและประชาชน บน Mobile (มือถือ) ขณะนี้มี Application ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ๑๓ เรื่อง ได้แก่

๑) ฝล. Fonluang (ฝล.) เป็นข้อมูลด้านฝนหลวง

๒) มกอช. Q Restaurant (มกอช.) เพื่อประชาสัมพันธ์ร้านอาหาร ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจาก กษ.

๓) วก. จำนวน ๕ App. ได้แก่

(๑) การรับรองแหล่งผลิตพืช GAP (GAP DOA Version ๑.๒๐) ใช้งานบน iPhone/iPad ผู้ใช้งานสามารถใช้ประโยชน์ ในการตรวจสอบสถานการณ์รับรองแหล่งผลิตพืชเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) และตรวจสอบแหล่งผลิตพืช GAP

(๒) ราคายาง (Rubber Thai Version ๑.๒๐) ใช้งานบน iPhone/iPad ผู้ใช้งานสามารถใช้ประโยชน์ ในการดูรายงานราคาประมูล ณ ตลาดกลางยางพารา ได้แก่ ราคายางแผ่นดิบ ยางแผ่นรมควันชั้น ๓ น้ำยางสด และเศษยาง รวมทั้ง อ่านบทวิเคราะห์รายวันของสถานการณ์และแนวโน้มราคายาง

(๓) พ.ร.บ. กรมวิชาการเกษตร (DOAReg Version ๑.๐๐) ใช้งานบนระบบ Android ผู้ใช้งานสามารถใช้ประโยชน์ ในการดูประกาศ ระเบียบ กฎกระทรวง ออกตามพระราชบัญญัติ ๖ ฉบับ ที่กำกับดูแลโดย วก. ได้แก่ พ.ร.บ.กักพืช พ.ร.บ. คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ร.บ.ปุ๋ย พ.ร.บ.พันธุ์พืช พ.ร.บ. ควบคุมยาง และ พ.ร.บ.วัตถุอันตราย

(๔) สแกนรหัสคิวอาร์ (DOAQRScan Version ๑.๒๐) ใช้งานบนระบบ Android ผู้ใช้งานสามารถใช้ประโยชน์ในการสแกนรหัสคิวอาร์ และเชื่อมโยงไปยังระบบสารสนเทศและเว็บไซต์ตามที่กำหนดในรหัสคิวอาร์ทันที เป็นการตามสอบผลิตภัณฑ์และผลิตผลเกษตร (Traceability) รวมทั้งสร้างรหัสคิวอาร์จากข้อความที่ป้อน

(๕) ก้าวไกลกับ วก. (DOAForward Version ๑.๐๐) ผู้ใช้งานสามารถใช้ประโยชน์ในการชมรายการโทรทัศน์ย้อนหลัง "ก้าวไกลกับกรมวิชาการเกษตร" ทางยูทูป เพื่อติดตามการนำเสนอข่าวสารการวิจัยและพัฒนา การให้บริการด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ วก.

๔) กสก. DOAE Smart Check (กสก.) เพื่อให้เกษตรกรใช้ตรวจสอบติดตามสถานะผลการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และการเข้าร่วมมาตรการช่วยเหลือของรัฐตามนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจมาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย

๕) พด. ปุ๋ยรายแปลง เป็นโปรแกรมคำแนะนำการจัดการดินและปุ๋ยรายแปลง

๖) กป. Feed เป็นโปรแกรมประยุกต์การคำนวณปริมาณการให้อาหารกุ้งขาว

๗) ชป. เป็นโปรแกรมจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลข่าวสารในการบริหารจัดการน้ำ

๘) มม. TAMIS Sericulture เพื่อการจัดการกระบวนการผลิตและการตลาดไหมไทย

๙) ตส. โปรแกรมบัญชีรายบุคคล (SmartAcc) เพื่อส่งเสริมการจัดทำบัญชีให้แก่เกษตรกรและประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ให้รู้ รายรับ-รายจ่าย และมีการออมอย่างเป็นระบบจากการบันทึกบัญชี โดยสามารถเข้าถึงบริการและดาวโหลดโปรแกรมบัญชีรายบุคคลไปใช้ในการบันทึกบัญชีรายได้และรายจ่ายในแต่ละวัน โดยเน้นการใช้งานที่ง่าย สะดวกในการเข้าถึง สามารถบันทึกข้อมูลได้ตลอดเวลา

๑๐) สศก. (OAE Ag-Info) ใช้งานบนระบบ iOS และ Android เป็นแหล่งรวมข้อมูลสารสนเทศและข่าวสารเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนทำการเกษตรและการตัดสินใจ อาทิ ราคาสินค้าเกษตร ณ ตลาดกลาง เป็นรายวัน ราคาสินค้าเกษตร ณ ไร่นา ปฏิทินสินค้าเกษตร การติดตามสถานการณ์การผลิตการตลาด การเตือนภัยและข่าวสารการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนนโยบายของรัฐ

(๖) ควรสนับสนุนการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรให้มีความทันสมัย ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาพันธุ์พืชชนิดใหม่ ๆ ให้กับเกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมการผลิตบุคลากรด้านการเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) ให้ความสำคัญกับการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยการดำเนินงาน ดังนี้

๑) ได้ดำเนินโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการในการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ผ่านกลไกสถานศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมงและวิทยาลัยอาชีพ เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษา การเข้าถึงองค์ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้านการเกษตร การพัฒนาพื้นที่ปรับโครงสร้างพื้นฐาน และการจัดการเทคโนโลยีทางการเกษตรที่เหมาะสม รวมทั้งงานวิจัยและการพัฒนาเพื่อการสร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ ทั้งนี้ ได้มีการจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ผู้เรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการตามหลักสูตรพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพรุ่นใหม่ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนไปจนถึงต้องการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเมื่อจบการศึกษา และบุคคลที่สนใจประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก แต่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือครอบครัว หรือไม่เพียงพอต่อการครองชีพที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการตามหลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ และในส่วนของเกษตรกรที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้จัดหลักสูตรการพัฒนาเกษตรอย่างยั่งยืนเพื่อยกระดับทักษะปฏิบัติและความรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของเกษตรกรให้เกิดการเพิ่มผลผลิตและใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีประสิทธิภาพ

๒) โครงการพัฒนา Yong Smart Farmer เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรรุ่นใหม่ในด้านการผลิตและการตลาดสู่ความเป็นเกษตรกรมืออาชีพ และมีทักษะทางด้านวิชาการและการปฏิบัติ จนสามารถเกิดความเป็นเลิศ นำไปสู่การเป็นผู้นำทางด้านการเกษตร สามารถพัฒนารูปแบบการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการและปลอดภัยต่อผู้บริโภค มีการบริหารจัดการธุรกิจเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าภาคเกษตรต่อผลผลิตมวลรวมของประเทศ และเกิดการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างยุวเกษตรกรในทุกระดับอย่างต่อเนื่องทั้งในและต่างประเทศ

๓) สร้างชาวนารุ่นใหม่ โดยดำเนินงานฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีให้มีศักยภาพในการผลิตข้าวและมีความพร้อมในการสืบสานอาชีพทำนาต่อไปในอนาคต

๔) โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกร/ยุวเกษตรกรด้านปศุสัตว์ เพื่อพัฒนาและสร้างเกษตรกรที่สนใจอาชีพเลี้ยงสัตว์ ให้ทำการประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์สำหรับการบริโภคเพื่อลดรายจ่ายและจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

ปัญหาและอุปสรรค เยาวชนหรือคนรุ่นใหม่ขาดความตระหนักและให้ความสำคัญด้านการเกษตร อาชีพการเกษตรไม่มีรายได้ประจำที่ชัดเจน การเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงาน ผลตอบแทนไม่คุ้มค่า และขาดแรงบันดาลใจในการทำการเกษตร การสนับสนุนงบประมาณเพื่อต่อยอดในการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมไปใช้ยังไม่เพียงพอ

การส่งเสริมการวิจัยพัฒนาพันธุ์พืชชนิดใหม่ ๆ ได้ดำเนินการจดทะเบียนพันธุ์พืชชนิดต่าง ๆ ที่ได้มีการพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากเกษตรกร บริษัทเอกชน หน่วยงานราชการเพื่อให้นักปรับปรุงพันธุ์เหล่านั้นเป็นผู้ทรงสิทธิอันเป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในพันธุ์พืชที่ตนปรับปรุง ในปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ มีพันธุ์พืชที่ผ่านการรับรอง เช่น ปาล์มน้ำมันลูกผสมพันธุ์โกลเด้นเทเนอร่า กระบี่ ๑ ว่านสี่ทิศ พันธุ์วาวี ๑ ว่านสี่ทิศ พันธุ์วาวี ๒ ว่านสี่ทิศ พันธุ์วาวี ๓ ว่านสี่ทิศ พันธุ์วาวี ๔ ข้าวฟ่าง พันธุ์สุพรรณบุรี ๒ หน้าวัว พันธุ์ลำปาง ๑ หน้าวัว พันธุ์ลำปาง ๒ หน้าวัว พันธุ์ลำปาง ๓ หน้าวัว พันธุ์ลำปาง ๔ หน้าวัว พันธุ์ลำปาง ๕ ข้าวโพดหวาน พันธุ์ลูกผสมชัยนาท ๒ อ้อย พันธุ์อู่ทอง ๑๔ และอ้อย พันธุ์อู่ทอง ๑๕

(๗) ควรมีการพัฒนาสินค้าการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการนำเข้า – ส่งออกสินค้าเกษตร เนื่องจากปัจจุบันมีการดำเนินงานกระจายอยู่หลายหน่วยงานทำให้ไม่เป็นเอกภาพ และส่งผลต่อการส่งเสริมการนำเข้า – ส่งออก และการเจรจาการค้าด้านสินค้าเกษตรของประเทศ เช่น โครงการอาหารฮาลาล ควรมีการบูรณาการทุกกระทรวงอย่างเป็นรูปธรรม และร่วมมือกับสำนักจุฬาราชมนตรีในการอนุญาตให้ใช้ตราฮาลาล เพื่อให้ประเทศไทยสามารถแข่งขันในตลาดโลก และส่งผลถึงร้านอาหารในจังหวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวมุสลิมทั่วโลก เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวและนำรายได้เข้าสู่ประเทศอีกทางหนึ่ง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมปศุสัตว์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) โดยกรมปศุสัตว์ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย (สกอท.) และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ดำเนินโครงการตรวจประเมินสถานประกอบการเชือดสัตว์ภายใต้มาตรฐานการเชือดสัตว์ตามข้อกำหนดของประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE) ปัจจุบัน ตรวจประเมินโรงฆ่าสัตว์ปีกเพื่อการส่งออกแล้ว ๒๘ แห่งทั่วประเทศ และร่วมกับ สกอท. ได้จัดทำโครงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- รับรองโรงฆ่าสัตว์ตามมาตรฐานฮาลาล ๓๑ แห่ง ระหว่างการดำเนินการ ๑๔ แห่ง
- รับรองสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ตามมาตรฐานฮาลาล ๑๖ แห่ง ระหว่างการดำเนินการ ๒๐ แห่ง (ดำเนินการตรวจ ๑๕๔ แห่ง)
- เก็บตัวอย่างตรวจการปนเปื้อนดีเอ็นเอสุกร ๖๖๑ ตัวอย่าง ระหว่างดำเนินการ ๑๓๙ ตัวอย่าง

ปัญหาอุปสรรค/ข้อเสนอแนะ : จะเห็นได้ว่า ผู้ประกอบการรายย่อย ขาดแรงจูงใจ และงบประมาณดำเนินการให้ผ่านการรับรองฮาลาล สถาบันอาหาร กระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยที่เกี่ยวข้อง

ที่จัดทำโครงการรับรองฮาลาลแก่สถานประกอบการร้านอาหาร ภัตตาคาร และควรกำหนดเกณฑ์การพิจารณาการเลือกซื้อสินค้าประเภทเนื้อสัตว์จากสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ที่ได้รับการรับรองฮาลาล เพื่อมั่นใจในฮาลาลตลอดห่วงโซ่การผลิต และยังสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการแต่ละระดับขอการรับรองฮาลาลมากขึ้น

(๘) กรมประมง ควรศึกษาวิจัยผลกระทบการขาดแคลนแรงงานในภาคการประมง เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายและมีปัญหาการค้ามนุษย์ และเร่งให้มีการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวทั้งหมดโดยเร็ว เพื่อสร้างความมั่นคงในการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศ และควรเร่งแก้ปัญหาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งที่ส่งผลกระทบต่อการทำลายพื้นที่ชายฝั่งจำนวนมาก ควรนำรูปแบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งที่ประสบผลสำเร็จมาเป็นต้นแบบ เช่น โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี เป็นต้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมประมง

กรมประมง ได้ศึกษาวิจัยผลกระทบการขาดแคลนแรงงานในภาคประมง เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายและมีปัญหาการค้ามนุษย์นั้น กระทรวงแรงงานซึ่งเป็นเจ้าภาพหลักได้ดำเนินการประสานกับสมาคมต่าง ๆ เพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลแผนความต้องการแรงงานภาคประมงที่ขาดแคลนอยู่ในขณะนี้

การเร่งแก้ปัญหาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งที่ส่งผลกระทบต่อการทำลายพื้นที่ชายฝั่งจำนวนมาก กรมประมงได้ดำเนินการศึกษาการปล่อย CO_2 ของเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยมีการทำวิจัยเรื่องการปล่อย CO_2 จากการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิต่อการเจริญเติบโตของกุ้ง ผลผลิตและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของการเลี้ยงกุ้งขาวในการเลี้ยงแบบเดี่ยวและการเลี้ยงแบบผสมผสาน นอกจากนี้ยังได้มีแนวทางการลดปริมาณไนโตรเจนในน้ำทิ้งด้วยหญ้าแฝก คือ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำก่อให้เกิดปัญหาคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมจากสิ่งขับถ่ายของสัตว์น้ำและเศษอาหารเหลือที่สัตว์น้ำกินไม่หมด ซึ่งของเสียเหล่านี้ก่อให้เกิดมลพิษในแหล่งน้ำหรือชายฝั่ง ส่งผลให้คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม จึงต้องมีการบำบัดน้ำเสียจากฟาร์มเพาะเลี้ยงด้วยวิธีการปลูกพืชน้ำ ซึ่งหญ้าแฝกเป็นพืชที่มีรากหนาแน่น สามารถกักเก็บน้ำและความชื้นได้เป็นประโยชน์ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ และอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งที่ส่งผลกระทบต่อการทำลายพื้นที่ชายฝั่ง คือ การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้มีการปลูกป่าชายเลนทั้งในพื้นที่ของเกษตรกรเองและพื้นที่สาธารณะ เป็นต้น

(๙) กรมวิชาการเกษตร ควรดำเนินการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาร่วมกับมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อนำมาต่อยอดให้กับเกษตรกรโดยตรง โดยให้หน่วยงานเป็นเจ้าของผลงาน รวมทั้งดำเนินการวิจัยพืชที่ทนต่อสภาวะอากาศที่เปลี่ยนแปลง เช่น พันธุ์ข้าวทนน้ำท่วมหรือน้ำแล้ง พืชที่มีคุณสมบัติดูดซับสารพิษ และศึกษาวิจัย กำหนดแนวทางที่ชัดเจนเรื่องพืชตัดแต่งพันธุกรรมในประเทศไทย เนื่องจากอาจช่วยแก้ไขปัญหาเรื่องการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์พืชได้ เช่น ฝ้าย มะละกอ ถั่วเหลือง เป็นต้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมวิชาการเกษตร

ในด้านการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาร่วมกับมหาวิทยาลัยในภูมิภาค กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) ดำเนินการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาร่วมกับหน่วยงานภายนอกเพื่อให้ผลงานวิจัยต่อยอดสู่เกษตรกร ดังนี้

๑. ความร่วมมือกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และสมาคมการค้าเมล็ดพันธุ์ไทยในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์ระดับสากล

๒. ความร่วมมือกับบริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด บริษัท กรีนสปอต จำกัด และสมาคมผู้ผลิตน้ำมันถั่วเหลืองและรำข้าว

๓. ความร่วมมือกับสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติเรื่องการพัฒนาและสนับสนุนนวัตกรรม

๔. ความร่วมมือกับสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจังหวัดเลย ในการให้คำแนะนำความรู้ด้านวิชาการและเทคโนโลยีแก่องค์กรเกษตรกร

การดำเนินการวิจัยพืชที่ทนต่อสภาวะอากาศที่เปลี่ยนแปลง ได้มีการดำเนินงานโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศด้านการเกษตร ปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๙ ดังนี้

๑. โครงการวิจัยปรับปรุงพันธุ์พืชเศรษฐกิจสู้โลกร้อนและทนแล้ง ปี ๒๕๕๔-๒๕๕๘ โดย

๑) สำรวจฐานพันธุกรรมพืชทนแล้ง หนาว สำรวจพันธุกรรมปาล์มน้ำมันในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ต้นแม่พันธุ์ดูราที่มีลักษณะดีในสภาวะที่ต้องการ จำนวน ๒ สายต้น และต้นพ่อพันธุ์ฟิสิเฟอรา จำนวน ๑ สายต้น และต้นแม่พันธุ์ดูรา จำนวน ๑ สายต้น รวบรวมเกสรตัวผู้ของต้นสายพันธุ์ที่คัดเลือกไว้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๒) ผสมปาล์มน้ำมันและจัดเตรียมเมล็ดงอกเพื่อการทดสอบพันธุ์ได้คู่ผสมและลักษณะคาดการณ์ของลูกผสม เก็บข้อมูลการเจริญเติบโต สร้างแผนพืชทนร้อนและแล้งดำเนินการที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาขอนแก่น จำนวน ๒๔ ไร่ ปลูกทดสอบในกลุ่มเกษตรกรนาชะอัง ชุมพร

๓) สร้างคู่ผสมเพื่อพัฒนาพันธุ์ปาล์มน้ำมันทนร้อนและแล้ง ดูแลแปลงทดลองและเก็บข้อมูล วิเคราะห์ผล และสรุปรายงาน

๒. โครงการวิจัยการศึกษาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อระบบการผลิตพืชเศรษฐกิจในภาคตะวันออก (ปี ๒๕๕๖-๒๕๖๒) ต่อระบบการผลิตพืชในภาคตะวันออก คือ ทุเรียน มังคุด สับปะรด และมันสำปะหลัง

(๑๐) กรมฝนหลวงและการบินเกษตร ควรมีนโยบายเช่าเครื่องบินเหมาลำในการปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อประหยัดงบประมาณ ควรมีการกำหนดพื้นที่เป้าหมายที่ชัดเจน โดยวางแผนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมชลประทาน กรมอุตุนิยมวิทยา สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) เป็นต้น เพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จสามารถเพิ่มปริมาณน้ำเหนือเขื่อน และแก้ไขปัญหาภัยแล้งให้ได้ผลดี

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร ดำเนินการปฏิบัติการฝนหลวง ดังนี้

๑. กรณีนโยบายเช่าเหมาลำในการปฏิบัติการฝนหลวง มีแนวคิดที่จะใช้วิธีการเช่าเหมาลำเสริมในแผน ๕ ปีข้างหน้า อย่างไรก็ตาม หากจ้างเอกชนดำเนินการมีข้อจำกัดอยู่ ๒ ประการ คือ ๑) หากเป็น

การจ้างเหมาปีต่อปี ไม่มีบริษัทใดลงทุนจัดหาเครื่องบินมารับบริการ เว้นแต่ว่าต้องขอทำความตกลงทำสัญญาผูกพัน อย่างน้อย ๕ ปี ๒) การทำงานในบางพื้นที่ไม่เหมาะกับการใช้เครื่องบินของเอกชน เนื่องจากอยู่ในเขตทหาร ซึ่งมีระบบรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด

๒. กรณีการกำหนดพื้นที่เป้าหมายที่ชัดเจน ได้ดำเนินการประสานข้อมูลในการทำงานกันอย่างใกล้ชิด เช่น ประสานข้อมูลกับกรมอุตุนิยมวิทยาในเรื่องของการพยากรณ์สภาพอากาศ ประสานข้อมูลกับกรมชลประทานในเรื่องของการเติมน้ำให้เขื่อนในกรณีของการเติมน้ำให้เขื่อน ต้องศึกษาข้อมูลแต่ละเขื่อนว่ามีขนาดความจุเท่าไหร่ พฤติกรรมของเขื่อนแต่ละแห่งเป็นอย่างไร ต้องติดตามสถานการณ์ตลอดเวลาว่า ควรเริ่มเติมน้ำให้เขื่อนได้แล้วหรือยัง โดยปกติการเติมน้ำให้เขื่อนจะเริ่มดำเนินการประมาณเดือนสิงหาคมเป็นต้นไป แต่ปีนี้ภัยแล้งค่อนข้างรุนแรง ประกอบกับเป็นนโยบายของรัฐบาลที่ให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน มีการประสานงานและดำเนินการปฏิบัติการฝนหลวง โดยมีการบูรณาการกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

(๑๑) กรมชลประทาน ควรมีการสำรวจพื้นที่ก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลางให้มีความพร้อม รวมทั้งมีการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมให้แล้วเสร็จ ก่อนขอรับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้เสนอไว้ รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการน้ำของเขื่อนขนาดใหญ่ เพื่อให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำทั้งประเทศอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ควรเพิ่มการก่อสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กแทนการดำเนินการโครงการขนาดใหญ่ เนื่องจากปัจจุบันหาพื้นที่ดำเนินการได้ยาก และควรเชื่อมโยงแหล่งน้ำที่มีอยู่ให้เป็นเครือข่ายในลักษณะอ่างพวง เพื่อให้สามารถผันน้ำไปยังพื้นที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมชลประทาน

๑. ในการจัดทำแผนงาน/โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางของกรมชลประทานจะพิจารณาขั้นตอนการดำเนินการตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติและแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัดมาโดยตลอด และเมื่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.)/คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) แล้ว กรมชลประทานจึงจะจัดเข้าแผนงาน/โครงการเพื่อขออนุมัติเปิดโครงการและขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างต่อไป

๒. การบริหารจัดการน้ำของเขื่อนใหญ่เพื่อเพิ่มความจุเก็บกักน้ำนั้น กรมชลประทานดำเนินการภายใต้คณะอนุกรรมการติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำ ประกอบด้วย ๑๐ หน่วยงาน ได้แก่ กรมชลประทาน กรมอุตุนิยมวิทยา สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน), สำนักการระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร กรมป้องกันบรรเทาสาธารณภัย กฟผ. กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ และ กปร. ที่มีการประชุมอย่างต่อเนื่องติดตามสถานการณ์น้ำฝนและน้ำท่าของประเทศ สามารถควบคุมปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำสอดคล้องกับความต้องการใช้น้ำทุกภาคส่วน และป้องกันบรรเทาอุทกภัยอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้กรมชลประทานมีแผนในการเพิ่มความจุเก็บกักน้ำของอ่างเก็บน้ำเป็นการเพิ่มศักยภาพอ่างเก็บน้ำด้วยวิธีการเพิ่มความสูงของอาคารระบายน้ำล้น (Spillway) เช่น อ่างเก็บน้ำยางชุม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้ดำเนินการเพิ่มความสูงของสันอาคารระบายน้ำล้น ๒ ม. และเพิ่มความสูงของทำนบดิน (ตัวเขื่อน) ๓ ม. ส่งผลให้สามารถเพิ่มความจุเก็บกักน้ำ จากเดิม ๓๒ ล.ลบ.ม. เพิ่มเป็น ๔๑ ล.ลบ.ม. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมชลประทานได้ตั้งงบประมาณเพื่อการเพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำไว้จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่

๑) ปรับปรุงเพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำลำเชียงไกร (ตอนบน) จังหวัดนครราชสีมา โดยเมื่อแล้วเสร็จจะมีปริมาณน้ำเพิ่มเติมประมาณ ๔.๕ ล.ลบ.ม. (เดิม ๔.๕ ล.ลบ.ม. เพิ่มเป็น ๙ ล.ลบ.ม.)

๒) โครงการเพิ่มความจุเก็บกักอ่างเก็บน้ำแม่มอก จังหวัดสุโขทัย โดยเมื่อแล้วเสร็จจะมีปริมาณน้ำเพิ่มเติมประมาณ ๑๓ ล้านลูกบาศก์เมตร (เดิม ๙๗ ล.ลบ.ม. เพิ่มเป็น ๑๑๐ ล.ลบ.ม.)

และอยู่ระหว่างการศึกษาความเหมาะสมทางด้านวิศวกรรมในการเพิ่มศักยภาพการเก็บกักน้ำของอ่างเก็บน้ำที่ได้ก่อสร้างแล้วเสร็จทั่วประเทศ จำนวน ๔๔๘ แห่ง ตามกำลังงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปี

๓. กรมชลประทานมีแผนการก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดเล็กตามความเหมาะสมของพื้นที่ศักยภาพและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีจำนวน ๑๗๓ แห่ง ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์การกระจายงบประมาณลงสู่จังหวัด

การเชื่อมโยงแหล่งน้ำที่มีอยู่ให้เป็นลักษณะอ่างพวงโดยเฉพาะในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมชลประทานได้รับการสนับสนุนงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อดำเนินการศึกษาความเหมาะสมรูปแบบการพัฒนาโครงการบริหารจัดการน้ำโขง เลย ชี มูล โดยแรงโน้มถ่วง

(๑๒) กรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ควรทบทวนปรับโครงสร้างการทำงานของหน่วยงานในสังกัด เนื่องจากปัจจุบันระบบสหกรณ์มีความเจริญก้าวหน้า มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบโครงสร้างตลอดเวลา รวมทั้งควรปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถควบคุมและตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ โดยร่วมมือกับสถาบันการเงินต่าง ๆ เนื่องจากสถาบันการเงินจะมีข้อมูลการเคลื่อนไหวทางการเงินของสหกรณ์ต่าง ๆ ที่มีความครบถ้วน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ อยู่ระหว่างดำเนินการทบทวนโครงสร้างให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และระบบงานเพื่อส่งมอบคุณค่า (Value Chain) ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ และในเบื้องต้นได้จัดทำข้อเสนอปรับปรุงการให้บริการสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรให้มีความใกล้ชิดมากขึ้น โดยจัดตั้งสำนักงานสหกรณ์อำเภอทั่วประเทศ จำนวน ๕๐๒ แห่ง และจัดตั้งกองนายทะเบียนและกฎหมาย เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและความมีประสิทธิภาพของภารกิจกำกับดูแลสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรมากยิ่งขึ้น ขณะนี้อยู่ระหว่างประสานการตรวจสอบข้อมูลคำชี้แจงแก่เจ้าหน้าที่สำนักงาน กพร. เพื่อดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้ทบทวนปรับโครงสร้างการทำงานเพื่อสร้างความเข้มแข็งของระบบสหกรณ์อย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ๔ มาตรการ คือ

๑) มาตรการแก้ไขปัญหา

๑. สหกรณ์ที่เกิดปัญหาแล้ว จัดให้มีการกำกับดูแล โดยเร่งรัดให้หาผู้รับผิดชอบ และให้ผู้รับผิดชอบชดใช้เงินคืนโดยเร็ว หรือจัดให้มีการรับสภาพความผิด

๒. สหกรณ์ที่กำลังเกิดปัญหา นำปัญหาเข้าสู่การพิจารณาของคณะทำงานระดับจังหวัด เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไข และนายทะเบียนสหกรณ์ใช้กระบวนการทางกฎหมายดำเนินการแก้ไขปัญหา

๒) มาตรการเฝ้าระวัง

๑. ดำเนินการกำกับและติดตามต่อเนื่องในสหกรณ์ที่มีการดำเนินธุรกิจที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ หรือสหกรณ์ที่มีสัญญาณบอกเหตุที่อาจมีข้อผิดพลาดบกพร่อง

๒. ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องทันท่วงที หากสหกรณ์ไม่แก้ไขควรใช้มาตรการทางกฎหมายสั่งให้สหกรณ์ดำเนินการ

๓) มาตรการป้องกัน แบ่งเป็น ๒ ระยะ คือ

๓.๑) ระยะสั้น

- เพิ่มประสิทธิภาพระบบกำกับดูแล โดยกำหนดให้สหกรณ์ส่งระเบียบของสหกรณ์ที่เป็นระเบียบเกี่ยวกับการเงินให้นายทะเบียนสหกรณ์ตรวจสอบ สหกรณ์ส่งระเบียบวาระการประชุมและรายงานการประชุมกรรมการดำเนินการให้นายทะเบียนสหกรณ์ทราบ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กำกับดูแลอย่างเข้มงวดและสม่ำเสมอ และบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับผู้ทุจริต

- เพิ่มประสิทธิภาพระบบการตรวจสอบ โดยการตรวจสอบภายในของสหกรณ์ การตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีสหกรณ์

- แก้ไขกฎหมาย โดยเพิ่มบทลงโทษ ให้อำนาจแก่นายทะเบียนมากขึ้น และระเบียบ/ข้อบังคับของสหกรณ์ต้องให้นายทะเบียนเห็นชอบ

๓.๒) ระยะยาว

- สร้างระบบธรรมาภิบาลในสหกรณ์ โดยส่งเสริมให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี มีระบบการตรวจสอบภายใน และมีระบบบริหารความเสี่ยง

- สร้างความตระหนักรู้ในหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรทุกฝ่าย ได้แก่ สมาชิกคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ รวมทั้งปลูกฝังให้เป็นผู้ที่มีจริยธรรม

- เพิ่มประสิทธิภาพระบบกำกับดูแลสหกรณ์ที่เป็นสถาบันการเงินโดยปรับปรุงระบบการกำกับดูแลให้เป็นเช่นเดียวกับธนาคารแห่งประเทศไทย หรือ ก.ล.ต. กำกับสถาบันการเงิน

๔) มาตรการสนับสนุน

๔.๑) การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์

๔.๒) จัดตั้งกองทุนเพื่อเสริมสภาพคล่องของสหกรณ์

๔.๓) จัดอันดับความน่าเชื่อถือของสหกรณ์

๔.๔) ให้สหกรณ์เข้าระบบข้อมูลเครดิตแห่งชาติ

(๑๓) สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ควรส่งเสริมและขยายผลงานวิจัยด้านการพัฒนาพื้นที่สูง เพื่อให้เกษตรกรสามารถสร้างรายได้จากการผลิตสินค้าเกษตร เช่น การปลูกข้าวใช้น้ำน้อยบนพื้นที่สูง โดยบูรณาการงานวิจัยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) มีพันธกิจในการสนับสนุนการวิจัย รวบรวม รักษาและพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งรักษาคุณค่าและสร้างประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง ส่งเสริมและประสานความร่วมมือกับมูลนิธิโครงการหลวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวิจัย พัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสอดคล้องกับแนวทางของโครงการหลวง รวมทั้งการสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูและรักษาสิ่งแวดล้อม มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยผลงานวิจัยของสถาบันเป็นผลที่ผ่านการทดลองการปฏิบัติจริง เชื่อถือได้ และได้ประโยชน์อย่างชัดเจน นอกจากนี้ สถาบันยังสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในงานวิจัยตั้งแต่ต้น ผลักดันให้งานวิจัยและงานพัฒนาดำเนินไปด้วยกันและเสริมกันในพื้นที่เดียวกัน โดยมีการศึกษา/ทดสอบในแปลงของเกษตรกร และมีเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เป็นนักวิจัยสมทบ เพื่อให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เมื่อดำเนินการวิจัยแล้วเสร็จสามารถนำไปขยายผลต่อได้ทันที มีหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการงานวิจัยบนพื้นที่สูงได้มีความร่วมมือกับนักวิชาการต่าง ๆ เช่น มูลนิธิโครงการหลวง กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมการข้าว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านงานส่งเสริมสถาบันได้ดำเนินการบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ภายใต้แผนแม่บทระยะ ๕ ปี (๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) มีการดำเนินการงานพัฒนาในยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพมุ่งให้เกษตรกรมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ โดยมีตลาดรองรับ สนับสนุนด้านการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ซึ่งรายได้จึงเป็นของเกษตรกรโดยตรง ไม่ใช่เป็นรายได้ของสถาบันฯ โดยเกษตรกรในพื้นที่ ๗๑๐ ชุมชนกว่า ๑๐,๐๐๐ ราย สามารถสร้างรายได้เพิ่มให้แก่เกษตรกรเองกว่า ๒๓๐ ล้านบาท อีกทั้งสถาบันยังได้กำหนดและจัดทำแผนการนำองค์ความรู้จากงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยเป็นการดำเนินการร่วมกันทั้งในส่วนของนักวิจัยและนักพัฒนา

งานวิจัยสำคัญที่สถาบันส่งเสริมและนำไปขยายผลในการพัฒนาพื้นที่สูง ได้แก่

๑) งานวิจัยการปลูกข้าวนาน้ำน้อย (หรือนาน้ำแห้งสลับนาน้ำขัง) ได้ดำเนินการควบคู่ไปกับการปลูกข้าวต้นเดี่ยวเพื่อคัดเมล็ดพันธุ์ข้าวให้บริสุทธิ์และมีคุณภาพ โดยดำเนินการในแปลงนาของเกษตรกรเป็นหลัก ลงมือปฏิบัติและเรียนรู้ไปพร้อมกับเกษตรกร ซึ่งผลงานวิจัย พบว่า ผลผลิตข้าวที่เกษตรกรได้รับไม่แตกต่างกันมากนัก (นาน้ำขังให้ผลผลิตข้าว ๔๔๕ กก./ไร่ ส่วนนาน้ำน้อยให้ผลผลิตข้าว ๔๕๔ กก./ไร่) แต่วิธีการปลูกข้าวภายใต้ระบบนาน้ำน้อยจะช่วยทำให้ต้นข้าวแตกกอได้เร็ว หน่อข้าวแข็งแรง รวงขนาดใหญ่ และลดโรคปัญหาการระบาดของโรคและแมลงได้ และที่สำคัญสามารถลดการใช้น้ำได้ถึง ๓๘% นอกจากนี้เกษตรกรยังให้การยอมรับเทคโนโลยีดังกล่าวถึง ๙๐%

๒) งานวิจัยกาแฟอราบิก้า ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการตัดแต่งกิ่งกาแฟอราบิก้าที่สามารถเพิ่มผลผลิตกาแฟได้ ๒๐ % โดยนำองค์ความรู้ไปส่งเสริมเกษตรกรบนพื้นที่สูง

๓) งานวิจัยองุ่น ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ GA_3 ในการปลิดผลองุ่น พันธุ์ Beauty Seedless ซึ่งสามารถลดต้นทุนแรงงานในการปลิดผลได้ ๕๐ %

๔) งานวิจัยการจัดการธาตุอาหารพืช โดยนำวิธีการจัดการธาตุอาหารเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวไร่ไปส่งเสริมการผลิตข้าวไร่ของเกษตรกรบนพื้นที่สูง

๕) งานวิจัยข้าวโพด ได้วิธีการปลูกข้าวโพดไม่ไถพรวนร่วมกับการปลูกพืชตระกูลถั่ว และการปลูกข้าวโพดโดยไม่เผาเศษพืช ซึ่งสามารถส่งเสริมและขยายผลให้เกษตรกรปฏิบัติได้อย่างมาก

๖) งานวิจัยชีวภัณฑ์เกษตร ได้ชีวภัณฑ์ป้องกันโรคเหี่ยวเขียว (B๑๐) และชีวภัณฑ์ป้องกันโรคหลังการเก็บเกี่ยว (ผลเน่า) (B๑๕) ซึ่งเกษตรกรสามารถนำไปใช้ในการป้องกันโรคพืชได้

งานวิจัยเรื่องเฮมพ์ การปลูกเฮมพ์ภายใต้ระบบควบคุม ซึ่งเกษตรกรสามารถปลูกเฮมพ์เพื่อสร้างรายได้ได้อย่างถูกกฎหมาย นอกจากนี้ ยังมีการผลิตเมล็ดพันธุ์เฮมพ์ (พันธุ์รับรอง) ที่มี THC ต่ำกว่าระดับที่กฎหมายกำหนด จำนวน ๔ พันธุ์ คือ RPF๑ RPF๒ RPF๓ และ RPF๔ เพื่อใช้สำหรับเป็นเมล็ดพันธุ์ปลูกแก่เกษตรกร

(๑๔) กรมการข้าว ควรกำหนดตัวชี้วัดเชิงคุณภาพโดยส่งเสริมให้ชาวนาปลูกข้าวสายพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ พัฒนาสายพันธุ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อสร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เกษตรกร รวมทั้งควรวิจัยต่อยอดพันธุ์ข้าวที่ปลูกในพื้นที่ชลประทาน เช่น ข้าวสายพันธุ์ กข. ต่าง ๆ ซึ่งให้ผลผลิตมากกว่าไร่ละ ๑ ตัน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมการข้าว

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมการข้าวให้ความสำคัญกับการกำหนดตัวชี้วัดเชิงคุณภาพในการที่จะให้ชาวนาปลูกข้าวสายพันธุ์ที่เหมาะกับพื้นที่ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เช่น พันธุ์ข้าวที่แก้ปัญหาเฉพาะพื้นที่ได้ เช่น พันธุ์ข้าวที่มีความต้านทานต่อโรคและแมลงในแต่ละท้องที่ และทนต่อสภาพที่แปรปรวนตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโรค พัฒนาให้มีพันธุกรรมความหลากหลายของพันธุ์ข้าวเพื่อการผลิตอย่างยั่งยืน ที่ผ่านมาประสบความสำเร็จถึง ๓๒ พันธุ์

สำหรับในปัจจุบันได้มีการต่อยอดงานวิจัย โดยเฉพาะพันธุ์ข้าวในเขตนาชลประทาน มีการวิจัยและการผลิตข้าวอินทรีย์ในเขตนาชลประทาน การวิจัยและประหยัดน้ำ การจัดการน้ำแบบเปียกสลับแห้ง

(๑๕) กรมหม่อนไหม ควรส่งเสริมและพัฒนาการผลิตผ้าไหมให้มีลวดลายและสีสันที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อให้ผ้าไหมที่ผลิตออกมาได้รับความนิยมเป็นที่ต้องการของตลาด และรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของความเป็นไทย และควรอนุรักษ์ผ้าไทย เช่น ผ้าทอบ้านเขว้าชัยภูมิ ผ้าทอสุรินทร์ ผ้าย้อมครามบ้านโนนเรือสกลนคร ผ้าทอพื้นเมืองศรีสะเกษ และผ้าไหมบุรีรัมย์ เนื่องจากผ้าดังกล่าวเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทย และควรขึ้นทะเบียนช่างทอผ้าและฝึกอบรมบุคลากรของกรม เพื่อให้มีการถ่ายทอดความรู้สู่ภายนอกได้

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมหม่อนไหม

กรมหม่อนไหม ได้ดำเนินโครงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและพัฒนาลวดลายผ้าไหม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนี้

๑. มีการดำเนินกิจกรรมรวบรวมภูมิปัญญาเกี่ยวกับการทอผ้าไหมและกระบวนการที่เกี่ยวเนื่อง จัดทำเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์และสืบสานแก่เกษตรกรและเยาวชนในพื้นที่ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีแผนการดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร อุทัยธานี และลำพูน

๒. พัฒนาลวดลายผ้าให้กับชุมชน เพื่อให้มีการอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาแบบร่วมสมัยให้ผลผลิตผืนผ้ายังคงมีเอกลักษณ์ภูมิปัญญาและสามารถตอบสนองต่อตลาดได้มากขึ้น โดยมีแผนดำเนินงานร่วมกับมหาวิทยาลัยต่างๆที่มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนาลวดลายผ้าและเกษตรกรในชุมชนที่จะร่วมดำเนินการ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีแผนดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ จังหวัดละ ๒ ชุมชน รวม ๖ กลุ่ม

๓. กิจกรรมสำรวจรวบรวมและขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ทรงภูมิปัญญาเกี่ยวกับหม่อนไหม

นอกจากนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการร่วมกับกรมทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อเสนอผ้าไหมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น ขึ้นทะเบียนเป็นสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เช่น ผ้าเก็บบ้านเมืองหลวง จังหวัดศรีสะเกษ ผ้าชิ่นตีนแดง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นต้น และร่วมกับกรมส่งเสริมวัฒนธรรมขึ้นทะเบียนการสาวไหมไทยเป็นมรดกภูมิปัญญาของชาติ

(๑๖) สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ควรสนับสนุนงบประมาณโครงการ "วิทยากรครูยาง" และควรสร้างเครือข่ายการบูรณาการร่วมกับส่วนราชการในพื้นที่ให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มบทบาทการบริหารจัดการลานยางแต่ละแห่ง เช่น การวัดความเข้มข้นของยาง และการจัดกลุ่มและการสร้างวินัยในกลุ่มยาง เพื่อให้เกษตรกรชาวสวนยางได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง

โครงการอบรมครูยาง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรที่มีจิตอาสาที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการทำสวนยาง นำความรู้ถ่ายทอดให้แก่เพื่อนเกษตรกรชาวสวนยางด้วยกันเอง โดยเกษตรกร ๑๐๐ ราย จะมีครูยางช่วยดูแล ๑ ราย มีขั้นตอนการดำเนินงานคือ

๑. การอบรมสัมมนาให้ความรู้กับครูยางอย่างสม่ำเสมอ เพราะครูยางของ สกย. มีส่วนช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานในพื้นที่

๒. การฝึกอบรมวิทยากรกรีดยาง โดยการคัดเลือกวิทยากรกรีดยางจากครูยางที่มีศักยภาพ

ผลการดำเนินงาน : ปัจจุบัน ในภาพรวมทั้งประเทศมีครูยาง ๑๒,๐๐๐ ราย เป็นครูยางในแหล่งปลูกยางเดิม (ภาคใต้) ๖,๔๐๐ คน และครูยางในแหล่งปลูกยางใหม่ (ภาคเหนือ-อีสาน) ๕,๖๐๐ คน

ปัญหาอุปสรรค : ครูยางปฏิบัติงานบนพื้นฐานจิตอาสา ไม่ได้รับค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง และบทบาททางสังคมของครูยางมีความทับซ้อนกัน เช่น ครูยางมีหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้ใหญ่บ้าน

ข้อเสนอแนะ : ควรสนับสนุนค่าตอบแทนสำหรับครูยางเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เนื่องจากในทุกการดำเนินงานของครูยางมีต้นทุนและค่าเสียโอกาส เมื่อครูยางมีค่าตอบแทนจะส่งผลให้ครูยางทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดแทนบุคลากรภาครัฐได้เป็นอย่างดี

๒.๘ กระทรวงคมนาคม

(๑) การออกกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง ควรมีการศึกษาเงื่อนไขของแต่ละประเทศและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อประเทศในภาพรวม เพื่อมิให้ประเทศไทยต้องเสียประโยชน์ เช่น กรณี Freedom of Transit ควรศึกษาว่าแต่ละประเทศมีเงื่อนไขในการให้สิทธิแก่ต่างประเทศในการผ่านแดน

มากน้อยเพียงใด หลักสากลเป็นอย่างไร และประเทศอื่นให้สิทธิผ่านแดนแก่ประเทศไทยมากน้อยเพียงใด เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้มีความชัดเจนมากขึ้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมการขนส่งทางบก

ในการออกกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามความตกลงด้านการขนส่งทางถนนระหว่างประเทศ ปัจจุบันในส่วนของกระทรวงคมนาคมได้มีการออกกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง(Greater Mekong Subregion Cross – Border Transport Agreement : GMS CBTA)รวม ๓ ฉบับ ได้แก่

๑. พระราชบัญญัติอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ. ๒๕๕๖

๒. พระราชบัญญัติรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๖

๓. พระราชบัญญัติรับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๗

ทั้งนี้ ในการดำเนินการออกกฎหมายดังกล่าวก็ได้มีการศึกษาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อประเทศไทย และดำเนินการตามขั้นตอนอย่างถูกต้อง ครบถ้วนแล้ว นอกจากนี้ ในการเจรจาจัดทำความตกลงด้านการขนส่งทางถนนระหว่างประเทศ จะดำเนินการภายใต้คณะกรรมการที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หรือปลัดกระทรวงคมนาคมเป็นประธาน (แล้วแต่กรณี) และมีผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ร่วมเป็นองค์ประกอบ โดยในการดำเนินการก็จะมีการศึกษาเงื่อนไขและความเหมาะสมในการจัดทำความตกลงฯ แล้วนำมากำหนดเป็นท่าทีสำหรับการเจรจาและจัดทำความตกลงฯ บนพื้นฐานหลักการต่างตอบแทนและผลประโยชน์ร่วมกันเป็นหลักในการจัดทำความตกลงแต่ละฉบับอยู่แล้ว

(๒) ควรกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระบบขนส่งของประเทศ ทั้งทางบก ทางอากาศ และทางน้ำ ให้มีความสอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยมีแผนงานเตรียมกำลังคนเพื่อรองรับการขยายระบบคมนาคมที่ใช้เทคโนโลยีสูง รวมทั้งมีการบูรณาการทั้งโครงสร้าง กำลังคน และระบบงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีความพร้อมและครบถ้วน สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคม ได้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๕ ประกอบด้วย ๕ แผนงาน ได้แก่

๑) แผนงานการพัฒนารถไฟระหว่างเมือง

๒) แผนงานการพัฒนาโครงข่ายขนส่งสาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

๓) แผนงานการเพิ่มขีดความสามารถทางหลวงเพื่อเชื่อมโยงฐานการผลิตที่สำคัญของประเทศและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

๔) แผนงานการพัฒนาโครงข่ายการขนส่งทางน้ำ

๕) แผนงานการเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการขนส่งทางอากาศ โดยพัฒนาการขนส่งในรูปแบบต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้อง เชื่อมโยง และสนับสนุนซึ่งกันและกัน ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๘

ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย การพัฒนาโครงการด้านการขนส่งและจราจรต่างๆ ได้กำหนดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยกำหนดในขอบเขตการดำเนินงานเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยี การฝึกอบรม และการพัฒนาบุคลากร รวมทั้งกระทรวงคมนาคมมีนโยบายร่วมกับหน่วยงานกระทรวงอื่น เช่น กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อการพัฒนาบุคลากรในระดับต่างๆ ในรูปของการฝึกอบรม และหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อรองรับต่อการพัฒนาด้านการขนส่งและจราจรและเทคโนโลยีต่างๆ และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาวต่อไป ตัวอย่างการดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านคมนาคมขนส่ง ได้แก่

๑) การฝึกอบรมให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) การลงนาม MOU เครือข่ายพัฒนากำลังคนและความเชี่ยวชาญเทคโนโลยีด้านระบบขนส่งทางรางกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ๑๔ หน่วยงาน

๓) มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง

๔) โครงการวิจัยเทคโนโลยีระบบรางขั้นสูง

๕) บริษัทท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) และสถาบันการบินพลเรือน (สบพ.) ร่วมกันจัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรด้านการบินใน ๓ สาขาคือ สาขาการจัดการขนส่งสินค้าทางอากาศ สาขานิรภัย และสาขาการรักษาความปลอดภัยด้านการบิน

๖) การผลิตบุคลากรทางอุตสาหกรรมการบิน เป็นต้น

กระทรวงคมนาคมได้มีความร่วมมือสถาบันการศึกษาในการสนับสนุนพัฒนาหลักสูตรด้านระบบรางรองรับเพื่อการพัฒนาบุคลากรให้สามารถรองรับความต้องการตลาดแรงงานด้านระบบรางทั้งในปัจจุบันและในอนาคต นอกจากนี้ในโครงการความร่วมมือกับต่างประเทศ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศญี่ปุ่น ฯลฯ กระทรวงคมนาคมได้ดำเนินการจัดส่งบุคลากรไปฝึกอบรม ทั้งด้านการบริหารโครงการและด้านเทคนิค โดยได้มีการเริ่มการดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ พร้อมสนับสนุนให้ประเทศดังกล่าว เข้ามาตั้งฐานการผลิตหัวรถจักร อุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีอันจะช่วยพัฒนาบุคลากรของประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมและรองรับแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๕ ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

(๓) กรมเจ้าท่า ควรร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนงานแนวทาง เพื่อป้องกันและควบคุมการบุกรุกล่วงล้ำพื้นที่ทางทะเล และดูแลเรื่องการกัดเซาะชายฝั่งและตลิ่งที่เป็นปัญหา เช่น จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด จังหวัดนราธิวาส รวมทั้งควรศึกษาวิจัยเรื่องการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งและตลิ่งอย่างครอบคลุมและครบวงจร เนื่องจากที่ผ่านมาโครงการป้องกันการกัดเซาะตลิ่งมีการศึกษาวิจัยเฉพาะบางช่วงบางตอนทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ในองค์รวม

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมเจ้าท่า

กรมเจ้าท่า มีการดำเนินงาน ดังนี้

๑. แนวทางเพื่อป้องกันและควบคุมการบุกรุกล่วงล้ำพื้นที่ทางทะเล

๑.๑ ปัจจุบันรัฐบาลมีแนวคิดที่จะออกโฉนดชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาซึ่งจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการหาสถานที่อยู่ และอำเภอ/จังหวัด/กทม. ต้องไม่ออกเลขที่บ้าน น้ำ ไฟ สิ่งอำนวยความสะดวก ฯลฯ ให้ผู้บุกรุกส่วนผู้บุกรุกที่มีอยู่เดิม กรมเจ้าท่ามีนโยบายไม่อนุญาตให้มีการรุกล้ำเพิ่ม สิ่งที่มีอยู่เดิมให้พังชำรุดโดยธรรมชาติ และได้ร่วมมือกับท้องถิ่นในการดำเนินการรื้อถอนต่อไป

๑.๒ การปักหลักเขตเพื่อหาพิกัด และสร้างแผนที่ด้วยระบบดาวเทียม GPS เพื่อไม่ให้มีการรุกล้ำเพิ่มเติม

๑.๓ กรมฯ ได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นในระดับจังหวัด โดยการป้องกันและควบคุม ห้ามมิให้มีการสร้างต่อเติมสิ่งก่อสร้างที่รุกล้ำเดิม ซึ่งการอนุญาตจะต้องได้รับความเห็นชอบจากจังหวัดด้านผังเมืองว่าการก่อสร้างต้องไม่ขัดต่อแผนพัฒนาจังหวัดและผังเมืองหรือกีดขวางการไหลของการพัฒนาทางน้ำ เพื่อกรมฯ นำมาประกอบการพิจารณาอนุญาตต่อไป

๑.๔ ในบางพื้นที่ในที่สาธารณะที่เกิดการตื้นเขินน้ำท่วมไม่ถึง กฎหมายกำหนดให้ต้องขออนุญาตจากอำเภอ ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.๒๔๕๗

๒. แนวทางการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งและตลิ่งที่เป็นปัญหา

๒.๑ แนวทางแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

๑) ระดับนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศ เช่น การจัดทำแผนแม่บทที่มีลักษณะยืดหยุ่น เข้ากับลักษณะของปัญหา การรักษาเส้นชายฝั่ง (เขตแดน) ของประเทศ การพิจารณาจัดทำโซนนิ่ง มาตรการผังเมือง การมีแนวกันชน (Buffer Zone) เพื่อให้พื้นที่ชายฝั่งทะเลเปลี่ยนแปลงและสามารถปรับสมดุลตามธรรมชาติได้ การรวบรวมปรับปรุงฐานข้อมูลเส้นฐานชายฝั่งอย่างต่อเนื่อง และการปรับแผนมาตรการเป็นระยะอย่างเหมาะสม เป็นต้น

๒) ระดับปฏิบัติการ ซึ่งยังคงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะพื้นที่วิกฤต เร่งด่วนหรือเกิดภัยพิบัติ และเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งกรมเจ้าท่าได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการรับรู้และการยอมรับของประชาชนในพื้นที่โครงการเป็นสำคัญ มีการบูรณาการ จัดให้มีการรับฟังความเห็นของหน่วยงานราชการส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น ตลอดจนประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อนำความเห็นต่างมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานโครงการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของทุกฝ่าย

๓) การดำเนินการที่ผ่านมา กรมเจ้าท่าได้ศึกษาแผนแม่บทการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ในพื้นที่เร่งด่วนและวิกฤตที่สุดของประเทศไทย คือบริเวณอ่าวไทยตอนบนในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่จังหวัดเพชรบุรี ถึงจังหวัดชลบุรี ระยะทางรวมประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร และใช้ผลการศึกษานี้เป็นกรอบวางแผนในการขอจัดสรรงบประมาณก่อสร้างมาโดยลำดับ

๔) ปัจจุบันกรมเจ้าท่าได้ดำเนินงานในลักษณะบูรณาการในการแก้ไขปัญหาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การให้ความร่วมมือในการจัดส่งเจ้าหน้าผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการประชุมสัมมนา ให้ความคิดเห็นเพื่อประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง อีกทั้งได้เชิญผู้แทนจากหน่วยงานดังกล่าว เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการกำกับการศึกษา โครงการศึกษา และสำรวจ ออกแบบเพื่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ของกรมเจ้าท่า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการองค์ความรู้ และแผนงาน

ร่วมกัน นอกจากนี้ กรมเจ้าท่า ยังได้ชะลอโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งไว้หลายโครงการ เพื่อรอผลการศึกษาและวางแผนแม่บทการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยตอนบน (จากปากแม่น้ำแม่กลอง ถึงปากแม่น้ำบางปะกง) และอ่าวไทยตอนล่าง (จากแหลมตะลุมพุก จังหวัดนครศรีธรรมราช ถึงหาดทรายแก้ว จังหวัดสงขลา) รวมทั้งชายฝั่งภาคตะวันออก (จากจังหวัดชลบุรี ถึงจังหวัดตราด) ที่ดำเนินการโดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยมุ่งหวังจะให้การดำเนินการของกรมเจ้าท่าในอนาคตสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และรูปแบบที่ได้วางไว้ตามผลการศึกษาดังกล่าว นับว่าเป็นก้าวสำคัญของการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งของประเทศ นอกจากนี้กรมเจ้าท่ายังได้แจ้งแผนงานและโครงการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาให้ได้ทราบเป็นระยะ เพื่อเป็นการบูรณาการแผนงานในระดับพื้นที่อีกด้วย

๕) สำหรับเรื่องการวิจัย กรมเจ้าท่าเป็นหน่วยงานปฏิบัติจึงไม่มีงานด้านการค้นคว้าและวิจัยโดยตรง การดำเนินงานเป็นลักษณะการว่าจ้างที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญงานเป็นพิเศษมาดำเนินการออกแบบ อย่างไรก็ตาม กรมเจ้าท่าคงยังให้ความสำคัญต่อองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในงานค้นคว้าวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งที่ดำเนินการโดยสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และ/หรือหน่วยงานอื่น ๆ โดยจัดเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญเฉพาะด้านเข้าร่วมการประชุม สัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ และรับฟังผลการค้นคว้าวิจัย เช่น โครงการเขื่อนสลายพลังงานคลื่นที่ชายฝั่งอ่าวไทยตอนบนบริเวณวัดขุนสมุทรจีน จังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินงานโดยคณะวิจัยจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โครงการปะการังเทียมป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ที่บริเวณหาดเก้าเส้ง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ดำเนินงานโดยคณะวิจัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นต้น โดยมุ่งหวังการมีส่วนร่วมและการบูรณาการองค์ความรู้ด้านการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง และนำผลการค้นคว้าวิจัยมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อโครงการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งของกรมเจ้าท่าในอนาคตต่อไป ซึ่งนับเป็นการบูรณาการองค์ความรู้อีกทางหนึ่งด้วย

๖) กรมเจ้าท่ามีแผนที่จะปรับปรุงประสิทธิภาพโครงสร้างป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งที่ได้ดำเนินไว้แล้ว เช่น การเสริมระดับเขื่อนป้องกันการกัดเซาะในพื้นที่ต่างๆ การเสริมทรายชายหาดเพื่อรักษาสมดุล การปลูกป่าชายเลนด้านหลังโครงสร้างป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งเพื่อเร่งสมดุล และเร่งการงอกของพื้นที่ชายฝั่งเป็นต้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐ กรมเจ้าท่าได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งบริเวณพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด คืองานศึกษาจัดหาแหล่งทรายเพื่อเสริมชายหาดป้องกันการกัดเซาะบริเวณชายฝั่งภาคตะวันออก (ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด) วงเงินสัญญา ๑๔.๖๖๘๐ ล้านบาท อยู่ระหว่างดำเนินงาน และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส คือ งานจ้างเหมาขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำ (Sand ByPassing) ร่องน้ำนราธิวาสและร่องน้ำบริเวณเกาะยาว วงเงิน ๑๔๑.๖ ล้านบาท

๒.๒ การแก้ไขปัญหาตลิ่งพังเป็นภารกิจหนึ่งที่สำคัญของกรมฯ ซึ่งได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด เพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและป้องกันการพังทลายของตลิ่งริมแม่น้ำเนื่องจากการกัดเซาะของกระแสน้ำและเพื่อรักษาสภาพของแนวลำน้ำให้คงอยู่ในสภาพเดิม โดยเฉพาะบริเวณที่เป็นคุ้งน้ำและลดปริมาณของตะกอนในแม่น้ำ ทำให้การสัญจรทางน้ำสะดวกขึ้นและบรรเทาการเกิดอุทกภัย ตลอดจนการควบคุมการก่อสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ และป้องกันการเททิ้งสิ่งปฏิกูลลงไปในแม่น้ำ

(๔) กรมการขนส่งทางบก ควรมีมาตรการกำกับดูแลรถโดยสารสาธารณะที่วิ่งระหว่างเมืองหรือระหว่างจังหวัด โดยกำหนดระเบียบหลักเกณฑ์ในการควบคุมและเข้มงวดในการบังคับใช้ เช่น ชั่วโมงในการขับรถของพนักงานขับรถ รวมทั้งกำหนดบทลงโทษ และอาจมีการจัดประกวดพนักงานขับรถโดยสารสาธารณะในเส้นทางต่าง ๆ โดยมีการให้รางวัลเป็นสิ่งจูงใจ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี

รวมทั้งร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจจราจร และกรุงเทพมหานคร ในการอบรมมารยาทของผู้ใช้รถใช้ถนน การจัดทำป้ายจราจร ป้ายบอกทาง สัญญาณไฟต่าง ๆ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมการขนส่งทางบก

มาตรการด้านความปลอดภัยของรถโดยสารสาธารณะแบ่งออกเป็น ๔ มาตรการ ดังนี้

๑. มาตรการด้านตัวรถ

๑.๑ ผู้ประกอบการขนส่งจะต้องไม่ใช้หรือยินยอมให้ผู้ใดนำรถที่มีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรง หรือมีเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบไม่ถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมาใช้ทำการขนส่ง

๑.๒ กำหนดให้รถโดยสารสาธารณะตรวจสภาพ ปีละ ๒ ครั้ง (ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสภาพรถ ตามเงื่อนไขในใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๐ (บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้นไป)

๑.๓ กำหนดให้รถโดยสารมาตรฐาน ๑ (ก) และรถตู้โดยสารสาธารณะต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยทุกที่นั่ง

๑.๔ ให้ผู้ตรวจการขนส่งออกตรวจสอบและปราบปรามรถโดยสารสาธารณะที่มีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรงเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

๑.๕ การกำหนดอายุการใช้งานของรถตู้โดยสารประจำทาง (รถโดยสารปรับอากาศชั้น ๒ ไม่เกิน ๒๐ ที่นั่ง) กรมการขนส่งทางบกได้พิจารณาเห็นว่าเดิมรถตู้โดยสารประจำทางจำนวนมากมีสภาพทรุดโทรม เนื่องจากมีอายุการใช้งานมาเป็นเวลานาน และเป็นการใช้งานในลักษณะรถโดยสารประจำทางซึ่งต้องวิ่งให้บริการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกวันจนขาดการดูแลบำรุงรักษาที่เหมาะสม กรมการขนส่งทางบกจึงได้นำเสนอคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้กำหนดอายุการใช้งานของรถตู้โดยสารประจำทางมาตรฐาน ๒ (จ) ให้มีอายุการใช้งานไม่เกิน ๑๐ ปีนับแต่วันจดทะเบียนครั้งแรก สำหรับรถตู้โดยสารที่มีอายุการใช้งานเกิน ๑๐ ปีนับแต่วันจดทะเบียนครั้งแรกจะต้องเปลี่ยนเป็นรถใหม่ ภายในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ และคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติอนุมัติในหลักการให้กำหนดเงื่อนไขการใช้รถที่มีลักษณะเป็นรถตู้โดยสารทุกมาตรฐาน ที่ขอกำหนดเส้นทางใหม่ หรือขอกำหนด(ปรับปรุง) เงื่อนไขการเดินรถให้สามารถใช้ประกอบการเป็นรถโดยสารประจำทางได้ไม่เกิน ๗ ปี

๒. มาตรการด้านผู้ขับรถ

๒.๑ ผู้ขับรถโดยสารสาธารณะต้องมีใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ และตรงตามประเภทและชนิดของรถที่ใช้ทำการขนส่ง และใบอนุญาตขับรถต้องไม่สิ้นอายุ

๒.๒ ผู้ขับรถต้องผ่านการอบรมตามประเภทและชนิดของใบอนุญาตขับรถ (อย่างน้อย ๑๒ ชั่วโมง) ตลอดจนต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการต่ออายุใบอนุญาตทุกครั้ง (อย่างน้อย ๒ ชั่วโมง)

๒.๓ ผู้ขับรถโดยสารสาธารณะ ต้องผ่านการตรวจสอบประวัติการทำงาน ข้อมูลการกระทำความผิดและการเกิดอุบัติเหตุ

๒.๔ ผู้ขับรถจะต้องบันทึกรายการต่าง ๆ ในสมุดประจำรถ

๒.๕ ผู้ขับรถต้องไม่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในขณะขับรถ เว้นแต่จะมีอุปกรณ์เสริมสำหรับการสนทนาโดยไม่ต้องถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่

๒.๖ หากผู้ขับรถฝ่าฝืนกระทำผิดกฎหมาย มีมาตรการลงโทษ เช่น เปรียบเทียบปรับ พักใช้ใบอนุญาต หรือเพิกถอนใบอนุญาต

๒.๗ ผู้ขับรถต้องขับรถไม่เกินชั่วโมงการทำงานตามที่กฎหมายกำหนด (ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถปฏิบัติหน้าที่ขับรถติดต่อกันเกินสี่ชั่วโมงนับแต่ขณะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ขับรถ แต่ถ้าในระหว่างนั้น ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถได้พักติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าครึ่งชั่วโมงก็ให้ปฏิบัติหน้าที่ขับรถต่อไปได้อีกไม่เกินสี่ชั่วโมงติดต่อกัน

๒.๘ จัดอบรมเพิ่มศักยภาพพนักงานขับรถโดยสารสาธารณะทั้งในช่วงปกติและช่วงเทศกาล

๒.๙ ผู้ขับรถโดยสารสาธารณะ แอลกอฮอล์ต้องเป็นศูนย์

๓. มาตรการด้านผู้ประกอบการ

๓.๑ ผู้ประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสาร ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง (กฎกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. ๒๕๕๔) ดังนี้

๑) ไม่ใช้หรือยินยอมให้บุคคลต่อไปนี้ปฏิบัติหน้าที่ขับรถ

(ก) บุคคลที่ไม่มีใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ หรือมีใบอนุญาตไม่ตรงตามประเภทและชนิดของรถที่ใช้ทำการขนส่ง หรือมีใบอนุญาตที่สิ้นอายุแล้ว

(ข) ผู้ขับรถที่ปฏิบัติหน้าที่เกินชั่วโมงการทำงานตามที่กฎหมายกำหนด

(ค) ผู้ขับรถซึ่งหย่อนความสามารถในการขับรถ

๒) จัดให้มีเครื่องหมายแสดงการห้ามสูบบุหรี่ติดไว้ในบริเวณที่มองเห็นได้ชัดเจนภายในตัวรถ

๓) จัดให้มีคำเตือนมิให้ขึ้นหรือลงรถนอกบริเวณที่มีเครื่องหมายหยุดรถ ติดไว้ในบริเวณที่มองเห็นได้ชัดเจนที่ตัวรถด้านนอกและภายในรถ

๔) จัดให้มีข้อมูลชื่อตัว ชื่อสกุล เลขที่ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ผู้ประจำรถและหมายเลขทะเบียนรถ ติดไว้ในบริเวณที่มองเห็นได้ชัดเจนภายในตัวรถ

๕) จัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแจ้งภัยและเหตุร้ายติดไว้ในบริเวณที่มองเห็นได้ชัดเจนภายในตัวรถ

๖) จัดให้มีเครื่องหมายหรือสัญญาณแสดงเมื่อจำเป็นต้องจอดรถในทางเดินรถเนื่องจากเครื่องยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์ส่วนควบของรถขัดข้อง

๗) มีการบันทึกประวัติผู้ประกอบการขนส่งที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขมาตรการควบคุมความปลอดภัยที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตประกอบการขนส่ง เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาเพิกถอนหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาตประกอบการขนส่ง

๓.๒ ผู้ประกอบการขนส่งต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตประกอบการขนส่งเกี่ยวกับมาตรฐานรถ จำนวนรถ จำนวนเที่ยว อัตราค่าขนส่งฯ (ค่าโดยสาร) และจุดจอดรถ

๓.๓ ผู้ประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทางและไม่ประจำทาง ต้องติดตั้งระบบกำหนดตำแหน่งบนโลก (GPS) ในรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งรวมทั้งรายงานข้อมูลตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด (สำหรับรถโดยสาร หมวด ๒ ของ บขส. บังคับใช้ตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖ สำหรับรถ

โดยสาร หมวด ๒ ที่เข้าร่วมกับ บขส. รถหมวด ๓ หมวด ๑ และ ๔ และรถไม่ประจำทาง อนุมัติในหลักการให้อำนาจนายทะเบียนกลางประกาศกำหนด)

๔. มาตรการเสริม

๔.๑ ให้ผู้ตรวจการขนส่งออกตั้งด่านตรวจรถและผู้ประจำรถเป็นประจำทุกเดือน

๔.๒ การรณรงค์ป้องกันและลดอุบัติเหตุบนท้องถนนในช่วงเทศกาลปีใหม่ สงกรานต์ เทศกาลสำคัญประจำจังหวัด และวันหยุดต่อเนื่องตั้งแต่ ๔ วัน ให้ผู้ตรวจการออกตรวจความพร้อมของรถโดยสารสาธารณะและผู้ประจำรถ ณ สถานีขนส่งผู้โดยสาร/บนถนนสายหลัก/สายรอง/อู่ของผู้ประกอบการขนส่ง/ท่ารถในช่วงก่อนถึงเทศกาลฯไม่น้อยกว่า ๑ เดือน

๔.๓ จัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียนรถโดยสารสาธารณะ ๑๕๘๔ ณ กรมการขนส่งทางบก และ สขจ. ทุกจังหวัดจัดตั้งศูนย์ประวัติผู้ประจำรถ เพื่อจัดเก็บข้อมูล ผู้ประจำรถ และการกระทำความผิด

ทั้งนี้ ในการออกใบอนุญาตขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ กรมการขนส่งทางบกได้ดำเนินการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามหลักสูตร จำนวน ๔ ชั่วโมงเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย มารยาทในการขับรถ กฎจราจร กฎและระเบียบต่างๆ ที่จำเป็นในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย ซึ่งในอนาคตจะมีการปรับหลักสูตรและเพิ่มชั่วโมงการอบรมเป็น ๘ ชั่วโมง เพื่อให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกที่ดีในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยให้แก่ผู้ขับขี่รถ นอกจากนี้กรมการขนส่งทางบกยังได้มีการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้แก่ผู้ใช้รถใช้ถนน ผ่านรายการ ๑ นาทีกับ กปถ. อย่างต่อเนื่องเป็นประจำ เพื่อให้การเดินทางของประชาชนเกิดความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

(๕) กรมการขนส่งทางบก ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการออกใบอนุญาตใบขับขี่ให้รวดเร็วขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และควรกำหนดมาตรฐานที่ชัดเจนว่าผู้ที่ได้รับใบอนุญาตต้องมีความสามารถในการขับขี่ได้อย่างถูกต้องตามกฎระเบียบ และมีมารยาทในการใช้รถใช้ถนน เพื่อเป็นการลดอุบัติเหตุ และเกิดความปลอดภัยแก่เพื่อนร่วมทาง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมการขนส่งทางบก

กรมการขนส่งทางบก มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. มาตรฐานการดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

กรมการขนส่งทางบกให้ความสำคัญ และตระหนักถึงความปลอดภัยผู้ขับรถทุกประเภท เพื่อให้การออกใบอนุญาตขับรถเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถคัดกรองผู้ขับรถที่มีความรู้ความสามารถในการขับรถได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัย กรมการขนส่งทางบกได้กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนของการขอรับใบอนุญาตขับรถตามประเภทของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ได้แก่ รถจักรยานยนต์ รถยนต์ เป็นต้น และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ได้แก่ รถโดยสาร รถบรรทุก รถบรรทุกวัตถุอันตราย เป็นต้น โดยกำหนดมาตรฐานขั้นตอนของการขอรับใบอนุญาตขับรถ ดังนี้

ขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตขับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์	ขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตขับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก
๑. อบรมตามหลักสูตรที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด ดังนี้ ๑) อบรมภาคทฤษฎี จำนวน ๔ ชั่วโมง สำหรับการขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อและใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ทั้งประเภทชั่วคราว และส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ และใบอนุญาตขับรถใช้งานเกษตรกรรม หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น หัวข้อการอบรม ประกอบด้วย กฎหมายจราจร และกฎหมายเกี่ยวข้อง การขับรถอย่างปลอดภัย มารยาทในการขับรถ ๒) อบรมภาคทฤษฎี จำนวน ๕ ชั่วโมง สำหรับการขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ๓) อบรมภาคทฤษฎี จำนวน ๓ ชั่วโมง สำหรับการขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ	๑. อบรมตามหลักสูตรที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด ดังนี้ ๑) อบรมภาคทฤษฎี จำนวน ๑๒ ชั่วโมง สำหรับการขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับชนิดที่ ๑ และชนิดที่ ๒ ๒) อบรมภาคทฤษฎี จำนวน ๓ ชั่วโมง สำหรับการขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับชนิดที่ ๓ และชนิดที่ ๒ ๓) อบรมภาคทฤษฎี จำนวน ๓ ชั่วโมง สำหรับการขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับชนิดที่ ๔ (วัตถุอันตราย)
๒. การทดสอบสมรรถภาพร่างกายผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ	๒. การทดสอบสมรรถภาพร่างกายผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ
๓. การทดสอบข้อเขียนผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐	๓. การทดสอบข้อเขียนผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถต้องได้คะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ ๗๕ ขึ้นไป จึงให้ถือว่าผ่านการทดสอบข้อเขียน
๔. ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถต้องผ่านการทดสอบการขับรถตามท่าที่กำหนด โดยต้องผ่านท่าทดสอบขับรถรวมสามท่า	๔. ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถต้องผ่านการทดสอบการขับรถตามท่าที่กำหนด โดยต้องผ่านท่าทดสอบขับรถรวมสามท่า

๒. แนวทางการพัฒนาระบบใบอนุญาตขับรถ ประกอบด้วย

๒.๑ ด้านหลักสูตรการอบรม ดำเนินการดังนี้

๒.๑.๑ เพื่อรองรับการเพิ่มชั่วโมงการอบรมภาคทฤษฎีเป็น ๑๕ ชั่วโมงในอนาคต กรมการขนส่งทางบกได้จัดทำโครงการพัฒนาเนื้อหาวิชาการสำหรับอบรมและทดสอบใบอนุญาตขับรถใหม่ เพื่อเพิ่มคุณภาพของผู้ขับรถในการลดอุบัติเหตุสู่ทศวรรษความปลอดภัยทางถนน โดยว่าจ้างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นที่ปรึกษา เพื่อศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบ และจัดทำเนื้อหาวิชาการหลักสูตรการอบรมภาคทฤษฎีสำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ประกอบด้วย

๑) ออกแบบคู่มือหรือชุดฝึกอบรมสำหรับการอบรมหลักสูตร ๘ ชั่วโมง และ ๑๕ ชั่วโมง

๒) จัดทำเนื้อหาการอบรมสำหรับผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ

๓) จัดทำเนื้อหาการอบรมเพื่อฟื้นฟูพฤติกรรมสำหรับผู้ขับรถที่กระทำผิดบ่อยครั้ง

๔) จัดทำข้อเสนอแนะด้านเทคนิคการอบรมที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

๕) ศึกษาโอกาสความก้าวหน้าในการเติบโตในสายวิชาชีพวิทยากร ผู้ดำเนินการอบรมผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถและเส้นทางความก้าวหน้าในสายงานของวิทยากร เช่น การรับรองวิทยฐานะ เป็นต้น

๒.๑.๒ เพื่อเพิ่มความเข้มข้นโดยเฉพาะผู้ขับรถซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงที่ต้องใช้ทักษะการขับรถสูงกว่าปกติ เมื่อเกิดอุบัติเหตุมีอัตราการเสียชีวิตสูง กรมการขนส่งทางบกได้จัดทำโครงการว่าจ้างที่ปรึกษา ศึกษาปัจจัยของการขับรถอย่างปลอดภัยและสร้างหลักสูตรการขับรถที่ต้องใช้ทักษะขั้นสูง เพื่อใช้เป็นหลักสูตรอบรมผู้ขับรถที่ต้องใช้ทักษะการขับรถขั้นสูง จำนวน ๖ ประเภท ได้แก่ รถโดยสารสองชั้น รถที่ใช้รับส่งนักเรียน รถแท็กซี่ รถโดยสารสาธารณะ รถบรรทุกขนาดใหญ่ รถบรรทุกวัตถุอันตราย และรถบรรทุกวัตถุอันตรายระหว่างประเทศ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาผู้ขับรถของประเทศไทยให้มีองค์ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และความชำนาญอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการขับรถ และจิตสำนึกความปลอดภัยในการป้องกันและลดอุบัติเหตุได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ ด้านการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย

เพื่อให้การออกใบอนุญาตขับรถมีความเหมาะสมกับประเภทของยานพาหนะ เกิดความปลอดภัยต่อผู้ขับรถ และได้มาตรฐานของการออกใบอนุญาตขับรถ กรมการขนส่งทางบก ได้ศึกษาเพื่อพัฒนาระบบใบอนุญาตขับรถให้เหมาะสมกับประเทศไทย ซึ่งผลการศึกษากำหนดให้การออกใบอนุญาตขับรถให้เป็นไปตามกายภาพของรถ สำหรับรถจักรยานยนต์ให้แบ่งตามขนาดของเครื่องยนต์ ได้แก่ รถจักรยานยนต์ขนาดเล็กไม่เกิน ๑๒๕ cc รถจักรยานยนต์ขนาดกลางไม่เกิน ๔๐๐ cc รถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่เกิน ๔๐๐ cc (บิ๊กไบค์)

ในปัจจุบัน กรมการขนส่งทางบกอยู่ระหว่างการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายใหม่ โดยการรวมพระราชบัญญัติรถยนต์ และพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก เข้าด้วยกัน ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องในรายละเอียดของกฎหมาย ก่อนนำเสนอที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

๓. แนวทางการส่งเสริมให้ความรู้การใช้รถใช้ถนนที่ถูกต้องและปลอดภัย

เนื่องจากในปัจจุบันมีการนำรถจักรยานมาใช้ขับขี่บนท้องถนนมากขึ้น ซึ่งในหลักการผู้ใช้รถควรจะต้องมีใบอนุญาตขับรถ อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญประการหนึ่งซึ่งกรมการขนส่งทางบกให้ความสำคัญ คือ การให้ความรู้การใช้รถใช้ถนนที่ถูกต้องและปลอดภัย ซึ่งจะช่วย แก้ไข ป้องกัน และลดการเกิดอุบัติเหตุทางถนนลงได้ และในการอบรมภาคทฤษฎีให้กับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กรมการขนส่งทางบกได้กำหนดหลักสูตร หัวข้อกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ซึ่งผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจะต้องเข้ารับการอบรมเนื้อหาจะครอบคลุมทุกลักษณะตามที่กำหนดไว้กฎหมาย ได้แก่ การใช้รถ สัญญาณจราจรและเครื่องหมาย การใช้ทางเดินรถ การใช้ทางเดินรถที่จัดเป็นช่องเดินรถประจำทาง ข้อกำหนดเกี่ยวกับ

ความเร็วของรถ การขับรถผ่านทางร่วมทางแยกหรือวงเวียน การลากรถ หรือการจูงรถ หรือรถจักรยาน เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถใช้รถใช้ถนนได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

เพื่อเป็นการวางรากฐานการสร้างจิตสำนึกการใช้รถใช้ถนนที่ถูกต้องและปลอดภัยขั้นเริ่มต้นโดยเริ่มจากการขับขี่รถจักรยาน กรมการขนส่งทางบกได้จัดทำแผนงาน/โครงการที่สำคัญด้านความปลอดภัยทางถนน โดยมีเป้าหมายเพื่อป้องกันแก้ไข และลดอุบัติเหตุทางถนน ประกอบด้วย

๓.๑ โครงการสนามจราจรเยาวชนเสริมสร้างจิตสำนึกความปลอดภัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

วัตถุประสงค์ : โครงการที่นำไปสู่ความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน ประกอบด้วย

๑) เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎจราจร การใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้องและปลอดภัย

๒) เพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการขี่รถจักรยานสองล้ออย่างถูกต้องและปลอดภัย

๓) เพื่อวางรากฐานด้านจิตสำนึกความปลอดภัยและวินัยจราจรในการใช้รถใช้ถนน

๔) เพื่อขยายผลการดำเนินการการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมเป้าหมายมากขึ้น

๕) เพื่อประชาสัมพันธ์และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านการส่งเสริมความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน

แนวทางการดำเนินโครงการ

๑) การอบรมให้ความรู้ภาคทฤษฎี จำนวน ๒ ชั่วโมง ประกอบด้วยหัวข้อวิชาดังนี้

- กฎหมายจราจร
- การใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้องและปลอดภัย
- น้ำใจและวินัยจราจรในการใช้รถใช้ถนนร่วมกัน
- รถจักรยานที่ปลอดภัย ให้ความรู้เกี่ยวกับ อุปกรณ์ส่วนควบต่าง ๆ ของรถจักรยาน หมวกนิรภัยและการสวมที่ถูกต้อง การตรวจสภาพความพร้อมของรถจักรยานก่อนใช้งาน การขี่รถจักรยานอย่างถูกต้องและปลอดภัย

๒) การทดสอบความรู้หลังอบรม

๓) การฝึกปฏิบัติขี่รถจักรยานสองล้อในสนามจราจรจำลอง จำนวน ๒ ชั่วโมง ประกอบด้วย

- เรียนรู้การขี่รถจักรยานในสถานการณ์ต่างๆ
  ท่าที่ ๑ : การขี่ในทางคดเคี้ยว (ขี่ซิกแซ็ก)
  ท่าที่ ๒ : การบังคับการทรงตัวในทางแคบ (บนแผ่นยาง)
  ท่าที่ ๓ : การขี่ในทางลอดต่ำ (ลอดคาน)
  ท่าที่ ๔ : การขี่บนทางขรุขระ (บนไม้ระนาด)
- เรียนรู้การปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร จำนวนไม่น้อยกว่า๕ เครื่องหมาย

ผลการดำเนินโครงการ

โครงการสนามจราจรเยาวชนเสริมสร้างจิตสำนึกความปลอดภัย เริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๗ กรมการขนส่งทางบกดำเนินการจัดอบรม (ทั่วประเทศทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค) จำนวน ๔,๗๗๒ รุ่น นักเรียนที่ผ่านการอบรมจำนวน ๖๒๒,๔๒๐ คน

๓.๒ โครงการรณรงค์ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยของกรมการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๕๘

วัตถุประสงค์ : โครงการที่นำไปสู่ความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนประกอบด้วย

๑) เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีการสวมหมวกนิรภัยทุกครั้งเมื่อใช้รถ

๒) เพื่อลดความรุนแรงหรือผลกระทบจากการเกิดอุบัติเหตุ

๓) เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ตระหนักถึงความปลอดภัย

แนวทางการดำเนินโครงการ

- กรมการขนส่งทางบก จัดหาหมวกนิรภัยที่ได้มาตรฐาน มอก. จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ ใบ และจัดส่งหมวกนิรภัย ไปยังสำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ - ๕ และสำนักงานขนส่งจังหวัดทุกจังหวัด

- ในการรณรงค์ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย กำหนดให้สำนักงานขนส่งจังหวัดทุกจังหวัดดำเนินการผ่านโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่สำนักงานขนส่งจังหวัดดำเนินการทั้งกิจกรรมที่สำนักงานขนส่งจังหวัดดำเนินการเองหรือบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายทางด้านความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน โดยมีเป้าหมายให้ประชาชนที่ใช้รถจักรยานยนต์ทุกคนต้องสวมหมวกนิรภัยทั้งผู้ขับขี่และผู้นั่งซ้อนท้าย

(๖) การก่อสร้างสนามบินแห่งใหม่ ซึ่งมีแผนที่จะดำเนินการในหลายพื้นที่ ควรพิจารณาทบทวนถึงความจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญให้เหมาะสมสอดคล้องกับโครงการในพื้นที่ เนื่องจากสนามบินเดิมบางแห่งยังไม่ได้รับการปรับปรุงให้ดีเท่าที่ควร โดยเฉพาะจังหวัดที่มีการขยายตัวทางการค้า การเดินทาง การท่องเที่ยว เช่น จังหวัดเลย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดนราธิวาส ซึ่งสมควรปรับปรุงให้ทันกับการขยายตัวของภาคเอกชน พร้อมรองรับประชาชนที่มาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมการบินพลเรือน

ในเรื่องแผนการก่อสร้างสนามบินใหม่ กรมการบินพลเรือนได้ตั้งงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๒๕ ล้านบาท เพื่อดำเนินการจัดทำแผนแม่บทสนามบินทั่วประเทศ โดยจะจัดลำดับความสำคัญของสนามบินแต่ละแห่งว่าควรจะสร้างหรือปรับปรุงอย่างไร ในช่วงเวลาใด โดยพิจารณาเป็นภาพรวมของทั้งประเทศ กรมการบินพลเรือนได้ติดตามการเจริญเติบโตของผู้โดยสารที่ท่าอากาศยานต่างๆมาเป็นลำดับ สำหรับท่าอากาศยานเลย ปัจจุบันมีผู้โดยสารประมาณปีละ ๑ แสนคน และมีความจำเป็นต้องขยายห้องผู้โดยสารขาออกเนื่องจากสายการบินไทยแอร์เอเชียได้นำเครื่องบินขนาด๑๘๐ ที่นั่งมาให้บริการวันละ ๑ เที่ยวบิน จากเดิมที่สายการบินนกแอร์ที่ใช้เครื่องบินขนาด ๗๐ ที่นั่ง ให้บริการวันละ ๒ เที่ยวบิน ดังนั้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมการบินพลเรือนจะได้ดำเนินการขยายขนาดห้องผู้โดยสารขาออกเพิ่มขึ้นในวงเงิน ๕ ล้านบาท

- ท่าอากาศยานอุดรธานี ปัจจุบันมีผู้โดยสารประมาณปีละ ๒ ล้านคน กรมการบินพลเรือนได้ดำเนินการขยายอาคารที่พักผู้โดยสารพร้อมติดตั้งสะพานเทียบเครื่องบินใหม่แล้วเสร็จ โดยจะสามารถรับผู้โดยสารได้เพิ่มเป็นปีละ ๓.๕ ล้านคน นอกจากนี้กรมการบินพลเรือนได้เตรียมงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ไว้เพื่อการขยายลานจอดเครื่องบินเพิ่มขึ้นอีกด้วย

- ท่าอากาศยานร้อยเอ็ด ปัจจุบันมีผู้โดยสารประมาณปีละ ๒.๕ แสนคน ในขณะที่อาคารที่พักผู้โดยสารสามารถรับได้ ๗.๕ แสนคนต่อปี จึงยังสามารถรองรับผู้โดยสารที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคตได้

- ท่าอากาศยานนราธิวาส ปัจจุบันมีผู้โดยสารประมาณปีละ ๑.๒ แสนคน ในขณะที่อาคารที่พักผู้โดยสารสามารถรับได้ ๗.๕ แสนคนต่อปี จึงยังสามารถรองรับผู้โดยสารที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคตได้

(๗) กรมทางหลวง ควรกำหนดมาตรฐานในการออกแบบถนน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและการเชื่อมต่อระบบโลจิสติกส์ เช่น ช่องทางกลับรถไม่มีทางคู่ขนาน กำหนดจุดกลับรถไม่เหมาะสม ป้ายบอกทางไม่ชัดเจน การปลูกต้นไม้ขนาดใหญ่หรือต้นไม้สูงที่เกาะกลางถนนซึ่งบดบังทัศนวิสัย นอกจากนี้ ควรมีมาตรการป้องกัน ควบคุม การเผาป่าหรือหญ้าข้างทาง เพื่อลดอุบัติเหตุตามท้องถนน สำหรับการสร้างถนนผ่านแนวต้นไม้ใหญ่ควรก่อสร้างอุโมงค์แทน ซึ่งอาจจะมีราคาสูงแต่มีประโยชน์ในระยะยาวมากกว่าและยังช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งควรมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนให้มากขึ้น เนื่องจากงานของกรมทางหลวงหลายโครงการมีผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมทางหลวง

กรมทางหลวง ได้ทำการออกแบบถนนโดยยึดถือมาตรฐานการออกแบบทางและโครงสร้างที่เป็นหลักสากลอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นการออกแบบลักษณะถนนทางกายภาพ (Geometric design) การคำนวณระยะมองเห็นที่ปลอดภัย (Safety sight distance) การกำหนดจุดกลับรถและรูปแบบที่เหมาะสม รวมถึงป้ายเตือน/บังคับ สัญญาณไฟจราจรต่าง ๆ ซึ่งการออกแบบถนนดังกล่าวได้คำนึงถึงความปลอดภัยในการขับขี่สัญจรเป็นหลัก ทั้งนี้ กรมทางหลวงได้ดำเนินการพัฒนาโครงการทางหลวงเพื่อเชื่อมต่อโครงข่ายทางถนนให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นรวมถึงการเชื่อมต่อกับการขนส่งรูปแบบอื่นๆด้วย สำหรับการก่อสร้างอุโมงค์นั้น กรมทางหลวงได้มีแนวคิดที่จะก่อสร้างอุโมงค์ในบริเวณพื้นที่ภูเขาและลาดชัน เพื่อหลีกเลี่ยงการก่อสร้างถนนที่ผ่านแนวป่าไม้และลดความคดโค้งของแนวเส้นทาง ส่วนกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนนั้น กรมทางหลวงได้ให้ความสำคัญอยู่แล้ว ทั้งนี้กรมทางหลวงจัดให้มีกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่ในระยะเริ่มต้นของโครงการไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการศึกษาความเหมาะสม การออกแบบรายละเอียด หรือขั้นตอนการก่อสร้าง เพื่อให้ประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้รับรู้รับทราบข้อมูลโครงการอย่างถูกต้องและเพียงพอ และมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนข้อมูล ข้อคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาโครงการอันจะนำไปสู่การตัดสินใจในขั้นตอนต่าง ๆ ของโครงการอย่างเหมาะสมรอบคอบ และได้รับการยอมรับจากประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

(๘) กรมทางหลวงชนบท ควรมีการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสำรวจออกแบบการก่อสร้างถนนให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ มีความแข็งแรงคงทนสามารถรองรับน้ำหนักรถบรรทุกได้ตามมาตรฐาน เพื่อแก้ไขปัญหากรณีที่รถบรรทุกหลีกเลี่ยงด่านไปใช้ถนนทางหลวงชนบทแทน

ทำให้เกิดความเสียหายหลายจุด รวมทั้งกรณีถนนทรุดตัว คอสะพานทรุดตัว และมีการสำรวจเพื่อให้มีการบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมทางหลวงชนบท

กรมทางหลวงชนบท มีการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในขั้นตอนการสำรวจออกแบบ โดยได้มีการประสานกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด เพื่อนำข้อมูลที่จำเป็นมาใช้ประกอบในการออกแบบรายละเอียด และก่อสร้างตามหลักวิศวกรรมโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ขับขี่ และกรมทางหลวงชนบทได้ออกแบบเป็นไปตามมาตรฐานสากลและใช้น้ำหนักบรรทุกในการออกแบบเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งกรมฯ ได้มีมาตรฐานการออกแบบชั้นโครงสร้างทางรองรับประกาศของผู้อำนวยกรมทางหลวงชนบทเช่น รถบรรทุก ๑๐ ล้อ น้ำหนักรถบรรทุกรวม ๒๕ ตัน อีกทั้งในการออกแบบชั้นโครงสร้างทาง ได้พิจารณาใช้ข้อมูลปริมาณจราจรในระบบบริหารงานซ่อมบำรุงทาง (Pavement Maintenance Management System: PMMS) เพื่อประกอบการออกแบบชั้นโครงสร้างทางให้สามารถรองรับปริมาณจราจรในอายุการออกแบบที่ ๗ และ ๑๕ ปี ได้ และกรมทางหลวงชนบทมีแนวทางในการควบคุมรถบรรทุกน้ำหนักเกินรวมทั้งรถบรรทุกที่หลีกเลี่ยงด่านของกรมทางหลวงและมาใช้ถนนทางหลวงชนบทแทน ด้วยการดำเนินการจัดแบ่งหน่วยชั่งน้ำหนักยานพาหนะเคลื่อนที่ เป็น ๓ รูปแบบ เพื่อเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีขอบเขตหน้าที่แตกต่างกัน ดังนี้

๑. รูปแบบที่ ๑ ชุดปฏิบัติการ มีหน้าที่ในการจัดตั้งหน่วยชั่งน้ำหนักในสายทางที่แขวงทางหลวงชนบทรับผิดชอบ

๒. รูปแบบที่ ๒ ชุดสนับสนุน มีหน้าที่ในการจัดตั้งหน่วยชั่งน้ำหนักในสายทางที่สำนักงานทางหลวงชนบทรับผิดชอบ สนับสนุน และเพิ่มความถี่ในการตรวจสอบ

๓. รูปแบบที่ ๓ ชุดเฉพาะกิจ มีหน้าที่ในการจัดตั้งหน่วยชั่งน้ำหนักฯ ในสายทางที่มีปริมาณรถบรรทุกมากเป็นพิเศษทั่วประเทศ หรือสายทางที่ได้รับการร้องเรียน สำหรับกรณีถนนทรุดตัว คอสะพานทรุดตัว ปัจจุบันกรมฯ ได้มีมาตรฐานการก่อสร้าง Bearing Unit ในบริเวณพื้นที่ดินอ่อน และ Approach Slab ในบริเวณพื้นที่อื่น ๆ เพื่อป้องกันปัญหาการทรุดตัวบริเวณคอสะพานอยู่แล้ว สำหรับในการออกแบบถนนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อการทรุดตัว กรมฯ ได้ดำเนินการเจาะสำรวจสภาพชั้นดินโดยละเอียด เพื่อประกอบการออกแบบถนนให้มีความมั่นคงแข็งแรง และใช้โครงสร้างปรับระดับรองรับการทรุดตัวในทุกโครงการอยู่แล้ว

(๙) กรมทางหลวงชนบท ควรมีการทบทวนเพื่อจัดทำแผนการบำรุงซ่อมแซมถนนซึ่งได้โอนไปอยู่ในความดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอาจกำหนดเฉพาะเส้นทางที่มีความจำเป็นหรือเส้นทางที่ประชาชนสัญจรจำนวนมาก เนื่องจากทางหลวงชนบทส่วนใหญ่ที่โอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีการดูแลซ่อมบำรุง สร้างความเดือดร้อนให้ประชาชนเป็นอย่างมาก

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมทางหลวงชนบท

กรมทางหลวงชนบท ได้ทบทวนเพื่อจัดทำแผนการบำรุงซ่อมแซมถนน ซึ่งได้โอนไปอยู่ในความดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑. การติดตามประเมินผล

กรมทางหลวงชนบท (ทช.) ได้ติดตามประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพของถนนที่ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ไปแล้ว โดยสุ่มตัวอย่างสายทางจาก ๗๓๑ อปท.ทั่วประเทศ ระยะทาง ๓,๑๑๖ กม.พบว่า ประมาณร้อยละ ๔๑ มีสภาพผิวทางโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางหรือพอใช้ แต่ประมาณร้อยละ ๗๑ ยังมีปัญหาด้านความปลอดภัยในการใช้ทาง จำเป็นต้องปรับปรุงเช่น การปะซ่อมหลุมบ่อ การซ่อมสร้าง การตัดหญ้าต้นไม้ที่บดบังทัศนะวิสัยของผู้ขับขี่ การติดตั้งป้ายแนะนำบอกทิศทางเพิ่มเติม และปรับปรุงติดตั้งป้ายจราจร อุปกรณ์อำนวยความปลอดภัยต่าง ๆ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ติดตามผลการใช้งานมาตรฐาน คู่มือ ระบบฐานข้อมูลและระบบสนับสนุนต่าง ๆ ที่ได้จัดทำไว้และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ อปท. ไปแล้ว รวมทั้งสุ่มตรวจสอบถนนที่ได้รับงบอุดหนุนเฉพาะกิจของ อปท. ในพื้นที่ ๑๔ จังหวัด

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จะจัดทำระบบติดตาม ประเมินผลการส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการให้แก่ อปท. เช่น การใช้งานแบบมาตรฐาน และคู่มือปฏิบัติงาน การใช้งานระบบฐานข้อมูลทางหลวงท้องถิ่นและระบบงานต่างๆ ข้อมูล ประวัติการเข้าร่วมฝึกอบรม สัมมนาในหลักสูตรต่างๆ ของบุคลากร อปท. รวมถึงผลการซ่อมบำรุงทางหลวงท้องถิ่นที่ได้รับงบอุดหนุนเฉพาะกิจ

๒. กรณี อปท.บางแห่งไม่มีความสามารถในการดูแลซ่อมแซมถนนที่ได้รับถ่ายโอน

ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.๒๕๓๕ (แก้ไข พ.ศ.๒๕๔๙) และแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) ได้กำหนดว่า "ภารกิจที่ อปท. รับโอนแล้วหากเกินขีดความสามารถและไม่สามารถดำเนินการไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ให้ถือว่าเป็นหน้าที่ที่ อปท. นั้นจะต้องร้องขอความช่วยเหลือจาก อปท. อื่นหรือส่วนราชการดำเนินการแทนไปพลางก่อนได้โดยยังถือเป็นทรัพย์สิน/กรรมสิทธิ์หรือหน้าที่ความรับผิดชอบของ อปท. นั้นอยู่ และห้ามส่วนราชการและ อปท. รับถ่ายโอนภารกิจคืนไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ กรณีเกินขีดความสามารถของ อปท.และส่วนราชการที่ถ่ายโอนให้ร้องขอต่อ ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาเรื่องนั้น ๆ ต่อไป"

ทช. จึงได้ดำเนินการในส่วนที่สามารถกระทำได้ ภายใต้ขอบเขตดังกล่าวข้างต้น โดยได้ประสานงานกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) และสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. (ก.ก.ถ.) จัดทำข้อมูลรายละเอียดสายทางเพื่อขอให้ สถ. จัดตั้งงบอุดหนุนเฉพาะกิจในการซ่อมบำรุงถนนที่ถ่ายโอนให้แก่ อปท.ไปแล้ว ดังนี้

ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวนเงิน ๑,๘๐๐ ล้านบาท
ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวนเงิน ๑,๘๐๐ ล้านบาท
ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวนเงิน ๖๑๖ ล้านบาท
ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท
ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวนเงิน ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท (สถ. คาดว่าจะได้ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท)

นอกจากนี้ ยังมีแผนที่จะรวบรวมข้อมูลถนนถ่ายโอนที่มีปัญหาดังกล่าว เพื่อจัดทำกำหนดแนวทางและแผนการบริหารจัดการเพื่อลดปัญหา และสอดคล้องกับแนวทางของ ก.ก.ถ. ต่อไปด้วย ซึ่งตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ ที่เห็นว่าอาจกำหนดเฉพาะเส้นทางที่มีความจำเป็นหรือเส้นทางที่ประชาชนสัญจรจำนวนมากไว้ในแผนดังกล่าวนี้

ในส่วนของการฝึกอบรมนั้น ทช. ได้ดำเนินการฝึกอบรมบุคลากรด้านช่างให้แก่ อปท. ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๗ ถึงปัจจุบันกว่า ๙๓,๐๐๐ คน – หลักสูตร โดยมีมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่นแบบมาตรฐาน

งานทางและสะพาน คู่มือตำรา สื่อการเรียนการสอนวิชาการงานทาง ตั้งแต่ขั้นตอนการสำรวจออกแบบ การก่อสร้างและซ่อมบำรุงทางเพื่อเป็นคู่มือให้บุคลากรด้านช่างของ อปท. ใช้ในการปฏิบัติงานด้วยแล้ว

(๑๐) องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ควรปรับปรุงตัวชี้วัดการดำเนินงานโดยกำหนดเป็นจำนวนเส้นทางที่ทำกำไรเพิ่มขึ้นเพื่อสะท้อนถึงการขาดทุนที่ลดลง และควรมีแนวคิดที่จะพัฒนาตนเองในเชิงพาณิชย์ ลดหนี้ที่สะสมมาอย่างต่อเนื่อง เช่น ลดจำนวนบุคลากร ลดค่าใช้จ่าย ปรับปรุงเส้นทางรถประจำทางไม่ให้ทับซ้อนเส้นทางกัน ปรับระบบการให้สัมปทานเดินรถใหม่ รวมทั้งมีการกำหนดจุดเชื่อมโยงกับระบบการขนส่งมวลชนรูปแบบอื่น เช่น สถานีรถไฟฟ้า หรือท่าเรือ สำหรับรถโดยสารที่ไม่ได้ใช้งานแล้วควรนำขายทอดตลาด เพื่อให้มีรายได้และแบ่งเบาภาระในการเช่าที่จอดรถ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ มีภารกิจในการให้บริการขนส่งผู้โดยสารในเขตกรุงเทพและปริมณฑลด้วยรถโดยสารประจำทาง ซึ่งเป็นสาธารณูปโภคของรัฐที่ให้บริการแก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลางโดยไม่หวังผลกำไร โดยจัดเส้นทางการเดินรถให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกในการเดินทาง ประกอบกับค่าโดยสารที่จัดเก็บต่ำกว่าต้นทุนที่แท้จริง จึงไม่สามารถกำหนดเส้นทางที่ทำกำไรเพิ่มขึ้นเพื่อสะท้อนถึงการขาดทุนที่ลดลง

ตามมติคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ คนร.ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๘ เห็นชอบให้องค์การดำเนินการในฐานะผู้ประกอบการ (Operator) และให้กรมการขนส่งทางบก (ขบ.) ทำหน้าที่เป็นผู้กำกับดูแล (Regulator) และให้กระทรวงคมนาคม (คค.) สร้างความชัดเจนในการปรับปรุงเส้นทางและการจัดสรรเส้นทางระหว่างองค์การและรถร่วมบริการ ซึ่ง คค. ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันปฏิรูปเส้นทางเดินรถไม่ให้ทับซ้อนกัน และให้มีความเชื่อมโยงกับระบบการขนส่งในรูปแบบอื่น โดยกำหนดเส้นทางเดินรถใหม่รวม ๑๗๒ เส้นทาง (รถองค์การ ๘๗ เส้นทาง และรถร่วมบริการ ๘๕ เส้นทาง) แยกเป็นเส้นทางชั้นใน ๔๔ เส้นทาง (องค์การ ๑๕ เส้นทาง รถร่วม ๒๙ เส้นทาง) เส้นทางชั้นกลาง ๕๓ เส้นทาง (องค์การ ๒๗ เส้นทาง รถร่วม ๒๖ เส้นทาง) และเส้นทางชั้นนอก ๗๕ เส้นทาง (รถองค์การ ๔๕ เส้นทาง รถร่วม ๓๐ เส้นทาง) ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมได้ส่งเรื่องการปฏิรูปเส้นทางดังกล่าวให้ คนร.พิจารณาแล้ว

สำหรับรถโดยสารที่ไม่ได้ใช้งานแล้วขององค์การที่มีอยู่ในขณะนี้จำนวน ๗๘๖ คัน องค์การอยู่ระหว่างดำเนินการขายทอดตลาด กรณีดังกล่าวจะทำให้องค์การมีรายได้ประมาณ ๖๙.๔๔๖ ล้านบาท และลดค่าใช้จ่ายจากการเช่าอู่จอดรถ และค่าจ้างรักษาความปลอดภัยปีละ ๕.๕๐๘ ล้านบาท

(๑๑) องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ควรมีมาตรการในการควบคุมรถร่วมบริการเพื่อแก้ปัญหาการให้บริการ โดยอาจใช้ระบบ GPS หรือกล้องวงจรปิด และมีการเปิดรับเรื่องร้องเรียนผ่านช่องทางต่าง ๆ และมีการตรวจสภาพรถอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีนโยบายให้เอกชน ผู้ประกอบกิจการรถร่วมบริการจ่ายเป็นเงินเดือนบวกค่าตอบแทนให้กับพนักงานแทนการจ่ายในลักษณะค่าตอบแทนเพียงอย่างเดียว ซึ่งจะสามารถลดปัญหาการขับรถเร็วและการแย่งชิงผู้โดยสารได้ในระดับหนึ่ง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ได้กำหนดแผนเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการรถเอกชนร่วมบริการ โดยนำระบบ GPS มาใช้ควบคุมการเดินรถเอกชนฯ เพื่อช่วยลดปัญหาการขับรถเร็ว ขับแข่งแซงกัน และไม่หยุดรับส่งผู้โดยสาร ซึ่งจะเริ่มดำเนินการไปพร้อมกับรถโดยสารขององค์การ (ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาคุณสมบัติของระบบ GPS ที่เหมาะสมกับรถโดยสารประจำทาง) นอกจากนี้องค์การยังได้กำหนดมาตรการในการกำกับดูแลรถเอกชนร่วมบริการ ดังนี้

๑. ด้านคุณภาพรถโดยสาร

๑.๑ จัดเจ้าหน้าที่ตั้งด่านตรวจสภาพรถโดยสาร

๑.๒ ตรวจวัดควันดำ

๒. ด้านพนักงานประจำรถ

๒.๑ ดำเนินการตรวจวัดแอลกอฮอล์พนักงานขับรถเอกชนร่วมบริการ

๒.๒ ดำเนินการจัดอบรมพนักงานขับรถ และพนักงานเก็บค่าโดยสารของรถเอกชนร่วมบริการ

๒.๓ ดำเนินการตรวจใบอนุญาตพนักงานขับรถเอกชนร่วมบริการ

๒.๔ ตรวจการแต่งกายของพนักงานผู้ปฏิบัติงานให้บริการรถเอกชนร่วมบริการ

๓. ด้านความปลอดภัย

๓.๑ ตรวจการชำระภาษี

๓.๒ ตรวจบัตรเหลือง

๓.๓ ตรวจสมุดประจำรถ

๔. ด้านกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ

๔.๑ มาตรการบอกเลิกสัญญา/สั่งพักรถ/ขอถอนรถและจัดหาผู้ประกอบการรายใหม่

๔.๒ มาตรการลงโทษตามรายงานเรื่องร้องเรียนจาก call center ๑๓๔๘

ส่วนการรับเรื่องร้องเรียนของรถเอกชนฯ ผู้ใช้บริการสามารถร้องเรียนผ่านช่องทางต่างๆ เช่นเดียวกับรถองค์การ ที่หมายเลข Call Center ๑๓๔๘ หรือ ๑๕๘๘ และช่องทางเว็บไซต์ขององค์การ และช่องทางอื่นๆ โดยองค์การจะส่งเรื่องให้กับผู้ประกอบการตรวจสอบข้อเท็จจริง และดำเนินการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องรวมถึงแจ้งผลให้ผู้ร้องทราบ

(๑๒) การรถไฟแห่งประเทศไทย การพัฒนารถไฟทางคู่หรือรถไฟความเร็วสูง ควรมีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรเพื่อรองรับเทคโนโลยีใหม่ ระบบขนส่งทางรางที่ขยายใหม่จะต้องสอดคล้องกับระบบเก่า โดยการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนจากภายในเมืองให้สามารถโดยสารต่อเนื่องเชื่อมต่อไปยังนอกเมืองได้หลายเส้นทาง และควรใช้ตั๋วร่วมติดต่อกันได้ นอกจากนี้ควรปรับค่าเช่าที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้มีรายได้มากขึ้นสามารถนำมาชำระหนี้ของการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ส่วนหนึ่ง รวมทั้งควรนำระบบการจองตั๋วโดยสารผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตกลับมาใช้เพื่อเพิ่มความสะดวกและเพิ่มจำนวนผู้โดยสารให้มากขึ้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

การรถไฟแห่งประเทศไทย

การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้เตรียมการรองรับการใช้ตั๋วร่วมกับระบบขนส่งสาธารณะในเบื้องต้นกำหนดให้มีการพัฒนาระบบและจัดสร้างระบบต้นแบบการใช้ตั๋วร่วม ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และใช้เวลาในการทดสอบระบบ ๖ เดือน (มีนาคม - สิงหาคม ๒๕๕๙) ก่อนเชื่อมต่อระบบกับผู้ให้บริการที่เข้าร่วมระบบตั๋วร่วมในเขตกรุงเทพมหานคร ภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ และจะพัฒนาการเชื่อมต่อระบบขนส่งนอกเขตกรุงเทพมหานครเป็นลำดับต่อไป

กระทรวงคมนาคมยังให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมบุคลากรด้านระบบรางทั้งความร่วมมือภายในประเทศกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และต่างประเทศในโครงการความร่วมมือสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น ซึ่งมีนโยบายสนับสนุนให้ประเทศดังกล่าว เข้ามาตั้งฐานการผลิตในประเทศไทยเพื่อให้สามารถได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีอันจะช่วยพัฒนาบุคลากรของประเทศต่อไป

(๑๓) การรถไฟแห่งประเทศไทย ควรปรับปรุงในเรื่องระบบความปลอดภัยด้านต่าง ๆ ได้แก่ แก้ไขระบบอาณัติสัญญาณที่เสื่อมสภาพ เสริมความปลอดภัยรางและไม้หมอนเก่าที่ชำรุด เพิ่มเครื่องกั้นถนนเพื่อลดอุบัติเหตุ และควรมีการศึกษาปรับปรุงกรณีรถไฟตกราง หรือชนกับขบวนอื่น และหาแนวทางป้องกันขั้นตอนที่จะทำให้อุบัติเหตุลดลง รวมถึงควรมีการปรับปรุงระบบรักษาความปลอดภัยผู้โดยสาร โดยติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV)

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

การรถไฟแห่งประเทศไทย

การรถไฟแห่งประเทศไทย มีการดำเนินการดังนี้

๑. ระบบสัญญาณต่างๆที่เสื่อมสภาพ เพื่อลดอุบัติเหตุ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๓ อนุมัติงบประมาณ ๑๗๖,๘๐๘ ล้านบาท เพื่อปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของการรถไฟฯ โดยมีโครงการปรับปรุงระบบอาณัติสัญญาณไฟสีทั่วประเทศ (ตามเส้นทางสายหลัก) จำนวน ๒๒๔ สถานี วงเงิน ๑๑,๓๕๘ ล้านบาทรวมอยู่ด้วย แต่เนื่องจากมีโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ช่วงปากน้ำโพ - เด่นชัย ช่วงเด่นชัย - เชียงใหม่ ช่วงชุมทางถนนจิระ – อุบลราชธานี ช่วงขอนแก่น – หนองคาย ช่วงหัวหิน –ประจวบคีรีขันธ์ ช่วงชุมพร – สุราษฎร์ธานี ช่วงสุราษฎร์ธานี – หาดใหญ่ – สงขลา และโครงการระบบรถไฟทางคู่ขับเคลื่อนด้วยพลังไฟฟ้า ช่วงหาดใหญ่ – ปาดังเบซาร์ ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๕ จึงต้องปรับปรุงขอบเขตงานของโครงการปรับปรุงระบบอาณัติสัญญาณฯ ลดลง ๑๖๙ สถานี โดยสถานีที่ถูกลดลงทั้งหมดนั้น อยู่ในพื้นที่และกำหนดไว้เป็นปริมาณของโครงการก่อสร้างทางคู่แต่ละเส้นทางดังกล่าวไว้แล้ว

ปัจจุบัน การรถไฟฯ ได้รับงบประมาณเพื่อว่าจ้างที่ปรึกษาสำรวจออกแบบปรับปรุงระบบอาณัติสัญญาณ คาดว่าจะแล้วเสร็จในเดือนกันยายน ๒๕๕๘ โดยการรถไฟฯ ได้ปรับแผนงานโครงการปรับปรุงระบบอาณัติสัญญาณฯ ที่จะดำเนินงานก่อสร้างและติดตั้งเฉพาะพื้นที่เส้นทางสายหลักที่ยังไม่มีแผนงานโครงการก่อสร้างทางคู่จำนวน ๕๕ สถานี วงเงิน ๒,๘๗๐.๐๑ล้านบาท รายละเอียดดังนี้

๑) สายตะวันออก ช่วงสถานีโยทะกา – สถานีอรัญประเทศ เพิ่มสถานีคลองลึก จำนวน ๑๔ สถานี (ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐) วงเงิน ๗๒๐.๗๘ ล้านบาท

๒) สายตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงสถานีบ้านช่องใต้ – สถานีหนองพลวง จำนวน ๑๖ สถานี (ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) วงเงิน ๘๓๑.๒๑ ล้านบาท

๓) สายใต้ ช่วงสถานีนาม่วง – สถานีสุไหงโกลก จำนวน ๒๕ สถานี (ปี ๒๕๕๙- ๒๕๖๒) วงเงิน ๑,๒๑๔.๘๒ ล้านบาท

๒. เสริมความปลอดภัยไม้หมอนที่เก่าชำรุด เพื่อลดอุบัติเหตุ การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการแล้วเมื่อ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๓. เพิ่มเครื่องกั้นถนน เพื่อลดอุบัติเหตุ

การรถไฟฯ จัดทำแผนงานเกี่ยวกับจุดตัดดังกล่าว กำหนดแผนงานดำเนินการติดตั้งก่อสร้างเครื่องป้องกันประเภทต่างๆ เพื่อความปลอดภัยแก่จุดตัดถนนกับทางรถไฟทั่วประเทศ จำแนกรายละเอียดดังนี้

๑) จุดตัดที่ได้รับอนุญาต (ประเภทป้ายจราจร) ดำเนินงานติดตั้งเครื่องกั้นถนนจำนวน ๖๕๕ แห่ง (ไม่รวมจุดตัดในพื้นที่ก่อสร้างทางคู่ ๕ เส้นทาง จำนวน ๑๒๐ แห่ง)

- แผนงานดำเนินงาน พ.ศ. ๒๕๕๘ (๑๓๐ แห่ง)
- แผนงานดำเนินงาน พ.ศ. ๒๕๕๙ (๒๐๐ แห่ง และ ๓๒๕ แห่ง)

๒) จุดตัดที่ไม่ได้รับอนุญาต (ทางลักผ่าน)

- ระยะที่ ๑ ดำเนินงานติดตั้งป้ายจราจร และป้ายเตือนไฟกะพริบแสงทำงานตลอดเวลา จำนวน ๕๘๔ จุด จะเริ่มงานติดตั้งในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๘ จะแล้วเสร็จในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ใช้งบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ของการรถไฟฯ ดำเนินงาน
- ระยะที่ ๒ ดำเนินงานติดตั้งสัญญาณจราจรไฟกะพริบสีแดงและเสียงสัญญาณ ทำงานด้วยระบบเซนเซอร์ (Sensor) ตรวจสอบขบวนรถไฟ ณ จุดตัดถนนกับทางรถไฟ จำนวน ๕๘๔ จุด แผนงานดำเนินงาน พ.ศ. ๒๕๕๙ คาดว่าได้รับจัดสรรงบประมาณบางส่วน (๗๒ จุด)

๔. การศึกษาปรับปรุงกรณีการตกราง หรือชนกับขบวนอื่น และหาแนวทางป้องกันเป็นขั้นตอนที่จะลดอุบัติเหตุลง

การรถไฟฯ ได้ศึกษาและปรับปรุงทางมาตามลำดับ โดยในส่วนของการป้องกันขบวนรถชนกัน ได้เสนอขออนุมัติดำเนินงานติดตั้งระบบช่วยป้องกันขบวนรถฝ่าสัญญาณ Automatic Train Protection มาตรฐาน ETCS Level ๑) ควบรวมในงานติดตั้งระบบอาณัติสัญญาณทุกเส้นทางที่จะเริ่มดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นไป และแผนงานโครงการปรับปรุงระบบอาณัติสัญญาณจำนวน ๕๕ สถานี ก็ได้รวมปริมาณงานดังกล่าวไว้แล้ว เพื่อให้การรถไฟฯ มีระบบป้องกันการชนกันของขบวนรถตามมาตรฐานสากล

๕. ปรับปรุงระบบรักษาความปลอดภัยของผู้โดยสาร โดยติดตั้งกล้องวงจรปิด เป็นต้น

การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินการติดตั้งระบบรักษาความปลอดภัยของผู้โดยสารด้วยการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิด มาตามลำดับรวมถึงการซ่อมบำรุงให้แก่สถานี ที่ติดตั้งใช้งานกล้องวงจรปิดมานานและเริ่มหมดอายุการใช้งาน การรถไฟฯ ได้อนุมัติให้ดำเนินการเปลี่ยนใหม่โดยมีการประสานงานหน่วยงานดูแลรักษาความปลอดภัยเพื่อให้ได้มุมกล้องและปริมาณกล้องที่ครอบคลุม ทั้งนี้การรถไฟฯ ได้ติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดตามสถานีที่สำคัญและมีจำนวนผู้โดยสารมาก รวมถึงสถานีในพื้นที่เสี่ยงภัย โดยใช้งบประมาณของการรถไฟฯ เอง การรถไฟฯ ได้ติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดแล้วเสร็จจำนวน ๗๔ สถานี โดยมีแผนงานติดตั้งปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๓๒ สถานี โดยเป็นสถานีที่มีจำนวนผู้โดยสารมาก และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๖๔ สถานี ต่อไป

(๑๔) การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย มีโครงการขยายเส้นทางจำนวนมาก ควรคำนึงถึงระบบผังเมือง ระบบนิเวศน์ เขตพื้นที่อุตสาหกรรม และเขตพื้นที่เกษตรกรรมด้วย เนื่องจากจะมีผลกระทบต่อความคุ้มค่าในการลงทุน สำหรับการก่อสร้างโดยอ้างอิงข้อมูลจากต่างประเทศเพียงอย่างเดียวไม่น่าจะเพียงพอ เนื่องจากต่างประเทศมีการวางผังเมืองอย่างเป็นระบบไว้แล้ว

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ได้ศึกษารายละเอียด ความเหมาะสม วิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และออกแบบโครงการรถไฟฟ้าในความรับผิดชอบของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) โดยใช้ข้อมูลต่าง ๆ ประกอบการศึกษาออกแบบ ทั้งข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม สภาพพื้นที่ การใช้ประโยชน์ที่ดิน ในปัจจุบันและการพยากรณ์ขยายตัวในอนาคต ตลอดจนความสอดคล้องกับข้อกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงข้อมูลด้านระบบผังเมือง ระบบนิเวศน์ เขตพื้นที่อุตสาหกรรม และเขตพื้นที่เกษตรกรรม เป็นต้น ทั้งนี้ รฟม. ได้ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย ข้อจำกัด และความเหมาะสมของรูปแบบการดำเนินโครงการรถไฟฟ้าของต่างประเทศเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาออกแบบอีกทางหนึ่งด้วย

ทั้งนี้ ในขั้นตอนการนำเสนอขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินโครงการรถไฟฟ้าสายต่าง ๆ นั้น รฟม. และกระทรวงคมนาคมจะนำรายงานและแบบต่างๆ เสนอขอความเห็นและ/หรือขอความเห็นชอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ เช่น สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ เป็นต้น

๒.๙ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๑) หน่วยงานในสังกัดของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีภารกิจหน้าที่ใกล้เคียงกันหลายหน่วยงาน เช่น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกับกรมป่าไม้ ควรพิจารณาทบทวนภารกิจโดยอาจยุบรวมหน่วยงานเข้าด้วยกัน หรือปรับโครงสร้างองค์กรและการบริหารจัดการให้มีความเหมาะสม เพื่อให้การบริหารงานมีเอกภาพ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ อยู่ระหว่างการปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนของภารกิจและพื้นที่รับผิดชอบ โดยการทบทวนภารกิจ และอยู่ระหว่างการโอนหน่วยงานและทรัพยากรการบริหารเพื่อให้สอดคล้องตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด ซึ่งได้มีการลงนามในหลักการส่งมอบ-รับมอบ ภารกิจหน่วยงานและทรัพยากรการบริหารฯ แล้วเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๘ และอยู่ระหว่างการดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(๒) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานในกำกับมีการวิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำนวนมาก ใช้งบประมาณค่อนข้างสูง ควรพิจารณา

ถึงความซ้ำซ้อน การนำผลงานวิจัยไปใช้ให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากที่ผ่านมามีงานวิจัยจำนวนมากที่ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์อันเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้มีการนำประเด็นการจัดทำตัวชี้วัดเกี่ยวกับผลสำเร็จในการดำเนินการโครงการวิจัย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ไปปรับปรุงการจัดทำตัวชี้วัดที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของการทำงานวิจัย จากการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมระดับพื้นที่ หรือนำความรู้ที่ได้จากงานวิจัยไปส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกและมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

กรมป่าไม้

กรมป่าไม้ มีการวิจัยในพื้นที่ป่าและนอกพื้นที่ป่า ซึ่งข้อมูลที่ได้เป็นประโยชน์โดยตรงและครอบคลุมทั้งประเทศ เนื่องจากป่ามีหลายสภาพ เช่น ป่าดิบชื้น ป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ ป่าสน ป่าพรุ กรมป่าไม้ ต้องเก็บข้อมูลให้ครบทั้งหมด และในการดำเนินการวิจัยจึงมีจำนวนเงินค่อนข้างมาก ในการศึกษาพันธุ์ไม้อื่น ๆ มีการวางแปลงเพื่อศึกษาสัตว์ป่า ศึกษาพันธุ์ไม้ เช่น เทพธาโร มีการดูแลบำรุงรักษาพันธุ์ไม้ต่างถิ่นที่นำมาพัฒนา และมีโครงการต่อยอดคือโครงการเทพธาโร โดยการปลูกทดลองขยายพันธุ์ และนำมาใช้ประโยชน์ เช่น น้ำหอม ยานวด สมุนไพรต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดตรัง สงขลา มีการส่งเสริมการปลูกไม้ไผ่เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ เช่น ทำถ่าน วัสดุต่าง ๆ ที่ทดแทนไม้ การวิจัยไม้ให้พลังงานเพื่อคัดเลือกประเภทไม้เพื่อนำมาทำเป็นฟืน และให้พลังงานได้ดี โดยเฉพาะไม้ที่มีน้ำหนัก ในบางพื้นที่ได้นำไปใช้ประโยชน์เป็นพลังงานแล้ว งานวิจัยของกรมป่าไม้มีเป้าหมายในแต่ละเรื่อง เรื่องของการอนุรักษ์ การพัฒนาและต่อยอดได้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางกรมป่าไม้ได้ร่วมงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช จะดูแลในส่วนของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และยังวิจัยเกี่ยวกับเห็ด รา ไลเคน ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ และอื่น ๆ อีกด้วย

(๓) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ ควรมีการนำระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า ให้ได้อย่างรวดเร็วและทันท่วงที และมีฐานข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน จะช่วยให้สามารถรักษาพื้นที่ป่าได้มากกว่าการตามแก้ไขปัญหาภายหลัง ซึ่งใช้ระยะเวลาและมีขั้นตอนมาก เช่น กรณีการบุกรุกสร้างรีสอร์ทต่าง ๆ และควรสำรวจแนวเขตพื้นที่ป่าให้เกิดความชัดเจน เพื่อแก้ไขปัญหาความทับซ้อนกับที่ดินทำกินของประชาชน โดยประสานความร่วมมือและสร้างความเข้าใจกันระหว่างรัฐกับชุมชนและประชาชนในพื้นที่

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๑. ปัจจุบันหน่วยงานในกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้นำเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ โดยเฉพาะข้อมูลจากการสำรวจระยะไกล เช่น ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม Landsat-๘ มาใช้ในหลายด้าน เช่น การติดตามการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ การติดตามแปลงปลูกฟื้นฟูสภาพป่า การติดตามพื้นที่เกิดไฟป่า เป็นต้น ได้มีการวางแผนดำเนินการการจัดหาข้อมูลจากดาวเทียม Landsat-๘ เพื่อรองรับการปฏิบัติงาน อย่างเป็นระบบมีกระบวนการผลิตข้อมูลภาพ Pan-Sharpened ภายในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการให้บริการแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. ได้ดำเนินการศึกษาการใช้อากาศยานไร้คนขับ (UAV) เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยการพัฒนาเทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับมาใช้ในงานลาดตระเวน และสำรวจทรัพยากรป่าไม้ในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ซึ่งปัจจุบันยังอยู่ระหว่างการศึกษาวิจัยเรื่องความเหมาะสม ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าในการนำมาใช้ปฏิบัติงานจริงในพื้นที่

กรมป่าไม้

กรมป่าไม้ ได้มีการรวบรวมข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศและภาพถ่ายดาวเทียมเพื่อใช้ในงานติดตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพป่า โดยเปรียบเทียบข้อมูลสภาพป่าในอดีต (๒๕๔๕) และสภาพป่าในปัจจุบัน (๒๕๕๗) เพื่อกำหนดพื้นที่บุกรุกใหม่ จัดทำเป็นข้อมูลแผนที่ ก่อนลงพื้นที่จริง เพื่อประหยัดเวลาและงบประมาณในการตรวจสอบ และจัดส่งให้หน่วยงานในพื้นที่ได้ตรวจสอบภาคสนามต่อไป

(๔) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ควรมีนโยบายการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ (รีไซเคิล) หรือสนับสนุนให้มีการนำขยะไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น เนื่องจากประเทศไทยมีปริมาณขยะสูงมากในแต่ละปี อันจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่อไปในอนาคต รวมทั้งรณรงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกและวินัยในการคัดแยกขยะให้กับคนในชาติด้วย

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๑.กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้ประสานความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทย เพื่อรณรงค์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีต้นแบบชุมชนจัดการขยะอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นทางอย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้โครงการเมืองสะอาดคนในชาติมีสุข โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น ๓ กิจกรรมหลัก

๑.๑ โครงการ เมืองสะอาด คนในชาติมีสุข เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๗ พรรษา

- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย โดยจัดกิจกรรมเปิดตัวในวันอังคารที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ณ ศาลาภิรมย์ภักดี บริเวณสวนปาล์ม สวนลุมพินี กรุงเทพมหานคร โดยมี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดงานซึ่งรัฐบาลได้มอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดทำแผนที่นำทาง (Road Map) การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ประกอบด้วย ๔ กิจกรรม คือ ๑) เร่งจัดการขยะมูลฝอยสะสมในสถานที่กำจัดขยะพื้นที่วิกฤติ ๒) ให้มีรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อจัดการกับขยะที่เข้ามาใหม่ โดยการเน้นการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางและแปรรูปพลังงานจากขยะ ๓) จัดระเบียบมาตรการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และ ๔) การสร้างวินัยของคนในชาติ มุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืนจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกส่วน ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การทิ้งขยะให้ถูกที่ถูกทาง จากนั้น คือ การนำหลักการที่เรียกว่า ๓R Reduce Reuse Recycle หรือการลดทิ้งลดใช้ ใช้แล้วใช้ซ้ำ นำไปแปรรูปกลับมาใช้ใหม่ ลดการสร้างขยะให้เป็นภาระกับท้องถิ่น ที่สำคัญขอให้ทำอย่างจริงจังทำจนเป็นกิจวัตรไม่ช้าก็จะกลายเป็นนิสัยที่ดี มีผู้เข้าร่วมงานจำนวน ๕,๐๐๐ คน

๑.๒ การจัดกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาดพื้นที่สาธารณะอย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ : จังหวัดจัดร่วมกับทุกภาคส่วนในท้องถิ่น ดำเนินการทำความสะอาดพื้นที่สาธารณะ สถานที่ราชการ ถนน/เกาะกลางถนน สวนสาธารณะ สถานีขนส่ง ฯลฯ ในพื้นที่จังหวัด/อำเภอ

ของตนเอง ในช่วงเวลา ๓๐ วัน จากวันที่ ๔ พฤศจิกายน ถึง ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ โดยมีผลการดำเนินงาน แต่ละจังหวัดมีการร่วมกำจัดขยะและทำความสะอาดในพื้นที่เป้าหมายอย่างน้อยจังหวัดละ ๙ พื้นที่ รวมกิจกรรมที่เกิดขึ้นทั้งสิ้น ๕๐๕ กิจกรรม มีผู้เข้าร่วมประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน และมีการกำจัดผักตบชวาและวัชพืชต่างๆ ตามโครงการ คลองสวย น้ำใส คนไทยมีสุข สามารถขุดลอกได้ ๕๙๖,๖๐๗ ตัน จากทั้งหมด ๕๓๖ โครงการ

ระยะที่ ๒ : ดำเนินการรณรงค์ต่อเนื่องในช่วงเวลา ๙๐ วันจากวันพ่อถึงวันแม่ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๘ โดยมีเป้าหมายให้สามารถประกาศชื่อ อปท. ที่มีรูปแบบการจัดการขยะอย่างมีมาตรฐานตั้งแต่ต้นทางให้ได้อย่างน้อย ๑ แห่งต่อจังหวัด

๑.๓ การสัมมนาเสริมสร้างวินัยคนในชาติ มุ่งสู่การจัดการขยะที่ยั่งยืน เปลี่ยนขยะให้เป็นผลประโยชน์ของประชาชน ๑ จังหวัด ๑ อปท.ต้นแบบ เพื่อการสร้างจิตสำนึกสู่วินัยเพื่อคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง ดังนี้

- ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี
- ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ กรุงเทพฯ

ดำเนินการในพื้นที่

- ในพื้นที่เป้าหมายเร่งด่วนการจัดการขยะมูลฝอย ๓๑ จังหวัดและทั่วประเทศ
- พื้นที่เครือข่าย อปท. ทั่วประเทศ และพื้นที่ อปท.ที่ได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงมหาดไทยให้เป็น ๑ จังหวัด ๑ อปท. ต้นแบบด้านการจัดการขยะมูลฝอย จาก ๖๙ จังหวัด อปท. ต้นแบบ จำนวน ๗๓ แห่ง

๒.ส่งเสริมให้เกิดศูนย์เรียนรู้ชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะ Zero Waste และมอบรางวัลสร้างแรงจูงใจ

๒.๑ ศูนย์เรียนรู้ชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะ zero waste เฉลิมพระเกียรติระดับประเทศ

- ยกระดับการเสริมสร้างความรู้จิตสำนึก สร้างวินัยเพื่อลดปัญหาขยะมูลฝอย เปิด "ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ Zero Waste" จำนวน ๙ แห่ง เพื่อขยายผลและสร้างความยั่งยืนในการดำเนินงาน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็น"หมู่บ้านต้นแบบ" ในการดำเนินการป้องกันจัดการขยะอย่างยั่งยืน ด้วยการสร้างวินัยให้กับคนในชาติ ในการลดปริมาณขยะ แยกขยะ และนำขยะกลับมาใช้ใหม่ให้คุ้มค่าก่อนนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี โดยจัดตั้ง "ศูนย์เรียนรู้ชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะ Zero Waste" จำนวนรวม ๙ ศูนย์ ดังนี้

๑) ศูนย์เรียนรู้สังคมรีไซเคิลชุมชนบ้านทุ่งศรี หมู่ที่ ๓ ตำบลทุ่งศรี อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่

๒) ศูนย์เรียนรู้สังคมรีไซเคิลชุมชนบ้านดงอินตา หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านเหล่า อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

๓) ศูนย์เรียนรู้สังคมรีไซเคิลชุมชนบ้านป่าเส้า หมู่ที่ ๙ ตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

๔) ศูนย์เรียนรู้สังคมรีไซเคิลชุมชนชาญเวชกิจพัฒนา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

๕) ศูนย์เรียนรู้สังคมรีไซเคิลชุมชนบ้านโพนแดง หมู่ ๖ ตำบลนาแก อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

๖) ศูนย์เรียนรู้สังคมรีไซเคิลชุมชนบ้านควนโดนใน ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล

๗) ศูนย์เรียนรู้สังคมรีไซเคิลโรงเรียนควนโดนวิทยา ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จ.สตูล

๘) ศูนย์เรียนรู้สังคมรีไซเคิลโรงเรียนบ้านนาทวี ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

๙) ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ Zero Waste ชุมชนสื่อสารรวมใจสามัคคี กองพันทหารสื่อสารที่ ๒๑

๒.๒ โครงการสัมมนาและมอบรางวัลชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste) เฉลิมพระเกียรติ ระดับประเทศ ปี ๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ โรงแรม ทีเค พาเลซ กรุงเทพฯ และ ณ ศูนย์การแสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดกรุงเทพมหานคร เพื่อมอบรางวัลให้แก่ชุมชนและโรงเรียนที่ผ่านเข้ารอบระดับประเทศ ดังนี้ รางวัลโรงเรียนปลอดขยะ zero waste school ชนะเลิศระดับประถมศึกษา : โรงเรียนวัดทุ่งคอก (สุวรรณสาธุกิจ) จังหวัดสุพรรณบุรี และระดับมัธยมศึกษา : โรงเรียนสาธิตเทศบาลบ้านเชตวัน จังหวัดแพร่

๒.๓ โครงการประกวดชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) เฉลิมพระเกียรติ ๘๘ พรรษา ๘๘ ชุมชน ปี ๒๕๕๘ รับถ้วยรางวัลพระราชทาน โดยมีชุมชนสมัครเข้าร่วมโครงการฯ ๓๕๓ ชุมชน จาก ๑๙๕ อปท. ในพื้นที่ ๕๙ จังหวัด ทั่วประเทศ

๒.๔ โครงการประกวดโรงเรียนปลอดขยะ Zero Waste School เฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา ๖๐ โรงเรียน ปี ๒๕๕๘ รับถ้วยรางวัลพระราชทานสมเด็จพระเทพฯ โดยมีโรงเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๕๓๗ แห่ง จาก ๗๕ จังหวัด ทั่วประเทศ

กรมฯ ได้มีการประเมินผลโครงการ/กิจกรรม ดังนี้

๑) โครงการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปัญหาหมอกควันในภาคเหนือ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้แก่ (๑) โครงการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึก ป้องกัน ลดการเผาในที่โล่งและหมอกควัน (๒) โครงการพัฒนาเตาเผาขยะชีวมวลสำหรับชุมชนอย่างง่าย ที่สนับสนุนให้กับชุมชนเครือข่ายในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนบน จำนวน ๓๐๐ ชุมชน (๓) การสัมมนาวิชาการ เรื่อง การเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการลดมลพิษจากการเผาในที่โล่ง และ (๔) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (จัดทำฐานข้อมูลพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาหมอกควัน)

๒) โครงการการประเมินการรับรู้ของประชาชนเรื่องการสร้างวินัยคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะที่ยั่งยืน

(๕) การให้สัมปทานเหมืองแร่กับบริษัทเอกชน ควรเข้มงวดในการตรวจสอบกระบวนการจัดการต่าง ๆ ของบริษัท เนื่องจากมีการร้องเรียนจากประชาชนโดยรอบบริเวณพื้นที่ว่ามีสารแคดเมียม (Cadmium) ไซยาไนด์ (Cyanide) อาร์เซนิก (Arsenic) และโปแตช (Potash) ตกค้างในสิ่งแวดล้อม และเมื่อสิ้นสุดสัมปทานแล้ว ควรเร่งรัดให้บริษัทฟื้นฟูสภาพแวดล้อมบริเวณเหมืองและพื้นที่โดยรอบให้ปราศจากสารตกค้างที่เป็นอันตรายกับมนุษย์และสัตว์โดยเร็ว

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมทรัพยากรธรณี

๑. การอนุญาตหรือการกำกับดูแลการสำรวจ หรือการทำเหมือง ตลอดจนกิจกรรมต่อเนื่อง ในพื้นที่สัมปทานอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กระทรวงอุตสาหกรรม

๒. ขั้นตอนการขอสัมปทาน ต้องมีการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ซึ่งการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการป้องกันปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมอันอาจเกิดจากการพัฒนา และช่วงระยะเวลาที่ให้สัมปทานหากมีการตรวจสอบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จะประสานกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและจัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษ

(๖) กรมทรัพยากรน้ำ ควรกระจายงบประมาณในการปรับปรุงแหล่งตามความจำเป็นในแต่ละภูมิภาคและตามความต้องการของเกษตรกร มีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรในพื้นที่ต่าง ๆ ได้รับทราบข้อมูล ควรเน้นการบริหารจัดการน้ำโดยการตรวจสอบติดตามข้อมูลของลุ่มน้ำต่าง ๆ การออกระเบียบกฎหมาย การจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพและการประชาสัมพันธ์แทนการก่อสร้างแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งควรให้เป็นหน้าที่หลักของกรมชลประทาน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านกำลังคนและเครื่องมือรวมทั้งการบำรุงรักษา

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมทรัพยากรน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำ ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. กำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณด้านแหล่งน้ำในพื้นที่แต่ละจังหวัด โดยให้ความสำคัญกับพื้นที่ที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภค – บริโภค เนื่องจากเกิดภาวะอุทกภัยและภัยแล้งซ้ำซากติดต่อกันเป็นระยะเวลา ๓ – ๔ ปี ซึ่งกำหนดเกณฑ์ดังนี้

- จำนวนประชากร คิดเป็นร้อยละ ๓๐
- ปัญหาอุทกภัย คิดเป็นร้อยละ ๓๐
- ปัญหาภัยแล้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๐

๒. คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งฯ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ สั่ง ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อกำหนดกรอบนโยบาย แผนงาน และงบประมาณการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การป้องกันและแก้ปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง และคุณภาพน้ำของประเทศ เพื่อให้การบริหารทรัพยากรน้ำของประเทศ เป็นไปอย่างมีเอกภาพและบูรณาการ โดยมีหน่วยงานด้านน้ำ ร่วมเป็นกรรมการ มอบให้กรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพการบูรณาการ ร่วมกับหน่วยงานด้านน้ำ ซึ่งได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๙) ให้ความสำคัญการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศในทุกมิติ

๓. กรมทรัพยากรน้ำ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้สนับสนุน ให้จัดทำแผนการบริหารจัดการและพัฒนาลุ่มน้ำแบบบูรณาการ โดยผ่านกลไกของคณะกรรมการลุ่มน้ำ ทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... เพื่อเป็นมาตรการควบคุมและบริหารแหล่งน้ำ ที่ดินที่ต่อเนื่องกับแหล่งน้ำ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นที่เกี่ยวข้องกับน้ำของประเทศ ซึ่งอยู่ระหว่างพิจารณาในขั้นตอนของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(๗) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ภารกิจส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการรณรงค์ ควรกำหนดตัวชี้วัดในเชิงคุณภาพที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ เช่น ประชาชนมีการเผาพื้นที่ป่าน้อยลง มีการทำลายสิ่งแวดล้อมน้อยลง เพื่อให้สามารถติดตามการใช้งบประมาณเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๑. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จะมีการทบทวนเป้าหมายการให้บริการ ผลผลิต/โครงการ กิจกรรมและตัวชี้วัด ในการจัดทำงบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามข้อสังเกตคณะกรรมาธิการฯ

๒. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดตัวชี้วัดผลงานของแต่ละกิจกรรม/โครงการ และมีการประเมินผลการดำเนินงาน เช่น โครงการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปัญหาหมอกควันในภาคเหนือ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้แก่ (๑) โครงการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึก ป้องกัน ลดการเผาในที่โล่งและหมอกควัน (๒) โครงการพัฒนาเตาเผาขยะชีวมวลสำหรับชุมชนอย่างง่าย ที่สนับสนุนให้กับชุมชนเครือข่ายในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนบน จำนวน ๓๐๐ ชุมชน (๓) การสัมมนาวิชาการ เรื่อง การเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการลดมลพิษจากการเผาในที่โล่ง และ (๔) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (จัดทำฐานข้อมูลพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาหมอกควัน)

(๘) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรตรวจสอบความพร้อม กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอย และดำเนินการให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมในแต่ละพื้นที่/ชุมชน เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น เตาเผาขยะในเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยประสานความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนประชาสัมพันธ์ส่งเสริมปลูกฝังให้ประชาชนมีจิตสำนึกให้หันมาสนใจอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น เช่น การรณรงค์คัดแยกขยะ การทิ้งขยะลงถัง ควบคู่กับการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย รวมทั้งจัดรางวัลเพื่อสร้างแรงจูงใจ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อก่อสร้างหรือดำเนินการเพื่อให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๓๗-๔๑ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม หรือเขตควบคุมมลพิษ มีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด สำหรับจังหวัดอื่น ๆ ที่มีความประสงค์จะดำเนินการ อาจจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอขอตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานฯ ไว้เพื่อการนี้โดยเฉพาะ

๒. สำนักงานนโยบายฯ ได้ทำการรวบรวมและวิเคราะห์แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยพิจารณาความพร้อมและความเหมาะสมของโครงการตามเกณฑ์การพิจารณาที่สอดคล้องกับแนวทางการแก้ไขปัญหา มีการดำเนินการที่เป็นไปตามมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๓. มิติด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน กำหนดเป็นนโยบาย ลด ละ เลิกสถานที่กำจัดแบบเทกองกลางแจ้ง (No More Open Dump) โดยเน้นการคัดแยกและนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด และสนับสนุนการกำจัดแบบผสมผสาน เช่น การนำไปทำปุ๋ย การแปรรูปเป็นพลังงาน (West to Energy) เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่จะนำไปฝังกลบให้เหลือน้อยที่สุด สนับสนุนการรวม กลุ่มพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดสร้างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทั้งนี้ในเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จะต้องมีผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘

(๙) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ควรจัดลำดับความสำคัญของการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งอย่างเป็นระบบ เนื่องจากจะมีผลถึงการสูญเสียดินแดนหรือได้ดินแดน เช่น บริเวณฝั่งแม่น้ำโขง หรือฝั่งทะเลอื่น ๆ หากปล่อยให้มีการกัดเซาะชายฝั่งถึงปีละ ๓ - ๕ เมตร เป็นระยะเวลาหลายปีก็จะสูญเสียดินแดนส่วนนั้นไปเป็นจำนวนมาก และต้องหาแนวทางหรือวิธีการแก้ไขปัญหากัดเซาะชายฝั่งอย่างถาวร เพราะแผนงานหรือโครงการที่ดำเนินการที่ผ่านมาเป็นลักษณะของการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ในฐานะหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเลของประเทศไทยและเป็นหน่วยงานประสานหลักการบูรณาการการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบันมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ ทำให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีอำนาจหน้าที่และเครื่องมือสำหรับบริหารจัดการพื้นที่ชายฝั่งและดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหากัดเซาะชายฝั่งได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น

แนวทางหรือวิธีการดำเนินการแก้ไขปัญหากัดเซาะชายฝั่งอย่างถาวรของกรมฯ ได้ดำเนินการจัดทำ Roadmap การป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ซึ่งสนับสนุนการดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ.๒๕๕๘ โดยมี ๖ แนวทาง ดังนี้

๑. เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง (สนับสนุนมาตรา ๑๓ (๗)) โดยการจัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหากัดเซาะชายฝั่งแห่งชาติ

๒. เสริมสร้างความสมดุลตะกอนและลดผลกระทบต่อระบบนิเวศชายฝั่ง (สนับสนุนมาตรา ๒๑ เพื่อเสนอมาตรการทั่วไป)

๓. บรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่กัดเซาะชายฝั่ง (สนับสนุนมาตรา ๒๑) โดยเน้นการเติมทราย/ถ่ายเททราย ในพื้นที่หาดทราย และการปักไม้ไผ่ชะลอคลื่นในพื้นที่หาดโคลน

๔. ป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง (เชิงพื้นที่ในระบบหาด) (สนับสนุนมาตรา ๒๑ เพื่อกำหนดมาตรการเฉพาะที่)

๕. ติดตามประเมินสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง พื้นที่ชายฝั่ง ตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๓ (๗) และมาตรา ๑๖

๖. ศึกษา วิจัย รวบรวมเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างเครือข่ายความร่วมมือการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง (สนับสนุนมาตรา ๑๖)

สำหรับในปี ๒๕๕๙ กรมมีการทบทวน/จัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งใหม่ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยระบุแผนงาน/โครงการที่ชัดเจน เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบต่อไป

(๑๐) องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ มีภารกิจหลักในการจัดการสวนป่าเศรษฐกิจและการดำเนินการด้านอุตสาหกรรมไม้ มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการปลูกไม้และการพัฒนาอุตสาหกรรมไม้ แต่ในปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปทำให้จำเป็นต้องนำภารกิจรองมาดำเนินการ เช่น การปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อผลิตพลังงานชีวมวล การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย จึงควรกำหนดทิศทางการดำเนินการของหน่วยงานให้มีความชัดเจนสอดคล้องกับสถานการณ์ และมีการอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะเพื่อให้สามารถแข่งขันกับภาคส่วนอื่น ๆ ได้ โดยไม่ละทิ้งภารกิจหลัก เช่น การขยายสวนป่าเบญจพรรณ เป็นต้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

๑. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) มีพันธกิจตามวัตถุประสงค์จัดตั้ง ดังนี้

๑) พัฒนาที่ดินสวนป่าให้เป็นสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าเศรษฐกิจตามศักยภาพสวนป่า

๒) ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ พัฒนาระบบและสร้างกลไกการตลาดไม้เศรษฐกิจอย่างเป็นธรรม

๓) ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมไม้ และส่งเสริมชุมชนท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรมไม้

๔) วิจัยพัฒนาการปลูกและใช้ประโยชน์จากไม้เศรษฐกิจ

๕) ปรับโครงสร้างทางการเงินทั้งระบบ พัฒนาสินทรัพย์เพื่อสนับสนุนภารกิจองค์กร

๖) พัฒนาชุมชนท้องถิ่นโดยใช้สวนป่าเป็นฐาน

๗) สงวน อนุรักษ์ บริบาลช้างไทย และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๘) พัฒนาธุรกิจบริการอย่างครบวงจร พัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว

๒. ในการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นการดำเนินการตามภารกิจหลักทั้งสิ้น และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ) ได้เห็นชอบบทบาทที่คาดหวังของ อ.อ.ป. เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โดยกำหนดให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ มีบทบาท/ภารกิจ ดังนี้

๑) เป็นผู้นำการผลิตไม้สวนป่าที่มีคุณภาพตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ

๒) สร้างมูลค่าเพิ่มวัตถุดิบ พัฒนาผลิตภัณฑ์ไม้และอื่นๆ เพื่อสร้างรายได้และเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดโดยการหาพันธมิตรธุรกิจอย่างครบวงจร

๓) พัฒนานวัตกรรมการจัดการพื้นที่สวนป่า เพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจอย่างหลากหลายและเต็มศักยภาพโดยคำนึงถึงแนวโน้มและทิศทางเศรษฐกิจ (เช่น การปลูกไม้พลังงานฯ)

๔) เป็นผู้นำในการอนุรักษ์และบริบาลช้างเลี้ยงของไทยและภูมิภาคอาเซียน

๕) มีศักยภาพและความพร้อมในการสนองตอบนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่เชื่อมโยงกับพันธกิจของ อ.อ.ป. ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านความมั่นคง (เช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์การใช้ประโยชน์ไม้ของกลาง การจัดการที่ดินให้ราษฎรผู้ยากไร้แบบยั่งยืน

(๑๑) องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ควรเร่งดำเนินการจัดทำบัญชีรายการพืชของประเทศไทย เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมมากกว่าหน่วยงานอื่น ๆ นอกจากนั้นควรประสานกับสถาบันการศึกษาเพื่อเร่งผลิตและพัฒนานักอนุกรมวิธานพืชเพื่อการวิเคราะห์พันธุ์ไม้ให้มากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันมีนักศึกษาเข้าเรียนในสาขาการผลิตดังกล่าวน้อยมาก

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

องค์การสวนพฤกษศาสตร์

๑. ปัจจุบันองค์การสวนพฤกษศาสตร์ (อ.ส.พ.) ได้ร่วมมือกับสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) และหน่วยงานอื่น ๒๐ หน่วยงาน เช่น กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ กรมประมง กรมวิชาการเกษตร คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ องค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานทั้งหมดได้ร่วมจัดทำศูนย์รวมข้อมูลสิ่งมีชีวิตในประเทศไทยThai Biodiversity โดยให้บริการผ่านเว็บไซต์ชื่อ http://www.thaibiodiversity.org/AboutUs.aspx โดย อ.ส.พ. ได้นำฐานข้อมูลพรรณไม้ที่เผยแพร่เฉพาะในเว็บไซต์ขององค์การฯ เข้าไปร่วมในระบบฐานข้อมูลดังกล่าว เพื่อบริการประชาชนที่เข้ามาสืบค้นระบบดังกล่าว

๒. อ.ส.พ. มีการดำเนินโครงการถ่ายทอดความรู้ทางด้านพืชเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่อย่างยั่งยืน โดยมีกิจกรรมดำเนินงานคือการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ทางด้านพืช ผ่านหลักสูตรต่างๆ จำนวน ๖ หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรนักพฤกษศาสตร์ท้องถิ่น หลักสูตรเชิงปฏิบัติการความหลากหลายทางชีวภาพ หลักสูตรการอบรมให้ความรู้ทางพืชและสิ่งแวดล้อม หลักสูตรค่ายเยาวชนพิทักษ์สิ่งแวดล้อม หลักสูตรผู้นำชุมชนกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการจัดบรรยายทางวิชาการ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวถือเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาบุคลากรทางด้านพืช (ทั้งบุคลากรภายในและภายนอก อาทิ นักวิชาการ นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชนทั่วไป) ให้เกิดความตระหนักถึงการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ สามารถนำมาศึกษาใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มมูลค่าต่อไป โดยผู้สนใจสามารถขอรับทราบรายละเอียดของหลักสูตร ระยะเวลาในการเปิดฝึกอบรมและสมัครเข้ารับการอบรมได้ทาง www.qsbg.org

๓. นอกจากนี้ในปัจจุบัน อ.ส.พ. มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือร่วมกับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานต่างๆ โดยการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ ทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งสิ้น ๓๕ บันทึกข้อตกลง

๔. องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ขอรับข้อเสนอแนะ “ด้านการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรด้านความหลากหลายทางชีวภาพ” ไปดำเนินการต่อไป

๒.๑๐ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

(๑) การผลักดันนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ควรเตรียมการสำหรับรองรับการปรับโครงสร้างกระทรวง โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง รับทราบบทบาทและกรอบภารกิจร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมาย แนวทางปฏิบัติและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน จะช่วยลดขั้นตอนกระบวนการทำงาน ความซ้ำซ้อนของภารกิจ และจำนวน

บุคลากรลงได้ รวมทั้งมีการเตรียมความพร้อมเรื่องกำลังคน โดยประสานความร่วมมือในการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับสถานศึกษาและมหาวิทยาลัย เพื่อให้มีทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพ โดยกระทรวงเป็นหน่วยงานหลักด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น รวมทั้งภาคเอกชน และมีการจัดทำแผนงานขับเคลื่อนให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ในระยะเวลา ๓ - ๕ ปี

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๑. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) ได้เตรียมการสำหรับรองรับการปรับโครงสร้างหน่วยงานเพื่อให้สอดคล้องและรองรับภารกิจ Digital Economy โดยได้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อน ดังนี้ คือ

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ผ่านวาระที่ ๑ รับหลักการของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการทำงานของกรรมาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติก่อนแปรญัตติ (วาระที่ ๒)

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. .... อยู่ระหว่างนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว มีแก้ไข ขณะนี้อยู่ระหว่างส่งกระทรวงฯ แก้ไข

๑.๔ ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้วมีแก้ไข ขณะนี้อยู่ระหว่างส่งกระทรวงฯ แก้ไข

๑.๕ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีแล้ว อยู่ระหว่างการนำเสนอเข้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑.๖ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. .... อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑.๗ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. .... อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะรัฐมนตรี

๑.๘ ร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุ โทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะรัฐมนตรี

๒. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาด้านกำลังคน โดยจะมีการพิจารณาระบุประเด็นการพัฒนาดังกล่าวไว้ในนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมที่อยู่ระหว่างการจัดทำ ซึ่งจะให้ความสำคัญไม่เพียงเฉพาะกลุ่มที่เป็น ICT Professional แต่จะให้ความสำคัญกับกลุ่มที่เป็น User ด้วย ทั้งนี้การพัฒนาดังกล่าวจะประสบความสำเร็จได้จำเป็นต้องอาศัยกลไกการดำเนินงานของคณะกรรมการระดับชาติที่เกี่ยวข้อง ควบคู่กับการประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และขณะนี้กระทรวงฯ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงอยู่ระหว่างการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำกรอบอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่งใหม่ของสำนักงานปลัดกระทรวง และสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จประมาณสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๘

๓. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ ๕ ปี เป็นนโยบายหลักของประเทศที่กำหนดแนวทางการพัฒนาบนพื้นฐานของการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกันอย่างมีเอกภาพ โดยอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมทุกภาคส่วน เพื่อให้การขับเคลื่อนเกิดสัมฤทธิ์ผล และจะมีแผนเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องในระยะต่อไป

(๒) ควรประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนในการคิดค้นพัฒนาซอฟต์แวร์ของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งจะช่วยประหยัดงบประมาณในระยะยาวได้ เนื่องจากปัจจุบันหน่วยงานของรัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดหาซอฟต์แวร์จากต่างประเทศเพื่อช่วยปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น การบริหารงานบุคคล การบริหารทรัพย์สิน งบประมาณ และการบริหารงาน รวมทั้งประสานงานกับกรมทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อจดสิทธิบัตรทรัพย์สินทางปัญญา ตลอดจนสนับสนุนให้ผู้ผลิตซอฟต์แวร์ไทยกลับเข้ามาทำงานภายในประเทศ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกา วันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๗ ระบุให้สำนักงานฯ มีวัตถุประสงค์การจัดตั้ง ดังนี้

๑. เป็นหน่วยงานหลักในการวางแผนและกำหนดนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ของประเทศให้สอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒. ส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ โดยมุ่งเน้นสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ของประเทศ การพัฒนาบุคลากร การตลาด การลงทุน กระบวนการผลิต และการให้บริการที่ได้มาตรฐานสากล รวมถึงการสร้างแรงจูงใจในการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ โดยการเสนอแนะมาตรการทางด้านภาษีและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ต่อคณะรัฐมนตรี

๓. สนับสนุนการค้นคว้าวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี การจัดให้มีกฎ ระเบียบ และมาตรการที่จำเป็นต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์

๔. ส่งเสริมให้เกิดการคุ้มครองด้านทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับซอฟต์แวร์

๕. เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการทางด้านอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ให้มีบริการแบบเบ็ดเสร็จ

ตามวัตถุประสงค์ข้างต้น สำนักงานฯ ไม่ได้มีหน้าที่ ในการพัฒนาซอฟต์แวร์ภาครัฐ แต่มีหน้าที่ในการสนับสนุนการค้นคว้าวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี การจัดให้มีกฎ ระเบียบ และมาตรการที่จำเป็นต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ และที่ผ่านมาสำนักงานฯ ได้ร่วมกับสมาคมสมาพันธ์โอเพนซอร์สแห่งประเทศไทย (TOSF) และบริษัท Osdev จำกัด การจัดทำสำเนาบนเอกสารราชการ (RTG Template) และ Template หนังสือราชการ ให้ดาวน์โหลดได้ที่ http://www.libreofficeclub.com/

ส่วนเรื่องการจดสิทธิบัตรทรัพย์สินทางปัญญา สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) มีบริการให้ความรู้ ให้คำปรึกษา แนะนำขั้นตอนวิธีการแจ้งจดข้อมูลลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า สิทธิบัตร พร้อมบริการยื่นเอกสารรับรองลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า สิทธิบัตร ด้านทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับนักพัฒนาซอฟต์แวร์ และดิจิทัลคอนเทนต์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีซอฟต์แวร์ที่ได้รับการจดแจ้งลิขสิทธิ์ จำนวน ๗๙ ผลิตภัณฑ์ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงานฯ มีแผนที่จะ

ส่งเสริมการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทรัพย์สินทางปัญญา ผลิตภัณฑ์หรือบริการ ซอฟต์แวร์ ที่ตนเองพัฒนา คิดค้นขึ้น จนนำไปสู่การจด/แจ้งทรัพย์สินทางปัญญาไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ผลิตภัณฑ์

(๓) ควรกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามเว็บไซต์หมิ่นสถาบันให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม และขยายขอบเขตการตรวจสอบควบคุมไปถึงคลิปวีดิโอ คลิปเสียงและภาพในสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ต่าง ๆ เนื่องจากปัจจุบันมาตรการควบคุมและตรวจสอบ ยังไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างเข้มงวดและจริงจัง รวมทั้งส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกให้มีความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีการดำเนินการเกี่ยวกับเว็บไซต์หมิ่นสถาบันฯ ในลักษณะคลิปวีดิโอ คลิปเสียง และภาพในสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ต่างๆ ดังนี้

๑. การดำเนินการตามอำนาจของประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๖/๒๕๕๗ เรื่อง การดูแล และสอดส่องการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แต่งตั้งบุคคลเป็นคณะทำงานด้านสื่อสังคมออนไลน์ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบ หรือเข้าถึงข้อมูลการจราจรทางคอมพิวเตอร์ การใช้เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ ทั้งข้อความ รูปภาพ ภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่อง และคลิปเสียง ที่แพร่ในเชิงปลุกระดม ยั่วยุสร้างความรุนแรง ความไม่น่าเชื่อถือและไม่เคารพกฎหมาย ตลอดจนต่อต้านการปฏิบัติงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยประสานกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตและผู้เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด

(๒) มีอำนาจระงับการเผยแพร่เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ ทั้งข้อความ รูปภาพ ภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่อง และคลิปเสียง ที่ฝ่าฝืนตามข้อ (๑)

(๓) ใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อดำเนินการกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำในลักษณะดังกล่าว รวมทั้งร่วมมือและประสานงานกับคณะรักษาความสงบแห่งชาติเพื่อการดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าว

คณะทำงานด้านสื่อสังคมออนไลน์ ดำเนินการระงับการเผยแพร่เว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมโดยแจ้งผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (Internet Service Provider : ISP) ผ่านช่องทางระบบเผยแพร่สื่อออนไลน์ให้ดำเนินการปิดกั้น/ระงับการเผยแพร่เว็บไซต์แต่เนื่องจากบางเว็บไซต์ เช่น Youtube Facebook เป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีการเข้ารหัส (ลักษณะ http://...) ปัจจุบันผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตยังไม่สามารถปิดกั้น (บล็อก) ได้

๒. การดำเนินการให้ระงับการทำให้เผยแพร่ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติตามมาตรา ๒๐ ของ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในภาค ๒ ลักษณะ ๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือมีลักษณะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนการปฏิบัติ	คำอธิบายและรายละเอียด
๑. การร้องขอให้ปิดกั้นซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์	ประชาชน หน่วยงาน หรือนิติบุคคล สามารถร้องขอให้ปิดกั้นซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ ได้ทั้งสิ้น ๓ ช่องทาง คือ ๑. ทางอีเมล์ ๑๒๑๒@mict.go.th ๒. ทางสายด่วน ๑๒๑๒ ๓. การทำหนังสือถึงกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นอกเหนือจากการดำเนินการตรวจสอบเฝ้าระวังเว็บไซต์ตามภารกิจของกระทรวง
๒. การคัดกรองยูอาแอล (URL)	ดำเนินการคัดกรองยูอาแอล (URL) โดยตรวจสอบยูอาแอลที่ซ้ำซ้อนและแยกประเภทของเนื้อหาตามคำศัพท์เพื่อใช้ในกระบวนการดังกล่าว
๓. การใช้ดุลพินิจและเก็บหลักฐาน	ดำเนินการเก็บหลักฐานของยูอาแอล (URL) อันประกอบด้วยยูอาแอลเนื้อหาเกี่ยวกับการกระทำความผิด เช่น การถอดถ้อยคำจากคลิปวีดีโอหรือคลิปเสียง วันเวลาของการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ ไอพีแอดเดรส (IP Address) ของผู้ให้บริการเว็บไซต์และข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่างๆ
๔. การขอความเห็นชอบให้ระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์	ดำเนินการนำเสนอขอความเห็นชอบให้ระงับการทำให้แพร่หลาย ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และยื่นคำร้องพร้อมแสดงพยานหลักฐานต่อศาลที่มีเขตอำนาจขอให้มีคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ การบังคับให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์
๕. แจ้งให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ภายหลังศาลที่มีเขตอำนาจมีคำสั่ง	ดำเนินการแจ้งให้บริการอินเทอร์เน็ตซึ่งมีอยู่ ๑๒๗ ราย นำยูอาแอล ที่ศาลเห็นชอบให้มีการระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ เข้าสู่กระบวนการปิดกั้นของแต่ละราย
๖. ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนเพื่อหาตัวผู้กระทำความผิด	ดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งให้พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ทั้งนี้ หลังจากที่มีคำสั่งศาลแล้ว กรณีที่เป็นเว็บไซต์ที่เข้ารหัส (ลักษณะ http://...) จะดำเนินการประสานงานให้ผู้ให้บริการในต่างประเทศเช่น Youtube, Facebook ดำเนินการลบข้อมูลดังกล่าวออกจากระบบ แต่เนื่องจากผู้ให้บริการดังกล่าวจดทะเบียนและอยู่ภายใต้กฎหมายต่างประเทศ กระทรวงฯ จะดำเนินการขอให้มีคำสั่งศาลของไทยเพื่อแจ้งให้ผู้ให้บริการทราบว่าข้อมูลดังกล่าวถือว่ามีความผิดในราชอาณาจักรไทย โดยการแปลเนื้อหาและชี้แจงรายละเอียดเพื่อยื่นประกอบการดำเนินการขอถอด/ลบข้อมูลดังกล่าว หรือทำให้ไม่สามารถเข้าถึงได้จากภายในประเทศไทย โดยต้องเป็นไปตามนโยบายข้อกำหนดของผู้ให้บริการแต่ละราย

สำหรับกระทรวงฯ พยายามเจรจาและอธิบายให้ผู้ประกอบการทราบอย่างต่อเนื่อง โดยเชิญผู้แทนจาก Google (ผู้ให้บริการ Youtube) และ Facebook มาประชุมร่วมกับหน่วยงานด้านมั่นคง เพื่อรับทราบถึงการให้บริการและข้อจำกัดในการดำเนินการ โดยในการประสานงานให้ระงับการแพร่หลายในปัจจุบันทางผู้ให้บริการก็ได้ให้ความสำคัญในการรับแจ้งจากหน่วยงานของรัฐก่อน แต่ยังคงสงวนสิทธิ์ในการที่จะตรวจสอบเนื้อหาและพิจารณาอีกครั้งก่อนจะนำออกจากระบบ และยังต้องการให้ใช้ความตกลงหรือมีสนธิสัญญาความร่วมมืออาญา (Mutual Legal Assistance Treaty-MLAT) ซึ่งตามพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกรอบการดำเนินความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นผู้ประสานงานกลาง ซึ่งมีอำนาจในการพิจารณาขอและให้ความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ

(๔) กรมอุตุนิยมวิทยา ควรพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการพยากรณ์สภาพอากาศและภัยพิบัติต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และปรับปรุงเครื่องมือให้ทันสมัยให้มีความแม่นยำมากขึ้นสามารถแจ้งเหตุได้ล่วงหน้าตามมาตรฐานสากล ซึ่งจะช่วยลดการสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งเชื่อมโยงกับข้อมูลด้านอื่น ๆ เช่น ข้อมูลการท่องเที่ยว เป็นต้น มีการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับประชาชน รวมทั้งเพิ่มศักยภาพของสถานีระดับพื้นที่ สนับสนุนการให้บริการเตือนภัยทางภาคการเกษตรหรืออุตุนิยมวิทยาเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับเกษตรกร

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมอุตุนิยมวิทยา

กรมอุตุนิยมวิทยา มีการพัฒนาบุคลากรโดยการส่งบุคลากรทางด้านอุตุนิยมวิทยาซึ่งเป็นสายงานหลักไปรับการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือเข้าร่วมการประชุมสัมมนา ในต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ เพิ่มพูนสมรรถนะในการพยากรณ์อากาศ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากองค์การอุตุนิยมวิทยาโลก และหน่วยงานในภาคีเครือข่ายอุตุนิยมวิทยา

ปัจจุบันกรมอุตุนิยมวิทยามีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการพยากรณ์อากาศ ทั้งข้อมูลจากดาวเทียมอุตุนิยมวิทยาจากประเทศญี่ปุ่น ดาวเทียมจากประเทศสหรัฐอเมริกา ข้อมูลจากโมเดลการพยากรณ์อากาศจากศูนย์พยากรณ์อากาศของต่างประเทศ ทั้งทวีปยุโรป อเมริกา และเอเชีย เช่น ECMWF (ยุโรป) NCEP (อเมริกา) JMA (ญี่ปุ่น) KMA (เกาหลี) TWA (ไต้หวัน) CMA (สาธารณรัฐประชาชนจีน) และ IMD (อินเดีย) เป็นต้น รวมทั้งได้มีการปรับปรุงระบบประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์สมรรถนะสูง ที่มีความทันสมัย และมีรายละเอียดมากขึ้นกว่าเดิม มาเป็นเครื่องมือช่วยในการพยากรณ์อากาศ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดหา คาดว่าจะใช้งานได้ในปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๙ นอกจากนี้ การพยากรณ์อากาศล่วงหน้าระยะ ๑ เดือน และ ๓ เดือน กรมอุตุนิยมวิทยายังได้มีการปรับปรุงรูปแบบ โดยใช้เครื่องมือ Climate Predictability Tool (CPT) ของสถาบันวิจัย IRI ซึ่งเป็นวิธีการคาดการณ์ทางสถิติ ที่เรียกว่า Statistic downscale โดยการคาดการณ์อาศัยข้อมูลอุณหภูมิของน้ำทะเล และข้อมูลฝน มาทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ เพื่อทำการคาดการณ์ปริมาณฝน อุณหภูมิ สูงสุด-ต่ำสุด ซึ่งทำให้การพยากรณ์อากาศเป็นไปตามมาตรฐานสากล และมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น

กรมอุตุนิยมวิทยาให้ความสำคัญกับการดำเนินงานภารกิจด้านการตรวจและการพยากรณ์อากาศเกษตรอยู่แต่เดิมแล้ว โดยมีสถานีตรวจอากาศเกษตรตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ

จำนวนทั้งสิ้น ๓๓ สถานี และมีการพยากรณ์อากาศเพื่อการเกษตรเป็นรายสัปดาห์ รายปักษ์ ราย ๓ เดือน เพื่อบริการข้อมูลให้แก่เกษตรกร ผ่านช่องทางการสื่อสารหลายช่องทาง เช่น ทางสถานีวิทยุระบบ เอ.เอ็ม. และ เอฟ.เอ็ม.ของกรมอุตุนิยมวิทยา กรมประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์รายการ ทีวี ๓๖๐ องศา เว็บไซต์กรมอุตุนิยมวิทยา และ facebook อุตุนิยมวิทยาเกษตร เป็นต้น

การประชาสัมพันธ์ข้อมูลการพยากรณ์อากาศ ได้ดำเนินการเผยแพร่ข่าวอากาศแก่ผู้ใช้บริการโดยตรง โดยมีการจัดส่งแผนที่อากาศ และข่าวการพยากรณ์อากาศประจำวัน ให้กับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องทางโทรสาร และทาง e-mail เป็นประจำทุกวัน และออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงของกรมอุตุนิยมวิทยา ซึ่งมีจำนวน ๖ สถานี ในกรุงเทพฯ ๑ สถานี และในส่วนภูมิภาค ๕ สถานี ที่จังหวัดพิษณุโลก นครราชสีมา ระยอง ชุมพร และภูเก็ต โดยสามารถรับฟังผ่านระบบวิทยุออนไลน์ได้ที่ www.radio.tmd.go.th และรับฟังผ่านแอพพลิเคชั่น Thai Weather Radio บนโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน นอกจากนี้ กรมอุตุนิยมวิทยายังมีการดำเนินการด้านอินเทอร์เน็ตด้วยที่ www.tmd.go.th และผ่านแอพพลิเคชั่น Thai Weather ในกรณีที่มีลักษณะอากาศร้ายจะมีการประสานงานโดยตรงทางโทรศัพท์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันภัยเพิ่มเติมจากการเผยแพร่ข่าวพยากรณ์อากาศปกติ

กรมอุตุนิยมวิทยาได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชน โดยเฉพาะข่าวพยากรณ์อากาศและการเตือนภัยในช่วงเกิดภัยธรรมชาติ ซึ่งหน่วยงานในท้องถิ่นสามารถนำข้อมูลไปเผยแพร่ให้ถึงประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ และกว้างขวาง จึงได้หาแนวทางความร่วมมือในการรายงานข่าวพยากรณ์อากาศและการเตือนภัยธรรมชาติ กับหน่วยงานสถานีวิทยุกระจายเสียงในท้องถิ่น โดยสถานีวิทยุกระจายเสียงกรมอุตุนิยมวิทยาได้จัดทำโครงการ "การส่งเสริมองค์ความรู้อุตุนิยมวิทยาในการมีส่วนร่วมเผยแพร่ข่าวพยากรณ์อากาศ และประกาศเตือนภัยธรรมชาติ จากวิทยุอุตุนิยมวิทยา สู่วิทยุชุมชน" เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านอุตุนิยมวิทยาแก่บุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประกาศข่าวและผู้ดำเนินรายการ สำหรับสถานีวิทยุชุมชนและเคเบิลทีวีท้องถิ่น ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการสนับสนุนการรายงานข่าวพยากรณ์อากาศและการเตือนภัยธรรมชาติ เป็นการสร้างเครือข่ายในการเรียนรู้อุตุนิยมวิทยา และเพื่อสร้างพันธมิตรในด้านการเชื่อมโยงสัญญาณรายการวิทยุให้มีเครือข่ายครอบคลุมและเข้าถึงประชาชน

ดำเนินการปรับปรุงรูปแบบการให้บริการให้มีความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลมากขึ้น โดยผู้รับบริการสามารถดาวน์โหลดข้อมูลข่าวพยากรณ์อากาศ ข่าวเตือนภัยธรรมชาติ และรายงานอากาศในรูปไฟล์เอกสารได้ที่ http://www.metalarm.tmd.go.th/service/index และ ttp://www.tmd.go.th/services/downloads.php

กรมอุตุนิยมวิทยาได้ดำเนินการอบรมการพยากรณ์อากาศ และการเตือนภัยเบื้องต้นให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานีอุตุนิยมวิทยาในส่วนภูมิภาค เพื่อยกระดับองค์ความรู้ให้กับบุคลากรของกรมอุตุนิยมวิทยา ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันสามารถประยุกต์ความรู้ด้านการพยากรณ์อากาศไปปรับใช้เพื่อการพยากรณ์อากาศและการเตือนภัยเบื้องต้นในท้องถิ่นได้ เป็นการยกระดับการให้บริการข่าวอากาศ (Public Weather Service) ได้อย่างมีคุณภาพ

การเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น ๆ กรมอุตุนิยมวิทยาได้ดำเนินการ โครงการ "จัดทำศูนย์กลางข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data)" ร่วมกับ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สรอ.) ในการสนับสนุนข้อมูลในรูปแบบ CSV XML หรือ RDF เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกรมอุตุนิยมวิทยา และฐานข้อมูลกลาง เพื่อให้สามารถนำไปให้บริการบนเว็บพอร์ทัล data.go.th ได้ ซึ่งในเบื้องต้น

มีข้อมูลนำเข้าประกอบด้วย ข้อมูลเรดาร์ ดาวเทียมอุตุนิยมวิทยา สถิติภูมิอากาศ ข้อมูลจากระบบโทรมาตร ข้อมูลสภาพอากาศปัจจุบันอัพเดททุก ๓ ชั่วโมง พยากรณ์อากาศประจำวัน ราย ๗ วัน รายเดือน และรายฤดู เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการเชื่อมโยงข้อมูลไปยังหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร เป็นต้น

(๕) สำนักงานสถิติแห่งชาติ ควรมีการจัดเก็บข้อมูลสถิติที่สามารถใช้ประโยชน์ในการวางแผนและกำหนดเป้าหมายการพัฒนาด้านต่าง ๆ ในอนาคต โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น ข้อมูลสถิติเรื่องข้าว สถิติต้นทุนราคาข้าวเปลือกของประเทศไทยโดยเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน การสำรวจหนี้สินนอกระบบของภาคครัวเรือน ข้อมูลผู้สูงอายุแต่ละช่วงอายุ สำมะโนอุตสาหกรรม จำแนกประเภทและแบ่งตามกลุ่มทักษะ เป็นต้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ในแต่ละปีสำนักงานสถิติแห่งชาติจะทำการสำรวจข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคม ปีละประมาณ ๑๕ – ๒๐ โครงการ ตามรอบระยะเวลาทุก ๑ ปี ๒ ปี ๓ ปี ๔ ปี ๕ ปี หรือ ๑๐ ปี สำหรับใช้ในการวางแผนและกำหนดเป้าหมายการพัฒนาด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ ในการสำรวจข้อมูลเรื่องต่างๆ สำนักงานฯ ได้ประสานกับกลุ่มผู้ใช้ข้อมูลตลอดเวลา เช่น สำรวจผู้สูงอายุ ประสานกับกรมกิจการผู้สูงอายุ สำรวจภาวะการทำงานของประชากร ประสานกับกระทรวงแรงงาน สำรวจอนามัยและสวัสดิการ ประสานกับกระทรวงสาธารณสุข สำมะโนการเกษตร ประสานและร่วมมือกับกรมส่งเสริมการเกษตร สำมะโนอุตสาหกรรม ประสานกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำหรับข้อมูลสถิติเรื่องข้าว สถิติต้นทุนราคาข้าวเปลือกของประเทศไทยโดยเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นข้อมูลเฉพาะที่ได้จากระบบการรายงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว สำนักงานฯ จึงไม่ได้ทำการสำรวจ อย่างไรก็ตามสำนักงานสถิติแห่งชาติจะได้นำข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ในประเด็นการสำรวจหนี้สินนอกระบบของภาคครัวเรือน สำมะโนอุตสาหกรรมจำแนกประเภทและแบ่งตามกลุ่มทักษะมาพิจารณาต่อไป

๒.๑๑ กระทรวงพลังงาน

(๑) ควรกำหนดทิศทางแนวทางการพัฒนาพลังงานเทคโนโลยีรูปแบบใหม่ ๆ โดยคำนึงถึงความสำคัญของพลังงานในอนาคต เช่น พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานขยะ โดยประสานความร่วมมือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน ชุมชน และองค์กรเอกชน (NGO)

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับราย</u>

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

๑. กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) ได้ให้ความสำคัญกับการนำพลังงานทดแทนทุกรูปแบบมาพัฒนาใช้ประโยชน์ตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่ โดยปัจจุบันได้สนองนโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญกับการนำขยะมาเปลี่ยนเป็นพลังงานเป็นอันดับแรก โดยร่วมมือกับกรมควบคุมมลพิษ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน พัฒนาพลังงานขยะ รวมทั้งได้สนับสนุนการนำพลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ มาผลิตพลังงาน ซึ่งได้ตั้งเป้าหมายการนำพลังงานลมมาผลิตไฟฟ้ามากถึง ๓,๐๐๒ เมกะวัตต์ และ

พลังงานแสงอาทิตย์มากถึง ๖,๐๐๐ เมกะวัตต์ โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำแผนปฏิบัติการที่จะนำไปสู่การพัฒนาพลังงานทดแทนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒. พพ. ได้ดำเนินการประสานงานกับทุกภาคส่วนมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะชุมชนในพื้นที่ มีโครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการเพื่อให้ชุมชนได้ตระหนัก เข้าใจ และเห็นความสำคัญของพลังงานทดแทน ตลอดจนการมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของโครงการพลังงานของชุมชน ได้แก่ การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการสถานีผลิตพลังงานสีเขียว (ตั้งโรงไฟฟ้าของชุมชน) โครงการสนับสนุนเพื่อจัดตั้งสถานีผลิตพลังงานสีเขียววิสาหกิจพลังงานทดแทนชุมชนผลิตเชื้อเพลิงชีวมวล (ให้ชุมชนผลิตเชื้อเพลิง)โครงการส่งเสริมการผลิตพลังงานจากขยะชุมชน และ พพ. ได้มีการดำเนินการจัดตั้งเสาวัดความเร็วลมเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการลงทุน โดยได้มีการจ้างแรงงานท้องถิ่นเพื่อเป็นผู้ดูและสถานีตรวจวัด และพพ. ยังได้มีความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น

- หน่วยงานด้านการวิจัย เพื่อร่วมกำหนดทิศทางของเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การผลักดันเทคโนโลยีที่ผ่านการวิจัยเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรมเชิงพาณิชย์ การขยายผลเทคโนโลยีที่ผ่านการพัฒนาใช้ได้จริงให้แพร่หลาย
- หน่วยงานผู้ลงทุนภาคเอกชน เช่น สภาอุตสาหกรรม สมาคมผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน เพื่อสะท้อนปัญหา ความต้องการของภาคเอกชน และใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายด้านพลังงานทดแทน

ทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีรูปแบบใหม่ ๆ มีการนำมาเป็นข้อพิจารณาเพื่ออนาคต แต่สำหรับการพัฒนาระดับชุมชน จำเป็นต้องพิจารณาความเหมาะสมกับบริบทของชุมชน นั่นคือ ต้องเป็นเทคโนโลยีที่ดำเนินการง่าย คุ้มทุน ชุมชนมีส่วนร่วม ดำเนินการได้เอง

อย่างไรก็ตาม ณ ปัจจุบัน ตามแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๙ ล่าสุด ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาพลังงานทดแทน โดยมีส่วนที่เกี่ยวข้องในเรื่องของทิศทางพัฒนาพลังงานเทคโนโลยีรูปแบบใหม่ ๆ คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเตรียมความพร้อมด้านวัตถุดิบและเทคโนโลยีพลังงานทดแทน ซึ่งประกอบด้วยกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องคือ

- การพัฒนาความสามารถในการผลิต บริหารจัดการวัตถุดิบ ด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับความสามารถการผลิตและการใช้พลังงานทดแทน

๓. พพ. ได้มีการจัดทำแผนหลักการพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ๒๑ ปี หรือ AEDP๒๐๑๕ (๒๕๕๘-๒๕๗๙) ที่กำหนดเป้าหมายการใช้พลังงานทดแทนที่ระดับร้อยละ ๓๐ ของการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย ณ ปี ๒๕๗๙ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) แล้วเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๘

๔. แนวทางการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนของกระทรวงพลังงาน และ พพ. ได้มุ่งเน้นการส่งเสริมให้ภาคเอกชนเป็นผู้สร้างและผลิตไฟฟ้าอยู่แล้วโดยภาครัฐกำหนดแนวทางการรับซื้อ เช่น อัตรารับซื้อไฟฟ้าที่เหมาะสมกับต้นทุน การกำหนดปริมาณการรับซื้อ รายปี และรายเทคโนโลยี ตามศักยภาพของสายส่งและสายจำหน่ายไฟฟ้าในแต่ละพื้นที่ และตามศักยภาพของเชื้อเพลิงพลังงานทดแทนในแต่ละพื้นที่เป็นต้น โดยคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) จะเป็นผู้พิจารณาเรื่องผลกระทบค่าไฟฟ้าต่อประชาชนต่อไป

๕. ขณะนี้ พพ. กำลังจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อให้รองรับแผนหลักการพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ๒๑ ปี นี้อยู่ ซึ่งแนวทางการดำเนินการก็จะมีการคำนึงถึงการพัฒนาพลังงานในอนาคตต่างๆ โดยในการจัดทำแผนปฏิบัติการนี้ จะมีการประสานความร่วมมือ ร่วมมือ แลกเปลี่ยนความเห็นกับทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน ชุมชน และองค์กรเอกชน (NGOs) ด้วย

๖. สำหรับพลังงานแสงอาทิตย์นั้น พพ. มีแนวคิดการพัฒนาในอนาคตดังนี้

๖.๑ การส่งเสริมให้มีการผลิตไฟฟ้าแบบติดตั้งบนหลังคาหรือ Solar Rooftop เพื่อใช้เองในทุกกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ บ้านที่พักอาศัย อาคารธุรกิจ และโรงงานอุตสาหกรรม ทั้งนี้ เพื่อช่วยในการลดภาระไฟฟ้าสูงสุด หรือ Peak load ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต โดยต้องมีการประสานงานกับการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายในการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ที่จัดเจนในการรับซื้อไฟฟ้า เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการได้โดยสะดวก

๖.๒ พพ. มีแนวคิดที่จะปรับการดำเนินงานติดตั้งระบบไฟฟ้าแสงอาทิตย์ในพื้นที่ห่างไกลที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ ให้เพิ่มการส่งเสริมการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าแสงอาทิตย์บนหลังคาให้กับอาคารส่วนราชการ โดยอาจเริ่มต้นในสถานศึกษาก่อน และอาจขยายไปสู่การติดตั้งในอาคารราชการอื่นๆ ต่อไป

๖.๓ ขณะนี้ พพ. ได้รับงบประมาณจาก สวทช. กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ทำการศึกษาผลกระทบต่อคุณภาพไฟฟ้าจากระบบ Solar Rooftop และวิธีการป้องกันที่เหมาะสม และการกำหนดมาตรฐาน การติดตั้งระบบ Solar Rooftop ที่ปลอดภัยและส่งผลกระทบต่อคุณภาพไฟฟ้าน้อยที่สุด ประกอบกับการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้สามารถติดตั้งระบบได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้ใช้งาน เพื่อให้การส่งเสริมการติดตั้งระบบ Solar Rooftop เกิดประโยชน์ต่อระบบผลิตไฟฟ้าและต่อผู้ลงทุนระบบอย่างแท้จริงทั้งสองฝ่าย

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าในระดับชุมชน ในลักษณะของ Micro Grid ที่มีการผสมผสานพลังงานทดแทนหลายๆ รูปแบบในการผลิตไฟฟ้า และเชื่อมต่อกับสายจำหน่ายหรือสายส่งไฟฟ้า ซึ่งการลงทุนลักษณะนี้จะสามารถลงทุนระบบป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนได้ และจะมีความคุ้มค่าในการลงทุนมากกว่าการติดตั้งระบบแยกในแต่ละพื้นที่

(๒) การพัฒนาพลังงานทางเลือกที่ผลิตจากพืชพลังงาน เช่น น้ำมันดีเซลจากปาล์มน้ำมัน ส่งผลให้ปาล์มน้ำมันมีราคาสูง ควรประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนหรือบริษัทอุตสาหกรรมรถยนต์ เพื่อกำหนดสัดส่วนปริมาณการผลิตให้มีความชัดเจน เนื่องจากประเทศไทยมีพลังงานสำรองจำนวนไม่มากพอเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคอาเซียน ทั้งนี้ ไม่รวมพลังงานถ่านหินเนื่องจากอาจมีปัญหาการต่อต้านจากประชาสังคมและหากมีการนำถ่านหินมาผลิตกระแสไฟฟ้าควรทำความเข้าใจและให้ความรู้กับประชาชน พร้อมกับกำหนดมาตรการรองรับผลกระทบที่ชัดเจน เพื่อลดการต่อต้านจากประชาชน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

ปัจจุบันคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๘ เห็นชอบแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก (AEDP๒๐๑๕) โดยมีเป้าหมายการใช้ไบโอดีเซลเป็น ๑๔ ล้านลิตร/วัน ในปี ๒๕๗๙ ที่ผ่านมากระทรวงพลังงานได้ดำเนินการแผนดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มประกาศใช้ไบโอดีเซล บี ๗ (มีสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖ แต่ไม่สูงกว่าร้อยละ ๗

ซึ่งเป็นสัดส่วนผสมสูงสุดที่บริษัทผู้ผลิตรถยนต์ยอมรับโดยไม่ต้องปรับแต่งเครื่องยนต์) ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๗ แต่เนื่องจากสถานการณ์ปาล์มน้ำมันที่มีผลผลิตออกสู่ตลาดน้อยในช่วงต้นปี ๒๕๕๗ และ ๒๕๕๘ เพื่อไม่ให้ราคาน้ำมันปาล์มสูงเกินไปจนกระทบกับการใช้น้ำมันปาล์มเพื่อการบริโภค กระทรวงพลังงานได้ปรับลดสัดส่วนการผสมเป็นผสมไบโอดีเซลลดลงเหลือไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๕ แต่ไม่สูงกว่าร้อยละ ๗ ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ – ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และช่วงวันที่ ๒๒ มกราคม –๑๕ เมษายน ๒๕๕๘ ซึ่งการปรับลดสัดส่วนดังกล่าว เป็นการบรรเทาสถานการณ์ราคาน้ำมันปาล์มไม่ให้สูงเกินไป เพื่อรักษาเสถียรภาพด้านราคา และในช่วงที่ปาล์มน้ำมันให้ผลผลิตมาก การส่งเสริมการใช้ไบโอดีเซลจะช่วยทำให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาที่ไม่ต่ำเกินไป

การส่งเสริมการใช้ไบโอดีเซลที่ผ่านมานั้นจะใช้น้ำมันปาล์มส่วนเกินจากการบริโภค โดยการกำหนดสัดส่วนผสมไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซลหมุนเร็วนั้น กระทรวงพลังงานมีการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจซึ่งเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มทั้งระบบตั้งแต่ภาคการผลิตในส่วนของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน โรงงานและอุตสาหกรรมต่างๆจนถึงผู้ใช้น้ำมันเชื้อเพลิง โดยการกำหนดสัดส่วนผสมไบโอดีเซลจะเป็นไปตามสถานการณ์ปริมาณผลผลิตของปาล์มน้ำมันในแต่ละช่วงเวลาเพื่อรักษาเสถียรภาพด้านปริมาณและราคาน้ำมันปาล์ม

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศ (Power Development Plan : PDP) ๒๐๑๕ มีแนวทางที่สำคัญคือการกระจายเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า เพื่อลดความเสี่ยงการพึ่งพาเชื้อเพลิงชนิดใดชนิดหนึ่งมากเกินไป โรงไฟฟ้าถ่านหินเทคโนโลยีสะอาดจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะมาช่วยได้ อีกทั้ง เชื้อเพลิงถ่านหินยังมีต้นทุนในการผลิตไฟฟ้าที่ต่ำเมื่อเทียบกับเชื้อเพลิงชนิดอื่น และมีปริมาณสำรองในโลกเป็นปริมาณมากสามารถพึ่งพาได้อีกเป็นเวลานาน อย่างไรก็ตาม โรงไฟฟ้าถ่านหินยังเกิดการคัดค้านจากประชาชน ดังนั้นแนวทางแก้ปัญหากระทรวงพลังงานและหน่วยงานภายใต้การกำกับ คือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้ดำเนินมาตรการต่างๆ เช่น การเผยแพร่เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีของโรงไฟฟ้าถ่านหิน การดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับประชาชน รวมถึงการชี้แจงข้อสงสัยหรือประเด็นที่เป็นข้อกังวลของสังคมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการหาแนวทางหรือมาตรการรองรับสำหรับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าดังกล่าว นอกจากนี้ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ได้มีโครงการแผนงานสื่อสารการจัดแผน PDP เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจต่อการจัดทำแผน PDP รวมถึงประเด็นที่เป็นข้อกังวลของสังคม เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง สร้างการยอมรับจากประชาชน

ในส่วนของปาล์มน้ำมันที่ใช้ในการผลิตเป็นไบโอดีเซลเพื่อนำมาผสมกับน้ำมันดีเซลนั้นจะเป็นปาล์มน้ำมันส่วนที่เหลือจากการบริโภคแล้ว เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนการบริหารจัดการที่ผ่านมาจะดูที่สต๊อกปาล์มน้ำมัน ถ้าสต๊อกปาล์มน้ำมันอยู่ระดับสูงสัดส่วนไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซลหมุนเร็วจะสูงขึ้นตาม แต่ถ้าสต๊อกปาล์มน้ำมันอยู่ในระดับต่ำสัดส่วนไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซลหมุนเร็วจะลดลง เพื่อรักษาระดับสต๊อกปาล์มน้ำมันให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม อย่างไรก็ตามการนำไบโอดีเซลมาผสมกับน้ำมันดีเซล ในขณะนี้ผู้ผลิตรถยนต์ยอมรับที่ไม่เกินร้อยละ ๗ ส่งผลให้สามารถนำไบโอดีเซลมาใช้ได้สูงสุดประมาณ ๔ ล้านลิตรต่อวัน การที่จะกำหนดสัดส่วนการใช้ปาล์มน้ำมันเพื่อเป็นพลังงานให้มีความชัดเจนนั้นจะทำได้ค่อนข้างยาก เพราะผลผลิตปาล์มน้ำมันเป็นฤดูกาลขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ในช่วงที่มีผลผลิตปาล์มน้ำมันออกมาน้อยอาจจะทำให้เกิดการแย่งชิงปาล์มน้ำมันระหว่างที่จะนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงกับนำไปใช้เพื่อบริโภคได้

(๓) ควรสนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินการสร้างโรงไฟฟ้า เนื่องจากการลงทุนผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนมีต้นทุนสูง โดยภาครัฐกำหนดขอบเขตการดำเนินงานและสัดส่วนการลงทุนให้มีความเหมาะสมเป็นที่ยอมรับของสังคม รวมทั้งพิจารณากำหนดกลยุทธ์ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้ภาระตกอยู่ที่ประชาชนมากเกินไป

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

ในปัจจุบันกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) ได้มีมาตรการส่งเสริมภาคเอกชนในการลงทุนสร้างโรงไฟฟ้า เช่น มาตรการยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักรที่เกี่ยวกับการผลิตพลังงานทดแทน การสนับสนุนเงินลงทุนร่วม (ESCO Fund) การให้อัตรารับซื้อไฟฟ้าส่วนเพิ่มหรืออัตรารับซื้อไฟฟ้าพิเศษ (Adder / Feed in tariff)

ทั้งนี้ อัตรารับซื้อไฟฟ้าพิเศษ ได้ผ่านการพิจารณาความเหมาะสมที่จะให้เพิ่มกับผู้ลงทุนสามารถดำเนินการโรงไฟฟ้าได้ แต่ไม่เกิดเป็นภาระของประชาชนผู้บริโภคไฟฟ้ามากเกินไป และในการกำหนดขอบเขต และสัดส่วนการลงทุน จะมีการพิจารณาตามขนาดของโรงไฟฟ้า เงินลงทุน

อย่างไรก็ตาม แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ ล่าสุด ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาพลังงานทดแทน โดยมีส่วนที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการสนับสนุนการลงทุนผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนให้กับภาคเอกชนคือ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มศักยภาพการผลิต การใช้ และตลาดพลังงานทดแทน ซึ่งประกอบด้วยกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องคือ

- ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนด้านพลังงานทดแทนอย่างเหมาะสมแก่ผู้ผลิตและผู้ใช้ทั้งในและต่างประเทศ
- พัฒนากฎหมายด้านพลังงานทดแทน พร้อมทั้งเร่งรัดการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบเพื่อส่งเสริมการพัฒนาพลังงานอย่างเหมาะสม

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

กระทรวงพลังงาน (พน.) ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันด้านพลังงานไฟฟ้าอย่างเสรี โดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตไฟฟ้า ทั้ง IPP SPP VSPP อย่างไรก็ตาม สัดส่วนระหว่างการผลิตไฟฟ้าจากภาคเอกชนและภาครัฐ (หน่วยงานภายใต้การกำกับของรัฐ ได้แก่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และ PEA) จะต้องมีสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดการผูกขาด และเพื่อความมั่นคงของระบบไฟฟ้าในภาพรวม นอกจากนี้ หลักการที่สำคัญคือ ราคาค่าไฟฟ้าจะต้องอยู่ในระดับที่เหมาะสม สะท้อนต้นทุนในการผลิตไฟฟ้า ประชาชนไม่แบกรับภาระมากเกินไป และภาคธุรกิจสามารถแข่งขันได้ โดยตามแผน PDP ๒๐๑๕ มีโรงไฟฟ้าทั้งของภาคเอกชนและภาครัฐ (กฟผ.) ที่ผูกพันกับภาครัฐและเพื่อความมั่นคงของระบบไฟฟ้าในช่วงปี ๒๕๕๘-๒๕๖๘ กว่า ๒๕,๐๐๐ เมกะวัตต์

(๔) กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ควรมีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการผลิตพลังงานจากแสงอาทิตย์ และความรู้ในการดูแลรักษา การซ่อมบำรุง ให้แก่ประชาชนและผู้ที่สนใจมากขึ้น รวมทั้งปรับปรุงพัฒนาอุปกรณ์สำหรับติดตั้งและซ่อมแซมให้มีราคาเหมาะสม คุ้มค่าสำหรับการลงทุนติดตั้ง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) ขอรับไปพิจารณาดำเนินการการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการผลิตพลังงานจากแสงอาทิตย์ และความรู้ในการดูแลรักษา การซ่อมบำรุง ให้แก่ประชาชน และผู้ที่สนใจมากขึ้น โดยจะดำเนินการเองก่อน และหากจำเป็นอาจขอรับการสนับสนุนงบประมาณปี ๒๕๖๐ มาดำเนินการต่อเนื่องต่อไป รวมทั้งรับไปพิจารณาการปรับปรุงพัฒนาอุปกรณ์สำหรับติดตั้งและซ่อมแซมระบบให้มีราคาเหมาะสมและคุ้มค่าสำหรับการลงทุนติดตั้ง

(๕) ปัจจุบันมีการใช้เงินกองทุนน้ำมันอุดหนุนราคาก๊าซธรรมชาติ (NGV) และก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) เพื่อจำหน่ายให้กับประชาชนได้ในราคาต่ำกว่าความเป็นจริงมาก ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับราคาต้นทุนที่แท้จริง ควรประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจให้รับทราบสถานการณ์ที่แท้จริงเพื่อลดการต่อต้านและมีการปรับราคาจำหน่ายให้เหมาะสมกับต้นทุน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

กระทรวงพลังงาน (พน.) อยู่ระหว่างดำเนินการสร้างความเข้าใจกับประชาชนให้รับรู้ถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับต้นทุนราคาก๊าซ NGV และก๊าซ LPG และความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับราคา

๒.๑๒ กระทรวงพาณิชย์

(๑) ควรสำรวจและจัดทำข้อมูลราคาสินค้าเกษตรและแนวโน้มความต้องการของตลาดสินค้าเกษตร โดยเปิดโอกาสให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับเกษตรกรในการกำหนดทิศทางการเพาะปลูกและผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมการค้าภายใน

กรมการค้าภายใน ได้จัดทำข้อมูลสินค้าเกษตรเผยแพร่เป็นประจำทุกปี ในรูปหนังสือ “ปฏิทินฤดูกาลสินค้าเกษตร” รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ ประกอบด้วย การคาดการณ์ช่วงเวลาที่ผลผลิตจะออกสู่ตลาด ช่วงเวลาที่มีปัญหาหรือคาดว่าจะมีปัญหา แหล่งผลิตสำคัญ ปริมาณผลผลิตและราคาย้อนหลัง ๕ ปี ปริมาณผลผลิตของโลก และปริมาณความต้องการใช้ การนำเข้า และการส่งออก รวมทั้ง ยังได้กำหนดมาตรการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตรที่จะออกสู่ตลาด อาทิเช่น

๑. ข้าว มีคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) ซึ่งมีมติเห็นชอบมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวปี ๕๘/๕๙ อาทิ

- โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร (ธ.ก.ส., กษ.)
- โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก (กรมการค้าภายใน)
- โครงการสินเชื่อเกษตรกรเพื่อชะลอการขายข้าวเปลือก (ธ.ก.ส.)
- โครงการจัดตลาดนัดข้าวเปลือก (กรมการค้าภายใน)

● ส่งเสริมการส่งออกไปตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้นขายตลาดเก่าและตลาดใหม่ (กรมการค้าต่างประเทศ)

นอกจากนี้ ได้ติดตามสถานการณ์การผลิตและการตลาดในระดับพื้นที่ เพื่อประเมินสถานการณ์ข้าวอย่างต่อเนื่องและรายงานให้ส่วนกลางทราบ และส่วนกลางประเมินสถานการณ์และประชุมหารือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อมและหามาตรการช่วยเหลือเกษตรกรก่อนผลผลิตออกสู่ตลาด

๒. มันสำปะหลังและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ได้จัดทำแผนติดตามสถานการณ์การผลิตปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙ ในพื้นที่แหล่งผลิตสำคัญ เพื่อสำรวจสถานการณ์การผลิตและผลกระทบจากภัยแล้งในพื้นที่ต่างๆ เช่น กำแพงเพชร ตาก สระแก้ว น่าน เป็นต้น

นอกจากนี้ ได้จัดประชุมหารือร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดแนวทางบริหารจัดการสินค้ามันสำปะหลังและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์สินค้าเกษตรเป็นประจำทุกเดือน และเพื่อประเมินสถานการณ์การผลิตและการตลาด

๓. ผลไม้ มีการติดตามสถานการณ์การผลิตผลไม้ที่ให้ผลผลิตมากตามฤดูกาล ประกอบด้วย ลิ้นจี่ ลำไย เงาะ มังคุด ทุเรียน และลองกอง อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสภาพดินฟ้าอากาศส่งผลกระทบต่อผลผลิตตลอดเวลา โดยกระทรวงพาณิชย์ ได้บูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงเกษตรฯ และแต่งตั้งคณะทำงานระดับผู้บริหาร (Mr.ผลไม้) เพื่อจัดทำแผนด้านการผลิตและการตลาดในการดูแลและแก้ไขปัญหาผลไม้ บูรณาการข้อมูลการประเมินสถานการณ์เชิงลึกของแต่ละพื้นที่ รวมทั้งกำหนดกิจกรรมดำเนินการให้สอดรับกับผลผลิตและช่วงเวลาที่ออกสู่ตลาด

(๒) ควรให้ความสำคัญกับการผูกขาดทางการค้าและการบังคับใช้พระราชบัญญัติการผูกขาดทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ อย่างจริงจัง เนื่องจากปัจจุบันกลไกทางตลาดทำให้บริษัทขนาดใหญ่ซึ่งมีเครือข่ายและบริษัทลูกจำนวนมากผูกขาดสินค้าในตลาด โดยเฉพาะสินค้าอุปโภคและบริโภค ทำให้บริษัทคู่แข่งซึ่งมีขนาดเล็กกว่าไม่สามารถแข่งขันได้และมีผลกระทบต่อโครงสร้างระบบเศรษฐกิจในระยะยาวด้วย

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ได้ใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าเป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลมิให้มีการผูกขาดหรือการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมต่อร้านโชห่วย/ตลาดสดและการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย โดยออกระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่าด้วยแนวทางการพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าระหว่างผู้ประกอบธุรกิจค้าส่งค้าปลีกกับผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย เพื่อป้องกันมิให้ร้านค้าปลีกสมัยใหม่มีการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม นอกจากนี้ ยังจัดเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบและให้ความรู้ด้านกฎหมายการแข่งขันทางการค้า รวมทั้งให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบธุรกิจทุกกลุ่มสินค้าโดยเฉพาะกลุ่มร้านค้าปลีกสมัยใหม่ในการดำเนินธุรกิจอย่างระมัดระวังและหลีกเลี่ยงมิให้ผู้ประกอบธุรกิจฝ่าฝืนกฎหมายการแข่งขันทางการค้า

(๓) กรมการค้าภายใน ควรเร่งหามาตรการจำกัดการขยายตัวของร้านค้าปลีกสมัยใหม่ (Modern Trade) เนื่องจากปัจจุบันมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อร้านค้าขนาดเล็กหรือร้านโชห่วย นอกจากนั้นยังส่งผลกระทบต่อผลิตผลทางการเกษตรด้วย เนื่องจากสินค้าเกษตรบางประเภทที่ไม่ใช่เครือข่ายหรือไม่ใช่ของกลุ่มทุนจะไม่สามารถนำเข้าไปจำหน่ายในร้านดังกล่าวได้ และไม่ควรนำโครงการธงฟ้าราคาประหยัดมาใช้เป็นโครงการหลักในการแก้ไขปัญหาสินค้าราคาแพง แต่ควรมีมาตรการ

อื่นที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาสินค้าราคาแพง เช่น ควบคุมดูแลเพื่อลดอำนาจการผูกขาด การส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า โดยใช้โครงการธงฟ้าราคาประหยัดเป็นโครงการเสริม

นอกจากนั้น การจัดโครงการธงฟ้าราคาประหยัดควรเลือกพื้นที่ห่างไกล พื้นที่ชนบท เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยอย่างแท้จริง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมการค้าภายใน

กรมการค้าภายใน ได้ประสานกับกระทรวงมหาดไทย เพื่อกำหนดมาตรการชะลอหรือยับยั้งการขยายสาขาของร้านค้าปลีกสมัยใหม่ โดยใช้กฎหมายผังเมืองและกฎหมายควบคุมอาคารกฎระเบียบอื่นๆ ในการควบคุมดูแลอย่างเคร่งครัด ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ส่วนมาตรการในการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าแพง ได้แก่

- มาตรการทางกฎหมาย กำหนดสินค้าและบริการควบคุม ๔๑ รายการ และกำหนดมาตรการกำกับดูแลที่แตกต่างกันตามสถานการณ์และความจำเป็นของแต่ละสินค้าและบริการ เช่น การกำหนดราคาจำหน่ายสูงสุด การปรับราคาต้องได้รับอนุญาต การให้แจ้งปริมาณ สถานที่เก็บ ต้นทุน ค่าใช้จ่าย ตลอดจนมีมาตรการให้ปิดป้ายแสดงราคาสินค้าและบริการ จำนวน ๒๘๕ รายการ
- มาตรการบริหาร ได้ติดตามดูแลราคาสินค้าอุปโภคและบริโภคที่จำเป็น ๒๒๕ รายการ เพื่อมิให้มีการฉวยโอกาสปรับราคาสูงขึ้นเกินสมควร รวมทั้งขอความร่วมมือผู้ประกอบการตรึงราคาหรือชะลอการปรับราคาจำหน่ายสินค้า และมีการประกาศราคาแนะนำสินค้า
- การตรวจสอบและรับเรื่องร้องเรียน ได้จัดเจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบราคาสินค้าในตลาดสดและห้างค้าปลีกค้าส่ง ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดเป็นประจำทุกวัน รวมทั้งรับเรื่องร้องเรียนผ่านสายด่วนกรมการค้าภายใน ๑๕๖๙ และดำเนินการตรวจสอบและดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด

สำหรับโครงการธงฟ้าเป็นเครื่องมือในการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ไม่ปกติ เช่น ภัยธรรมชาติ วิกฤติการณ์ทางการเมือง และภาวะความถดถอยทางเศรษฐกิจฯลฯ โดยเน้นการคัดเลือกพื้นที่ที่เป็นแหล่งชุมชน แหล่งผู้ใช้แรงงาน มีการคัดเลือกสินค้าตามความเหมาะสมโดยประสานผู้ประกอบการโดยตรง รวมทั้งการนำสินค้าเข้าไปบริการให้กับประชาชนในพื้นที่โดยเฉพาะพื้นที่ห่างไกล โดยกระจายครอบคลุมทุกจังหวัด ดังนี้

๑) การจัดงานในส่วนกลาง แบ่งเป็นการจัดงานใหญ่เพียงปีละ ๑ – ๒ ครั้ง และการจัดงานในพื้นที่แหล่งชุมชน ทั้ง ๕๐ เขตใน กทม. เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง

๒) การจัดงานธงฟ้าในภูมิภาค กำหนดจัดงานระดับภาคๆ ละ ๒ – ๓ ครั้ง ทั้ง ๔ ภาค และการจัดงานในระดับอำเภอทุกอำเภอทั้ง ๗๖ จังหวัด รวมทั้งการจัดงานโดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น การจัดโครงการจังหวัดเคลื่อนที่เป็นประจำทุกเดือน

๓) การจัดงานตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล เช่น โครงการธงฟ้าเคลื่อนที่สู่ชุมชนในพื้นที่ กทม. และในภูมิภาค เพื่อผู้ประสบภัยแล้งในพื้นที่ที่ประกาศเขตพื้นที่การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในกรณีฉุกเฉินทั้ง ๑๙ จังหวัด

(๔) กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ควรประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และภาคเอกชนที่รับผิดชอบด้านการผลิต การค้า โดยแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน เพื่อให้

การเจรจาการค้ากับต่างประเทศมีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจนว่าประเทศไทยต้องการอะไร เพื่อให้ผลในการเจรจาสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรม

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ได้มีการประสานหารือร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง อาทิ การหารือกับผู้แทนภาคเกษตรกรรมอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยกำหนดเป้าหมายในการเจรจาทุกครั้ง และในการเดินทางไปเจรจาจะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักในเรื่องต่างๆ เข้าร่วมเดินทางไปด้วย

(๕) กรมทรัพย์สินทางปัญญา ควรมีนโยบายหรือแผนงานในการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการดำเนินงานมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการรับจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และต้องมีการเชื่อมโยงกับระบบของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารซึ่งเป็นเจ้าภาพหลักในเรื่อง Digital Economy ซึ่งจะทำให้สามารถลดงบประมาณในการจ้างที่ปรึกษาลงได้ และควรปรับอัตราค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาต่าง ๆ ให้มีอัตราใกล้เคียงกับต่างประเทศ และเพื่อให้ผู้คิดค้นทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศที่เข้ามาจดทะเบียนในประเทศไทยจ่ายค่าธรรมเนียมตามเกณฑ์สากลและเป็นประโยชน์ต่อการจัดเก็บรายได้ที่ถูกต้อง เนื่องจากทรัพย์สินทางปัญญาบางประเภทที่มีมูลค่าสูง ผู้คิดค้นในต่างประเทศจะดำเนินการจดทะเบียนในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกเพื่อให้ได้รับความคุ้มครอง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

๑) ปัจจุบันกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ปรับปรุง/พัฒนาระบบการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา โดยนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาเพิ่มประสิทธิภาพให้กับกระบวนการจดทะเบียนสิทธิบัตร สิทธิบัตรออกแบบ เครื่องหมายการค้า และลิขสิทธิ์ เพื่อให้งานด้านการตรวจสอบ สืบค้น ตลอดจนการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่มาขอใช้บริการด้านข้อมูลต่างๆ มีความรวดเร็วและสามารถรับจดทะเบียนได้เร็วยิ่งขึ้น เช่น ระบบ e-patent การเพิ่มช่องทางการชำระค่าธรรมเนียมเครื่องหมายการค้าผ่านระบบ Internet Banking ระบบการตรวจค้นเครื่องหมายการค้าในการขอความเหมือนคล้ายเบื้องต้น ผ่านระบบ Online ที่ให้ประชาชนสามารถตรวจค้นได้เอง ก่อนการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า เป็นต้น

๒) ในส่วนการเชื่อมโยงระบบเทคโนโลยีงานจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญากับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ตามนโยบาย Digital Economy ของรัฐบาล ปัจจุบันกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่มีระบบการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานในการรองรับด้านการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาภายใต้นโยบาย Digital Economy เพื่อลดงบประมาณด้านการจ้างที่ปรึกษา

๓) การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญามี ๒ ประเภท คือ เครื่องหมายการค้า และสิทธิบัตร กรมฯ ได้มีการปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับสิทธิบัตร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยออกกฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและการยกเว้นค่าธรรมเนียมสำหรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร เพื่อปรับลดอัตราค่าธรรมเนียมฯ ให้กับผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนฯ อันจะเป็นการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมาขอรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรมากขึ้น รวมทั้งยกเว้นค่าธรรมเนียมดังกล่าว ให้กับ

สถานศึกษา มูลนิธิหรือองค์การอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการสาธารณกุศล การศึกษา การศาสนา หรือการสังคมสงเคราะห์ หรือหน่วยงานของรัฐที่มิใช่รัฐวิสาหกิจ

สำหรับประเด็นการปรับเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาของไทยให้ใกล้เคียงกับอัตราค่าธรรมเนียมของต่างประเทศ จะต้องมีการศึกษาหาแนวทางที่เหมาะสมกับสภาวการณ์ในปัจจุบันทั้งด้านเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุน ความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสังคม เพื่อยังคงกระตุ้นให้คนไทยมาขอรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรได้มากขึ้น พร้อมกับจะต้องหาแนวทางเยียวยาคนไทยที่ได้รับผลกระทบจากการปรับเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมไปด้วย ซึ่งอาจดำเนินการในรูปแบบกองทุน เงินอุดหนุน หรือเงินช่วยเหลือในรูปแบบอื่นต่อไป

(๖) กรมพัฒนาธุรกิจการค้ามีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานเป็นจำนวนมาก กระบวนการและขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ จะต้องมีความรวดเร็วและเป็นระบบมากขึ้น โดยลดขั้นตอน กระบวนการ และความซ้ำซ้อนในการรับจดทะเบียนการค้าเพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วกับผู้ใช้บริการ นอกจากนั้นเมื่อนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อย่างเพียงพอแล้ว ก็ควรลดจำนวนบุคลากรลงเพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณบุคลากร

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ให้ความสำคัญต่อการสร้างนวัตกรรมการบริการภาครัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ทั้งด้านการจดทะเบียนธุรกิจและบริการข้อมูลธุรกิจให้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ประหยัดลดขั้นตอนและความซ้ำซ้อนในการทำงาน ควบคู่กับความถูกต้อง และโปร่งใส โดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานที่สำคัญ ได้แก่

(๑) ระบบให้บริการรับงบการเงินผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ (e - Filing) โดยได้นำเทคโนโลยี XBRLซึ่งเป็นระบบมาตรฐานสากลสำหรับการรับงบการเงินมาใช้เป็นประเทศที่ ๒ ในอาเซียน รองจากประเทศสิงคโปร์ หรือเป็นลำดับที่ ๒๒ ของโลก

(๒) ระบบจดทะเบียนนิติบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Registration) โดยผู้ประกอบธุรกิจสามารถขอรับบริการจดทะเบียนนิติบุคคลผ่านระบบออนไลน์ได้อย่างครบวงจร

(๗) องค์การคลังสินค้า ควรพิจารณาวิเคราะห์โครงการก่อสร้างโกดังสินค้าด้วยความรอบคอบ โดยพิจารณาถึงความคุ้มค่าในระยะยาว เนื่องจากปัจจุบันมีการเก็บสินค้าไว้จำนวนมากเพื่อรอการจำหน่าย เช่น มันสำปะหลัง ข้าว เมื่อมีการจำหน่ายสินค้าที่เก็บในโกดังหมดก็จะมีโกดังว่างเป็นจำนวนมากทำให้การลงทุนสร้างโกดังเพิ่มไม่มีความคุ้มค่า

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

องค์การคลังสินค้า

องค์การคลังสินค้า ได้ดำเนินการทบทวนศึกษาความเป็นไปได้และความเหมาะสมที่จะสร้างไซโลระบบปิด เพื่อเก็บสินค้าเกษตร และนำเสนอคณะกรรมการองค์การคลังสินค้าพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการองค์การคลังสินค้า ได้มีมติ (ครั้งที่ ๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๘) เห็นชอบแผนการสร้างไซโลระบบปิดเพื่อเก็บสินค้าเกษตรที่ อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยให้ผูกพันไปดำเนินการและเบิกจ่ายเงินในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐

(๘) ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) มีการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ และมีความสวยงามเป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยวต่างชาติ จึงควรส่งเสริมและเพิ่มด้านการตลาดให้สามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวมากขึ้น เช่น การเพิ่มจำนวนร้านจำหน่ายในสนามบินสุวรรณภูมิหรือตั้งร้านจำหน่ายที่สนามบินในภูมิภาคต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวไม่ได้เดินทางผ่านกรุงเทพมหานคร รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้และการนำไปจดลิขสิทธิ์ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดให้กับบุคคลทั่วไปและชาวบ้านเพื่อเป็นการอนุรักษ์ และส่งเสริมงานด้านศิลปวัฒนธรรม และควรร่วมมือกับสถานศึกษาจัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพครูช่างหรือจัดหลักสูตรช่างฝีมือให้กับเด็กและเยาวชนในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อภายหลังจากสำเร็จการศึกษาจะได้มีอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ และจะช่วยลดปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ได้ในระดับหนึ่ง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ มีการส่งเสริมด้านการตลาดให้เข้าถึงนักท่องเที่ยวและกลุ่มลูกค้าเป้าหมายมากขึ้น โดยมีจุดจำหน่ายสินค้า ๔ จุด ได้แก่ สนามบินสุวรรณภูมิ ศูนย์การค้าอัมรินทร์พลาซ่า ร้านนารายภัณฑ์ และศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (ศ.ศ.ป.) รวมทั้งมีแผนการขยายจุดจำหน่ายเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๕๙ ผ่านเครือข่ายพันธมิตร อาทิ การท่าอากาศยาน ศูนย์การค้า และห้างสรรพสินค้าในต่างประเทศ โดยได้นำผลิตภัณฑ์ที่สร้างสรรค์ใหม่ไปร่วมจัดแสดงและทดสอบตลาดด้วย

นอกจากนี้ ได้ให้ความสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์และนำไปจดแจ้งลิขสิทธิ์มาอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริม สนับสนุนครูช่าง/ช่าง/สมาชิกผู้ผลิตงานหัตถกรรมนำผลงานการสร้างสรรค์ไปจดแจ้งต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา ปีละประมาณ ๔๐ ชิ้นงาน และยังได้นำผลงานการออกแบบพัฒนาและสร้างสรรค์ใหม่โดย ศ.ศ.ป. ไปจดแจ้งด้วยกว่า ๖๐ ชิ้นงานต่อปี และรวมถึงการจดแจ้งสิทธิบัตรด้วย

สำหรับการจัดหลักสูตรฝึกอบรมงานช่างฝีมือเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ศ.ศ.ป. ได้เปิดรับสมัครผู้สนใจเข้ารับการฝึกอบรมทั้งในส่วนกลางคือ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร และศูนย์ศิลปาชีพในต่างจังหวัดกว่า ๓๐ ศูนย์ เช่น ศูนย์ศิลปาชีพพิกุลทอง จังหวัดนราธิวาส เป็นต้น โดย ศ.ศ.ป. สามารถให้การสนับสนุนด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ การหาช่องทางตลาด หรือสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆ เช่น การประกวดผลงานหรือเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยน เป็นต้น

(๙) สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรเพิ่มระดับการประสานงานและความร่วมมือกับภาคเอกชนมากขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับภาคเอกชนของประเทศไทยมีความก้าวหน้าอย่างมาก มีผู้ประกอบการไทยจำนวนมากที่ดำเนินการอยู่ในต่างประเทศและมีชื่อเสียงระดับโลก นอกจากนั้นสถาบันควรปรับแนวทางการบริหารจัดการองค์กรให้สามารถดำเนินการได้ด้วยรายได้ของตนเอง เนื่องจากภารกิจของสถาบันสามารถหารายได้ให้กับสถาบันเป็นจำนวนมาก

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ

สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ ได้ร่วมมือกับภาคเอกชนหลายส่วนเพื่อยกระดับการพัฒนาด้านอัญมณีและเครื่องประดับที่เป็นประโยชน์ ได้แก่

- สมาคมค้าทองคำ โดยได้มีการลงนามความร่วมมือตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ และดำเนินกิจกรรม เช่น เชิญกรรมการสมาคมที่มีความเชี่ยวชาญด้านทองคำมาเป็นวิทยากรพิเศษในหลักสูตรธุรกิจทองคำที่จัดสำหรับผู้ประกอบการและผู้สนใจทั่วไป

- สมาคมผู้ส่งออกเครื่องประดับเงิน เช่น เชิญเป็นวิทยากรในอบรมหลักสูตรด้านอัญมณีและเครื่องประดับ รวมทั้งนำผู้เข้าอบรมศึกษาดูงานที่โรงงานผลิตเครื่องประดับเงินส่งออก อันเป็นการสร้างองค์ความรู้และได้แลกเปลี่ยนข้อมูลด้านตลาดเครื่องประดับเงิน

- สมาคมผู้ค้าอัญมณีไทยและเครื่องประดับ เช่น ร่วมเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารสถาบัน ให้การสนับสนุนโครงการประกวดออกแบบเครื่องประดับเป็นประจำทุกปี นอกจากนี้ยังให้การอนุเคราะห์พื้นที่ออกบูธของสถาบันในงาน Bangkok Gem and Jewel Fair ทุกปีอย่างต่อเนื่อง

- บริษัทแพรนด้าจิวเวลรี่ ซึ่งมีสาขาในเยอรมัน อินโดนีเซีย เวียดนาม และมีสาขาในจังหวัดหลักของประเทศไทย โดยเชิญผู้บริหารของบริษัทมาเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และประสานพาคณะกรรมการบริหารและเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ รวมทั้งผู้เข้าอบรมหลักสูตร Mini MBA for Gem and Jewelry Industry ไปศึกษาดูงานและเยี่ยมชมโรงงานจิวเวลรี่ รวมถึงการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านอัญมณีและเครื่องประดับ

- บริษัทแพนดอร่า ซึ่งเป็นบริษัทที่ส่งออกเครื่องประดับเงิน สถาบันฯ ได้พาคณะกรรมการบริหารสถาบันไปศึกษาดูงานกระบวนการผลิต ตั้งแต่การออกแบบ การผลิตชิ้นส่วนเครื่องประดับเงิน การขึ้นตัวเรือน รวมทั้งได้ศึกษาดูงานระบบบริหารคุณภาพและการรักษาความปลอดภัย นอกจากนี้ ได้เชิญ CEO ของบริษัทมาเป็นวิทยากรในหลักสูตรการดีไซน์และธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ รวมทั้งเป็นกรรมการตัดสินการประกวดออกแบบเครื่องประดับของสถาบัน ๒ ปีต่อเนื่อง

- บริษัทบิวตี้เจมส์ เป็นบริษัทจิวเวลรี่ชั้นนำ ได้เชิญผู้บริหารระดับสูงมาเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหารสถาบัน รวมทั้งเป็นคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบวาดในโครงการประกวดออกแบบเครื่องประดับเป็นระยะเวลาต่อเนื่อง ๙ ปี นอกจากนี้ ได้พาคณะกรรมการบริหารสถาบันฯ และเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงานกระบวนการผลิตจิวเวลรี่และแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ด้านอัญมณีและเครื่องประดับ ทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเพิ่มขึ้น

สำหรับแนวทางบริหารจัดการให้ดำเนินการด้วยรายได้ของตนเองนั้น ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันฯ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้สถาบันสนับสนุนและพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ดังนั้น งบประมาณที่สถาบันฯ ขอรับจัดสรรจากภาครัฐปีละประมาณ ๑๓๐ ล้านบาท ได้นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในภารกิจหลักตามที่กำหนดในกฎหมายเท่านั้น ได้แก่

- กิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมอัญมณีฯ ให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

- กิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจอัญมณีฯ ภายใต้นโยบายพาณิชย์สร้างสรรค์

- กิจกรรมบริหารจัดการทุนวิจัยด้านอัญมณีและเครื่องประดับ

- กิจกรรมการเตรียมความพร้อมของธุรกิจอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทยสู่ AEC

ทั้งนี้ สถาบันฯ ได้ใช้เงินนอกงบประมาณที่เป็นรายได้จากการให้บริการตรวจสอบอัญมณีและเครื่องประดับ การฝึกอบรม งานบริการข้อมูล ปีละ ๒๐-๒๒ ล้านบาท เพื่อดำเนินงานด้านพัฒนาบุคลากรและการพัฒนาเพื่อเพิ่มสมรรถนะองค์กรเอง เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ งานสนับสนุนส่วนกลาง งานพัฒนากฎหมายและระเบียบ และงานตรวจสอบภายใน เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ในฐานะองค์การมหาชน ไม่แสวงหาผลกำไรแบบภาคเอกชน สถาบันฯมีภารกิจให้การสนับสนุนและพัฒนาอุตสาหกรรม ตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่ รวมทั้งดำเนินภารกิจตามนโยบายรัฐบาลให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย แต่ขณะเดียวกันสถาบันฯ จะช่วยบรรเทาภาระงบประมาณภาครัฐ โดยจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ ๕ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๓) เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริหารองค์กรที่ดี โดยจะใช้เป็นแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาช่องทางเพิ่มรายได้ให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรและสวัสดิการในอนาคต

๒.๑๓ กระทรวงมหาดไทย

(๑) ควรร่วมเป็นหน่วยงานเจ้าภาพในการประสานงานเกี่ยวกับนโยบายจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเฉพาะจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อแก้ไขข้อจำกัดต่าง ๆ เช่น การขยายเขตไฟฟ้า ประปา ก่อสร้างถนน โลจิสติกส์ เพื่อให้ประชาชนมีงานทำ และดึงแรงงานไทยจากประเทศมาเลเซียกลับมาทำงาน ซึ่งจะช่วยทำให้สถานการณ์ความรุนแรง ความไม่สงบลดน้อยลง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

รัฐบาลได้กำหนดแนวนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจและศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ ในเวทีการค้าระหว่างประเทศกับนานาชาติ และนำประเทศเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยกำหนดพัฒนาพื้นที่ชายแดนเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ประกอบด้วย จังหวัดตาก มุกดาหาร สระแก้ว สงขลา ตราด หนองคาย นราธิวาส นครพนม เชียงราย และกาญจนบุรี

โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและกำกับติดตามเกี่ยวกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งมีหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติเป็นประธานและแต่งตั้งคณะอนุกรรมการในแต่ละด้านเพื่อขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว โดยกระทรวงมหาดไทยได้ร่วมในการประสานงานเกี่ยวกับนโยบายดังกล่าวมาโดยตลอดอยู่แล้ว รวมทั้งยังร่วมเป็นกรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการ ประกอบด้วย

๑. เป็นกรรมการในคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.)

๒. เป็นกรรมการในคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (ขนพ.)

๓. เป็นประธานอนุกรรมการด้านการจัดหาที่ดินและบริหารจัดการ

๔. เป็นอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการด้านสิทธิประโยชน์ กำหนดพื้นที่และศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน/คณะอนุกรรมการศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านแรงงาน สาธารณสุข และความมั่นคง/คณะอนุกรรมการด้านโครงสร้างพื้นฐานและด่านศุลกากร/คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระดับพื้นที่

(๒) ประชาชนมีความคาดหวังในการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมมาก ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอจะต้องเป็นผู้กำกับดูแลในพื้นที่ได้อย่างแท้จริงและมีการปรับปรุงพัฒนากลไกการดำเนินงานให้สามารถประสานงานและช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหาของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ศูนย์ดำรงธรรมจัดตั้งขึ้นตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ฉบับที่ ๙๖ / ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เพื่อทำหน้าที่ในการรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา รับเรื่องปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน และทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการร่วม ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ กระทรวงมหาดไทยได้ขับเคลื่อนภารกิจของศูนย์ดำรงธรรมให้บรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรมตามนโยบาย ของ คสช. โดยในระยะเริ่มต้น ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ เป็นการจัดตั้งองค์กรศูนย์ดำรงธรรม จังหวัดและศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลางขึ้นมาเพื่อปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๗ กระทรวงมหาดไทยสามารถแจ้งแนวทางการดำเนินงาน บทบาทภารกิจ อำนาจหน้าที่และโครงสร้าง การบริหารจัดการให้กับจังหวัดเพื่อจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมให้ปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมาย และมีหลาย จังหวัดสามารถจัดตั้งและปฏิบัติภารกิจได้ทันทีภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๗ และภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๗ สามารถจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมได้ครบถ้วนทุกจังหวัด

กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการเพื่อให้ศูนย์ดำรงธรรมสามารถปฏิบัติภารกิจในการ ประสานงานและการให้ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ดังนี้

๑. การสนับสนุนข้อมูลงานบริการประชาชนโดยการเชื่อมโยงหน้าเว็บไซต์ของหน่วยงาน ทุกหน่วยงานที่มีงานบริการประชาชน (๒๐ กระทรวงและหน่วยงานไม่สังกัดกระทรวง) ไว้บนเว็บไซต์ของศูนย์ ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับเจ้าหน้าที่ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดในการสืบค้น ข้อมูลในการให้บริการประชาชนที่มาขอความช่วยเหลือ ณ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๒. การปรับปรุงพัฒนาระบบข้อมูลเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ เพื่อให้การปฏิบัติการแก้ไข เรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ถึงมือผู้ปฏิบัติและได้รับการแก้ไขปัญหาได้โดยเร็วและสามารถติดตามการดำเนินงาน และการประมวลผลการรายงานผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๓. การสนับสนุนระบบเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ผ่านช่องทางสายด่วน ๑๕๖๗ โทรฟรีทุก พื้นที่ ทุกเครือข่าย ตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยประชาชนสามารถโทรศัพท์ร้องเรียนในพื้นที่จังหวัดใดจะสามารถ ร้องเรียนได้โดยตรงกับศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดนั้น

๔. การตรวจนิเทศการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดโดยผู้บังคับบัญชาระดับสูง ของกระทรวงมหาดไทย ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย และผู้ตรวจราชการระดับกรมในสังกัด กระทรวงมหาดไทย ในห้วงเดือนสิงหาคม ๒๕๕๗ เพื่อนิเทศแนะนำแนวทางการดำเนินงาน รวมทั้งรับฟังปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอความต้องการเพื่อพัฒนางานจากพื้นที่แล้วนำไปวิเคราะห์หาแนวทางการแก้ไขปัญหาให้กับ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด เป็นต้น

ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

ศูนย์ดำรงธรรมได้จัดทำ Roadmap การดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน และ ดำเนินการตาม Roadmap โดยใช้งบเหลือจ่าย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ โครงการพัฒนาและแก้ไขปัญหา ของประชาชน ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๔๓,๗๐๔,๐๐๐ บาท และโครงการจังหวัด อัจฉริยะต้นแบบจังหวัดนครนายก จำนวน ๑๑๑,๙๓๔,๙๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๕๕,๖๓๘,๙๐๐ บาท มีผลการ ดำเนินการ ดังนี้

๑. การดำเนินงานด้านนโยบาย

การประชุมเพื่อมอบนโยบายแนวทางการดำเนินงาน เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๗ กระทรวงมหาดไทยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการระดมความเห็นจากผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศ เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะแนวทางการขับเคลื่อนภารกิจของศูนย์ดำรงธรรม ณ โรงแรมมิราเคิล กรุงเทพฯ และการสัมมนาเพื่อระดมความเห็นการทำงานของศูนย์ดำรงธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ วันที่ ๑๗ – ๑๘ กันยายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๙๘ คน ประกอบด้วย ผวจ. และ หน.สนจ. หรือ ปจ. หรือ หน.สนง.ศดธ.จว. จากทุกจังหวัดทั่วประเทศ เพื่อนำผลการระดมความคิดเห็นเสนอต่อผู้บริหารในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริการศูนย์ดำรงธรรมให้มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การดำเนินงานด้านระบบงานและกลไกในการทำงาน

๒.๑ ด้านการพัฒนาระบบรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ให้ถึงระดับหมู่บ้าน ศูนย์ดำรงธรรมได้สร้างเครือข่ายการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการรับเรื่องราวความเดือดร้อนของประชาชน และได้สร้างระบบความช่วยเหลือให้เสร็จสิ้น ในระดับพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน หากเป็นเรื่องที่ไม่สามารถแก้ไขได้ในระดับหมู่บ้าน/ชุมชนให้ส่งเรื่องให้ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอแก้ไขปัญหา และหากเกินอำนาจหน้าที่ให้ส่งเรื่องถึงศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด และหากเป็นเรื่องที่ไม่สามารถแก้ไขได้ในระดับจังหวัดให้รายงานให้กระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้บริหารระดับสูงในการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาต่อไป

๒.๒ ด้านการจัดทำฐานข้อมูลการบริการ/ระบบสารสนเทศ ศูนย์ดำรงธรรมได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลการร้องเรียนร้องทุกข์ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาการติดตามและการประมวลผลข้อมูลการดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว และเร่งรัดให้ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดบันทึกข้อมูลเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ลงในระบบฐานข้อมูลเพื่อความชัดเจนแม่นตรงของข้อมูลควบคู่กับการพัฒนาระบบฯ จำนวน ๒ โครงการ คือ ๑) โครงการปรับปรุงและพัฒนาระบบงานรับและติดตามเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ศูนย์ดำรงธรรม งบประมาณ ๑๓,๘๒๕,๐๐๐ บาท ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของกองคลัง สป. ๒) โครงการระบบบริหารจัดการการให้บริการ Call Center สำหรับศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดและศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง งบประมาณ ๒๒,๙๖๑,๑๐๐ บาท อยู่ระหว่างการดำเนินการของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สป.มท.

๒.๓ ด้านการเร่งรัดประชาสัมพันธ์ศูนย์ดำรงธรรมเชิงรุกถึงประชาชนระดับหมู่บ้าน ได้มอบหมายให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน มีหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมและมีหน้าที่รับเรื่องราวความเดือดร้อนเพื่อนำไปสู่การแก้ไข

๒.๔ ด้านการบริหารและพัฒนาบุคลากร ได้จัดทำโครงการเสริมสร้างองค์ความรู้เพิ่มพูนความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย ข้อสั่งการและแนวทางปฏิบัติในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/อำเภอ พร้อมทั้งรับฟังปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ให้กับบุคลากรผู้ปฏิบัติงานของศูนย์ดำรงธรรมทั้งส่วนกลาง ภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรม และรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทยทั่วประเทศ รวมทั้งการฝึกอบรมเพิ่มทักษะเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลร้องทุกข์ผ่านระบบสารสนเทศและ Call Center สายด่วน ๑๕๖๗ จำนวน ๖ รุ่น

๓. การดำเนินงานด้านการสนับสนุนงบประมาณ ได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๒ ครั้ง จังหวัดละ

๑,๐๙๐,๗๒๐ บาท เป็นเงิน ๘๒,๘๙๔,๗๒๐ บาท และสนับสนุนงบประมาณเพื่อปรับปรุงศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด จำนวน ๓๑ จังหวัด เฉลี่ยจังหวัดละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๙,๓๐๐,๐๐๐ บาท

๔. การดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผล

๑) การเร่งรัดเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ที่อยู่ระหว่างดำเนินการให้แล้วเสร็จ ได้จัดทำบัญชีเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์/แจ้งเบาะแสที่อยู่ระหว่างดำเนินการ เสนอผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาเร่งรัดในการตรวจราชการในพื้นที่เขตตรวจราชการซึ่งส่งผลให้การแก้ไขปัญหาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๒) ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทยร่วมกับศูนย์ปฏิบัติการนายกรัฐมนตรี กำหนดประชุมทางไกล (Video Teleconference) กับศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด เพื่อนำนโยบาย/แนวทางการดำเนินงานของนายกรัฐมนตรีและผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทยในรอบสัปดาห์ แจ้งกับศูนย์ดำรงธรรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพื่อติดตามการดำเนินงาน รับทราบผลการดำเนินงาน รับทราบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยกำหนดประชุมฯ เป็นรายกลุ่มจังหวัด ทุกวันอังคารเวลา ๑๐.๐๐ น.

แนวทางดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดให้การดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงมหาดไทย ด้านที่ ๕ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้การดำเนินการของศูนย์ดำรงธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงมหาดไทยจึงได้จัดสรรงบประมาณเพื่อขับเคลื่อนศูนย์ดำรงธรรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๙๖,๗๒๗,๐๐๐ บาท โดยมีการจัดสรรเพื่อใช้ในการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรม ดังนี้

๑. สนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการและการขับเคลื่อนภารกิจของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดให้บังเกิดผลสำเร็จมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส คุ้มค่า ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด ๗๖ จังหวัด ๆ ละ ๑,๑๒๕,๕๐๐ บาท รวม ๘๕,๕๓๘,๐๐๐ บาท

๒. เป็นค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของศูนย์ดำรงธรรม ทั้งศูนย์ให้ประชาชนโดยทั่วไป ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ได้รับรู้ รับทราบ ข่าวสารการดำเนินงานและภารกิจของศูนย์ดำรงธรรมอย่างทั่วถึง โดยใช้งบประมาณ จำนวน ๕.๑ ล้านบาท

๓. ด้านการพัฒนาเพิ่มทักษะบุคลากร

๑) โครงการอบรมสัมมนาฯ เจ้าหน้าที่ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง/จังหวัด และเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ กรม/รัฐวิสาหกิจ และ กทม. จำนวน ๑๕๐ คน เพื่อให้มีความรู้ทักษะการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและการประสานการบูรณาการการแก้ไขปัญหาระหว่างหน่วยงาน งบประมาณ จำนวน ๒๔๐,๒๐๐ บาท

๒) โครงการอบรม/สัมมนาฯ เจ้าหน้าที่ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง/จังหวัด/อำเภอ และอปท. จำนวน ๒,๐๐๐ คน เพื่อให้มีความรู้ทักษะการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและการประสานการบูรณาการการแก้ไขปัญหาระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ งบประมาณ จำนวน ๑,๘๒๐,๘๐๐ บาท

๔. ด้านการติดตามประเมินผล

มอบหมายภารกิจให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ทุกเขตตรวจราชการ ดำเนินการตรวจประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด โดยมีกิจกรรม ดังนี้

๑) เพิ่มวาระการตรวจติดตามและแนะนำแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดไว้ในวาระการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

๒) การประเมินและคัดเลือกศูนย์ดำรงธรรมดีเด่น

๓) การตรวจติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของจังหวัด

๕. ด้านการสนับสนุนและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑) จัดระบบสื่อสารและเชื่อมโยงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้สามารถเชื่อมโยงถึงระดับอำเภอ และ อปท.

๒) พัฒนาโปรแกรมรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นให้สามารถติดตาม ตรวจสอบ กลั่นกรอง ประมวลผล และรายงานผล ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และเป็นปัจจุบัน

๓) พัฒนาและประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียนร้องทุกข์และแจ้งเบาะแสผ่านช่องทาง Application ให้แพร่หลายและกว้างขวาง ให้ประชาชนเข้าถึงงานบริการและขอความช่วยเหลือจากศูนย์ดำรงธรรมได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

การยกระดับศูนย์ดำรงธรรม ให้ดียิ่งขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ด้านการบริการเชิงรุก

๑) ผลักดันให้ศูนย์ดำรงธรรมเป็นศูนย์บริการเบ็ดเสร็จอย่างแท้จริง และสามารถรองรับภารกิจที่อาจจะได้รับมอบหมายตามพระราชบัญญัติอำนวยความสะดวก ฯ ในอนาคต

๒) พัฒนาคุณภาพงานบริการ ๗ มิติ โดยการประสานหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนข้อมูล องค์ความรู้ ให้กับบุคลากรของศูนย์ดำรงธรรม รวมทั้งการสนับสนุนการบูรณาการการดำเนินงานงบประมาณร่วมกับศูนย์ดำรงธรรม

๓) การจัดให้มีศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/อำเภอเคลื่อนที่เพื่อออกรับปัญหาข้อเสนอแนะและการให้บริการประชาชนในพื้นที่ตำบล/หมู่บ้านที่ห่างไกลความเจริญ การเดินทางไม่สะดวก

๒. ด้านโครงสร้าง อัตรากำลัง

จัดโครงสร้างศูนย์ดำรงธรรมให้ชัดเจน โดยได้รับการจัดสรรอัตราข้าราชการที่จะปฏิบัติงานศูนย์ดำรงธรรมจากสำนักงาน ก.พ. ทั่วประเทศ จำนวน ๓๐๗ อัตรา แบ่งเป็น นักวิเคราะห์นโยบายและแผนระดับปฏิบัติการหรือชำนาญการ จำนวน ๒๐๑ อัตรา และนิติกรปฏิบัติการหรือชำนาญการ จำนวน ๑๐๖ อัตรา ขณะนี้อยู่ระหว่างการเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย พิจารณาดำเนินการจัดสรรให้กับศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ๆ ละ ๓ – ๕ คน ตามปริมาณและภารกิจของงาน

๓. ด้านการติดตามและติดตามประเมินผล

๑) สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดหลักเกณฑ์และตัวชี้วัดในการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดเป็นผลการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดทุกจังหวัด

๒) ดำเนินโครงการประชุมทางไกล (Video Teleconference) ต่อเนื่องจากปี ๒๕๕๘ โดยในปี ๒๕๕๙ เพิ่มระดับความเข้มข้นโดยกำหนดประเด็นการรายงานสถานการณ์ความเคลื่อนไหวของกลุ่มมวลชนหรือข้อเรียกร้อง/ข้อเสนอแนะของกลุ่มมวลชนในพื้นที่ และเรียนเชิญเจ้าหน้าที่ที่ทำการปกครองจังหวัด (ป้องกันจังหวัด) เข้าร่วมประชุมและรายงานข้อมูลด้วย โดยกำหนดประชุม ฯ เป็นรายกลุ่มจังหวัด ทุกวันอังคาร เวลา ๑๓.๓๐ น.

๓) ส่งเสริมบทบาทหัวหน้าสำนักงานจังหวัดในการกำกับการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

๔) พัฒนาระบบบริหารจัดการ โดยปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการฐานข้อมูลเชื่อมโยง PMOC สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

๕) เร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนโดยเฉพาะปัญหาที่เรื้อรังที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข หรือปัญหาที่เกิดขึ้นซ้ำซาก หรือปัญหาที่หากไม่แก้ไขจะเกิดอันตรายแก่ประชาชนหรือลุกลามส่งผลกระทบในวงกว้าง

กรมการปกครอง

การขับเคลื่อนภารกิจศูนย์ดำรงธรรมให้มีประสิทธิภาพและสามารถช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้ปรับปรุงกลไกการทำงานให้สามารถประสานและช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว โดยให้อำเภอปรับปรุงโครงสร้าง ภารกิจ อำนาจหน้าที่ให้สอดคล้องกับภารกิจของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด และให้เป็นศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ มีหน้าที่ ดังนี้

- อำนวยการ กำหนดแนวทางดำเนินงานและสั่งการเพื่อมอบภารกิจให้แก่ชุดปฏิบัติการประจำตำบล
- อำนวยความเป็นธรรมทางแพ่ง อาญา และปกครอง การรับเรื่องร้องทุกข์ แจ้งเบาะแสการกระทำผิดกฎหมาย ให้คำปรึกษาแนะนำด้านต่าง ๆ ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการแบบเสร็จ
- กรณีสภาพปัญหาเกินขอบอำนาจของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอให้รายงานศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานให้ผู้รับบริการทราบ
- ให้อำเภอจัดตั้งชุดปฏิบัติการประจำตำบล (ชปต.) ทุกตำบล เป็นหน่วยเคลื่อนที่เร็ว โดยมีปลัดอำเภอ/หัวหน้าส่วนราชการอำเภอ หรือข้าราชการที่นายอำเภอเห็นว่าเหมาะสมเป็นหัวหน้าชุด และให้มีข้าราชการที่ทำงานอยู่ในตำบล หมู่บ้าน รวมทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ผู้นำศาสนา ปราชญ์ชาวบ้าน ภาคประชาชนที่มีจิตอาสา มีหน้าที่ ดังนี้
- ตรวจสอบข้อเท็จจริง หลังจากที่ได้รับมอบหมายจากศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ แก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ ที่สามารถดำเนินการได้ รวมถึงกรณีที่ต้องแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน สำรวจปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่เพื่อนำเสนอศูนย์ดำรงธรรมอำเภอสำหรับใช้แก้ไขปัญหาของพื้นที่เชิงรุก แจ้งติดตามผลการดำเนินงานให้ผู้รับบริการทราบ กรณีสภาพปัญหามีความซับซ้อนหรือเกินศักยภาพให้รายงานศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ตั้งแต่กันยายน ๒๕๕๗ – สิงหาคม ๒๕๕๘)

ด้านการให้บริการ จำนวนทั้งสิ้น ๑,๒๔๐,๖๔๕ เรื่อง ประกอบด้วย การร้องเรียนตามช่องทางให้บริการ การบริการเบ็ดเสร็จ การบริการส่งต่อการให้คำปรึกษา การให้บริการข้อมูล การขอความช่วยเหลือ แจ้งเบาะแส รับความเห็นปฏิรูป การแก้ไขปัญหานี้นอกระบบ

การอำนวยความเป็นธรรมทางอาญา

- คดีอาญาบางประเภท จำนวน ๓๖,๕๙๘ คดี
- การชันสูตรพลิกศพของพนักงานฝ่ายปกครอง ๖๘๓ เรื่อง
- การอำนวยความเป็นธรรมของ กม. ๑๖๐,๗๒๓ เรื่อง
- การอำนวยความเป็นธรรมทางแพ่ง จำนวน ๕๓,๓๗๘ เรื่อง
- การอำนวยความเป็นในคดีปกครอง จำนวน ๔๗๕ เรื่อง
- การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส/ผู้พิการ/คนชราถูกทอดทิ้ง/คนยากจน/คนไร้ที่อยู่ จำนวน ๓๔๓,๗๐๖ เรื่อง

- การปฏิบัติตามนโยบาย คสช. จำนวน ๑๖๑,๘๗๑ เรื่อง ได้แก่ การลดค่าเช่านา ช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติด ขึ้นบัญชีแรงงานต่างด้าว แก้ปัญหาการค้ามนุษย์ การป้องกันรักษาป่าและทรัพยากรธรรมชาติ

- การอำนวยความเป็นธรรมแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน จำนวน ๗๐๗,๙๐๘ เรื่อง

- การอำนวยความเป็นธรรมเรื่องราวร้องทุกข์/ร้องเรียนและการแจ้งเบาะแส จำนวน ๒๑๓,๖๙๘ เรื่อง

(๓) การสร้างความรุนแรง การก่อการร้าย และการสร้างความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ว่าราชการจังหวัดควรเป็นผู้สั่งการให้มีกองกำลังอาสาสมัครซึ่งเป็นคนในพื้นที่เข้าร่วมกับกองกำลังหลัก เพื่อให้มีความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณี สามารถลดความขัดแย้งสร้างความไว้วางใจ ป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมการปกครอง

กรมการปกครองได้จัดตั้งกำลังภาคประชาชน ในรูปแบบของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เต็มพื้นที่ในทุกหมู่บ้านของ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา จำนวน ๑,๙๖๙ หมู่บ้าน ๆ ละ ๓๐ คน รวมจำนวน ๕๙,๐๗๐ คน ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๗ เป็นต้นมา และได้เตรียมความพร้อมในการรับมอบภารกิจเชิงรับจากหน่วยงานด้านความมั่นคง และการสนับสนุนในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของราชการและประชาชนในตำบล หมู่บ้าน ด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กำลังภาคประชาชน เพื่อให้เป็นกำลังหลักของจังหวัด/อำเภอ ในการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ ซึ่งสำนักกิจการความมั่นคงภายใน ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ ดังนี้

๑) โครงการฝึกอบรม ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) จำนวน ๒ รุ่น ๆ ละ ๒๑๐ รวม ๔๒๐ คน ระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

๒) โครงการฝึกอบรมทบทวนชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา จำนวน ๑๕๐ หมู่บ้าน ๆ ละ ๓๐ คน รวม ๔,๕๐๐ คน ระหว่างเดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม ๒๕๕๘

๓) โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนในหมู่บ้านและป้องกันตนเองในระดับหมู่บ้าน (เงินอุดหนุน ชรบ. จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท/หมู่บ้าน/เดือน รวม ๑,๙๖๙ หมู่บ้าน รวม ๑๒ เดือน)

๔) โครงการจัดหาเสื้อเกราะกันกระสุนระดับ ๓A จำนวน ๑,๐๐๐ ตัว

๕) โครงการจัดหาอาวุธปืนลูกซองให้กับชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในพื้นที่ จชต. จำนวน ๑,๒๐๐ กระบอก

๖) โครงการจัดหาเครื่องแต่งกายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) (ชุดสีน้ำเงิน) ให้ชุดคุ้มครองตำบล (ชคต.) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (เสื้อกั๊กชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) หมู่บ้านละ ๓๐ ชุด จำนวน ๑,๙๖๙ หมู่บ้าน รวม ๕๙,๐๗๐ ชุด และเครื่องแต่งกายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) จำนวน ๔,๓๙๓ ชุด)

(๔) กรมการปกครอง ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาบทบาทของกำนัน และผู้ใหญ่บ้าน เนื่องจากกำนันและผู้ใหญ่บ้านจะเป็นผู้ที่สะท้อนปัญหาในพื้นที่สู่กระบวนการแก้ไขได้มากที่สุด แต่ปัจจุบันบทบาทของกำนันและผู้ใหญ่บ้านลดน้อยลง นอกจากนั้นควรเพิ่มค่าตอบแทนให้กับกำนันและผู้ใหญ่บ้านเพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมการปกครอง

ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงในพื้นที่ การป้องกันระงับเหตุร้าย การดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชน ตลอดจนการเป็นผู้ประสานการนำนโยบายของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทย และกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ไปปฏิบัติในระดับตำบล หมู่บ้าน รวมทั้งยังมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบภารกิจงานแทนหน่วยงานอื่นที่ไม่มีข้าราชการในพื้นที่ระดับอำเภอ ทั้ง ๑๙ กระทรวง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของการนำนโยบายต่าง ๆ ไปปฏิบัติให้บังเกิดผลในระดับพื้นที่ ทำให้บทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มิได้ลดน้อยลงแต่ยังคงรับผิดชอบภารกิจที่เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในฐานะตัวแทนของภาครัฐ และประชาชน กรมการปกครองจึงได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

๑. การฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ได้รับเลือกใหม่โดยจัดทำโครงการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นประจำทุกปี เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ และแนวทางปฏิบัติงานที่เหมาะสมก้าวทันต่อสถานการณ์โลกให้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกและอุดมการณ์ในฐานะผู้นำการปกครองท้องที่ ตลอดจนเสริมสร้างวิสัยทัศน์ วิธีคิด วิธีทำงานให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมในปัจจุบัน

๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

๒.๑ การพัฒนาระบบงาน เพื่อสร้างความเข้าใจให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทราบถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ดังนี้

๑) การขับเคลื่อนงานของศูนย์ดำรงธรรมระดับอำเภอ ให้เป็นหน่วยเคลื่อนที่เร็วในการรับทราบและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้ทันท่วงที

๒) การจัดระบบข้อมูลการปฏิบัติงาน โดยให้จัดทำบันทึกผลการปฏิบัติงานเป็นรายวัน เพื่อกระตุ้นให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตระหนักถึงภารกิจหน้าที่ในการดำเนินนโยบายของทางราชการ และการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย อาทิ การอำนวยความเป็นธรรมและการไกล่เกลี่ยประนีประนอมข้อพิพาทของพนักงานฝ่ายปกครอง การบริการประชาชน การสนับสนุนแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการดำเนินงานตามโครงการพระราชดำริ เป็นต้น

๒.๒ การกำหนดมาตรการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในประเด็นที่รัฐบาลให้ความสำคัญ อาทิ การรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การค้ามนุษย์และแรงงานต่างด้าว การตัดไม้ทำลายป่าและทรัพยากรธรรมชาติ และการพนัน เป็นต้น โดยส่งเสริมให้กำนัน

ผู้ใหญ่บ้าน มีบทบาทในการสอดส่องดูแล และประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานรับผิดชอบหลักในพื้นที่เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

สำหรับประเด็นการเพิ่มค่าตอบแทนให้กับกำนันและผู้ใหญ่บ้าน เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ขอเรียนว่า อัตราค่าตอบแทนตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ปรับเพิ่มครั้งล่าสุด โดยการแก้ไขระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินตอบแทนตำแหน่ง และเงินอื่นๆ ให้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ ในอัตราดังนี้ กำนัน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน ผู้ใหญ่บ้าน ๘,๐๐๐ บาทต่อเดือน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน ส่งผลให้อัตราค่าตอบแทนตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๑๐๐ เท่ากันทุกตำแหน่ง จากข้อเสนอดังกล่าว กรมการปกครองได้ตระหนักถึงความสำคัญของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ต่อผลสัมฤทธิ์ของงานในส่วนภูมิภาค และเล็งเห็นว่าการปรับเพิ่มค่าตอบแทนตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ จะเป็นการเพิ่มขวัญ กำลังใจ ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงพยายามหาทางสนับสนุนการดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพแก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ มาโดยตลอด แต่เนื่องจากการดำเนินการปรับเพิ่มค่าตอบแทนฯ ต้องใช้งบประมาณสูง ต้องคำนึงถึงสภาวะเศรษฐกิจ ฐานะการเงิน การคลังของประเทศ และเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งกรมการปกครองจะได้ศึกษาเหตุผลความจำเป็น แนวทาง และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเสนอขอปรับเพิ่มค่าตอบแทนตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ในโอกาสที่เหมาะสมต่อไป

(๕) กรมการพัฒนาชุมชน ควรกำหนดแผนการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ผลิตสินค้า OTOP ในลักษณะพี่เลี้ยงเพื่อช่วยให้สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้มีการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่ตรงตามความต้องการของตลาด ขณะเดียวกันก็ควรทำการวิจัยรวบรวมข้อมูลของผู้ผลิตสินค้า OTOP ที่ได้รับการส่งเสริมแล้วประสบความสำเร็จ ผู้ที่ขอรับการส่งเสริมแล้วเปลี่ยนแนวทางดำเนินการ รวมทั้งผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้งบประมาณในแต่ละปีเพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปปรับปรุงแก้ไขการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP ต่อไป

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมการพัฒนาชุมชน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมการพัฒนาชุมชนได้กำหนดแผนในการส่งเสริมสนับสนุนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP โดยพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์ในกลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (D) อีกจำนวน ๕,๐๙๒ ผลิตภัณฑ์ โดยดำเนินกิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆ ดังนี้

๑. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP พัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (กลุ่ม D) และเครือข่าย OTOP :

๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP เป็นการให้ความรู้และส่งเสริมให้กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่จัดอยู่ในกลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (กลุ่ม D) ได้รับการพัฒนาทักษะด้านการบริหารจัดการกิจการ การจัดทำแผนธุรกิจ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์

๑.๒ พัฒนาผลิตภัณฑ์และศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตชุมชนโดยเครือข่ายองค์ความรู้ (KBO) จังหวัด ๒,๒๘๐ ผลิตภัณฑ์ การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ (CQD) ๓๘๐ ผลิตภัณฑ์ การพัฒนา

เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP สู่สากล (RSO) ๒,๒๘๐ ผลิตภัณฑ์ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรม OTOP ๑๕๒ ผลิตภัณฑ์ รวม ๕,๐๙๒ ผลิตภัณฑ์

๑.๓ พัฒนาเครือข่าย OTOP ประเภทผลิตภัณฑ์ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพเครือข่าย OTOP ๕ ประเภทผลิตภัณฑ์ ให้มีการบริหารจัดการเครือข่ายแบบระบบเชื่อมโยง มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการ OTOP มีขีดความสามารถทางการแข่งขันในตลาด AEC

๒. OTOP เชิงรุก : เป็นการส่งเสริมช่องทางการจำหน่ายสินค้า OTOP โดยปรับรูปแบบและวิธีการให้สอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ วิถีชีวิตของประชาชนในแต่ละพื้นที่ โดยการสร้างเครือข่ายการตลาดและพัฒนาองค์ความรู้ทางการตลาดเชิงรุก

๒.๑ การจัดงาน OTOP ระดับประเทศ ได้แก่ ศิลปาชีพ ประทีปไทย OTOP ก้าวไกลด้วยพระบารมี OTOP CITY ๒๐๑๕ และ OTOP MIDYEAR ๒๐๑๖ รวม ๓ ครั้ง

๒.๒ การจัดงาน OTOP ระดับภูมิภาค เป็นการเปิดโอกาสและเพิ่มเติมช่องทางการตลาดของผลิตภัณฑ์ OTOP จากภูมิปัญญาท้องถิ่นในระดับภูมิภาค ได้แก่ OTOP ภูมิภาค จำนวน ๕ ครั้ง

๒.๓ การจัดงาน OTOP ระดับจังหวัด ได้แก่ ตลาดนัดชุมชน ไทยช่วยไทย คนไทยยิ้มได้ จำนวน ๗๖ จังหวัด OTOP TO THE TOWN ที่ห้างสรรพสินค้าในกรุงเทพฯ ๕ ครั้ง ศูนย์แสดงจำหน่ายและกระจายสินค้า OTOP บริเวณใต้ทางด่วนในกรุงเทพมหานคร ๓ แห่ง

๒.๔ การจัดงาน OTOP ระหว่างประเทศ ได้แก่ OTOP สานสัมพันธ์สองแผ่นดิน เป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านการค้าระหว่างประเทศชายแดนไทย และเปิดตลาดการค้าใหม่ นำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศไทย เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยกับประเทศชายแดนไทย โดยการจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP กับประเทศเพื่อนบ้านที่มีพื้นที่ติดกับชายแดนไทย ได้แก่ เมียนมาร์ มาเลเซีย ลาว กัมพูชา รวม ๒๘ จุด

๓. หมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว : เป็นการพัฒนาหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว ให้มีการพัฒนาสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน มีการค้นหาเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่นในด้านสินค้าวัฒนธรรมประเพณี และกิจกรรมของท้องถิ่น ให้มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว จำนวน ๘๕ หมู่บ้าน (ขยายผลหมู่บ้านใหม่ ๑๕ หมู่บ้าน และพัฒนาหมู่บ้านเดิม ๗๐ หมู่บ้าน)

๔. การอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น : เป็นการถ่ายทอดและพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของเยาวชนในพื้นที่ ๗๖ จังหวัดทั่วประเทศ จัดตลาดนัดภูมิปัญญาไทย สาธิตเรื่องเล่าขานภูมิปัญญา และพัฒนาองค์ความรู้ของเยาวชนด้านการผลิตสินค้า OTOP และการตลาด ในกิจกรรมต่อยอดภูมิปัญญาสร้างมูลค่าเพิ่ม ลานสืบสานภูมิปัญญาไทย และพัฒนาคนรุ่นใหม่สู่การเป็นผู้ประกอบการ OTOP

๕. ศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก : เป็นการสนับสนุนให้ชุมชนเข้าถึงแหล่งองค์ความรู้ สามารถประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดำเนินงานศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ จำนวน ๘๗๘ ศูนย์

(๖) งานด้านการพัฒนาชุมชนมีหลายหน่วยงานดำเนินการและมีการตั้งงบประมาณจำนวนมาก กรมการพัฒนาชุมชนในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลัก ควรเป็นเจ้าภาพในการบูรณาการงานดังกล่าวและควรร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในพื้นที่ เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีความใกล้ชิดและมีบุคลากรที่สามารถเข้าถึงชุมชนได้อย่างทั่วถึงและควรประเมินผลจากกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ที่ไปดูงานประเทศญี่ปุ่นเป็นจำนวนมาก เพื่อให้มีการนำความรู้ต่าง ๆ มาปฏิบัติหรือแก้ไขปัญหาการดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมการพัฒนาชุมชน

การปฏิบัติงานเชิงบูรณาการของกรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีได้มีนโยบายให้ดำเนินการเชิงบูรณาการมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทั้งภายในกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจัดทำบันทึกความร่วมมือ/ออกคำสั่งแต่งตั้ง/ประสานความร่วมมือ ระหว่างกรมฯ/ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ๑๑ แห่ง ที่กระจายอยู่ทุกภูมิภาค/สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกับสถานศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ มหาวิทยาลัย/สถาบันราชภัฏ เป็นต้น ตามประเด็นงานสำคัญ เช่น

๑. การพัฒนาบุคลากรได้จัดทำบันทึกความร่วมมือระหว่างศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนกับมหาวิทยาลัย การประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกับมหาวิทยาลัย เรื่องการพัฒนาหลักสูตรในงานพัฒนาชุมชน การฝึกอบรมข้าราชการ ผู้นำชุมชนและนิสิตนักศึกษา เช่น หลักสูตรการจัดการความรู้ การประชาสัมพันธ์งานพัฒนาชุมชน การฝึกอบรมนักขายมืออาชีพ ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการ OTOP เป็นต้น การจัดทำวิจัยด้านการพัฒนาชุมชน

๒. การขับเคลื่อนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการเตรียมหมู่บ้านในการดำเนินวิถีชีวิตแบบพอเพียง ส่วนมหาวิทยาลัยทำหน้าที่ด้านวิชาการ การวิจัย/ประเมินผลและการจัดการความรู้ในการดำเนินงาน

๓. โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยราชภัฏร่วมเป็น KBO (Knowledge Based OTOP) Team ของจังหวัด และช่วยเหลือในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ทั้งการออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์

๔. โครงการบริหารจัดการครัวเรือนยากจนแบบบูรณาการ กรมการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยชี้เป้าครัวเรือนยากจนในหมู่บ้านตำบลหน่วยงานในระดับจังหวัดและอำเภอให้ความร่วมมือตามภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ เช่น พม. กศน. เกษตร เป็นต้น

(๗) กรมที่ดิน ควรเป็นเจ้าภาพหลักในการเร่งรัดการจัดทำระวางแผนที่ข้อมูลที่ดินมาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ ที่มีความถูกต้อง และให้ทุกส่วนราชการใช้แผนที่ฉบับเดียวกัน รวมถึงปรับปรุงการปฏิบัติงาน ลดขั้นตอนการทำงานที่ยุ่งยาก เร่งรัดการทำงานของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการประชาชนเกี่ยวกับการทำธุรกรรมที่ดิน รวมทั้งมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานไม่ให้มีการเรียกรับผลประโยชน์

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมที่ดิน

๑. กรมที่ดินได้ร่วมบูรณาการการใช้แผนที่มาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ โดยร่วมกับกรมแผนที่ทหารในการติดตั้งระบบโครงข่ายงานรังวัดด้วยดาวเทียมแบบจลน์ เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงการบูรณาการร่วมกันตามมติของคณะอนุกรรมการการใช้หมุดหลักฐานแผนที่และระบบโครงข่ายงานรังวัดด้วยดาวเทียมภายใต้คณะกรรมการภูมิสารสนเทศแห่งชาติ โดยมีกรมแผนที่ทหารเป็นประธานคณะอนุกรรมการได้มีการกำหนดให้การจัดตั้งระบบโครงข่ายงานรังวัดด้วยดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) อยู่ใน ๔ หน่วยงาน ได้แก่ กรมที่ดิน กรมแผนที่ทหาร กรมโยธาธิการและผังเมือง และสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและ

การเกษตร (สสนก.) โดยศูนย์บริหารจัดการหลัก เพื่อการบริการให้แก่หน่วยงานอื่น ๆ และภาคเอกชนให้เป็นหน้าที่ของกรมที่ดิน และกรมแผนที่ทหาร ซึ่งจะเป็น Main Site และ Backup Site ซึ่งกันและกัน

๒. กรมที่ดินได้ร่วมบูรณาการกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีหน่วยงานหลักต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดทำแผนที่ข้อมูลที่ดินหลายหน่วยงาน เพื่อให้การใช้แผนที่มาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยก่อนการของบประมาณ ได้ร่วมกันบูรณาการทั้งในเรื่องงบประมาณและการใช้ข้อมูลแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ ร่วมกัน โดยได้กำหนดให้กรมที่ดินเป็นเจ้าภาพหลักในการจัดทำมาตรฐานการทำแผนที่ ทั้งในเรื่องของโครงข่ายการรังวัดด้วยดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) และเรื่องมาตรฐานการใช้ระวางแผนที่ ซึ่งเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรฐานระวางแผนที่และแผนที่รูปแปลงที่ดินในที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีกรมที่ดินเป็นเลขานุการของคณะกรรมการตามระเบียบดังกล่าว

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมที่ดินได้งบประมาณสำหรับดำเนินการโครงการจัดทำแผนที่เพื่อรองรับการบริหารจัดการข้อมูลที่ดินบนแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ จำนวน ๔๐๒,๗๖๑,๐๐๐ บาท ในพื้นที่ ๓๐ จังหวัด

(๘) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรปรับปรุงพัฒนาแผนการฝึกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ได้มาตรฐาน และจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ให้เพียงพอ สามารถไปถึงที่เกิดเหตุได้รวดเร็ว มีการร่วมมือกับภาคเอกชนและหน่วยงานภาครัฐ โดยสร้างเป็นเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เป็นต้นแบบกับประเทศอาเซียน ซึ่งประเทศไทยมีศักยภาพเพียงพอที่จะเป็นผู้นำในด้านนี้

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การฝึกซ้อมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ปัจจุบันกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ขับเคลื่อนภารกิจภายใต้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นการนำแนวคิดการพัฒนาระบบการป้องกัน การเตรียมความพร้อม และการพัฒนาความรู้เสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับชุมชนในการเฝ้าระวังและรับมือกับสาธารณภัย รวมทั้งนำแนวคิดการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อให้เกิดการป้องกันตามหลักสากลคือ “รู้รับ – ปรับตัว – ฟื้นเร็วทั่ว - อย่างยั่งยืน” (Resilience) โดยการเสริมสร้างความตระหนักในการลดความเสี่ยงตั้งแต่ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย และกำกับการดำเนินการขับเคลื่อนให้เป็นไปตามกรอบพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๗๓ (Sendai Framework for Disaster Risk Reduction ๒๐๑๕ - ๒๐๓๐)

ภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในฐานะหน่วยงานในการดำเนินงาน ประสาน อำนวยการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติ ภารกิจของทุกภาคส่วน ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ความสำคัญกับการฝึกซ้อมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งในระดับชาติ หน่วยงานส่วนกลาง ระดับกลุ่มจังหวัด และระดับจังหวัด เพื่อเสริมสร้างความพร้อมและแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันของทุกภาคส่วน รวมทั้งเพื่อให้การฝึกซ้อมแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั้งในระดับส่วนกลาง กลุ่มจังหวัด จังหวัด และระดับอำเภอ เป็นไปอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพ สัมฤทธิ์ผลในทางปฏิบัติในเรื่องการบริหารจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉินทุกระดับ

ประเภทของการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑. การฝึกเชิงอภิปราย (Discussion Based Exercise) เป็นการฝึกโดยใช้วิธีการหารือ อภิปรายเกี่ยวกับแผนมาตรการหรือวิธีการปฏิบัติเพื่อมุ่งเน้นประเด็นยุทธศาสตร์และนโยบายของหน่วยงานเป็นสำคัญ แบ่งออกเป็น

๑.๑ การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เป็นการตั้งสมมติฐานสถานการณ์สาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นเพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันในการค้นหาทางเลือกที่เหมาะสมต่อการเผชิญเหตุ

๑.๒ การฝึกบนโต๊ะ (Table Top Exercise)เป็นการจำลองสถานการณ์แบบกว้าง เพื่อค้นหาจุดอ่อนปัญหาอุปสรรคของแผนฯ เพื่อนำมากำหนดแนวทาง ขั้นตอนการปฏิบัติและระเบียบปฏิบัติประจำ (Standard Operating Procedure: SOP) โดยเน้นการฝึกในระดับผู้บริหารและผู้มีอำนาจตัดสินใจ

๒. การฝึกเชิงปฏิบัติการ (Operation Based Exercise) เป็นการฝึกที่มีการจำลองสถานการณ์ให้ใกล้เคียงความเป็นจริง โดยมีการเคลื่อนย้าย ระดมทรัพยากรและบุคลากรจริงตามสถานการณ์ แบ่งออกเป็น

๒.๑ การฝึกปฏิบัติ (Drill) เป็นการฝึกปฏิบัติของหน่วยงานขนาดเล็กระดับพื้นที่ โดยเน้นการเผชิญเหตุของเจ้าหน้าที่ภาคสนามเฉพาะด้าน

๒.๒ การฝึกเฉพาะหน้าที่ (Functional Exercise) เป็นการฝึกของหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงาน เพื่อทดสอบและประเมินขีดความสามารถของบุคคลที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบเฉพาะด้าน รวมทั้งบทบาทหน้าที่ที่ใช้ในการเผชิญเหตุกับสถานการณ์สมมติที่กำหนดขึ้น

๒.๓ การฝึกเต็มรูปแบบ (FullScale Exercise) เป็นการฝึกที่มีความสลับซับซ้อน มีขั้นตอนการเตรียมการและการใช้ทรัพยากรมากที่สุดเมื่อเทียบกับการฝึกรูปแบบอื่น ๆ รวมทั้งเกี่ยวข้องกับบุคลากรจากหลากหลายหน่วยงานในหลายระดับ โดยมีการเคลื่อนย้ายทรัพยากรและบุคลากรเพื่อเผชิญเหตุตั้งแต่การประสานข้อมูล การสนับสนุนทรัพยากรของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ จนถึงการเชื่อมโยงและการสั่งการจากศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ไปยังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติภาคสนาม

กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ และหน่วยงานที่รับผิดชอบแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินแต่ละด้านต้องจัดให้มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำประเภทการฝึกดังกล่าวไปปรับใช้ในการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหน่วยงานตามความเหมาะสม นอกจากนี้การประเมินผลแต่ละครั้งควรมีประเด็นคำถามอย่างน้อยได้แก่ การฝึกบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ความจำเป็นในการปรับปรุงระบบการจัดการในภาวะฉุกเฉิน ขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติในการประสานงาน การสื่อสาร ทรัพยากร ทักษะ ประสบการณ์ความต้องการการฝึกอบรม ทรัพยากรเพิ่มเติม ข้อบกพร่อง อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการฝึกครั้งต่อไป

การจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ ด้านสาธารณภัย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีแผนการจัดหาเครื่องจักรกลสาธารณภัย เพื่อใช้ในการช่วยเหลือประชาชนได้อย่างรวดเร็ว เป็นแผนระยะ ๔ ปี ซึ่งมีการตั้งงบประมาณในแต่ละปีสำหรับการจัดหาตามแผนที่วางไว้และหารือกับสำนักงบประมาณในการจัดทำคำของบประมาณ โดยเครื่องมือเครื่องจักรกลที่จัดหาจะไม่มีความซ้ำซ้อนกับเครื่องมือที่มีอยู่ในท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการสาธารณภัยที่เกินศักยภาพของท้องถิ่น

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการฯ เมื่อคราวพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในการจัดหารถดับเพลิงชนิดหอน้ำขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๙๐ เมตร ทั้งนี้ในช่วงที่ไม่มีภัยจะมีการฝึกซ้อมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นการซ้อมการใช้เครื่องมือเครื่องจักรกลต่างๆ ด้วย

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาในการจัดหาเครื่องจักรกลสาธารณภัย

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการจัดหาครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง ๑๒ รายการ ๓,๒๔๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

๑) รถดับไฟป่าพร้อมอุปกรณ์
๒) รถบรรทุกติดตั้งเครื่องสูบน้ำระยะไกล
๓) รถยนต์ดับเพลิงชนิดหอน้ำ ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๓๕ เมตร
๔) รถดับเพลิงโฟมและเคมีขนาดใหญ่
๕) รถบรรทุกน้ำช่วยดับเพลิง ขนาด ๑๐,๐๐๐ ลิตร
๖) รถยนต์ต่อต้านวินาศกรรมพร้อมอุปกรณ์ดับเพลิงในอาคารด้วยระบบควบคุมระยะไกล
๗) รถยนต์กู้ภัยเคลื่อนที่เร็ว
๘) รถยนต์ปฏิบัติการกู้ภัยสารเคมีและวัตถุอันตราย
๙) รถยนต์ดับเพลิงอาคาร
๑๐) รถบรรทุกพร้อมเรือยนต์กู้ภัย
๑๑) รถยนต์บรรทุกชุดเครื่องสูบส่งน้ำท่วม/ขัง อัตราสูบไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ ลิตร/นาที
๑๒) รถเครื่องกำเนิดไฟฟ้าขนาด ๒๐๐ KVA พร้อมโคมไฟฟ้าส่องสว่างแบบเสาสูงไม่น้อยกว่า ๙ เมตรและอุปกรณ์ประจำรถ

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการจัดหาครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง ๙ รายการ ๓,๐๕๕,๗๖๘,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

๑) รถดับไฟป่าพร้อมอุปกรณ์
๒) รถบรรทุกติดตั้งเครื่องสูบน้ำระยะไกล
๓) รถยนต์บรรทุกชุดเครื่องสูบน้ำท่วม/ขัง อัตราการสูบไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ ลิตร/นาที พร้อมอุปกรณ์
๔) รถยนต์ดับเพลิงชนิดหอน้ำ ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๓๕ เมตร
๕) รถดับเพลิงโฟมและเคมีขนาดใหญ่
๖) รถบรรทุกน้ำช่วยดับเพลิง ขนาด ๑๐,๐๐๐ ลิตร
๗) รถยนต์กู้ภัยเคลื่อนที่เร็ว
๘) รถยนต์ปฏิบัติการกู้ภัยสารเคมีและวัตถุอันตราย
๙) รถยนต์ดับเพลิงอาคาร

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการจัดหาครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง ๑๑ รายการ ๓,๖๒๔,๐๙๑,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

๑) รถผลิตน้ำดื่ม ขนาด ๑,๐๐๐ ลิตร/ชม.
๒) รถบรรทุกติดตั้งเครื่องสูบน้ำระยะไกล

๓) รถยนต์บรรทุกชุดเครื่องสูบน้ำท่วม/ขัง อัตราการสูบไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ ลิตร/นาที พร้อมอุปกรณ์

๔) รถยนต์ดับเพลิงชนิดหอน้ำ ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๓๕ เมตร

๕) รถดับเพลิงโฟมและเคมีขนาดใหญ่

๖) รถบรรทุกน้ำช่วยดับเพลิง ขนาด ๑๐,๐๐๐ ลิตร

๗) รถยนต์ดับเพลิงอาคาร

๘) สะพานถอดประกอบได้พร้อมชุดทอดสะพาน (Bailey bridge) ขนาดผิวจราจรไม่น้อยกว่า ๓ เมตร

๙) รถดับเพลิงชนิดหอน้ำ ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๙๐ เมตร

๑๐) รถปฏิบัติการเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยพร้อมอุปกรณ์

๑๑) รถขุดล้อยางกู้ภัยชนิดปรับระดับฐานล้อยกสูงได้ไม่น้อยกว่า ๒,๒๐๐ มม.ขนาดกำลังขับเคลื่อน ไม่น้อยกว่า ๙๕ แรงม้า พร้อมอุปกรณ์ขุด-เจาะ-ตักและตัด

การสร้างเครือข่ายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ปัจจุบันภัยพิบัติทวีความรุนแรงขึ้น อีกทั้งพื้นที่เสี่ยงภัยได้ขยายพื้นที่เพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากขาดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพมีการบุกรุกพื้นที่ป่า ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายและเสื่อมโทรมลง สภาวะอากาศที่เปลี่ยนแปลง ล้วนส่งผลให้เกิดภัยธรรมชาติที่บ่อยและรุนแรงขึ้น และเมื่อเกิดภัยขึ้นแต่ละครั้ง ผู้ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย ดังนั้น หากประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยไม่มีการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยก็จะต้องเป็นผู้สูญเสียชีวิต ทรัพย์สิน และได้รับผลกระทบทางจิตใจ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงได้มีการเตรียมความพร้อมให้แก่ชุมชน ประชาชน รวมถึงภาคีเครือข่าย โดยมีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

๑. โครงการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้มีการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management : CBDRM) คือ ให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการภัยพิบัติ หรือสาธารณภัยในเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง เนื่องจากชุมชนมีความรู้ถึงสภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรที่จำเป็น ช่วงเวลาที่มักเกิดสาธารณภัยในพื้นที่นั้น ๆ เพราะเมื่อเกิดสาธารณภัยแต่ละครั้งประชาชนในชุมชนจะต้องเผชิญเหตุและได้รับผลกระทบโดยตรง ดังนั้น ชุมชนจึงต้องมีการรวมตัวหรือรวมกลุ่ม เพื่อช่วยเหลือกันเองก่อนที่ส่วนราชการหรือองค์กรการกุศล หรือมูลนิธิต่าง ๆ จะเข้าไปช่วยเหลือ โดยมีการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการภัยในระดับชุมชน การจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับชุมชน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการเฝ้าระวัง แจ้งเตือน เผชิญเหตุ อพยพ จัดหาเสบียง ปฐมพยาบาล เป็นต้น ทั้งนี้ แล้วแต่ความเหมาะสมของแต่ละชุมชน โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ – ปัจจุบัน ดำเนินการในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้านเสี่ยงภัยประเภทต่าง ๆ ไปแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๑๐,๕๑๗ แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘) จากหมู่บ้านเสี่ยงภัย จำนวน ๒๖,๓๕๔ แห่ง ทั่วประเทศ

๒. โครงการศูนย์เตรียมพร้อมป้องกันภัยประจำชุมชน/หมู่บ้าน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสาธารณภัย และสามารถใช้ศูนย์เตรียมพร้อมป้องกันภัยประจำชุมชน/หมู่บ้าน ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ปัจจุบันได้ดำเนินการในชุมชนเสี่ยงภัยไปแล้ว จำนวน ๒๖๙ แห่ง

๓. โครงการฝึกอบรมเครือข่ายอาสาสมัครเตือนภัย"มิสเตอร์เตือนภัย"มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยหมู่บ้านละ ๒ คน และมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อาสาสมัครเตือนภัย

"มิสเตอร์เตือนภัย" ในการเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ ตรวจวัดระดับน้ำ ปริมาณน้ำฝน และใช้เครื่องมือสื่อสารแจ้งเตือนภัยได้อย่างรวดเร็ว เพื่อลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินที่จะเกิดขึ้น โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ - ปัจจุบัน ดำเนินการฝึกอบรม/แต่งตั้ง ผู้ผ่านการฝึกอบรมให้เป็นอาสาสมัครเตือนภัย "มิสเตอร์เตือนภัย" ประจำหมู่บ้าน จำนวน ๒๔,๓๑๕ คน

๔. การเตรียมความพร้อมให้ภาคีเครือข่าย ได้มีการจัดกิจกรรมให้กับภาคีเครือข่าย ๒ กลุ่มเป้าหมาย คือ

๑) ประชุมเชิงปฏิบัติการผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และมีความรู้ความเข้าใจถึงบทบาท อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ตลอดจนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องแผนตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินและสามารถตอบโต้กับสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างเป็นระบบ

๒) การประชุมเชิงปฏิบัติการผู้นำองค์กรเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีความรู้ความเข้าใจถึงบทบาทของแต่ละหน่วยงาน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ อันจะนำไปสู่การส่งเสริมให้เกิดการประสานความร่วมมือระหว่างกัน ในการปฏิบัติงาน และเป็นเครือข่ายในการบริหารจัดการสาธารณภัยอย่างเป็นเอกภาพ

การเป็นต้นแบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับอาเซียน

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) มีการดำเนินงานในระดับอาเซียน ดังนี้

๑. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้รับเชิญให้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีแห่งเอเชียว่าด้วยการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (AMCDRR) ครั้งที่ ๖ เมื่อปี ๒๕๕๗ ผลผลิต ที่ได้จากการประชุม คือ

- ปฏิญญากรุงเทพว่าด้วยการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ร่วมของประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ในการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

- เอกสารข้อเสนอกรอบการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติระยะที่ ๒ ภายหลังจากปี ๒๕๕๘ (Post ๒๐๑๕ HAF หรือ HAF ๒) ของภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ซึ่งเป็นเอกสารสรุปมติร่วมกันของภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกต่อกรอบ HAF ๒ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการจัดทำร่างกรอบ HAF๒ ของโลก ที่ประกาศใช้ร่วมกันในการประชุมสหประชาชาติระดับโลกว่าด้วยการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ครั้งที่ ๓ ณ เมือง เซนได ประเทศญี่ปุ่น

จุดเด่นของการดำเนินงานตามกรอบเซนได คือ การลดความเสี่ยง การถ่ายโอนความเสี่ยง การใช้ผังเมืองหรือระบบประกัน เข้ามาในการป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัย ซึ่งเป็นแนวทางที่กำหนดอยู่ในยุทธศาสตร์ของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ภายใต้กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน หรือ AADMER ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมของอาเซียน หรือ AHA Centre ขึ้น เพื่อเป็นหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่ประสานงานการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเมื่อเกิดภัยพิบัติขนาดใหญ่ขึ้นในภูมิภาค โดยจะดำเนินการร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก องค์กรระหว่างประเทศและประเทศพันธมิตรอื่น ๆ โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วย

ประสานงานหลักของคณะกรรมการอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติ (ACDM) มีหน้าที่สนับสนุนและปฏิบัติตามพันธกรณีในความตกลงฯ AHA Centre

นอกจากนี้ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้เข้าร่วมการฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินระดับภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Regional Disaster Emergency Response Simulation Exercise, ARDEX) เป็นกิจกรรมที่อาเซียนโดยคณะกรรมการอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติ (ASEAN Committee on Disaster Management ACDM) กำหนดให้แต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพในการฝึกซ้อม เป็นประจำทุกปี เริ่มมาตั้งแต่ปีพ.ศ.๒๕๔๘ โดยในปี พ.ศ.๒๕๕๘ มีการจัดการฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินระดับภูมิภาคอาเซียน (ARDEX) ขึ้น ณ ประเทศมาเลเซีย

การเข้าร่วมฝึกซ้อมแผน ARDEX ถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะต้องดำเนินการตามพันธกรณีที่ระบุในความตกลงอาเซียนว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน (AADMER) ในด้านการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรในการจัดการภัยพิบัติในระดับภูมิภาคร่วมกับประเทศสมาชิกภายใต้กลไกที่กำหนดขึ้น ได้แก่ มาตรฐานวิธีปฏิบัติสำหรับระบบเตรียมพร้อมและการประสานงานในการปฏิบัติการร่วมกันของภูมิภาคอาเซียนในการบรรเทาภัยพิบัติและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน (SASOP) และศูนย์ประสานงานเพื่อการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมของอาเซียน (AHA Center) ผลจากการฝึกซ้อมนอกจากปฏิบัติตามพันธกรณีในความตกลงฯ ดังกล่าวแล้ว ยังเป็นการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของกรมฯ ในการรับมือภัยพิบัติ ในระดับสากล และเป็นการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันของประเทศสมาชิก หากเกิดภัยพิบัติขึ้นจริงในอนาคต

โดยในส่วนของประเทศไทยสามารถนำผลการฝึกซ้อมมาใช้ประโยชน์ได้ในกรณีเกิดภัยพิบัติรุนแรงในประเทศ จะได้ทราบกระบวนการและขั้นตอนต่างๆ เพื่อเสนอขอรับความช่วยเหลือจากสมาชิกอาเซียน ทั้งด้านการสื่อสารผ่าน AHA Centre การประสานงานทีมค้นหากู้ภัยเข้าพื้นที่ประสบภัย การประเมินความเสียหายและความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ ตามแนวทางที่กำหนดไว้ใน SASOP เพื่อให้การรับความช่วยเหลือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นการฝึกซ้อมแผน ARDEX จะเชื่อมโยงกับกรอบของสหประชาชาติได้แก่ ระบบการค้นหาและกู้ภัยนานาชาติ (INSARAG) อีกด้วย

(๙) กรมโยธาธิการและผังเมือง ควรเน้นแผนงานและงบประมาณในการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งเพื่อป้องกันการสูญเสียดินแดนของประเทศเป็นอันดับแรก โดยกำหนดเขื่อนภายในประเทศเป็นอันดับรอง เนื่องจากเรื่องการเสียดินแดนเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วน นอกจากนั้นหากประเทศเพื่อนบ้านก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งที่มีความแข็งแรงก่อนประเทศไทย กระแสน้ำอาจเปลี่ยนทิศและเพิ่มความรุนแรงในการกัดเซาะตลิ่งของฝั่งไทยมากขึ้นทำให้การเสียดินแดนบริเวณตลิ่งก็จะเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมโยธาธิการและผังเมือง

ปัจจุบันกรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินโครงการก่อสร้างเขื่อนเพื่อป้องกันการสูญเสียดินแดนของประเทศมาแล้วตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ จนถึงปี ๒๕๕๘ ความยาวรวม ๒๘๒.๘๑๘๐ กิโลเมตร และเนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมโยธาธิการและผังเมืองได้จัดเตรียมแบบก่อสร้างเขื่อนป้องกันการสูญเสียดินแดน เพื่อขอจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๕๑.๙๗๐ กิโลเมตร จึงทำให้ไม่สามารถขอเพิ่มโครงการได้ทันในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงขอรับนโยบายและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ โดยให้ความสำคัญกับโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งเพื่อป้องกันการสูญเสียดินแดนของประเทศเป็นอันดับแรกในการขอจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณถัดไป

(๑๐) กรมโยธาธิการและผังเมือง ควรให้ความสำคัญต่อการประกาศใช้เขตผังเมืองรวมให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทั้งด้านการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชนในการกำหนดเขตผังเมืองอย่างแท้จริง ควรเร่งรัดการออกแบบก่อสร้าง และการรับรองแบบก่อสร้างของส่วนราชการต่าง ๆ เนื่องจากเป็นสาเหตุให้การก่อสร้างและการใช้จ่ายงบประมาณของทางราชการล่าช้า ซึ่งอาจจะปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานโดยจ้างเอกชนและกรมเป็นผู้รับรองแบบเพื่อให้การดำเนินการรวดเร็วยิ่งขึ้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมโยธาธิการและผังเมือง

กรมโยธาธิการและผังเมือง ขอรับนโยบายและปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ โดยให้ความสำคัญต่อ

๑. การประกาศใช้เขตผังเมืองรวมให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทั้งด้านการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชนในการกำหนดเขตผังเมืองอย่างแท้จริง ซึ่งกระบวนการวางและจัดทำผังเมืองรวม มีทั้งสิ้น ๑๘ ขั้นตอน ใช้ระยะเวลาดำเนินการประมาณ ๓ ปี โดยแบ่งขั้นตอนได้ดังนี้

๑.๑ ขั้นตอนการวางและจัดทำผังเมืองรวม (ขั้นตอนที่ ๑ - ๔)

๑.๒ ขั้นตอนการพิจารณาและอนุมัติผัง (ขั้นตอนที่ ๕ - ๘)

๑.๓ ขั้นตอนจัดทำให้เป็นกฎหมาย (ขั้นตอนที่ ๙ - ๑๘)

ซึ่งกรมฯ ได้ดำเนินการตาม พรบ. การผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยมีการประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบ ดังนี้

๑) ปิดประกาศ แผนที่ แผนผัง ในพื้นที่ จำนวน ๑๕ วัน

๒) โฆษณาหนังสือพิมพ์รายวัน จำนวน ๗ วัน

๓) ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย จำนวน ๗ วัน

๔) ในบางพื้นที่จะมีการแจกเอกสารเพื่อเชิญเข้าร่วมประชุมทุกครัวเรือน

๕) ในบางพื้นที่จะมีการส่งไปรษณีย์เพื่อเชิญเข้าร่วมประชุมทุกครัวเรือน

ขั้นตอนการมีส่วนร่วม

๑) มีการจัดประชุมประชาชน โดยเชิญภาคเอกชน ประชาชนและผู้นำท้องถิ่นเข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการวางผัง

๒) มีการพิจารณาให้ความเห็นจากคณะกรรมการที่ปรึกษาโดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน

การพัฒนาภาคีเครือข่ายผังเมือง

กรมฯ มีแผนงานในการพัฒนาภาคีเครือข่ายผังเมืองเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่ประชาชนในพื้นที่และผู้นำชุมชน อันจะส่งผลดีต่อการวางและจัดทำผังเมืองต่อไป ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมฯ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ๓.๖๕๔๐ ล้านบาท เพื่อดำเนินโครงการเสริมสร้างภาคีเครือข่าย ความร่วมมือในระดับพื้นที่จังหวัด กลุ่มจังหวัด และระหว่างประเทศ

๒. การเร่งรัดออกแบบก่อสร้าง กรมฯ ควรเร่งรัดการออกแบบก่อสร้าง และการรับรองแบบก่อสร้างของส่วนราชการต่างๆ เนื่องจากเป็นสาเหตุให้การก่อสร้างและการใช้จ่ายงบประมาณของทาง

ราชการล่าช้า ซึ่งอาจจะปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานโดยจ้างเอกชนและกรมเป็นผู้ออกแบบเพื่อให้การดำเนินการรวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนี้

๒.๑ กรมฯ จำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากส่วนราชการต่าง ๆ ให้จัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบให้ครบถ้วน และควรแจ้งการขอรับบริการตามเวลาที่สอดคล้องกับปีงบประมาณ

๒.๒ งานออกแบบอาคารของส่วนราชการเป็นงานที่มีรายละเอียดในด้านเทคนิคที่ถูกต้องตามหลักวิชาการช่างทางด้านสถาปัตยกรรมและวิศวกรรมทุกสาขา รวมถึงการประมาณราคาค่าก่อสร้างอาคารที่ถูกต้อง จึงจำเป็นจะต้องใช้เวลาในการดำเนินการตามความยุ่งยาก ซับซ้อนของงาน

๒.๓ กรมฯ ได้เร่งรัดการออกแบบก่อสร้างของส่วนราชการต่าง ๆ โดยได้ปรับระยะเวลาการดำเนินการออกแบบใหม่ ตามกระบวนงานให้รวดเร็วขึ้น โดยใช้เวลาไม่เกิน ๑๘๐ วัน

๒.๔ กรมฯ ขอรับนโยบายและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการเรื่องการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานโดยจ้างเอกชน และกรมฯ เป็นผู้รับรองแบบเพื่อให้การดำเนินการรวดเร็วยิ่งขึ้นและเป็นแนวทางปฏิบัติในปีต่อไป

(๑๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรกำหนดแผนงานหรือนโยบายการจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เน้นการพัฒนาท้องถิ่นและชนบทให้เห็นผลเป็นรูปธรรม มียุทธศาสตร์การบูรณาการกับท้องถิ่นอย่างแท้จริงมิใช่ตั้งงบประมาณร่วมกันแต่มีลักษณะต่างฝ่ายต่างทำเพราะจะทำให้ท้องถิ่นขนาดเล็กมีความอ่อนแอมากขึ้น นอกจากนั้นการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีความชัดเจน เพราะปัจจุบันท้องถิ่นต่าง ๆ มีอิสระในการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณมากเกินไป ทำให้การดำเนินงานตามแผนงานหรือนโยบายจากส่วนกลางไม่ได้ผลเท่าที่ควรและเกิดปัญหาการทุจริตเนื่องจากกระบวนการตรวจสอบและการคานอำนาจจากส่วนกลางไม่ทั่วถึง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

การจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรให้ตามอำนาจหน้าที่ และตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำงบประมาณไปดำเนินการแก้ไขปัญหา พัฒนาพื้นที่และบริการสาธารณะต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ตามหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีการกำหนดยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ประสานแผนเพื่อบูรณาการการทำงานมิให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน

สำหรับการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น โดยที่ประเพณีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามกฎหมายรัฐธรรมนูญได้บัญญัติเป็นแนวนโยบายแห่งรัฐว่ารัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักแห่งการปกครองตนเองและการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็น ดังนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอซึ่งเป็นผู้มีอำนาจกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย จึงต้องใช้ความระมัดระวังในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายบัญญัติ อย่างไรก็ดี ในประเด็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต และติดตามการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินการชักซ้อมแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอในการกำกับดูแลการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอแต่งตั้งคณะกรรมการตามจำนวนที่เห็นสมควร ติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ และตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปโดยเปิดเผย โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคากันอย่างเป็นธรรม หากพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีพฤติการณ์การใช้จ่ายเงินงบประมาณไปในทางมิชอบจนเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการให้ดำเนินการตามกฎหมายแก่ผู้กระทำผิดอย่างเฉียบขาด ตลอดจนประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการแจ้งปัญหาการทุจริต ร้องเรียนหรือ ร้องทุกข์ ปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชนได้ที่ศูนย์ดำรงธรรม ในแต่ละจังหวัดที่ตั้งขึ้นได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามประกาศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ และฉบับที่ ๑๐๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ รวมถึงให้จังหวัดเร่งติดตามกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามแนวทางมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการ ใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐเป็นปัจจัยสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ

(๑๒) การถ่ายโอนภารกิจของส่วนราชการต่าง ๆ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรคำนึงถึงขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีการรักษามาตรฐานต่างๆให้เป็นไปตามเกณฑ์ เช่น งานด้านการศึกษา การบำรุงรักษาถนน ลำคลอง รวมทั้งการบริหารจัดการการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณต้องเป็นไปตามระเบียบของส่วนราชการ ข้อมูลทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสามารถเชื่อมโยงกับข้อมูลในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ (GFMIS) และผู้ที่รับผิดชอบแผนงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ สามารถให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย ระเบียบ และความเหมาะสมในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

การถ่ายโอนภารกิจของส่วนราชการต่าง ๆ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจจะต้องจัดทำแผนเตรียมความพร้อมและดำเนินการเตรียมความพร้อมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถวางแผนรองรับการถ่ายโอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดยังไม่มีความพร้อมรับการถ่ายโอนภารกิจหรือไม่สามารถดำเนินการตามโครงการถ่ายโอนภารกิจได้เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านขีดความสามารถงบประมาณ หรือบุคลากร หรือไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับโอนภารกิจนั้นที่จะต้องร้องขอหรือขอความช่วยเหลือสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรือส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจดำเนินการแทนไปพลางก่อน หรือดำเนินการร่วมกับส่วนราชการเจ้าของภารกิจก็ได้ และห้ามให้ส่วนราชการขอรับคืนภารกิจจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งนี้ ปัญหาการดำเนินการถ่าย

โอนภารกิจ ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก (เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล) ที่มีงบประมาณและบุคลากรไม่เพียงพอ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ (องค์การบริหารส่วนจังหวัด) ที่มีศักยภาพสมควรเข้าไปให้การสนับสนุนช่วยเหลือที่ได้รับการร้องขอ และใช้บทบาทของคณะอนุกรรมการอำนวยการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัดในการพิจารณาแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนซึ่งปัญหาจะแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่

การรักษามาตรฐานการให้บริการ กฎหมายกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอนจะต้องดำเนินการรักษามาตรฐานตามภารกิจที่ได้รับถ่ายโอนให้มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่ส่วนราชการเดิมเคยจัดทำ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานหลักในการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการบริหารจัดการและสามารถให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติหรือเป็นคู่มือปฏิบัติงานให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดจนเพื่อเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดแล้วประชาชนไม่ว่าจะอาศัยอยู่ที่ใด ในประเทศจะต้องได้รับบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน โดยได้จัดทำคู่มือมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการให้บริการประชาชนตามอำนาจหน้าที่และภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอน ทั้งนี้ ได้กำหนดเกณฑ์ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน (ตามที่กฎหมายกำหนด) และตัวชี้วัดขั้นพัฒนา (กรณีที่มีศักยภาพในการให้บริการ) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถประเมินประสิทธิภาพการให้บริการของตนเองในเบื้องต้น จำนวน ๔๘ มาตรฐาน เช่น มาตรฐานการจัดการศึกษาท้องถิ่น มาตรฐานถนน ทางเดินและทางเท้า มาตรฐานการก่อสร้าง บูรณะและการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ มาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ เป็นต้น นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถขอรับคำปรึกษาแนะนำจากส่วนราชการเดิมในการจัดบริการสาธารณะให้เป็นมาตรฐาน ที่ส่วนราชการเคยดำเนินการอีกทางหนึ่งก็ได้ โดยให้จังหวัดตรวจติดตาม แนะนำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานตามมาตรฐานเป็นประจำ

สำหรับการเชื่อมโยงข้อมูลทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับระบบการบริหารการเงิน การคลังภาครัฐ (GFMIS) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Electronic Local Administrative Accounting System : e-LAAS) เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยสามารถตรวจสอบและติดตามการใช้จ่ายเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทั้งระบบ อันจะส่งผลให้สามารถประมวลข้อมูลการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งประเทศได้อย่างรวดเร็ว เป็นปัจจุบัน ซึ่งระบบดังกล่าวประกอบด้วย ระบบงบประมาณ ระบบข้อมูลรายรับ ระบบข้อมูลรายจ่าย ระบบบันทึกบัญชีและการจัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเข้าใช้งานผ่านอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์ www.laas.go.th ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ เป็นต้นมา

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ร่วมกับกรมบัญชีกลางดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลจากระบบ e-LAAS เข้าสู่ระบบ GFMIS เกี่ยวกับเงินอุดหนุนทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งรายงานผลการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นรายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสรุปยอดรายจ่าย แยกเป็น ๖ งบรายจ่าย ได้แก่ งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุน และงบกลาง ให้กับกรมบัญชีกลางทราบจนถึงปัจจุบัน แต่เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งยังไม่มี

ความพร้อมในการปฏิบัติงานบนระบบ e-LAAS จึงทำให้การรายงานข้อมูลการเงินการคลังยังไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ และใช้ระยะเวลานาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินการแก้ไขระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งเข้าใช้งานในระบบ e-LAAS ให้ครบทุกระบบ และมีแผนการดำเนินการในระยะต่อไป ดังนี้

๑. พัฒนาระบบเครื่องแม่ข่าย (server) ที่ใช้สำหรับระบบ e-LAAS ให้รองรับการทำงานและเพื่อสำรองข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งประเทศ

๒. พัฒนาโปรแกรมระบบ e-LAAS เพื่อปรับปรุงโครงสร้างรหัสผังบัญชีการปิดบัญชีและรายงานการเงิน ตลอดจนการพัฒนาปรับปรุงโปรแกรมให้สอดคล้องกับระเบียบ กฎหมาย และหนังสือสั่งการที่มีการเปลี่ยนแปลง

ทั้งนี้ หากได้รับการจัดสรรงบประมาณเพียงพอในการดำเนินการตามแผนการที่กำหนด จะทำให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นสามารถติดตามข้อมูลทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง สมบูรณ์ และสามารถสนับสนุนข้อมูลให้กับรัฐบาลในการบริหารงบประมาณภาครัฐในภาพรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(๑๓) กรุงเทพมหานคร ควรกำหนดแผนงานที่ชัดเจนและเป็นระบบในการแก้ไขปัญหาร้านค้าแผงลอยบริเวณทางเท้า เพื่อให้ประชาชนมีความสะดวกในการสัญจร เนื่องจากมีประชาชนร้องเรียนเป็นจำนวนมากว่าไม่สามารถสัญจรบนทางเท้าได้ นอกจากนั้นในบางจุดกรุงเทพมหานครจะเก็บค่าธรรมเนียมจากร้านค้าแผงลอยส่งผลให้มีการเข้าใจผิดว่าสามารถวางขายของบริเวณทางเท้าได้

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรุงเทพมหานคร

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๐ กำหนดห้ามผู้ค้าหาบเร่ – แผงลอย ทำการค้าในถนนหรือสถานสาธารณะ ยกเว้นบริเวณพื้นที่ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศผ่อนผันให้ทำการค้าได้ระหว่างวันเวลาที่กำหนด ผู้ค้าที่ฝ่าฝืนทำการค้าในบริเวณพื้นที่ที่ไม่ได้ประกาศผ่อนผัน มีความผิดตามมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท

กรุงเทพมหานครกำหนดให้ผู้ค้าที่ได้รับอนุญาตให้ทำการค้าในพื้นที่ที่ประกาศผ่อนผันให้ทำการค้าได้ ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตให้ทำการค้าในที่หรือสถานสาธารณะ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔๑ วรรคสอง มาตรา ๕๕, มาตรา ๕๖ ซึ่งผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตปีละ ๑๐๐ บาท

ผู้ค้าที่ได้รับอนุญาตให้ทำการค้าในพื้นที่ที่ประกาศผ่อนผันให้ทำการค้าได้ กรุงเทพมหานครได้มอบหมายให้สำนักงานเขตพื้นที่ กำหนดแผนการตรวจตรา กวดขัน และบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายและประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไขการค้าขายในพื้นที่ผ่อนผัน ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๘ สำหรับผู้ค้าที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำการค้าในพื้นที่ที่ประกาศผ่อนผัน กรุงเทพมหานครโดยสำนักงานเขตพื้นที่ได้กำหนดแผนการตรวจตรา กวดขัน บังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายเช่นกัน หากพบผู้กระทำความผิดจะดำเนินการจับกุมและเปรียบเทียบปรับ และตามกฎหมาย ไม่ได้กำหนดให้มีการเก็บค่าธรรมเนียมใด ๆ ทั้งสิ้นสำหรับผู้ค้าที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำการค้าในพื้นที่ที่ประกาศผ่อนผันให้ทำการค้าได้

ปัจจุบันในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ที่ประกาศผ่อนผันให้ทำการค้าหาบเร่ – แผงลอย ได้จำนวน ๖๔๒ จุด จำนวนผู้ค้าที่ได้รับอนุญาต ๑๙,๗๒๗ ราย ตามรายละเอียดที่แนบบริเวณพื้นที่ที่มีผู้ค้าทำการค้าและมีผลกระทบต่อการสัญจรของประชาชน กรุงเทพมหานครได้ดำเนินการจัดระเบียบผู้ค้าหาบเร่ – แผงลอย เพื่อคืนทางเท้า แก่ประชาชน ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้วจำนวน ๓๕ พื้นที่ ในพื้นที่ ๒๑ เขต และจะดำเนินการต่อไปในอีกหลายพื้นที่ ตามรายละเอียดที่แนบ

(๑๔) เมืองพัทยา ควรกำหนดแผนงานเพิ่มศักยภาพการจัดเก็บรายได้ให้เพียงพอต่อการบริหารจัดการและสามารถเลี้ยงตัวเองได้ และขอรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลน้อยลง เพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญาทั่วไปของการบริหารงานท้องถิ่นที่ต้องการให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง โดยที่ปัจจุบันเมืองพัทยามีแนวโน้มในการขอรับเงินอุดหนุนเพิ่มขึ้นทุกปี ทั้ง ๆ ที่เมืองพัทยาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีรายได้เป็นจำนวนมากต่อปี

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

เมืองพัทยา

เมืองพัทยามีการจัดตั้งรายได้ทั้งหมด ๖ หมวด ยกเว้นเงินอุดหนุน ได้แก่

๑. หมวดภาษีอากร

๒. หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต

๓. หมวดรายได้จากทรัพย์สิน

๔. หมวดรายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์

๕. หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด

๖. หมวดภาษีจัดสรร (รายได้ที่รัฐบาลจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

ในการจัดเก็บรายได้ในหมวดที่ ๑ - ๕ เมืองพัทยาได้ดำเนินการจัดเก็บตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเหมือนกับท้องถิ่นรูปแบบอื่นๆ โดยใช้มาตรฐานในการจัดเก็บตามกระทรวงมหาดไทยเป็นเกณฑ์ เนื่องจากเมืองพัทยายังอยู่ในการกำกับดูแลของผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี และในหมวดที่ ๖ หมวดภาษีจัดสรร เมืองพัทยาจะได้รับการจัดสรรตามหลักเกณฑ์ที่ทางคณะกรรมการกระจายอำนาจเป็นผู้กำหนดการได้รับจัดสรร ซึ่งในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณของเมืองพัทยาเองก็ยังคงใช้รูปแบบการจัดทำเหมือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น ๆ เช่นกัน (ระบบ E - LAAS)

ประกอบกับในแต่ละปีเมืองพัทยามีรายจ่ายประจำสูง โดยจะตั้งงบประมาณในงบบุคลากรและงบดำเนินการค่อนข้างมาก โดยประมาณปีละ ๘๐ - ๙๐ % จะเหลือเป็นงบลงทุนเพียง ๑๐ % ซึ่งน้อยมาก จึงเป็นเหตุทำให้เมืองพัทยาต้องขอรับการจัดสรรงบเงินอุดหนุนจากส่วนกลาง เพื่อนำมาพัฒนาเมืองพัทยาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมากได้

๒.๑๔ กระทรวงยุติธรรม

(๑) ควรมีนโยบายหรือวิธีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจกฎหมายโดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันให้แก่ประชาชนในท้องที่ห่างไกล เช่น กระบวนการบังคับคดี การฟ้องร้องคดี การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากมีประชาชนที่ไม่สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ถูกฟ้องคดีเกี่ยวกับหนี้สินและถูกบังคับคดีจนสูญเสียที่ดินเป็นจำนวนมาก โดยการเผยแพร่ความรู้อาจดำเนินการผ่านศูนย์ยุติธรรมชุมชนที่จะต้องตั้งขึ้นตามกฎหมายต่อไป

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ได้ดำเนินการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านกฎหมายขั้นพื้นฐานที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ตลอดจนเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของกระทรวงยุติธรรมไปสู่ประชาชนทั่วไป ดังนี้

๑. สื่อสิ่งพิมพ์

๑.๑ วารสารยุติธรรมเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับงานยุติธรรม ซึ่งประกอบด้วยคอลัมน์ "กฎหมายสามัญประจำบ้าน" โดยนำเสนอเนื้อหาข้อกฎหมายที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน ทั้งนี้ มุ่งหวังให้ประชาชนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายใกล้ตัว รวมทั้งทราบถึงสิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ที่ประชาชนควรรับรู้มากยิ่งขึ้น

๑.๒ หนังสือบทบาทภารกิจกระทรวงยุติธรรมและความรู้ด้านกฎหมายแก่ประชาชนซึ่งเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีความสำคัญในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการดำเนินงานของกระทรวงยุติธรรม รวมทั้งการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่จำเป็นในชีวิตประจำวันและเป็นประโยชน์กับประชาชนทั่วไป ตลอดจนนำเสนอความรู้ด้านงานยุติธรรมไปสู่ประชาชนให้ได้รับทราบข้อมูลอย่างถูกต้องและทั่วถึง โดยเนื้อหาในหนังสือดังกล่าวได้มีการเรียบเรียงตัวบทกฎหมายโดยนักกฎหมายที่มีความรู้และเชี่ยวชาญด้านกฎหมายเป็นอย่างดี เพื่อความถูกต้องตามหลักกฎหมายประกอบกับใช้ภาษาที่อ่านแล้วสามารถเข้าใจได้ง่าย รวมทั้งมีการวาดภาพการ์ตูนเพื่อประกอบการอธิบายเนื้อหากฎหมาย อันจะส่งผลให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายได้ง่ายขึ้น ซึ่งได้รับความสนใจจากประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ เป็นจำนวนมากทั้งนี้ ได้ดำเนินการเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ดังกล่าวไปยังส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ เช่น สำนักงานยุติธรรมจังหวัด ศูนย์ยุติธรรมชุมชน รวมถึงหน่วยงานภายนอก เช่น ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น มีประชาชนทั่วไปให้ความสนใจและประสงค์ขอรับการสนับสนุนสื่อประชาสัมพันธ์เป็นจำนวนมาก

๒. สื่อโสตทัศน์ : จัดทำสารคดีเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายในรูปแบบเสียงให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสำหรับใช้ในชีวิตประจำวันแก่ประชาชนทำให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างกว้างขวาง โดยผลิตต้นฉบับสารคดีกฎหมายฯ ในรูปแบบวีซีดีพร้อมจัดทำสำเนาและดำเนินการจัดส่งไปยังสถานีวิทยุกระจายเสียงทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งหน่วยงานภายนอก เพื่อขอความร่วมมือในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ด้านกฎหมายดังกล่าว อันจะส่งผลให้สามารถเข้าถึงประชาชนได้โดยง่ายและครอบคลุมทุกพื้นที่

๓. สื่อสังคมออนไลน์ : เผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านกฎหมายที่จำเป็นในชีวิตประจำวันของประชาชนในรูปแบบดิจิตอลไฟล์ผ่านทางเว็บไซต์กระทรวงยุติธรรม (www.moj.go.th) และเฟซบุ๊กกระทรวงยุติธรรม (www.facebook.com/ Ministry of Justice, Thailand) เพื่อเป็นการตอบสนองต่อรูปแบบการใช้ชีวิตของประชาชนในปัจจุบัน อันจะส่งผลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลด้านงานยุติธรรมขั้นพื้นฐานได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

ส่วน**แนวทาง**การดำเนินการต่อไปนั้น กระทรวงยุติธรรมได้ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านกฎหมายที่จำเป็นในชีวิตประจำวันให้แก่ประชาชน ด้วยการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ควบคู่กับการพัฒนารูปแบบการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งปรับปรุงเนื้อหา

ข้อมูลด้านงานยุติธรรมขั้นพื้นฐานและข้อกฎหมายต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ของสังคมในปัจจุบันรวมถึงการเรียบเรียงเนื้อหาโดยใช้ภาษาที่สามารถเข้าถึงประชาชนในทุกระดับให้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง และสามารถนำไปปฏิบัติในการดำรงชีวิตประจำวันทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมต่อไป ซึ่งจะช่วยป้องกันและลดการถูกเอารัดเอาเปรียบจากความไม่รู้กฎหมายได้ รวมถึงป้องกันปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ อันจะส่งผลให้สามารถลดคดีที่นำสู่ศาลได้ นอกจากนี้ได้กำหนดแนวทางประชาสัมพันธ์เชิงรุกเน้นการกระจายสื่อประชาสัมพันธ์ของกระทรวงยุติธรรมให้เข้าถึงประชาชนในทุกพื้นที่ โดยการประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น สำนักงานยุติธรรมจังหวัด ศูนย์ยุติธรรมชุมชน หน่วยงานในระดับภูมิภาค/จังหวัด/อำเภอ/ท้องถิ่น สื่อมวลชน เช่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดทุกแห่งและห้องสมุดต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อขอความร่วมมือเผยแพร่และกระจายสื่อประชาสัมพันธ์ไปยังประชาชนในพื้นที่และการออกหน่วยเคลื่อนที่ของกระทรวงยุติธรรมในโอกาสที่เหมาะสม อีกทั้งได้ดำเนินการเพิ่มช่องทางการนำเสนอโดยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อสื่อสารข้อมูลองค์ความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันไปยังกลุ่มเป้าหมาย และประชาชนทั่วไป ผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) อาทิ เว็บไซต์ www.moj.go.th และ Facebook:www.facebook.com/MinistryofJusticeThailand รวมถึงสื่อสาธารณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งล้วนเป็นเครื่องมือเผยแพร่งานและข่าวสารที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในปัจจุบันนี้

กองพัฒนายุติธรรมชุมชน สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ ดังนี้

๑. การจัดทำคู่มือประกอบการปฏิบัติงานของเครือข่ายยุติธรรมชุมชนเพื่อการเข้าถึงความยุติธรรมของประชาชน จำนวน ๗๖,๘๐๐ชุด งบประมาณรวม ๖,๓๐๐,๐๐๐บาท เพื่อแจกจ่ายแก่กำนันและผู้ใหญ่บ้านทั่วประเทศ รวมถึงนายอำเภอและปลัดอำเภอที่ได้รับมอบหมายให้เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจแก่กำนันและผู้ใหญ่บ้าน เพื่อสนับสนุนให้กำนันและผู้ใหญ่บ้านเป็นเครือข่ายยุติธรรมชุมชน (คยช.) ทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน ตลอดจนแจกจ่ายให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัด (สยจ.) ทุกแห่ง (๘๑ แห่ง) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ สำหรับประกอบการสนับสนุนการดำเนินงานของ คยช. โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับบทบาทภารกิจของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม การเข้าถึงความยุติธรรมในภารกิจของกระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานอื่น การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และความรู้เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม

๒. การจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ การเข้าถึงงานบริการของกระทรวงยุติธรรม จำนวน ๒๓๔,๐๐๐ แผ่น งบประมาณจำนวน ๑,๓๘๐,๐๐๐ บาท เพื่อส่งมอบให้กับ สยจ. ทุกแห่งทั่วประเทศเพื่อแจกจ่ายให้กลุ่มเป้าหมายต่อไป ทำให้ประชาชนได้รับทราบภารกิจงานบริการของกระทรวงยุติธรรมและสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างสะดวกและรวดเร็วตามแนวนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โดยจัดสรรตามจำนวนส่วนราชการทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอ ตลอดจนจำนวนศูนย์ยุติธรรมชุมชน (ศยช.) และเครือข่ายยุติธรรมชุมชน (คยช.) ในพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือลูกหนี้ของประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ได้จัดโครงการและกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจกฎหมาย โดยเน้นปัญหาเกี่ยวกับหนี้สินและการเข้าถึงความเป็นธรรม ตั้งแต่ชั้นก่อนการกู้ยืมและการทำสัญญา ชั้นถูกฟ้องคดีและชั้นบังคับคดี พร้อมกับการจัดประกวดภาพยนตร์สั้นสะท้อนปัญหาหนี้นอกระบบและการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยมีนิสิต นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาส่งผลงานเข้าร่วมประกวด และโครงการเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายที่ดิน ดังนี้

๑. โครงการเพิ่มศักยภาพประชาชนด้านกฎหมายและการเข้าถึงความเป็นธรรม จำนวน ๑๓ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด ๗,๗๕๐ คน

๒. โครงการดรีมอีสาน – อนาคตภาคอีสานกับการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม Dream Esarn : Equtiy of Justice System มีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด ๖๕๗ คน

๓. โครงการดรีมนอร์ธ–อนาคตภาคเหนือ,พลังพลเมือง :รากฐานสังคมที่เป็นธรรม Dream North – Citizen Power : Root of Just' Society มีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด ๓๐๐ คน

๔. โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง มาตรการเชิงรุกด้านการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกพื้นที่ของรัฐโดยระบบแม่ข่ายอินเทอร์เน็ต (DSI MAP)

๕. เผยแพร่หนังสือคู่มือประชาชนเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้และแผ่นพับด้านกฎหมายให้แก่สำนักงานเขตในกรุงเทพมหานคร สำนักงานยุติธรรมจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด มหาวิทยาลัยชีวิต องค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงานบังคับคดี สำนักพัฒนาสังคมกรุงเทพมหานคร สหกรณ์การเกษตรโนนสะอาด จังหวัดขอนแก่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เทศบาลเมืองมหาสารคาม โรงพยาบาลกลาง วัดโพธิ์ศรีศรัทธาธรรม จังหวัดชัยนาท ชุมชนเมืองทองธานี และประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ

๖. เผยแพร่ความรู้กฎหมายในเรื่องหนี้นอกระบบโดยการให้สัมภาษณ์และรับเชิญเป็นผู้ร่วมรายการผ่านสื่อโทรทัศน์และวิทยุ

๗. ให้คำปรึกษาแก่ประชาชน ชาวบ้าน ผู้ร้องและผู้เข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ทางด้านกฎหมาย การอำนวยความเป็นธรรมทั้งทางแพ่งและทางอาญา ข้อมูลการขอรับบริการของกองทุนยุติธรรม รวมไปถึงการเข้าถึงแหล่งทุนสถาบันการเงินของรัฐและธนาคารพาณิชย์ มีผู้ขอรับคำปรึกษา จำนวน ๑,๑๐๐ คน จากช่องทางการขอรับคำปรึกษา จำนวน ๕ ช่องทาง ประกอบด้วย

๑) ทางโทรศัพท์ หมายเลข ๐๒ ๕๗๔ ๓๓๔๔

๒) ทาง SocialNetwork-https://www.facebook.com/pages/ศูนย์ช่วยเหลือลูกหนี้และประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม กระทรวงยุติธรรม

๓) มอบหมายนิติกรนั่งรับให้คำปรึกษาประจำสำนักงานทุกวัน

๔) มอบหมายนิติกรนั่งรับให้คำปรึกษายังสถานที่ที่ ศนธ.ยธ. จัดโครงการเพิ่มศักยภาพประชาชนฯ และประสานบูรณาการกับธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) ร่วมให้คำปรึกษาในคราวเดียวกันด้วย

๕) มอบหมายข้าราชการและนิติกรนั่งรับให้คำปรึกษา ณ สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ. เดิม)

ส่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ศูนย์ช่วยเหลือลูกหนี้และประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม (ศนธ.ยธ) มีแผนการดำเนินงานเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายและการเข้าถึงความเป็นธรรม ดังนี้

๑. โครงการเผยแพร่นวัตกรรม "เกม THE CHOICE ทางเลือก ทางรอด" การแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบอย่างยั่งยืนสู่เยาวชน นิสิต นักศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น

๒. โครงการเพิ่มศักยภาพประชาชนด้านกฎหมายและการเข้าถึงความเป็นธรรมในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา สิงห์บุรี กาญจนบุรี และสุราษฎร์ธานี

๓. โครงการดรีมอีสาน/ดรีม NORTH/ดรีม SOUTH/ดรีม CENTRALและภาคอื่นๆ การเข้าถึงความเป็นธรรมอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี นครสวรรค์ จันทบุรี เพชรบุรี นครศรีธรรมราช และระนอง โดยมีเป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๖,๐๐๐ คน

๔. โครงการมาตรการเชิงรุกด้านการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกพื้นที่ของรัฐโดยระบบแม่ข่ายอินเทอร์เน็ต (DSI MAP) ในพื้นที่จังหวัดน่าน แพร่ พังงา ระนอง สกลนคร นครพนม ระยอง ชลบุรี สุพรรณบุรี และอุทัยธานี โดยมีเป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๗๒๐ คน

๕. เผยแพร่หนังสือคู่มือประชาชนเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้และแผ่นพับด้านกฎหมายไปสู่ศูนย์ยุติธรรมชุมชน

๖. ให้คำปรึกษาแก่ประชาชน ชาวบ้าน ผู้ร้องและผู้เข้าร่วมโครงการต่างๆ ทางด้านกฎหมาย การอำนวยความเป็นธรรมทั้งทางแพ่งและทางอาญา ข้อมูลการขอรับบริการของกองทุนยุติธรรม รวมไปถึงการเข้าถึงแหล่งทุน สถาบันการเงินของรัฐและธนาคารพาณิชย์ โดยมีเป้าหมายผู้ขอรับคำปรึกษา จำนวน ๖๐๐ คน จากช่องทางการขอรับคำปรึกษา จำนวน ๕ ช่องทาง ประกอบด้วย

๑) ทางโทรศัพท์ หมายเลข ๐๒ ๕๗๔ ๓๓๔๔

๒) ทาง -Social Network-https://www.facebook.com/pages/ศูนย์ช่วยเหลือลูกหนี้และประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมกระทรวงยุติธรรม

๓) มอบหมายนิติกรนั่งรับให้คำปรึกษาประจำสำนักงานทุกวัน

๔) มอบหมายนิติกรนั่งรับให้คำปรึกษายังสถานที่ที่ ศนธ.ยธ. จัดโครงการเพิ่มศักยภาพประชาชนฯและประสานบูรณาการกับธนาคารออมสิน และ ธ.ก.ส. ร่วมให้คำปรึกษาในคราวเดียวกันด้วย

๕) มอบหมายข้าราชการและนิติกรนั่งรับให้คำปรึกษาณสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.เดิม)

กรมบังคับคดี

กรมบังคับคดี มีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ความรู้ ดังนี้

๑. โครงการเผยแพร่ความรู้การบังคับคดีและการวางทรัพย์โดยผู้รับการอบรมได้รับทราบถึงแนวทางการดำเนินงานการบังคับคดีและเกิดความเข้าใจในขั้นตอนการบังคับคดี

๒. โครงการเครือข่ายบังคับคดีและวิทยากรตัวคูณ ผู้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายสามารถนำความรู้และประสบการณ์การบังคับคดีและวางทรัพย์ไปเผยแพร่แก่ประชาชนในชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ เสนอแนะรวมถึงแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ และเพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ ที่มีการปรับปรุงแก้ไขแก่ผู้เข้าร่วมเป็นเครือข่าย

๓. โครงการประชาสัมพันธ์เชิงรุก ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหว รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ของกรมบังคับคดี และเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อมาติดต่อราชการสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องทำให้เกิดความรวดเร็ว

๔. การเผยแพร่ความรู้ผ่านทางเว็บไซต์ของกรมบังคับคดี ทั้งนี้ กรมบังคับคดีมีสำนักงานบังคับคดีจังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งได้ทำงานร่วมกับยุติธรรมจังหวัดโดยการเผยแพร่ความรู้ด้านการบังคับคดีผ่านศูนย์ยุติธรรมชุมชน

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีนโยบายและวิธีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจกฎหมายให้กับประชาชน ดังนี้

๑. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมการระงับข้อพิพาทโดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้ประชาชนในสังคมเกิดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพทุกช่องทาง เพื่อให้สามารถเข้าถึงความเป็นธรรมอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยส่งเสริมให้ประชาชนหัน

มาใช้กระบวนการยุติธรรมทางเลือกในการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท โดยใช้วิถีวัฒนธรรมตามบริบทของแต่ละพื้นที่ในการยุติปัญหาด้วยสันติวิธี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมการปรองดองสมานฉันท์ของสังคม มุ่งแก้ไขปัญหาข้อพิพาทและลดเงื่อนไขของความขัดแย้งอันเป็นเหตุของความแตกแยกในสังคมปัจจุบัน เพื่อจะนำมาซึ่งความสมานฉันท์สามัคคีของคนในชาติ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมผ่านกลไกการระงับข้อพิพาทของหน่วยงานภาครัฐ กลไกเครือข่ายภาคประชาสังคม ผู้นำท้องที่และผู้นำท้องถิ่นเป็นแกนนำขับเคลื่อนกิจกรรมในชุมชนร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลโดยได้ดำเนินงาน ดังนี้

๑) สร้างอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเป็นสื่อบุคคลในการชี้ช่องบอกทางในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ การไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทในชุมชน ครอบคลุมทุกจังหวัด จำนวน ๑๓,๙๒๒ ราย

๒) สนับสนุนให้มีการรวมกันของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพที่มีความเข้มแข็งและมีความพร้อม จนก่อเกิดเป็นศูนย์ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทชุมชน จำนวน ๓๕๕ ศูนย์ เพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ การเข้าถึงการช่วยเหลือเยียวยาตามกฎหมายการเสริมสร้างความสมานฉันท์ ลดปริมาณคดีอาชญากรรมและคดีอื่น ๆ ในชุมชน ทั้งในเชิงป้องกันเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาของชุมชน ตลอดจนเป็นแหล่งประสานความช่วยเหลือระหว่างกันของศูนย์ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทชุมชน

๓) พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ โดยจัดทำหลักสูตรการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทในชุมชนระดับต้น กลาง สูง และจัดฝึกอบรมอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ คณะกรรมการบริหารศูนย์ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทในชุมชน ให้ทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท จำนวน ๕๓๒ คน

๔) เสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน พ.ศ. .... เพื่อให้มีกฎหมายรองรับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน โดยให้ชุมชนสามารถจัดการความขัดแย้งได้ด้วยชุมชนเอง เพื่อให้เกิดความรักความสามัคคีในชุมชน ซึ่งคณะรัฐมนตรีลงมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๘ โดยมีความก้าวหน้า คือ คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติของกระทรวงยุติธรรมประชุมพิจารณาเรื่องดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ และปลัดกระทรวงยุติธรรมเห็นสมควรให้คณะอนุกรรมการฯ นำร่างกฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท จำนวน ๔ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน พ.ศ. .... (ของกรมคุ้มครองสิทธิฯ) ร่างพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยคดีอาญาในชั้นการสอบสวนของเจ้าพนักงานตำรวจ พ.ศ. .... (ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. .... (ของสำนักงานกิจการยุติธรรม) และร่างพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. .... (ของสำนักงานศาลยุติธรรม) ไปพิจารณาก่อนเสนอความเห็นการตรากฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการไกล่เกลี่ยและการประนอมข้อพิพาทเพื่อให้เป็นกฎหมายกลางให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาต่อไป (ณ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๘)

จากการดำเนินงานดังกล่าว กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้มีการเผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชนโดยใช้กลไกของเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเป็นสื่อบุคคลในการเผยแพร่ความรู้ โดยได้สนับสนุนองค์ความรู้ด้านกฎหมายในชีวิตประจำวัน กฎหมายด้านการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทในชุมชน การชี้ช่องบอกทางในการขอรับบริการตามบทบาทภารกิจของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ สื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และงบประมาณในการขับเคลื่อนกิจกรรมในระดับพื้นที่

๒. จัดตั้งคลินิกยุติธรรม ๘๕ แห่งทั่วประเทศ บริการให้คำปรึกษาทางกฎหมาย จำนวน ๒๖,๙๗๘ ราย

๓. จัดตั้งสายด่วนคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จำนวน ๔ คู่สาย เพื่อให้บริการคำปรึกษาด้านกฎหมาย การประสานการติดตามการดำเนินงานตามภารกิจของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพให้บริการ จำนวน ๗,๔๓๐ ราย

๔. จัดกิจกรรมยุติธรรมเคลื่อนที่ จำนวน ๑๐ ครั้งทั่วประเทศ ในการให้ความรู้ด้านกฎหมาย โดยการให้คำปรึกษาทางกฎหมาย การรับเรื่องราวร้องทุกข์ การสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายกองทุนยุติธรรม การส่งเสริมสิทธิผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน ประสานงานให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม รวมทั้งพัฒนาระบบการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

๕. แจ้งสิทธิเชิงรุก จำนวน ๕๒๑ ราย เพื่อเป็นการแจ้งสิทธิช่วยเหลือเยียวยาเหยื่ออาชญากรรมตามภารกิจ พร้อมทั้งเผยแพร่บทบาทภารกิจของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพให้หน่วยงานอื่นและประชาชนได้รับรู้ รับทราบ

๖. จัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเผยแพร่ความรู้กองทุนยุติธรรมกับสื่อมวลชนวิทยุชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๑๘ – ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ต ดอนเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๒๒๕ คน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในภารกิจงานของกองทุนยุติธรรม สามารถเป็นกระบอกเสียงในการเผยแพร่ช่องทางให้กับประชาชนให้สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้

๗. ลงพื้นที่ประชุมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาหนี้นอกระบบ และดำเนินการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทให้กับคู่กรณี ตลอดจนชี้แจงข้อกฎหมายให้กับประชาชนที่มาร่วมงานในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ และพื้นที่จังหวัดนนทบุรี

(๒) กรมบังคับคดี ควรมีระเบียบที่ชัดเจนเพิ่มความโปร่งใสในการขายทอดตลาด โดยกำหนดวันเวลาการขายทอดตลาดที่แน่นอน มีหลักเกณฑ์ที่ให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการประมูลได้เท่าเทียมกัน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมบังคับคดี

กรมบังคับคดี มีมาตรการสร้างความโปร่งใสในกระบวนการบังคับคดี ดังนี้

๑. สร้างเครือข่ายบังคับคดีและวิทยากรตัวคูณ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับทราบกฎ ระเบียบ และการดำเนินงานต่างๆ ของกรมบังคับคดี รวมทั้งมีบทบาท ในการเป็นตัวแทนเจ้าพนักงานในการช่วยเหลือดูแลให้คำแนะนำ และแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น เกี่ยวกับงานบังคับคดีและวางทรัพย์แก่ประชาชนในชุมชน และเป็นตัวแทนของภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานให้โปร่งใส สุจริต และตรวจสอบได้ โดยเครือข่ายบังคับคดีจะหมุนเวียนเข้าร่วมสังเกตการณ์การขายทอดตลาดทรัพย์สินเป็นประจำทุกครั้งที่มีการขายทอดตลาดเพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในการดำเนินกิจกรรมของกรมบังคับคดี

๒. การถ่ายทอดสดการประมูลทรัพย์(e - broadcast) ผ่านทางเว็บไซต์อินเทอร์เน็ตของกรมบังคับคดี โดยมีภารกิจหลักที่สำคัญ ได้แก่ การขายทอดตลาดทรัพย์สินเพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้ในการปฏิบัติราชการและบริการประชาชน กรมบังคับคดีจึงได้มีนโยบายในการจัดทำระบบ e - broadcast เพื่อถ่ายทอดสดกระบวนการขายทอดตลาดทรัพย์สินของทุกพื้นที่

๓. การนำเครื่องมือ GPS มาใช้ในการส่งเอกสารของพนักงานเดินหมาย เพื่อสร้างความโปร่งใสให้แก่กระบวนการบังคับคดี กรมบังคับคดีได้ทำการปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานซึ่งมักเกิดข้อครหาเรื่องความโปร่งใส เช่น การส่งเอกสารหรือคำคู่ความของพนักงานเดินหมายเพื่อแก้ไขปัญหานี้ กรมบังคับคดีได้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาปรับใช้ โดยการจัดซื้ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ระบุพิกัดภูมิศาสตร์ (GPS) ให้กับพนักงานเดินหมายกรมบังคับคดีทั่วประเทศ

๔. การปรับปรุงผังที่นั่งในห้องขายทอดตลาด อธิบดีกรมบังคับคดีได้ลงนามในหนังสือเวียนที่ ยธ ๐๕๒๔/ว ๑๐ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปรับปรุงห้องขายทอดตลาด มีการแบ่งแยกกลุ่มบุคคลแต่ละประเภทออกจากกันเพื่อมิให้เกิดการข่มขู่หรือสมยอมราคาในการขายทอดตลาด

๕. การห้ามเจ้าหน้าที่กรมบังคับคดีเข้าซื้อทรัพย์จากการขายทอดตลาด กรมบังคับคดีได้มีคำสั่งที่ ๘๕๑/๒๕๕๕ เรื่อง ข้อปฏิบัติของเจ้าหน้าที่กรมบังคับคดีเกี่ยวกับการเข้าไปมีส่วนร่วมกับการขายทอดตลาด เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สินเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยคำสั่งกรมบังคับคดีดังกล่าว มีเนื้อหาเป็นการห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของกรมบังคับคดีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบังคับคดีจังหวัดหรือสำนักงานบังคับคดีกรุงเทพมหานครเข้าสู้ราคา หรือเป็นผู้รับมอบอำนาจเพื่อเข้าสู้ราคาในการขายทอดตลาดของสำนักงานบังคับคดีจังหวัดหรือสำนักงานบังคับคดีกรุงเทพมหานครนั้น หากฝ่าฝืนจะถือว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และเจ้าหน้าที่ของกรมบังคับคดีไม่พึงเข้าสู้ราคาหรือเป็นผู้รับมอบอำนาจเพื่อเข้าสู้ราคาในการขายทอดตลาดของสำนักงานบังคับคดีจังหวัดหรือสำนักงานบังคับคดีกรุงเทพมหานคร หากฝ่าฝืนจะถือว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นประพฤติผิดต่อประกาศกรมบังคับคดี เรื่อง ข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการกรมบังคับคดี ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓

๖. การจัดทำ blacklist ผู้ซื้อทรัพย์ที่เคยมีประวัติทิ้งมัดจำ เพื่อให้เจ้าพนักงานบังคับคดีได้ตรวจสอบความสุจริตของบุคคลเพื่อประกอบการพิจารณาคำร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินส่วนที่เหลือ รวมถึงการพิจารณาอนุญาตให้บุคคลนั้นเข้าสู้ราคาในการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ทั้งนี้กรมบังคับคดีได้มีการถ่ายทอดสดการประมูลขายทอดตลาดอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ (E-Auction online system) เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่สนใจเข้าประมูลซื้อทรัพย์จากการขายทอดตลาดโดยไม่จำเป็นต้องเดินทางมาประมูลที่สำนักงาน สามารถประมูลผ่านอินเทอร์เน็ตจากที่บ้านได้

(๓) กรมราชทัณฑ์ ควรดำเนินการปรับปรุงเรือนจำใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้ผู้ต้องขังมีสุขภาพจิตดีขึ้นสามารถกลับคืนสู่สังคมได้ นอกจากนั้นควรเร่งก่อสร้างเรือนจำใหม่ในพื้นที่ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว โดยอาจเปลี่ยนผู้ดำเนินการก่อสร้างให้เป็นคนในพื้นที่แทน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการทิ้งงานส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการก่อสร้าง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ ได้ให้ความสำคัญในการปรับปรุงเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ เนื่องจากลักษณะทางกายภาพและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ชำรุดทรุดโทรม เรือนจำมีอายุการใช้งานเฉลี่ยเกิน ๓๐ ปี และสภาพความแออัดของผู้ต้องขังที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเกินอัตราความจุมาตรฐานที่สามารถรองรับได้ กล่าวคือปัจจุบันพื้นที่นอนรองรับได้ตามมาตรฐาน ๑๗๐,๐๐๐ คน (๒.๒๕ ตร.ม./คน) ซึ่ง ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘

มียอดผู้ต้องขังรวม ๓๑๐,๖๓๗ คน จะเห็นว่าเกินความจุมาตรฐานถึง ๑๔๐,๖๓๗ คน จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเรือนจำและทัณฑสถานให้สามารถรองรับจำนวนผู้ต้องขังดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงเรือนนอน ก่อสร้างเรือนนอนใหม่ ก่อสร้างหรือปรับปรุงอาคารอื่นๆ เพื่อรองรับกิจกรรมต่าง ๆ ตามภารกิจและจำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว ตลอดจนเพื่อพัฒนาความเป็นอยู่และสุขภาพจิตผู้ต้องขังให้ดีขึ้น ทั้งนี้เรือนจำใน ๔ จังหวัด และ ๑ อำเภอของจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรมราชทัณฑ์ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในส่วนของการปรับปรุงเรือนจำเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

๑) เรือนจำกลางยะลา ๔ รายการ วงเงินรวม ๑,๑๖๖,๙๐๐ บาท ปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างภายในปีงบประมาณ จำนวน ๔ รายการ

๒) เรือนจำกลางปัตตานี ๒ รายการ วงเงินรวม ๑๐๐,๘๒๗,๔๐๐ บาท

- ปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างภายในปีงบประมาณ จำนวน ๑ รายการ
- ปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง ผูกพันงบประมาณ ปี ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘ จำนวน ๑ รายการ

๓) เรือนจำจังหวัดนราธิวาส ๕ รายการ วงเงินรวม ๗๓๕,๕๖๕,๓๐๐ บาท

- ปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างภายในปีงบประมาณ จำนวน ๔ รายการ
- ปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง ผูกพันงบประมาณ ปี ๒๕๕๕ – ๒๕๖๐ จำนวน ๑ รายการ

๔) เรือนจำจังหวัดสตูล ๗ รายการ วงเงินรวม ๕๓,๑๘๓,๗๐๐ บาท

- ปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างภายในปีงบประมาณ จำนวน ๖ รายการ
- ปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง ผูกพันงบประมาณ ปี ๒๕๕๖- ๒๕๕๘ จำนวน ๑ รายการ

๕) เรือนจำอำเภอเบตง ๗ รายการ วงเงินรวม ๒,๗๔๑,๗๐๐ บาท

- ปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างภายในปีงบประมาณ จำนวน ๗ รายการ

๖) เรือนจำอำเภอนาทวี ๖ รายการ วงเงินรวม ๕,๓๙๘,๔๐๐ บาท

- ปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างภายในปีงบประมาณ จำนวน ๖ รายการ

กรมราชทัณฑ์ได้รวบรวมรายการคำของบประมาณประเภทปรับปรุงซ่อมแซมเรือนจำและทัณฑ์สถานจากหน่วยงานทั่วประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีและสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างเรือนจำจังหวัดนราธิวาสแห่งใหม่ มีสัญญาเลขที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ กำหนดแล้วเสร็จใน ๑,๑๕๕ วัน สิ้นสุดสัญญาวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๙ การก่อสร้างตามแผนงานจนถึงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘ ต้องได้ร้อยละ ๙๒ ซึ่งข้อมูลปัจจุบันผู้รับจ้างส่งงานแล้วจำนวน ๙ งวดงาน คิดเป็นร้อยละ ๓๖ ช้ากว่าแผนร้อยละ ๕๖ สาเหตุสำคัญที่การก่อสร้างล่าช้าเกิดจากการเข้าทำงานก่อสร้างในช่วงแรก ผู้รับจ้างประสบปัญหาเรื่องแรงงาน โดยแรงงานในพื้นที่ขอหยุดในวันศุกร์เพื่อประกอบพิธีทางศาสนา ผู้รับจ้างต้องจัดหาแรงงานเพิ่มเติม กอปรกับเป็นพื้นที่ที่มีการก่อความไม่สงบ ทำให้ล่าช้าประมาณ ๖ เดือน ปัจจุบันปัญหาดังกล่าวได้ถูกแก้ไขแล้ว การก่อสร้างรวดเร็วขึ้น ผู้รับจ้างได้เร่งก่อสร้างเพื่อให้เสร็จทันตามแผนงานก่อสร้าง และเมื่อโครงสร้างหลักของทุกอาคารแล้วเสร็จ ผลการส่งงวดงานและผลเบิกจ่ายจะเป็นไปตามแผน ทั้งนี้กรมราชทัณฑ์จักได้เร่งรัดให้ผู้รับจ้างรีบดำเนินการก่อสร้างให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ พร้อมกำชับผู้ควบคุมงาน คณะกรรมการตรวจการจ้างให้ตรวจสอบการดำเนินการของผู้รับจ้างให้เป็นไปตามแผนงานต่อไป

(๔) กรมราชทัณฑ์และสำนักงานกิจการยุติธรรม การดำเนินโครงการคืนคนดีสู่สังคม ควรมีแนวทางในการรับรองหรือรับประกันบุคคลที่พ้นโทษเพื่อให้ผู้จ้างงานเกิดความเชื่อมั่นและรับผู้พ้นโทษ

เข้าทำงานได้ เนื่องจากบุคคลที่พ้นโทษส่วนใหญ่ไม่สามารถสมัครงานได้เพราะผู้จ้างงานส่วนใหญ่ไม่เชื่อใจ หรือไม่ไว้วางใจ ส่งผลให้ผู้ที่พ้นโทษกลับมากระทำผิดกฎหมายและเข้าสู่กระบวนการของการรับโทษอีก

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมราชทัณฑ์

โครงการคืนคนดีสู่สังคม มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้พ้นโทษให้มีงานทำ โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ได้แก่ กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จะพิจารณาคัดเลือกผู้พ้นโทษ/ผู้ถูกคุมประพฤติเข้าทำงานในตำแหน่งต่างๆ ตามความต้องการของแต่ละหน่วยงาน อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้พ้นโทษที่เข้าร่วมโครงการฯพ้นจากการจ้างงานโครงการคืนคนดีสู่สังคมแล้วมักจะประสบปัญหาในการสมัครงานกับบริษัทเอกชนเนื่องจากผู้ว่าจ้างไม่เชื่อใจ ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนผู้พ้นโทษให้เข้าสู่การจ้างงานกับภาคเอกชนและเพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ว่าจ้าง คณะทำงานโครงการคืนคนดีสู่สังคมจึงมีแนวทางในการช่วยเหลือผู้พ้นโทษที่เข้าร่วมโครงการฯ โดยการมอบหมายให้หน่วยงานที่จ้างงานสามารถออกหนังสือรับรองการผ่านงานให้กับผู้พ้นโทษที่เข้าร่วมโครงการฯเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าบุคคลดังกล่าวได้ผ่านการทำงาน การขัดเกลาทางสังคม และเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่น ๆ ได้อย่างปกติเช่นเดียวกับบุคคลอื่นๆ ในสังคม ซึ่งแนวทางนี้ได้ถือปฏิบัติมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นมา

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินโครงการคืนคนดีสู่สังคมตามนโยบายของกระทรวงยุติธรรม ด้วยการจ้างงานผู้พ้นโทษเข้าทำงานในเรือนจำ/ทัณฑสถานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งได้จ้างผู้พ้นโทษมาแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๒,๑๙๘ ราย ประกอบด้วย

- พนักงานรักษาความปลอดภัย ๓๕๕ ราย
- พนักงานขับรถ ๒๔๖ ราย
- พนักงานทั่วไป ๑,๔๖๔ ราย และ
- พนักงานครูสอนนวด/เสริมสวย ๑๓๓ ราย

ผลการดำเนินงานเป็นไปได้ด้วยดี ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับความรู้ประสบการณ์การทำงาน สามารถช่วยเหลือและแบ่งเบาภาระเจ้าหน้าที่ได้เป็นอย่างดี รู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบในตนเอง เกิดความมั่นใจ เห็นศักยภาพและคุณค่าของตนเอง ทั้งนี้เมื่อสัญญาจ้างสิ้นสุดลง กรมราชทัณฑ์จะออกใบรับรองการผ่านการปฏิบัติงานโครงการคืนคนดีสู่สังคมให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเอกสารหลักฐานในการสมัครงานกับหน่วยงานภาคเอกชนต่อไป

กรมราชทัณฑ์โดยกองสังคมสงเคราะห์ ได้ดำเนินการช่วยเหลือผู้พ้นโทษ เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ โดยดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการกรมราชทัณฑ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เป้าหมายคือคืนคนดีมีคุณค่ากลับสู่สังคม และมีความสอดคล้องกับ Roadmap ข้อ ๒ การควบคุมและแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง ในประเด็นสร้างระบบการติดตามผู้พ้นโทษและกลไกคืนคนดี และข้อ ๘ การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนโดยความร่วมมือระหว่างกรมราชทัณฑ์กับหน่วยงานภายนอก ดังนี้

๑. การดำเนินการบูรณาการหน่วยงานเครือข่ายภาคสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านสังคมสงเคราะห์ของเรือนจำและทัณฑสถาน ซึ่งกำหนดเป็นตัวชี้วัดให้เรือนจำและทัณฑสถานต้องดำเนินการรายงานผลการดำเนินงานสังคมสงเคราะห์ที่ร่วมกับเครือข่าย เช่น การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

การอบรมแก้ไขฟื้นฟูโปรแกรมเฉพาะ การเยี่ยมบ้านประกอบการพิจารณาให้การสงเคราะห์ทุนประกอบอาชีพการสงเคราะห์ภายหลังพ้นโทษ เป็นต้น

๒. การดำเนินงานตามแผนบูรณาการภาคสังคม ๙ องค์การ เพื่อช่วยเหลือผู้พ้นโทษและป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๕๙ (ฉบับที่ ๒) โดยมีเครือข่ายที่ร่วมทำบันทึกข้อตกลง ได้แก่ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย สมาคมสันติบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และกรุงเทพมหานคร ซึ่งหน่วยงานเครือข่ายสังคมและเรือนจำและทัณฑสถานได้นำแผนดังกล่าวเป็นแนวทางการดำเนินงาน โดยเริ่มตั้งแต่การแก้ไข ฟื้นฟู บำบัดและพัฒนาพฤตินิสัยให้กับผู้ต้องขัง รวมถึงการพัฒนาฝีมือให้กับผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษเพื่อการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ รวมถึงการจัดหางาน โดยกรมการจัดหางานได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการมีงานทำแก่ประชาชนกลุ่มพิเศษสำหรับผู้พ้นโทษ พบว่าจำนวนผู้พ้นโทษที่ได้รับการแนะแนวการประกอบอาชีพ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ และ ๒๕๕๘ มีจำนวนผู้พ้นโทษที่มีงานทำ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๕ และปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ตุลาคม ๒๕๕๗ – กันยายน ๒๕๕๘) คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๕ นอกจากนี้หน่วยงานภาคสังคมอื่นก็ได้ให้ความช่วยเหลือ ดูแลผู้พ้นโทษ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสงเคราะห์ทุนประกอบอาชีพ หรือประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อรองรับการช่วยเหลือต่อไป กรุงเทพมหานครจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ครอบครัวให้ความรู้ด้านต่าง ๆ การจัดโครงการจัดการศึกษาวิชาชีพผู้ต้องขัง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานพบปัญหาอุปสรรค ได้แก่

(๑) งบประมาณที่จำกัดของแต่ละหน่วยงาน

(๒) ตำแหน่งของนายจ้าง/สถานประกอบการไม่เป็นที่ต้องการของผู้พ้นโทษ

(๓) นายจ้าง/สถานประกอบการบางรายไม่ประสงค์จะรับผู้พ้นโทษเนื่องจากยังไม่เชื่อมั่นในตัวผู้พ้นโทษ

(๔) นายจ้าง/สถานประกอบการที่ประสงค์รับผู้พ้นโทษเข้าทำงาน แต่มีเงื่อนไขในการรับ เช่น ต้องเป็นผู้พ้นโทษที่เป็นคดีเล็กน้อยไม่รับผู้เคยต้องโทษคดียาเสพติด ลักทรัพย์พ้นโทษมาแล้ว ๓ ปี และไม่มีคดีต่อเนื่อง/บางแห่งกำหนด ๕ - ๑๐ ปี เป็นต้น

(๕) ไม่มีการจำแนกข้อมูลผู้พ้นโทษ เช่น ความรู้ ความสามารถ ทำให้การประสานงานกับนายจ้าง/สถานประกอบการ เพื่อหาตำแหน่งงานรองรับได้น้อย

ในการนี้การดำเนินงานดังกล่าวจะมีการประชุมติดตามผลการดำเนินงานตามแผนฯ ปีละ ๒ ครั้ง เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อช่วยเหลือผู้พ้นโทษและป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

จากปัญหาอุปสรรคข้างต้น กรมราชทัณฑ์ได้ขอความร่วมมือให้กรมการจัดหางานดำเนินการสร้างเจตคติให้กับนายจ้าง/สถานประกอบการให้รับผู้พ้นโทษเข้าทำงาน ในส่วนของกรมราชทัณฑ์ก็จะดำเนินการพัฒนาพฤตินิสัย สร้างความเชื่อมั่นให้กับคนในชุมชน สังคม โดยการจัดหลักสูตรการอบรมแก้ไขฟื้นฟู การพัฒนาฝีมือ รวมถึงการจัดทำฐานข้อมูลผู้ต้องขัง เช่น ข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลการศึกษา ความสามารถพิเศษ ความต้องการฝึกวิชาชีพ ความต้องการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ เป็นต้น เพื่อส่งต่อข้อมูลให้แก่หน่วยงานเครือข่ายดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ นี้กรมราชทัณฑ์โดยกองสังคมสงเคราะห์ยังคงดำเนินการบูรณาการหน่วยงานเครือข่ายภาคสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านสังคมสงเคราะห์ของเรือนจำและทัณฑสถาน โครงการดำเนินงานตามแผนบูรณาการภาคสังคม

ช่วยเหลือ ผู้พ้นโทษ และป้องกันการกระทำผิดซ้ำ นอกจากนี้ จะได้ดำเนินการจัดทำระบบติดตามผู้พ้นโทษเพื่อการส่งต่อข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นให้แก่หน่วยงานในเครือข่ายในการให้ความช่วยเหลือต่อไป

๓. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานในรูปแบบรายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี (รายงานประจำปี) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมถึงประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์กรมราชทัณฑ์ และการประชาสัมพันธ์โดยเรือนจำและทัณฑสถานนอกหน่วยเคลื่อนที่เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์งานและสร้างการยอมรับให้แก่สังคม

(๕) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ควรมีการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานในภาพรวม เพื่อให้ทราบถึงปัญหาการป้องกันและปราบปรามตั้งแต่การผลิต การขนส่ง การขาย การบำบัดผู้ติดยาเสพติด รวมทั้งปัญหาการสั่งการและการประสานงานกับส่วนราชการอื่น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

การประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เกี่ยวกับปัญหาในการป้องกันและปราบปรามในส่วนของการผลิต การขนส่ง การจำหน่ายและการบำบัด และปัญหาในการสั่งการรวมถึงการประสานงานกับส่วนราชการอื่น ๆ มีดังนี้

ปัญหาด้านการผลิต แม้ว่านโยบายของรัฐบาลจะทำให้แหล่งผลิตภายในประเทศ เช่น ทางภาคเหนือที่แม้ยังมีการลักลอบปลูกฝิ่นในบางพื้นที่แต่ก็อยู่ในระดับคงที่และไม่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น แต่แหล่งผลิตรายใหญ่ยังคงเป็นกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านได้แก่ เมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่แม้แต่ละประเทศจะพยายามแก้ปัญหาในประเทศของตัวเอง แต่ยังมีองค์การที่ลักลอบผลิตยาเสพติด อีกทั้งเมื่อมีมาตรการที่เข้มงวดในการสกัดกั้นทางองค์การที่ผลิตยาเสพติดก็จะแสวงหาเคมีภัณฑ์หรือสารตั้งต้นอื่นๆ มาใช้แทนกับสารตัวเดิม รวมถึงการที่เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการผลิตยาเสพติดบางประเภทยังไม่ผิดกฎหมาย เช่น เครื่องอัดเม็ดส่งผลให้ปัญหาด้านการผลิตยาเสพติดยังควบคุมได้ยาก

ปัญหาด้านการขนส่ง เนื่องจากภูมิประเทศของไทยที่มีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านยาวมาก ทำให้ยากต่อการสกัดกั้น การนำเข้าที่มีทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ที่แม้จะมีการเพิ่มความกวดขันมากขึ้น แต่องค์การในการผลิตยาเสพติดจะพยายามหาช่องทางและวิธีการใหม่ๆ ในการขนส่ง

ปัญหาด้านการจำหน่าย ยังพบวงจรการค้าสำคัญจากนักค้าและเจ้าหน้าที่รัฐที่มีส่วนรู้เห็นและกลุ่มนักค้ารายใหญ่ที่มีอยู่ทั้งภายในและภายนอกเรือนจำ ซึ่งเป็นตัวการสำคัญของปัญหา อีกทั้งการค้ายาเสพติดมีเงินและผลประโยชน์จำนวนมากเข้ามาเกี่ยวข้อง แม้ว่าจะมีการสกัดกั้นและปราบปรามไปเป็นจำนวนมาก แต่ก็ทำให้มีพ่อค้ายาเสพติดรายใหม่พยายามหาช่องทางเข้ามาอีก

ปัญหาด้านการบำบัด คือความพร้อมในการพัฒนามาตรฐานในทิศทางเดียวกันยังมีน้อย และในบางพื้นที่วิทยากรในค่ายบำบัดขาดทักษะความรู้ความสามารถในการสอนและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บำบัดอย่างแท้จริง รวมถึงการจัดค่ายบำบัดยังขาดความต่อเนื่องทำให้มีผู้เสพ/ผู้ติดบางรายกลับไปยุ่งเกี่ยวกับวงจรยาเสพติดอีก รวมถึงค่ายบำบัดในบางพื้นที่ไม่พอเพียงต่อผู้บำบัด ทำให้ต้องใช้เวลาหลายวันในการรอและส่งไปบำบัดในค่ายอื่นนอกพื้นที่ ซึ่งบางครั้งส่งผลให้ผู้บำบัดมีเครือข่ายเพิ่มขึ้นรวมไปถึงการแลกเปลี่ยนความรู้

ใหม่ๆ ระหว่างผู้บำบัดด้วยกันในวงจรการค้ายา การติดตามค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดมาบำบัดไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากมีการย้ายออกจากพื้นที่เดิม ทำให้การติดตามดำเนินการได้ยาก

ปัญหาด้านสั่งการและประสานงานกับส่วนราชการอื่น บางหน่วยงานยังขาดเอกภาพในการดำเนินการ ส่วนบางหน่วยงานที่ประสานงานร่วมกันก็ได้รับความร่วมมือ ทำให้บางครั้งการดำเนินงานไม่เกิดความสมบูรณ์ในภาพรวม ทั้งนี้จะติดขัดที่วัฒนธรรมการทำงานเฉพาะหน่วย เฉพาะบุคคล จึงต้องทำการแก้ไขด้วยการกำหนดค่านิยมร่วมเชิงบูรณาการให้ซึมซับเข้าไปในการทำงานให้เด่นชัด และเป็นไปในทิศทางเดียวกันรวมถึงการกำหนดกลไกการทำงานร่วมกัน เพื่อสร้างระเบียบวิธีปฏิบัติในหมู่มากและใช้บังคับได้

(๖) สถาบันอนุญาโตตุลาการ ควรเร่งดำเนินการด้านอนุญาโตตุลาการของประเทศไทยให้เป็นระดับสากลโดยเร็ว และสร้างมาตรฐานและความเชื่อมั่นให้เป็นที่ยอมรับของต่างประเทศ เพื่อลดปริมาณคดีที่จะขึ้นสู่ศาลลงได้มากขึ้น เนื่องจากกระบวนการอนุญาโตตุลาการถือเป็นกระบวนการยุติธรรมทางเลือกสำหรับกรณีพิพาทที่ต้องการความรวดเร็ว และในการทำสัญญาธุรกิจระหว่างประเทศจะมีข้อตกลงว่าหากเกิดกรณีพิพาทให้ระงับด้วยวิธีอนุญาโตตุลาการก่อนที่จะมีการดำเนินคดีทางศาล

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สถาบันอนุญาโตตุลาการ

สถาบันอนุญาโตตุลาการ มีผลงานสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนี้

๑. จัดทำข้อบังคับที่เกี่ยวกับการประนอมข้อพิพาท

๑.๑ ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยการประนอมข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๕๗

๑.๒ ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยการขึ้นบัญชีผู้ประนอมข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๕๗

๑.๓ ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยจริยธรรมผู้ประนอมข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๕๗

๒. จัดทำข้อบังคับที่เกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการ

๒.๑ ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒.๒ ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยจริยธรรมอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒.๓ ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยคณะกรรมการคณะอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๓. การเตรียมความพร้อมของไทยในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความโปร่งใสในการอนุญาโตตุลาการระหว่างผู้ลงทุนกับรัฐภายใต้สนธิสัญญา (Convention on Transparency in Treaty-based Investor-State Arbitration)

๔. การสัมมนาพัฒนาการใหม่ในอนุญาโตตุลาการ Arbitration & Investment in Thailand

๕. การสัมมนาปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการ

๖. การพัฒนาระบบการระงับข้อพิพาทพาณิชย์ออนไลน์ (Online Dispute Resolution : ODR)

๗. การอบรมผู้ประนอมข้อพิพาทของสถาบันฯ รุ่นที่ ๑

๘. การสร้างเครือข่ายกับองค์การระหว่างประเทศ

<u>Singapore Mediation Centre (SMC)</u>

- เยี่ยมชม SMC เพื่อขยายฐานลูกค้าและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการบริหารคดี
- สถาบันฯ ร่วมกับSMC ให้ความรู้ด้านการประนอมข้อพิพาทแก่ผู้ประนอมสถาบันฯ และผู้ประกอบการไทย
- ลงนาม MOU ด้านการอบรมและบริหารคดีประนอมข้อพิพาท สถาบันฯ ร่วมกับ SMC จัดหลักสูตรอบรมผู้ประนอมของสถาบันฯ ๑๒๐ คน

Hong Kong Mediation Centre (HKMC)

- เยี่ยมชม HKMC เพื่อขยายฐานลูกค้าและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการบริหารคดี
- สถาบันฯ ร่วมกับ HKMC จัดหลักสูตรอบรมผู้ประนอมของสถาบันฯ ๒๕ คน ลงนาม MOU ร่วมมือด้านการอบรมและบริหารคดีประนอมข้อพิพาท

Kuala Lumpur Regional Centre For Arbitration (KLRCA)

- ร่วมพิธีเปิดที่ทำการใหม่ KLRCA เพื่อขยายฐานลูกค้าและผู้สมัครอนุญาโตตุลาการ
- KLRCA ให้ความรู้เจ้าหน้าที่สถาบันฯ เรื่องการบริหารจัดการคดี และ Business Development
- KLRCA ให้ความรู้ผู้ประกอบการไทยด้านการระงับข้อพิพาทการก่อสร้างและการกีฬา

New York International Arbitration Center (NYIAC)

- เข้าคอร์สอบรมพร้อมขยายฐานลูกค้า/ผู้สมัครอนุญาโตตุลาการสถาบันฯ/ผู้เชี่ยวชาญจากสหรัฐฯ กระชับสัมพันธ์กับ International Centre for Dispute Resolution (ICDR)/AAA ขยายฐานคณะกรรมการอนุญาโตตุลาการและ International Advisory Board

World Mediation Organization/Germany

- ร่วมเวทีวิชาการพร้อมขยายฐานลูกค้าและผู้เชี่ยวชาญด้านการประนอมข้อพิพาทจากยุโรป
- สมัครเป็นตัวแทน WMO ในไทย

Chartered Institute for Arbitration (ClArb)/United Kingdom

- สนับสนุนงาน ClArb Centenary (London) เพื่อขยายฐานลูกค้า/ผู้สมัครอนุญาโตตุลาการ/International Advisory Board

สถาบันอนุญาโตตุลาการมีแผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนี้

สร้างเครือข่ายกับองค์การระหว่างประเทศ

Chartered Institute for Arbitration (ClArb)/Singapore

- สนับสนุนงาน ClArb Centenary (Singapore) เพื่อขยายฐานลูกค้า/ผู้สมัครอนุญาโตตุลาการเชี่ยวชาญจากภูมิภาคกระชับสัมพันธ์กับศูนย์ระงับข้อพิพาทชั้นนำในสิงคโปร์
- ClArb (Singapore/Malaysia/ไทย) ร่วมจัดสัมมนาระหว่างประเทศกับสถาบันฯ
- ClArb (Malaysia) ร่วมจัดหลักสูตรอบรมด้านอนุญาโตตุลาการกับสถาบันฯ

Asia law Summit/Hong Kong, China

- ร่วมเวทีวิชาการเพื่อขยายฐานลูกค้าไปยังสำนักกฎหมาย/บริษัทข้ามชาติในฮ่องกงและจีน ขยายฐานผู้สมัครอนุญาโตตุลาการ/ผู้เชี่ยวชาญในภูมิภาคกระชับสัมพันธ์กับศูนย์ระงับข้อพิพาทและสถานศึกษาชั้นนำในฮ่องกง

International Bar Association (IBA)

- ร่วมเวทีวิชาการประจำปีเพื่อขยายฐานลูกค้าไปยังผู้ประนอม/อนุญาโตตุลาการ/สำนักกฎหมายจากทั่วโลกกว่า ๖,๐๐๐ ราย

Hong Kong International Arbitration Centre (HKIAC)

- ร่วมเวทีวิชาการเพื่อขยายฐานลูกค้า/ผู้สมัครอนุญาโตตุลาการ/ผู้เชี่ยวชาญจากภูมิภาคกระชับความสัมพันธ์กับ Corte Civil Mercantil de Arbitraje CIMA (Madrid,Spain) กระชับสัมพันธ์เพื่อเตรียมจัดทำ MOU

Korean Commercial Arbitration Board (KCAB)

- ร่วมเวทีวิชาการเพื่อขยายฐานลูกค้า/ผู้สมัครอนุญาโตตุลาการ/ผู้เชี่ยวชาญจากภูมิภาค กระชับสัมพันธ์กับ UNCITRAL (Inchoen,Korea) มุ่งจัดเวทีวิชาการระหว่างประเทศร่วมกันและกระชับสัมพันธ์เพื่อเตรียมจัดทำ MOU

Sydney Arbitration Week

- ร่วมเวทีวิชาการเพื่อขยายฐานลูกค้า/ผู้สมัครอนุญาโตตุลาการ/ผู้เชี่ยวชาญจากภูมิภาค ANZ และกระชับสัมพันธ์เพื่อเตรียมจัดทำ MOU

Vietnam International Arbitration Centre

- เยี่ยมชม VIAC เพื่อขยายฐานลูกค้าและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านอนุญาโตตุลาการและกระชับสัมพันธ์เพื่อเตรียมจัดทำ MOU

Australian Disputes Centre

- ทดลองหลักสูตรพร้อมขยายฐานผู้เชี่ยวชาญการประนอมข้อพิพาทจากออสเตรเลียและกระชับสัมพันธ์เพื่อเตรียมจัดทำ MOU

Indonesian National Board of Arbitration

- เยี่ยมชมเพื่อขยายฐานลูกค้าและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาท และกระชับสัมพันธ์เพื่อเตรียมจัดทำ MOU

IBA Arbitration Day – Shanghai LCIA Asia Pacific Users

- ร่วมเวทีวิชาการเพื่อขยายฐานลูกค้า/ผู้สมัครอนุญาโตตุลาการ/ผู้เชี่ยวชาญจากจีน (เซี่ยงไฮ้) กระชับสัมพันธ์กับศูนย์ระงับข้อพิพาทและสถานศึกษาชั้นนำในเซี่ยงไฮ้

ICC Mediation Week

- ร่วมเวทีวิชาการพร้อมขยายฐานลูกค้าและผู้เชี่ยวชาญด้านการประนอมข้อพิพาทจากยุโรป และกระชับสัมพันธ์เพื่อเตรียมจัดทำ MOU

Global Legal Confex, New Delhi

- เยี่ยมชมเพื่อขยายฐานลูกค้า/ผู้สมัครอนุญาโตตุลาการ/ผู้เชี่ยวชาญจากอินเดีย กระชับสัมพันธ์กับศูนย์ระงับข้อพิพาทและสถานศึกษาชั้นนำในนิวเดลี

๒.๑๕ กระทรวงแรงงาน

(๑) ควรจัดทำกรอบอัตรากำลังแรงงานในภาพรวมของประเทศและจัดทำปริมาณความต้องการแรงงานในแต่ละด้านและพื้นที่ (Zoning) ทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคอื่น ๆ รวมทั้งควรร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาและเพิ่มทักษะฝีมือแรงงาน

โดยเฉพาะการเพิ่มจำนวนแรงงานในสาขาที่ขาดแคลน เช่น สายอาชีวศึกษาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี (Dual System) เพื่อผลิตแรงงานในระบบให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

กระทรวงแรงงานมีแนวทางการจัดทำกรอบอัตรากำลังแรงงานในภาพรวมของประเทศ โดยใช้ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ และกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับปริมาณความต้องการแรงงานในแต่ละด้านและพื้นที่ (Zoning) ทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคอื่น ๆ จะประสานข้อมูลกับสภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า และสถานประกอบกิจการขนาดใหญ่ เพื่อให้ทราบข้อมูลในเบื้องต้น

๑. สำหรับประเด็นความร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้บูรณาการกับกระทรวงศึกษาธิการและสถานประกอบกิจการ

● การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (Dual System) ถือว่าเป็นการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วยสองฝ่าย ได้แก่ สถานประกอบกิจการและโรงเรียนซึ่งเยาวชนที่เข้าร่วมฝึกอาชีพในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีนั้นจะมี ๒ สถานภาพ คือ เป็นนักศึกษาในโรงเรียน ขณะเดียวกันก็เป็นพนักงานฝึกอาชีพของสถานประกอบกิจการด้วย ซึ่งการศึกษาในระบบนี้ผู้เรียนหรือผู้ฝึกหัด (Trainee) จะต้องเรียนทั้งวิชาสามัญ วิชาชีพพื้นฐาน โดย

(๑) เรียนและฝึกปฏิบัติเบื้องต้นที่สถานศึกษา สัปดาห์ละ ๑ – ๒ วัน

(๒) วิชาชีพสาขางาน จะเรียนและฝึกปฏิบัติจริง (ฝึกอาชีพ) ที่สถานประกอบกิจการ ๓ – ๔ วัน ขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบกิจการ

● สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ลงนามความร่วมมือกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงานเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๗ เพื่อ ๑) พัฒนาและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานนักศึกษาอาชีวะหรือผู้ที่จบการศึกษาให้มีทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ๒) พัฒนาระบบการเรียนการสอนอาชีวศึกษา จัดการเรียน การฝึกอบรมการพัฒนาฝีมือแรงงานควบคู่กับการทำงานในสถานประกอบกิจการและโรงงาน เช่น ทวิภาคี และพหุภาคี โดยร่วมกันระหว่างสถาบันอาชีวศึกษา กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และสถานประกอบกิจการที่สำคัญ อาทิ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน อุตสาหกรรมแม่พิมพ์ ภาคบริการท่องเที่ยวและโรงแรม เป็นต้น ๓) จัดทำหลักสูตรการเรียน การฝึกอบรม เพื่อเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ของแรงงาน เพื่อให้แรงงานมีโอกาสเข้ารับการศึกษาในระบบอาชีวะและได้วุฒิการศึกษาที่สูงขึ้น โดยได้มีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาที่สูงขึ้น โดยได้มีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำแนวทางการดำเนินงานให้มีความสอดคล้องกัน

● สถานประกอบกิจการตามระบบทวิภาคี และพหุภาคี นอกจากจะได้ประโยชน์จากการดำเนินงานข้างต้นแล้ว ยังสามารถนำค่าใช้จ่ายที่ได้ดำเนินการฝึกมาหักลดหย่อนภาษีตามเงื่อนไขของ พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕

๒. สำหรับการพัฒนาฝีมือแรงงานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และรองรับการแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงาน ได้แก่

● ในเชิงปริมาณ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานสามารถดำเนินการได้ไม่ต่ำกว่าปีละ ๓.๖ ล้านคน โดยแรงงานใหม่ที่ไม่มีพื้นฐานด้านอาชีพดำเนินการฝึกในระยะยาวตั้งแต่ ๒๘๐ ชม. - ๘๔๐ ชม.

แล้วแต่โครงการ/สาขา แรงงานในระบบดำเนินการฝึกในระยะ ๑๘ - ๖๐ ชม. และแรงงานนอกระบบดำเนินการฝึกในระยะ ๑๘ – ๓๐ ชม.

● ในเชิงคุณภาพ มีระบบการประกันคุณภาพกำกับกระบวนการฝึกอบรมการดำเนินการฝึกอบรมตามสมรรถนะ มุ่งเน้นการฝึกอบรมในหลักสูตรเทคโนโลยีชั้นสูง หลักสูตรนวัตกรรม Green Technology การเพิ่มผลิตภาพแรงงาน เป็นต้น

๓. การเพิ่มผลิตภาพแรงงานไทย โดยสามารถเพิ่มผลิตภาพแรงงานได้ปีละไม่ต่ำกว่า ๑๔,๗๐๐ คน สถานประกอบกิจการไม่ต่ำกว่า ๒๕๐ แห่ง ดำเนินการใน ๔ กระบวนงาน ได้แก่ การปรับปรุงขั้นตอนกระบวนการทำงาน การควบคุมคุณภาพสินค้าและบริการ การบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน และการลดการสูญเสียในวงจรการผลิต ซึ่งผลสำเร็จของการดำเนินการ ได้แก่

● สามารถลดการสูญเสียในวงจรการผลิตได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

● แรงงานไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของแรงงานในสถานประกอบกิจการได้รับการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน และสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อเพิ่มผลิตภาพแรงงานและลดความสูญเสียการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวงจรการผลิตของสถานประกอบกิจการ

● แรงงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เช่น การทำงานเร็วขึ้น ใช้เวลาเท่าเดิมแต่ได้ชิ้นงานมากขึ้น เป็นต้น

● สามารถลดพนักงาน/ต้นทุนการผลิต

● สถานประกอบกิจการสามารถปรับปรุงการทำงานได้อย่างเป็นระบบ/ต่อเนื่อง

● สถานประกอบกิจการมีขีดความสามารถในการแข่งขัน

(๒) กรมการจัดหางาน ควรมีแนวทางการดำเนินการและป้องกันการหลอกลวงแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ โดยประสานความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย และมีแนวทางในการช่วยเหลือดูแลแรงงานไทยที่ถูกเอารัดเอาเปรียบโดยเฉพาะแรงงานไทยใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีจำนวนมากที่ไปทำงานในประเทศมาเลเซียโดยไม่มีใบอนุญาตการทำงาน รวมทั้งควรเตรียมการรองรับแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านที่จะเคลื่อนย้ายเข้ามาทำงาน แรงงานไทยที่จะเข้าไปทำงานในเขตเศรษฐกิจพิเศษ และจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งมีแนวโน้มทำให้เกิดโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมการจัดหางาน

กรมการจัดหางาน ได้ดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. การประสานความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อแก้ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย และมีแนวทางในการช่วยเหลือดูแลแรงงานไทยที่ถูกเอารัดเอาเปรียบโดยเฉพาะแรงงานไทยใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

๑.๑ กรมการจัดหางานได้พิจารณาเห็นว่า ถึงแม้ฝ่ายมาเลเซียจะปฏิเสธการออกใบอนุญาตทำงานให้แก่แรงงานไทยจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ในตำแหน่งพนักงานเสิร์ฟในร้านอาหารไทยตามข้อเสนอของฝ่ายไทย แต่เนื่องจากประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็นสำคัญที่เป็นผลประโยชน์ร่วมของไทยและมาเลเซีย ดังนั้น กรมการจัดหางานมีหนังสือนำเรียนถึงปลัดกระทรวงแรงงาน เห็นควรนำข้อมูลประเด็นดังกล่าวหยิบยกขึ้นหารือในการประชุมเตรียมการฝ่ายไทยด้านสารัตถะสำหรับการประชุมคณะกรรมาธิการร่วม

ว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย-มาเลเซีย ครั้งที่ ๑๓ ถึงความเหมาะสม/ความเป็นไปได้และแนวทางการผลักดัน

๑.๒ มีการประชาสัมพันธ์ให้แรงงานไทยที่จะเข้าไปในประเทศมาเลเซียให้เดินทางไปทำงานโดยถูกกฎหมาย โดยต้องยื่นเรื่องขออนุญาตผ่านกรมการจัดหางานก่อนทุกครั้ง เพื่อที่จะได้มีข้อมูลในการช่วยเหลือ หากเกิดปัญหาต่าง ๆ ในประเทศมาเลเซีย

๑.๓ ประสานกับสำนักงานแรงงานในประเทศมาเลเซียอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การช่วยเหลือแรงงานไทยที่ประสบปัญหาต่าง ๆ ในประเทศมาเลเซีย

๒. แนวทางการดำเนินการและป้องกันการหลอกลวงแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ กรมการจัดหางานมีแนวทางในการป้องกันการหลอกลวงแรงงานไทยไปทำงานในต่างประเทศ เพื่อคุ้มครองป้องกันคนหางานไม่ให้ถูกหลอกลวง ถูกเอารัดเอาเปรียบจากบริษัทจัดหางาน สาย/นายหน้าจัดหางานเถื่อน และตกเป็นเหยื่อขบวนการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ใช้มาตรการทางกฎหมาย ในการควบคุม กำกับดูแล ป้องกันการหลอกลวงคนหางานและดำเนินคดีผู้กระทำผิดกฎหมายอย่างเข้มงวด โดยมีแนวทางในการดำเนินการ คือ

๒.๑ ป้องกันการหลอกลวงคนหางานในเชิงรุกเพิ่มขึ้น โดยเน้นหนักการจัดอบรมชี้แจงให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายให้ทราบกลวิธีการหลอกลวงคนหางานเพื่อประกอบการตัดสินใจ เป็นภูมิคุ้มกันการถูกหลอกลวงและเป็นเครือข่ายขยายผลให้กับประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ

๒.๒ ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและทั่วถึงโดยเฉพาะทางสื่อออนไลน์ ให้คนหางานและผู้นำท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนวิธีการหางานทำทั้งในประเทศและต่างประเทศ และพฤติกรรมสาย/นายหน้าจัดหางานเถื่อน เพื่อเป็นการคุ้มครองป้องกันคนหางานไม่ให้ถูกหลอกลวง

๒.๓ เพิ่มมาตรการในการปราบปรามสาย/นายหน้าเถื่อนที่กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยการประชาสัมพันธ์ เฝ้าระวัง ติดตามสืบเบาะแส กลุ่มมิจฉาชีพที่มีพฤติการณ์หลอกลวงคนหางาน ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจับกุมดำเนินคดีและมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด

๒.๔ บังคับใช้กฎหมายจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ อย่างเข้มงวดกับผู้รับอนุญาตจัดหางานที่ฝ่าฝืนกฎหมาย รวมถึงตรวจสอบการดำเนินการของผู้รับอนุญาตจัดหางานให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

๒.๕ พิจารณากลั่นกรองผู้ที่จะเข้ามาจดทะเบียนจัดตั้งเป็นบริษัทจัดหางานรายใหม่ว่าต้องโทษหรือมีประวัติใด ๆ หรือมีมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทิน พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่

๒.๖ พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการตรวจคุ้มครองแรงงานให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถกำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมายได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพสูงสุด

๓. การเตรียมการรองรับแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านที่จะเคลื่อนย้ายเข้ามาทำงาน แรงงานไทยที่เข้าไปทำงานในเขตเศรษฐกิจพิเศษ และจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีแนวโน้มทำให้เกิดโรงงานอุตสากรรมจำนวนมาก กรมการจัดหางานมีแนวทางในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เรื่องการจัดระบบการจ้างคนต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชาที่เข้ามาทำงานในลักษณะไป-กลับ หรือตามฤดูกาล ตามมาตราแห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีความก้าวหน้าสำคัญ ๗ เรื่อง ได้แก่

๑. การเจรจาการแก้ไขความตกลงว่าด้วยการข้ามแดน กระทรวงการต่างประเทศได้เจรจาการแก้ไขความตกลงว่าด้วยการข้ามแดนตามแนวทางที่ได้รับความเห็นชอบ มีความคืบหน้าดังนี้

๑.๑) กัมพูชา คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบร่างความตกลงฯ และอนุมัติให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ลงนาม ซึ่งได้มีการลงนามความตกลงว่าด้วยการข้ามแดนไทย-กัมพูชา เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ โดยความตกลงฯ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ลงนาม

๑.๒) เมียนมา สองฝ่ายเห็นชอบร่างความตกลงฯ แล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการตามกระบวนการภายในของเมียนมา ซึ่งจะต้องรับความเห็นชอบจากสำนักประธานาธิบดีเมียนมา ในส่วนของฝ่ายไทย คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบร่างความตกลงดังกล่าว หากเมียนมาไม่แก้ไขสาระสำคัญ ก็สามารถนัดหมายการลงนามร่างความตกลงฯ ได้

๑.๓) ลาว สามารถเจรจาได้ร่างเบื้องต้นของความตกลงว่าด้วยการข้ามแดนไทย-ลาว ขณะนี้กำลังเร่งการพิจารณาของฝ่ายลาว

๒. การออกประกาศกระทรวงมหาดไทย โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ กระทรวงมหาดไทยมีประกาศ เรื่อง การยกเว้นข้อห้ามมิให้คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการเฉพาะสำหรับคนต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยลงนามประกาศ ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โดยกำหนดให้บัตรผ่านแดนตามความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และราชอาณาจักรกัมพูชาเป็นเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางสำหรับการขออนุญาตทำงานตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ และห้ามมิให้นำมาตรา ๑๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาใช้บังคับแก่คนต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชาที่ถือเอกสารบัตรผ่านแดนดังกล่าว ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยได้ให้ความเห็นว่าศูนย์บริการเบ็ดเสร็จบริเวณชายแดน ซึ่งจะจัดตั้งขึ้นควรเป็นศูนย์ที่ให้บริการเบ็ดเสร็จเช่นเดียวกับศูนย์บริการเบ็ดเสร็จจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ซึ่งสามารถใช้บัตรเดียวในการดำเนินการทั้งหมด ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้แจ้งว่า มติที่ประชุม กนร. ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธาน เห็นชอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและเขตพื้นที่ชายแดน และบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. ระบบการตรวจบัตรผ่านแดนในการเข้า - ออกประเทศ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ได้นำเสนอรูปแบบและข้อมูลบัตรผ่านแดนของประเทศเพื่อนบ้าน การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในระบบตรวจบัตรผ่านแดน เอกสารหรือบัตรสำหรับใช้รองรับการตรวจควบคู่กับบัตรผ่านแดน ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน การประยุกต์ใช้กับเอกสารอื่น ๆ ที่ไม่เป็นมาตรฐานสากล ด่านตรวจคนเข้าเมืองที่มีระบบ Border Control ใช้งานอยู่ โครงการพัฒนาระบบการตรวจบัตรผ่านแดนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

๔. การดำเนินการด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข ได้เตรียมความพร้อมในการดำเนินการร่วมกับศูนย์บริหารจัดการแรงงานแบบเบ็ดเสร็จในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยในส่วนของกระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดนโยบายใน ๒ ประการ คือ การตรวจสุขภาพแรงงานต่างด้าวทุกรายต้องมีการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยสถานบริการของรัฐ และแรงงานต้องมีประกันสุขภาพในช่วงระยะเวลาไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่อนุญาตให้ทำงานอยู่ในประเทศไทย เพื่อให้แรงงานมีโอกาสเข้าถึงบริการสุขภาพ และเพื่อลดภาระด้านค่าใช้จ่ายในการให้บริการของหน่วยบริการสุขภาพ รวมถึงการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

๕. การฝึกอบรมแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวบริเวณแนวชายแดน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ได้มีการฝึกอบรมแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวบริเวณแนวชายแดนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยพื้นที่ดำเนินการในระยะแรก จำนวน ๖ จังหวัด ได้แก่ สงขลา ตาก สระแก้ว ตราด มุกดาหาร และหนองคาย ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้ การพัฒนากำลังแรงงานไทย เช่น การฝึกทักษะฝีมือ ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ส่งเสริมให้ภาคเอกชนพัฒนาลูกจ้างของตนเองและนำค่าใช้จ่ายมาลดหย่อนภาษีได้ ๒ เท่า ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ มีเป้าหมายทั้งสิ้น ๕๙,๘๖๒ คน มีผลการดำเนินงานทั้งสิ้น ๘๗,๕๐๖ คน และการพัฒนาทักษะแรงงานต่างด้าวภายใต้งบประมาณกระทรวงการต่างประเทศ โดยโครงการพัฒนาทักษะแรงงาน/วิชาชีพ (ลาว กัมพูชา เมียนมา) ภายใต้งบประมาณกระทรวงการต่างประเทศในพื้นที่ ๕ จังหวัด ได้แก่ ตาก สระแก้ว ตราด มุกดาหาร และหนองคาย เป้าหมาย ๖๓๐ คน ผลการดำเนินการ ๗๘๒ คน ทั้งนี้ การเตรียมความพร้อมพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจะมุ่งเน้นพัฒนากำลังแรงงานและผู้ประกอบการไทยเป็นอันดับแรก ให้มีทักษะและความสามารถสอดคล้องกับการจ้างงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ การพัฒนาศักยภาพของแรงงานที่มีงานทำอยู่แล้วให้สามารถทำงานในตำแหน่งที่หลากหลาย หรือเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีในอนาคต

๖. การดำเนินการคุ้มครองแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีการดำเนินงานตามโครงการเพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิแรงงาน โยกย้ายถิ่นฐานตามมาตรฐานแรงงาน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในจังหวัดตาก มุกดาหาร และตราด โครงการต้นแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านแรงงานสัมพันธ์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายแรงงานข้ามชาติด้านสวัสดิการแรงงาน

๗. กระทรวงแรงงานออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดท้องที่ สัญชาติ ประเภทหรือลักษณะงานช่วงระยะเวลาหรือฤดูกาล หรือเงื่อนไขที่คนต่างด้าวอาจขอรับใบรับอนุญาตตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑

- ในท้องที่ตามความตกลงระหว่างรัฐบาล เมื่อปี ๒๕๕๐ และท้องที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
- งานที่อนุญาต ได้แก่ งานกรรมกร และงานรับใช้ในบ้าน

นายกรัฐมนตรีได้ลงนามในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การบังคับใช้มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อกำหนดท้องที่ สัญชาติ ช่วงระยะเวลาหรือฤดูกาล และประเภทงานหรือลักษณะงานที่จะอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวสามารถทำงานได้แล้ว เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

(๓) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ควรตรวจสอบหัวข้อการฝึกอบรมและกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนและควรเพิ่มการอบรมผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ควรร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดแผนการสร้างแรงงานภาคการเกษตรให้มากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันแรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เกษตรกรส่วนใหญ่เริ่มเข้าสู่วัยสูงอายุไม่มีเกษตรกรรุ่นใหม่เข้ามาแทนที่ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากค่านิยมของเกษตรกรเองที่ไม่ต้องการให้บุตรหลานทำงานด้านการเกษตร

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

๑. ประเด็นกลุ่มเป้าหมายและหัวข้อการฝึกอบรม กรมพัฒนาฝีมือแรงงานชี้แจงว่าในการดำเนินโครงการพัฒนาฝีมือแรงงานในแต่ละโครงการจะไม่มีการซ้ำซ้อนกันในรายละเอียด โดยเฉพาะจุดประสงค์ หลักสูตร ประเภทอุตสาหกรรมตามโครงการ รวมทั้งเป้าหมาย (บุคคล) ฝึกอบรม โดยจะมีการบันทึกเลข ๑๓ หลัก ที่อยู่ในบัตรประชาชนของผู้เข้ารับการพัฒนาฝีมือตามโครงการไว้ในระบบรายงานผลการดำเนินงานของกรมฯ ซึ่งสามารถตรวจสอบรายละเอียดดังกล่าวได้จากเว็บไซต์กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (www.dsd.go.th)

๒. ประเด็นการอบรมผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานดำเนินการผ่านโครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพื่อเข้าสู่กระบวนการจ้างงาน เพื่อฝึกอบรมแรงงานกลุ่มเฉพาะ เช่น ผู้ต้องขังใกล้พ้นโทษ ทหารก่อนปลดประจำการ เยาวชนในสถานพินิจ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เป็นต้น ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีเป้าหมาย จำนวน ๔,๐๐๐ คน งบประมาณ จำนวน ๑๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน (ตุลาคม ๒๕๕๗ – กรกฎาคม ๒๕๕๘) ฝึกอบรม จำนวน ๘,๘๑๓ คน และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้รับงบประมาณจำนวน ๑๒,๖๐๐,๐๐๐ บาท เป้าหมาย ๔,๐๐๐ คน

๓. สำหรับแนวทางความร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์นั้น ในภารกิจกรมพัฒนาฝีมือแรงงานก็มีการฝึกเพิ่มทักษะ และการเปลี่ยนอาชีพ ในสาขาที่เกี่ยวกับช่างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการให้แก่แรงงานกลุ่มต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบการจ้างงาน แล้วแต่ความสมัครใจ สำหรับการฝึกอาชีพภาคการเกษตรจะมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการอยู่แล้วหลายหน่วยงาน เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น

(๔) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ควรประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในภูมิภาค และท้องถิ่นที่มีความพร้อมเพื่อช่วยดำเนินการพัฒนาฝีมือแรงงานและส่งเสริมอาชีพอิสระที่ประชาชนสามารถใช้วัตถุดิบในพื้นที่นำมาประกอบวิชาชีพได้ เช่น การทอผ้า การแกะสลัก เป็นต้น และควรร่วมมือกับนิคมอุตสาหกรรมอัญมณีในการพัฒนาฝีมือแรงงานด้านอัญมณี โดยกำหนดหลักสูตรการอบรม เพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้มีคุณภาพตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรม

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

๑. ทุกปีงบประมาณ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยดำเนินการพัฒนาฝีมือแรงงานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ เช่น ดำเนินการฝึกอบรม/ทดสอบมาตรฐานฝีมือนักศึกษาที่กำลังจะจบการศึกษา ประสานอาจารย์จากสถาบันการศึกษาเป็นวิทยากรการฝึกอบรม เป็นที่ปรึกษาโครงการเพิ่มผลิตภาพแรงงานไทยของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน การจัดทำหลักสูตร สถานที่ดำเนินการฝึก เป็นต้น

๒. กรมพัฒนาฝีมือแรงงานมีหลักสูตรการฝึกอาชีพเสริมเพื่อใช้ในการดำเนินการฝึกอาชีพแรงงานนอกระบบและแรงงานทั่วไป เพื่อให้มีทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพเสริม ประกอบอาชีพอิสระ รวมกลุ่มประกอบอาชีพ และแรงงานในระบบที่ต้องการปรับเปลี่ยนอาชีพไปประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งกรมพัฒนาฝีมือแรงงานมีเป้าหมายในการฝึกอาชีพเสริมประมาณ ๔ หมื่นคนต่อปี ตัวอย่างหลักสูตรในการฝึกอาชีพเสริม เช่น ประดิษฐ์โคมล้านนา เบเกอร์รี่ ผลิตภัณฑ์จักสานเส้นพลาสติก ทำขนมไทย ตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี/เครื่องแต่งกายมุสลิม

สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์จากผ้าพื้นเมือง จับผ้าและผูกผ้าในงานพิธี ทำลูกประคบและครีมนวดสมุนไพร เป็นต้น

๓. สำหรับความความร่วมมือกับนิคมอุตสาหกรรมอัญมณีในการพัฒนาฝีมือแรงงานด้านอัญมณี ดำเนินการดังนี้

นิคมอุตสาหกรรมอัญธานี (Gemopolis Industrial Estate I.G.S. PC) เขตประเวศ กรุงเทพฯ จัดตั้งในปี ๒๕๓๓ โดยมีจุดเริ่มต้นที่จะจัดทำเป็นศูนย์อัญมณีและเครื่องประดับในประเทศไทย มีผู้ประกอบการในกิจการอัญมณี และเครื่องประดับกว่า ๑๔๕ แห่ง จ้างแรงงานกว่า ๒๐,๐๐๐ คน สำหรับในส่วนของการพัฒนาทักษะฝีมือพนักงานของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอัญธานี ดำเนินการอบรมโดยศูนย์พัฒนาและฝึกอบรมอัญธานีซึ่งเป็นโรงเรียนฝึกอบรมด้านอัญมณีและเครื่องประดับ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในด้านเทคโนโลยีและการบริหารจัดการ การวิจัยและพัฒนาการตลาด เทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร การควบคุมคุณภาพ ฯลฯ เพื่อยกระดับการผลิตอัญมณี การค้า การตลาด และการพัฒนาอัญมณีอย่างเป็นระบบ

กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้ให้การสนับสนุนบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอัญธานี โดยพิจารณาความเหมาะสมหลักสูตร/รับรองหลักสูตรการฝึกอบรม ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการฝึกอบรมพนักงานตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งสถานประกอบกิจการจะได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายดังกล่าวกำหนด เช่น การนำค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมมาหักลดหย่อนภาษี เป็นต้น

(๕) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ควรมีการติดตามความคืบหน้าและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน โดยเฉพาะด้านการประมงซึ่งเกิดขึ้นต่อเนื่องมานาน และควรดำเนินการแก้ไขกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อลดข้อจำกัดดังกล่าว เพื่อให้แรงงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ควรให้ความสำคัญกับความปลอดภัย สุขภาพอนามัย และการศึกษาบุตรของแรงงาน เนื่องจากมีบุตรของคนงานที่พักอาศัยในที่พักคนงานก่อสร้างอาจได้รับอันตรายจากสิ่งก่อสร้าง ผลกระทบจากสิ่งแวดล้อม จนมีผลต่อสุขภาพได้

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้มีการแก้ไขกฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗ ในหลายเรื่อง เช่น อายุของลูกจ้างจาก ๑๕ ปี เป็น ๑๘ ปี ทำงานในเรือประมง และให้นายจ้างนำลูกจ้างไปรายงานตัวต่อพนักงานตรวจแรงงานปีละ ๑ ครั้ง เป็นต้น และให้เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดในการคุ้มครองแรงงานในเรือประมงทะเล หรือเรือที่เกี่ยวข้องกับการประมงทุกลำที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป โดยดำเนินการตรวจแรงงานแบบบูรณาการร่วมกับทหารเรือ กรมประมง กรมเจ้าท่า ตำรวจน้ำ และกรมการจัดหางาน เพื่อให้แรงงานได้รับการคุ้มครองและได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายไม่ให้มีการใช้แรงงานบังคับ แรงงานเด็กที่ผิดกฎหมาย ตลอดจนส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมดำเนินการศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย และศูนย์การแจ้งเรือเข้า – ออก (Port In – Port Out Controlling Center) (PIPO) ในจังหวัดติดชายทะเล ๒๒ จังหวัด จำนวน ๒๘ ศูนย์ เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ตลอด ๒๔ ชั่วโมงทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ เพื่อร่วมตรวจสอบสัญญาจ้างงานประมงทะเล ทะเบียนลูกจ้าง (นายจ้างที่มีลูกจ้าง ๑๐ คนขึ้นไปต้องจัดทำทะเบียนลูกจ้าง) การใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับตามคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๘ รวมถึงการตรวจสอบให้นายจ้างปฏิบัติตามกฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ.๒๕๕๗

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ส่งแนวทางปฏิบัติให้กับเจ้าหน้าที่ ๒๒ จังหวัดชายทะเลในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างเคร่งครัด ดังนี้

๑) หนังสืออนุญาตให้ทำงานในเรือประมงผ่อนผัน ๑ ครั้ง เมื่อแจ้งเรือเข้าแล้วต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนเรือออกครั้งต่อไป

๒) สัญญาจ้างต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนเรือออกครั้งต่อไป

๓) แรงงานไม่มีใบอนุญาตทำงาน หรือมีใบอนุญาตทำงาน แต่ทำงานผิดประเภท หรือนายจ้างไม่ตรง ให้ชี้แจงการเปิดจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวในกิจการประมงทะเลของกรมการจัดหางาน และนำแรงงานไปทำทะเบียนประวัติ ตรวจสุขภาพ ประกันสุขภาพ รวมทั้งขออนุญาตทำงานศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ในพื้นที่จังหวัดชายทะเล บัตรประจำตัวแรงงานต่างด้าว (บัตรชมพู) ผ่อนผัน ๑ ครั้ง เมื่อแจ้งเรือเข้าแล้วต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนเรือออกครั้งต่อไป

๔) ห้ามนายจ้างจ้างลูกจ้างอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ทำงานในเรือประมง

๕) หากพบเรือประมงมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องให้มีหนังสือเชิญให้นายจ้างหรือผู้ที่เกี่ยวข้องไปพบพนักงานตรวจแรงงานของสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด

๖) นายจ้างต้องจัดทำทะเบียนลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป เก็บรักษาทะเบียนลูกจ้างไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่วันสิ้นสุดการจ้าง

นอกจากนี้ ได้มีการติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน โดยเฉพาะด้านการประมงทะเลในระบบเครือข่ายของกรม ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีเป้าหมาย ๔๐,๓๐๐ คน ดำเนินการได้ ๔๔,๐๖๐ คน และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีเป้าหมาย ๕๐,๕๐๐ คน ดำเนินการได้ ๘๘,๒๖๒ คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๔๔,๒๐๒ คน คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐๐.๓๒ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักคุ้มครองแรงงานดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานมีเป้าหมายดำเนินการ ๕๑,๕๐๐ คน

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานยังได้ให้ความสำคัญกับความปลอดภัย สุขภาพอนามัย และการศึกษาบุตรของแรงงาน เนื่องจากมีบุตรของคนงานที่พักอาศัยในที่พักคนงานก่อสร้าง โดยกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๘ กำหนดว่า ห้ามนายจ้างอนุญาตหรือปล่อยปละละเลยให้ลูกจ้างเข้าพักอาศัยในอาคาร ซึ่งอยู่ในระหว่างการก่อสร้างหรือในเขตก่อสร้างนั้น เว้นแต่นายจ้างจะได้จัดให้มีมาตรการด้านความปลอดภัยและได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากวิศวกร และให้เก็บหนังสือแสดงความเห็นชอบนั้นไว้ ณ ที่ก่อสร้าง เพื่อให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบได้ ทั้งนี้ นายจ้างต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรการนั้นตลอดเวลา ในกรณีที่ได้รับความเห็นชอบให้มีการเข้าพักอาศัยในอาคารซึ่งอยู่ในระหว่างการก่อสร้างหรือในเขตก่อสร้าง ให้นายจ้างดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. ติดป้ายแสดงเขตที่พักอาศัยให้เห็นได้ชัดเจน ณ เขตที่พักอาศัย

๒. จัดทำรั้วที่พักอาศัยให้มั่นคงแข็งแรง

๓. กำหนดทางเข้าออกและทำทางเดินเข้าออกที่พักอาศัยโดยมิให้ผ่านเขตอันตราย หากจำเป็นต้องผ่านเขตอันตราย ต้องมีมาตรการพิเศษเพื่อความปลอดภัยของลูกจ้าง รวมทั้งต้องมีมาตรการป้องกันอันตรายจากสิ่งของตกจากที่สูงด้วย

สำหรับการศึกษาบุตรของแรงงานที่พักอาศัยในที่พักคนงานก่อสร้าง กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ดำเนินการส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์เลี้ยงเด็กในสถานประกอบกิจการ เพื่อให้เด็กซึ่งเป็นบุตร

หลานของผู้ใช้แรงงานได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกาย สติปัญญา และอารมณ์ อีกทั้งลดปัญหาเด็กติดตามพ่อแม่เข้าไปในบริเวณที่ทำงาน เพื่อความปลอดภัยของเด็ก ป้องกันปัญหาที่ตามมาเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ปัจจุบันสถานประกอบกิจการจัดตั้งศูนย์เลี้ยงเด็กในสถานประกอบกิจการ ๖๑ แห่ง และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีเป้าหมายการจัดตั้งอีก ๓ แห่ง โดยนายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการจัดหาสถานที่และบริหารจัดการเพื่อเป็นสวัสดิการแก่ลูกจ้าง ในการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านการเลี้ยงดูบุตร และคลายความวิตกกังวลให้แก่ลูกจ้างในขณะปฏิบัติงาน โดยมีการจัดตั้งศูนย์เลี้ยงเด็กในสถานประกอบกิจการซึ่งอยู่ในที่พักอาศัยของคนงานก่อสร้าง ๒ แห่ง คือ บริษัท แสนสิริ จำกัด และบริษัท อิตาเลียนไทย ดิเวล๊อปเมนต์ จำกัด (มหาชน) มีเด็กได้รับการเลี้ยงดูและพัฒนา จำนวน ๓๒ คน

๒.๑๖ กระทรวงวัฒนธรรม

(๑) กระทรวงมีภารกิจสำคัญในการเสริมสร้างให้คนไทยเป็นคนดีมีคุณธรรม สืบทอดวัฒนธรรมของชาติ เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ควรจำแนกแนวทางการดำเนินงานออกเป็น ๓ ระดับ คือ เด็กและเยาวชน วัยกลางคน และผู้สูงอายุ โดยจัดทำแผนงาน/กิจกรรมที่ชัดเจนในการเข้าถึงคนในกลุ่มวัยเหล่านี้ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งต้องปลูกฝังให้มีความซื่อสัตย์ มีวินัยและความรับผิดชอบไม่เอาเปรียบผู้อื่น รวมทั้งยึดมั่นในกติกาของสังคม

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรมได้มอบหมายให้ส่วนราชการและองค์การมหาชน ดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงาน โดยนำนโยบายในการเสริมสร้างให้คนไทยเป็นคนดีมีคุณธรรม มีการสืบทอดวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งการเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ กำหนดเป็นแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม รวมถึงตัวชี้วัดและกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของหน่วยงาน มีจุดเน้นในการปลูกฝังให้กลุ่มเด็กและเยาวชนมีความซื่อสัตย์ มีวินัยและความรับผิดชอบ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น รวมทั้งยึดมั่นในกติกาของสังคม ในส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ดำเนินการ ดังนี้

๑. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการพื้นที่วัฒนธรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน งบประมาณ ๔,๘๐๐,๐๐๐ บาท “โครงการ ณ สยาม” เพื่อเปิดพื้นที่สร้างสรรค์ให้แก่กลุ่มเด็กและเยาวชน เพื่อส่งเสริม พัฒนา และดึงศักยภาพในตัวเด็กและเยาวชน ให้มีการแสดงออกในทางที่เหมาะสม สร้างสรรค์และเกิดประโยชน์ร่วมกัน ภายใต้แนวคิด “เด็กคิด เด็กทำ เด็กนำเสนอ”โดยมีกิจกรรม ประกอบด้วย ๑) แหล่งเรียนรู้ตามอัธยาศัย ๒) อวดงานศิลป์ถิ่นสยาม ๓) การแสดงทางวัฒนธรรมร่วมสมัย ๔) ศิลปินเปิดหมวก และ ๕) การออกค่ายจิตอาสา โดยกิจกรรมจัดทุกวันเสาร์และอาทิตย์ของสัปดาห์ที่ ๑ และ ๓ ของเดือน ตั้งแต่เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๙.๐๐ น. ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ จะมีความหลากหลายแตกต่างกันในแต่ละสัปดาห์ โดยเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนอายุไม่เกิน ๒๕ ปี สมัครเข้ามาร่วมคิดร่วมทำ ร่วมนำเสนอ เพื่อให้พื้นที่ “ณ สยาม” เป็นพื้นที่สำหรับเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง

๒. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการพัฒนาสื่อปลอดภัยสร้างสรรค์ งบประมาณ ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเสริมสร้างให้คนไทยเป็นคนดีมีคุณธรรม เข้าถึงกลุ่มเด็กและเยาวชน ดังนี้

๒.๑ การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันแก้ไขปัญหาเด็กติดเกม งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อส่งเสริมการใช้ไอทีอย่างสร้างสรรค์ ลดอาการติดเกมและอินเทอร์เน็ตลง และส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนพัฒนาศักยภาพด้านไอทีให้เป็นไปในทางที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์

๒.๒ งานเด็กไทยกับไอที งบประมาณ ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ได้แก่ นิทรรศการเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ เวทีเสวนา "เด็กไทยกับไอที/ค่านิยมความเป็นไทย" และประกวดคลิปวิดีโอ หัวข้อ "ค่านิยมไทย ๑๒ ประการ"

๓. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันของสังคมในมิติทางวัฒนธรรม จำนวน ๑,๖๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับกลุ่มเด็ก เยาวชน และครอบครัว เพื่อปลูกฝังให้มีความซื่อสัตย์ มีวินัยและความรับผิดชอบ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น รวมทั้งยึดมั่นในกติกาของสังคม ดังนี้

๓.๑ ค่ายเยาวชนอาสาสมัครเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม งบประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นการนำแกนนำเยาวชนจากสถานศึกษาต่างๆ มาทำกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ทางวัฒนธรรม การรู้เท่าทันสื่อและสร้างค่านิยมและทัศนคติที่เหมาะสม เพื่อเป็นเครือข่ายเยาวชนเผยแพร่ความรู้ต่อไป

๓.๒ ค่ายครอบครัว ชุมชน สังคมเป็นสุข งบประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้สมาชิกในครอบครัวมาทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อสร้างความรักและความสามัคคี ในครอบครัวให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดดำเนินการจัดกิจกรรม ดังนี้

(๑) ปลูกจิตสำนึกให้คนในชุมชนท้องถิ่นเกิดความตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและสืบสานภูมิปัญญาและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งที่เป็นวิถีชีวิต ค่านิยมที่ดีงามและความเป็นไทย

(๒) ส่งเสริม สนับสนุนด้วยการนำมิติทางวัฒนธรรมมาเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการอนุรักษ์ สืบสาน ฟื้นฟู ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไปสู่อนุชนรุ่นหลัง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้จัดทำโครงการเผยแพร่ค่านิยมและความเป็นไทย โดยจะมีการผลิตสื่อเผยแพร่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกสัปดาห์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมและความเป็นไทยที่เด็ก เยาวชน และประชาชนไทยทุกระดับ ควรน้อมนำไปปฏิบัติ นอกจากนั้นยังมีการจัดอบรมและจัดค่ายเยาวชนเรียนรู้ค่านิยมและความเป็นไทย

(๒) ตามแผนงานส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กระทรวงควรมีกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องทัศนคติ ค่านิยม วิถีชีวิตและข้อห้ามทางวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านให้แก่คนไทย โดยร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการพัฒนาหลักสูตรการจัดการด้านวัฒนธรรม เพื่อสร้างเครือข่ายและผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านศิลปวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งมีการจัดการแสดงวัฒนธรรมประเพณีไปแลกเปลี่ยนกับประเทศเพื่อนบ้านอาเซียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์และนำความเป็นไทยสู่สากล และจะมีผลในการสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกันด้วย

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานความร่วมมือด้านวัฒนธรรมภายใต้กรอบอาเซียน และการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ได้รับ

มอบหมายให้รับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยมีเป้าหมายในการ "สร้างอัตลักษณ์อาเซียน (Building ASEAN Identity)" โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

(๑) ส่งเสริมการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียนและความรู้สึกของการเป็นประชาคม

(๒) การอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียน

(๓) ส่งเสริมการสร้างสรรค์ด้านวัฒนธรรมและอุตสาหกรรม

กระทรวงวัฒนธรรมตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนในการเตรียมความพร้อมให้แก่ประชาชนในสังคมไทยในทุกภาคส่วนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้งเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องกับงานวัฒนธรรม ทั้งระดับผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรม ผู้เชี่ยวชาญ ศิลปินแห่งชาติ ศิลปินพื้นบ้าน ช่างหัตถกรรม นักวิชาการ นักเรียน นักศึกษา เด็ก เยาวชน ตลอดจนประชาชนในระดับรากหญ้า ฯลฯ ให้มีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในการเป็นประชาคมอาเซียน จึงได้ดำเนินโครงการดังนี้

๑. ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาความร่วมมือและเชื่อมโยงศิลปวัฒนธรรมของอาเซียน จำนวน ๑๕,๔๘๘,๐๐๐ บาท โดยวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการเสริมสร้างประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนตามนโยบายของรัฐบาล เสริมสร้างความตระหนักรับรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียนและความรู้สึกของการเป็นประชาคม กิจกรรมการพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในประชาคมอาเซียน โดยเสริมสร้างองค์ความรู้เรื่องวัฒนธรรมอาเซียนซึ่งครอบคลุมทั้งวัฒนธรรมที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือและความเชื่อมโยงด้านศิลปวัฒนธรรมระหว่างกัน โดยมีกิจกรรมต่างๆ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกระทรวงวัฒนธรรม และสอดรับกับยุทธศาสตร์ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนในการสร้างอัตลักษณ์อาเซียน รวมทั้งการจัดส่งคณะผู้แทนเข้าร่วมในหลากหลายเวที อาทิ การเสวนาวิชาการ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และงานเทศกาลศิลปะและวัฒนธรรม ฯลฯ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์อันเป็นเลิศ เพื่อนำมาขยายผลและพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปวัฒนธรรมในสาขาต่างๆ ต่อไป

๒. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Cultural Center) จำนวน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งศูนย์วัฒนธรรมอาเซียนได้เปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ โดยมีวัตถุประสงค์ในการเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมแห่งแรกของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มุ่งสร้างสรรค์วัฒนธรรมในรูปแบบใหม่ เน้นการให้ความรู้ในมิติสังคมและวัฒนธรรมควบคู่ไปกับเทคโนโลยีอันสนุกสนานทันสมัย รวมทั้งมีการจัดแสดงศิลปวัตถุจากประเทศสมาชิกอาเซียน และยังเป็นเวทีแห่งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม โดยจัดปฏิทินกิจกรรมและโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ความเข้าใจอัตลักษณ์และความต่างของอาเซียน หมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันไป เพื่อให้ประชาชนผู้สนใจได้มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเกิดประสบการณ์ตรง อันนำมาซึ่งความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีซึ่งกันและกัน พร้อมเป็นพลเมืองในอาเซียนเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปลายปี ๒๕๕๘

พร้อมนี้ กระทรวงวัฒนธรรมได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ศูนย์วัฒนธรรมอาเซียน โดยมีหนังสือเชิญชวนองค์กร สถานศึกษาต่างๆ ได้แก่ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร นำคณะนักเรียน นักศึกษา มาทัศนศึกษาและเยี่ยมชมศูนย์วัฒนธรรมอาเซียนโดยมีวิทยากรนำชม

นอกจากนี้ กระทรวงวัฒนธรรมได้บูรณาการการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่องตลอดมา โดยได้ร่วมมือกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหาสารคามจัดทำโครงการความร่วมมือทางวิชาการหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทางวัฒนธรรม และวัฒนธรรมศาสตร์ตามลำดับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ทางด้านการจัดการทางวัฒนธรรมในแขนงต่าง ๆ ตลอดจนยกระดับการศึกษาของบุคลากรในสายงานวัฒนธรรม รวมทั้ง หน่วยงานในสังกัดได้จัดการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารงานวัฒนธรรม และผู้ปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังได้ให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษา สนับสนุนวิทยากร สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวีดิทัศน์ และข้อมูลต่าง ๆ ในการอบรมและให้ความรู้ในเรื่องศิลปวัฒนธรรมอาเซียนตลอดมา จึงมีความพร้อมในการร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการและสถาบันการศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการด้านวัฒนธรรม เพื่อสร้างเครือข่ายและผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านศิลปวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม โดยกลุ่มพัฒนาบุคลากรได้ดำเนินงานโครงการพัฒนาบุคลากรกรมส่งเสริมวัฒนธรรมในบริบทอาเซียน หลักสูตรพร้อมรุกพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Gateway) เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรกรมส่งเสริมวัฒนธรรมให้มีความรู้ ความเข้าใจถึงความคาดหวังจากภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาคือการเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาตนเองตามกรอบศักยภาพอาเซียน (ASEAN Capability) รวมถึงบทบาทของตนเองต่อการพัฒนาศักยภาพและต่อภาพการทำงานที่จะเปลี่ยนแปลงไป

(๓) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ควรมีการผสมผสานเชื่อมโยงประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นในระหว่างพื้นที่ เนื่องจากประเทศไทยมีต้นทุนทางวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย โดยพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมและจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมถนนสายวัฒนธรรม กิจกรรมการจัดค่ายเยาวชนคนรักวัฒนธรรม ให้กระจายในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้คนไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติมีความตระหนักและซาบซึ้งในวัฒนธรรม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมด้วย

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

สังคมในปัจจุบันมีความตระหนักถึงความสำคัญของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี รวมถึงมรดกทางวัฒนธรรมพื้นบ้านมากขึ้น ทั้งนี้ การตื่นตัวต่อวัฒนธรรม ประกอบกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมของในแต่ละพื้นที่เป็นจุดกำเนิดของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรมเห็นว่า แหล่งท่องเที่ยว และมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศไทยมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวและได้มีการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมสืบเนื่องมาเป็นเวลานาน จึงกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรม การนำทุนทางวัฒนธรรมมาพัฒนาสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ โดยคำนึงถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยมอบหมายให้หน่วยงานในสังกัดที่อยู่ในส่วนภูมิภาค คือ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดได้สนองงานภายใต้กิจกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและบูรณาการการจัดทำแผนชุมชนด้านวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังเชิญชวนให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสร้างสรรค์ชุมชนท้องถิ่นและการท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งผลให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและเกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจและรายได้ของชุมชนต่อไป

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้เล็งเห็นถึงคุณค่าของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตวัฒนธรรมและประเพณีของแต่ละชุมชน ที่สามารถนำมาดำเนินการเพื่อสร้างเป็นมูลค่าและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น ประกอบกับแนวโน้มในโลกปัจจุบันที่กำลังพัฒนาในเรื่องของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่นักท่องเที่ยวสามารถมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมของชุมชน รวมถึงการได้ปฏิบัติตามแนวทาง วิถีชีวิต และประเพณีของคนในชุมชน เป็นการสร้างประสบการณ์ที่ดีแก่นักท่องเที่ยวและชักจูงใจให้เดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น และพัฒนาขีดความสามารถในการดำเนินงานเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน อีกทั้งยังเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนแห่งนั้น ด้วยมิติทางวัฒนธรรม ที่จะสร้างความยั่งยืนให้แก่ประเทศไทยและพัฒนาระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ จึงได้ดำเนินกิจกรรม ๙ เสน่ห์ ๘ วิถีไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยพิจารณาคัดเลือกชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จำนวน ๑๑ ชุมชน จากทั่วประเทศ เพื่อดำเนินการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแนวทางของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม และจัดทำสื่อวีดิทัศน์ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีศักยภาพและความพร้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๙ ชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างต่อไป

(๔) ควรเน้นการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมวัฒนธรรมในสื่อทุกแขนง รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมด้านจิตใจที่ดีงามให้แก่คนไทยทุกกลุ่ม โดยจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เปรียบเทียบให้เห็นสิ่งที่ดีและไม่ดี เช่น การไม่เอารัดเอาเปรียบ การเข้าคิว มารยาทในการขับรถ การเก็บขยะ ฯลฯ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรมได้รับงบประมาณ จำนวน ๑๐,๕๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อดำเนินการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์เรื่องส่งเสริมวัฒนธรรม ดังนี้

๑. สื่อโทรทัศน์

๑.๑ ผลิตสารคดีสั้นทางโทรทัศน์ ความยาว ๓ – ๕ นาที รณรงค์สร้างค่านิยมเพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ไทย การนิยมไทย และค่านิยมหลัก ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ตามประกาศค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ได้แก่ วันสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จำนวน ๑๐ ตอน เช่น วิศิษฏศิลปิน วันสงกรานต์ วันลอยกระทง เผยแพร่โดยขอความอนุเคราะห์สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย

๑.๒ ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ไทย การนิยมไทย และค่านิยมหลัก ในรูปแบบสปอตโทรทัศน์ ความยาว ๓๐ วินาที สปอตวิทยุ ความยาว ๓๐ วินาที สารคดีทางโทรทัศน์ ความยาว ๒๕ – ๓๐ นาที สารคดีสั้นทางสถานีวิทยุ ความยาว ๓ – ๕ นาที

๑.๓ ผลิตสารคดีทางโทรทัศน์ ประเด็น<u>เทิดทูนสถาบันหลัก/วันสำคัญของ</u>ชาติ ศาสนา ในรายการ “เล่าขานตำนานไทย” ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ ความยาว ๒๕ นาที ระหว่างเดือนมีนาคม - สิงหาคม ๒๕๕๘ ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ น. จำนวน ๕ ตอน ได้แก่

ตอนที่ ๑ “วิศิษฏศิลปิน” ออกอากาศ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๘

ตอนที่ ๒ “สงกรานต์...สืบสานประเพณีไทย สุขใจทั่วหล้า” ออกอากาศวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๕๘

ตอนที่ ๓ “ใต้ร่มพระบารมี ๒๓๓ ปี กรุงรัตนโกสินทร์” ออกอากาศวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๕๘

ตอนที่ ๔ “ศูนย์วัฒนธรรมอาเซียน”

ตอนที่ ๕ การใช้มิติวัฒนธรรมเสริมสร้างภาพลักษณ์และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศไทย

๑.๔ ผลิตสารคดีเฉลิมพระเกียรติตามหาบุคคลในภาพพระราชกรณียกิจสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๖๐ พรรษา ๒ เมษายน ๒๕๕๘ โดยถ่ายทำสารคดีระหว่างวันที่ ๒๐ ก.พ. – ๑ มิ.ย.๒๕๕๘ ทั้งกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด รวม ๖๐ คน/ภาพ โดยออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย ทางสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ

๒. สื่อวิทยุ

ผลิตและออกอากาศทางสถานีวิทยุคลื่นต่างๆ จำนวน ๓ สถานี ได้แก่

๒.๑ สถานีวิทยุกระจายเสียงของรัฐบาล/เอกชน คลื่น AM / FM จำนวน ๑ สถานี ออกอากาศในลักษณะรายการประจำ ระหว่างเวลา ๐๗.๐๐ – ๑๙.๓๐ น. ในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ต่างจังหวัด นำเสนอในรูปแบบข่าวสารกิจกรรม/โครงการของกระทรวงวัฒนธรรมองค์ความรู้ด้านการศึกษาศิลปวัฒนธรรม ศาสนา สปอตประชาสัมพันธ์ กิจกรรมของกระทรวงวัฒนธรรม เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรม/โครงการของกระทรวงวัฒนธรรม ขยายเครือข่ายของกระทรวงวัฒนธรรมไปสู่ภาคสังคมต่าง ๆ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน สถานศึกษา ภาคประชาชน

๒.๒ สถานีวิทยุกระจายเสียงของรัฐบาล คลื่น FM (ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล) จำนวน ๑ สถานี ออกอากาศในลักษณะรายการประจำ ระหว่างเวลา ๐๗.๐๐ – ๑๙.๓๐ น. ในรูปแบบเล่าข่าววัฒนธรรม สารคดี บทความ เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ระบบ FM เพื่อรณรงค์ปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม มีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป

๒.๓ สถานีวิทยุกระจายเสียงของเอกชน คลื่น AM ทั่วประเทศ จำนวน ๑ สถานี ออกอากาศในลักษณะรายการประจำ ระหว่างเวลา ๐๗.๐๐ – ๑๙.๓๐ น. ในรูปแบบประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการของกระทรวงวัฒนธรรมในภาพรวม สนทนาทางวิทยุ สัมภาษณ์ผู้บริหารกระทรวงวัฒนธรรมในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจกรรม/โครงการของกระทรวงวัฒนธรรมที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันสารคดี บทความ สปอตประชาสัมพันธ์ ในเขตต่างจังหวัด ระบบ FM เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรม/โครงการของกระทรวงวัฒนธรรม พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายสนับสนุนงานวัฒนธรรม มีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป

๓. สื่อสิ่งพิมพ์

ประชาสัมพันธ์ประเด็นการเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และวันสำคัญของชาติ หรือองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรม ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ทางสื่อสิ่งพิมพ์ ขนาดต่าง ๆ ได้แก่

- การประชาสัมพันธ์วันคล้ายวันสถาปนากระทรวงวัฒนธรรมทางสื่อสิ่งพิมพ์
- “ปีใหม่ไทยใช้ของไทย”
- กิจกรรม/โครงการที่กระทรวงวัฒนธรรมดำเนินการ เช่น โครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ การจัดงานกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๓๓ ปี การจัดงานเทศกาลสงกรานต์ปีแห่งการท่องเที่ยววิถีไทย การรณรงค์ค่านิยมไทย ค่านิยมหลัก การจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมอาเซียนในประเทศไทย แผนการเพิ่มรายได้จาก

การท่องเที่ยวและบริการ การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการนำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

๔. ประชาสัมพันธ์ในรายการต่างๆ ทาง**สถานีโทรทัศน์** ได้แก่

- รายการเดินหน้าประเทศไทย
- รายการข่าว ๕ หน้า ๑
- รายการไทยบันเทิง
- รายการหันหน้าเข้าหากัน

๕. สื่อออนไลน์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรม/โครงการในการส่งเสริมความเป็นไทย เอกลักษณ์ไทย และค่านิยม ๑๒ ประการ โดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ของกลุ่มประชาสัมพ์ ข้อ ๑ – ๔ ข้างต้น ทาง www.youtube.com/channel/ucm

ทั้งนี้ ในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ดังกล่าวข้างต้น ได้สอดแทรกในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่คนไทยทุกกลุ่ม เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในเรื่อง การไม่เอารัดเอาเปรียบ การเข้าคิว การมีมารยาทในเรื่องต่าง ๆ การมีน้ำใจไมตรี นอกจากนั้นในปี ๒๕๕๙ กระทรวงวัฒนธรรมยังขับเคลื่อนการดำเนินงานของกระทรวงวัฒนธรรม ด้วยการจัดกิจกรรม/โครงการเพื่อเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ การสานต่อนโยบายมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน รวมถึงกิจกรรมการส่งเสริมความเป็นไทย ใน ๓ ประเด็น คือ ๑) วิถีถิ่นวิถีไทย ๒) วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมอาเซียน และ ๓) มรดกไทย มรดกโลก

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้ผลิตสารคดีสั้นในรูปแบบของละครความยาวตอนละ ๑ นาที เผยแพร่วัฒนธรรมไทยอันงดงาม “ยิ้ม ไหว้ ขอบคุณ ขอโทษ” จำนวน ๑๒ ตอน เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ (ช่อง ๙ อสมท.) ทางเคเบิ้ลทีวี และทางโทรทัศน์ดาวเทียมช่องต่างๆ รวมถึงจัดทำเป็นแผ่นดีวีดีแจกจ่ายไปตามสถานศึกษาและมอบแก่ผู้ที่สนใจทั่วไป เพื่อรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้เยาวชนไทยมีจิตสำนึกที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยใช้ชื่อสารคดีสั้นชุดนี้ว่า “เด็กสร้าง” ประกอบด้วยจำนวน ๑๒ ตอน คือ

๑. เพื่อนใหม่
๒. สะพานเชื่อมสุข
๓. ยิ้มสยามจำได้
๔. ไหว้ประจำทำง่าย
๕. ลืมอะไรหรือเปล่า
๖. เอกลักษณ์ไทยไม่ควรลืม
๗. รู้ผิดรู้ชอบ
๘. ทำให้ถูกทำได้เลย
๙. น้ำใจ
๑๐. ขอโทษครับ
๑๑. เพื่อน เราขอโทษ
๑๒. ต้นกล้าวัฒนธรรมไทย

และสำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ยังคงขับเคลื่อนโครงการที่สอดคล้องต่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมด้านจิตใจที่ดีงามให้แก่คนไทย ตามภารกิจงานของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมต่อไป

(๕) ในปัจจุบันมีภาพยนตร์ ละคร หรือโฆษณาที่ไม่เหมาะสมทั้งของไทยและต่างประเทศ ปรากฏตามสื่อต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้เยาวชนและประชาชนเกิดความเสื่อมทางวัฒนธรรม

ควรประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กรมประชาสัมพันธ์ ในการกำกับดูแลสื่อต่าง ๆ เหล่านี้

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลภาพยนตร์และวีดิทัศน์ในการเผยแพร่ภายในราชอาณาจักร ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งในการอนุญาตภาพยนตร์ออกเผยแพร่จะมีการกำหนดประเภทภาพยนตร์ (Rating) ตามวัยวุฒิของผู้ดู แบ่งเป็น ๗ ประเภท ได้แก่

๑. ประเภทส่งเสริมการเรียนรู้และควรส่งเสริมให้มีการดู
๒. ประเภทเหมาะสมกับผู้ดูทั่วไป
๓. ประเภทเหมาะสมกับผู้ที่มีอายุสิบสามปีขึ้นไป
๔. ประเภทเหมาะสมกับผู้ที่มีอายุสิบห้าปีขึ้นไป
๕. ประเภทเหมาะสมกับผู้ที่มีอายุสิบแปดปีขึ้นไป
๖. ประเภทเหมาะสมกับผู้ที่มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปี
๗. ประเภทห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร

ในส่วนของการเฝ้าระวัง กรมส่งเสริมวัฒนธรรมมีอำนาจในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงภาพยนตร์ ร้านให้เช่าแลกเปลี่ยนหรือจำหน่ายภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ร้านวีดิทัศน์ (ร้านเกมและร้านคาราโอเกะ) ซึ่งมีการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ไปตรวจสอบ การประกอบกิจการดังกล่าว ทั้งก่อนออกใบอนุญาตและหลังได้รับใบอนุญาต นอกจากนี้ กรมส่งเสริมวัฒนธรรมยังได้ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ในการตรวจสอบดังกล่าว รวมถึงการตั้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียนด้วย

ในส่วนของสื่ออื่นๆ นั้น กระทรวงวัฒนธรรมมีสำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมดำเนินการ

(๖) กรมการศาสนา งบประมาณสำหรับบูรณะศาสนสถาน โดยเฉพาะมัสยิดต่าง ๆ ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้แต่ละแห่งมีจำนวนไม่มากอาจไม่เกิดประโยชน์เป็นรูปธรรม ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จสมบูรณ์เป็นแห่ง ๆ ไป โดยเร่งรัดดำเนินการฟื้นฟูโบราณสถานที่มีความสำคัญให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและยั่งยืน เช่น มัสยิดกรือเซะ และศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว เพราะเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของพื้นที่ นอกจากจะทำให้นักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียเดินทางเข้ามาจำนวนมากแล้ว ยังเป็นการช่วยสร้างความเข้าใจอันดีของชุมชนที่มีต่อภาครัฐ ซึ่งจะส่งผลในการคลี่คลายสถานการณ์ความไม่สงบด้วย

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมการศาสนา

กระทรวงวัฒนธรรม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของศาสนสถานของแต่ละศาสนาเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นสถานที่ในการประกอบศาสนกิจทางศาสนาสำหรับศาสนิกชนเป็นศูนย์กลางการอบรมคุณธรรมจริยธรรม เพื่อนำหลักธรรมทางศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้ศาสนิกชนเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม และประพฤติปฏิบัติตนบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศาสนสถานจึงควรที่จะมีสภาพที่มั่นคง ปลอดภัย สะอาดและสวยงามอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เหมาะสำหรับการเข้าไปประกอบศาสนกิจ

ทั้งนี้ กรมการศาสนาเห็นความสำคัญของการให้การอุปถัมภ์บำรุงศาสนสถาน ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ศาสนิกชนได้เข้าไปประกอบศาสนกิจในศาสนสถานของแต่ละศาสนา ให้ศาสนิกชนเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ รักและหวงแหน พร้อมที่จะช่วยกันดูแลรักษาศาสนสถานให้อยู่ในสภาพที่สามารถปฏิบัติศาสนกิจ ได้ตลอดเวลา ภายใต้นโยบายของรัฐบาลในการทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนา และศาสนาอื่น ๆ สนับสนุนให้องค์กรทางศาสนามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างสันติสุขและความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน

กรมการศาสนา

กรมการศาสนา กำหนดแนวทางการดำเนินงานอุดหนุนบูรณะศาสนสถาน ซึ่งให้ความสำคัญกับการบูรณะซ่อมแซมอาคารที่ใช้เป็นที่ประกอบศาสนกิจเป็นอันดับแรก เพื่อให้ศาสนิกชนสามารถประกอบศาสนกิจทางศาสนาได้ครบถ้วนตามหลักธรรมทางศาสนา การพิจารณาอุดหนุนเงินบูรณะให้เกิดผลได้นั้น ให้มีคณะกรรมการในพื้นที่และเป็นบุคลากรผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนการบูรณะศาสนสถาน ประกอบด้วย

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย	ประธานกรรมการ
๒. ข้าราชการที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัด ไม่น้อยกว่า ๓ คน	กรรมการ
๓. ผู้แทนองค์การศาสนา ไม่น้อยกว่า ๑ คน	กรรมการ
๔. วัฒนธรรมจังหวัด	กรรมการและเลขานุการ
๕. เจ้าหน้าที่สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ จังหวัดสามารถแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อติดตาม สำรวจ ตรวจสอบศาสนสถานที่ขอรับเงินอุดหนุน และรายงานศาสนสถานที่ได้รับจัดสรรเงินอุดหนุนและซ่อมแซมเรียบร้อยแล้วให้กรมการศาสนาทราบ เพื่อการติดตามประเมินผล อันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนในปีงบประมาณ ดังนั้น การที่ศาสนสถานใดรับการบูรณะจำนวนเท่าไร ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการในการตรวจติดตามพื้นที่ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการจังหวัดในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ

อย่างไรก็ตาม ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง กรมการศาสนา จะขอรับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังกล่าว พร้อมทั้งจะดำเนินการแจ้งไปยังคณะกรรมการพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนการบูรณะศาสนสถานของจังหวัด เพื่อเป็นหลักการและแนวทางในการดำเนินงานพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนบูรณะซ่อมแซมศาสนสถานให้สมบูรณ์ และสามารถใช้ประกอบศาสนกิจในศาสนสถานของแต่ละศาสนาได้อย่างมั่นคง ปลอดภัย

กรมศิลปากร

กรมศิลปากร ให้ความสำคัญกับการบูรณะโบราณสถานในเขตพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ผ่านมากรมศิลปากรจะตั้งงบประมาณเพื่อทำการบูรณะโบราณสถานตามรูปแบบรายการและรายการประมาณราคาเพื่อให้การดำเนินงานเสร็จตามรูปแบบที่กำหนด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมศิลปกรได้จัดตั้งงบประมาณเพื่อทำการบูรณะโบราณสถานประเภทมัสยิดได้แก่ มัสยิดบ้านดาโต๊ะ จังหวัดปัตตานี ส่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้จัดตั้งงบประมาณเพื่อทำการบูรณะโบราณสถานใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่

๑. บูรณะโบราณสถานวัดเทพนิมิต จังหวัดปัตตานี

๒. บูรณะโบราณสถานวัดโคกเคียน จังหวัดนราธิวาส

๓. บูรณะโบราณสถานวัดฉัททันต์สนาน จังหวัดนราธิวาส

ในส่วนของมัสยิดกรือเซะ และศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว เนื่องจากสภาพปัจจุบันอยู่ในสภาพที่มั่นคงแข็งแรง จึงยังไม่จำเป็นต้องตั้งงบประมาณเพื่อทำการบูรณะแต่อย่างใด

(๗) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ควรรณรงค์ส่งเสริมการใช้ผ้าไทยในหมู่คนไทยและชาวต่างชาติ ทั้งในด้านเครื่องแต่งกายและเฟอร์นิเจอร์ โดยส่งเสริมให้ความรู้แก่ผู้ผลิตในเรื่องคุณภาพและเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ และกระบวนการผลิต รวมทั้งประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาดให้มากขึ้น ในส่วนของเครื่องแต่งกาย ควรร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกำหนดชุดประจำชาติของประเทศไทย ให้มีการออกแบบที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัฒนธรรมและเป็นที่ยอมรับของคนไทยและรณรงค์ให้คนในชาติแต่งกายด้วยชุดประจำชาติในโอกาสต่าง ๆ ด้วย

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม รณรงค์ส่งเสริมการใช้ผ้าไทยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

๑) จัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมการใช้ผ้าไทย โดยการเชิญเครือข่ายร้านผ้าไทย ออกร้านค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าไทย เช่น ผ้าสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับผ้าไทย ในพื้นที่ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๒) รณรงค์การสวมใส่ผ้าไทย เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ที่ทรงเป็นผู้ริเริ่มในการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปหัตถกรรมผ้าไทยเป็นที่ประจักษ์ชัด โดยขอความร่วมมือแต่งกายด้วยผ้าไทย ตามความสมัครใจ ซึ่งขณะนี้มีเยาวชน ประชาชน และข้าราชการได้แต่งกายด้วยผ้าไทยเป็นประจำสัปดาห์ละ ๑ – ๒ วัน ซึ่งทำให้การใช้ผ้าไทยดีขึ้น รวมทั้งการขอความร่วมมือสถานศึกษาและโรงเรียนให้นักเรียนและนักศึกษาแต่งกายด้วยผ้าไทย การพัฒนาการออกแบบและการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับผ้าไทย การรณรงค์การแต่งกายด้วยผ้าไทยกับกลุ่มสื่อมวลชนและพิธีกรเพื่อเป็นแบบอย่าง และเปิดพื้นที่ตลาดผ้าไทยในชุมชนจังหวัดต่างๆ

๓) นำเสนอข้อมูลแบบชุดไทยพระราชนิยม ๘ ชุด ได้แก่

- ชุดไทยเรือนต้น
- ชุดไทยจิตรลดา
- ชุดไทยอมรินทร์
- ชุดไทยบรมพิมาน
- ชุดไทยจักรี
- ชุดไทยดุสิต
- ชุดไทยจักรพรรดิ
- ชุดไทยศิวาลัย

และรณรงค์ส่งเสริมให้แต่งกายด้วยผ้าไทย โดยขอความกรุณาให้นายกรัฐมนตรี เชิญชวนในรายการ “คืนความสุขให้คนในชาติ”

(๘) วัฒนธรรมประจำท้องถิ่นต่าง ๆ มีความจำเป็นต้องรักษาไว้เพื่อให้มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรมควรให้ความสำคัญกับการจัดตั้งสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมและศึกษาขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมต่าง ๆ ของจังหวัดได้ในที่เดียว

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด เป็นหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งมิได้อยู่ในการกำกับดูแลของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของกระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ตามกฎกระทรวง พ.ศ. ๒๕๔๙ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ ฉ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้กำหนดให้มีสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) ประสานงานและปฏิบัติหน้าที่ในฐานะตัวแทนของกระทรวงในส่วนภูมิภาครวมทั้งดำเนินการ ประสาน และสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในเขตพื้นที่จังหวัด

๒) ส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ และแหล่งเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในเขตพื้นที่จังหวัด

๓) ดำเนินการป้องกันและแก้ไขการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรมโดยประสาน หรือร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

๔) จัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในเขตพื้นที่จังหวัด

๕) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการดำเนินงานของสภาวัฒนธรรมจังหวัด สภาวัฒนธรรมอำเภอ และสภาวัฒนธรรมตำบล รวมทั้งหน่วยงานอื่นที่ดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในเขตพื้นที่จังหวัด

๖) ปฏิบัติงานตามกฎหมายในความรับผิดชอบของกระทรวงซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

๗) ปฏิบัติงานร่วมมือหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ การดำเนินงานวัฒนธรรมในพื้นที่ กรมส่งเสริมวัฒนธรรมมีการประสานงานการดำเนินงานกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สภาวัฒนธรรม และเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมต่าง ๆ ได้แก่ ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ซึ่งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนนักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมและศึกษาขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมของท้องถิ่นได้

๒.๑๗ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(๑) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีองค์การมหาชนหรือหน่วยงานในกำกับจำนวนมาก และบางแห่งมีภารกิจการดำเนินงานในเนื้อหาที่คล้ายคลึงกันหรือมีความซ้ำซ้อนกัน จึงควรพิจารณาปรับโครงสร้างหรือพันธกิจของหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายกันให้ประสานการทำงานไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน ตัวอย่างเช่น สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) กับศูนย์ความเป็นเลิศ

ด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) กับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เป็นต้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

หน่วยงานของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สนช.) มุ่งเน้นการสนับสนุนเงินทุนในการประกอบธุรกิจนวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการของไทยที่มีศักยภาพ และมีแนวโน้มการพัฒนาออกสู่เชิงพาณิชย์ได้จริง โดยพ้นขั้นตอนการวิจัยมาแล้ว เพื่อมุ่งให้เกิด “ธุรกิจนวัตกรรม” โดยมุ่งเน้นการสร้างธุรกิจนวัตกรรมในสาขาต่าง ๆ เพื่อสร้างความสามารถทางนวัตกรรมให้กับผู้ประกอบการไทย

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) (ศลช.) เป็น Excellent Center ทางด้านชีววิทยาศาสตร์ซึ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการสร้างธุรกิจและอุตสาหกรรมทางด้านชีววิทยาศาสตร์ โดยเน้นการสร้างธุรกิจและอุตสาหกรรมจากงานวิจัยทางชีววิทยาศาสตร์การแพทย์ เช่น ยา เทคโนโลยีทางการรักษา บริการทดสอบผลิตภัณฑ์ การพัฒนามาตรฐาน เป็นต้น

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) แม้ว่าบทบาทและภารกิจจะมีความใกล้เคียงกัน แต่จะมีการดำเนินการที่มีการต่อยอดงานกัน เช่น วว. ได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาไบโอดีเซล เพื่อส่งต่อให้ สวทช. ไปใช้ทดลองกับภาคเอกชน ปุ๋ยที่ วว. ดำเนินการวิจัยสูตรปุ๋ย จะส่งให้ สวทช. ไปเคลือบสารนาโน เป็นต้น ทั้งนี้ ในส่วนของ สวทช. จะเน้นกลุ่มเป้าหมายหลักเป็นบริษัท/SMEs ส่วน วว. จะมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายหลักเป็นชุมชน/SMEs

นอกจากนี้ นโยบายการดำเนินการของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นมา ให้มีการแบ่งกลุ่มการดำเนินการเป็น ๕ กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มวิจัยเชิงพาณิชย์ กลุ่มวิจัยเพื่อชุมชนและสังคม กลุ่มโครงสร้างพื้นฐานและบริการ กลุ่มพัฒนากำลังคน และกลุ่มวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.) เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ไม่เกิดความซ้ำซ้อนกัน และทำงานในลักษณะต่อยอดการทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ ยังมีการแบ่งเป็นอีก ๓ กลุ่มย่อย ได้แก่ เรื่องต่างประเทศ เรื่องประชาสัมพันธ์ และเรื่องการตรวจราชการ เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างเป็นระบบอีกด้วย

(๒) ควรกำหนดแนวทางการสร้างแรงจูงใจให้เด็กมีความสนใจเป็นนักวิทยาศาสตร์และเลือกศึกษาต่อด้านวิทยาศาสตร์ โดยเพิ่มการประชาสัมพันธ์ผลงานของกระทรวงให้นักเรียนและประชาชนทั่วไปได้รับทราบและจัดสรรทุนการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ให้กับสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน สนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนสายอาชีวะเพื่อส่งเสริมให้มีนวัตกรรมใหม่ ๆ เกิดขึ้น โดยประสานความร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการเพื่อปรับปรุงหลักสูตรการสร้างนักวิทยาศาสตร์

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้มีการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เด็กมีความสนใจเป็นนักวิทยาศาสตร์และเลือกศึกษาต่อด้านวิทยาศาสตร์ อีกทั้งสนับสนุนนักเรียนสายอาชีวะเพื่อส่งเสริมให้มีนวัตกรรมใหม่ ๆ เกิดขึ้น เช่น

- โครงการจัดตั้งห้องเรียนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนโดยการกำกับดูแลของมหาวิทยาลัย (วมว.) เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนการพัฒนาฐานกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยรองรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อบ่มเพาะการพัฒนาเป็นนักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ นักเทคโนโลยีอย่างถูกทางและเหมาะสม และมีคุณภาพอันจะเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต และกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ

- โครงการสนับสนุนนักเรียนทุนรัฐบาลทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ระยะที่ ๑, ๒, ๓ และ ๓+) เพื่อส่งบุคคลไปศึกษาวิชาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งต่างประเทศและในประเทศ เพื่อนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาสร้างขีดความสามารถทางเทคโนโลยีของประเทศให้สามารถแข่งขันในตลาดโลก โดยเฉพาะสาขาวิชาที่รัฐบาลกำหนดให้เป็นสาขายุทธศาสตร์ของประเทศ โดยการจัดสรรทุนการศึกษาจะคัดเลือกจากทั่วประเทศอย่างเท่าเทียมกัน

- โครงการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เนื่องจากกำลังคนที่มีขีดความสามารถในการสร้างความรู้ใหม่ และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ได้จริงตามความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคม และมีความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วบนฐานของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมยังขาดแคลน กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ และกระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีความร่วมมือกันในการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนากำลังคนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์ (STEM) ของประเทศ ซึ่งในเนื้อหาหลักเน้นการพัฒนากำลังคน STEM (STEM Workforce) เพื่อรองรับการเติบโตของภาคการผลิตและบริการอย่างเพียงพอ ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ และมีการเชื่อมโยงระหว่างภาคการศึกษาและภาคการผลิตและบริการ การจัดการเรียนการสอนเน้นการฝึกทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต มีการนำร่องโครงการ Career Academy ที่มุ่งเน้นการสร้างความรู้ ความตระหนักในสายอาชีพ วทน. ในการเตรียมการศึกษาต่อ และสร้างความสามารถในการประกอบอาชีพที่มีฐาน วทน.

- โครงการผลักดันนโยบายการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work-integrated Learning; WiL) เพื่อพัฒนากำลังคนทางเทคนิคและเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างภาคการศึกษาและภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น ทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับปริญญาตรี ในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ ได้แก่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ และกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ เป็นต้น และพัฒนากลไกการผลิตครูประจำระบบโรงเรียนในโรงงาน เพื่อพัฒนาบุคลากรทางเทคนิคในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี และครูช่างอุตสาหกรรม ภายใต้การจัดการศึกษาในลักษณะรัฐร่วมเอกชน (Public Private Partnership; PPP) โดยร่วมมือกับบริษัท สยามมิชลิน จำกัด และสถาบันการศึกษาในเครือข่าย ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (มจพ.) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (มก.) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มอ.) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา (มทร.ล้านนา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลจักรพงษ์ภูวนารถ และวิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ

- โครงการส่งเสริมบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยของภาครัฐไปปฏิบัติงานในภาคเอกชนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในภาคเอกชน (Talent Mobility) และเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรระดับสูงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในภาคเอกชน เพื่อให้ภาคเอกชนสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล โดยได้มีการผลักดันให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) เห็นชอบในหลักการในการนำค่าใช้จ่ายในกิจกรรม WiL และ Talent Mobility มาเป็นส่วนหนึ่งในการขอสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมตามคุณค่าของโครงการ (Merit-based Incentives)

(๓) ควรกำหนดแนวทางการสร้างแรงจูงใจให้นักวิจัยของไทยในต่างประเทศที่มีความสามารถกลับมาช่วยพัฒนาประเทศไทย และรักษานักวิจัยในประเทศไม่ให้ไปทำงานต่างประเทศ รวมถึงให้ภาคเอกชนร่วมลงทุนด้านการวิจัยเพิ่มขึ้น เพื่อสนับสนุนภาคการผลิตในเชิงพาณิชย์ ส่งเสริมให้คนไทยบริโภคสินค้าที่ผลิตโดยคนไทย แทนค่านิยมสินค้าจากต่างประเทศเป็นการช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ทางหนึ่ง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้ดำเนินการรักษานักวิจัยในประเทศไม่ให้ไปทำงานต่างประเทศ รวมถึงให้ภาคเอกชนร่วมลงทุนด้านการวิจัยเพิ่มขึ้น อาทิ

๑) กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้ดำเนินการโครงการส่งเสริมบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยของภาครัฐไปปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในภาคเอกชน (Talent Mobility) โดยให้นักวิจัยและนักเรียนทุนมาทำงานในภาคเอกชนแบบเต็มเวลา สามารถนับอายุงานและการใช้ทุนได้ อีกทั้งยังสามารถนำผลการปฏิบัติงานในภาคเอกชนไปขอตำแหน่งทางวิชาการตามเกณฑ์การตกลงจากต้นสังกัดได้

ในการนี้ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) ได้นำร่องจัดตั้ง “ศูนย์อำนวยความสะดวก Talent Mobility หรือ TM Clearing House โดยทางศูนย์จะรับแจ้งความต้องการสนับสนุนด้าน วทน. หรือความต้องการนักวิจัยผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นศูนย์จะทำการวิเคราะห์ความต้องการของ SMEs ไปจนถึงการประสานงานจับคู่ บุคลากรผู้เชี่ยวชาญเข้าไปปฏิบัติงาน ปัจจุบันจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกขึ้น ส่วนกลางที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีและสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และภูมิภาค ๓ แห่ง ภาคเหนือ (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) ภาคอีสาน (มหาวิทยาลัยขอนแก่น) และภาคใต้ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์) เพื่อทำหน้าที่ประสานงานความต้องการบุคลากรวิจัยของสถานประกอบการกับหน่วยงานต้นสังกัด รวมถึงสร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยภาครัฐในเครือข่ายรวม ๑๓ แห่งในการขับเคลื่อนโครงการ อาทิ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยราชมงคลธัญบุรี มหาวิทยาลัยมหิดล อีกทั้งอยู่ระหว่างการหารือเพื่อจัดทำความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นเพิ่มเติม ซึ่งมีหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาที่แสดงเจตจำนงต้องการร่วมขับเคลื่อนโครงการอีกกว่า ๑๐ แห่ง

นอกจากนี้ ยังได้นำร่องดำเนินงาน Talent Mobility โดยส่งบุคลากรไปปฏิบัติงานวิจัยและสนับสนุนเทคโนโลยีให้แก่ภาคอุตสาหกรรม ภาคการผลิตและบริการ รวม ๑๕๑ คน มากกว่า ๒๐ โครงการ และได้พัฒนาฐานข้อมูลความต้องการบุคลากร วทน. ของสถานประกอบการและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เอกชนใช้สืบค้นและจับคู่ (TM Database)

ขณะนี้อยู่ระหว่างการหารือเพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานโครงการการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ว. และ ท.) ระหว่างสหภาพยุโรปและอาเซียน (South East Asia – Europe Pilot Joint Call for Mobility) ร่วมกับ สวทช.

๒) กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดย สวทน. และ สวทช. ได้ผลักดันมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม ๓๐๐% โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ โดยเห็นชอบในหลักการเพิ่มการยกเว้นภาษีดังกล่าว จาก ๒ เท่า เป็น ๓ เท่า และให้ กค. หารือกับกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เพื่อกำหนดเพดานค่าใช้จ่ายวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม สูงสุด โดยมีการหารือกันและเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบนวัตกรรมของประเทศเพื่อทราบแล้ว ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยมีรายละเอียด คือ

๒.๑) การกำหนดค่าใช้จ่ายสูงสุดสำหรับการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม ๓ เท่า โดยกำหนดค่าใช้จ่ายสูงสุดเป็นสัดส่วนของรายได้ แบ่งเป็น ๓ ขั้น ดังนี้

(๑) รายได้บริษัทไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท สามารถนำรายจ่ายวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม หักลดหย่อนภาษี ๓ เท่า ได้ไม่เกินร้อยละ ๖๐ ของรายได้บริษัท

(๒) รายได้บริษัทส่วนที่เกิน ๕๐ ล้านบาท แต่ไม่เกิน ๒๐๐ ล้านบาท สามารถนำรายจ่ายวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม หักลดหย่อนภาษี ๓ เท่า ได้เพิ่มเติมอีกไม่เกินร้อยละ ๙ ของรายได้บริษัทส่วนที่เพิ่ม

(๓) รายได้บริษัทส่วนที่เกิน ๒๐๐ ล้านบาท สามารถนำรายจ่ายวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม หักลดหย่อนภาษี ๓ เท่า ได้เพิ่มเติมอีกไม่เกินร้อยละ ๖ ของรายได้บริษัทส่วนที่เพิ่ม

๒.๒) เห็นชอบให้บริษัทที่ต้องการใช้สิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีฯ ๓ เท่า สามารถใช้ระบบ Self-Declaration หากเข้าเงื่อนไข ดังนี้

(๑) บริษัทมีความสามารถเป็นผู้ทำวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้วยตนเอง หรือมีความสามารถทำวิจัยพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม ร่วมกับมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานวิจัยในประเทศ

(๒) บริษัทได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม หรือร่วมดำเนินการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม กับมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานวิจัยในประเทศมาแล้ว และโครงการฯ ดังกล่าวได้รับการรับรองโครงการฯ จาก สวทช. แล้ว

(๓) บริษัทที่มีคุณสมบัติตามข้อ (๑) และ (๒) ต้องได้รับการตรวจประเมินระบบและขึ้นทะเบียนโดย สวทช.

(๔) บริษัทที่ได้รับการตรวจประเมินระบบและขึ้นทะเบียนแล้ว สามารถยื่นโครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม ซึ่งดำเนินการโดยบริษัท หรือร่วมดำเนินกับมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานวิจัยในประเทศ ซึ่งมีมูลค่าไม่เกิน ๓ ล้านบาทต่อโครงการ เพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีพร้อมกับการยื่นชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลประจำปีได้

ทั้งนี้ หากไม่เข้าเงื่อนไขข้างต้นจะต้องผ่านกระบวนการรับรองโครงการแบบเดิม คือ เสนอโครงการให้ สวทช. พิจารณารับรองโครงการก่อนการขอใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี

• เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่..) พ.ศ. .... (มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม) ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาโดยให้รับความเห็นของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปประกอบการพิจารณาแล้วดำเนินการต่อไปได้ โดยสาระสำคัญของร่างพระราชกฤษฎีกาเป็นดังนี้

กำหนดให้ยกเว้นภาษีเงินได้ สำหรับเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลส่วนที่จ่ายไปเพื่อทำการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมให้แก่หน่วยงานของภาครัฐหรือเอกชนที่อธิบดีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาเป็นจำนวน ๓ เท่าของรายจ่ายที่ได้จ่ายไปจริง แต่จะต้องไม่เกินร้อยละของรายได้หรือยอดขายที่ต้องนำมารวมคำนวณกำไรสุทธิก่อนหักรายจ่ายใดในรอบระยะเวลาบัญชี ดังนี้

(๑) ยอดรายได้หรือยอดขายไม่เกินห้าสิบล้านบาท ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ไม่เกินร้อยละหกสิบของยอดรายได้หรือยอดขาย

(๒) ยอดรายได้หรือยอดขายเฉพาะส่วนที่เกินห้าสิบล้านบาท แต่ไม่เกินสองร้อยล้านบาท ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ไม่เกินร้อยละเก้าของยอดรายได้หรือยอดขาย

(๓) ยอดรายได้หรือยอดขายเฉพาะส่วนที่เกินสองร้อยล้านบาท ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ไม่เกินร้อยละหกของยอดรายได้หรือยอดขาย ทั้งนี้ สำหรับเงินได้ส่วนที่จ่ายไปเพื่อทำการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม ที่ได้จ่ายไปตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

๓. กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ส่งเสริมให้คนไทยบริโภคสินค้าที่ผลิตโดยคนไทย แทนค่านิยมจากต่างประเทศ

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้จัดทำนโยบายส่งเสริมการเปิดตลาดผลิตภัณฑ์และบริการนวัตกรรมไทยในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อสนับสนุนให้คนไทยบริโภคสินค้านวัตกรรมที่เป็นผลมาจากการวิจัยหรือพัฒนาของคนไทย เพื่อผลักดันให้นวัตกรรมไทยถูกนำมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์โดยเริ่มต้นจากหน่วยงานภาครัฐ โดยกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้เสนอขอสิทธิพิเศษแก่ผลิตภัณฑ์และบริการนวัตกรรมที่อยู่ในบัญชีนวัตกรรมไทย เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถจัดซื้อจัดจ้างผลิตภัณฑ์และบริการเหล่านี้โดยวิธีกรณีพิเศษ และขออนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีกรณีพิเศษกับผู้ขายที่ปรากฏในบัญชีนวัตกรรมไทย นอกจากนั้น กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ยังได้ขอบรรจุหลักการของนโยบายดังกล่าวไว้ในร่างพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. .... เพื่อให้นโยบายดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ในระยะยาว

เมื่อวันที่ ๒๒ ก.ย.๕๘ ครม.มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เสนอดังนี้

๑) มอบหมายวิทยาศาสตร์ฯ โดย สวทช. เป็นหน่วยตรวจสอบคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์และบริการนวัตกรรมที่ขอขึ้นทะเบียนบัญชีนวัตกรรมไทย

๒) มอบหมายสำนักงบประมาณ เป็นหน่วยงานตรวจสอบราคาของผลิตภัณฑ์และบริการนวัตกรรมที่ผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติตามข้อ ๑ รวมทั้งจัดทำและประกาศบัญชีนวัตกรรมไทย

ในการนี้ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดย สวทช. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติผลงานนวัตกรรมที่ขอขึ้นทะเบียนบัญชีนวัตกรรมไทย เพื่อทำหน้าที่พิจารณาตรวจสอบผลงานนวัตกรรมที่ผ่านตามหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนที่บัญชีนวัตกรรมที่คณะกรรมการพัฒนาระบบนวัตกรรมของ

ประเทศให้ความเห็นชอบ ซึ่งจะมีการประชุมครั้งแรกในวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ โดยในเบื้องต้นจะนำเสนอผลงานนวัตกรรมที่มีการยื่นแบบคำขอและเอกสารสมบูรณ์จำนวน ๑๘ รายการ

(๔) ควรกำหนดขอบเขต ทิศทาง แผนงาน หรือหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการวิจัย เพื่อให้การวิจัยของกระทรวงเกิดผลสัมฤทธิ์ มีการนำไปใช้ได้จริง ไม่ซ้ำซ้อน และเกิดการต่อยอดในเชิงพาณิชย์ เนื่องจากปัจจุบันการวิจัยของกระทรวงครอบคลุมหลายเรื่อง เช่น พืชเศรษฐกิจ ยางพารา มันสำปะหลัง อ้อย เมล็ดพันธุ์ สัตว์เศรษฐกิจ อาหารสัตว์ สุขภาพ สมุนไพร เป็นต้น ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งกระทรวงที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการอยู่แล้ว

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

หน่วยงานด้านการวิจัยและพัฒนา ได้ดำเนินงานร่วมกันภายใต้ชื่อ "เครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.)" อันประกอบด้วย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) (สวก.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้จัดทำกรอบการวิจัยเพื่อการจัดสรรทุนวิจัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๒ แผนงาน ๒๘ กลุ่มเรื่อง ดังนี้

- แผนงานส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยที่มุ่งเป้าตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศ จำนวน ๒๕ กลุ่มเรื่อง เช่น พืชเศรษฐกิจ (ข้าว ยางพารา อ้อย ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์) พืชสวน/พืชไร่ (เช่น ข้าวโพด ไม้ผล พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ) เป็นต้น
- แผนงานการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยพื้นฐาน การวิจัยเชิงนโยบายและการประยุกต์ใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรม จำนวน ๓ กลุ่มเรื่อง ได้แก่ เทคโนโลยีอุตสาหกรรมด้านวัสดุนาโน ผลกระทบการใช้แร่ใยหินและศึกษาวัสดุทดแทน และงานวิจัยผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและบุคคลพิการ

สำหรับในภาพรวมของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้มีการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากขึ้น โดยพิจารณาตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า (Value chain) ทั้งระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อน เช่น

- ข้าว

ระดับต้นน้ำ : การวิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าวทนดินเปรี้ยวด้วยลำแสงอิเล็กตรอน โดยสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทน.) ร่วมกับศูนย์วิจัยข้าวฉะเชิงเทรา กรมการข้าว

ระดับกลางน้ำ : โครงการระบบลงทะเบียนเกษตรกรอิเล็กทรอนิกส์เพื่อสนับสนุนเกษตรกรไทย โดย สวทช. กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.)

ระดับปลายน้ำ : โครงการวัสดุอ้างอิงรับรองเพื่อตรวจปริมาณแคดเมียมในข้าว โดยสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ (มว.) ร่วมกับศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๕) กรมวิทยาศาสตร์บริการ ควรพัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการในภูมิภาคเพื่อรองรับการตรวจสอบคุณภาพสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) อย่างทั่วถึง เพื่อเป็นการยกระดับและสร้างมาตรฐานให้กับสินค้า OTOP ครอบคลุมในทุกจังหวัด

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมวิทยาศาสตร์บริการ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ มุ่งเน้นการนำองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากการวิจัยพัฒนา และผลการทดสอบจากห้องปฏิบัติการไปแก้ไขปัญหาและพัฒนากระบวนการผลิตสินค้า OTOP ให้มีคุณภาพและความปลอดภัยตามมาตรฐาน โดยการนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาสาเหตุและแก้ไขปัญหาเชิงลึกของสินค้า OTOP พัฒนากระบวนการผลิตและถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับผู้ประกอบการ ตลอดจนนำสินค้าที่ได้รับการพัฒนามาตรวจสอบเพื่อให้มั่นใจว่าสินค้านั้นผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ทำให้ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้ได้มาตรฐานมากขึ้น โดยบูรณาการกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ได้แก่ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน กรมพัฒนาชุมชน และกระทรวงสาธารณสุข

อีกทั้ง ยังได้ดำเนินการพัฒนาห้องปฏิบัติการทดสอบในภูมิภาค เนื่องจากห้องปฏิบัติการเป็นกลไกสำคัญที่ต้องทดสอบสินค้า และจากผลการทดสอบจะทำให้ทราบว่าสินค้าได้มาตรฐานหรือไม่ การที่จะให้บริการทดสอบอย่างทั่วถึงทุกภูมิภาคจำเป็นต้องใช้การสร้างเครือข่ายกับห้องปฏิบัติการในท้องถิ่น โดยดำเนินการพัฒนาห้องปฏิบัติการทดสอบในภูมิภาคจากข้อมูลที่กรมวิทยาศาสตร์บริการได้ทำการสำรวจมหาวิทยาลัยในท้องถิ่นที่มีความพร้อม และศักยภาพในการตรวจสินค้า OTOP และสามารถบริหารจัดการระบบคุณภาพห้องปฏิบัติการตามมาตรฐานสากล

ผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมฯ นำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากห้องปฏิบัติการสู่ชุมชนเพื่อแก้ปัญหาในเชิงลึกทำให้ผู้ประกอบการ OTOP สามารถพัฒนากระบวนการผลิตจนสินค้าผ่านมาตรฐานได้ เช่น มผช. อย. เป็นต้น อย่างต่อเนื่อง โดยผลักดันสินค้า OTOP ให้เข้าสู่กระบวนการขอรับรองมาตรฐาน ไม่น้อยกว่า ๒๕๐ ผลิตภัณฑ์ และมีผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี ไม่น้อยกว่า ๔,๕๐๐ ราย รวมถึงมีห้องปฏิบัติการที่ได้รับการพัฒนาไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ห้อง

สำหรับการลงพื้นที่ในปี ๒๕๕๘ กรมวิทยาศาสตร์บริการ ดำเนินการลงพื้นที่รวม ๔๗ จังหวัด ประกอบด้วยภาคเหนือ ๑๑ จังหวัด ภาคกลาง ๑๑ จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑๒ จังหวัด และภาคใต้ ๑๓ จังหวัด ทั้งนี้ การลงพื้นที่ให้ครอบคลุมทุกจังหวัดนั้น ต้องพิจารณาถึงศักยภาพในการตรวจสินค้า OTOP ของมหาวิทยาลัยในท้องถิ่น และควรพิจารณาถึงความสามารถในการบริหารจัดการระบบคุณภาพห้องปฏิบัติการตามมาตรฐานสากลด้วย ซึ่งกรมฯ มีแผนการดำเนินงานพิจารณาจังหวัดที่ยังไม่ได้ลงพื้นที่เป็นหลักสำคัญ เพื่อให้ครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศ

(๖) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ควรส่งเสริมการวิจัยเรื่องการปรับตัวให้เข้าสู่การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ เช่น การเกิดภัยธรรมชาติ การพัฒนาพันธุ์ข้าวให้ทนต่อสภาพแห้งแล้ง ความหลากหลายด้านชีวภาพ รวมทั้งการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับงานวิจัยพันธุ์ข้าวเพื่อให้เป็นสมบัติของประเทศ

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) มีงานวิจัยเพื่อรับมือกับปัญหาภาวะโลกร้อน เช่น การติดตามระบบนิเวศของปะการังฟอกขาว การพัฒนาพันธุ์ข้าวเพื่อการปรับตัวกับ

สภาวะภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง ได้แก่ การพัฒนาพันธุ์ข้าวทนแล้ง พันธุ์ข้าวทนน้ำท่วม การเพิ่มผลผลิตการปลูกมันสำปะหลังด้วยระบบน้ำหยดในปริมาณที่เหมาะสม เป็นต้น ซึ่ง สวทช. ได้ให้ความสำคัญในการวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์งานวิจัยของประเทศไทย การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) และโปรแกรมทรัพยากรชีวภาพ ภายใต้แผนกลยุทธ์การวิจัยและพัฒนา สวทช. ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙ นอกจากนี้ สำหรับพันธุ์พืชใหม่ที่พัฒนาขึ้นได้มีการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

(๗) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ควรนำข้อมูลดาวเทียมมาสนับสนุนการดำเนินงานของกรมฝนหลวงและการบินเกษตรในการจัดทำฝนเทียมเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งโดยวิธีสำรวจกลุ่มเมฆ และนำข้อมูลปัญหาภัยแล้งที่เกิดขึ้นในอดีตมาวิเคราะห์และพยากรณ์ รวมทั้งกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาเพื่อป้องกันและบรรเทาความเสียหายที่จะเกิดขึ้นให้ลดน้อยลง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ

สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ มีการดำเนินการตามประเด็นข้อสังเกตฯ ดังนี้

๑) นำข้อมูลปัญหาภัยแล้งที่เกิดขึ้นในอดีตมาวิเคราะห์และพยากรณ์ รวมทั้งกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาเพื่อป้องกันและบรรเทาความเสียหายที่จะเกิดขึ้นให้ลดน้อยลง

- สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (สทอภ.) มีการนำข้อมูลพื้นที่ภัยแล้งทางด้านกายภาพจากข้อมูลภาพดาวเทียม (ดัชนีความแตกต่างความชื้นจากดาวเทียม - NDWI) ย้อนหลัง ๑๐ ปี แบบรายเดือน มาวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงต่อการแล้งทางกายภาพ และให้บริการผ่านเว็บไซต์ http://drought.gistda.or.th เพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบนำไปประเมินและวางแผนสำหรับการบริหารจัดการ

- ทั้งนี้ ในช่วงขณะเกิดสถานการณ์ สทอภ. ดำเนินการติดตามและเชื่อมโยง (Integrate) ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อวิเคราะห์ เสนอทางเลือกสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตัดสินใจเลือกมาตรการแก้ไขปัญหาเพื่อป้องกันและบรรเทาความเสียหายที่จะเกิดขึ้นให้ลดน้อยลง ดังนี้

- วิเคราะห์และจัดทำข้อมูลสถานการณ์ภัยแล้งจากข้อมูลดาวเทียม โดยคำนวณจากดัชนีความแตกต่างของพืชพรรณ (NDVI) และดัชนีความแตกต่างความชื้นจากดาวเทียม (NDWI) ราย ๗ วัน เพื่อประเมินพื้นที่ที่มีความแห้งแล้ง
- วิเคราะห์สถานการณ์น้ำผิวดิน และติดตามสถานการณ์การกระจายตัวของฝนแบบรายชั่วโมงและวัน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการบริหารจัดการน้ำ
- ติดตามและวิเคราะห์การเพาะปลูกพืชเกษตรในช่วงสถานการณ์ภัยแล้ง เพื่อประเมินพื้นที่เสี่ยงต่อการได้รับความเสียหาย รวมถึงการช่วยเหลือเยียวยาอย่างถูกต้องและเป็นธรรม

๒) ควรพิจารณาใช้ประโยชน์จากดาวเทียมเป็นเครื่องมือตรวจสอบการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เช่นเดียวกับการตรวจสอบพื้นที่ทำการเกษตรที่มีการรายงานผลเป็นรายสัปดาห์ โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- สทอภ. ดำเนินการร่วมกับจังหวัดตากในการพัฒนา Solution ติดตามการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ โดยเป็นการนำชั้นข้อมูลป่าไม้จากจังหวัดตาก ซ้อนทับกับข้อมูลจากดาวเทียมไทยโชต และตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ พร้อมระบบปักหมุดและระบบรายงานผล เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนและการตรวจสอบภาคสนาม

- สทอภ. พัฒนาระบบสนับสนุนการป้องกันการบุกรุกป่าไม้ เพื่อใช้ในการตรวจสอบการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่า โดยใช้ข้อมูลภาพถ่ายจากดาวเทียมที่เป็นปัจจุบัน ภาพถ่ายทางอากาศ และขอบเขตป่าไม้ เพื่อให้หน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องตรวจสอบและดำเนินการต่อไป

๓) ควรใช้ข้อมูลดาวเทียมเป็นเครื่องมือช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของกรมฝนหลวงและกรมการบินเกษตรในการจัดทำฝนเทียมเพื่อการแก้ไขปัญหาภัยแล้งโดยวิธีสำรวจกลุ่มเมฆ

ติดตามสถานการณ์การกระจายตัวของฝนแบบรายชั่วโมงและวัน และให้บริการบนเว็บไซต์ http://drought๒๕๕๘.gistda.or.th ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปประกอบการวางแผนการทำฝนเทียมได้

(๘) สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) ควรทำการวิเคราะห์ พยากรณ์แนวโน้ม และกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาฝนตกล่าช้าไม่ตรงตามฤดูกาล โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขทั้งปัญหาน้ำท่วมและน้ำแล้ง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร

สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร ดำเนินงานโครงการต่างๆ โดยเน้นการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้แนวทางการดำเนินงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดการสนับสนุนการทำงานซึ่งกันและกัน และนำไปสู่การใช้ประโยชน์ในผลงานร่วมกัน ตัวอย่างโครงการสำคัญ เช่น

๑) โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและบำรุงรักษาสถานีโทรมาตร: สถานีโทรมาตรเป็นผลงานวิจัยที่ สสนก. ได้พัฒนามา และได้ร่วมกับกรมชลประทาน และ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์โทรมาตรตรวจวัดสภาพอากาศในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ และให้บริการข้อมูลจากระบบโทรมาตรดังกล่าวผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทางเว็บไซต์ www.thaiweather.net พร้อมทั้งพัฒนาระบบส่งข้อความแจ้งเหตุเตือนภัยเมื่อตรวจพบข้อมูลที่มีแนวโน้มจะก่อให้เกิดภัยจากปริมาณฝนที่ตกหนัก รวมทั้งเตือนภัยปริมาณน้ำในเขื่อน และพายุ เพื่อแจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมชลประทาน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมทรัพยากรธรณี ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้เตรียมพร้อมรับสถานการณ์ได้ทันที

๒) โครงการพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ เป็นโครงการที่มีการพัฒนาต่อยอดงานวิจัยและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการบริหารจัดการน้ำ พร้อมทั้งสนับสนุนการวิเคราะห์สถานการณ์น้ำและระบบพยากรณ์เพื่อการเตือนภัย โดยได้รับความร่วมมือจาก ภาครัฐบาล และหน่วยงานต่าง ๆ ๑๓ หน่วยงาน เช่น กรมชลประทาน การไฟฟ้า กรมอุตุนิยมวิทยา กรมเจ้าท่า กรุงเทพมหานครฯ เป็นต้น และความร่วมมืองานวิจัยด้านน้ำในระดับนานาชาติ เช่น Stichting Deltares, DHI, The NOAA National Geophysical Data Center (NGDC), AGT International ใช้ประโยชน์จากคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติเพิ่มมากขึ้น สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ วางแผนการการจัดการภัยพิบัติให้มี

ความแม่นยำ และเตรียมรับกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พร้อมทั้งต่อยอดการพัฒนางานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้

(๙) องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ อาคารรูปลูกเต๋าซึ่งใช้จัดนิทรรศการพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ มีความทรุดโทรม ขาดการบำรุงรักษา ควรปรับเปลี่ยน หมุนเวียน และเพิ่มเติมเรื่องราวของนิทรรศการ ให้สอดคล้องตามความสนใจของสังคม และแสดงผลงานที่โดดเด่น (Masterpiece) เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนและเยาวชนมีความสนใจ รวมทั้งส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีค่าใช้จ่ายน้อยกว่า

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) มีนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ (อาคารลูกเต๋า) เปิดให้บริการมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ จนถึงปี ๒๕๕๘ เปิดให้บริการมาแล้วประมาณ ๑๕ ปี นิทรรศการมีความเก่าแก่ทรุดโทรมไปตามกาลเวลา นิทรรศการบางส่วนมีความล้าสมัยไม่สื่อการเรียนรู้ องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) มีความพยายามปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้นิทรรศการที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์เป็นสื่อการที่เรียนรู้ที่คุ้มค่าเหมาะสำหรับเด็ก เยาวชน นักเรียนนักศึกษาและประชาชนทุกคนที่จะมาหาความรู้ด้วยความเพลิดเพลิน และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีความสุข และเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์วิกฤตต่าง ๆ ของโลก (Global Challenges) ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างรู้เท่าทัน

นิทรรศการที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์จะมีการแบ่งพื้นที่การจัดแสดงเป็น ๒ ส่วนหลักๆ คือ พื้นที่จัดแสดงนิทรรศการถาวร ประมาณร้อยละ ๙๐ ของพื้นที่ทั้งหมด ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ ๑๐ จะเป็นพื้นที่จัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว

๑) นิทรรศการถาวรเป็นนิทรรศการที่จัดแสดงได้นาน มีการลงทุนสร้างค่อนข้างสูง การเปลี่ยนใหม่หรือแทนที่ไม่สามารถทำได้บ่อยๆ แต่ก็ใช่ว่าจะอยู่ได้นานตลอดไปโดยไม่ปรับปรุงอะไรเลย ที่ผ่านมา อพ. จะดำเนินการใน ๓ ลักษณะ คือ

ลักษณะที่หนึ่ง

การซ่อมบำรุงชิ้นงานและอุปกรณ์ประกอบอย่างสม่ำเสมอ จัดเตรียมอะไหล่ อุปกรณ์ที่สึกหรอ ชำรุด ไว้พร้อมเปลี่ยน มีระบบซ่อมบำรุงเชิงป้องกัน (Preventive maintenance) เป็นรายสัปดาห์/รายเดือน/ราย ๒ - ๓ เดือน ปัจจุบันได้รับงบประมาณในการซ่อมบำรุงฯ ประมาณปีละ ๔๐๐,๐๐๐ บาท

ลักษณะที่สอง

การปรับแต่ง ปรับปรุง เปลี่ยนชิ้นงาน เพิ่มเติมชิ้นงานเป็นครั้งคราว เพื่อให้สื่อความรู้ได้ดียิ่งขึ้น จัดหาโดยซื้อชิ้นงานนิทรรศการสำเร็จรูปจากต่างประเทศราคาชิ้นละประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และโดยการพัฒนาขึ้นเองเป็นชิ้นงานทดแทนหรือสำรองชิ้นละประมาณ ๓๐,๐๐๐ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ลักษณะที่สาม

ชุดนิทรรศการที่ควรเปลี่ยนเนื้อหาใหม่มาทดแทนเรื่องเดิม โดยมีช่วงเวลาประมาณ ๕ - ๑๐ ปี เพื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายทันสมัยยิ่งขึ้น ส่วนใหญ่เป็นชุดนิทรรศการที่แสดงหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์จะจัดแสดงอย่างต่อเนื่อง และ อพ. ได้ดำเนินการจัดสร้างทดแทนเป็นส่วน ๆ ไป เช่นปี ๒๕๕๕

ได้รับการจัดสรรงบประมาณสร้างนิทรรศการระบบอัตโนมัติและวิทยาการหุ่นยนต์ ปี ๒๕๕๖ ได้รับการจัดสรรงบประมาณสร้างนิทรรศการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate change) ปี ๒๕๕๗ ได้รับการจัดสรรงบประมาณปรับปรุงนิทรรศการวิทยาศาสตร์แสนสนุก (Fun Science) ในปี ๒๕๕๘ ได้รับการจัดสรรงบประมาณสร้างนิทรรศการวิทยาศาสตร์นาโนและนาโนเทคโนโลยี (Nanoscience & Nanotechnology) และในปี ๒๕๕๙ ได้รับการจัดสรรงบประมาณสร้างนิทรรศการวิถีสู่เกษตรแห่งความสุข (The Choice to Happy Farm) ซึ่งในส่วนนี้จะใช้งบประมาณจัดสร้างเฉลี่ยประมาณ ๕๐,๐๐๐ - ๙๐,๐๐๐ บาทต่อตารางเมตร ส่วนวงเงินงบประมาณขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่ของนิทรรศการที่จะพัฒนามาทดแทน

๒) นิทรรศการชั่วคราวเป็นนิทรรศการที่จัดทำขึ้นตามความสนใจของสังคม หรือตามเหตุการณ์ที่เป็นประเด็นร้อนที่เกิดขึ้น โดยมุ่งอธิบายด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ประชาชนเข้าใจอย่างถูกต้อง ปีละ ๑-๒ ชุด เช่นที่ผ่านมา อพ. ได้พัฒนานิทรรศการชั่วคราวที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ เช่น ชุดนิทรรศการโรคร้ายในข่าว ชุดนิทรรศการสึนามิ ชุดนิทรรศการถีบ..เปลี่ยนเราเปลี่ยนโลก ชุดนิทรรศการคณิตศาสตร์ที่คุณสัมผัสได้ เป็นต้น ซึ่งใช้งบประมาณในการพัฒนาและจัดทำประมาณ ๑๐,๐๐๐ - ๔๐,๐๐๐ บาทต่อตารางเมตร

นิทรรศการชั่วคราวจะใช้เวลาในการจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ประมาณ ๒ - ๖ เดือน แล้วจะหมุนเวียนไปจัดแสดง ณ จัตุรัสวิทยาศาสตร์ และในศูนย์เรียนรู้เครือข่ายของ อพ. ในภูมิภาค เช่น ศูนย์วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด ศูนย์ธรรมชาติวิทยา ม.เชียงใหม่ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดสระแก้ว เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้นิทรรศการที่จัดสร้างขึ้นมีความคุ้มค่าและเป็นประโยชน์สูงสุดกับประชาชนทุกคน

๒.๑๘ กระทรวงศึกษาธิการ

(๑) ควรให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษา โดยเน้นการกำหนดหลักสูตรและการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนักเรียนทุกระดับชั้น รวมถึงการพัฒนาโรงเรียนจะต้องพัฒนาระบบการนิเทศก์ให้ศึกษานิเทศก์ติดตามดูแลแต่ละโรงเรียนเนื่องจากมีสภาพปัญหาที่แตกต่างกัน นอกจากนั้นควรเพิ่มความเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการอาชีวศึกษา เพื่อให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาสามารถมีอาชีพหรือมีงานรองรับในอนาคต

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษา โดยเน้นการกำหนดหลักสูตรและการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนักเรียนทุกระดับชั้น โดยมีการดำเนินการดังนี้

๑. ภาพรวมกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการ ได้แก่

๑.๑ การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน

๑.๑.๑ การปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่และช่วงวัย เน้นการเพิ่มพูนความรู้และเสริมสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบนับเป็นภารกิจสำคัญภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้ร่วมกับสถาบันวิจัยประเทศไทย หรือทีดีอาร์ไอ ทำการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ หลักสูตรต่างประเทศ แนวโน้มการจัดการศึกษาในอนาคต ตลอดจนรับฟัง

ความคิดเห็นใน ๔ ภูมิภาค เพื่อที่จะนำมากำหนดทิศทางหลักสูตร และยกร่างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับใหม่ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำคำชี้แจงเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างเวลาเรียนและการจัดการเรียนรู้ระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และจัดทำร่างกรอบทิศทางหลักสูตร โดยจากนั้นจะมีการรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม ก่อนที่จะนำหลักสูตรใหม่ไปทดลองนำร่องเป็นเวลาประมาณ ๑ ปี มีการประเมินผลตามวัตถุประสงค์ และนำมาปรับปรุงขั้นสุดท้ายก่อนนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) เพื่อพิจารณาและเสนอให้กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้จริง โดยคาดว่าจะประกาศใช้ได้ในช่วงกลางปี ๒๕๖๐

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมคณะอำนวยการปฏิรูปการศึกษา ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการผ่อนคลายหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้เสนอใน ๒ ประเด็น คือ

๑) การผ่อนคลายจำนวนชั่วโมงที่สอนในแต่ละกลุ่มสาระ/แต่ละชั้นปี ควรให้สถานศึกษากำหนดจำนวนชั่วโมงเองตามสภาพปัญหาและบริบทของตน แต่ต้องมีจำนวนชั่วโมงรวมครบถ้วน และจำนวนวันที่จัดการเรียนการสอนครบ ๒๐๐ วันต่อปีการศึกษา และ

๒) การผ่อนคลายการวัดผลทุกตัวชี้วัด โดยให้นำตัวชี้วัดออกให้หมดไปไว้ในภาคผนวก ไม่บังคับใช้ และให้นำเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลผู้เรียน “ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัดและผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด” ออกไป ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพราะในโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น ครูไม่เพียงพอ หรือโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้ครบทุกตัวชี้วัดได้ ทั้งนี้ ที่ประชุมขอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำข้อสรุปและแนวทางดังกล่าวไปพิจารณาออกประกาศ เรื่อง การผ่อนคลายหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ให้มีผลใช้บังคับภายในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ รวมทั้งให้จัดเตรียมแนวทางการปฏิบัติไปสู่สถานศึกษา ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาต่อไป

๑.๑.๒ พัฒนาและขับเคลื่อนการจัดเรียนการสอนประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมืองในทุกระดับการศึกษา โดยมีการดำเนินการสำคัญ อาทิ จัดทำคู่มือการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง จัดอบรมวิทยากรแกนนำ ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ ครู และผู้รับผิดชอบประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง เพื่อเป็นวิทยากรขยายผลในระดับเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๑,๒๐๖ คน ขยายผลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้กับ ๒๒๕ เขตพื้นที่การศึกษา จัดอบรมเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยและบุญคุณพระมหากษัตริย์ร่วมกับศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ ๖ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร จัดกิจกรรม “สิงหาคม” เดือนแห่งการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ตามรอยพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จัดทำและคัดเลือกหนังสืออ่านนอกเวลา หนังสืออ่านเพิ่มเติมและพัฒนาเอกสารสื่อการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์และวิชาหน้าที่พลเมืองให้สถานศึกษาใช้ประกอบการสอน รวมทั้ง การติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง เป็นต้น

๑.๒ โครงการปฏิรูปการเรียนรู้สู่ผู้เรียน (Education Reform Lab & Coaching Lab)

๑.๒.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เริ่มดำเนินโครงการในเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ ด้วยมุ่งหวังให้เป็นการปฏิรูปการศึกษาในระดับปฏิบัติการ เพื่อยกระดับคุณภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะศตวรรษที่ ๒๑ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองไทยที่ดี และมีหลักฐานเชิงประจักษ์ของการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น มุ่งเน้นการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน ปรับการเรียน เปลี่ยนวิธีพัฒนาครู

ด้วยการสร้างระบบการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) มีมหาวิทยาลัยและมูลนิธิเข้าร่วมเป็นพี่เลี้ยง เน้นให้นำผลจากการปฏิบัติการสอนมาเรียนรู้ร่วมกัน หรือการติดตั้งระบบ AAR (After Action Review) มีผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นผู้นำทางวิชาการเอาใจใส่ดูแลการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างใกล้ชิด และนำข้อสังเกตที่พบจากห้องเรียนไปสู่การปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยมีผู้บริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนหลัก ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ มีโรงเรียนนำร่องร่วมดำเนินการ จำนวน ๓๐๐ โรงเรียน ใน ๒๐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตพื้นที่ละ ๑๕ โรงเรียน

๑.๒.๒ ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในเชิงกระบวนการ ได้แก่ การสร้างความเข้าใจในจุดเน้น การดำเนินงาน การวางแผนงาน ตั้งทีมงาน การศึกษาดูงาน การร่วมประชุมสัมมนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ AAR การประสานร่วมมือกับทีมโค้ชภายนอก เพื่อช่วยสร้างทีมโค้ชภายในเขตพื้นที่และโรงเรียน การนิเทศติดตาม โดยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและคณะทำงานของเขต ซึ่งพบว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ลดการสั่งการลง มีการกลั่นกรองงานหรือหลอมรวมงานก่อนให้โรงเรียนปฏิบัติ มีการบูรณาการงบประมาณ มีการปรับเปลี่ยนตารางสอนให้เอื้อต่อเป้าหมายการพัฒนานักเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารและครูตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูปและทบทวนการทำงาน มีการติดตั้งระบบ coaching/AAR ฯลฯ และจากการติดตามผลการดำเนินงานโครงการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการวางระบบสะท้อนผลหลังการสอน หรือ AAR สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่มีการสนับสนุนด้านวิชาการและการนิเทศให้โรงเรียนสามารถทำงานได้อย่างราบรื่น

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมคณะอำนวยการโครงการปฏิรูปการเรียนรู้สู่ผู้เรียนมีมติให้ดำเนินการ ดังนี้ ๑) ให้มีการดำเนินการต่อเนื่องในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะที่ ๑ จำนวน ๒๐ เขต โดยให้พัฒนาคุณภาพและคงคุณภาพของโรงเรียน จำนวน ๑๕ โรงเรียนไว้ให้ได้ และให้ขยายโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้นตามกำลังและความสามารถของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยเพิ่มโจทย์ของการเตรียมนักเรียนให้พร้อมเผชิญอนาคตด้านการเรียนรู้เพื่อการมีงานทำ มีความพร้อมและมีฝีมือในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับช่วงวัยของนักเรียน ๒) ให้ดำเนินการระยะที่ ๒ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๔๐ เขต โดยให้แต่ละเขตเลือกพัฒนาโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ยังไม่ดี เขตละอย่างน้อย ๑๕ โรงเรียน และ ๓) ให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยเตรียมการวิจัยถอดบทเรียนเพื่อใช้ประโยชน์ของข้อมูล/ข้อค้นพบที่ได้มาอย่างเป็นระบบจากเขตพื้นที่และโรงเรียนในโครงการ เพื่อนำไปใช้ในการขยายผลเข้าสู่ระบบ ให้มีผลกระทบในวงกว้างต่อการพัฒนาสมรรถนะใหม่ที่พึงประสงค์ของบุคลากรในโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมถึงระบบการผลิตครูและพัฒนาครูทั่วประเทศต่อไป

๑.๒.๓ ปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม นำค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการไปสู่การปฏิบัติ

๑) จัดทำแผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนนโยบายค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ผนวกค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ กำหนดจุดเน้นในแต่ละระดับชั้น และวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพผู้เรียน จัดทำแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ และตัวอย่างรายชื่อโรงเรียนที่ดำเนินกิจกรรมที่เสริมสร้างค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ อย่างเป็นรูปธรรม สามารถเป็นแบบอย่างกับโรงเรียนทั่วไปได้ของเขตพื้นที่การศึกษา

๒) จัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการให้กับเด็ก เยาวชนและประชาชน ได้แก่ จัดทำป้าย/โปสเตอร์ และติดตั้งเพื่อประชาสัมพันธ์ จำนวน ๒๕,๐๐๐ แห่ง จัดเวทีเสวนาในพื้นที่ จำนวน ๒,๔๑๓ แห่ง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๓๑๒,๑๕๔ คน จัดกิจกรรมค่ายเยาวชนคนรุ่นใหม่ใฝ่ค่านิยม จำนวน ๑๖ รุ่น มีเยาวชนเข้าร่วม จำนวน ๓,๗๙๔ คน จากเป้าหมาย ๓,๒๐๐ คน กิจกรรมประกวดด้านการพูด การร้องเพลง การเขียนเรียงความ และการผลิตคลิปวีดิโอ จัดกิจกรรมพัฒนาเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ ให้กับผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนโรงเรียนเอกชน รวม ๑๕,๘๗๕ คน ร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในการจัดทำภาพยนตร์สั้น "ไทยนิยม" จำนวน ๑๒ ตอน โดยฉายในโรงภาพยนตร์ให้ได้ชมฟรีทั่วประเทศ เป็นต้น

๓) จัดการเรียนการสอนธรรมศึกษาในสถานศึกษา ได้แก่ การประชุมผู้ปฏิบัติงานในระดับอำเภอ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการทั่วประเทศ ๔ ภาค เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมพระพุทธศาสนาในสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการรับสมัครเรียนธรรมศึกษาและการสอนธรรมศึกษาในสถานศึกษา พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในหลักสูตร "การบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ ๓ ระยะ มีผู้เข้ารับการอบรม รวมทั้งสิ้น ๑๓,๖๔๕ คน จัดหลักสูตรอบรมผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาโดยคุรุสภาเขตพื้นที่การศึกษา ขณะนี้มีผู้ผ่านการพัฒนาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๑,๐๐๐ คน ฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และลูกเสือ "ช่อสะอาด" มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น ๓๘๔ คน จากเป้าหมาย ๔๐๐ คน รวมทั้งจัดทำเกณฑ์การประเมินและแบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษารวมทั้งสิ้น ๓๒๕ แห่ง

๔) จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ผ่านทักษะการอ่านคำกลอน "ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ" สำหรับผู้เรียนประถมศึกษา และพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินโครงการ อาทิ โครงการรวมพลังสร้างความเป็นพลเมือง รณรงค์สร้างความรู้ ความเข้าใจ ระดมพลังจากทุกภาคส่วนของสังคมในการสร้างความเป็นพลเมือง โครงการจัดทำคู่มือการจัดการเรียนการสอนเชิงกระบวนการ เพื่อสร้างความเป็นพลเมือง โดยร่วมกับศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาวบ้านกาญจนาภิเษก โครงการเสริมสร้างสันติวัฒนธรรมในสถานศึกษา การสร้างความตระหนักในสังคมโดยใช้สื่อมวลชนผ่านรายการโทรทัศน์ และร่วมกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง โดยฝึกอบรมครู ผู้บริหารจากสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจและเกิดทักษะในการจัดการเรียนการสอนผ่านกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิด วิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติ

๑.๓ การปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชาติ

๑.๓.๑ ปรับลดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O-NET) ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชาติตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๕๑ โดยสถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้ารับการทดสอบระดับชาติ เพื่อให้กระทรวงศึกษาธิการสามารถใช้ผลการประเมินในการกำหนดนโยบายและวางแผนการศึกษาของประเทศ ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ กระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดวิชาในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน

(Ordinary National Educational Test : O-NET) โดยปรับลดการสอบจาก ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ เหลือ ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ยังคงใช้การทดสอบกลาง ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับอีก ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา วิชาศิลปะ และวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ให้โรงเรียนเป็นผู้ออกข้อสอบและจัดสอบเอง โดยจะมีผลครอบคลุมการสอบโอเน็ตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นประมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

๑.๓.๒ ยกเลิกการสอบประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา (Local Assessment System : LAS) ในระดับชั้น ป.๒ ป.๔ - ๕ ม.๑ - ๒ และ ม.๔ - ๕ และพัฒนาระบบการประเมินผลระหว่างเรียน (Formative Assessment) โดยพัฒนาคลังข้อสอบมาตรฐาน (Item Banks) พัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอบออนไลน์ (Online Testing System) พัฒนาศักยภาพครูในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลในชั้นเรียน และจัดทำเอกสารส่งเสริมและพัฒนาการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน

๑.๔ การปรับลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ (Moderate Class More Knowledge)

๑.๔.๑ การปรับลดเวลาเรียนเป็นการสร้างระบบการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนให้ดีขึ้น กระทรวงศึกษาธิการ จึงมีนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ให้ผู้เรียนได้เรียน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภายในเวลา ๑๔.๐๐ น. และให้ทำกิจกรรมสร้างสรรค์นอกห้องเรียน เพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้ทุกด้านในรูปแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งจะเริ่มดำเนินการในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ ในโรงเรียนนำร่องที่มีความพร้อมและสมัครใจ ร้อยละ ๑๐ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และให้ครอบคลุมทุกสภาพพื้นที่ทั้งในเมืองและนอกเมือง โดยขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ระหว่างกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้มีความชัดเจน ซึ่งมี ๔ เรื่องหลักที่จะต้องดำเนินการ ประกอบด้วย ๑) หลักสูตร ๒) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ๓) การวัดและประเมินผล และ ๔) การทบทวนหลังการปฏิบัติ

๑.๔.๒ การลดภาระครูและนักเรียน เพื่อลดภาระการทำงานของครูและนักเรียนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวปฏิบัติในการลดภาระครูและนักเรียน ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เพื่อครูได้มีเวลาในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น โดยได้จัดระเบียบโครงการความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในส่วนที่ไม่ใช่กิจกรรมการเรียนการสอนและจัดทำแนวทางการดำเนินงานในการจัดโครงการ/กิจกรรมของโรงเรียนกับหน่วยงานภายนอก ซึ่งโครงการ/กิจกรรมที่เพิ่มภาระงานของครูและส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนให้นำเสนอที่ประชุมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาก่อนดำเนินการ

๑.๔.๓ การปรับขนาดห้องเรียน การส่งเสริมการเรียนรู้ในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมและได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างทั่วถึงในขณะเรียน เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีนโยบายในการปรับขนาดห้องเรียนในระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษาเป็น ๓๐ คนต่อห้องเรียน และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายเป็น ๔๐ คนต่อห้องเรียน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้สำรวจข้อมูลพื้นฐานเพื่อการวางแผนปรับขนาดห้องเรียน ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ และกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อปรับขนาดห้องเรียนให้เหมาะสมและใกล้เคียงกันมากขึ้น โดยกำหนดกรอบการดำเนินการในระยะเวลา ๕ ปี

๑.๕ การเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการอาชีวศึกษา

เพื่อให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาสามารถมีอาชีพหรือมีงานรองรับในอนาคต เพื่อส่งเสริมการอาชีวศึกษา และเร่งผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการพัฒนาประเทศ โดยการจัดทำโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ มีแนวทางการจัดการศึกษา ๒ รูปแบบ ได้แก่

รูปแบบที่ ๑ รับสมัครผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เพื่อเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเรียนสายสามัญควบคู่กับการเรียนอาชีวะตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

รูปแบบที่ ๒ รับสมัครผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เพื่อเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยลงทะเบียนเรียนรายวิชา เตรียมวิชาชีพกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ก่อน จากนั้นเรียนวิชาชีพในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ แบบทวิภาคี

ทั้งนี้ เมื่อจบการศึกษาจะได้รับ ๒ วุฒิการศึกษา และ ๒ ประสบการณ์การเรียน ในระบบนี้ผู้เรียนสามารถอยู่ในระบบทวิภาคี คือ มีเวลาฝึกประสบการณ์ในอาชีพตั้งแต่ ๑ ปี ขึ้นไป เน้นให้เด็กมีรายได้ระหว่างเรียน เมื่อจบแล้วมีงานทำ โดยร่วมกับสถานประกอบการ ผลการรับสมัคร ขณะนี้มีนักเรียนสังกัด สพฐ. กศน. อปท. และนักเรียนในโครงการพระราชดำริในถิ่นทุรกันดารเข้าร่วมโครงการ รวมทั้งสิ้น ๓๓,๕๖๔ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘) ซึ่ง กศน. ได้คัดเลือกจังหวัดนำร่องจากพื้นที่ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ และอยู่ในแนวการพัฒนาด้านโลจิสติกส์ หรือจังหวัดที่มียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ของประเทศจำนวน ๒๓ จังหวัด โดยมีสถานศึกษานำร่อง ๒๕ แห่ง

๒. หน่วยงานในสังกัดได้รายงานผลการดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มีผลการดำเนินการ ดังนี้

๒.๑.๑ ได้จัดทำโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายการปฏิรูปการศึกษา โดยมีโครงการศึกษาการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติเพื่อการปฏิรูปการศึกษา โครงการติดตามประเมินการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาเพื่อการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไข กฎหมายการศึกษาให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา การศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษา รวมถึงการส่งเสริมความรู้ให้แก่บุคลากรทางการศึกษาในทุกระดับและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๒ ได้ดำเนินการศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยวัฒนธรรมและภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม โดยมีผลการดำเนินงานคือ รายงานการส่งเสริมความเป็นพลเมืองโดยผ่านทักษะการอ่านคำกลอน “ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ” สำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ครูจำนวน ๙๔ คน ๗๙ โรง ๗๓ จังหวัด จะได้ขยายผลสู่โรงเรียนเครือข่ายต่อไป พร้อมทั้งติดตามประเมินผลสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการในด้านความสามารถในการอ่านออก เขียนได้ ความรู้ความเข้าใจในเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทยของผู้เรียน ประสิทธิผลของสถานศึกษาและบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการ ภูมิภาคละ ๒ โรงเรียน และโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร

๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษาโดยได้จัดทำยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับคนไทยทุกคน เพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ เพราะทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าของชาติที่เกิดจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เข้ามา

มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ และลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง จะทำให้บรรลุเป้าหมายคุณภาพ คือ ผู้เรียนมีสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของเด็กไทยในศตวรรษที่ ๒๑ และขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อสร้างคนในชาติให้มีค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ ครอบคลุมและสอดคล้องกับลักษณะอันพึงประสงค์ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม โดยมียุทธศาสตร์ในการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๓ ด้าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ด้านที่ ๑ การปฏิรูปการเรียนการสอน เช่น ปฏิรูปหลักสูตร ตำรา หนังสือเรียน โดยการปรับหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ.๒๕๔๖ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ปรับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๕๑ ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หลักสูตรการศึกษาทางเลือก การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ได้เต็มเวลาเต็มหลักสูตร การปฏิรูปสื่อเทคโนโลยี นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษา ส่งเสริมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง จัดทำคลังข้อสอบกลางที่มีคุณภาพและมาตรฐาน และนำผลการทดสอบไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน การปฏิรูปการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โดยพัฒนาระบบการนิเทศกำกับติดตามเป็นแบบแอพพลิเคชั่นศึกษานิเทศก์ (Supervision Application) ปรับบทบาทศึกษานิเทศก์ให้เป็นผู้นิเทศอย่างแท้จริง

ยุทธศาสตร์ด้านที่ ๒ ปฏิรูปการพัฒนาวิชาชีพ เช่น การปฏิรูประบบการผลิตและการสรรหา ปรับระบบการผลิตครูทั้งปริมาณและคุณภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา สรรหาให้ได้คนเก่ง คนดี มาเป็นครู การปฏิรูประบบการพัฒนาครู เน้นการทำแผนพัฒนาครู กำหนดและประเมินสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครู และพัฒนาครูโดยระบบ Action Learning ในสถานที่ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งวัดและประเมินผลการพัฒนาครู การปฏิรูประบบค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน และเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ซึ่งพัฒนาระบบค่าตอบแทนที่จูงใจให้คนเก่ง คนดี มาเป็นครู พัฒนาระบบการยกย่องเชิดชูเกียรติครูให้สมกับวิชาชีพชั้นสูง ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตครูให้สูงขึ้น การปฏิรูประบบความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ปรับระบบการประเมินความก้าวหน้าทางวิชาชีพให้เชื่อมโยงกับสมรรถนะการสอนและผลงานการสอนของครู

ยุทธศาสตร์ด้านที่ ๓ ปฏิรูประบบการบริหารจัดการ เช่น การปฏิรูปวัฒนธรรมใหม่ของสถานศึกษา เน้นการส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community = PLC) สร้างระบบความรับผิดชอบระหว่างครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ปกครอง สนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา สร้างภาวะผู้นำให้ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครู และผู้บริหารสถานศึกษา การปฏิรูประบบการวางแผน โดยเริ่มจากการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง และกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน การปฏิรูประบบงบประมาณ เน้นกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา สำรวจความเหลื่อมล้ำในการอุดหนุนเงินรายบุคคลกับโรงเรียน สพฐ. ขนาดต่างๆ และความเหลื่อมล้ำระหว่างโรงเรียน การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจหน้าที่ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การปฏิรูประบบการกำกับติดตาม และประเมินผล เพิ่มประสิทธิภาพการกำกับติดตามและประเมินผลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การปฏิรูปโอกาสและคุณภาพการศึกษา เร่งพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม และเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำแผนขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ระยะเร่งด่วนตามนโยบายเร่งด่วนของคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาการศึกษา

(ปีการศึกษา ๒๕๕๘) เด็กจบ ป.๑ ต้องอ่านออกเขียนได้ และต้องมีการประเมินผลที่เป็นรูปธรรม การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเสริมทักษะอาชีพเด็กชั้น ม.๑ - ม.๖ ต้องเลือกเรียนวิชาเสริมเป็นสาขาวิชาชีพเพื่อการวางแผนอาชีพในอนาคต อีกทั้งยังเน้นด้านการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) การจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) เพื่อสร้างโอกาสทางการเรียนการสอนให้ได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลิตคุณครูที่มีความเข้มข้น อาทิ คุรุทายาท ที่มีความสามารถตอบรับการสอนของเด็กได้อย่างแท้จริง

๒.๓ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้จัดให้มีการดำเนินการเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ดังนี้

๒.๓.๑ โครงการส่งเสริมการปฏิรูปอาชีวศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนด้วยคุณภาพและมาตรฐานให้มีสมรรถนะและความพร้อมเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน

๑) การสร้างและพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา

(๑.๑) การพัฒนาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

(๑.๑.๑) สร้างหลักสูตรสาขาวิชาใหม่ ๙ สาขาวิชา และพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยร่วมกับสถานประกอบการและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียนให้สามารถเลือกศึกษาในด้านวิชาชีพได้ตามความถนัด ความสนใจและโอกาส สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สังคมและชุมชนทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ทำให้สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น

(๑.๑.๒) การพัฒนาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช ๒๕๕๗ (เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๘) ๒๐ สาขาวิชา เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

๒.๓.๒ การพัฒนามาตรฐานการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะให้ได้คุณภาพตามความต้องการของงานอาชีพ

๑) จัดทำมาตรฐานรายวิชาในหลักสูตรทุกประเภทวิชา จัดทำแผนการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ และพัฒนาเทคนิควิธีการสอน (Teaching Metrology) เพื่อให้ครูผู้สอนได้รับรายละเอียดที่ชัดเจนของรายวิชาและนำไปเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนการสอนที่ครบถ้วนและถูกต้อง สามารถจัดทำแผนการเรียนการสอนฐานสมรรถนะตามมาตรฐานของรายวิชา (Course Specifications) และพัฒนาความสามารถทางด้านทักษะและเทคนิควิธีการสอน โดยใช้กลวิธีต่างๆและสามารถถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ให้กับผู้เรียนได้ดี

๒) ตรวจคุณภาพหนังสือเรียนฟรี เพื่อให้นักเรียนและสถานศึกษาได้ใช้หนังสือเรียนที่มีคุณภาพตรงตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖

๓) พัฒนาระเบียบการจัดการอาชีวศึกษา เพื่อสถานศึกษาในสังกัด สอศ. มีกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

๔) โครงการ TF-ITEES TVET Multi-Discipline Specialist Programme ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงโครงการฯ ระหว่าง สอศ. Temasek Foundation และ ITEES ประเทศสิงคโปร์ เพื่อให้ครู

และบุคลากรทางการศึกษาได้รับความรู้ด้านเทคนิคและวิธีการจัดการสอนในรูปแบบของ ITE Model ซึ่งมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล มีผลสัมฤทธิ์

๒.๓.๓ จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ (เพิ่มเติม) เพื่อการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ โดยกำหนดนโยบายทิศทางการดำเนินงานคุณวุฒิวิชาชีพสาขาใหม่ วิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพและจัดทำมาตรฐานวิชาชีพ จำนวน ๒๐ สาขา โดยมีสถาบันคุณวุฒิวิชาชาชีพร่วมกับสถานประกอบการและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๔ พัฒนาการประเมินมาตรฐานวิชาชีพเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน โดยส่งเสริมสนับสนุนศูนย์ประเมินสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาในการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ (โอนจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์ประเมินสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษา)

๑) พัฒนาระบบประกันคุณภาพการอาชีวศึกษา เพื่อยกระดับมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการประเมินมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก

๒.๓.๕ โครงการพัฒนาระบบนิเทศ

๑) พัฒนาศักยภาพของศึกษานิเทศก์ด้านการนิเทศการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา แนะนำ ครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

๒) พัฒนาศักยภาพของศึกษานิเทศก์ บุคลากรทางการศึกษาและเจ้าหน้าที่ สังกัดหน่วยศึกษานิเทศก์ และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษา จำนวน ๗๐ คน สถานศึกษานำร่อง ๕ แห่ง ให้สามารถใช้อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางในการนิเทศออนไลน์

๒.๓.๖ โครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑) จัดทำระบบประมวลผลข้อมูลนักเรียนสังกัดสำนักงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่เข้าร่วมโครงการร่วมกัน ซึ่งระบบประมวลผลนี้จะทำให้แต่ละหน่วยงานได้รับข้อมูลที่ตรงกัน ได้รับข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน และสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการจัดสรรงบประมาณโครงการฯ ได้

๒) กำหนดแนวทางการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อจัดการเรียนการสอนร่วมกันกับหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการ

๒.๓.๗ โครงการการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการเป็นฐาน Project-based Learning และการประเมินผลโดยใช้ portfolio งบประมาณจำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยการพัฒนาครูผู้สอนเกี่ยวกับกระบวนการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน จัดทำแฟ้มสะสมผลงาน เอกสารคู่มือและแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-Portfolio) และพัฒนาการประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานแก่ครูผู้สอนในสถานศึกษานำสู่การปฏิบัติ

๒.๔ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ดำเนินการจัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบายในการส่งเสริมให้เครือข่ายอุดมศึกษาให้มีส่วนช่วยในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบ โดยเน้นให้เครือข่ายอุดมศึกษาทั้ง ๙ เครือข่าย เป็นแกนนำในการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือและยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศ โดยให้มีผลสู่ผู้เรียนและสถานศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเรื่องคุณภาพการศึกษา

อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว ภายใต้การเชื่อมโยงกลไกต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันอย่างเป็นระบบ ซึ่ง ๙ เครือข่าย ประกอบด้วย

๑. ภาคเหนือตอนบน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นแม่ข่าย
๒. ภาคเหนือตอนล่าง มีมหาวิทยาลัยนเรศวรเป็นแม่ข่าย
๓. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นแม่ข่าย
๔. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเป็นแม่ข่าย
๕. ภาคกลางตอนบน มีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นแม่ข่าย
๖. ภาคกลางตอนล่าง มีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีเป็นแม่ข่าย
๗. ภาคตะวันออก มีมหาวิทยาลัยบูรพาเป็นแม่ข่าย
๘. ภาคใต้ตอนบน มีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นแม่ข่าย
๙. ภาคใต้ตอนล่าง มีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นแม่ข่าย

ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าวจะมีลักษณะที่เป็นการกำหนดนโยบายความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รวมถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่จะต้องกำหนดเป้าหมาย แผนงาน กิจกรรม กรอบระยะเวลาในการทำงาน และงบประมาณต่อไป

(๒) ควรปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อรองรับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เช่น จัดการเรียนการสอนแบบ ๒ ภาษา รวมทั้งให้มีการเรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณี และภาษาท้องถิ่นของประเทศเพื่อนบ้าน โดยเริ่มกำหนดไว้ในหลักสูตรจากการศึกษาภาคบังคับ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ มีการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อรองรับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เช่น จัดการเรียนการสอนแบบ ๒ ภาษา รวมทั้งให้มีการเรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณี และภาษาท้องถิ่นของประเทศเพื่อนบ้าน

๑. ภาพรวมกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการ ได้แก่

๑.๑ เตรียมความพร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งมีการดำเนินงานสำคัญดังนี้

๑.๑.๑ จัดทำแผนยุทธศาสตร์อาเซียนด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๒) เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการได้ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานและจัดกิจกรรมด้านอาเซียนอย่างบูรณาการ ตามนโยบายของรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนแนวทางการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และการดำเนินการภายหลังปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ ในการ “เสริมสร้างความเข้าใจ ใฝ่รู้ภาษา มุ่งพัฒนาสัมพันธ์ รู้เท่าทันเทคโนโลยี สานสามัคคีอาเซียน” โดยแผนยุทธศาสตร์ฯ ฉบับนี้ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ให้ “คนไทยมีศักยภาพพร้อมอยู่ในประชาคมอาเซียนอย่างมีคุณภาพ” พร้อมกำหนด เป้าหมาย กลยุทธ์ มาตรการ และหน่วยงานรับผิดชอบ นอกจากนี้ ยังได้กำหนดมาตรการเร่งด่วนเพื่อดำเนินการให้แล้วเสร็จในปี ๒๕๕๘ ด้วย ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดพิมพ์แผนยุทธศาสตร์อาเซียนด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับ

ดังกล่าวเป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษ จำนวน ๕๐,๐๐๐ เล่ม เผยแพร่ไปยังสถานศึกษาและหน่วยงานทั่วประเทศแล้ว

๑.๑.๒ จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมอาเซียนศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑ - ๑๓ เพื่อประสานงานการขับเคลื่อนยุทธ์ศาสตร์การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการสู่ประชาคมอาเซียนในพื้นที่ เป็นแหล่งข้อมูลเพื่อส่งเสริมการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนในระดับกลุ่มจังหวัด ในด้านการพัฒนาความพร้อมของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมต้นแบบ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คัดเลือกและรวบรวมนวัตกรรม การทดสอบทักษะภาษา รวมทั้งการตรวจติดตามผลการดำเนินงาน โดยดำเนินกิจกรรมดังนี้

๑) อบรมพัฒนาผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตรแกนกลางอาเซียน หรือ ASEAN Curriculum Sourcebook ไปสู่การปฏิบัติ จำนวนศูนย์ละ ๑๕๐ คน รวม ๑,๙๕๐ คน ซึ่งหลักสูตรนี้ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนให้เผยแพร่ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วอาเซียนแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เพื่อเป็นแม่บทให้กับ “ครู” ทั่วอาเซียนในการให้การศึกษาเกี่ยวกับอาเซียนแก่เยาวชนในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจากผลการสำรวจพบว่า ครูที่รับผิดชอบการสอนอาเซียนศึกษามีอุปสรรคในการนำหลักสูตรดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ

๒) รวบรวมข้อมูลองค์ความรู้ด้านอาเซียนศึกษา เพื่อให้ศูนย์อาเซียนศึกษาภาค ๑ - ๑๓ เป็น Resource Center ให้กับสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จะดำเนินการรวบรวมข้อมูล องค์ความรู้ด้านอาชีวะ ทั้งในระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อให้การผลิตอัตรากำลังสอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงานของประชาคมอาเซียน ซึ่งคณะกรรมการฯ ประจำศูนย์จะเป็นผู้ออกแบบนวัตกรรมและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมตามบริบทพื้นที่

๓) รวบรวมผลงานนวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียนจากสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์อาเซียนศึกษาภาค ๑ - ๑๓ ซึ่งระยะเวลาการดำเนินงานรวบรวมนวัตกรรมของแต่ละศูนย์ฯ จะดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม ๒๕๕๘

๑.๒ พัฒนาทักษะการเรียนการสอนด้านภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน ผ่านโครงการและกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

๑.๒.๑ จัดโครงการ “การศึกษาไทย ก้าวไกลสู่อาเซียน” สัญจร ๔ ภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร โดยได้ดำเนินการ ดังนี้ ครั้งที่ ๑ พิธีเปิดโครงการ และรอบภาคกลางและกรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๘๐๐ คน ครั้งที่ ๒ รอบภาคเหนือ ระหว่างวันที่ ๕ - ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๕๐ คน ครั้งที่ ๓ รอบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๔๐๐ คน ครั้งที่ ๔ รอบภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ - ๑ มีนาคม ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๕๐ คน ทั้งนี้ มีพิธีปิดโครงการ และมอบรางวัลให้ผู้ชนะเลิศในกิจกรรมภายใต้โครงการฯ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘ โดยในการแข่งขันรอบชิงชนะเลิศมีผู้แทนระดับภูมิภาคเข้าประกวดและแข่งขันรอบชิงชนะเลิศ โดยเป็นผู้แทนจากภาคกลางและกรุงเทพมหานคร ๙๐ คน ภาคเหนือ ๙๐ คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๙๒ คน และภาคใต้ ๙๔ คน รวม ๓๖๖ คน

๑.๒.๒ จัดโครงการ "สพฐ. ก้าวไกล นำการศึกษาไทยสู่อาเซียน" เพื่อขับเคลื่อนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานภายหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ ครู และบุคลากรทางการศึกษา เข้าร่วมโครงการ รวม ๑๕๐ คน

๑.๒.๓ พัฒนาครูวิทยากรแกนนำการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์เป็นภาษาอังกฤษ เพื่อเตรียมความพร้อมการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ English Bilingual Education (EBE) ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือกับมูลนิธิเทมาเส็ก พัฒนาครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มที่ ๑ จำนวน ๒๕ คน ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

๑.๒.๔ จัดการแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษในที่ชุมชนระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ ประจำปี ๒๕๕๘ ร่วมมือกับสมาคมการพูดภาษาอังกฤษ (ประเทศไทย) หรือ ESU Thailand และ บริติช เคานซิล เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ดำเนินการแข่งขันรอบรองชนะเลิศ ในหัวข้อ "To be Ignorant of the Past is to Remain a Child" มีเยาวชนที่เข้าร่วมแข่งขันอายุ ๑๖ ปีขึ้นไป และไม่เกิน ๒๐ ปี จำนวน ๙๓ คน สำหรับรอบชิงชนะเลิศดำเนินการแข่งขันในวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๘ ในหัวข้อ "Culture is not a Luxury, But a Necessity" โดยมีผู้เข้าแข่งขัน จำนวน ๑๒ คน ทั้งนี้ ผู้ชนะเลิศการแข่งขันในระดับชาติ จำนวน ๑ คน (ระดับมัธยมศึกษาหรือระดับอุดมศึกษา) จะได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้แทนประเทศไทยเข้าร่วมแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษในที่ชุมชนระดับนานาชาติ (International Public Speaking Competition : IPSC) ณ กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘

๑.๒.๕ อบรมภาษาเพื่อนบ้าน (พม่า บาฮาซา และเวียดนาม) เชิงปฏิบัติการสำหรับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเอกชน จัดฝึกอบรม ๓ หลักสูตร ๔ รุ่น รวม ๒๘๔ คน ดังนี้

๑) หลักสูตรที่ ๑ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการภาษาพม่าเพื่อการสื่อสาร จำนวน ๓๐ ชั่วโมง ให้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเอกชน ผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๗๒ คน

๒) หลักสูตรที่ ๒ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการภาษาบาฮาซาเพื่อการสื่อสารให้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเอกชน ผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๗๒ คน

๓) หลักสูตรที่ ๓ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร จำนวน ๓๐ ชั่วโมง ให้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเอกชน ผู้เข้าร่วมอบรม ๒ รุ่น จำนวน ๑๔๐ คน

๑.๒.๖ เข้าร่วมโครงการ ASEAN International Mobility for Students (AIMS) Programme เพื่อแลกเปลี่ยนสองทางในประเทศสมาชิกอาเซียนและขยายครอบคลุมถึงการแลกเปลี่ยนกับประเทศญี่ปุ่นในฐานะอาเซียน+๓ การแลกเปลี่ยนภายใต้โครงการ AIMS กำหนดให้มีการถ่ายโอนหน่วยกิตระหว่างกันอย่างน้อย ๙ หน่วยกิต ประเทศสมาชิกอาเซียนที่เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไทย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ บรูไนดารุสซาลาม และประเทศในกลุ่มอาเซียน+๓ คือ ญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยไทยที่เป็นสมาชิกโครงการ AIMS มีจำนวน ๗ แห่ง ในปี ๒๕๕๘ ได้สนับสนุนนักศึกษาไทยเข้าร่วมโครงการ ณ ประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไนดารุสซาลาม และเวียดนาม จำนวน ๖๙ คน

๑.๒.๗ จัดโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไทยกับต่างประเทศภายใต้กรอบ University Mobility in Asia and the Pacific (UMAP) เพื่อส่งเสริมนักศึกษาไทยไปศึกษาในต่างประเทศระยะสั้น เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคภายใต้ข้อตกลงความร่วมมือระดับรัฐบาลหรือระดับสถาบันอุดมศึกษาเจ้าบ้าน (Home University) และสถาบันอุดมศึกษาเจ้าภาพ (Host University) กำหนดให้ถ่ายโอนหน่วยกิตอย่างน้อย ๖ หน่วยกิต กลับมายังสถาบันอุดมศึกษาต้น

สังกัด โดยเปิดให้แลกเปลี่ยนได้กับทุกประเทศในโลก ยกเว้นกลุ่มประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป และกลุ่มประเทศในอาเซียน ในปี ๒๕๕๘ สนับสนุนนักศึกษาให้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๖ คน

๑.๒.๘ จัดโครงการทดสอบทักษะการใช้ภาษาอาเซียนเพื่อการสื่อสาร สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑ - ๑๓ เพื่อให้เป็นการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา มีเวทีในการทดสอบทักษะความสามารถ ทักษะด้านการใช้ภาษาอาเซียนเพื่อการสื่อสาร และพัฒนาระดับคุณภาพการใช้ภาษาอาเซียนเพื่อการสื่อสารของนักเรียน นักศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการใช้ภาษาอาเซียนเพื่อการสื่อสารอย่างเป็นระบบ โดยแบ่งระดับการทดสอบภาษา ดังนี้ ระดับประถมศึกษา ๑ - ๒ ภาษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ๒ - ๓ ภาษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ๒ - ๓ ภาษา และระดับอุดมศึกษา ๓ - ๔ ภาษา สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑ - ๑๓ ได้ดำเนินการสำรวจการจัดการเรียนการสอนด้านภาษาต่างประเทศจากหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ และประชุมหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อร่วมกันคัดเลือกภาษาที่จะใช้ในการทดสอบเพิ่มจากภาษาพื้นฐานที่กำหนดไว้ คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้เหมาะสมกับบริบทในพื้นที่ โดยมีกลุ่มเป้าหมายผู้สนใจเข้าร่วมทดสอบ รวม ๓,๒๐๐ คน

๑.๒.๙ จัดการประชุมสัมมนา เรื่อง "นวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ ๒๑" เพื่อให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้เข้าใจแนวทางการสอนแนวใหม่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ความคิดเห็นด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ มีครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับอุดมศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ รวม ๒๐๐ คน

๑.๒.๑๐ พัฒนา กศน. เข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมุ่งเน้นในการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาหลักสูตรตามมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อพัฒนาสมรรถนะกำลังคนสายอาชีพ ตลอดจนเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ ภายใต้ภารกิจ ดังนี้ จัดทำคู่มือกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและคู่มืออบรมครู จัดกิจกรรมการศึกษาอาเซียนในศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา จำนวน ๑๙ แห่ง และจัดทำหลักสูตรอาเซียน จำนวน ๓๒ หลักสูตร รวมทั้งจัดประชุมชี้แจงบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมอาเซียนในห้องสมุด ๑ ครั้ง เพื่อให้บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมอาเซียนในห้องสมุดประชาชน นอกจากนี้ ยังผลิตรายการวิทยุเพื่อการศึกษาเสริมความรู้เรื่องอาเซียน ๒๐๗ รายการ รวมทั้งเผยแพร่สื่อผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน กศน.จัดอบรมภาษาอาเซียนผ่านระบบการศึกษาทางไกล เตรียมจัดศูนย์การเรียนในประเทศอาเซียน จำนวน ๔ แห่ง เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้เรื่องอาเซียน

๑.๒.๑๑ จัดโครงการค่ายเยาวชนไทย - สิงคโปร์ เพื่อเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียน ได้พบปะและร่วมทำกิจกรรมด้านวิชาการ นันทนาการ และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ในการเสริมสร้างมิตรภาพและความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศ โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วย ครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่ของไทย จำนวน ๑๓๐ คน ครู และนักเรียนของสิงคโปร์ จำนวน ๑๑๔ คน

๑.๒.๑๒ จัดกิจกรรมเฉลิมฉลองการเป็นประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๕๘ จัดขึ้นภายใต้หัวข้อ "ASEAN Community Beyond ๒๐๑๕ : Youth Engagement for Sustainability" ระหว่างวันที่ ๕ - ๖ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นการดำเนินการในลักษณะต่อยอดองค์ความรู้จากโครงการการศึกษาไทยก้าวไกลสู่อาเซียน (ดำเนินการเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ - มีนาคม ๒๕๕๘) โดยเน้นด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม และทักษะภาษาอังกฤษ จำนวน ๒ กิจกรรม ได้แก่ ๑) Excellent Innovation for Learning และ ๒) English Proficiency for Learning รวมทั้งการจัดนิทรรศการเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทการศึกษาในประชาคมอาเซียนและยุคหลังปี ๒๕๕๘ โดยกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการประกอบด้วย

ครู นักเรียน นักศึกษาจากสถานศึกษาทุกสังกัดทั่วประเทศ ที่ผ่านการคัดเลือกเป็นผู้แทนระดับภูมิภาคจากโครงการการศึกษาไทยก้าวไกลสู่อาเซียน จำนวน ๒๗๐ คน

๑.๒.๑๓ จัดงานนำเสนอโครงงานวิทยาศาสตร์ของนักเรียนในกลุ่มประเทศอาเซียน (MWITS Science Fair ๒๐๑๕) ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘ มีนักเรียนเข้าร่วมนำเสนอโครงงานวิทยาศาสตร์ ทั้งจากโรงเรียนในประเทศและต่างประเทศ จำนวน ๔๑๙ คน ได้แก่ นักเรียนจากโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย โรงเรียนในโครงการห้องเรียนวิทยาศาสตร์ของโครงการ วมว. และโรงเรียนวิทยาศาสตร์ในกลุ่มประเทศอาเซียน รวมทั้งนักเรียนจากประเทศออสเตรเลีย สาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐเกาหลี ญี่ปุ่น ที่เป็นเครือข่ายกับโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

๒. หน่วยงานในสังกัดได้รายงานผลการดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการจัดทำโครงการโรงเรียนประชาคมอาเซียนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน มีการดำเนินการดังนี้

๒.๑.๑ ดำเนินการจัดทำหลักสูตรเฉพาะของเศรษฐกิจพิเศษชายแดน โดยใช้หลักสูตรแกนกลางของ สพฐ. ประมาณ ๗๐% และนำมาบูรณาการเป็นหลักสูตรเฉพาะในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนตามรูปแบบบริบทแต่ละท้องถิ่นนั้น ๆ อีกประมาณ ๓๐% ซึ่งทำให้ครอบคลุมในทุกมิติ ในเรื่องอาชีพ สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม การค้า การเมือง การบริการ การท่องเที่ยวและการกีฬา การลงทุนและอุตสาหกรรม พื้นที่บริการโลจิสติกส์ขนส่งสินค้า การสร้างงาน และแรงงานต่างด้าว และให้เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องพหุภาษา พหุวัฒนธรรม ฯลฯ

๒.๑.๒ ดำเนินการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้กับโรงเรียนในโครงการ จำนวน ๔๖ โรงเรียน จำนวน ๑๐ จังหวัด

๒.๑.๓ ดำเนินการติดตามผลการทดลองใช้หลักสูตร วิจัย ปรับปรุง รายงานผล

๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้จัดให้มีการดำเนินการโครงการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนี้

๒.๒.๑ พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาภาคภาษาอังกฤษ สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษ ๑๔๗ แห่ง โดยการ

๑) จ้างเหมาบริการครูต่างชาติ

๒) พัฒนา ปรับปรุง สื่อ คู่มือ แผนการสอนเป็นภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งหลักสูตรคู่ขนานกับประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศในภูมิภาคอื่น

๓) พัฒนาผู้เรียน ครู ด้านภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศ

๔) พัฒนาศูนย์อาชีวศึกษาอาเซียนเพื่อทำหน้าที่เป็นคลังความรู้ด้านอาเซียน ด้านอาชีวศึกษาและวิชาชีพของประเทศสมาชิกอาเซียน ข้อมูลมาตรฐานอาชีพ กฎหมายระเบียบที่ควรรู้เกี่ยวกับอาเซียน ตลอดจนเป็นฐานข้อมูลในการเชื่อมโยงเครือข่ายประเทศสมาชิกอาเซียน

๒.๓ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในฐานะเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับ และส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการเรียนการสอนและการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เพื่อสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในระดับประเทศและระดับสากล รวมทั้งให้เกิดความสมดุลระหว่างวิชาการและวิชาชีพ (ในระดับปริญญาตรี) การทำวิจัยและการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ (ในระดับบัณฑิตศึกษา) โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา ได้กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานต่าง ๆ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับสากล โดย

ดำเนินการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้ทันสมัยและเหมาะกับสถานการณ์ของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน ดังนี้

๒.๓.๑ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีได้แบ่งกลุ่มหลักสูตรเป็น ๒ กลุ่ม คือ สายวิชาการ และสายวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ซึ่งหลักสูตรทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น มีการปรับลดจำนวนหน่วยกิตของหมวดวิชาเฉพาะ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการจัดการศึกษา

๒.๓.๒ กำหนดสัดส่วนหน่วยกิตวิชาทฤษฎีกับปฏิบัติให้มีความใกล้เคียงกัน เพื่อเน้นให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติ ควบคู่กับการเพิ่มพูนองค์ความรู้ในเชิงวิชาการ ซึ่งจะสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น

๒.๓.๓ กำหนดให้มีการฝึกงานในสถานประกอบการ หรือจัดสหกิจศึกษา โดยเฉพาะหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น จะเป็นการส่งเสริมและเชื่อมต่อให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถและทักษะด้านปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขานั้นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ซึ่งจะเป็นตัวเลือกให้สถานประกอบการในการจ้างงานต่อไป

๒.๓.๔ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มีการกำกับมาตรฐานอาจารย์ โดยกำหนดคุณวุฒิอาจารย์ประจำที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ในหลักสูตรให้มีความชัดเจนมากขึ้น โดยใช้คุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์และผลงานวิจัยเป็นเงื่อนไขหลัก เนื่องจากอาจารย์เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพ

๒.๓.๕ กำหนดความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับอาจารย์ที่เข้าใหม่ รวมทั้งเพิ่มมาตรการกำกับดูแลการคัดลอกผลงานหรือการจ้างทำผลงานของบัณฑิต และการควบคุมมาตรฐานหลักสูตร

๒.๓.๖ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ดำเนินการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ให้ผลิตบัณฑิตมีคุณภาพโดยมุ่งเน้นพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย ๕ ด้าน ได้แก่

๑) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม
๒) ด้านความรู้
๓) ด้านทักษะทางปัญญา
๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๓.๗ มีการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการผลิตบัณฑิตในสาขา/สาขาวิชานั้นๆ เพื่อเป็นหลักประกันว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ในสาขา/สาขาวิชาเดียวกัน จะมีผลการเรียนรู้ไม่น้อยกว่าที่กำหนด

๒.๓.๘ ได้ดำเนินโครงการความร่วมมือกับต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ตลอดจนแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ เพื่อพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้สามารถเทียบเคียงได้ในระดับสากล

ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๗ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตั้งแต่ระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน ซึ่งระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร จะเป็นการประกันกระบวนการจัดการเรียนการสอนในระดับหลักสูตรของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ได้คุณภาพและมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานต่อสาธารณชนต่อไป

(๓) ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและสัมมนาของหน่วยงานด้านการศึกษาในแต่ละปีมีจำนวนมาก ควรมีการกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพให้ชัดเจน เพื่อที่จะนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และหากผลสัมฤทธิ์ของงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขหรือยกเลิกหลักสูตรนั้น ๆ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุด

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบและรูปแบบการพัฒนาครูทั้งระบบ และมีการบูรณาการ แผนงาน/โครงการที่มีลักษณะการดำเนินงานที่มีเป้าหมายเดียวกัน และวิธีการทำงานที่คล้ายกันเพื่อเป็นการลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีหน่วยงานในสังกัดได้รายงานผลการดำเนินการ ดังนี้

๑. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๑.๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับจัดสรรงบดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม วงเงิน ๒.๕๕๗๐ ล้านบาท เพื่อพัฒนาข้าราชการให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม คุณภาพชีวิต รวมทั้งมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ตลอดจนการพัฒนาสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน เพื่อสร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพการงาน (Career Path) ของข้าราชการต่อไป โดยมีแผนการดำเนินงานจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม ๙ หลักสูตร เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรในด้านต่าง ๆ ที่สนองพันธกิจของสำนักงานฯ ในด้านการพัฒนานโยบายและแผนการศึกษา การวิจัยการศึกษาการติดตามประเมินผลการศึกษา การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ การพัฒนากฎหมายการศึกษา งานด้านต่างประเทศ โดยค่าใช้จ่ายขึ้นอยู่กับหลักสูตรที่ลงทะเบียน ซึ่งส่วนใหญ่จัดโดยหน่วยงานภาครัฐ อาทิ หลักสูตรของสำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ ทั้งนี้ ข้าราชการต้องผ่านการอบรมตามเกณฑ์ของหลักสูตรนั้นทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

๑.๒ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบการผลิตและพัฒนาครูในคณะกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำร่างยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาครูเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่ในระหว่างนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาครู มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาการพัฒนาครูทั้งระบบเนื่องจากเห็นว่า ในขณะนี้ระบบการพัฒนาครูของประเทศยังไม่มีหน่วยงานหรือเจ้าภาพหลักที่จะทำหน้าที่ดูแล กำกับติดตาม วางระบบและวางแผนการพัฒนาในภาพรวม การพัฒนาครูมีหลายหน่วยงานจัดอบรม ขาดระบบฐานข้อมูลของครู ขาดการวางแผนร่วมกัน ทำให้การพัฒนาไม่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ขาดกลไกการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาครู การพัฒนาครูยังขาดการวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครู ทำให้กระบวนการพัฒนาไม่ตอบสนองต่อความต้องการของครู หลักสูตรการพัฒนาครูยังไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงของห้องเรียน วิธีการพัฒนาครูยังใช้รูปแบบเดิมๆ ไม่มีนวัตกรรมใหม่ซึ่งไม่ตรงกับความต้องการของครู การพัฒนาครูของแต่ละหน่วยงานขาดระบบการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น คณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาครู จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบและรูปแบบการพัฒนาครู โดยมี ๓ มาตรการ คือ

๑) วางระบบการพัฒนาครูประจำการ เพื่อพัฒนาศักยภาพครูสู่ความเป็นเลิศในด้านการจัดการเรียนการสอน การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน การออกแบบและผลิตสื่อ เอกสารประกอบการสอน ฯลฯ มีแนวดำเนินการ ดังนี้

๑.๑) จัดให้มีกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาครูที่มีมาตรฐานและเอกภาพ

๑.๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาครูสู่การปฏิบัติ

๑.๓) กระจายอำนาจด้านการบริหารจัดการฝึกอบรมครูไปยังสถานศึกษาหรือในระดับพื้นที่การศึกษา เพื่อให้การพัฒนาครูตรงกับความต้องการของครู

๑.๔) เร่งรัดให้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาและกองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

๑.๕) สร้างกลไก และเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

๑.๖) เร่งสร้างกลไกส่งเสริมสนับสนุนให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมให้เห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและเข้ามามีส่วนร่วม

๑.๗) จัดให้มีระบบติดตามและประเมินผลการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง

๒) กำหนดรูปแบบกิจกรรมการพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มสมรรถนะและความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีแนวดำเนินการ ดังนี้

๒.๑) จัดให้มีระบบ "คูปองการศึกษา" ให้ครูทุกคนใช้คูปองเพื่อพัฒนาตนเองตามความสนใจ โดยกำหนดจำนวนชั่วโมงการพัฒนาครูด้วยตนเองในแต่ละปี

๒.๒) จัดให้มีการสนับสนุนปัจจัยให้ครูสร้างสื่อการเรียนการสอนหรือใช้ศักยภาพที่อบรมมาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

๒.๓) กำหนดแนวทางการพัฒนาครู โดยยึดภาระงาน มาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งปัญหาและความต้องการของครูและสถานศึกษาเป็นกรอบในการพัฒนา

๒.๔) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาและฝึกอบรมจาก “เหมารวม” เป็นแบบ “หลากหลาย” เน้นการกระจายสู่พื้นที่ (Area-based Training) วิธีการพัฒนาครูไม่ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนของครู

๒.๕) จัดให้มีรูปแบบและวิธีการพัฒนาครูที่หลากหลายและมีคุณภาพ เพื่อให้ครูสามารถเลือกรูปแบบและวิธีการฝึกอบรมได้ตามความต้องการ

๒.๖) ทุกหลักสูตรการพัฒนาครูควรเน้นให้ครูเกิดความตระหนัก และมีจิตสำนึกในหน้าที่ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ

๒.๗) กระบวนการพัฒนาครูเน้นการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ทางวิชาชีพที่ทันต่อความก้าวหน้าและวิทยาการ เน้นให้ครูมีความรู้ความสามารถในด้านเนื้อหา และทักษะการจัดการเรียนรู้ให้ตรงกับภาระงานที่รับผิดชอบ

๒.๘) ให้สถานศึกษาจัดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาครูประจำการ เน้นให้ครูทุกคนมีแผนพัฒนาตนเอง มีการประเมินผลแผนในแต่ละปี และนำผลการพัฒนาครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนมาใช้เป็นเกณฑ์ในการให้รางวัลผลตอบแทนแก่ครู

๒.๙) ปรับระบบการพัฒนาครูวิชาชีพ (ครูอาชีวศึกษา) โดยพัฒนาและฝึกประสบการณ์ ในสถานประกอบการ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนรูปแบบการพัฒนาครูและเครือข่ายการพัฒนาครูไปสู่ครูมืออาชีพ มีแนวดำเนินการ ดังนี้

๓.๑) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการตั้งศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ของครูในระดับจังหวัดและระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๓.๒) จัดตั้งคลังสมองครูแห่งชาติ เป็นศูนย์รวมประสบการณ์และผลงานของครูดี ครูเก่ง ครูเชี่ยวชาญ ครูภูมิปัญญาไทย

๓.๓) ค้นหารูปแบบการพัฒนาครูที่ดีจากครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ ครูผู้มีแบบอย่างที่ดีด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำแบบอย่างที่ดีมาทดลอง ปรับปรุงแก้ไข จัดทำเป็นคู่มือเพื่อนำไปเผยแพร่ขยายผลและสร้างครูแกนนำทั่วประเทศ

๓.๔) หน่วยงานรับผิดชอบการพัฒนาครูร่วมกับครูทั้งสายสามัญและสายอาชีพที่ผ่านการอบรมพัฒนาในรูปแบบต่างๆ ดำเนินการพัฒนางานวิจัยหรือสร้างนวัตกรรมการสอนรูปแบบใหม่ เพื่อปรับวิธีการจัดการเรียนการสอน สร้างนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบต่างๆ

๓.๕) วางระบบสนับสนุนการเข้าสู่การเป็นครูมืออาชีพ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ (Master Teacher) โดยส่งเสริมให้ครูมีโอกาสได้รับการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยสร้างแรงจูงใจ ให้รางวัล ค่าตอบแทน การยอมรับจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ และเชื่อมโยงกับการเลื่อนวิทยฐานะ การต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

๓.๖) สถาบันอุดมศึกษา ร่วมส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ ในการพัฒนาครู เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาครูให้มีทักษะความสามารถด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล โดยจัดหาพี่เลี้ยง ที่ปรึกษาทางวิชาการที่เข้มแข็งคอยเยี่ยมเยือนนิเทศช่วยเหลือครู ให้คำแนะนำครู

๓.๗) สนับสนุนองค์กรวิชาชีพเอกชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาครูในประเด็นที่เป็นจุดเน้นหรือความชำนาญการเฉพาะของแต่ละหน่วยงาน โดยรัฐจะต้องมีกลไกในการกำกับดูแลมาตรฐานการดำเนินงาน เพื่อให้การรับรองคุณภาพหรือระงับ

การดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำโครงการที่สอดรับกับยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาครู เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ คือ แผนงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาครูสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย ๒ โครงการย่อยคือ

๑. โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาครูสู่การปฏิบัติ

๒. โครงการติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาครูสู่การปฏิบัติ

๒. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เมื่อมีการพัฒนาบุคลากรดังกล่าวจึงทำให้ภาพรวมในการใช้งบประมาณมีจำนวนมาก ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สพฐ. ได้มีการบูรณาการ แผนงาน/โครงการ ที่มีลักษณะการดำเนินงานที่มีเป้าหมายเดียวกัน และวิธีการทำงานที่คล้ายกันเพื่อเป็นการลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน พร้อมทั้งได้ดำเนินการกำหนดตัวชี้วัดทั้งปริมาณและคุณภาพให้ชัดเจนเพื่อก่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดความคุ้มค่าคุ้มทุน และเกิดประโยชน์สูงสุด

(๔) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีแนวทางในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นระบบที่ชัดเจน โดยร่วมมือกับมหาวิทยาลัยสร้างครูที่มีจิตสำนึกความรับผิดชอบ ให้ความสนใจกับลูกศิษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน ควรให้ความสำคัญในเรื่องอัตราเงินเดือนครูเพื่อจูงใจให้ผู้ที่มีศักยภาพสูง รักอาชีพครูมาเป็นครูเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผลการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาก่อนเข้าสู่ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา พัฒนาตามหลักสูตรที่ ก.ค.ศ. กำหนดเงื่อนไขก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

๑.๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ผ่านการพัฒนาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน ๓,๑๒๖ คน

๑.๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ผ่านการพัฒนาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน ๑,๕๙๕ คน

๒. การพัฒนาครูตามสมรรถนะ สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามบริบทของผู้เรียนและขนาดที่หลากหลายของโรงเรียน และความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

- โครงการนำร่องคูปองพัฒนาครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ จำนวน ๗,๐๐๐ คน โดยทำความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน ๔๖ แห่ง

๓. การพัฒนาครูด้วยระบบ e - Training (UTQ online) ได้มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและข้าราชการพลเรือน ให้สอดคล้องกับความต้องการ โดยวิธีการพัฒนาผ่านระบบเครือข่าย Internet (www.utqplus.com) ซึ่งพัฒนาหลักสูตรโดยสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เป็นการพัฒนาให้ครอบคลุมองค์ความรู้ ทักษะจำเป็นที่ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ เน้นการพัฒนาโดยการเรียนรู้ด้วย

ตนเอง (Self - Learning) ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ในทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime)

๔. จัดทุนศึกษาต่อ พัฒนาครูดี ครูเก่ง Master teacher ศึกษาอบรมในสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ปฐมวัย สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา และขยายโอกาส

๔.๑ ข้าราชการครูได้รับทุนศึกษาต่อระดับปริญญาโทในชั้นปีที่ ๑ (ทุนใหม่) จำนวน ๔๖ คน และชั้นปีที่ ๒ (ทุนต่อเนื่อง) จำนวน ๔๔ คน

๔.๒ ข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำทักษะ องค์ความรู้ จากการศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทำให้คุณภาพของผู้เรียนผู้สอนดีขึ้น

๔.๓ ข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะความรู้จากการเรียนเฉพาะด้านในระดับที่สูงขึ้น และนำมาถ่ายทอดสู่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีทักษะความรู้เฉพาะด้านมากยิ่งขึ้น

๕. ยกย่องเชิดชูเกียรติ

๕.๑ ตามรอยเกียรติยศครูผู้มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณครู

๕.๑.๑ กำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ การดำเนินการคัดเลือกโดยคัดเลือกครู ๔ ภูมิภาคทุกปี และคัดเลือกให้เหลือภาคละ ๑ คน จำนวนทั้งสิ้น ๔ คน รับรางวัลระดับประเทศ ได้แก่ เงินสดสามแสนบาท เสมาทองคำ ๑ ชุด โล่รางวัล และเกียรติบัตร และรับรางวัลระดับเขตพื้นที่ จำนวน ๗๒ คน ได้แก่ โล่รางวัล เกียรติบัตร

๕.๑.๒ ผู้ที่ได้รับรางวัลระดับประเทศ จะประกาศโครงการต่อสาธารณชนและประชาสัมพันธ์ เช่น ประชาสัมพันธ์ทางสื่อหนังสือพิมพ์รายวัน จัดทำหนังสือ “ยอดครูผู้มีอุดมการณ์” จัดทำวิดิทัศน์เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

๕.๑.๓ ประกาศและมอบรางวัล วันที่ ๑๖ มกราคม ของทุกปี (วันครู)

๕.๒ รางวัลครูเจ้าฟ้ากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ (โครงการพระเมตตาสมเด็จย่า)

๕.๒.๑ จำนวนครูที่ได้รับคัดเลือกให้รับรางวัลทั้งระดับเขตพื้นที่ และระดับ สพฐ. จำนวนทั้งสิ้น ๓๔ คน และระดับโรงเรียน

๕.๒.๒ ครูได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีขวัญและกำลังใจที่จะพัฒนาตนเองและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕.๒.๓ เป็นการขยายเมล็ดพันธุ์แห่งความดีให้เพิ่มขึ้นแก่โรงเรียน ชุมชน และสังคม เพื่อเป็นแบบอย่างของสังคมในการสร้างความดี

๕.๒.๔ นักเรียนบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาอย่างเต็มตามศักยภาพ

๕.๓ ครูดีในดวงใจ

๕.๓.๑ ครูได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ จำนวน ๒๒๖ คน มีขวัญและกำลังใจที่จะพัฒนาตนเองและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕.๓.๒ เป็นการขยายเมล็ดพันธุ์แห่งความดีให้เพิ่มขึ้น แก่โรงเรียน ชุมชน และสังคม เพื่อเป็นแบบอย่างของสังคมในการสร้างความดี

๕.๓.๓ นักเรียนบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาอย่างเต็มตามศักยภาพ

(๕) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรให้ความสำคัญกับครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการบรรจุครูจากคนในพื้นที่ให้ครบตามกรอบอัตรากำลัง เร่งรัดเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาความไม่สงบเกี่ยวกับค่าตอบแทนที่มีความล่าช้าและไม่เป็นระบบ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจและลดปัญหาครูขอย้ายออกจากพื้นที่ ทั้งนี้ ในการเรียนการสอนควรใช้ภาษาไทยเป็นหลัก และเน้นการเรียนร่วมกันของเด็กไทยพุทธและไทยมุสลิมเพื่อสร้างความผูกพันและความสามัคคี

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการเยียวยาเจ้าหน้าที่ในสังกัดซึ่งได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยบำเหน็จความชอบสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์

๑. บำเหน็จความชอบที่เป็นตัวเงิน

๑.๑ สำนักนายกรัฐมนตรี มอบเงินช่วยเหลือ ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๑.๒ สพฐ. มอบเงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต ๑๐,๐๐๐ บาท กรณีบาดเจ็บ ๕,๐๐๐ บาท

๑.๓ การจัดพิธีพระราชทานเพลิงศพ พิธีพระราชทานเพลิงศพ ๓๐,๐๐๐ บาท

๒. บำเหน็จความชอบที่มิใช่เป็นเงิน

ดำเนินการบรรจุทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับผลกระทบที่เสียชีวิต หรือบาดเจ็บทุพพลภาพให้บรรจุเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในเขตพัฒนาพิเศษ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๑,๓๐๓ โรงเรียน

๒) ส่งเสริมการพัฒนาการเรียนรู้ระบบสอบภาษาไทย-มาลายู จำนวน ๑๓๗ โรง

(๖) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรจัดกลุ่มและวางระบบการศึกษาในระดับอาชีวะให้มีความชัดเจนและมุ่งเน้นการผลิตนักศึกษาตามความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งร่วมมือกับศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และประสานกับโรงเรียนปอเนาะเพื่อนำเด็กและเยาวชนเข้าสู่การศึกษาในระดับสามัญเพื่อฝึกฝีมืออาชีพ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้จัดให้มีการดำเนินการ ดังนี้

๑. โครงการความร่วมมือผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาตอบสนองภาคการผลิตและบริการในสาขาที่เป็นความต้องการของประเทศ งบประมาณ จำนวน ๓๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชนในการผลิตและพัฒนากำลังคนตอบสนองภาคการผลิตและบริการให้ตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาประเทศโดย

๑.๑ จัดตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (กรอ.อศ.) กลุ่มอาชีพต่างๆเพื่อกำหนดกรอบแนวทางการขับเคลื่อนด้านการอาชีวศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ กรอ.อศ.

๑.๒ พัฒนากลุ่มอาชีพตามความต้องการกำลังคนในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ จำนวน ๒๖ กลุ่มอาชีพ โดยดำเนินการดังนี้ การวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนในกลุ่มอาชีพ (Demand Side) ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลการผลิตกำลังคนในกลุ่มอาชีพ (Supply Side) ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

๒. โครงการยกระดับคุณภาพการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี งบประมาณจำนวน ๒๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล และผลิตกำลังคนให้มีความเป็นสากลและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดย

๒.๑ เพิ่มปริมาณผู้เรียนระบบทวิภาคี โดยดำเนินการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจและสร้างแรงจูงใจผู้ปกครองและผู้เรียนพัฒนาเครือข่ายสถานประกอบการร่วมจัดทวิภาคี (ภาค/ส่วนกลาง) และเพิ่มปริมาณผู้เรียนระบบทวิภาคี (ระยะสั้น)

๒.๒ พัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยดำเนินการพัฒนาการจัดทำสารสนเทศอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (ความต้องการกำลังคน) พัฒนาคณะทำงานทวิภาคีเข้มแข็งในสถานศึกษา พัฒนาการนิเทศอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และพัฒนาฐานข้อมูลแผนฝึกอาชีพกลาง

๒.๓ ขับเคลื่อนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเข้มแข็งโดยภาคีเครือข่าย โดยดำเนินการพัฒนาหลักเกณฑ์ กฎระเบียบ เผยแพร่ และกำกับติดตามและประเมินผล พัฒนารูปแบบการผลิตกำลังคนระบบทวิภาคีสาขาเร่งด่วนรองรับประชาคมอาเซียน และขับเคลื่อนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเข้มแข็งโดยภาคีเครือข่าย

๓. โครงการพัฒนาการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

๓.๑ ฝึกอาชีพให้เยาวชนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จัดการสอนแบบคู่ขนาน (สอนอาชีพคู่กับเรียนศาสนา) ระดับ ปวช. ๔๐๐ คน ระดับ ปวส. ๖๐๐ คน

๓.๒ ฝึกอาชีพให้เยาวชนในสถานศึกษาปอเนาะ โดยจัดฝึกอาชีพหลักสูตรระยะสั้นให้กับนักเรียนในสถาบันศึกษาปอเนาะและจัดตั้งกลุ่มอาชีพจำนวน ๗๐ กลุ่ม

(๗) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ควรมีแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพมีมาตรฐาน สามารถแข่งขันได้ทัดเทียมหรือสูงกว่าต่างประเทศ โดยเปรียบเทียบกับการจัดการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียน รวมทั้งมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลกเพื่อให้ได้รับการจัดอันดับที่ดีขึ้น มีการรับนักศึกษาในจำนวนที่เหมาะสมตามความต้องการของตลาดแรงงาน กำหนดสิ่งที่เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง เพื่อให้สามารถดำเนินงานอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมายของแต่ละสถาบันโดยนำจุดแข็งของแต่ละแห่งมาช่วยเหลือหรือเอื้อประโยชน์กับประชาชนในพื้นที่

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ในฐานะเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับ และส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการเรียนการสอนและการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในระดับประเทศและระดับสากล รวมทั้งให้เกิดความสมดุลระหว่างวิชาการและวิชาชีพ (ในระดับปริญญาตรี) การทำ

วิจัยและการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ (ในระดับบัณฑิตศึกษา) โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา ได้กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานต่าง ๆ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับสากล โดยดำเนินการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้ทันสมัยและเหมาะกับสถานการณ์ของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน ดังนี้

๑. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีได้แบ่งกลุ่มหลักสูตรเป็น ๒ กลุ่ม คือ สายวิชาการและสายวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ซึ่งหลักสูตรทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น มีการปรับลดจำนวนหน่วยกิตของหมวดวิชาเฉพาะ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการจัดการศึกษา

๒. กำหนดสัดส่วนหน่วยกิตวิชาทฤษฎีกับปฏิบัติให้มีความใกล้เคียงกัน เพื่อเน้นให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติ ควบคู่กับการเพิ่มพูนองค์ความรู้ในเชิงวิชาการ ซึ่งจะสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น

๓. กำหนดให้มีการฝึกงานในสถานประกอบการ หรือจัดสหกิจศึกษา โดยเฉพาะหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น จะเป็นการส่งเสริมและเชื่อมต่อให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถและทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขานั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ซึ่งจะเป็นตัวเลือกให้สถานประกอบการในการจ้างงานต่อไป

๔. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มีการกำกับมาตรฐานอาจารย์ โดยกำหนดคุณวุฒิอาจารย์ประจำที่ทำหน้าที่ต่างๆ ในหลักสูตรให้มีความชัดเจนมากขึ้น โดยใช้คุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์และผลงานวิจัยเป็นเงื่อนไขหลัก เนื่องจากอาจารย์เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพ

๕. กำหนดความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับอาจารย์ที่เข้าใหม่ รวมทั้งเพิ่มมาตรการกำกับดูแลการคัดลอกผลงานหรือการจ้างทำผลงานของบัณฑิต และการควบคุมมาตรฐานหลักสูตร

๖. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ดำเนินการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ให้ผลิตบัณฑิตมีคุณภาพโดยมุ่งเน้นพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย ๕ ด้าน ได้แก่

๖.๑ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

๖.๒ ด้านความรู้

๖.๓ ด้านทักษะทางปัญญา

๖.๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๖.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๗. มีการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการผลิตบัณฑิตในสาขา/สาขาวิชานั้นๆ เพื่อเป็นหลักประกันว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในสาขา/สาขาวิชาเดียวกัน จะมีผลการเรียนรู้ไม่น้อยกว่าที่กำหนด

๘. ได้ดำเนินโครงการความร่วมมือกับต่างประเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ตลอดจนแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ เพื่อพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้สามารถเทียบเคียงได้ในระดับสากล

ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๗ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตั้งแต่ระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน ซึ่งระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร จะเป็นการประกันกระบวนการจัดการเรียนการสอนในระดับหลักสูตรของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ได้คุณภาพและมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานต่อสาธารณชนต่อไป

(๘) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ควรกำหนดเป้าหมายให้มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการวิจัยและการเรียนรู้ เน้นการรายงาน การค้นคว้า โดยเฉพาะงานวิจัย Research and Development เพิ่มประสิทธิภาพงานวิจัยไปสู่นวัตกรรม กลุ่มมหาวิทยาลัยที่มีบุคลากรซึ่งมีความเชี่ยวชาญ และมีประสิทธิภาพด้านการวิจัย ควรถ่ายทอดองค์ความรู้ วิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ให้กับมหาวิทยาลัยอื่นและเปิดหลักสูตรที่มีความพร้อม โดยอาจใช้วิธียืมอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญมาช่วยในระยะที่ยังไม่มีความพร้อมเต็มที่

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีผลการดำเนินการ ดังนี้

๑. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจัดสรรทุนวิจัยภายใต้โครงการวิจัยทางด้านยุทโธปกรณ์เพื่อพัฒนาศักยภาพของกองทัพและการป้องกันประเทศ จำนวน ๑๔ ทุน โดยเน้นการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการวิจัยด้านยุทโธปกรณ์เพื่อเพิ่มศักยภาพและลดการนำเข้าของกองทัพ โดยอาศัยความเชี่ยวชาญของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตงานวิจัย ความต้องการในการนำไปใช้ประโยชน์ของกองทัพบกและนำไปสู่การพัฒนาบุคลากรวิจัยด้านยุทโธปกรณ์รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการรักษาความมั่นคงของกองทัพ

๒. การผลักดันให้มหาวิทยาลัยไทยเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการวิจัยและการเรียนรู้โดย

๒.๑ การพัฒนากำลังคนด้านวิจัย สามารถผลิตนักศึกษาระดับปริญญาโทจนถึงระดับนักวิจัยหลังปริญญาเอก (ปริญญาโท จำนวน ๑,๓๒๐ คน ปริญญาเอก จำนวน ๗๔๓ คน หลังปริญญาเอก จำนวน ๕๓๔ คน)

๒.๒ การสร้างองค์ความรู้ใหม่และการตีพิมพ์ผลงาน

- ระดับชาติและนานาชาติ จำนวน ๑๐,๒๒๒ เรื่อง
- จดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรทั้งในและต่างประเทศ จำนวน ๓๑๓ เรื่อง
- องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ จำนวน ๓๙๐ ชิ้น
- สร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ เทคโนโลยี กระบวนการใหม่
- สร้างนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง จำนวน ๖๘๐ ชิ้น

(๙) มหาวิทยาลัยในภูมิภาค ควรดำเนินการร่วมกับชุมชนในเรื่องสำคัญ ๆ โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ดูแลอ่าวปากพนัง

ทรัพยากรประมง คุณภาพน้ำ มหาวิทยาลัยพะเยาช่วยพัฒนาชุมชนและดูแลกว๊านพะเยา และมหาวิทยาลัยทักษิณใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศดูแลการกัดเซาะชายฝั่งและประมงชายฝั่ง นอกจากนี้มหาวิทยาลัยด้านการเกษตร ควรมีแนวทางเพิ่มการผลิตเยาวชนด้านเกษตรให้มากขึ้นในอนาคต เนื่องจากผลการศึกษาวิจัยพบว่าในปัจจุบันประชากรประกอบอาชีพด้านเกษตรลดน้อยลง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษามีการบริการวิชาการให้กับชุมชนตามความต้องการของชุมชน มีการถ่ายทอดนวัตกรรมใหม่ ๆ ช่วยในการผลิตสินค้าท้องถิ่น นำความรู้ไปช่วยอบรม มีคลินิกเทคโนโลยี และหน่วยบริการทางวิชาการ เป็นหน่วยงานสนับสนุนขับเคลื่อนการดำเนินงาน ให้บริการคำปรึกษาด้านเทคโนโลยีและบริการข้อมูลเทคโนโลยีนวัตกรรมและภูมิปัญญาชาวบ้าน ถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนโดยการฝึกอบรมสู่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ชุมชนสามารถเลี้ยงตนเองได้ นอกจากนี้ ยังจัดบริการวิชาการด้านทรัพยากรธรรมชาติเพื่อช่วยเรื่องน้ำ ขยะ เป็นต้น

สถาบันอุดมศึกษาให้ความร่วมมือกับชุมชนในพื้นที่ โดยมีโครงการที่สำคัญ อาทิเช่น

๑. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มีโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่องและยังดำเนินโครงการวิจัยและให้บริการวิชาการเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการผลิตไม้ปาล์มเพื่ออุตสาหกรรมควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ โครงการพัฒนาระบบเซ็นเซอร์สำหรับนิเวศวิทยาพยากรณ์และการจัดการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสภาวะแวดล้อมที่มีผลโดยตรงต่อทรัพยากรธรรมชาติ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เกษตรกรรมและการประมง โดยศูนย์ความรู้เฉพาะด้านนิเวศวิทยาพยากรณ์และการจัดการสำนักวิชาวิทยาศาสตร์ โครงการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันภัยพิบัติภาคใต้

๒. มหาวิทยาลัยพะเยา มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับกว๊านพะเยาซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญและเกี่ยวพันกับวิถีชีวิตของชาวพะเยา โดยถือว่าเป็นหัวแหวนที่จะต้องดำเนินการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์อย่างมีส่วนร่วมให้เกิดประโยชน์สูงสุด แบบมีจิตสำนึก ด้วยการใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานในการดำเนินงาน ถ่ายทอดสู่การบริการวิชาการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งจัดการให้นิสิตได้เรียนรู้ร่วมกับชุมชน และภาคี เพื่อการดำเนินการที่ยั่งยืน มหาวิทยาลัยฯ มีโครงการพัฒนากว๊านพะเยา เรื่อง “วิถีแห่งสายน้ำกว๊านพะเยาสู่ความยั่งยืน” ประกอบไปด้วยแผนงานวิจัยและพัฒนาเชิงรุกให้กว๊านพะเยาสามารถเป็นแหล่งน้ำที่รักษาความสมดุลของระบบนิเวศ แผนงานการวิจัยและพัฒนาต้นแบบกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวรอบกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา แผนงานวิจัยเพื่อขยายผลความสำเร็จของชุมชนต้นแบบเกษตรปลอดภัย แผนงานวิจัยเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายสังคมและกฎหมาย แผนงานวิจัยเพื่อส่งเสริมสุขภาวะที่ดีแก่ประชาชน และแผนงานบริหารจัดการชุดโครงการกว๊านพะเยา

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยพะเยา ยังมีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำให้กับเกษตรกร โดยจัดทำโครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษาลุ่มน้ำโขง ลุ่มน้ำสงคราม ลุ่มน้ำกก ที่มีการร่วมมือกับชุมชนและการวิจัยร่วมมือกับชุมชน วิจัยที่เกี่ยวกับสังคมชุมชน และร่วมกับจังหวัดในการทำแผนพัฒนาจังหวัด

๓. มหาวิทยาลัยบูรพา มีโครงการพัฒนาเส้นทางเศรษฐกิจชีวภาพสายตะวันออก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ความสำคัญจากทรัพยากรชีวภาพจากการพักผ่อนหย่อนใจ นำไปสู่ความ

ตระหนักในการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสินค้าและบริการที่เกิดจากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างเหมาะสมควบคู่ไปกับการอนุรักษ์และฟื้นฟู

๔. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อโคราชวากิว โดยให้บริการแก่เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ นครราชสีมา และชัยภูมิ ซึ่งเนื้อโคจะมีไขมันแทรกอยู่ที่ ๔ - ๖ เปอร์เซ็นต์ ประกอบไปด้วยกรดไขมันไม่อิ่มตัวที่สูงกว่าเนื้ออื่นๆ ซึ่งไขมันไม่อิ่มตัวนี้จะช่วยลดระดับคลอเลสเตอรอลในร่างกายและยังป้องกันโรคหัวใจได้ด้วย และยังมีสาร CLA ที่ช่วยป้องกันการเกิดมะเร็งได้ และโครงการ ๓๒ อำเภอ ๓๒ ดอกเตอร์ มทส. โดยมีกลุ่มคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยลงพื้นที่เพื่อรับข้อมูลให้คำปรึกษา พร้อมนำเทคโนโลยีและองค์ความรู้ไปแก้ปัญหาในพื้นที่

๕. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มีชมรมรักษ์ดุหยง ภายใต้โครงการรู้วิถีชุมชนชายฝั่งปลูกหญ้าทะเลต่อชีวิตพะยูนคู่ทะเลตรัง เพื่อถ่ายทอดความรู้และทักษะเกี่ยวกับการอนุรักษ์หญ้าทะเลและพะยูนในจังหวัดตรังแก่เยาวชน ให้เกิดความตระหนักต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และบูรณาการองค์ความรู้ทางวิชาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนในจังหวัดตรังเกี่ยวกับการอนุรักษ์หญ้าทะเลและพะยูน สำหรับการถ่ายทอดสู่เยาวชนและผู้สนใจ และเพิ่มพื้นที่หญ้าทะเลในบริเวณชายฝั่งจังหวัดตรังให้มีความอุดมสมบูรณ์ต่อระบบนิเวศชายฝั่ง

๖. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีระบบเซลล์แสงอาทิตย์สำหรับชุมชน ก๊าซชีวภาพเพื่อครัวเรือน แสงสว่างโครงข่ายก๊าซชีวภาพเพื่อชุมชน

๗. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี มีงานวิจัยในเรื่องของการพัฒนาระบบการจัดการน้ำเพื่ออนุรักษ์แหล่งต้นน้ำและแหล่งต้นน้ำลำธารเทือกเขาตะเภา ในเขตจังหวัดลพบุรี

๘. สถาบันวิทยาลัยชุมชน มีวิทยาลัยชุมชน ๒๐ แห่ง ที่ตั้งกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาค ดำเนินโครงการจัดการความรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน (สร้างความรู้ สร้างอาชีพ) โดยเน้นการนำปัญหาและความต้องการตามบริบทของแต่ละพื้นที่มากำหนดเป้าหมายการพัฒนาเพื่อเพิ่มทักษะด้านอาชีพและคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนและพัฒนาชุมชน โดยได้น้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และได้นำแนวทางการดำเนินโครงการปิดทองหลังพระโดยใช้หลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาเป็นหลักในการดำเนินงาน

(๑๐) มหาวิทยาลัยราชภัฏ ควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและยกระดับมาตรฐานให้ทัดเทียมกับกลุ่มมหาวิทยาลัยอื่น ๆ รวมทั้งเน้นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นการผลิตบัณฑิตตามจุดเด่นของแต่ละแห่ง มีกลุ่มเป้าหมายเป็นคนในชุมชน และเมื่อเรียนจบแล้ว สามารถทำงานในชุมชนได้ และสามารถอยู่ช่วยพัฒนาในท้องถิ่นให้มากที่สุด ให้ความสำคัญกับการผลิตครูประถมศึกษาและครูมัธยมศึกษาที่อยากเป็นครูโดยจิตวิญญาณ ทั้งนี้ การจัดทำผลงานทางวิชาการควรดำเนินการในเรื่องที่สามารถแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการผลิต ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านการตลาด เป็นต้น โดยจัดหาผู้เชี่ยวชาญด้านการเขียนโครงการมาช่วยพัฒนาทักษะการเขียนงานวิจัย รวมทั้งสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุนในการวิจัยที่มีอยู่จำนวนมาก

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

มหาวิทยาลัยราชภัฏ มุ่งผลิตบัณฑิตและบุคลากรทางการศึกษาตามความต้องการของชุมชนสังคม บนพื้นฐานศักยภาพและความเชี่ยวชาญที่มหาวิทยาลัยฯ มี โดยได้มีการส่งเสริมการผลิตบัณฑิต

สู่ชุมชน เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาในชุมชนและจังหวัดรอบข้าง ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนทั้งในส่วนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การทำวิจัย การบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยฯ มีนโยบายในการส่งเสริมศักยภาพในการผลิตบุคลากรสายครูที่มีคุณภาพและคุณธรรมตามความต้องการของสังคม โดยในเบื้องต้นจะมุ่งเน้นครูด้านคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษและภาษาไทย และพัฒนาครูในท้องถิ่นให้มีการพัฒนาองค์ความรู้ตามวิชาชีพให้ทัดเทียมและทันสมัยยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพียงแห่งเดียวที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีการจัดตั้งวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มีการเปิดสอนทั้งระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ได้ดำเนินการในโครงการตามพระราชดำริต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเตรียมการเพื่อผลิตครูดอยบนพื้นที่สูง โดยมีแผนพัฒนาวิทยาลัยแม่ฮ่องสอนเป็นวิทยาลัยระดับปริญญาตรีที่สมบูรณ์ ซึ่งมีหลักสูตรระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาที่มีลักษณะเฉพาะทางที่เหมาะสมกับจังหวัดแม่ฮ่องสอน เช่น หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตร ๕ ปี) สาขาการศึกษาปฐมวัย และสาขาการประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อผลิตครูดอยในโปรแกรม Highland Teacher Education Programs เป็นหลักสูตรสาขาวิชาผลิตครูคุณภาพที่มีลักษณะเฉพาะทาง โดยมุ่งเน้นรับนักศึกษาชนชาติพันธุ์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

(๑๑) มหาวิทยาลัยราชภัฏ ควรเน้นการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคี (Dual System) เพื่อสร้างอาชีพให้แก่นักศึกษา ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีอาชีพตั้งแต่เข้าเรียน โดยทำข้อตกลงหรือประสานกับภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งนักศึกษาเข้าไปฝึกงาน และขณะเดียวกันจะต้องพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับภาคเอกชน เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้มีการผลิตบัณฑิตด้านการโรงแรมและทำข้อตกลงร่วมกัน (MOU) กับโรงแรมดุสิตธานี ทั้งนี้ เพื่อให้นักศึกษาที่เรียนจบออกมามีความรู้ความสามารถตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

มหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้มีหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีการทำข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถานประกอบการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาร่วมกับสถานประกอบการในพื้นที่ โดยมีเป้าหมายให้สาขาวิชาต่างๆ ทำความตกลงกันสถานประกอบการให้ผู้เรียนได้เข้าศึกษาเรียนรู้ในสถานประกอบการสาขาอย่างน้อยหนึ่งแห่ง เมื่อจบการศึกษาสามารถเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้นได้ อีกทั้งยังมีการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติโดยพัฒนาระบบและกลไก และกลวิธีในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนจัดหาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่สอดคล้องกัน ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏได้มีความร่วมมือกับสถานประกอบการต่าง ๆ อาทิเช่น

๑. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้จัดทำข้อตกลง MOU ร่วมกับสายการบินหลายแห่ง ของหลักสูตรธุรกิจการบิน และหลักสูตรการท่องเที่ยว หลักสูตรธุรกิจโรงแรม โรงเรียนการเรือน และทำข้อตกลง MOU ร่วมกับโรงแรมชั้นนำหลายแห่ง /สถานประกอบการ เพื่อเป็นเครือข่ายในการให้นักศึกษาเข้าไปฝึกงาน เพื่อที่จะได้เรียนรู้จากสถานที่จริง

๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโครงการจัดฝึกอบรมหลักสูตรผู้

ประกาศในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และโครงการพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการสาขานิเทศศาสตร์กับองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.)

๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ร่วมมือกับ ThaiPBS TRUE และ Google Thailand ในการอบรม ศึกษาดูงาน สนับสนุนด้านเทคโนโลยีไอที

๔. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ร่วมมือกับบริษัท ซีพีออลล์ จำกัด(มหาชน) และบริษัทในกลุ่มเพื่อการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรี

๕. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มีศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ เพื่อเป็นแหล่งบ่มเพาะธุรกิจ พัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพและถ่ายทอดความรู้ ความเป็นผู้ประกอบการ การสร้างความเข้มแข็งทางด้านความคิดในการประกอบธุรกิจที่หลากหลาย ผลักดันให้เกิดการจัดตั้งบริษัทรายใหม่ เพื่อสร้างอาชีพให้กับนักศึกษาตั้งแต่ยังเรียน และสามารถเติบโตพร้อมที่จะสร้างอาชีพให้แก่นักศึกษาในอนาคตได้

๖. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีการร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่ สภาหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ บริษัท ซีพีออลล์ จำกัด (มหาชน) บริษัทปรึ๊นเซสฟูดส์ จำกัด และสำนักงานคุมประพฤติเชียงใหม่

๗. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โครงการสหกิจโดยความร่วมมือ (MOU) กับบริษัทกลุ่มเซ็นทรัล จำกัด โดยออกแบบหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจการค้าปลีกร่วมกับมหาวิทยาลัย ซึ่งนักศึกษาจะได้รับทุนการศึกษาระหว่างเรียนเต็มจำนวนตลอดหลักสูตร ฝึกงานพร้อมได้รับเบี้ยเลี้ยงระหว่างฝึกงาน และมีงานรองรับหลังสำเร็จการศึกษาทันที

๘. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มีการพัฒนาทักษะและประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา โดยร่วมมือกับเครือข่ายโรงแรมระหว่างประเทศ ๑๕ โรงแรม โครงการพัฒนานักศึกษาสาขาวิชาการจัดการ โดยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ร่วมมือกับบริษัท ซีพีออลล์ จำกัด (มหาชน) นอกจากนี้ยังได้จัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับโรงเรียนมัธยม จัดโครงการความร่วมเปิดห้องเรียนพิเศษ (gifted) ด้านการเรียนปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา ร่วมกับโรงเรียนสตรีชัยภูมิ โรงเรียนแก้งคร้อวิทยา และโรงเรียนเมืองพญาแลวิทยา เป็นต้น

๙. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ร่วมมือกับกลุ่มบริษัทในเครือ TCG Group ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษา และพัฒนาระบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประสานความร่วมมือในการผลิตบัณฑิตให้ได้เรียนรู้ถึงกระบวนการ ขั้นตอน การปฏิบัติงาน และทักษะด้านวิชาชีพอย่างมีคุณภาพและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

๒.๑๙ กระทรวงสาธารณสุข

(๑) การให้บริการด้านการแพทย์ใน ๓ ระบบสุขภาพ คือ ระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ระบบประกันสังคม และระบบสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการควรกำกับดูแลควบคุมให้มีคุณภาพใกล้เคียงกัน ดูแลช่วยเหลือโรงพยาบาลของรัฐในฐานะผู้ให้บริการ ไม่ให้ประสบปัญหาวิกฤตทางการเงิน รวมทั้งควบคุมค่ารักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนต่าง ๆ ให้มีค่าบริการที่เหมาะสมและเป็นธรรม มีระบบควบคุมมาตรฐานและตรวจสอบการดำเนินการของโรงพยาบาลเอกชนอย่างเข้มงวดเนื่องจากปัจจุบันมีโรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็กเปิดขึ้นจำนวนมาก

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กลุ่มประกันสุขภาพ

สถานการณ์ปัญหา

การติดตามสถานะทางการเงินของหน่วยบริการ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ยังมีความจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แม้ในภาพรวม (ไตรมาส ๓/๒๕๕๘) หน่วยบริการมีเงินบำรุงคงเหลือ (หลังจากหักภาระผูกพัน) จำนวน ๑๗,๖๖๘ ล้านบาท แต่จากข้อมูลย้อนหลังพบว่ายังคงมีปัญหาในบางช่วง โดยเฉพาะในไตรมาสที่ ๓ ของปีงบประมาณ ส่วนใหญ่เป็นโรงพยาบาลชุมชน ทั้งนี้จากการวิเคราะห์พบว่ามีสาเหตุจากงบประมาณได้รับไม่เพียงพอ การปรับเกลี่ยที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

มาตรการแก้ปัญหา

เพื่อให้ทุกหน่วยงานได้ให้ความสำคัญต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ในปี ๒๕๕๘ "การบริหารการเงินการคลัง" ได้ถูกกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดการตรวจราชการ ซึ่งมีการติดตาม ๒ ประเด็น ได้แก่

ประเด็นที่ ๑ การควบคุมปัญหาการเงินระดับ ๗ ของหน่วยบริการ เป้าหมาย ไม่เกินร้อยละ ๑๐

ประเด็นที่ ๒ หน่วยบริการมีต้นทุนต่อหน่วยไม่เกินเกณฑ์เฉลี่ยกลุ่มระดับบริการในพื้นที่เป้าหมายไม่เกินร้อยละ ๒๐

นอกจากนี้ ยังกำหนดแนวทางการดำเนินงานแก้ปัญหาทั้งในระดับหน่วยบริการ จังหวัดและเขต รวมถึงพัฒนาเครื่องมือและระบบการสนับสนุนเพื่อช่วยพัฒนาประสิทธิภาพทางการเงินการคลัง เช่น

๑. การพัฒนาหลักเกณฑ์และแนวทางการปรับเกลี่ยเงินเหมาจ่ายรายหัว

๒. การใช้แผนประมาณการรายได้-ค่าใช้จ่าย (Planfin) ให้หน่วยงานได้ใช้เป็นแผนในการกำกับติดตาม

๓. การจัดทำข้อมูลต้นทุน Unitcost เพื่อใช้สำหรับเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากร

๔. การแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ปัญหาการเงินในระดับโรงพยาบาล คณะกรรมการปรับประสิทธิภาพระดับจังหวัด ระดับเขต

๕. การพัฒนาศักยภาพให้นักบัญชีโรงพยาบาล และพัฒนาเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินการคลัง

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑. ในช่วงต้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวนโรงพยาบาลมีปัญหาการเงินระดับ ๗ ไตรมาสที่ ๑ จำนวน ๕๓ แห่ง ไตรมาสที่ ๒ จำนวน ๔๘ แห่ง แต่เพิ่มขึ้นในไตรมาส ๓/๒๕๕๘ จำนวน ๑๐๔ แห่ง (ร้อยละ ๑๒.๓๘)

๒. จำนวนโรงพยาบาลที่มีต้นทุนต่อหน่วย (Unit Cost) ด้วยวิธีคิดแบบ Quick method ไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘ สูงกว่าค่าเฉลี่ย ๑๙๙ แห่ง (ร้อยละ ๒๓.๖๖)

๓. หน่วยบริการทุกแห่ง ได้มีการจัดทำแผนทางการเงิน Planfin ตามนโยบาย แต่ยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพ และการนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการติดตาม กำกับ ประเมินผล

๔. มีระบบการรายงานทางการเงินของหน่วยบริการทุกแห่ง แต่ยังคงมีปัญหาการจัดการเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ เนื่องจากความซับซ้อนของการบันทึกบัญชีและการขาดแคลนอัตรากำลังนักบัญชีในพื้นที่

๕. มีการเตรียมการที่จะขยายการพัฒนาระบบบัญชีไปถึงระดับ รพ.สต. เพื่อให้ได้ภาพรวมของงบประมาณในระดับเครือข่าย

๖. ดำเนินการจ้างที่ปรึกษาเพื่อประเมินข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานะการเงินและวิเคราะห์ปัญหาการขาดทุนของหน่วยบริการ

แนวทางการดำเนินงานในปี ๒๕๕๙
การบูรณาการแผน ปี ๒๕๕๙

ประเด็น	แผนบูรณาการ	KPI	เป้าหมาย	มาตรการสำคัญหลัก	ระบบกำกับติดตาม	ผู้รับผิดชอบ
นโยบายรมว.สาธารณสุข ข้อ ๔: เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานทุกระดับทั้งการบริหารการเงินการคลัง การบริหารกำลังคน และการบริหารข้อมูลสุขภาพเพื่อสนับสนุนการปฏิรูปสาธารณสุขและปฏิรูปประเทศเพื่อให้พลเมืองไทยมีสุขภาพแข็งแรง	๓.๒ การเงินการคลังประกันสุขภาพ	ประสิทธิภาพการบริหารการเงินสามารถควบคุมปัญหาทางการเงินระดับ ๗ ของหน่วยบริการในพื้นที่	รพ.ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ระดับ รพศ. รพท. และ รพช. - ค่าเป้าหมายไม่เกินร้อยละ ๑๐	๑. การพัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณ โดยการช่วยเหลือระหว่างโรงพยาบาลภายในเขตภายใต้การบริหารจัดการของเขตสุขภาพ ๒. พัฒนาระบบการวางแผนเงินบำรุงของหน่วยบริการ ให้สามารถนำไปใช้บริหารจัดการและมีระบบติดตามกำกับให้ได้ตามแผนที่กำหนด ๓. พัฒนาระบบการบริหารจัดการการเงินการคลังของเขตสุขภาพให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาเครื่องมือทางการเงิน (Financial Instruments) ที่ช่วยสนับสนุนการสร้างประสิทธิภาพทางการบริหาร และกำกับติดตามผล การดำเนินงานในทุกระดับ ๔. พัฒนาศักยภาพผู้บริหารและคณะทำงานด้านการเงิน การคลัง (Financial Network) รวมถึงรูปแบบการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ๕. พัฒนาระบบข้อมูลและระบบบัญชีให้ถูกต้อง น่าเชื่อถือ	๑. กำกับ ติดตาม ของจังหวัด เขตสุขภาพและส่วนกลาง ๒. ติดตามจากแผนประมาณการรายได้-ควบคุมค่าใช้จ่ายตามโปรแกรม Planfin ทางเว็บไซต์ http://planfin.cfo.in.th ๓. รายงานสถานะทางการเงินหน่วยบริการสังกัด สป.สธ. รายไตรมาส ๔. เผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์การเงินการคลัง กลุ่มประกันสุขภาพ (http://hfo.cfo.in.th)	กลุ่มประกันสุขภาพ

ประเด็น	แผนบูรณาการ	KPI	เป้าหมาย	มาตรการสำคัญหลัก	ระบบกำกับติดตาม	ผู้รับผิดชอบ
				เพื่อให้เขตสามารถประเมินสถานะการเงินที่แท้จริงและใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ๖. พัฒนาระบบนิเทศ กำกับ ติดตามคุณภาพการบริหารการเงินการคลังของหน่วยบริการสังกัด สป.สธ. ๗. พัฒนาระบบการสร้างหลักประกันสุขภาพให้กับคนไทยและผู้ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยที่ไม่มีหลักประกันสุขภาพ รวมถึงการบริหารจัดการกองทุนต่างด้าวและกองทุนบุคคลที่มีปัญหาสถานะสิทธิ		

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

๑. มีกฎหมายในการควบคุมกำกับดูแลเรื่องอัตราค่ารักษาพยาบาล และค่าบริการของสถานพยาบาล ดังนี้

- กฎกระทรวงกำหนดชื่อสถานพยาบาล และการแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อสถานพยาบาล ผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาล อัตราค่ารักษาพยาบาล ค่าบริการและสิทธิผู้ป่วย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๙ ให้ผู้รับอนุญาตแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับอัตราค่ารักษาพยาบาล และค่าบริการที่สถานพยาบาลต้องแสดงตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานพยาบาลที่ได้รับอนุญาต โดยจัดทำเป็นแผ่นประกาศ แผ่นพับ เล่มหรือแฟ้มเอกสาร หรือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์แสดงให้ผู้ป่วยทราบ และจัดทำแผ่นป้ายให้อ่านได้ชัดเจนด้วยอักษรไทยขนาดความสูงไม่น้อยกว่าสิบเซนติเมตร แสดงให้ผู้ป่วยทราบว่าจะสอบถามอัตราค่ารักษาพยาบาลและค่าบริการของสถานพยาบาลได้ที่ใด โดยแสดงไว้ในที่ที่เห็นได้ชัดเจน
- พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ หมวด ๒ มาตรา ๓๓ วรรคสอง ผู้รับอนุญาต จะเรียกเก็บหรือยินยอมให้มีการเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลหรือค่าบริการอื่นเกินอัตราที่ได้แสดงไว้มิได้ และจะต้องให้การบริการแก่ผู้ป่วยตามสิทธิที่ได้แสดงไว้

● พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ หมวด ๕ มาตรา ๖๒ ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา ๓๓ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ซึ่งสำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะได้ดำเนินการออกตรวจในประเด็นดังกล่าวจากการตรวจมาตรฐานคุณภาพบริการของสถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืนทุกปีในเขตกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัดได้มอบให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการตรวจ

๒. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพจัดทำสายด่วนรับเรื่องร้องเรียนค่ารักษาพยาบาลแพง เบอร์โทร. ๐๒ ๑๙๓ ๗๙๙๙ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง และ ประสานข้อมูลกับสายด่วน สปสช. ๑๓๓๐ สายด่วนคุ้มครองผู้บริโภค หมายเลข ๑๑๖๖

๓. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพจัดทำเว็บไซต์กลางเพื่อแสดงข้อมูลอัตราค่ารักษาพยาบาล โดยในเบื้องต้นได้จัดทำอัตราค่ารักษาของ ๗๗ หัตถการ ของกรมบัญชีกลาง

๔. กระทรวงสาธารณสุขได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการดำเนินการแก้ไขปัญหาค่ารักษาพยาบาลแพง เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธาน เพื่อกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาค่ารักษาพยาบาลราคาแพง ผลักดันนโยบายการแก้ไขปัญหาสู่การปฏิบัติ และอำนวยการ ติดตาม กำกับ การดำเนินการแก้ไขปัญหาค่ารักษาพยาบาลแพง

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

ผลการดำเนินการตามมาตรการในการแก้ไขค่ารักษาโรงพยาบาลเอกชนแพงของรัฐมนตรีว่ากระทรวงสาธารณสุข ใน ๓ ระยะ ดังนี้

๑. ระยะสั้น กำหนดช่วงระยะเวลาในการดำเนินการ ๑ เดือน

- ดำเนินการรวบรวมข้อมูลค่ายา ค่าบริการทางการแพทย์จากโรงพยาบาลต่างๆ ประกาศในเว็บไซต์กลาง กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

- ดำเนินการเปิดสายด่วนรับเรื่องจากประชาชน เพื่อให้ข้อมูลประชาชน และรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน ๓ หมายเลข คือสายด่วนคุ้มครองผู้บริโภค หมายเลข ๑๑๖๖ ในเวลาราชการ สายด่วนกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ๐๒-๑๙๓-๗๙๙๙ และสายด่วน สปสช. ๑๓๓๐ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

- ดำเนินการเรื่องการบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ดีทุกสิทธิ์ ไม่เรียกเก็บเงินจากประชาชน โดยจะจัดทำแนวทางการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินถึงแก่ชีวิตให้ชัดเจน และระบบการเบิกจ่ายของโรงพยาบาลจากกองทุนกลาง

๒. ระยะกลาง

- กำหนดให้มีการจำหน่ายยาได้ไม่เกินราคาที่ติดมาจากโรงงานผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย

- กำหนดให้โรงพยาบาลสามารถกำหนดค่าบริหารจัดการด้านเภสัชกรรมได้ รวมทั้งกรณีที่มีกิจกรรมเพิ่มเติมจากการบริการทางเภสัชกรรมปกติ แต่ต้องแยกออกจากค่ายาอย่างชัดเจน

- กำหนดให้โรงพยาบาลต้องแจ้งราคายาและค่าบริหารจัดการด้านเภสัชกรรมให้ผู้รับบริการทราบก่อนการชำระค่ายา

- กำหนดให้ผู้รับบริการสามารถนำใบสั่งยาไปซื้อยาจากร้านยานอกสถานบริการได้ กรณีเห็นว่าราคายาในโรงพยาบาลราคาสูงเกิน

- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาดำเนินการรวบรวมราคาจำหน่ายปลีกของยาต่างๆ ไว้ในเว็บไซต์ที่ผู้บริโภคสามารถตรวจสอบได้

- กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการเตรียมประกาศให้ผู้ผลิตหรือจำหน่ายยาปิดป้ายราคาจำหน่ายปลีกของยาทุกชนิดบนผลิตภัณฑ์ และควบคุมกำกับไม่ให้มีการจำหน่ายราคาจำหน่ายปลีกของยาเกินกว่าที่ปิดป้ายไว้

๓. ระยะยาว

- ศึกษาและพิจารณาดำเนินการ เรื่อง ค่าใช้จ่ายค่ารักษาพยาบาลด้านอื่น ๆ โดยการหารือร่วมกันในประเด็นการใช้ทรัพยากรของภาครัฐและเอกชนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน และจากการตรวจมาตรฐานคุณภาพบริการของสถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน ๗๒ แห่ง พบว่าสถานพยาบาลมีการแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับอัตราค่ารักษาพยาบาลและค่าบริการที่สถานพยาบาลต้องแสดงในที่เปิดเผยและเห็นง่าย ณ สถานพยาบาลที่ได้รับอนุญาต

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาค่ารักษาพยาบาลแพง ภายใต้การทำงานของคณะกรรมการสถานพยาบาล เพื่อการศึกษาและพิจารณาดำเนินการเรื่อง ค่าใช้จ่ายค่ารักษาพยาบาลด้านอื่นๆ โดยการหารือร่วมกันในประเด็นการใช้ทรัพยากรของภาครัฐและเอกชนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ซึ่งมีกิจกรรมในการดำเนินการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนี้

- ดำเนินการคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาค่ารักษาพยาบาลแพง ทุก ๓ เดือน
- การประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาสาเหตุปัญหาค่ารักษาพยาบาลดังกล่าวในเชิงการศึกษาวิจัยทางด้านวิชาการ

ประเด็น : ควรเน้นดำเนินการควบคุมมาตรฐานและตรวจสอบการดำเนินการของสถานพยาบาลโรงพยาบาลเอกชนด้วย เพราะปัจจุบันมีโรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็กเปิดใหม่เป็นจำนวนมาก

การดำเนินงานตามประเด็นข้อสังเกต

ปัจจุบันสถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ได้รับการขึ้นทะเบียนการอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาล โดยอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ในฐานะผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ตามมาตรา ๔ สถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืนทั่วประเทศจำนวน ๓๔๘ แห่ง ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครจำนวน ๑๐๓ แห่ง และ ในเขตพื้นที่ต่างจังหวัดจำนวน ๒๓๙ แห่ง

นอกจากนี้พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔๕ ให้ผู้อนุญาตจัดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจลักษณะของสถานพยาบาลและการประกอบกิจการสถานพยาบาลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้โดยสม่ำเสมอ ในการนี้ถ้าพบว่าสถานพยาบาล ตลอดจนเครื่องมือ เครื่องใช้ ยาและเวชภัณฑ์ของสถานพยาบาลนั้นมีลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ที่อยู่ในสถานพยาบาลหรือผู้ที่อยู่ใกล้เคียงกับสถานพยาบาล ผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้รับอนุญาตแก้ไขปรับปรุงใหม่เหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดได้

ซึ่งสำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะได้ออกตรวจมาตรฐานคุณภาพบริการของสถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืนทุกปี ในเขตกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัดได้มอบอำนาจให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการตรวจ โดยมีการตรวจ ๑๑ สาขา ดังนี้

๑. การตรวจมาตรฐานการบริการ ลักษณะ และการประกอบกิจการสถานพยาบาล
๒. การตรวจประเมินการบริการด้านเวชกรรม
๓. การตรวจประเมินบริการการพยาบาลและการผดุงครรภ์

๔. การตรวจประเมินบริการทันตกรรม

๕. การตรวจประเมินการบริการเภสัชกรรม

๖. การตรวจประเมินบริการเทคนิคการแพทย์

๗. การตรวจประเมินการบริการด้านกายภาพบำบัด

๘. การตรวจประเมินด้านอาคาร

๙. การตรวจประเมินบริการทางรังสีวิทยา

๑๐. การตรวจประเมินด้านเครื่องมือและการจัดการ

๑๑. การตรวจประเมินด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

รวมทั้งการตรวจการแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับอัตราค่ารักษาพยาบาล และค่าบริการที่สถานพยาบาลต้องแสดงในที่เปิดเผยและเห็นง่าย ณ สถานพยาบาลที่ได้รับอนุญาตจากการตรวจมาตรฐานคุณภาพบริการของสถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน หากพบว่าสถานพยาบาลมีการให้บริการไม่ถูกต้องตามมาตรฐาน หรือไม่เหมาะสมให้ดำเนินการปรุงปรับแก้ไข และหากไม่ดำเนินการแก้ไขตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ หมวด ๕ มาตรา ๕๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาตตามมาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๕ หรือ คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

ผลการดำเนินการออกตรวจมาตรฐานคุณภาพบริการของสถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืนทุกปี ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนี้

โรงพยาบาลเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ออกตรวจโดยสำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะร่วมกับคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้อง จากจำนวนโรงพยาบาลทั้งหมด ๑๐๓ แห่ง ได้รับการตรวจมาตรฐานคุณภาพบริการของสถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน จำนวน ๗๒ แห่ง ที่เหลือ ๓๑ แห่งได้รับการยกเว้นการตรวจมาตรฐานคุณภาพบริการของสถานพยาบาลฯ เนื่องจากโรงพยาบาลได้รับการรับรองมาตรฐาน HA และ/หรือ JCI จึงได้รับการยกเว้นการตรวจเป็นเวลา ๒ ปี

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

การตรวจมาตรฐานคุณภาพบริการของสถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๐๓ แห่ง โดยเจ้าหน้าที่สำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะร่วมกับคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้อง ในการตรวจ ๑๑ สาขา ดังนี้

๑. การตรวจมาตรฐานการบริการ ลักษณะ และการประกอบกิจการสถานพยาบาล

๒. การตรวจประเมินการบริการด้านเวชกรรม

๓. การตรวจประเมินบริการการพยาบาลและการผดุงครรภ์

๔. การตรวจประเมินบริการทันตกรรม

๕. การตรวจประเมินการบริการเภสัชกรรม

๖. การตรวจประเมินบริการเทคนิคการแพทย์

๗. การตรวจประเมินการบริการด้านกายภาพบำบัด

๘. การตรวจประเมินด้านอาคาร

๙. การตรวจประเมินบริการทางรังสีวิทยา

๑๐. การตรวจประเมินด้านเครื่องมือและการจัดการ

๑๑. การตรวจประเมินด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑. การกำกับดูแลควบคุมให้บริการด้านการแพทย์ทั้ง ๓ ระบบมีคุณภาพใกล้เคียงกัน

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีกลไก/กระบวนการที่สนับสนุนการบูรณาการหรือการสร้างความกลมกลืนของระบบประกันสุขภาพภาครัฐทั้ง ๓ ระบบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการทำให้บริการด้านการแพทย์ของทั้งสามระบบมีการกำหนดคุณภาพมาตรฐานบริการสุขภาพที่สำคัญไปในทิศทางเดียวกัน กลไกสำคัญดังกล่าว ประกอบด้วย

๑.๑ กลไกระดับหน่วยงาน ได้แก่ คณะกรรมการประสานความร่วมมือระหว่าง ๓ กองทุน คณะกรรมการประสานความร่วมมือระหว่างกรมบัญชีกลาง สำนักงานประกันสังคม และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ในการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข ซึ่งเป็นการประสานความร่วมมือและหารือกันในระหว่าง ๓ กองทุน ได้แก่ กรมบัญชีกลาง สำนักงานประกันสังคม และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น

- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบข้อมูลเพื่อบริหารระบบตรวจสอบการชดเชยค่าบริการ
- การพัฒนาฐานข้อมูลผู้มีสิทธิ
- การพัฒนารายการและราคากลางของยาและอุปกรณ์การแพทย์
- การร่วมพัฒนาระบบการตรวจสอบการเบิกจ่ายและคุณภาพบริการโรคที่สำคัญบางโรค
- การบูรณาการการดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์ ทั้งด้านมาตรฐานการรักษา ระบบสารสนเทศ และการจัดเครือข่ายบริการ
- การบูรณาการดูแลผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานการวินิจฉัยเดียวกัน การเปลี่ยนสิทธิได้โดยไม่กระทบการรักษา
- การติดตามประเมิน/ปรับปรุง “บัญชีรายการอุปกรณ์และอวัยวะเทียม” ร่วมกัน
- การบูรณาการระบบการจัดการธุรกรรมการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล โดยมอบให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลาง National Clearing House ในการจัดการธุรกรรมการเบิกจ่ายและระบบข้อมูลบริการสาธารณสุข (เริ่มดำเนินการตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖)
- การบูรณาการระบบบริการเจ็บป่วยฉุกเฉินสำหรับประชาชนทุกสิทธิ (EMCO) ตามนโยบายรัฐบาล
- การบริหารจัดการยาในบัญชี จ ๒ ร่วมกัน การติดตามการสั่งใช้ยา การจัดหายาราคาแพงร่วมกันเพื่อเพิ่มการเข้าถึงยาที่จำเป็น (สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและสำนักงานประกันสังคม)
- การร่วมพัฒนามาตรฐานการรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งตามมาตรฐานเดียวกันและใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงการจ่ายค่ารักษาตาม Protocol ที่กำหนด (สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและสำนักงานประกันสังคม)

๑.๒ กลไกระดับนโยบาย ได้แก่

๑.๒.๑ คณะกรรมการประสานงานกองทุนภายใต้ระบบหลักประกันสุขภาพ แต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรี โดยมี ศ.อัมมาร สยามวาลา เป็นประธาน และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นกรรมการและเลขานุการ มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแนวทางเพื่อให้กองทุนประกันสุขภาพทั้ง ๓ ระบบ เกิดความเท่าเทียมกันและลดภาระค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณในระยะยาว และประสานการปฏิบัติให้เกิดเอกภาพและบูรณาการการบริหารจัดการ โดยใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น

- ข้อเสนอการจัดตั้งสำนักงานมาตรฐานและการจัดการสารสนเทศระบบบริการสุขภาพแห่งชาติ (สมสส.) เพื่อบูรณาการข้อมูลการเบิกจ่ายและข้อมูลบริการสุขภาพ ทั้งนี้อยู่ระหว่างเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งสำนักงานฯ ต่อคณะรัฐมนตรี
- กำหนดมาตรการรองรับนโยบายด้านบริการการแพทย์ฉุกเฉินฯ ตามนโยบายรัฐบาล มอบให้สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาระบบ
- แนวทางการบูรณาการมาตรฐานการดูแลผู้ป่วยมะเร็ง ๓ กองทุน
- การปรับปรุงบริการด้านสุขภาพสำหรับคนพิการ สิทธิประกันสังคม
- การพัฒนากลไกกลางในการบูรณาการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในระบบหลักประกันด้านสุขภาพของรัฐ อยู่ระหว่างเตรียมเสนอร่าง พ.ร.บ. สร้างความกลมกลืนในระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐ เข้าสู่การพิจารณาของสภาฯ

๑.๒.๒ สภาปฏิรูปแห่งชาติ โดยคณะกรรมาธิการปฏิรูประบบสาธารณสุข และคณะกรรมาธิการปฏิรูปเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง ได้จัดทำวาระปฏิรูปพิเศษที่ ๑๓ เรื่อง แนวทางการปฏิรูประบบประกันสุขภาพ และวาระปฏิรูปที่ ๒๒ และ ๒๔ เรื่อง การปฏิรูประบบบริการสุขภาพ การปฏิรูประบบบริหารจัดการและการเงินการคลังด้านสุขภาพ ซึ่งมีข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องที่รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันผลักดัน เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์

อย่างไรก็ตาม รูปแบบและอัตราการจ่ายค่ารักษาพยาบาล/การสนับสนุนงบประมาณให้สถานพยาบาล เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อคุณภาพการรักษาพยาบาลที่ประชาชนจะได้รับบริการจากโรงพยาบาล ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐบาลหรือระดับนโยบาย ควรสนับสนุนให้ระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐทุกระบบ มีรูปแบบ/วิธีการจ่ายค่ารักษาพยาบาลในรูปแบบเดียวกันและมีอัตราที่สมเหตุผล เพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการได้รับบริการของประชาชน

๒. การช่วยเหลือโรงพยาบาลของรัฐในฐานะผู้ให้บริการไม่ให้ประสบปัญหาวิกฤตทางการเงิน

รัฐบาลให้ความสำคัญกับการดูแลช่วยเหลือหน่วยบริการที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาวิกฤติทางการเงิน โดยสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายเป็นการเฉพาะ (แยกจากงบเหมาจ่ายรายหัว) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพหน่วยบริการ โดยจัดเป็นค่าบริการเพิ่มสำหรับหน่วยบริการที่จำเป็นต้องให้บริการในพื้นที่กันดาร พื้นที่เสี่ยงภัย และพื้นที่ประชากรเบาบาง (เฉพาะหน่วยบริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข) เป็นประจำทุกปี นอกจากนั้น ยังมีมาตรการอื่นๆที่สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้กับหน่วยบริการ เช่น ค่าตอบแทนกำลังคนที่มีการบรรจุเพิ่มเติมตามนโยบายรัฐบาล เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ปัญหาทางการเงิน อาจไม่ได้ขึ้นอยู่กับงบประมาณที่ได้รับแต่เพียงอย่างเดียว นั่นคือ ระบบบัญชีการเงินของโรงพยาบาล ประสิทธิภาพการบริหารจัดการภายใน และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ยังส่งผลต่อสถานะการเงินของหน่วยบริการด้วย กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหน่วยงานวิชาการ ได้มีการหารือร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

- มีการหารือร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางการบริหารเงินกองทุนหลักประกันสุขภาพปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และเสนอต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบการเงินการคลัง ภายใต้คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เพื่อปรับปรุงการจัดสรรงบกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติให้สามารถแบ่งเบาปัญหาวิกฤติการเงินที่เกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความจำเป็นและข้อเท็จจริงในพื้นที่เพื่อให้ได้ระบบที่ดีขึ้นและเป็นประโยชน์กับประชาชนผู้รับบริการ

- แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปัญหาสถานะทางการเงินของหน่วยบริการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยมี อ.นวพร เรืองสกุล เป็นประธาน เพื่อหาสาเหตุของปัญหา และติดตามหน่วยบริการที่มีปัญหา และจัดทำข้อเสนอเพื่อการวางแผนระยะยาวกับโรงพยาบาลในกลุ่มดังกล่าว โดยมีเป้าหมายให้มีการแก้ปัญหาแบบเบ็ดเสร็จ

- แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแนวทางระดมทรัพยากรเพื่อความยั่งยืนของระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนวทางระดมทรัพยากรเพื่อความยั่งยืนของระบบฯ

๓. การควบคุมค่ารักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนต่าง ๆ ให้มีค่าบริการที่เหมาะสมและเป็นธรรม และมีระบบควบคุมมาตรฐานและตรวจสอบการดำเนินงานของโรงพยาบาลเอกชนอย่างเข้มงวด

ในการควบคุมมาตรฐานและตรวจสอบการดำเนินงานของโรงพยาบาลเอกชนนั้น สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มีระบบการควบคุมมาตรฐานผ่านระบบการประเมินคุณภาพมาตรฐานของหน่วยบริการก่อนการขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (เกณฑ์การขึ้นทะเบียนหน่วยบริการประเภทต่างๆ) และมีระบบการตรวจสอบ (Audit system) ที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

สำหรับการใช้ทรัพยากรสาธารณสุขที่มีอยู่ทั้งในภาครัฐและเอกชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด รัฐควรมีมาตรการแทรกแซงภาคเอกชนอย่างเหมาะสมในการสนับสนุนให้การจัดบริการสุขภาพมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ทั้งผู้รับบริการและผู้ให้บริการ เพื่อลดค่าใช้จ่ายและภาระงบประมาณสาธารณสุขในระยะยาว เช่น ให้มีการกำหนดค่ารักษาพยาบาล (บริการคุณธรรม (Merit Goods)) ที่เหมาะสมและไม่แสวงหากำไรเกินควร สนับสนุนให้เอกชนเข้าร่วมให้บริการสำหรับประชาชนทั่วไปและผู้ยากไร้มากขึ้น รัฐอุดหนุนหรือสนับสนุนค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขโดยอิงตามความจำเป็นด้านสุขภาพของประชาชน (Demand side basis) แทนการอุดหนุนตามทรัพยากร (Supply side basis) และส่งเสริมการแข่งขันอย่างเป็นธรรม เป็นต้น ทั้งนี้ หากประเทศไทยไม่ควบคุมค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพในภาพรวมของประเทศ (ทั้งค่าใช้จ่ายของรัฐ เอกชน และประชาชน) อาจนำไปสู่ภาระค่าใช้จ่ายที่สูงเกินไปจนเกิดปัญหาในอนาคต

แนวทางดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. บริการด้านการแพทย์ทั้ง ๓ ระบบ

๑.๑ พัฒนาระบบการทำงานร่วมในการบูรณาการระบบบริการทางการแพทย์ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมของประชาชนในการเข้าถึงบริการที่มี

คุณภาพได้มาตรฐาน โดยใช้มาตรฐานเดียวกัน เช่น การบำบัดรักษาสำหรับผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ป่วยมะเร็ง ผู้ป่วยฉุกเฉิน ฯลฯ

๑.๒ พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อลดภาระด้านธุรกรรมของหน่วยบริการ (National Clearing House)

๑.๓ สนับสนุนการขับเคลื่อนให้เกิดการบูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐในภาพใหญ่อย่างต่อเนื่อง

๑.๔ จัดประชุมวิชาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการนำไปสู่การพัฒนาระบบหลักประกันสุขภาพในทิศทางเดียวกัน

๒. การช่วยเหลือโรงพยาบาลรัฐไม่ให้มีวิกฤตทางการเงิน

๒.๑ ปรับกลไกการบริหารจัดการงบกองทุนฯ ร่วมกันระหว่างสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และกระทรวงสาธารณสุข โดยจัดตั้งคณะทำงานร่วมทั้งระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่ คณะทำงานกำหนดแนวทางการใช้จ่ายเงินกองทุนหลักประกันสุขภาพของหน่วยบริการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขระดับประเทศ เพื่อพิจารณาและกำหนดแนวทางการใช้จ่ายเงินกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในแต่ละพื้นที่

๒.๒ ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำข้อเสนอแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อความยั่งยืนของการบริการสาธารณสุขในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ภายใต้คณะกรรมการจัดทำแนวทางระดมทรัพยากรเพื่อความยั่งยืนของระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

๓. ระบบควบคุมมาตรฐานและตรวจสอบการดำเนินงานของโรงพยาบาลเอกชน

๓.๑ ติดตาม กำกับดูแล และพัฒนาคุณภาพการบริการของหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง โดยคณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานภายใต้พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕

๓.๒ สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพระบบงานของหน่วยบริการในระบบหลักประกันสุขภาพ (Hospital Accreditation) โดยร่วมกับสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล ขับเคลื่อนไปสู่การประกันคุณภาพระบบงานเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ

๓.๓ พัฒนาระบบการตรวจสอบการชดเชยและคุณภาพบริการอย่างต่อเนื่อง ทั้งโรงพยาบาลภาครัฐและภาคเอกชนที่ขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

(๒) ควรให้การสนับสนุนการดำเนินงานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลอย่างจริงจัง ทั้งในเรื่องบุคลากรและอุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์ รวมทั้งให้ความสำคัญในเรื่องการสร้างเสริมสุขภาพ สนับสนุนการออกกำลังกายเพื่อสร้างสุขภาพ โดยอุดหนุนผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และองค์กรเครือข่ายเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการเชิงรุกในด้านการป้องกันโรคและสร้างเสริมสุขภาพ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นหน่วยบริการปฐมภูมิที่ได้รับการพัฒนาและยกฐานะจากสถานีอนามัยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยมีการสนับสนุนครุภัณฑ์ที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับหน่วยบริการปฐมภูมิ และการปรับโครงสร้างชั้นล่างให้เหมาะสมในการให้บริการ และเน้นการให้บริการเชิงรุกที่

ครอบคลุมทุกกลุ่มวัย และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ กระทรวงสาธารณสุขได้เน้นการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ ด้วยการพัฒนาเครือข่ายระบบสุขภาพระดับอำเภอ ด้วยการทำงานแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ รวมทั้งการจัดการแก้ไขปัญหาสุขภาพในพื้นที่ด้วยกระบวนการบูรณาการทรัพยากร การจัดการความรู้ ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนพึ่งพาตนเองได้ นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุข ได้ดำเนินการจัดให้มีทีมหมอครอบครัวให้กับประชาชนในทุกครัวเรือน เพื่อให้เป็นที่ปรึกษาและดูแลด้านสุขภาพ โดยทีมหมอครอบครัวประกอบด้วย สหสาขาวิชาชีพทั้งด้านการแพทย์และการสาธารณสุข รวมถึง อสม. อปท. ชุมชน ภาคประชาชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพของประชาชน เพื่อดูแลปัญหา ทั้งรักษา ส่งเสริม ป้องกัน และดูแลด้านจิตใจ สังคม บรรเทาทุกข์ พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย ครอบครัว ชุมชน โดยแบ่งเป็นทีมหมอครอบครัวระดับอำเภอ ระดับตำบล และระดับชุมชน มีแนวทางการดำเนินการคือบุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง แบ่งพื้นที่ที่รับผิดชอบโดยรับผิดชอบประชากรประมาณ ๑,๒๕๐ - ๒,๕๐๐ คน/หมอครอบครัว มีทีมจากระดับอำเภอที่เป็นแพทย์และทีมสหวิชาชีพร่วมดูแลและเป็นที่ปรึกษา ทีมในระดับชุมชน เช่น อสม. จิตอาสา อปท. กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและประชาชน คอยช่วยเหลือในการดูแลประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. การส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยบริการระดับปฐมภูมิ (ศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานบริการสาธารณสุขชุมชน) ให้บริการเชิงรุกกับประชาชนทุกกลุ่มวัย รวมทั้งส่งเสริมป้องกัน โดยการทำงานร่วมกับ อสม. ตามแนวทางการ ๓ อ ๒ ส เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคเรื้อรัง คือ อ.ที่ ๑ อาหารที่มีประโยชน์ อ.ที่ ๒. อารมณ์ อ.ที่ ๓ ออกกำลังกาย ส.ที่ ๑ ไม่สูบบุหรี่ ส.ที่ ๒ ไม่ดื่มสุรา

๒. การพัฒนาระบบสุขภาพระดับอำเภอที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหาสุขภาพในพื้นที่ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้วยกระบวนการบูรณาการทรัพยากร การจัดการความรู้ ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนพึ่งพาตนเองได้

๓. การจัดทีมหมอครอบครัว ให้กับประชาชนในทุกครัวเรือน เพื่อให้เป็นที่ปรึกษาและดูแลด้านสุขภาพ โดยมีทีมหมอครอบครัวที่ทำงานประสานเชื่อมโยง ตั้งแต่ระดับชุมชน ตำบล และอำเภอ

๔. การพัฒนาความเข้มแข็งของระบบบริการปฐมภูมิด้วยการจัดทำแผนทศวรรษการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙) โดยมีเป้าประสงค์เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงประโยชน์ของระบบบริการปฐมภูมิอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม ให้เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ในด้านการดูแลสุขภาพ (Self-care)

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ขึ้น เพื่อเสริมสร้างคุณภาพมาตรฐานของห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ เพื่อส่งเสริมระบบคุณภาพและมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นหลักประกันในผลการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการแก่ประชาชนและผู้มารับบริการ และตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาลในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงการบริการที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง โดยมีการใช้ทรัพยากรสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นระบบที่ต่อเนื่อง โดยมีผลการดำเนินการดังนี้

๑. จัดสัมมนา/ อบรม ข้อกำหนดมาตรฐานกระทรวงสาธารณสุขให้กับหน่วยงานสังกัดกรมวิชาการสาธารณสุข ภาครัฐอื่น และภาคเอกชน เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี จำนวนผู้เข้าอบรม ๒๑๓ คน

๒. จัดสัมมนา/อบรม และฟื้นฟูความรู้ ความเข้าใจ ผู้ตรวจประเมิน เมื่อวันที่ ๑๓ - ๑๔ มกราคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี จำนวนผู้เข้าอบรม ๒๕๖ คน

๓. จัดทำระบบทะเบียนผู้ตรวจประเมินมาตรฐานกระทรวงสาธารณสุข http://dmsc๒.dmsc.moph.go.th/webroot/qa/webblqs/asp/auditlog/web.htm

จำนวนผู้ผ่านการอบรมเป็นผู้ตรวจประเมิน

- โดยส่วนกลาง จำนวน ๕๕๘ คน
- โดยศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ จำนวน ๑,๑๕๘ คน

๔. ประชุมคณะกรรมการรับรองระบบบริหารคุณภาพห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ตามมาตรฐานกระทรวงสาธารณสุข ๒ ครั้ง คือ เดือนมิถุนายน มีห้องปฏิบัติการที่ผ่านการรับรอง ๕๑ แห่ง และสิงหาคม ๔๙ แห่ง

๕. ประชุมร่วมกับศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ติดตามผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาอุปสรรค สรุปผลดำเนินการ เมื่อวันที่ ๗ - ๘ เมษายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรมแกรนด์ จอมเทียน พาเลซ พัทยา รวม ๒๐ คน โดยที่ประชุมเสนอเกณฑ์ข้อกำหนดที่จำเป็นต้องมี (The must) ได้แก่ ผลการเข้าร่วมการประเมินคุณภาพการตรวจวิเคราะห์ (EQA หรือ Proficiency testing) ผลการตรวจประเมินคุณภาพภายใน (Internal audit) และผลการทบทวนระบบบริหารคุณภาพ (Management review) และจะประชุมสรุปผลดำเนินการ ในวันที่ ๑ - ๒ กันยายน ๒๕๕๘

๖. ห้องปฏิบัติการทางการแพทย์สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวนทั้งสิ้น ๙๑๖ แห่ง ได้รับการรับรองตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ISO ๑๕๑๘๙ LA MOPH HA รวม ๘๙๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๓๗

๗. การประเมินผลศักยภาพการให้บริการและประเมินคุณภาพการตรวจวิเคราะห์ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยจัดส่งวัตถุตัวอย่างไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล กลุ่มเป้าหมาย ๘๘๗ แห่ง และมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจากทุกจังหวัดรายงานผลกลับ รวมทั้งสิ้น ๘๑๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๗๗

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ยังคงดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ในระดับปฐมภูมิ (รพ.สต.) มีคุณภาพและมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ผลการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการมีคุณภาพและมีความถูกต้องแม่นยำ สนับสนุนระบบการรับส่งต่อผู้ป่วยและผู้รับบริการสามารถเข้าถึงการบริการที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง โดยมีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาลที่ต้องการลดความเหลื่อมล้ำของประชาชน

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ โดยกองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชนได้ดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การดำเนินงานโครงการตำบลจัดการสุขภาพ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

จากปัญหาวิกฤตสุขภาพปัจจุบัน อัตราตายด้วยโรค NCDs สูงและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทำให้การสูญเสียค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น ปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค NCDs เพิ่มขึ้น และประชาชน ชุมชน ภาคส่วนต่างๆ เช่น อปท. เอกชน ยังขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาสุขภาพเพื่อการพึ่งตนเองอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ดังนั้น จากปัญหาวิกฤตสุขภาพข้างต้น การพัฒนาตำบลจัดการสุขภาพ จึงถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการต่อยอดแนวคิดการสาธารณสุขมูลฐานจากฐานรากของระบบสุขภาพให้เป็นเรื่องของชุมชนที่จะคิดตั้งเป้าหมาย บริหารจัดการและวัดผลสำเร็จด้วยตนเอง ทั้งนี้ หน่วยงาน/องค์กรภายนอก ได้แก่ ภาคประชาชน ภาครัฐ ท้องถิ่น และภาคเอกชน ต้องปรับบทบาทการบูรณาการความร่วมมืออย่างจริงจังในการส่งเสริม สนับสนุนหรือสร้างปัจจัยเอื้อต่อการจัดการด้านสุขภาพของชุมชน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาสุขภาพของคนในชุมชนให้ตระหนักในการดูแลสุขภาพ และถือเป็นหน้าที่ของตนเอง

ผลการดำเนินการตำบลจัดการสุขภาพ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลงานตามตัวชี้วัด	กิจกรรม/ผลการดำเนินงาน
๑.จำนวนภาคีเครือข่ายตำบลจัดการสุขภาพที่ได้รับการส่งเสริม พัฒนาและสนับสนุน (KBI๒๕)	๓,๖๓๐ ตำบล	๔,๐๑๗ ตำบล	- ประชุมพิจารณาเสนอและผลักดันงานตำบลจัดการสุขภาพฯ เป็นตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์กระทรวงฯ - จัดทำแนวทางการดำเนินงานตำบลจัดการสุขภาพดีเพื่อการพึ่งตนเองของชุมชน และจัดสรรให้ สบส. เขต - จัดทำคู่มือวิทยากรพี่เลี้ยงการดำเนินงานตำบลจัดการสุขภาพดีเพื่อการพึ่งตนเองของชุมชน และจัดสรรให้ สบส. เขต - ภาคีเครือข่ายตำบลจัดการสุขภาพ ที่ได้รับการส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุน ๔,๐๑๗ ตำบล (เขต ๔, ๖ และ ๑๒ ดำเนินงานเกินเป้าหมาย ๓๘๗ ตำบล)
๒.ร้อยละของตำบลเป้าหมายที่มีการจัดการด้านสุขภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (KBI๒๘)	ร้อยละ ๗๐	จำนวนตำบลเป้าหมาย ๓,๖๓๐ ตำบล ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป ๓,๗๖๙ ตำบล (ร้อยละ ๑๐๒.๘๙)	

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลงานตามตัวชี้วัด	กิจกรรม/ผลการดำเนินงาน
			- พื้นที่ประเมินตนเองและรายงานผ่านเว็บไซต์ http://www.thaiphc.net - จำนวนตำบลที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป ๓,๗๖๙ ตำบล

กิจกรรมการดำเนินการตำบลจัดการสุขภาพ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนี้

๑. สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพและจัดการปัจจัยเสี่ยงในระดับตำบล (กลุ่มวัยพัฒนาการเด็ก NCDs อุบัติเหตุ) (ทุกตำบลทั่วประเทศ รวม ๗,๒๕๕ ตำบล)

๒. พัฒนาศักยภาพวิทยากรพี่เลี้ยง (Coaching) ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล เป็นทีมสุขภาพในการขับเคลื่อนตำบลจัดการสุขภาพ (ทุกจังหวัดทุกอำเภอ รวม ๑,๐๐๐ คน)

๓. พัฒนาศักยภาพ อสม. นักจัดการสุขภาพชุมชนในการขับเคลื่อนตำบลจัดการสุขภาพ (โดยเฉลี่ยตำบลละ ๖ คน รวม ๕๒,๒๓๖ คน)

๔. พัฒนาหมู่บ้านจัดการสุขภาพ (ให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ) ตามสภาพปัญหาและบริบทของพื้นที่ (ระดับดีขึ้นไป อย่างน้อยร้อยละ ๗๐)

แนวทางการดำเนินงานตำบลจัดการสุขภาพ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนี้

๑. การบูรณาการความร่วมมือระดับนโยบายระหว่างกรมวิชาการ และกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนตำบลจัดการสุขภาพไปสู่เป้าหมายการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง (Self care) ในระดับบุคคล/ครอบครัว/ชุมชน

๒. ขยายผลพื้นที่ตำบลจัดการสุขภาพต้นแบบเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกระดับ

๓. พัฒนาระบบประเมินผลที่มุ่งเน้นผลลัพธ์และผลกระทบด้านสุขภาพ รวมทั้งปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๔. พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เข้าถึงง่าย และมีการคืนข้อมูลให้กับหน่วยงานพื้นที่ในการกำหนดนโยบายและวางแผนแก้ปัญหาสุขภาพ

๑. การดำเนินงานโครงการส่งเสริม อสม. เชิงรุก ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

การดำเนินงานโครงการส่งเสริม อสม. เชิงรุก ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ ได้ดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ข้อที่ ๕ การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพภาคประชาชน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทั่วประเทศ ปัจจุบันมี อสม. ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและขึ้นทะเบียนแล้วถึง ๑,๐๔๗,๘๐๐ คน อสม. ๑ คน รับผิดชอบครัวเรือน ๑๐ – ๑๕ หลังคาเรือน ให้ปฏิบัติงานเชิงรุกในการส่งเสริมสุขภาพในท้องถิ่นและชุมชน ดูแลประชาชนในทุกกลุ่มวัยเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น วัยทำงาน และผู้สูงอายุซึ่งมีแนวโน้มมากขึ้นในอนาคต รวมถึงคนพิการ การดูแลสุขภาพมารดาและทารก การดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาลและการเฝ้าระวังโรคในชุมชน ตลอดจนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาด้านสาธารณสุขอื่นๆ ในชุมชน โดยจัดให้มีสวัสดิการค่าตอบแทนให้แก่ อสม. เพื่อสร้างแรงจูงใจหนุนเสริมให้ปฏิบัติงานได้คล่องตัวและมีประสิทธิภาพและเป็นการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของ อสม. ในพื้นที่

ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริม อสม. เชิงรุก ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ตามแบบราย งาน สสจ.๑)

รายการข้อมูล	เฉลี่ยต่อเดือน (ครั้ง)
๑. การส่งเสริมสุขภาพ	
๑.๑ อสม. เยี่ยมให้คำแนะนำหญิงตั้งครรภ์	๒๖๔,๒๗๕
- อสม. ค้นหาหญิงตั้งครรภ์อายุต่ำกว่า ๑๕ ปี	๒๘,๙๗๐
๑.๒ อสม. บริการเยี่ยมให้คำแนะนำหญิงหลังคลอด	๒๕๐,๑๔๕
- มารดาที่ไม่สามารถเลี้ยงดูบุตรด้วยนมแม่อย่างเดียวครบ ๖ เดือน	๗๐๕,๓๖๓
๑.๓ อสม. เยี่ยมบ้านและให้คำแนะนำผู้สูงอายุด้านการดูแลสุขภาพ	๒,๐๐๘,๙๕๑
- ผู้สูงอายุที่เป็นโรคเรื้อรังและถูกทอดทิ้งอยู่เพียงลำพัง	๑๘๘,๗๑๘
๑.๔ อสม. เยี่ยมบ้านและให้คำแนะนำผู้พิการด้านการดูแลสุขภาพ	๔๒๒,๗๘๙
๒. การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค	
๒.๑ เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออก (ปิด เปลี่ยน ปล่อย ปรับปรุง ปฏิบัติเป็นนิสัย) (ครัวเรือน)	๕,๘๖๑,๖๐๒
๒.๒ เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ (ปิด ล้าง เลี่ยง หยุด) (ครัวเรือน)	๕,๖๙๓,๖๒๔
๒.๓ เฝ้าระวัง คัดกรอง และให้คำแนะนำกลุ่มเสี่ยงโรค (โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคมะเร็ง โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง)	๓,๓๓๖,๒๒๙
๒.๔ ให้คำแนะนำประชาชนบริโภคผลิตภัณฑ์/อาหาร/เกลือที่ผสมไอโอดีน (ครัวเรือน)	๕,๒๑๙,๓๖๓
๒.๕ ให้คำแนะนำประชาชนลดกิน หวาน อาหารมันและเค็ม (ครัวเรือน)	๕,๑๑๕,๑๒๒
๓. การฟื้นฟูสุขภาพ	
๓.๑ เยี่ยมบ้าน ให้คำแนะนำการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง (โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคมะเร็ง โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง)	๑,๑๗๐,๖๕๔
๔. การคุ้มครองผู้บริโภค	
๔.๑ เฝ้าระวังและให้คำแนะนำการบริโภคอาหารปลอดภัย	๑,๑๖๗,๑๒๑
๕. การจัดการสุขภาพชุมชนและการมีส่วนร่วมในแผนสุขภาพตำบล	
๕.๑ อสม. ร่วมกิจกรรมจิตอาสากับเครือข่ายอื่น	๑๓๘,๕๖๖
๕.๒ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนสุขภาพ จัดหางบประมาณ จัดกิจกรรมสุขภาพ และประเมินผลตามโครงการในแผนสุขภาพตำบล	๖๒,๑๖๔
๖. กิจกรรมอื่น ๆ	
๖.๑ อสม. เป็นแกนนำในการออกกำลังกาย/แอโรบิก/รำไม้พลอง สร้างสุขภาพในชุมชน	๕๔๖,๐๓๖
๖.๒ อสม. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาสุขภาพในชุมชน/หมู่บ้านร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การออกกำลังกาย สายใยรักครอบครัว อาหารปลอดภัย เฝ้าระวังยาเสพติด คัดกรองสุขภาพเบื้องต้น และคนไทยไร้พุง	๙๕๒,๔๕๒
๖.๓ อสม. และแกนนำชุมชน ร่วมกันจัดทำแผนสุขภาพหมู่บ้าน/ชุมชน และกำหนดกติกาหรือกฎข้อบังคับของหมู่บ้าน เพื่อการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพของชุมชน	๘๓๒,๕๘๘
๖.๔ อสม. และชุมชนมีนวัตกรรมสุขภาพและเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนอื่นๆ	๒๘๗,๓๐๓

ข้อมูลจาก www.thaiphc.net ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

แนวทางการดำเนินงานโครงการส่งเสริม อสม. เชิงรุก ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (ตามแบบรายงาน สสจ.๑)

๑. การส่งเสริมสุขภาพ

๑.๑ อสม.เยี่ยมให้คำแนะนำหญิงตั้งครรภ์

- อสม.ค้นหาหญิงตั้งครรภ์อายุต่ำกว่า ๑๕ ปี

๑.๒ อสม. บริการเยี่ยมให้คำแนะนำหญิงหลังคลอด

- มารดาที่ไม่สามารถเลี้ยงดูบุตรด้วยนมแม่อย่างเดียวครบ ๖ เดือน

๑.๓ อสม.เยี่ยมบ้านและให้คำแนะนำผู้สูงอายุด้านการดูแลสุขภาพ

- ผู้สูงอายุที่เป็นโรคเรื้อรังและถูกทอดทิ้งอยู่เพียงลำพัง

๑.๔ อสม.เยี่ยมบ้านและให้คำแนะนำผู้พิการด้านการดูแลสุขภาพ

๒. การเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมโรค

๒.๑ เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออก (ปิด เปลี่ยน ปล่อย ปรับปรุง ปฏิบัติเป็นนิสัย)

๒.๒ เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ (ปิด ล้าง เลี่ยง หยุด)

๒.๓ เฝ้าระวัง คัดกรอง และให้คำแนะนำกลุ่มเสี่ยงโรค (โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคมะเร็ง โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง)

๒.๔ ให้คำแนะนำประชาชนบริโภคผลิตภัณฑ์/อาหาร/เกลือที่ผสมไอโอดีน

๒.๕ ให้คำแนะนำประชาชนลดกิน หวาน อาหารมันและเค็ม

๓. การฟื้นฟูสุขภาพ

๓.๑ เยี่ยมบ้าน ให้คำแนะนำการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง (โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคมะเร็ง โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง)

๔. การคุ้มครองผู้บริโภค

๔.๑ เฝ้าระวังและให้คำแนะนำการบริโภคอาหารปลอดภัย

๕. การจัดการสุขภาพชุมชนและการมีส่วนร่วมในแผนสุขภาพตำบล

๕.๑ อสม.ร่วมกิจกรรมจิตอาสากับเครือข่ายอื่น

๕.๒ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนสุขภาพ จัดหางบประมาณ จัดกิจกรรมสุขภาพและประเมินผลตามโครงการในแผนสุขภาพตำบล

๖. กิจกรรมอื่น ๆ เช่น

๖.๑ อสม. เป็นแกนนำในการออกกำลังกาย/แอโรบิก/รำไม้พลอง สร้างสุขภาพในชุมชน

๖.๒ อสม. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาสุขภาพในชุมชน/หมู่บ้านร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การออกกำลังกาย สายใยรักครอบครัว อาหารปลอดภัย เฝ้าระวังยาเสพติด คัดกรองสุขภาพเบื้องต้น และคนไทยไร้พุง

๖.๓ อสม. และแกนนำชุมชน ร่วมกันจัดทำแผนสุขภาพหมู่บ้าน/ชุมชน และกำหนดกติกาหรือกฎข้อบังคับของหมู่บ้าน เพื่อการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพของชุมชน

๖.๔ อสม. และชุมชนมีนวัตกรรมสุขภาพและเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนอื่น ๆ

กรมอนามัย

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

กรมอนามัย ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และองค์กรเครือข่ายเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินงานเชิงรุกในด้านการป้องกันโรคและสร้างเสริมสุขภาพ ซึ่งมุ่งเน้นสนับสนุนการออกกำลังกาย เพื่อสร้างสุขภาพด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของประชาชน ที่เน้นให้มีกิจกรรมทางกาย/ออกกำลังกายเพิ่มขึ้น เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โดยมีกิจกรรมสำคัญดังนี้

๑. พัฒนาศักยภาพทักษะผู้ให้บริการในคลินิกไร้พุง, พัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปในการประเมินผลลัพธ์สุขภาพและตรวจประเมินการพัฒนาคลินิกไร้พุง ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล

๒..ประชุมถ่ายทอดเกณฑ์มาตรฐานสถานบริการด้านการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ (Fitness และสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกาย) ให้กับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. รณรงค์ร่วมกันปั่นจักรยานเฉลิมพระเกียรติพระบรมวงศานุวงศ์ในวันสำคัญ และส่งเสริมให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และประชาชนปั่นจักรยานเพื่อสุขภาพ ตลอดจนส่งเสริมการใช้จักรยานตามบริบทพื้นที่

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ประชาชนทั่วไปและบุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการใช้จักรยานเพิ่มมากขึ้นตามบริบทของพื้นที่

๒. ส่งเสริม สนับสนุน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกาย ตามมาตรฐานฯ กรมอนามัย

(๓) ควรมีมาตรการกำกับดูแลร้านขายยาให้เข้มงวดยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขายยาที่เป็นสารตั้งต้นยาเสพติดหรือยาที่เป็นอันตราย ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้ประชาชนหรือวัยรุ่นเข้าถึงยาเหล่านี้ได้ง่ายซึ่งจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพอย่างมาก

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑. กลไกกฎหมายที่จะสามารถควบคุมการกระจายและการใช้ยาเหล่านี้เกี่ยวข้องกับกฎกระทรวงการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตร้านขายยา ซึ่งปรับปรุงจากกฎกระทรวงฉบับเดิม เริ่มใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยกฎกระทรวงการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตร้านขายยาแผนปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๕๖ มีผลบังคับใช้ในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๗ ที่ผ่านมา กำหนดให้มีกฎหมายลำดับรองสำหรับการควบคุมการกระจายยา และกำหนดเงื่อนไขในการขายยาที่มีความเสี่ยงสูงในการนำไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม

๒. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กำหนดแบบคำขอและใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ซึ่งระบุรูปแบบของรายงานการขายยา และบัญชีการซื้อขายยา โดยหลังจากนั้น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้มี

หนังสือลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ ขอให้ผู้รับอนุญาตและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ ทดลองใช้แบบบัญชีซื้อขายยาข้างต้น

๓. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มีกฎหมายรองอีก ๓ ฉบับที่จะต้องออกมาเพื่อกำหนดรายการยาที่ต้องทำรายงานการขาย รายการยาอันตรายที่ต้องทำบัญชีการขาย และหลักเกณฑ์ เงื่อนไขในการขายยาที่มีความเสี่ยงที่จะนำไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานยกร่างกฎหมายลำดับรองภายใต้กฎกระทรวงการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยผู้ทรงคุณวุฒิฯ เป็นประธานคณะทำงานฯ เพื่อดำเนินการยกร่างกฎหมายในลำดับรองภายใต้กฎกระทรวงดังกล่าวให้เป็นไปโดยรอบคอบ โดยคณะทำงานฯ มีองค์ประกอบจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น นายกสมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย) สมาคมร้านขายยา ชมรมร้านขายยาแห่งประเทศไทย สมาคมไทยอุตสาหกรรมผลิตยาแผนปัจจุบัน สมาคมผู้วิจัยและผลิตเภสัชภัณฑ์ เข้าร่วมในการยกร่างกฎหมายรอง ซึ่งในกรณีกฎหมายรองที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการกระจายและใช้ยา ประกอบด้วย

๓.๑ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง รายการยาที่ต้องรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

๓.๒ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง รายการยาอันตรายที่ต้องทำบัญชีการขายยา

๓.๓ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายยา

๔. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาทั้ง ๓ ฉบับข้างต้น ได้ยกร่างแล้วเสร็จในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ แล้วจึงเปิดรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมทางเว็บไซต์ ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ ท้ายที่สุดจึงผ่านความเห็นชอบจากคณะทำงานฯ ในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๕๗ วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ ที่ผ่านมา ก่อนเข้าสู่กระบวนการทางนิติบัญญัติและลงนามในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา

สาระสำคัญของประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาทั้ง ๓ ฉบับ มีดังนี้

๔.๑ ระบุรายการยาที่ต้องให้รายงานการขายยาตามแบบ ขย ๑๓ เช่น ยาทรามาดอล ยาน้ำเชื่อมแก้แพ้ แก้ไอ ส่งสำนักงานฯ ทุก ๔ เดือน

๔.๒ ระบุรายการยาที่ต้องทำบัญชีการขายยาอันตรายตามแบบ ขย ๑๑ โดยต้องถามชื่อ สกุล ผู้ซื้อมาเพื่อกรอกในบัญชีเพื่อความสมบูรณ์ โดยมีรายการยาอันตรายที่ต้องทำบัญชี เช่น ยาทรามาดอล ยาน้ำเชื่อมแก้แพ้ แก้ไอ

๔.๓ กำหนดเงื่อนไขในการขายยากลุ่มนี้ โดยจำกัดจำนวนการขายให้ร้านขายยา จำกัดจำนวนการขายให้กับผู้มารับบริการ และการแจ้งข้อมูลการขายส่งยา ผ่านระบบสารสนเทศโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจัดทำขึ้น

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. เพิ่มมาตรการควบคุมวัตถุดิบทางยา โดยให้รายงานเข้าสู่ระบบสารสนเทศวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่สำนักงานฯ จัดทำขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแล

๒. ปรับปรุงระบบสารสนเทศวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความทันสมัย มีประสิทธิภาพสูงในการตามรอยหรือส่งสัญญาณความผิดปกติในการกระจายยา

๓. เฝ้าระวังและตรวจสอบบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดในร้านขายยาที่มีความเสี่ยงสูง

๔. รณรงค์ให้ร้านขายยาให้ความร่วมมือในการในการควบคุมสถานการณ์ปัญหาเฝ้าระวังตรวจตราการรั่วไหลจากแหล่งกระจายยาอื่น ๆ เช่น คลินิกเวชกรรม โรงพยาบาล

(๔) ควรมีมาตรการและแนวทางในการบำบัดหรือกำจัดขยะติดเชื้อที่เกิดในสถานพยาบาลของรัฐต่าง ๆ ให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้ขยะดังกล่าวหลุดรอดหรือตกค้างในสิ่งแวดล้อมอันจะส่งผลเสียต่อสุขภาพของประชาชน

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

กระทรวงสาธารณสุข มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้คนไทยมีสุขภาพดี ด้วยการส่งเสริม ควบคุม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสุขภาพ โดยมีบทบาทหนึ่งที่สำคัญ คือการให้บริการรักษาสุขภาพแก่ประชาชน ดังนั้นโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จัดให้มีระบบบริการสุขภาพแก่ประชาชนโดยครอบคลุมทุกด้าน การให้บริการดังกล่าวก่อให้เกิดมูลฝอยติดเชื้อปริมาณมากและการเกิดมูลฝอยติดเชื้อจะเพิ่มขึ้นตามจำนวนผู้มารับบริการโรงพยาบาล จึงถือเป็นแหล่งผลิตมูลฝอยติดเชื้อจำนวนมาก หากมีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่ไม่เหมาะสมจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ดังนั้น กระทรวงสาธารณสุขได้มีการดำเนินงานเพื่อการจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลเพื่อลดความเสี่ยงอันตราย ต่อสุขภาพผู้มารับบริการ ญาติ รวมทั้งตัวบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ ทุกคนที่สัมผัสและไม่ได้สัมผัสมูลฝอยติดเชื้อ ทั้งในโรงพยาบาลและชุมชนรอบข้าง ดังนี้

๑. มีการกำกับติดตามให้โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขปฏิบัติตามแนวทางการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕

๒. มีการกำกับติดตามบริษัทที่รับกำจัดมูลฝอยติดเชื้อเพื่อให้ทราบปริมาณที่ชัดเจนเพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งก่อนถึงสถานที่รับกำจัด

๓. จัดทำฐานข้อมูลมูลฝอยติดเชื้อในโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเพื่อทราบสถานการณ์การเกิดมูลฝอยติดเชื้อ

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

จากการดำเนินงานในปี ๒๕๕๘ กระทรวงสาธารณสุขได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการปฏิบัติและเป็นไปตามมาตรฐาน โดยในปี ๒๕๕๙ มีแนวทางการดำเนิน ดังนี้

๑. ดำเนินการสำรวจสภาพ/ความต้องการเรือนพักมูลฝอยติดเชื้อ พร้อมวิเคราะห์ความจำเป็นเร่งด่วนและแนวทางแก้ปัญหา

๒. จัดอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการดำเนินงานมูลฝอยติดเชื้อเพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และปฏิบัติตามมาตรฐานและกฎกระทรวง

๓. จัดทำโรงพยาบาลต้นแบบการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่ได้มาตรฐาน

๔. อบรมบริษัทที่รับกำจัดมูลฝอยติดเชื้อเพื่อให้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ และมีการติดตามตรวจสอบบริษัทที่รับกำจัดเพื่อให้ได้มาตรฐานและป้องกันลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อระหว่างการขนย้าย

กรมการแพทย์

ในการแก้ไขปัญหาขยะติดเชื้อ โดยเฉพาะขยะที่เกิดจากโรงพยาบาลและสถานพยาบาลต่างๆ กรมการแพทย์ ได้มีแนวทางสำหรับโรงพยาบาลและสถานพยาบาลในสังกัดกรมการแพทย์ที่มีความปลอดภัย มีมาตรฐานในการดูแลจัดเก็บและขนย้ายขยะติดเชื้อ ซึ่งในภาพรวมของประเทศมีปริมาณขยะติดเชื้อกว่า ๑.๒ แสนกิโลกรัมต่อวัน ประมาณปีละ ๔๓ ล้านกิโลกรัมต่อปี โดยนำไปเก็บพักไว้ที่บริเวณที่พักขยะของโรงพยาบาล สำหรับขยะธรรมดา และขยะทางการแพทย์ทุกชนิด และดำเนินการตามมาตรการในการเก็บและแยกขยะตามประเภทที่กำหนด (ขยะติดเชื้อ ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไป และขยะอันตราย) รวมถึงขั้นตอนการขนย้ายขยะเพื่อนำไปรวบรวมรอการกำจัด ด้วยวิธีการเผาหรือนำไปทำให้ปราศจากเชื้อโดยการอบไอน้ำร้อนแล้วกำจัดเหมือนขยะทั่วไป หรือทิ้งในบ่อเกรอะ/ฝังในที่ที่โรงพยาบาลจัดเตรียมไว้

ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑. จัดอบรมเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมเบื้องต้นให้กับบุคลากรทางการแพทย์ที่อยู่ในบริเวณบ่อขยะทั่วประเทศ จำนวน ๕๕ คน

๒. ตรวจสุขภาพของประชาชนเมื่อเกิดความผิดปกติ จำนวน ๑,๑๒๕ คน

๓. จัดทำแนวทางการวินิจฉัยโรคสำหรับประชาชนที่ได้รับผลกระทบ จำนวน ๑๕๐ เล่ม

แนวทางการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี กรมการแพทย์ มีแผนการดำเนินงานในปี ๒๕๕๙ ภายใต้ยุทธศาสตร์บูรณาการระดับประเทศ แผนงานบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม ได้ให้ความสำคัญการดูแลสุขภาพของประชาชนทุกกลุ่มวัยที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษบ่อขยะ โดย

๑. เก็บรวมรวมข้อมูลสุขภาพ เช่น โรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวในเด็ก โรคหอบหืด โรคมะเร็งปอดในคนที่ไม่สูบบุหรี่ เป็นต้น

๒. จัดอบรมเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมเบื้องต้นให้กับบุคลากรทางการแพทย์ที่อยู่ในบริเวณบ่อขยะทั่วประเทศ

๓. ตรวจร่างกายประชาชน โดยทีมแพทย์ พยาบาลผู้เชี่ยวชาญ ในพื้นที่เกิดเหตุผิดปกติทำการตรวจสุขภาพประชาชนและตรวจเลือดร่วมกับพื้นที่

๔. จัดทำแนวทางการวินิจฉัยประชาชนที่ได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษบ่อขยะ

๕. จัดทำ Web based ความรู้เรื่องมลพิษบ่อขยะและสุขภาพสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และประชาชนให้กับโรงพยาบาลและสถานพยาบาลทั่วประเทศ ใช้เป็นแนวทางวินิจฉัยและเก็บข้อมูลโรคเพื่อพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาขยะและสิ่งแวดล้อม

กรมอนามัย

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

ปัจจุบันสถานพยาบาลที่เป็นแหล่งกำเนิดขยะติดเชื้อประสบปัญหาในการขนขยะติดเชื้อไปกำจัดนอกสถานพยาบาลไม่ถูกต้อง มีการลักลอบกองทิ้งตามสถานที่สาธารณะที่ส่งผลต่อการแพร่ระบาดของเชื้อโรค โดยเฉพาะโรคติดเชื้อร้ายแรง ประกอบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่มีความพร้อมในการกำจัดขยะติดเชื้อให้ได้สุขลักษณะตามมาตรฐานในกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.๒๕๔๕ กรมอนามัยจึงได้มีมาตรการและแนวทางในการบำบัดหรือกำจัดขยะติดเชื้อ ดังนี้

๑. กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๘๕๒/๒๕๕๖

เรื่องกำหนดให้สถานบริการสาธารณสุขและห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีการจ้างเอกชนดำเนินการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อใช้เอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ (Infectious Waste Manifest System)

๒. จัดทำร่างกรอบแผนแม่บทการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

๓. พัฒนาระบบโปรแกรมการจัดการข้อมูลมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาล

๔. พัฒนาต้นแบบการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ๑๒ แห่ง

๕. ส่งเสริม สนับสนุนสถานบริการสาธารณสุขลดโลกร้อน ด้วยการสุขาภิบาลอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (GREEN & CLEAN Hospital) และพัฒนาต้นแบบสถานบริการสาธารณสุขลดโลกร้อน

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. การพัฒนาระบบบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อและของเสียทางการแพทย์ให้ถูกสุขลักษณะ

๒. การพัฒนาปรับปรุงกฎหมายสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

๓. การติดตามตรวจสอบผลกระทบต่อสุขภาพจากสถานพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

๔. ส่งเสริมให้สถานบริการสาธารณสุขเข้าร่วมการดำเนินการ GREEN & CLEAN HOSPITAL

(๕) ปัจจุบันประชาชนป่วยเป็นโรคมะเร็งจำนวนมาก และมีความสับสนในเรื่องแนวทางการรักษา กรมการแพทย์ควรมีการรณรงค์ให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับทางเลือกต่าง ๆ ในการรักษาพยาบาล ทั้งการแพทย์แผนปัจจุบัน หรือการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมการแพทย์

สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กรมการแพทย์ ได้ตระหนักในปัญหาเรื่องนี้จึงได้พยายามสื่อสารและสร้างช่องทางในการให้ข้อมูลและทำความเข้าใจกับประชาชนผ่านทางช่องทางต่างๆ ดังนี้

ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑. จัดโครงการรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนตลอดทั้งปีอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่

- เดือนกุมภาพันธ์ จัดโครงการรณรงค์ป้องกันโรคมะเร็งเนื่องในวันมะเร็งโลก โดยมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้เรื่องความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับโรคมะเร็ง ให้บริการทางการแพทย์ ติดเข็มกลัดนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีในการรณรงค์เพื่อควบคุมและป้องกันโรคมะเร็ง จัดกิจกรรม Charity คอนเสิร์ต และเล่นเกมชิงรางวัล
- เดือนมีนาคม จัดโครงการรณรงค์มะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนัก โดยมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้ด้านการป้องกันโรคมะเร็งกับประชาชน มีกิจกรรมเสวนาวิชาการสำหรับประชาชน
- เดือนมีนาคม จัดโครงการสื่อมวลชนรุ่นใหม่ร่วมใจต้านภัยมะเร็ง เพื่อให้ตัวแทนสื่อมวลชนทุกสาขาได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโรคมะเร็งที่ถูกต้อง เพื่อถ่ายทอดสื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลทางวิชาการสู่ประชาชน

- เดือนพฤษภาคม จัดโครงการรณรงค์วันงดสูบบุหรี่โลก เพื่อให้ประชาชนห่างไกลมะเร็งปอด โดยจัดนิทรรศการให้ความรู้เรื่องโรคมะเร็ง และแจกเอกสารสื่อรณรงค์ป้องกันมะเร็ง
- เดือนสิงหาคม จัดโครงการรณรงค์ให้ความรู้เรื่องมะเร็งเต้านม ในกิจกรรมแม่ลูกผูกพัน

๒. จัดบรรยายให้ความรู้ประชาชนตลอดทั้งปี ผ่านโครงการสถาบันมะเร็งแห่งชาติพบประชาชน โดยตั้งแต่เดือนมกราคมถึงปัจจุบัน มีการจัดหัวข้อการบรรยายเดือนละครั้ง ดังนี้

- บรรยายเรื่อง ผักพื้นบ้าน สมุนไพรไทย การแพทย์ผสมผสาน และผู้ป่วยมะเร็ง
- บรรยายเรื่อง เรียนรู้ สู้โรคร้ายมะเร็งปอด
- บรรยายเรื่อง มะเร็งต่อมลูกหมาก ภัยร้ายที่ผู้ชายควรระวัง
- บรรยายเรื่อง ดูแลช่องปากอย่างไร ห่างไกลมะเร็ง
- บรรยายเรื่อง โภชนาการดี ชีวีมีสุข ไม่ทุกข์กับมะเร็ง
- บรรยายเรื่อง เรื่องน่ารู้ ความเสี่ยงกับการประกอบอาชีพ

๓. จัดทำ Application รู้ทันมะเร็ง ผ่านทาง Smartphone โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมการแพทย์ จำนวน ๖๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายละเอียดภายใน Application ดังนี้

- ความรู้ทั่วไปเรื่องโรคมะเร็ง
  - มะเร็งคืออะไร
  - มะเร็งอวัยวะต่างๆ ที่พบบ่อย
  - แนวทางการป้องกันโรคมะเร็ง
  - การสังเกตอาการเริ่มต้นที่มีโอกาสเป็นโรคมะเร็ง
  - การตรวจคัดกรองเพื่อค้นหาโรคมะเร็งในระยะเริ่มต้น
  - การตรวจวินิจฉัยโรคมะเร็ง
  - กระบวนการรักษาโรคมะเร็ง
- รวมบทความโรคมะเร็งเข้าใจง่ายสำหรับประชาชน
- ข่าวด่วนโรคมะเร็ง
  - รู้ทันฝังแร่
- สื่อเผยแพร่
  - สำหรับประชาชน
  - สำหรับบุคลากรทางการแพทย์
  - สื่อรณรงค์จากองค์กรต่างประเทศ

แนวทางการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. เดือนตุลาคม จัดโครงการรณรงค์ป้องกันมะเร็งเต้านม โดยมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้ด้านโรคมะเร็งเต้านม ให้บริการทางการแพทย์ รณรงค์ผ่านการจัดคอนเสิร์ตการกุศล

๒. เดือนธันวาคม จัดโครงการรณรงค์ต่อต้านโรคมะเร็งแห่งชาติ โดยจัดนิทรรศการให้ความรู้ด้านโรคมะเร็ง ณ สถาบันมะเร็งแห่งชาติ รวมทั้งมีการถ่ายทอดสดทางโทรทัศน์ มีการให้ความรู้โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางให้ประชาชนและผู้ป่วยสามารถโทรศัพท์สอบถามกับแพทย์ได้โดยตรง

๓. จัดบรรยายให้ความรู้ประชาชนตลอดทั้งปี ผ่านโครงการสถาบันมะเร็งแห่งชาติพบประชาชน

๔. จัดทำสื่อ บทความ ข่าวด่วนโรคมะเร็ง สำหรับประชาชนและบุคลากรทางการแพทย์

๕. เผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนผ่านทางเว็บไซต์ www.nci.go.th และสามารถติดต่อขอข้อมูลและความรู้ด้านโรคมะเร็งได้ตามหมายเลขโทรศัพท์ของสถาบันมะเร็งแห่งชาติ โทร. ๐๒-๒๐๒-๖๘๐๐ ต่อ ๑๒๐๐ ในเวลาราชการ และ ๐๒-๒๐๒-๖๘๐๐ ต่อ ๒๙๐๒ นอกเวลาราชการ

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้เปิดโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ผสมผสานโดยตรงแห่งแรกในประเทศ ที่เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กทม. เป็นสถานที่ให้บริการทางด้านการรักษาโดยให้บริการเวชปฏิบัติแผนไทยมีคลินิกเฉพาะทางรักษาโรคเรื้อรัง รวมทั้งใช้ศึกษาวิจัยและพัฒนาต้นแบบการดูแลรักษาด้วยยาสมุนไพร อบ นวด ประคบ ฝังเข็ม เช่น มะเร็ง อัมพาต รองรับนโยบาย Medical Hub เตรียมการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามแผนยุทธศาสตร์การให้ประเทศไทยเป็นศูนย์ความเป็นเลิศ (Excellent Center) ด้านสุขภาพ เพื่อเป็นทางเลือกในการรักษา ลดค่าใช้จ่ายยาแผนปัจจุบันและเวชภัณฑ์บริการสาธารณสุขเพิ่มมากขึ้น

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีแผนดำเนินการผลักดันให้มียาจากสมุนไพรในการจัดทำบัญชียาจากสมุนไพรเพื่อเพิ่มตำรับยาสมุนไพรเข้าบัญชียาหลักแห่งชาติ จำนวน ๑๐ รายการ เช่น ตำรับรักษามะเร็ง รักษาโรคนอนหลับยาก เป็นต้น ได้หลักฐานยืนยันความปลอดภัยของการใช้ยาสมุนไพรตามหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกยาจากสมุนไพรให้บรรจุในบัญชียาหลักแห่งชาติ ๑๕ รายการภายใน ๓ ปี

(๖) กรมควบคุมโรค ควรจัดหาเครื่องมือสำหรับตรวจเชื้อโรคให้เพียงพอ เพื่อสร้างความมั่นใจให้คนไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศว่าประเทศไทยมีมาตรการเฝ้าระวังป้องกันโรคที่ดี รวมถึงมีมาตรการในการประชาสัมพันธ์ด้านการควบคุมโรค โดยเฉพาะในกลุ่มนักท่องเที่ยวและชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามารักษาพยาบาลในประเทศไทย และมีมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคระบาดและโรคอุบัติใหม่จากคนกลุ่มนี้อย่างเข้มงวด

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมควบคุมโรค

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

กรมควบคุมโรค ได้สนับสนุนเครื่องมือวัดอุณหภูมิร่างกายชนิดมือถือ (Handheld thermometer) ให้แก่ด่านควบคุมโรคฯ ที่มีการร้องขอ และในส่วนของกล้องเทอร์โมสแกนตรวจจับอุณหภูมิความร้อนผิวกาย (Thermoscan) ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการคัดกรองผู้เดินทางโดยเฉพาะช่องทางเข้าออกประเทศ ท่าอากาศยาน ท่าเรือที่มีอาคารผู้โดยสาร และพรมแดนที่มีอาคารผู้โดยสาร ยังไม่ได้รับการจัดสรร จากการสำรวจพบว่า ด่านควบคุมโรคฯ ๖๗ แห่ง (ท่าอากาศยาน ๑๗ แห่ง ท่าเรือ ๑๘ พรมแดน ๓๒ แห่ง) มีกล้องเทอร์โมสแกน (Thermoscan) จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ -

๑. ด่านควบคุมโรคฯ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ มีสภาพใช้งานได้ ๕ เครื่อง

๒. ท่าอากาศยานสมุย ๑ เครื่อง

๓. ท่าอากาศยานเชียงใหม่ ๑ เครื่อง

๔. พรมแดนแม่สาย ๑ เครื่อง

สำหรับมาตรการในการประชาสัมพันธ์ด้านการควบคุมโรค กรมควบคุมโรคได้จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ และป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการควบคุมโรคสำหรับผู้ที่เดินทางระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ช่องทางเข้าออกประเทศ ได้แก่ ท่าอากาศยาน ท่าเรือ และพรมแดนทางบก โดยมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์หลากหลายภาษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาเกาหลี ภาษาฝรั่งเศส และภาษาอาระบิก เป็นต้น อย่างไรก็ตาม สื่อประชาสัมพันธ์ที่ได้จัดทำขึ้นภายใต้งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ส่วนใหญ่เป็นสื่อประชาสัมพันธ์สำหรับโรคติดต่อสำคัญที่มีผลกระทบระหว่างประเทศ เช่น อีโบลา และโรคเมอร์ส เท่านั้น ยังไม่ได้จัดทำเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันและควบคุมโรคในภาพรวม

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

กรมควบคุมโรค มีนโยบายจัดซื้อกล้องเทอร์โมสแกนเพิ่มเติม เพื่อตรวจจับอุณหภูมิความร้อนผิวกาย (Thermoscan) ให้แก่ ด่านควบคุมโรคฯ ๖ แห่ง ซึ่งอยู่ในจังหวัดพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ได้แก่

๕. ท่าอากาศยานแม่ฟ้าหลวง เชียงราย จังหวัด เชียงราย

๖. ท่าอากาศยานแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

๗. ท่าอากาศยานหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

๘. พรมแดนสะพานมิตรภาพ ๓ (นครพนม-คำม่วน) อำเภออาจสามารถ จังหวัดนครพนม

๙. พรมแดนบ้านคลองลึก อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

๑๐. พรมแดนสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

สำหรับมาตรการในการประชาสัมพันธ์ด้านการควบคุมโรค ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมควบคุมโรคได้ให้ความสำคัญกับการป้องกันควบคุมโรคกับชาวต่างชาติ โดยได้ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างเข้มแข็งในภาษาที่เป็นภาษาสากลและภาษาที่เฉพาะในกลุ่มโรคที่ดำเนินการเฝ้าระวัง โดยมีกิจกรรมหลักที่มีแผนจะดำเนินการ ดังนี้

๑. การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร เสริมสร้างความรู้ เรื่องของการป้องกันควบคุมโรคและพฤติกรรมที่ถูกต้องของด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ ๓ ประเภท คือ ท่าอากาศยาน ท่าเรือ และพรมแดนทั้งหมด จำนวน ๖๓ ด่าน ซึ่งอยู่ในความดูแลของกรมควบคุมโรคจำนวน ๕๑ ด่าน ต้องปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ และกฎอนามัยระหว่างประเทศ พ.ศ.๒๕๔๘ โดยมีวัตถุประสงค์ในการสกัดกั้นและควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศไม่ให้เข้ามาแพร่กระจายภายในราชอาณาจักร พร้อมทั้งเสริมสร้างภาพลักษณ์การสาธารณสุขไทยผ่านทางสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อวิทิทัศน์ ทั้งภาษาอาเซียนและภาษาสากล

๒. การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร เสริมสร้างความรู้เรื่องของการป้องกันควบคุมโรคและพฤติกรรมที่ถูกต้องบริเวณพื้นที่ชายแดนระหว่างประเทศและพื้นที่ที่มีกลุ่มแรงงานต่างด้าว

๓. การให้บริการตอบคำถามเรื่องโรคและภัยสุขภาพทางโทรศัพท์สายด่วนกรมควบคุมโรค ๑๔๒๒ ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๔. การให้บริการข้อมูลเรื่องโรคและภัยสุขภาพทางสื่ออินเทอร์เน็ตและ Application กดดูรู้โรค ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๕. การให้คำแนะนำหรือคำเตือนภัยเรื่องโรคและภัยสุขภาพ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในโรงแรมและบริษัทนำเที่ยวต่างๆ

๖. พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่ทำงาน ณ ช่องทางเข้าออกประเทศ ให้มีความสามารถในการประชาสัมพันธ์ด้านสาธารณสุขให้มากขึ้น

(๗) กรมสุขภาพจิต ควรมีการบูรณาการและประสานงานกับหน่วยงานอื่น อาทิเช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต และปัญหายาเสพติดโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเด็กและเยาวชน เนื่องจากปัจจุบันเด็กติดยาเสพติดเป็นจำนวนมาก และเด็กเหล่านี้จะมีปัญหาสุขภาพจิตด้วย รวมทั้งควรมีแนวทางสร้างความเข้าใจกับประชาชนในการรับบริการปรึกษาปัญหาสุขภาพจิต เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจว่าการเข้าพบจิตแพทย์เป็นเรื่องของบุคคลที่มีภาวะทางจิตไม่ปกติและกลัวการไม่ยอมรับในสังคม

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมสุขภาพจิต

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

กรมสุขภาพจิต ซึ่งมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาพฤติกรรมในกลุ่มเยาวชนวัยรุ่น ได้รับพระกรุณาธิคุณจากทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี ให้ทำหน้าที่เลขานุการโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด หรือ โครงการ TO BE NUMBER ONE ทั้งนี้ ด้วยทรงเห็นว่าการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเยาวชนให้ได้ผลอย่างยั่งยืนต้องอาศัยองค์ความรู้สุขภาพจิตเป็นสำคัญ

โครงการ TO BE NUMBER ONE ดำเนินงานโดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงยุติธรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และกรมประชาสัมพันธ์

การดำเนินงานมุ่งเน้นการให้โอกาส และทางเลือกแก่เด็กและเยาวชน เพื่อพัฒนาทักษะทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสังคม โดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงจาก“ภายใน” เช่น การค้นพบความสามารถของตนเอง การนับถือ ภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าในตนเอง ให้เยาวชนเลือกทำกิจกรรมที่ตนเองสนใจและชื่นชอบ ด้วยวิธีการสอนและฝึกทักษะแบบไม่กดดัน เหมาะสมสำหรับกลุ่มเป้าหมาย และเป็นแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบยั่งยืน รูปแบบการดำเนินงานที่สำคัญๆ ได้แก่

- รณรงค์ให้เยาวชนสมัครเป็นสมาชิก TO BE NUMBER ONE เพื่อสร้างความรู้สึกเป็น Some body ปัจจุบัน มีเยาวชน อายุ ๖ – ๒๔ ปี สมัครเป็นสมาชิก TO BE NUMBER ONE แล้ว กว่า ๑๐ ล้านคน
- สนับสนุนให้เยาวชนสมาชิกฯ รวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่น โดยเปิดโอกาสให้เยาวชนคิดเอง ทำเอง ภายใต้รูปแบบชมรม TO BE NUMBER ONE ปัจจุบันมีชมรม TO BE NUMBER ONE แล้วกว่า ๓ แสนชมรม ครอบคลุมทั้งในสถานศึกษา ชุมชน สถานประกอบการ สถานพินิจฯ และเรือนจำ
- สนับสนุนการพัฒนาให้เกิดสถานที่ และบริการ ๓ ด้าน คือ บริการให้คำปรึกษา บริการพัฒนา EQ และบริการสร้างสุขในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภายใต้รูปแบบศูนย์เพื่อนใจ TO BE

NUMBER ONE ปัจจุบันมีการจัดตั้งและให้บริการในรูปแบบศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE แล้ว ทั้งสิ้น ๑๐,๖๒๖ แห่ง ครอบคลุมทั้งในสถานศึกษา ชุมชน สถานประกอบการ สถานพินิจฯ และเรือนจำ

- จัดกิจกรรมค่ายสำหรับเยาวชนแกนนำ และเยาวชนสมาชิก TO BE NUMBER ONE ทั่วไป ปีละ ๒ รุ่น ๆ ละ ประมาณ ๔๐๐ คน จัดมาแล้วทั้งหมด ๑๖ รุ่น

- สนับสนุนให้เยาวชนมีเวทีได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ และพัฒนาศักยภาพเยาวชนไปพร้อมกัน เช่น

** จัดประกวด TO BE NUMBER ONE DANCERCISE

** จัดประกวด TO BE NUMBER ONE IDOL

** จัดประกวด ผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE

ผลการศึกษาความรู้และทักษะการป้องกันการติดสารเสพติด (การมีภูมิคุ้มกันทางจิต) ของวัยรุ่นและเยาวชน อายุ ๑๐ – ๒๔ ปี ที่เป็นสมาชิกชมรม TO BE NUMBER ONE (๒๕๕๘) พบว่า

- สมาชิกร้อยละ ๙๙.๖ ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรม
- สมาชิกมีความรู้และทักษะในการป้องกันการติดสารเสพติดอยู่ระดับดี ร้อยละ ๙๘.๒
- สมาชิกมีภูมิคุ้มกันทางจิต ได้แก่ ทักษะการควบคุมตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การหาความสุขให้ตนเองในรูปแบบที่เหมาะสม ทักษะการดำเนินชีวิต ในระดับดี ร้อยละ ๙๑.๘, ๙๗.๖, ๙๓.๑ และ ๙๒.๖ ตามลำดับ

ผลการศึกษา การนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม TO BE NUMBER ONE ไปใช้ประโยชน์ของแกนนำและสมาชิก TO BE NUMBER ONE (๒๕๕๗) พบว่า นำความรู้และทักษะ ไปใช้ประโยชน์ต่อตนเอง (เรียงลำดับตามคะแนนผลการประเมินจากมากที่สุด) คือ

- ความกล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออก มั่นใจในตนเอง
- มีภาวะความเป็นผู้นำมากขึ้น
- มีวินัย รู้จักรักษาและตรงต่อเวลามากขึ้น
- การปรับบุคลิกภาพ
- พัฒนาความเป็นแกนนำ และทักษะเชิงสร้างสรรค์
- ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดีขึ้น
- นำความรู้และทักษะ ไปใช้ประโยชน์ต่อผู้อื่น/ส่วนรวม (เรียงลำดับตามคะแนนผลการประเมินจากมากที่สุด) คือ

- ถ่ายทอดประสบการณ์ที่ได้รับให้เพื่อน ๆ
- นำทักษะเชิงสร้างสรรค์ไปขยายผลต่อยอด เพื่อสอนน้อง ๆ ในชมรม/โรงเรียน
- ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้นำรับผิดชอบจัดกิจกรรมของชมรม/ โรงเรียน เช่น จัดค่ายจัดปฐมนิเทศ
- การให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับน้องๆ เพื่อนๆ ในชมรม/โรงเรียน
- มีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหาและช่วยเหลือปัญหาที่รุนแรง เช่น ท้องไม่พร้อม ยาเสพติด ติดบุหรี่
- เข้าใจผู้อื่น และใจเย็นต่อคนรอบข้างมากขึ้น
- เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนๆ

นอกจากการให้บริการในโรงพยาบาลจิตเวชและศูนย์สุขภาพจิตที่สังกัดกรมสุขภาพจิตแล้ว กรมสุขภาพจิตยังเปิดให้มีระบบบริการให้คำปรึกษาปัญหาสุขภาพจิตทางโทรศัพท์ ๑๓๒๓ และ ๑๖๖๗ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง นับเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ผู้ป่วยที่มีปัญหาทางจิตและปัญหายาเสพติดไม่รุนแรงสามารถรับบริการได้โดยไม่ต้องมาโรงพยาบาล รวมทั้งยังมีคลินิกที่ให้คำปรึกษาปัญหาสุขภาพจิตและปัญหายาเสพติดในโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปตามจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศที่ประชาชนสามารถมารับบริการได้เช่นกัน

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

กรมสุขภาพจิตตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าถึงการบริการด้านสุขภาพจิตและจิตเวช กรมสุขภาพจิตจึงมีความพยายามในการพัฒนาระบบการเข้าถึงบริการมาอย่างต่อเนื่อง เน้นการคัดกรอง บำบัดรักษา ติดตามเฝ้าระวัง และป้องกันปัญหา โดยให้เกิดการมีส่วนร่วมของแกนนำและชุมชนในการดูแลผู้ป่วยสุขภาพจิตและจิตเวช รวมถึงผู้ป่วยยาเสพติดที่มีปัญหาสุขภาพจิตด้วย

นอกจากนี้กระทรวงสาธารณสุข ยังมีนโยบายให้

๑. โรงพยาบาลประจำจังหวัดเปิดให้บริการหอผู้ป่วยในจิตเวชเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑ แห่ง หรือให้บริการเตียงฉุกเฉินสำหรับผู้ป่วยจิตเวชและผู้ป่วยยาเสพติดที่มีอาการทางจิตเพิ่มขึ้น อย่างน้อยภาคละ ๓ แห่ง

๒. ผู้ป่วยจิตเวชและผู้ป่วยยาเสพติดที่มีอาการทางจิตสามารถรับยาต่อเนื่องในคลินิกจิตเวชได้ในโรงพยาบาลอำเภอนำร่อง พบว่า คลินิกจิตเวชในโรงพยาบาลอำเภอนำร่องสามารถให้บริการรับยาเดิมเพิ่มขึ้น

อีกทั้งกรมสุขภาพจิตได้มีการสื่อสารตามแผนการรณรงค์สื่อสารรายเดือนในประเด็นหลัก ๔ เรื่อง คือ

๑. พัฒนาการเด็ก/การเลี้ยงดู/IQ/EQ
๒. วัยรุ่นกับปัญหาพฤติกรรม
๓. สุรากับสุขภาพจิตครอบครัว
๔. สุขภาพจิตและจิตเวช

เพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้ มีความเข้าใจในด้านสุขภาพจิตและจิตเวชมากขึ้น และสามารถเข้าถึงบทความ เอกสารเผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น จากนิทรรศการในวันสำคัญ การให้สัมภาษณ์ผ่านสื่อทาง Social media อื่นๆ เป็นต้น

สำหรับการดำเนินงานด้านการป้องกันพฤติกรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชน เพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต และปัญหายาเสพติด มีแผนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. พัฒนาองค์ความรู้
   - การดำเนินงานสำหรับเครือข่าย และสมาชิกทั่วประเทศ
   - การดำเนินงานศูนย์เพื่อนใจฯ สำหรับอาสาสมัครแกนนำ
๒. พัฒนาการให้บริการศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE
๓. ให้ความสำคัญกับการบำบัด รักษา และฟื้นฟูจิตใจผู้เสพและติดยา “ใครติดยา ยกมือขึ้น”
๔. ขยายเครือข่ายสู่สถานพินิจฯ เรือนจำ/ทัณฑสถาน และสำนักงานคุมประพฤติให้มากขึ้น

(๘) ปัจจุบันชาวต่างชาติให้การยอมรับการแพทย์แผนไทยมากขึ้น ควรเร่งสร้างมาตรฐานเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นต่อผลิตภัณฑ์โดยเฉพาะเรื่องสมุนไพร ควรมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในการทำวิจัยในด้านนี้ รวมทั้งเร่งผลักดันพระราชบัญญัติเกี่ยวกับสมุนไพรและกฎหมายฉบับอื่นที่จะช่วยผลักดันให้การแพทย์แผนไทยเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

สืบเนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายให้นำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสุขภาพของประเทศ กระทรวงสาธารณสุขจึงกำหนดนโยบายให้มีการส่งเสริมการใช้การแพทย์แผนไทยในระบบบริการสาธารณสุขทุกระดับ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจึงได้พัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชนร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มารับบริการ ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขด้านการแพทย์แผนไทย ลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มรายได้ให้กับประชาชนและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการผสมผสานเข้าสู่ระบบบริการสาธารณสุขของรัฐ ทำให้สถานบริการสาธารณสุขของรัฐในส่วนภูมิภาคทั้งในระดับศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เกือบทุกแห่งมีการให้บริการการแพทย์แผนไทย

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา ขับเคลื่อนกลไกการดำเนินงานการแพทย์แผนไทยในเขตบริการสุขภาพ สนับสนุนส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรใน OPD คู่ขนานด้วยการผลิตยาสมุนไพรจากโรงพยาบาลที่ผ่านมาตรฐาน GMP สนับสนุนการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังในพื้นที่ตามปัญหาสาธารณสุขของพื้นที่

เพื่อการเข้าถึงบริการของประชาชนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้ตั้งเป้าหมายดำเนินการให้มีบริการด้านการแพทย์แผนไทยที่มีมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (รพ.สส.พท.) และพัฒนาโรงพยาบาลที่มีบริการด้านการแพทย์แผนไทยจำนวน ๔,๗๔๘ แห่ง ทั่วประเทศ ปัจจุบันผ่านการประเมินมาตรฐาน (รพ.สส.พท.) ร้อยละ ๔๔.๖

โดยในจำนวนโรงพยาบาลดังกล่าว เปิดให้บริการด้านการแพทย์แผนไทยควบคู่กับการแพทย์แผนปัจจุบันในรูปแบบของ OPD คู่ขนานกับ OPD ปกติ ให้ได้ร้อยละ ๕๐ ของจำนวนโรงพยาบาล ๘๗๘ แห่ง เน้นการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่เป็นปัญหาสาธารณสุขของแต่ละพื้นที่ เช่น โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง และอัมพฤกษ์ อัมพาต เป็นต้น ปัจจุบันมีโรงพยาบาลดำเนินการได้จำนวน ๕๓๖ แห่ง (ข้อมูล ณ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘)

ในส่วนการสร้างความเชื่อมั่นต่อผลิตภัณฑ์ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้มีการจัดส่งเสริมการปลูก การอนุรักษ์และแปรรูปสมุนไพร โดยการอบรมให้แก่เกษตรกร รวม ๕ ภาค เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตวัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพเพียงพอต่อความต้องการภาคการผลิต รวมทั้งสามารถเพิ่มมูลค่าสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์จำหน่ายสร้างรายได้ในชุมชน รวมทั้งการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรต้นแบบ เพื่อให้เกิดต้นแบบผลิตภัณฑ์และการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการตลาด โดยจัดทำความร่วมมือด้านการตลาดกับหน่วยงานภายนอก อาทิเช่น สำนักงานพัฒนาตลาดเพื่อชุมชนและวิสาหกิจ

ขนาดกลางและขนาดย่อม กระทรวงพาณิชย์ ในการผลักดันผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับการพัฒนาทั้งตลาดภายในประเทศและในต่างประเทศต่อไป

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยกองยาแผนไทยและสมุนไพร ได้กำหนดแผนการดำเนินงานเพื่อจัดทำ zoning พืชสมุนไพร หรือการส่งเสริมการปลูกตามสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ซึ่งเน้นศึกษาและคัดสรรชนิดสมุนไพรที่เหมาะสมต่อสภาพอากาศและสภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น เนื่องจากสภาพแวดล้อมมีผลกระทบโดยตรงต่อการผลิตสาระสำคัญของสมุนไพร เช่น ขมิ้นชัน ที่ให้สาระสำคัญดีที่สุดอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ เป็นต้น ทั้งนี้การศึกษาชนิดพืชสมุนไพรตามสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในระยะแรก มุ่งเน้นคัดเลือกสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบของการผลิตยาแผนไทยในบัญชียาหลักแห่งชาติ ๒๔๗ รายการ เป็นหลัก จากนั้นขยายต่อไปที่พืชสมุนไพรที่มีการนำเข้าหรือขาดแคลนในภาคอุตสาหกรรมต่อไป เพื่อลดการนำเข้ากระตุ้นการส่งออก โดยสามารถทำความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่เป็นศูนย์กลางการส่งเสริมการปลูกของแต่ละภูมิภาค เช่น มหาวิทยาลัยต่างๆ หรือวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เป็นต้น ทั้งนี้ได้ดำเนินการพัฒนาอุตสาหกรรมยาแผนไทย แบ่งการดำเนินการออกเป็น ๓ ส่วน

ส่วนที่ ๑ การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร OTOP (หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์) โดยดำเนินการดังนี้

๑) ส่งเสริมการปลูกและแปรรูป เน้นการนำวัตถุดิบสมุนไพรมาพัฒนาเป็นสารสกัด

๒) พัฒนาสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP โดยผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพและรูปลักษณ์ รวม ๕๐ ชนิด แบ่งเป็น ๕ กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ ๑ โครงการสนองพระราชดำริ รวม ๓ ผลิตภัณฑ์

กลุ่มที่ ๒ OTOP CLASSIC รวม ๑๙ ผลิตภัณฑ์

กลุ่มที่ ๓ GO INTER รวม ๑๐ ผลิตภัณฑ์

กลุ่มที่ ๔ YOUNG GENERATION รวม ๙ ผลิตภัณฑ์

กลุ่มที่ ๕ ต้นน้ำ - ปลายน้ำ รวม ๙ ผลิตภัณฑ์

ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทสปา เครื่องสำอาง เครื่องดื่ม อาหารแปรรูป และอาหารเสริม

๓) การปรับปรุงโรงงานที่ผลิตให้ได้มาตรฐาน GMP

๔) การส่งเสริมด้านการตลาดสมุนไพร โดยพัฒนา Website จำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพร (Happyherb) จัด Road Show ต่างประเทศ และศูนย์แสดงสินค้าและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพ

๕) การกำหนดตราสัญลักษณ์ในการประกันคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพร OTOP ที่ผ่านกระบวนการผลิตตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีร้านค้าที่ผ่านเกณฑ์แล้ว ๓๐ ร้าน

ส่วนที่ ๒ การสนับสนุนการตรวจเทียบเคียงสมุนไพร

โดยพัฒนาเป็นพิพิธภัณฑ์สมุนไพรเพื่อเป็นแหล่งศึกษาวิจัย สำรวจ รวบรวมตัวอย่างสมุนไพรที่ใช้ในตำรับยาแผนไทย สมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ ยาสามัญประจำบ้าน สมุนไพรหายากใกล้สูญพันธุ์ที่มีคุณค่าต่อการศึกษาวิจัยและมีคุณค่าทางเศรษฐกิจมาจัดเก็บในรูปแบบพรรณไม้แห้ง ดอง และตัวอย่างเครื่องยาตามรูปแบบพิพิธภัณฑ์พืชสากล จัดทำมาตรฐานและพิสูจน์เอกลักษณ์สมุนไพรด้วยวิธีการทางอนุกรมวิธานพืช กายวิภาคศาสตร์ พฤกษเคมี และชีวโมเลกุลของพืช รองรับการอ้างอิงมาตรฐานสมุนไพรเพื่อการวิจัยทั้งในและต่างประเทศ โดยจะเปิดให้ใช้บริการในวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๘

ส่วนที่ ๓ การดำเนินงานด้านการพัฒนามาตรฐานการผลิตตามกรรมวิธีโบราณ ๒๘ วิธี (Conventional methods ๒๘; CM๒๘)

เพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรให้มีคุณภาพ และสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภค โดยกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยฯ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา นำเสนอแนวทางดำเนินงานด้านมาตรฐานการผลิตยาจากสมุนไพรต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ และแต่งตั้งคณะกรรมการเกี่ยวกับมาตรฐานการผลิต CM๒๘ โดยมีคณะกรรมการฯ จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อดำเนินการ ทั้งนี้กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยฯ ได้จัดทำแนวทางเกี่ยวกับหลักเกณฑ์มาตรฐานการผลิต โดยมีหลักเกณฑ์พื้นฐานตามหลัก GMP และจัดทำแผนการดำเนินงานด้านการพัฒนามาตรฐานการผลิตตามกรรมวิธีโบราณ ๒๘ วิธี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

แนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรในระยะต่อไป ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๐ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรในป่าชุมชน ซึ่งเป็นการต่อยอดจากกิจกรรมที่บูรณาการความร่วมมือกับกรมป่าไม้ในการส่งเสริมการปลูกสมุนไพรในพื้นที่ป่าชุมชน ภายใต้บันทึกข้อตกลงร่วมมือของกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยฯ และกรมป่าไม้ โดยที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘) ได้ร่วมกันคัดเลือกพื้นที่ป่าชุมชนต้นแบบ จำนวน ๖๐ แห่ง และร่วมมือกับชาวบ้านในพื้นที่ป่าชุมชนคัดเลือกชนิดสมุนไพรที่โดดเด่นหายาก ใกล้สูญพันธุ์ โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านพืชสมุนไพร หมอพื้นบ้าน เป็นที่ปรึกษาตลอดการดำเนินงาน และสามารถคัดเลือกพืชสมุนไพรในท้องถิ่นที่ควรส่งเสริมการปลูกได้กว่า ๑๐๐ ชนิด ขณะนี้อยู่ระหว่างขั้นตอนการสนับสนุนงบประมาณให้แก่หน่วยงานในพื้นที่ของกรมป่าไม้ เพื่อใช้ในการเพาะขยายกล้าพันธุ์พืชสมุนไพร และส่งเสริมการปลูกในป่าชุมชน

ในระยะที่สองของการดำเนินงาน จึงกำหนดแผนงานต่อยอดการแปรรูปสมุนไพรในป่าชุมชนเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพ สร้างงาน เพิ่มรายได้ในครัวเรือนต่อไป

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีการดำเนินโครงการพัฒนาสมุนไพรเพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชน โดยได้ดำเนินการพัฒนาสมุนไพรทั้งหมด ๑๐ ชนิด ได้แก่ ขมิ้นขัน ไพล บัวบก มะกรูด มะขาม มังคุด หม่อน อัญชัน ชาเขียว และแตงกวา เพื่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชน โดยเน้นผลิตภัณฑ์สปา เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนจากการปลูกพืชสมุนไพร ซึ่งเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรและผู้ประกอบการที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ได้รับการสนับสนุนและถ่ายทอดองค์ความรู้ในการปลูกวัตถุดิบสมุนไพรไปจนถึงการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อใช้ในสปา เช่น ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง เครื่องดื่มสมุนไพร ลูกประคบสมุนไพร น้ำมันนวดหอมระเหยจากสมุนไพร เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มของวัตถุดิบสมุนไพร/ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย และเป็นการส่งเสริมการจำหน่ายในประเทศและการส่งออกต่างประเทศ รวมทั้งผู้บริโภคได้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีความปลอดภัยปราศจากเชื้อจุลินทรีย์ และยังคงคุณภาพของวัตถุดิบสมุนไพร

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ยังคงมุ่งเน้นการพัฒนาสมุนไพร เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการสร้างศักยภาพให้ทัดเทียมประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์ OTOP เป็นส่วนหนึ่งที่สามารถสร้างรายได้นอกเหนือจากสินค้าที่เป็นพืชผลผลิตทางเกษตร ในขณะที่ผลิตภัณฑ์ต่างๆจากสมุนไพรมีความจำเป็นมากขึ้นและบางชนิดก็ยังเป็นที่ต้องการในตลาด

ต่างประเทศที่ไม่มีทรัพยากรสมุนไพรเช่นเดียวกับประเทศไทย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตั้งเป้าหมายในการพัฒนาสมุนไพรให้เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ร้อยละ ๓๐

(๙) การโฆษณาหลอกลวงและอวดอ้างสรรพคุณยา อาหาร และเครื่องสำอางเกินความเป็นจริงในสื่อออนไลน์ สื่อแขนงอื่นและในชุมชนมีอยู่จำนวนมาก สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ควรสร้างเครือข่ายประชาชนในชุมชนและหมู่บ้านเพื่อช่วยในการตรวจสอบดูแลคุ้มครองประชาชน โดยดำเนินการควบคู่กันทั้งการกำกับควบคุมผู้ผลิต และการเผยแพร่ให้ความรู้แก่ประชาชนผู้บริโภคและควรเร่งตรวจสอบและให้ใบรับรองยาสมุนไพร เครื่องสำอาง และอาหารเสริม ซึ่งผลิตและขายอยู่ในตลาด ทั้งที่มีและไม่มีการรับรอง โดยกระบวนการขออนุญาตและการควบคุมผลิตภัณฑ์ต้องดำเนินการอย่างเข้มงวด เพื่อให้ประชาชนผู้บริโภคมีความปลอดภัย

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ดำเนินโครงการหน้าต่างเตือนภัยสุขภาพและ อสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน โดยให้ความสำคัญกับการดำเนินการเพื่อพัฒนากลไกการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ ด้วยการมีส่วนร่วมจากประชาสังคมและชุมชนท้องถิ่น พัฒนาขีดความสามารถในการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง โดยใช้ชุดทดสอบอย่างง่ายที่พัฒนาจากผลงานวิจัยของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ให้เป็นเครื่องมืออย่างง่ายในการทดสอบได้ด้วยตนเอง เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่สามารถเฝ้าระวังอันตรายจากผลิตภัณฑ์สุขภาพ/อาหาร/ยา/เครื่องสำอาง ที่มีจำหน่ายและไม่ได้มาตรฐาน มีความเสี่ยงต่อโรคภัย เช่น การปนเปื้อนของสเตียรอยด์ในยาแผนโบราณ การปนเปื้อนสารกันบูดในอาหาร หรือสารห้ามใช้ในเครื่องสำอาง โดยให้ความสำคัญในการร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ระหว่างศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ทั่วประเทศ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล/สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ และภาคีเครือข่ายในสังคม อสม. โดยให้มีศูนย์เตือนภัย/เฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพ ซึ่งเป็นเครือข่ายของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาได้อีกทางหนึ่ง เพราะเครือข่ายดังกล่าวอยู่ใกล้ชิดกับปัญหา ผลของการเฝ้าระวังตนเองของประชาชนด้วยชุดทดสอบและการตรวจยืนยันโดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์นำไปสู่การพัฒนา “หน้าต่างเตือนภัยสุขภาพ” หรือแอพพลิเคชั่น Tumdee drug alert บนโทรศัพท์สมาร์ทโฟน เพื่อใช้เป็นตัวช่วย เตือนภัยสินค้าอันตรายทั้งยา สมุนไพร เครื่องสำอาง อาหาร ที่ไม่ได้มาตรฐาน ที่จำหน่ายในตลาดในชุมชนหมู่บ้านทั่วประเทศ เพื่อให้ประชาชนรู้เท่าทันพิษภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ได้มาตรฐานและมีการปนเปื้อนหรือผสมสารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เนื่องจากผลการเฝ้าระวังสินค้าสุขภาพที่ผ่านมาพบว่ามีลักลอบใส่สารต้องห้ามผิดกฎหมายอย่างต่อเนื่อง เช่น การใส่สเตียรอยด์ในยาชุด ยาสมุนไพรแผนโบราณ ที่ขายในรถเร่ ร้านชำ ร้านยา จนทำให้ติดสเตียรอยด์ เกิดปัญหาโรคคุชชิ่งซินโดรม ใบหน้าบวมกลมเป็นรูปพระจันทร์ ทำให้เป็นโรคความดันโลหิตสูงและเบาหวานได้ หรือผลิตภัณฑ์เสริมอาหารต่างๆที่มักลักลอบใส่สารไซบูทามีน เพื่อช่วยลดน้ำหนัก สารห้ามใช้อันตรายที่พบในเครื่องสำอางได้แก่ ไฮโดรควิโนน กรดวิตามินเอ และสารปรอทแก้สิวฝ้า สารอันตรายที่พบในอาหาร เช่น การใส่บอแรกซ์กันบูด เป็นต้น ซึ่งผลข้างเคียงหรืออันตรายของสารต้องห้ามเหล่านี้ ทำให้ประชาชนเกิดการเจ็บป่วย เสียค่าใช้จ่ายในการรักษาตัว เฉพาะที่เกิดจากการใช้สเตียรอยด์ พบว่าประเทศไทยสูญเสียค่ารักษาพยาบาลไม่น้อยกว่าปีละ ๑,๙๐๐ ล้านบาท หญิงตั้งครรภ์ที่ตั้งครรภ์อ่อน ๆ บางรายใช้เครื่องสำอางที่ใช้กรดวิตามินเอ ทำให้เด็กในครรภ์พิการได้

ข้อมูลที่นำมาใช้ในแอพพลิเคชั่น Tumdee drug alert ได้มาจากการเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์อาหาร ยา เครื่องสำอาง ที่จำหน่ายในชุมชน หมู่บ้านทั่วประเทศ โดย อสม.ที่ผ่านการทดสอบการใช้ชุดทดสอบของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์แล้ว และเป็น อสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์เป็นผู้ทดสอบ และนำมาผ่านการตรวจสอบยืนยันของศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่มีอยู่ ๑๔ แห่งทั่วประเทศ แล้วพบว่ามีส่วนผสมของสารอันตรายจริงก็จะแจ้งเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมาย จากนั้นจะนำขึ้นเตือนภัยในแอพพลิเคชั่น โดยแสดงทั้งรูปภาพผลิตภัณฑ์ ฉลาก สารพิษที่พบ แหล่งที่มา ซึ่งบางรายการพบว่ามีการใช้เลขทะเบียน อย. ปลอม ในขณะที่บางรายการพบว่ามีคนป่วยจากการใช้แล้ว เช่น ขาบวม ไตวาย โดยกลุ่มเป้าหมายที่มักตกเป็นเหยื่อของผลิตภัณฑ์เหล่านี้ส่วนใหญ่คือผู้สูงอายุที่อยู่บ้าน เพราะหลงเชื่อง่าย และเจ็บป่วยเรื้อรัง ปัจจุบันได้มีการนำรายชื่อผลิตภัณฑ์ที่เป็นอันตรายและไม่ได้มาตรฐานมาขึ้นเตือนภัยในแอพพลิเคชั่น Tumdee drug alert แล้วกว่า ๒๐๐ รายการ

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ในปี ๒๕๕๙ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จะดำเนินการพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของระบบหน้าต่างเตือนภัยสุขภาพ ด้วยระบบหน้าต่างเตือนภัยสุขภาพสามารถเป็นฐานข้อมูลที่มีการพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของเครือข่ายและมีขีดความสามารถรองรับการเข้าถึงข้อมูลโดยครอบคลุมทุกเครือข่าย ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาระบบยาของประเทศและรวมถึงการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ รวมทั้งดำเนินการเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพอย่างต่อเนื่อง และจะนำรายชื่อผลิตภัณฑ์ที่เป็นอันตราย และไม่ได้มาตรฐานมาขึ้นเตือนภัยในแอพพลิเคชั่น Tumdee drug alert โดยคาดว่าในปี ๒๕๕๙ จะเพิ่มรายชื่อจากปี ๒๕๕๘ ร้อยละ ๕๐

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

ผลการตรวจสอบโฆษณาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ถูกต้องในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ พบโฆษณาที่ไม่ถูกต้อง จำนวน ๑,๙๙๗ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๖.๘๖ จากการตรวจสอบจำนวนทั้งหมด ๒๙,๑๓๒ รายการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. อาหาร จำนวนที่ตรวจทั้งหมด ๑๐,๘๔๘ รายการ จำนวนที่เข้ามาตรฐาน ๙,๔๓๐ รายการ และจำนวนที่ไม่เข้ามาตรฐาน ๑,๔๑๘ รายการ มาตรการที่ดำเนินการ มีดังนี้ ๑) แจ้งระงับโฆษณาและเสนอเปรียบเทียบปรับมาตรา ๔๑ ๒) ส่งกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารปิดเว็บไซต์ ๓) เปรียบเทียบปรับ และ ๔) ส่งเรื่องให้ กสทช. ตรวจสอบคลื่นวิทยุหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒. ยา จำนวนที่ตรวจทั้งหมด ๖,๐๗๙ รายการ จำนวนที่เข้ามาตรฐาน ๕,๖๖๗ รายการ และจำนวนที่ไม่เข้ามาตรฐาน ๔๑๒ รายการ มาตรการที่ดำเนินการมีดังนี้ ๑) ส่งกลุ่มงานเฝ้าระวังตรวจสอบ ๒) แจ้งระงับโฆษณา ๓) ส่งหน่วยงานอื่นดำเนินการ ๔) ยุติเรื่องเนื่องจากหลักฐานไม่เพียงพอ ๕) ส่งกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารปิดเว็บไซต์ ๖) เปรียบเทียบปรับ และ ๗) ส่งเรื่องให้ กสทช. ตรวจสอบคลื่นวิทยุหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓. เครื่องสำอาง จำนวนที่ตรวจทั้งหมด ๑๑,๔๔๕ รายการ จำนวนที่เข้ามาตรฐาน ๑๑,๓๘๑ รายการ และจำนวนที่ไม่เข้ามาตรฐาน ๖๔ รายการ มาตรการที่ดำเนินการ คือ ดำเนินคดี

๔. เครื่องมือแพทย์ จำนวนที่ตรวจทั้งหมด ๑๗๘ รายการ จำนวนที่เข้ามาตรฐาน ๙๖ รายการ และจำนวนที่ไม่เข้ามาตรฐาน ๘๒ รายการ มาตรการที่ดำเนินการ คือ แจ้งระงับโฆษณา เปรียบเทียบปรับ และส่งกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารปิดเว็บไซต์

๕. วัตถุเสพติด จำนวนที่ตรวจทั้งหมด ๒๙๐ รายการ จำนวนที่เข้ามาตรฐาน ๒๖๙ รายการ และจำนวนที่ไม่เข้ามาตรฐาน ๒๑ รายการ มาตรการที่ดำเนินการ คือ ส่งเรื่องปิดเว็บไซต์

สื่อที่พบว่ามีการโฆษณาผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐานมากที่สุด

ผลิตภัณฑ์	สื่อ	จำนวนที่ไม่ได้มาตรฐาน
๑. อาหาร	๑. โทรทัศน์ (เคเบิ้ล/ดาวเทียม)	๖๖๕
	๒. นิตยสาร	๓๗๖
	๓. อินเทอร์เน็ต	๒๓๐
๒. ยา	๑. อินเทอร์เน็ต	๒๙๙
	๒. นิตยสาร	๖๕
	๓. หนังสือพิมพ์	๒๗
๓. เครื่องสำอาง	๑. นิตยสาร	๓๑
	๒. อินเทอร์เน็ต	๒๑
	๓. โทรทัศน์ (เคเบิ้ล/ดาวเทียม)	๑๑
๔. เครื่องมือแพทย์	๑. อินเทอร์เน็ต	๕๒
	๒. นิตยสาร	๑๙
	๓. หนังสือพิมพ์	๙
๕. วัตถุเสพติด	อินเทอร์เน็ต	๒๑

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้ทำงานร่วมกับเครือข่ายประชาชนมาโดยตลอด เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และ อสม. เป็นกลไกในการเฝ้าระวังโฆษณาต่าง ๆ และส่งข้อมูลเข้ามาที่ อย. รวมทั้ง อย. ได้ตั้งเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นทุกแห่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายของ อย. ตามพระราชบัญญัติอาหาร สามารถดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ ส่วนใหญ่จะเป็นการตรวจสอบ เฝ้าระวังผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในพื้นที่ของเทศบาล หรือ อบต. ที่ดูแล โดยทำงานร่วมกับสาธารณสุขอำเภอทุกแห่ง ซึ่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอทุกคนเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของ อย. ตามกฎหมายทั้ง ๘ ฉบับ

การโฆษณาผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่อ้างสรรพคุณเกินจริงเป็นปัญหาค่อนข้างมาก กฎหมายแต่ละฉบับกำหนดไม่เหมือนกัน กรณียาต้องขออนุญาตโฆษณาก่อน กรณีอาหารถ้าไม่โฆษณาสรรพคุณไม่จำเป็นต้องขออนุญาต เช่น บอกผู้ผลิต หรือสถานที่ผลิต แต่ถ้าโฆษณาสรรพคุณว่ากินแล้วจะเปลี่ยนแปลงสภาพร่างกายต้องขออนุญาตโฆษณาก่อน กรณีเครื่องสำอาง เป็นกฎหมายที่ไม่มี Pre-marketing แค่จดแจ้งว่าใครผลิต และไม่มีสารที่ห้ามใช้ ระบบจดแจ้งเครื่องสำอางไม่เกิน ๓ วัน ผู้ประกอบการจะได้เลขจดแจ้งโฆษณาไม่ต้องขออนุญาตใช้ Post-marketing ให้เจ้าหน้าที่เฝ้าระวังตรวจสอบหลังจากมีการโฆษณาแล้ว กรณีวัตถุเสพติดไม่อนุญาตให้โฆษณา ขณะนี้ที่ออกโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ อย. มีระบบเฝ้าระวัง โดยร่วมมือกับ กสทช. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีข้อตกลงร่วมกันว่า กสทช. มีระบบในการตรวจสอบรายการต่าง ๆ และมีส่วนที่ อย. ตรวจสอบ หากพบว่าผิดกฎหมาย อย. ดำเนินการเปรียบเทียบปรับ กรณีโฆษณาสรรพคุณจะต้องขอเอกสารหลักฐานมาพิสูจน์ ถ้าโฆษณาเกินจริง ร้องทุกข์ตำรวจคุ้มครองผู้บริโภค (ปคบ.) ดำเนินคดี ขณะเดียวกัน อย. จะส่งเรื่องให้ กสทช. พิจารณาใบอนุญาตออกอากาศ โดยมีมาตรการที่ตกลง

ร่วมกันว่ารายไหนที่ผิดกฎหมายของ อย. จะนำเรื่องเข้าคณะกรรมการ กสทช. พิจารณาพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต ส่วนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ปิดเว็บไซต์ไปหลายร้อยเว็บตามที่ อย. ส่งไป การค้นต้นตอของเว็บไซต์เป็นเรื่องยากลำบาก ตอนนี้พึ่งทางตำรวจ DSI ตำรวจเศรษฐกิจช่วยค้นหาต้นตอให้ ซึ่งทำงานร่วมกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในส่วนภูมิภาค มี กสทช.จังหวัดทำงานร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ดูแลวิทยุชุมชน มีการตรวจสอบ จับกุม และดำเนินคดีอยู่ตลอดเวลา ในส่วนงบประมาณ ๙๖ ล้านบาท เป็นการให้ความรู้ประชาชนโดยใช้สื่อของ อย. ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ มีหลายโครงการไปสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย เช่น โครงการอย่าหลงเชื่อง่าย ซึ่งให้ความรู้กับเครือข่ายในต่างจังหวัด และสร้างระบบเฝ้าระวัง ส่วนโรงเรียน อย. น้อยดำเนินการ ๗,๐๐๐ กว่าโรงเรียนอยู่ในงบประมาณนี้ด้วย

(๑๐) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) การขอรับใบอนุญาตจดทะเบียนอาหาร ยาและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เนื่องจากปัจจุบันมีพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นกรอบดำเนินการแล้ว แต่การขอจดทะเบียนยังมีขั้นตอนมากและล่าช้าส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการ ควรดำเนินการให้รวดเร็วขึ้นและทำความเข้าใจกับผู้ประกอบการในเรื่องกระบวนการพิจารณาและการส่งข้อมูลประกอบการพิจารณาที่ถูกต้องและครบถ้วน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อมูลการพิจารณาอนุญาตผลิตภัณฑ์ (อาหาร เครื่องมือแพทย์ เครื่องสำอาง วัตถุอันตราย) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

รายการ	จำนวนคำขออนุญาตที่แล้วเสร็จภายในกำหนด									รวมคำขอแล้วเสร็จ
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	
<u>คำขออนุญาต อาหาร</u> ๑. สถานที่ผลิต/นำเข้าอาหาร	๔๗๔	๖๖๑	๗๗๐	๓๔๐	๓๒๔	๓๘๑	๓๔๗	๔๓๑	๓๘๐	๔,๑๐๘
๒. ผลิตภัณฑ์อาหาร	๕,๗๓๖	๕,๔๖๔	๕,๓๐๘	๓,๘๔๖	๓,๗๘๗	๖,๖๗๘	๔,๕๖๑	๔,๙๖๗	๗,๓๓๐	๔๗,๖๗๗
๓. โฆษณาอาหาร	๔๐๒	๖๕๒	๔๒๐	๓๔๖	๒๐๒	๕๗๔	๔๙๖	๔๖๗	๕๔๐	๔,๐๙๙
รวม	๖,๖๑๒	๖,๗๗๗	๖,๔๙๘	๔,๕๓๒	๔,๓๑๓	๗,๖๓๓	๕,๔๐๔	๕,๘๖๕	๘,๒๕๐	๕๕,๘๘๔

รายการ	จำนวนคำขออนุญาตที่แล้วเสร็จ								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	รวมคำขอแล้วเสร็จ
<u>การพิจารณาอนุญาตเครื่องมือแพทย์</u> ๑. ผลิตภัณฑ ๑.๑ เครื่องมือแพทย์ที่ต้องได้รับอนุญาต									๔,๒๕๘
๑.๒ เครื่องมือแพทย์ที่ต้องแจ้งรายการละเอียด	๙	๒๑	๒๙	๓๑	๕๑	๕๔	๖๐	๖๙	๓๒๔
๑.๓ เครื่องมือแพทย์ทั่วไป	๙,๑๐๒	๒๓,๐๙๔	๓๙,๗๐๒	๕๑,๐๑๗	๖๙,๐๗๙	๗๘,๗๓๗	๘๙,๔๓๔	๑๐๑,๓๗๔	๔๖๑,๕๓๙
๑.๔ โฆษณา	๑๒๔	๘๔	๒๗๒	๓๔๖	๔๕๓	๕๘๐	๖๙๑	๗๘๘	๓,๔๓๘
๑.๕ อื่น ๆ	๗๔	๑๖๔	๒๑๔	๒๕๙	๓๐๗	๓๕๘	๓๙๖	๔๗๙	๒,๒๕๑
รวม	๙,๔๑๐	๒๓,๗๐๗	๔๐,๖๖๙	๕๒,๒๒๑	๗๐,๕๒๗	๘๐,๔๒๗	๙๑,๓๑๘	๑๐๓,๕๓๑	๔๗๑,๘๑๐
๒. สถานประกอบการ ๒.๑ สถานที่ผลิต/นำเข้าเครื่องมือแพทย์	๑๘๕	๓๖๐	๖๑๖	๘๒๗	๘๙๓	๙๑๘	๙๖๖	๑,๐๑๙	๕,๗๘๔
๒.๒ สถานที่ขายเครื่องมือแพทย์	-	๑	๑	๗	๑๒	๑๒	๑๓	๑๖	๖๒
รวม	๑๘๕	๓๖๑	๖๑๗	๘๓๔	๙๐๕	๙๓๐	๙๗๙	๑,๐๓๕	๕,๘๔๖

รายการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘									รวมทั้งหมด
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	
<u>การพิจารณาอนุญาตเครื่องสำอาง</u> ๑. ผลิตภัณฑ์ ๑.๑ ขอจดแจ้งเครื่องสำอางแบบผลิต (เพื่อส่งออก)			๓๐๙		๒๑๗	๑๒๑	๑๐๗	๑๐	๑๐	๗๗๔
๑.๒ ขอจดแจ้งเครื่องสำอางแบบผลิต/นำเข้า และอินเทอร์เน็ต		๒๐,๒๔๑	๑๐,๒๖๒		๑๗,๘๖๙	๑๐,๑๓๗	๙,๖๓๑	๑๐,๖๐๕	๑๒,๕๖๙	๙๑,๓๑๔
๑.๓ ขอความเห็นการใช้ฉลากเครื่องสำอาง										
๑.๔ นำเข้าเครื่องสำอางเฉพาะครั้ง		๑๘	๑๔		๕๓	๒๑	๙	๑๑	๑๖	๑๔๒

รายการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘									รวมทั้งหมด
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	
๑.๕ ขอใบรับรอง Certificate		๙,๓๒๑			๙๒๑	๖๔๗	๑๒,๐๖๔	๖,๑๓๙	๓,๓๖๙	๓๒,๔๖๑
๒. สถานประกอบการ										
๒.๑ ขอรหัสผู้ประกอบการ		๖๗๘	๓๒๕		๙๖๗	๓๕๘	๓๑๔	๓๔๕	๔๖๙	๓,๔๕๖
๒.๒ การชำระค่าธรรมเนียมรายปี		๘๗๖	๖๒๒	๑๑๒	๔๙๖	๓๘๘	๒๗๒	๓๐๘	๓๘๒	๓,๔๕๖
๒.๓ ออกหนังสือรับรองสถานที่ผลิต		๒๐๗			๓๑๔	๒๒๖	๕๘	๑๐๘	๑๐๘	๑,๐๒๑
รวม		๓๑,๓๔๑	๑๑,๕๓๒	๑๑๒	๒๐,๘๓๗	๑๑,๘๙๘	๒๒,๔๕๕	๑๗,๕๒๖	๑๖,๙๒๓	๑๓๒,๖๒๔

รายการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘								รวมทั้งหมด
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	
<u>การพิจารณาอนุญาตวัตถุอันตราย</u>									
๑. ผลิตภัณฑ์วัตถุอันตราย	๒๕๔	๒๑๘	๒๐๖	๒๐๗	๓๐๖	๑๒๔	๑๙๒	๑๘๔	๑,๖๙๑
๒. สถานประกอบการวัตถุอันตราย	๑๔๐	๒๑๐	๕๓๖	๕๖๑	๒๓๓	๑๐๓	๙๖	๗๗	๑,๙๕๖

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้จัดระบบงานให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งได้ระบุชัดเจนว่าเมื่อรับเรื่องแล้วต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกี่วันตามที่ได้ประกาศไว้ ถ้าดำเนินการไม่เสร็จภายใน ๗ วัน ต้องแจ้งสำนักงาน ก.พ.ร.ด้วย ขณะเดียวกันได้มีการแก้ไขกฎหมายจากการขอต่ออายุทุกปีเป็นต่ออายุ ๒-๓ ปี/ครั้ง ซึ่งทำให้ปริมาณงานลดลงส่วนหนึ่ง แต่การตรวจสอบยังเข้มข้นเหมือนเดิม มีการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ กรณีเครื่องสำอางเป็นระบบจดแจ้งจากเดิมที่ใช้เจ้าหน้าที่ ๓ วัน เป็นระบบอัตโนมัติ หากไม่มีสารห้ามใช้ระบบจะออกเลขให้ได้ กรณียา เอกสาร submit มีจำนวนมาก ซึ่ง อย. ไม่ได้กำหนดเอง แต่มาจากข้อตกลงระหว่างประเทศอาเซียน

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มีมาตรการที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาในการขึ้นทะเบียนล่าช้าดังนี้

๑. ปรับกระบวนการจัดการคำขอที่รับในขั้นตอนการพิจารณาโดยแยกประเภทคำขอความยากง่าย และความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์ เพื่อแยกคำขอที่เจ้าหน้าที่พิจารณาได้ทำก่อน

๒. ปรับปรุงการประเมินของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นไปตามกำหนดเวลา

๓. จัดทำระบบติดตามและตรวจสอบคำขอ (Tracking system) และระบบการเตือน/แจ้งเตือน เมื่อครบกำหนดเวลาให้เป็นระบบอัตโนมัติ

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มีหลักเกณฑ์การควบคุมอาหารเสริม ดังนี้ ถ้าผลิตภัณฑ์มีประวัติการใช้เป็นอาหาร สามารถรับขึ้นทะเบียนได้โดยไม่มีสารที่ไม่รู้จัก แต่ถ้ามีสารหรือสมุนไพรที่ยังไม่มีประวัติการใช้เป็นอาหาร ต้องมีข้อมูลประกอบความปลอดภัยในการบริโภค บางกรณีต้องให้สถาบันโภชนาการของมหาวิทยาลัยมหิดล หรือให้คณะเภสัชศาสตร์ของมหาวิทยาลัยช่วยประเมินให้ในหลายรายการที่ขึ้นทะเบียนช้า เกิดจากข้อมูลไม่สมบูรณ์ จำเป็นต้องมีการศึกษาข้อมูลความปลอดภัยในการบริโภคเพิ่มเติม ส่วนตัวไหนที่ไม่มีสารห้ามใช้ หรือมีสารที่ใช้เป็นประจำใช้เวลา ๔๕ วันในการออกทะเบียน ส่วนใหญ่ที่ช้าเนื่องจากไปทำสูตรมาใหม่ หรือมีสารอื่นเพียงตัวเดียวที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก หรือยังไม่มีข้อมูลความปลอดภัย ในการบริโภคเพียงพอทั้งในประเทศและต่างประเทศ จะต้องมีการ review ซึ่งต้องใช้เวลาเพิ่มเติมอีก

(๑๑) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ควรหาแนวทางยกระดับมาตรฐานเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมีคุณภาพตามมาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภคสามารถจำหน่ายในต่างประเทศโดยที่ไม่ต้องขออนุญาตจากประเทศนั้น ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมการส่งออกโดยเฉพาะผู้ผลิตสินค้าตามแนวพื้นที่ชายแดน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑. การพัฒนาหน่วยงานให้ได้มาตรฐานระดับอาเซียนเพื่อผลิตภัณฑ์สุขภาพเป็นที่ยอมรับของประเทศสมาชิกอาเซียน ในปี ๒๕๕๘ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้รับการรับรองจากประเทศสมาชิกอาเซียนให้เป็นหน่วยตรวจประเมินสถานที่ผลิตยา (ASEAN Listed Inspection Services)

๒. เตรียมการและพัฒนาหน่วยงานให้ได้มาตรฐานระดับสากล (PIC/s) เช่น การพัฒนากฎระเบียบ ระบบข้อมูล ศักยภาพเจ้าหน้าที่ และผู้ประกอบการให้สามารถดำเนินการได้ตามมาตรฐาน PIC/s เป็นต้น

๓. ดำเนินการร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนในการจัดทำร่างความตกลงยอมรับร่วมด้านการตรวจสอบและให้การรับรองด้านสุขลักษณะอาหาร เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานตรวจสอบสินค้าอาหาร

๔. หารือกับหน่วยงานกำกับดูแลผลิตภัณฑ์สุขภาพประเทศต่าง ๆ และประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อพัฒนาความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูล หาแนวทางการป้องกันและแก้ปัญหาสินค้าไม่ปลอดภัยร่วมกัน ได้แก่ Food and Drug Department of Lao PDR (ลาว) Department of Food and Drug Administration (พม่า) National Control Bureau (มาเลเซีย) China Food and Drug Administration (จีน) และ Pharmaceutical and Medical Devices Agency (PMDA) (ญี่ปุ่น)

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. แผนการพัฒนาหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ และผู้ประกอบการให้มีความพร้อมในการรับการตรวจประเมินจากคณะผู้ตรวจประเมิน PIC/s รวมทั้งการเข้าร่วมในการประชุมคณะกรรมการของ PIC/s

๒. การดำเนินพิธีการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (Single Stop Inspection: SSI) เป็นการปฏิบัติงานตรวจร่วมกันของเจ้าหน้าที่ของประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกัน เพื่อให้มีการตรวจสินค้าเพียงครั้งเดียว

ซึ่งเป็นการพัฒนาพื้นที่ควบคุมร่วม (Observation at the country of entry in Common Control Area: CCA) โดย

๒.๑ ศึกษาและจัดทำกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์สำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยใช้แนวทางดำเนินการ Single Stop Inspection (SSI) ในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน ณ จุดผ่านแดน เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว อำนวยความสะดวกให้แก่คน ยานพาหนะ สินค้านำเข้า และส่งออกผ่านจุดผ่านแดน

๒.๒ พัฒนาแนวทางการตรวจร่วมระหว่างประเทศในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน ณ จุดผ่านแดนมุกดาหาร - สะหวันนะเขต

๓. พัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศที่มีมาตรฐานระดับสากล เพื่อพัฒนาหน่วยงาน ควบคู่ไปกับการกำกับดูแลสินค้าไม่ปลอดภัย และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่งานคุ้มครองผู้บริโภคร่วมกันในระดับภูมิภาค

(๑๒) สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) การประเมินรับรองคุณภาพสถานพยาบาล ทำให้ประชาชนมีความมั่นใจในการเข้ารับบริการจากสถานพยาบาลและช่วยพัฒนาให้สถานพยาบาลและโรงพยาบาลต่าง ๆ มีคุณภาพตามมาตรฐาน ควรดำเนินการติดตามประเมินผล เพื่อตรวจสอบระดับคุณภาพการบริการหลังให้การรับรองอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องอาคารสถานที่และความพึงพอใจของผู้รับบริการ โดยเฉพาะโรงพยาบาลที่ผ่านการตรวจรับรองแล้ว แต่มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการได้

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑. มีจำนวนสถานพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพตามมาตรฐาน HA จำนวน ๖๘๖ แห่ง

๒. สถานพยาบาลที่ผ่านการรับรองแล้วสถาบันฯ ได้มีการจัดเยี่ยมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และเยี่ยมเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร จำนวน ๑๓๒ แห่ง

๓. จัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมโรงพยาบาลต่ออายุการรับรองทั้งหมด ๔ ครั้ง รวม ๑๑๗ แห่ง

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. จัดให้มีระบบการเยี่ยมติดตามเพื่อเฝ้าระวัง (surveillance) ในช่วงกึ่งหนึ่งของระยะเวลาการรับรอง และการติดตามเยี่ยมเมื่อมีการเปลี่ยนผู้บริหารภายในสามเดือน (verification survey)

๒. จัดกิจกรรมเรียนรู้ต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการรับรู้และเข้าใจเครื่องมือหรือแนวคิดใหม่ ๆ เสมอ ดังนี้

- การประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับสถานพยาบาลที่จะต้องต่ออายุการรับรอง
- การประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้รับผิดชอบงานคุณภาพหรือผู้จัดการคุณภาพของแต่ละสถานพยาบาล

ประเด็น : การประเมินเกี่ยวกับคุณภาพบริการ และอาคารสถานที่ของสถานพยาบาล ควรมีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการจากสถานพยาบาลต่าง ๆ ด้วย

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล เกิดการพัฒนาเครื่องมือรับฟังเสียงสะท้อนจากผู้ป่วย (Patient Experience) ที่พัฒนาจากกลุ่มผู้ป่วย และภาคประชาชน ประกอบด้วย

๑) Patient experience survey

๒) remind card เพื่อนำร่องในการ CoP Customer และพัฒนาเชื่อมโยงมาตรฐาน HA I - ๓ การมุ่งเน้นผู้รับผลงาน

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล จะมีแผนการพัฒนาองค์ความรู้เข้าสู่แนวทางการปฏิบัติ CoP Customer ในสถานพยาบาลจำนวน ๑๔๘ โรงพยาบาล

ประเด็น : การที่สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล ได้นำภารกิจด้านการสร้างและรับรองมาตรฐานสถานพยาบาลไปกำหนดไว้ในหลักสูตรการผลิตแพทย์พยาบาล และทันตกรรมของสถานศึกษาต่าง ๆ ถือเป็นตัวอย่างที่ดีของส่วนราชการอื่นที่ควรบรรจุความรู้ในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานของวิชาชีพไว้ในหลักสูตรตั้งแต่การผลิตบัณฑิตและบุคลากร เพื่อไม่ต้องไปให้การอบรมในภายหลัง

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล ได้รับสิทธิในการแปลหลักสูตร Patient safety curriculum ของ WHO มาแปลเป็นภาษาไทย และมีการลงนามความร่วมมือกับสภาวิชีพ ประกอบด้วย แพทยสภา สภาการพยาบาล สภาเภสัชกรรม ทันตแพทยสภา กลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย (กสพท.) และสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้สถาบันการศึกษาในกำกับนำแนวทางหลักสูตรของ WHO ไปบูรณาการในการเรียนการสอน

มีสถาบันการศึกษาเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น ๑๓๓ แห่ง ครอบคลุมสถาบันที่ผลิตแพทย์ พยาบาล เภสัชกร ทันตแพทย์ และมีสถาบันการศึกษา จำนวน ๙๘ แห่ง มีแผนการบูรณาการการเรียนการสอน โดยได้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการกับทีมวิทยากรจากองค์การอนามัยโลก เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ รวมทั้งได้จัดทำคู่มือ Patient Safety Curriculum ของ WHO เป็นภาษาไทย พร้อมทั้งจัดทำเป็น e-Book เพื่อเผยแพร่ให้สถาบันการศึกษาและสถานพยาบาลที่สนใจ

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ในปี ๒๕๕๙ สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล มีแนวทางในการวิจัยเพื่อติดตามการนำคู่มือ Patient Safety Curriculum ของ WHO ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษา

(๑๓) สถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรเร่งสนับสนุนการศึกษาวิจัย เพื่อผลิตวัคซีนป้องกันวัณโรค โรคสมองอักเสบ โรคไข้เลือดออก และโรคอื่น ๆ ที่พบบ่อยในคนไทย และควรสร้างเครือข่ายในการดำเนินการด้านการวิจัยและการให้บริการวัคซีนให้มากขึ้น รวมทั้งให้ข้อมูลกับประชาชนในเรื่องความเหมาะสมในการใช้วัคซีนชนิดใหม่ที่เกิดขึ้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

ผลการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑. สถาบันฯ ได้สนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อผลิตวัคซีนป้องกันวัณโรค โรคไข้สมองอักเสบและโรคไข้เลือดออก โดยบรรจุเป็นโครงการไว้ในวาระแห่งชาติด้านวัคซีน ตามที่คณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติมีมติเห็นชอบให้จัดทำเรื่อง "วัคซีน" เป็นวาระแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการของวาระแห่งชาติด้านวัคซีนตามที่เสนอ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๔ จากนั้นได้มีการติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลโครงการต่าง ๆ นับตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นมา

๒. นอกจากนี้ สถาบันฯ ยังได้ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และจะดำเนินการต่อเนื่องไปในทุก ๆ ปี อาทิเช่น เครือข่ายการวิจัยพัฒนาวัคซีนป้องกันโรคไข้เลือดออก เครือข่ายการทดสอบวัคซีนในสัตว์ (Animal Testing Lab) เครือข่ายการควบคุมคุณภาพวัคซีน เป็นต้น ซึ่งมีความก้าวหน้าของการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ

๓. สำหรับการให้ข้อมูลกับประชาชนในเรื่องความเหมาะสมในการใช้วัคซีนชนิดใหม่ที่จะเกิดขึ้น รับผิดชอบโดยกรมควบคุมโรค ซึ่งมีหน้าที่ในการให้บริการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค หรือการให้วัคซีนกับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ อยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม สถาบันฯ จะได้ประสานและดำเนินการร่วมกับกรมควบคุมโรคในการประชาสัมพันธ์เรื่องดังกล่าว หากมีแผนการใช้วัคซีนชนิดใหม่เกิดขึ้นในอนาคต

แนวทางการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อผลิตวัคซีนป้องกันวัณโรค โรคไข้สมองอักเสบ และโรคไข้เลือดออกต่อเนื่องจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมทั้งติดตามประเมินผลเป็นระยะ ๆ

๒. ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้เครือข่ายความร่วมมือต่าง ๆ ต่อเนื่องจากปี ๒๕๕๘ ได้แก่ เครือข่ายการวิจัยพัฒนาวัคซีนป้องกันโรคไข้เลือดออก เครือข่ายการทดสอบวัคซีนในสัตว์ (Animal Testing Lab) เครือข่ายการควบคุมคุณภาพวัคซีน เครือข่ายระบบนำส่งวัคซีน

๓. สถาบันฯ จะได้ประสานและดำเนินการร่วมกับกรมควบคุมโรคในการประชาสัมพันธ์การใช้วัคซีนชนิดใหม่ หากมีแผนการใช้เกิดขึ้นในอนาคต

๒.๒๐ กระทรวงอุตสาหกรรม

(๑) การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของกระทรวงให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน การสร้างเครือข่ายและสร้างพันธมิตร สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดควรมีศูนย์กลางการรับเรื่องร้องเรียน หรือสามารถร้องเรียนผ่านทางเว็บไซต์ SMS หน่วยงานภายในกระทรวงที่เกี่ยวข้องต้องสามารถตอบข้อร้องเรียนในเบื้องต้นได้ทันที และมีการตรวจสอบการร้องเรียนกับผู้ประกอบการอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการทำงาน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี ให้ปฏิบัติหน้าที่ "ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบการอุตสาหกรรมและประสานงานการแก้ไขปัญหาตามข้อร้องเรียน" เป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบดำเนินการจัดการปัญหาเกี่ยวกับข้อร้องเรียน

ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนฯ มีขั้นตอนและระยะเวลาในการตรวจสอบ แก้ไขปัญหาและรายงานผลการดำเนินงานที่ชัดเจน ภายในระยะเวลา ๑๕ วันทำการ โดยมีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนและขั้นตอนดังนี้

๑) ช่องทางการรับข้อร้องเรียน ได้แก่ ทางไปรษณีย์ Hotline สายด่วนรัฐมนตรี โทรศัพท์ โทรสาร e-mail เว็บไซต์ และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดทั่วประเทศ เป็นต้น

๒) ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ

๒.๑) การรับเรื่องร้องเรียน ทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษร และไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

๒.๒) การส่งต่อเรื่องร้องเรียน ส่งภายใน ๑ วันทำการ เพื่อดำเนินการตรวจสอบหาข้อเท็จจริง

๒.๓) การตรวจสอบข้อเท็จจริง เร่งดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสาเหตุปัญหาและแนวทางการแก้ไข รวมทั้งการป้องกันมิให้เกิดปัญหาได้อีก โดยใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด

- กรณีทั่วไป ไม่เกิน ๗ วันทำการ
- กรณีร้ายแรง ตรวจสอบภายใน ๓ วันทำการ หากยังไม่ได้ข้อยุติจะต้องรายงานผลทุก ๗ วันทำการ
- กรณีซับซ้อน เป็นกรณีที่ต้องใช้ระยะเวลาในการวิเคราะห์และตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือเกี่ยวข้องกับข้อกฎหมายซึ่งอาจใช้เวลาในการดำเนินการเกินกว่า ๑๕ วันทำการ แต่ต้องแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการให้ผู้ร้องเรียนทราบ และรายงานเป็นระยะ ๆ

๒.๔) การตอบข้อร้องเรียน ดำเนินการตอบผู้ร้องเรียนโดยตรง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๕) การติดตามผลเรื่องร้องเรียน หากหน่วยงานไม่ชี้แจงผลการดำเนินงานภายในระยะเวลาที่กำหนด จะมีการติดตามเรื่องเพื่อสั่งการต่อไป

๒.๖) การรวบรวมข้อมูลและรายงานผล แจ้งให้ผู้ร้องทราบผลการดำเนินการ

(๒) ควรมีการบูรณาการกับกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงพาณิชย์ในการพัฒนาอุตสาหกรรม เพื่อกำหนดทิศทางในการขับเคลื่อนสินค้าไทยในอาเซียนและเวทีโลก รวมทั้งพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรม เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความพร้อมเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

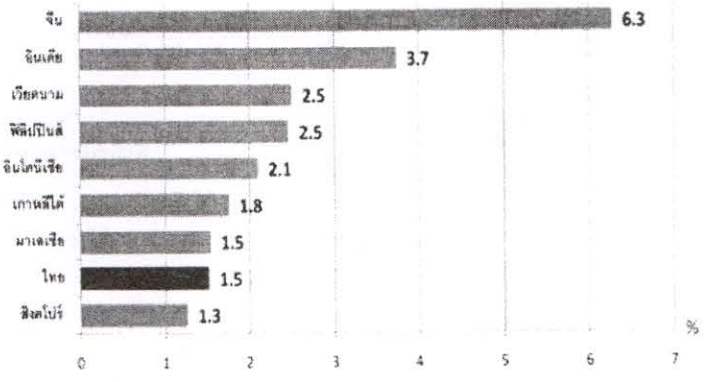
สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

ตำแหน่งอุตสาหกรรม ภาคอุตสาหกรรมถือเป็นแรงขับเคลื่อนหลักในการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย โดยในปัจจุบันภาคการผลิตของไทยมีความสามารถในการแข่งขันอยู่ในระดับค่อนข้างดี สะท้อนจากการประเมินดัชนีความสามารถในการแข่งขันในภาคการผลิต (Global Manufacturing Competitiveness Index : GMCI) ของ Deloitte ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยประเทศไทยได้ ๖.๒๑ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน ทั้งนี้ ความสามารถในการแข่งขันในภาคการผลิตของไทยจัดอยู่ในอันดับที่ ๑๑ จากทั้งหมด ๓๘ ประเทศ หรือเป็นอันดับที่ ๗ ของทวีปเอเชีย รองจากจีน (อันดับ ๑) อินเดีย (อันดับ ๔) เกาหลีใต้ (อันดับ ๕) ไต้หวัน (อันดับ ๖) สิงคโปร์ (อันดับ ๙) และญี่ปุ่น (อันดับ ๑๐) แต่สูงกว่ามาเลเซีย อินโดนีเซีย และเวียดนาม ตามลำดับ

มูลค่าการผลิตในภาคอุตสาหกรรมไทยมีสัดส่วนต่อ GDP มากกว่าร้อยละ ๓๐ โดยการเติบโตในภาคอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นด้านปริมาณปัจจัยการผลิต (พึ่งพิงปัจจัยทุนและแรงงาน) มากกว่าการเพิ่มขึ้นด้านคุณภาพที่มาจากผลิตภาพ (Productivity) ทั้งนี้ ผลิตภาพการผลิตโดยรวม

(Total Factor Productivity: TFP) ของภาคอุตสาหกรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ อยู่ที่ระดับ ๙๒.๓๓๒ ซึ่งต่ำกว่าฐานที่ ๑๐๐ สะท้อนถึงประสิทธิภาพในการใช้ปัจจัยการผลิตของอุตสาหกรรมไทยที่ยังไม่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการผลิต โดยเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นพบว่า อัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยของตัวชี้วัดผลิตภาพรวม (TFP) ของไทยในช่วงปี ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓ เท่ากับร้อยละ ๑.๕ ต่อปี โดยถือว่าอยู่ในระดับต่ำมาก สูงกว่าสิงคโปร์เพียงประเทศเดียว ซึ่งเป็นประเทศที่ไม่ได้เน้นการผลิตภายในประเทศเป็นหลัก

อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของ Total Factor Productivity (TFP) ปี ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓

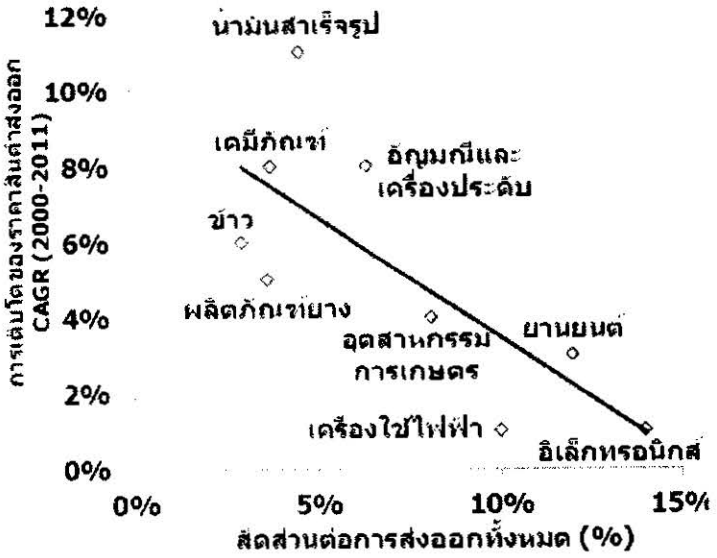

เมื่อพิจารณาผลิตภาพแรงงาน (Labor Productivity) เปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคเอเชียอื่นพบว่า ในปี ๒๕๕๕ แรงงานไทยแต่ละคนทำงานได้คิดเป็นมูลค่า ๗.๑ ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อชั่วโมง ซึ่งจัดอยู่ในอันดับที่ ๕๗ จากทั้งหมด ๖๐ ประเทศ หรืออยู่ในอันดับที่ ๘ จากประเทศในเอเชีย ๑๑ ประเทศ โดยประเทศไทยมีผลิตภาพแรงงานสูงกว่าประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และอินเดีย ตามลำดับ ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในเอเชีย ผลิตภาพแรงงานไทยจัดว่าอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ขณะที่หากเปรียบเทียบเฉพาะประเทศในอาเซียน ผลิตภาพแรงงานไทยจัดว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ในการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลผลิตที่ผ่านมา ภาคอุตสาหกรรมไทยสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิตต่อหัว (MVA per capita) เพิ่มขึ้นจาก ๑,๑๐๕.๖๗ ดอลล่าร์สหรัฐฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็น ๑,๑๘๖.๐๖ ดอลล่าร์สหรัฐฯ ในปี ๒๕๕๕ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๒๗ ซึ่งเป็นแนวโน้มเดียวกับอาเซียนและโลก โดยมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิตต่อหัวของไทย อยู่ในระดับที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยในอาเซียนและใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของโลก ซึ่งสะท้อนถึงผลประกอบการที่ดีของภาคอุตสาหกรรมไทย ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าเพิ่มในภาคอุตสาหกรรมกับ GDP ยิ่งสะท้อนถึงผลประกอบการในภาคอุตสาหกรรมไทยที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มต่อ GDP ได้สูงขึ้นและสูงกว่าระดับของอาเซียนและโลก

สำหรับตำแหน่งของสินค้าไทยในเวทีอาเซียนและเวทีโลก เมื่อพิจารณาแยกรายสาขาอุตสาหกรรมพบว่า สาขาอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกสูงสุด คือ อิเล็กทรอนิกส์ และยานยนต์ ตามลำดับ โดยอุตสาหกรรมกลุ่มที่มีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกสูงนี้ มีอัตราการเติบโตของราคาส่งออกในระดับต่ำ ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการปรับเพิ่มราคาในระดับต่ำ

สัดส่วนการส่งออกและการเติบโตของราคาสินค้าส่งออก

อย่างไรก็ตาม กลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และยานยนต์ถือเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมหลักที่สร้างรายได้จากการส่งออกให้แก่ประเทศ ที่สอดคล้องกับผลการศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพรายสาขาอุตสาหกรรมของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ที่ได้จัดกลุ่มอุตสาหกรรมตามความสามารถของแต่ละสาขาอุตสาหกรรมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยพิจารณาจากดัชนีความดึงดูด (Attractive Index) เพื่อสะท้อนความต้องการของผู้บริโภค (อุปสงค์) และดัชนีความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness Index) ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวสามารถแบ่งอุตสาหกรรมได้เป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๑) <u>กลุ่มที่มีศักยภาพสูง</u> (Potential Industries) เป็นกลุ่มที่มีความสามารถในการแข่งขันและความน่าสนใจสูง เพราะศักยภาพในด้านการผลิตและการค้าที่ค่อนข้างดีกว่าอุตสาหกรรมอื่น ๆ และมีสัดส่วนความต้องการในตลาดโลกที่สูงมาก ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพลาสติก อุตสาหกรรมเคมี อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง อุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า อุตสาหกรรมปลาและอาหารทะเลกระป๋อง และอุตสาหกรรมแปรรูปผักและผลไม้

๒) <u>กลุ่มที่ต้องพัฒนา</u> (Improving Industries) เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพการผลิตและการค้าและสัดส่วนความต้องการในตลาดโลกในระดับปานกลาง ได้แก่ อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมยา อุตสาหกรรมสิ่งทอและแฟชั่น อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมเครื่องใช้ในบ้านและสำนักงาน อุตสาหกรรมข้าว อุตสาหกรรมน้ำตาล และอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์และสัตว์ปีก

๓) <u>กลุ่มที่ต้องปรับปรุง</u> (Survival Industries) เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพการผลิตและการค้าและมีสัดส่วนความต้องการในตลาดโลกในระดับต่ำ ได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องจักรอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เหล็ก อุตสาหกรรมชิ้นส่วนเรือ ระบบราง และอากาศยาน อุตสาหกรรมแร่อโลหะ อุตสาหกรรมกระดาษ อุตสาหกรรมยาสูบ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์นม และอุตสาหกรรมอาหารสัตว์

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีอุตสาหกรรมแยกรายสาขาพบว่า อุตสาหกรรมยานยนต์ และเครื่องจักรและเครื่องใช้ต่าง ๆ เป็นสาขาที่สามารถเติบโตได้ในอัตราค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับ

อุตสาหกรรมสาขาอื่น ๆ จึงสามารถสรุปได้ว่า อุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ เป็นสาขาอุตสาหกรรมดาวรุ่งของไทยที่มีศักยภาพในการเติบโตและการแข่งขันสูง ซึ่งปัจจุบันไทยเป็นประเทศส่งออกยานยนต์และได้รับการยอมรับในระดับสากลว่า เป็นฐานการผลิตระดับโลกของยานยนต์ที่มีความเฉพาะใน ๓ ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ รถปิกอัพ ๑ ตัน รถจักรยานยนต์ขนาดเล็กคุณภาพสูง และรถยนต์ประหยัดพลังงานมาตรฐานสากล (Eco Car) รวมทั้งมีการส่งออกชิ้นส่วนไปขายยังตลาดที่เข้มงวดในเรื่องมาตรฐานสินค้า อาทิ ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป และอเมริกาใต้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ของไทยมีการพัฒนาคุณภาพจนเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยเฉพาะในกลุ่มชิ้นส่วนประกอบรถยนต์ (Accessories) โดยปัจจุบันมีความต้องการเพิ่มขึ้นและการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวในผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

ในขณะที่สาขาอุตสาหกรรมที่ต้องได้รับการพัฒนาของประเทศไทย ซึ่งมีค่าดัชนีการผลิตต่ำกว่าค่าฐานที่ ๑๐๐ และมีแนวโน้มลดลง ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ อัญมณีและเครื่องประดับ และกลุ่มแฟชั่น (เสื้อผ้าและสิ่งทอ เครื่องหนังและรองเท้า) โดยทั้ง ๓ กลุ่มนี้เป็นอุตสาหกรรมประเภทที่ต้องอาศัยการออกแบบ และความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า ซึ่งยังขาดการพัฒนาและการสนับสนุนที่ชัดเจน ทั้งนี้ ปัจจัยหลักที่ส่งผลให้อุตสาหกรรมกลุ่มนี้มีแนวโน้มผลผลิตลดลง คือ อุตสาหกรรมกลุ่มนี้ได้รับผลกระทบจากปัญหาด้านแรงงานไทย ทั้งการขาดแคลนแรงงานและผลิตภาพแรงงานต่ำเมื่อเทียบกับค่าจ้างที่ปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากอุตสาหกรรมในกลุ่มนี้เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานในกระบวนการผลิตอย่างเข้มข้น

ทั้งนี้ สามารถยกตัวอย่างตำแหน่งสินค้าไทยและการพัฒนาบุคลากรในแต่ละสาขาอุตสาหกรรมได้ เช่น

สินค้าอาหารไทย

ตำแหน่งสินค้าไทยในเวทีอาเซียนและเวทีโลก

ในปี ๒๕๕๗ สินค้าอาหารไทยมูลค่าการส่งออก ๒๘,๕๑๔ ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือ ๑.๒๗ ล้านล้านบาท อยู่ในอันดับที่ ๑๕ ของโลก และอันดับที่ ๒ ในอาเซียน รองจากอินโดนีเซียซึ่งมีมูลค่าการส่งออก ๓๑,๗๓๓ ล้านเหรียญสหรัฐฯ สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย ได้แก่ ข้าว ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง น้ำตาลทราย ไก่ เครื่องปรุงรส สับปะรดกระป๋อง ปลาทูน่ากระป๋อง และกุ้ง

แนวทางการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมอาหาร

๑. การบริหารเครือข่ายการผลิตที่เชื่อมโยงปัจจัยการผลิตภายในและต่างประเทศ

๒. การขยายความสามารถในการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๓. การจัดการนวัตกรรม เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางเครือข่ายนวัตกรรมอุตสาหกรรมอาหารในเอเชีย เช่น Matching Technology และสร้างความร่วมมือกับองค์กรวิจัยระหว่างประเทศ

๔. การสร้างภาพลักษณ์ให้ผลิตภัณฑ์อาหารของไทยเป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภคทั่วโลก เช่น สร้างการรับรู้ Country brand image และบูรณาการภายใต้ยุทธศาสตร์ครัวไทยสู่ครัวโลก/ยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพธุรกิจสินค้าและบริการฮาลาล

แนวทางการพัฒนาบุคลากร

บุคลากรในอุตสาหกรรมอาหารมีประมาณ ๑ ล้านคน ปัญหาการพัฒนาด้านบุคลากรในภาคการผลิตของอุตสาหกรรมอาหาร ได้แก่ ๑) การขาดแคลนบุคลากรในระดับการผลิตและบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน และ ๒) ขาดการพัฒนาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และบุคลากรที่จบการศึกษาไม่สามารถปฏิบัติงานได้จริงในสถานประกอบการ

แนวทางการพัฒนาบุคลากร มีดังนี้

๑. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรที่อยู่ในระบบการศึกษา

๒. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของผู้ประกอบการการในอุตสาหกรรม

๓. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านการตรวจสอบมาตรฐาน

อุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยาง

ไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกยางพารามากเป็นอันดับ ๑ ของอาเซียนและของโลก โดยในปี ๒๕๕๗ มีปริมาณการผลิต ๔.๓๒ ล้านตัน และมีปริมาณการส่งออก ๓.๗๗ ล้านตัน ในส่วนของผลิตภัณฑ์ยาง ไทยเป็นผู้ส่งออกยางล้อเป็นอันดับ ๑ ของอาเซียน และเป็นอันดับ ๖ ของโลก สำหรับถุงมือยางไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกถุงมือยางอันดับ ๒ ของโลก (รองจากมาเลเซีย)

อุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยาง ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญประสบการณ์ทางด้านการวิจัย และขาดแรงงานในภาคอุตสาหกรรม ดังนั้น แนวทางในการพัฒนาบุคลากร คือ สร้างบุคลากรเกี่ยวกับเรื่องยางพาราโดยตรง เพื่อการวิจัยและพัฒนาทางด้านยาง รวมทั้งพัฒนาบุคลากรในภาคอุตสาหกรรม โดยฝึกอบรมให้มีทักษะความรู้ และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในโรงงาน

การบูรณาการกับกระทรวงศึกษาธิการที่ผ่านมา

๑) สนับสนุนการส่งผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เข้าร่วมประชุมหารือและให้ข้อมูลและความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภาคอุตสาหกรรมผ่านคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานต่างๆ ที่อยู่ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ เช่น คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (กรอ.อศ.) คณะอนุกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา คณะทำงานด้านเครือข่ายการศึกษาของฝ่ายไทยภายใต้คณะทำงานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายใต้กรอบเอเปค (APEC Human Resources Development Working Group) รวมทั้งคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานอื่นๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นองค์ประกอบร่วมด้วย เช่น คณะกรรมการพัฒนาแรงงานและประสานการฝึกอาชีพแห่งชาติ (กพร.ปช.) คณะกรรมการแผนพัฒนากำลังคนในระดับประเทศ คณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอเรื่องการขาดแคลนแรงงานของกระทรวงแรงงาน คณะอนุกรรมการสาขาสถิติแรงงาน เป็นต้น

๒) สนับสนุนข้อมูลและรายงานการศึกษาต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย/แผนงาน/มาตรการการวางแผนการพัฒนาผลิตทรัพยากรมนุษย์ของกระทรวงศึกษาธิการให้สอดคล้องกับความต้องการภาคอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น เช่น นโยบาย/แผนงาน/แนวทาง/มาตรการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมระดับรายสาขาและมหภาค บทวิเคราะห์ รายงานการวิจัย คาดการณ์แนวโน้มการพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ การเตือนภัยด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ดัชนีอุตสาหกรรม เป็นต้น

๓) สนับสนุนงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของกระทรวงศึกษาธิการโดยผ่านสถาบันเครือข่ายของกระทรวงอุตสาหกรรม โดยเฉพาะการสนับสนุนวิทยากรจากสถาบันไทย-เยอรมัน (TGI) เพื่อเข้าร่วมพัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรม โดยสถาบันไทย-เยอรมัน (TGI) ได้เคยดำเนินการไปแล้ว (ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖) สถาบันไทย-เยอรมัน ได้สนับสนุนการดำเนินโครงการพัฒนาเครือข่ายครูฝึกในสถานประกอบการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งโครงการครั้งนี้เป็นความร่วมมือกันระหว่าง ๔ หน่วยงานหลัก คือ สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) สถาบันไทย-เยอรมัน และ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (มจพ.)

๔) ดำเนินการตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ โดยประสานงานและรวบรวมข้อมูลแนวทางในการรับนักศึกษาอาชีวะเข้าไปฝึกงานในโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนข้อสั่งการฯ และมีหน่วยงานที่เสนอแนวทางมาทั้งหมด (ข้อมูลถึงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘) ดังนี้

๔.๑) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม มีมาตรการสนับสนุนข้อสั่งการดังกล่าว ในเบื้องต้นจะอำนวยความสะดวกในเรื่องฐานข้อมูลโรงงานที่สมัครใจรับนักศึกษาอาชีวะเข้าไปฝึกงานเพื่อให้กระทรวงศึกษาธิการไปใช้ในการจัดการต่อไป

๔.๒) สถาบันไทย-เยอรมัน ได้มีการดำเนินการดังกล่าวอยู่แล้ว ได้แก่ รับนักศึกษาเข้ามาฝึกประสบการณ์ ประมาณ ๕๐ คน/ปี ร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคชลบุรีและวิทยาลัยเทคนิคสัตหีบเปิดการเรียนระบบทวิภาคี ๒๐ คน/ปี และฝึกอบรมแก่นักศึกษาที่จบใหม่และยังไม่มีงานทำประมาณ ๑๐๐ คน/ปี

๔.๓) สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ยินดีให้ความร่วมมือโดยกำหนดแนวทางดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รวมทั้งประชุมร่วมกับสมาคมสิ่งทอต่าง ๆ ในการรับนักศึกษาเข้าฝึกงานในโรงงาน

๔.๔) สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ มีแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมต่อนักศึกษาอาชีวะที่กำลังจะจบการศึกษา โดยประสานงานทั้งสถานศึกษาและผู้ประกอบการในการพิจารณารับนักศึกษาและอาจารย์เข้าฝึกงานในรูปแบบการฝึกงานและทวิภาคี สนับสนุนและร่วมจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ และจัดการดำเนินโครงการเตรียมความพร้อมระดับช่างเทคนิคและวิศวกร รวมเครือข่ายกว่า ๕๐ สถาบันการศึกษา (กรณีที่มีโครงการ)

๔.๕) สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย พร้อมที่จะให้การสนับสนุนด้วยการรับนักศึกษาอาชีวะเข้าฝึกงาน โดยพิจารณาจากลักษณะงานของหน่วยงานของสถาบันฯ ได้แก่ สายวิชาชีพช่างและสายวิชาชีพอื่นๆ

๔.๖) สถาบันพลาสติก ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและภาคเอกชน ได้ร่วมกันดำเนินการเรื่อง แนวทางในการรับนักศึกษาอาชีวะเข้าฝึกงานในโรงงานอุตสาหกรรมตามที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (กรอ.อศ.) ซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินงานจัดทำหลักสูตร โดยเน้นการศึกษาแบบทวิภาคีทั้งระดับ ปวช. ปวส. และหลักสูตรเฉพาะทาง

๔.๗) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ร่วมดำเนินการเกี่ยวกับข้อสั่งการฯ โดยการเข้าร่วมคณะอนุกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษากลุ่มอาชีพในฐานะอนุกรรมการเพื่อสนับสนุนการทำงานของ กรอ.อศ. ซึ่งในปัจจุบันนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครร่วมส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษาอาชีวะให้มีประสบการณ์จากสถานประกอบการจริงในหลายๆ บริษัท และมีแผนงานโครงการพัฒนาครูประจำการ/ครูฝึกในสถานประกอบการ

๔.๘) สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานสถิติแห่งชาติ และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ทำความร่วมมือกันในการจัดทำ “ระบบ LEED-X สู่ยุค Digital” ระบบ LEED-X : Labor Economic and Education Data Exchange คือ ระบบฐานข้อมูลเศรษฐกิจ การศึกษา และแรงงาน เพื่อใช้ในการคำนวณแนวโน้มความต้องการ

แรงงานในภาคอุตสาหกรรม จัดทำขึ้นเพื่อให้มีศูนย์กลางข้อมูลกำลังคนในภาคอุตสาหกรรม มีการเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ จำนวน ๕ หน่วยงานในการร่วมกันพัฒนา ได้แก่ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานสถิติแห่งชาติ และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการกำหนดนโยบายหรือทิศทางต่าง ๆ

(๓) กรมโรงงานอุตสาหกรรม ควรมีมาตรการการสนับสนุนการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ห่างไกลหรือแนวเขตชายแดน เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีงานทำ สามารถลดปัญหาการเดินทางเข้ามาหางานทำในเขตเมือง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการสร้างงานให้กับคนในพื้นที่ห่างไกลและเพื่อเป็นการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมโรงงานอุตสาหกรรม

พิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ดังกล่าวข้างต้น จึงต้องใช้กลไกที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวมาดำเนินการเป็นสำคัญ อาทิเช่น

การออกประกาศตามมาตรา ๓๐ กำหนดให้พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม เพื่อให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง. ๔) หรือใบรับแจ้งการประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๒) กำหนดให้การตั้งโรงงานประเภทใดประเภทหนึ่งให้ตั้งได้เฉพาะในเขตพื้นที่ห่างไกลหรือแนวเขตชายแดนเท่านั้น หรืออาจมีการออกกฎกระทรวงกำหนดให้มีการยกเว้นค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวข้างต้น สำหรับโรงงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือแนวเขตชายแดน เป็นต้น ซึ่งในส่วนของการยกเว้นค่าธรรมเนียมนี้ กรมโรงงานอุตสาหกรรมนำเสนอให้กระทรวงอุตสาหกรรมออกกฎกระทรวง เพื่อยกเว้นค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ซึ่งโรงงานตั้งอยู่ในเขตท้องที่จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา มาแล้วรวม ๓ ครั้ง ดังนี้

๑. กฎกระทรวง ณ วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๘ ยกเว้นค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้ประกอบกิจการโรงงานซึ่งโรงงานตั้งอยู่ในเขตท้องที่จังหวัดนราธิวาส จังวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา พ.ศ. ๒๕๕๘ (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๒) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๒ ก วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘

๒. กฎกระทรวง ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ ยกเว้นค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้ประกอบกิจการโรงงานซึ่งโรงงานตั้งอยู่ในเขตท้องที่จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา พ.ศ. ๒๕๕๒ (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๗) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนที่ ๑๐๐ ก วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒

๓. กฎกระทรวง ณ วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๘ ว่าด้วยการยกเว้นค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้ประกอบกิจการโรงงานซึ่งโรงงานตั้งอยู่ในเขตท้องที่จังหวัดนราธิวาส จังวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๙๙ ก วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๘

ทั้งนี้ วัตถุประสงค์ในการออกกฎกระทรวงดังกล่าวเป็นไปเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการสร้างงานสร้างอาชีพในเขตท้องที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้งสามจังหวัดดังกล่าว ซึ่งก่อให้เกิดการจ้างแรงงานและรายได้ให้แก่ราษฎรในท้องถิ่น อันเป็นการแก้ไขปัญหาความยากจนและปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นให้หมดไปอย่างต่อเนื่อง

(๔) ควรให้ความสำคัญกับการรักษาสิ่งแวดล้อม เช่น กำกับดูแลให้โรงงานมีการกำจัดกากอุตสาหกรรมอย่างถูกต้อง การลดภาวะโลกร้อนโดยร่วมมือกับองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคอุตสาหกรรม เพื่อนำไปสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) มากขึ้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม มีแนวทางการบริหารจัดการกากอุตสาหกรรม โดยการดำเนินการ ดังนี้

๑) แผนบริหารจัดการกากอุตสาหกรรม

- มอบหมายอุตสาหกรรมจังหวัดและกรมโรงงานอุตสาหกรรมร่วมตรวจสอบ และเร่งรัดในการนำกากอุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบ

- กำหนดจำนวนโรงงาน และปริมาณ และติดตั้งระบบติดตามการขนส่งกากอุตสาหกรรม GPS

- พัฒนาระบบ e – license และเพิ่มบทลงโทษผู้ลักลอบทิ้ง จากเดิมโทษปรับ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ไม่มีโทษจำคุก เป็นปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท จำคุก ๒ ปี อายุความจาก ๑ ปี เป็น ๑๐ ปี

๒) แผนบริหารจัดการจัดการกากอุตสาหกรรม ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒) คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบแผนบริหารจัดการกากอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ และขอให้นำไปปรับกรอบระยะเวลาของแผนให้สอดคล้องกับระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แล้วแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนฯ กำหนดเป็น ๔ ยุทธศาสตร์ ตลอดจนจะมีผลต่อเนื่องถึงการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมของประเทศต่อไปในอนาคต

การดำเนินการภายใต้แผนงานบูรณาการด้านขยะและสิ่งแวดล้อม ตามยุทธศาสตร์ ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การควบคุม/กำกับดูแล และการบังคับใช้กฎหมาย (๔ มาตรการ ๖ กิจกรรม/โครงการ) ขอรับงบประมาณจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือและติดตามการต่ออายุโรงงานที่ขาดการจัดการกากอุตสาหกรรม (๖ ภูมิภาค) และโครงการปรับปรุงและพัฒนาระบบสารสนเทศการจัดการกากอุตสาหกรรม (E-license)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความร่วมมือและแรงจูงใจ (๓ มาตรการ ๑๑ โครงการ) การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากกาก การยกระดับมาตรฐานโรงงานบำบัด/กำจัด และจัดทำแผนแม่บทการจัดเซลล์แสงอาทิตย์ (Solar cell) เพื่อรองรับแผงโซล่าเซลล์ที่จะหมดอายุไม่น้อยกว่าสองแสนตัน เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ (๒ มาตรการ ๙ โครงการ/กิจกรรม) ดำเนินการโดยเครือข่ายความร่วมมือกับประเทศญี่ปุ่น จัดทำต้นแบบเตาเผาขยะร่วมเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า และจัดหาพื้นที่รองรับกากอุตสาหกรรม ๖ แห่ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อติดตามผู้กระทำผิดและอำนวยความสะดวกต่อประชาชน (๔ มาตรการ ๑๑ โครงการ/กิจกรรม) เป็นการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป้าหมายภายใต้แผนบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม

- โรงงานจำพวกที่ ๓ เข้าสู่ระบบเฉลี่ยปีละ ๑๒,๕๙๓ โรงงาน ต่อเนื่อง ๕ ปี

- กากอันตรายเข้าสู่ระบบการจัดการที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น ๐.๔๗ ล้านตันต่อปี
- กากไม่อันตรายเข้าสู่ระบบฯ เพิ่มขึ้น ๘.๐๑ ล้านตันต่อปี

๓) สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาสถานประกอบการสู่อุตสาหกรรมสีเขียว ซึ่งเน้นการลดใช้พลังงาน การลดใช้ทรัพยากรและการก่อมลพิษ และมีการดำเนินงานร่วมมือกับองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (GTO) ในการจัดทำตัวชี้วัดผลิตภัณฑ์มวลรวมสีเขียว (Green GDP) ภาคอุตสาหกรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัด ๒ สาขา ได้แก่ อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและอุตสาหกรรมน้ำตาล ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จัดเก็บข้อมูลในสาขาอุตสาหกรรมกระดาษและอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ เป้าหมายอัตราการเติบโตของ Green GDP ของอุตสาหกรรมเป้าหมาย ๒ สาขา มี Green GDP เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑ เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

(๕) ควรให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมกลางน้ำและปลายน้ำมากกว่าอุตสาหกรรมต้นน้ำ โดยนำวัตถุดิบภาคการเกษตร เช่น ยางพารา มันสำปะหลัง มาวิจัย พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าของสินค้าส่งออกไปต่างประเทศแทนการจำหน่ายวัตถุดิบให้ต่างประเทศ เนื่องจากต่างประเทศเมื่อผลิตสินค้าแล้ว ก็จะส่งกลับเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทยอีก ส่งผลให้ไทยต้องเสียดุลการค้าจำนวนมากและเป็นการต่อยอดการผลิตภาคการเกษตรให้มีรายได้มากขึ้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ได้ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ภายใต้โครงการต่าง ๆ ดังนี้

๑. การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรในภูมิภาค (One Province One Agro-Industrial Product : OPOAI)

เป็นโครงการที่เน้นดึงศักยภาพของวัตถุดิบมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ในลักษณะ Product Champion เพื่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น โดยการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ SMEs อุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร ผ่าน ๖ แผนงาน ได้แก่ ๑) บริหารจัดการโลจิสติกส์ ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ๓) การปรับปรุงคุณภาพและพัฒนางาน ๔) ลดต้นทุนพลังงาน ๕) ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์/ระบบมาตรฐานสากล ๖) กลยุทธ์ขับเคลื่อนการตลาด ซึ่งเป็นการพัฒนาครอบคลุมทุกมิติ

๒. การพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้วัตถุดิบภาคการเกษตรด้วยการพัฒนาเส้นใยธรรมชาติ เป็นการพัฒนาเส้นใยแบบใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แทนการพัฒนาเส้นใยจากโพลีเอสเตอร์แบบเดิม ๆ โดยเป็นการนำวัตถุดิบภาคการเกษตร เช่น เส้นใยใบสับปะรด เส้นใยกัญชง เส้นใยจากเศษริมไหม (Silk Recycle) มาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งดำเนินการพัฒนาเส้นใยธรรมชาติจากวัตถุดิบการเกษตรของไทยให้มากขึ้น โดยเฉพาะด้านคุณสมบัติของเส้นใยที่จำเป็นต้องให้มีความโดดเด่น มีคุณสมบัติที่ดี ซึ่งจากเดิมใช้เทคโนโลยีการการผลิตแบบเส้นใยสั้นทำให้เสียคุณสมบัติของเส้นใยไป ซึ่งจะดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัตถุดิบภาคการเกษตร โดยนำมาพัฒนาเป็นเส้นใยธรรมชาติ เส้นใยเซลลูโลส เส้นใยที่ย่อยสลายได้ตามธรรมชาติ ทั้งเส้นใยสั้นและเส้นใยยาว นำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มด้านสิ่งทอที่มีคุณสมบัติพิเศษ (Functional Textiles) และสิ่งทอเทคนิค

(Technical Textiles) เป็นที่ต้องการของตลาดในระดับอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดความหลากหลายและเพิ่มมูลค่าแก่ผลิตภัณฑ์ให้กับผู้ประกอบการ ทั้งอุตสาหกรรมเกษตร (มุ่งสู่ Zero Waste) และอุตสาหกรรมสิ่งทอในเชิงธุรกิจ

แนวคิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอนี้ นำมาดำเนินการร่วมกับบุคลากรและผู้ประกอบการ ภาคการศึกษา นักวิจัย ผู้เชี่ยวชาญทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยดำเนินงานผ่าน ๓ กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมศึกษาแนวโน้มของนวัตกรรมการพัฒนาเส้นใยธรรมชาติเพื่อส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง กิจกรรมพัฒนาเส้นใยจากวัตถุดิบภาคการเกษตรเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่มีคุณสมบัติพิเศษและสิ่งทอเทคนิค และกิจกรรมประกวดงานออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ (Creative Textiles)

๓. การพัฒนาอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย

สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย มีการส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เช่น การพัฒนาและขยายอ้อยพันธุ์ดี การส่งเสริมและพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย การสร้างนวัตกรรมใหม่ของอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากอ้อยและน้ำตาลทราย การส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิตน้ำตาลทราย

๔. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้ดำเนินโครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่ผู้ประกอบการยาง วงเงิน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบการแปรรูปน้ำยางข้น ใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการซื้อยางส่วนเกินออกจากระบบในช่วงต้นฤดูที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก (เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ – เมษายน ๒๕๕๘) โดยให้สินเชื่อผ่านธนาคารพาณิชย์ ๖ ธนาคาร ผลการดำเนินงานมีผู้ประกอบการประสงค์ขอรับการสนับสนุนสินเชื่อ จำนวน ๓๕ ราย จากทั้งหมด ๔๘ ราย ขณะนี้ได้ดำเนินการปล่อยสินเชื่อให้ผู้ประกอบการและมีผู้ประกอบการรับเงินสินเชื่อแล้ว จำนวน ๑๘ ราย วงเงินรวมทั้งสิ้น ๑,๕๕๒.๔ ล้านบาท และมีผู้ประกอบการ จำนวน ๑๖ ราย ชำระดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารที่เข้าร่วมโครงการแล้ว วงเงินรวม ๑๗.๓๐๓ ล้านบาท

(๖) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ปัจจุบันถือเป็นวาระแห่งชาติ (National Agenda) ของประเทศต่าง ๆ ที่เปิดการค้าเสรี ประเทศไทยควรมีความชัดเจนว่าจะเน้นวิสาหกิจที่ทำธุรกิจภาคการผลิต หรือธุรกิจภาคบริการ เช่น การโรงแรมและการท่องเที่ยว และกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน โดยพิจารณาถึงความคุ้มค่าของการลงทุนและระบบบริหารจัดการขนส่งสินค้าเพื่อให้การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งควรมีการจัดทำข้อมูลรายละเอียดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมแล้วประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นองค์ความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการลงทุนต่อไป

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มีภารกิจในการให้ความอุดหนุนหรือช่วยเหลือเพื่อการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ประกอบด้วย ภาคการผลิต ภาคการบริการ และภาคการค้า และเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำฐานข้อมูลวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งจะมีการจัดทำข้อมูลวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และแยกประเภทของอุตสาหกรรมในภาพรวมของประเทศ

ในส่วนของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจะดำเนินการในส่วนของภาคการผลิตเป็นหลัก ซึ่งได้ให้บริการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ไปแล้วจำนวน ๖,๐๙๙ กิจการ ผู้ประกอบการจำนวน ๘,๒๐๘ คน และบุคลากรในภาคอุตสาหกรรม จำนวน ๑๙,๘๘๐ คน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๕๑๖ กลุ่ม (ข้อมูลปี ๒๕๕๘)

ทั้งนี้ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีการบูรณาการในด้านการส่งเสริมและพัฒนา SMEs กับหน่วยงานอื่น ๆ ในหลายช่องทาง อาทิ

- การจัดทำแผนส่งเสริม SMEs ของ สสว. ได้มีการกำหนดบทบาท ภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ

- นอกจากนี้ ในการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมในสาขาต่าง ๆ (เช่น ครัวไทยสู่โลก การส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจฮาลาล) ก็ได้มีความร่วมมือในการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ในทางปฏิบัติหน่วยงานของกระทรวงอุตสาหกรรมที่ทำหน้าที่ส่งเสริม SMEs อย่างกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้มีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ภายใต้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อาทิ

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ในการพัฒนาบุคลากรก่อนเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ และการต่อยอดงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์

(๗) การส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล ควรร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสำนักจุฬาราชมนตรีเพื่อยกระดับการผลิตอาหารฮาลาลให้ได้มาตรฐานและตรงตามความต้องการ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการติดฉลากสัญลักษณ์อาหารฮาลาล เพื่อเป็นการสร้างตลาดในกลุ่มประเทศอิสลาม เนื่องจากปัจจุบันมีการแข่งขันด้านตลาดอาหารฮาลาลสูงในระหว่างสามประเทศ คือ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และไทย รวมทั้งควรสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น ภูเก็ต เชียงใหม่ และหมู่เกาะทะเลอันดามัน ให้มีการจำหน่ายอาหารฮาลาลที่มีคุณภาพอย่างแพร่หลาย เพื่อเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวมุสลิมในตะวันออกกลางและเอเชียกลางมากยิ่งขึ้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

การพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลของประเทศไทย ได้มีการบูรณาการการทำงานทุกกระทรวง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนตามนโยบายรัฐบาลที่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาล โดยได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพธุรกิจและสินค้าฮาลาลแห่งชาติ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และกระทรวงต่างๆ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ร่วมบูรณาการการดำเนินงานในภาพรวมของการส่งเสริมและพัฒนาฮาลาล โดยมีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการ ๔ คณะ

กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมและสถาบันอาหารได้รับมอบหมายให้เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการฯ ได้จัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาล และเสนอคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพธุรกิจและสินค้าฮาลาล (ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓) มุ่งเน้นการสรรค์สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาลไทยให้มีมาตรฐานชั้นนำในตลาดฮาลาลโลก ภายใต้หลักการศาสนารับรอง วิทยาศาสตร์รองรับ ซึ่งมีเป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าฮาลาล ติด ๑ ใน ๕ อันดับของโลก โดยประเทศไทยได้รับการ

ยอมรับในฐานะผู้นำ และมีจำนวนสถานประกอบการที่ได้การรับรองมาตรฐานฮาลาล ไม่ต่ำกว่า ๒,๕๐๐ กิจการ รวมถึงมีผู้ตรวจประเมินมาตรฐานฮาลาลได้รับการพัฒนา จำนวน ๒,๗๕๐ คน และกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

๑) การเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนามาตรฐานและการตรวจรับรองฮาลาล

๒) การเสริมสร้างศักยภาพการผลิตสินค้าและบริการฮาลาล

๓) การพัฒนาศักยภาพการตลาดฮาลาลสู่สากล

๔) การพัฒนาศักยภาพการวิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์ฮาลาล เพื่อสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมฮาลาลของประเทศ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้รับงบประมาณ (งบรายจ่ายอื่น) ในการดำเนินโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาล เพื่อดำเนินการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมฮาลาล ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ดังกล่าว จำนวน ๑๓,๙๓๔,๕๐๐ บาท และได้จัดสรรงบประมาณวงเงิน ๔๗,๕๙๐,๐๐๐ บาท เพื่อสนับสนุนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบด้วย จุฬาราชมนตรี เป็นประธานกรรมการ กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ซึ่งเป็นผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ๓๙ จังหวัด จังหวัดละ ๑ คน และกรรมการอื่นซึ่งคัดเลือกโดยจุฬาราชมนตรี จำนวน ๑ ใน ๓ ของจำนวนผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด โดยมีหน้าที่ส่วนหนึ่งในการให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานราชการ และออกใบรับรองผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาล เป็นต้น และในฐานะที่ได้เป็น ๑ ในคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพธุรกิจและสินค้าฮาลาลแห่งชาติ จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมสนับสนุนการตรวจรับรองมาตรฐานฮาลาลให้กับ SMEs และวิสาหกิจชุมชนขึ้น เพื่อดำเนินการพัฒนา สนับสนุน และส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมฮาลาลภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ดังกล่าว

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอนาคตการเปิดตลาดการค้าเสรีอาเซียนหรือ AEC จะเกิดขึ้นในปี ๒๕๕๘ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรจะส่งเสริมศักยภาพและการใช้ทรัพยากรในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ของภาคเหนือ โดยเฉพาะในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งได้ขยายผลถึงจังหวัดท่องเที่ยวอีกด้วยไม่ว่าจะเป็นด้านวัตถุดิบ และการให้บริการที่สามารถต่อยอดสู่ตลาดอาเซียนและตลาดโลกได้ นอกจากอุตสาหกรรมอาหารแล้วยังมีสินค้าและบริการที่สามารถพัฒนาต่อยอดได้ อาทิ การบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว (Halal Food Services for Tourism) จึงมีความจำเป็นในการจัดเตรียมสินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยวให้ถูกต้องตามหลักศาสนา เช่น การให้บริการอาหารฮาลาล รวมถึงอุตสาหกรรมใหม่ที่กำลังจะสร้างโอกาสทางการค้าในด้านของผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่มีมิติของฮาลาลเข้าไปเกี่ยวข้องมาก อาทิ เครื่องสำอาง ยา สมุนไพรและการบริการต่าง ๆ ได้แก่ ภัตตาคาร โรงแรม สปา - นวดแผนไทย แฟชั่น การแต่งกาย การบริการทางการแพทย์ (Halal Medical Hub) เครื่องนุ่งห่มที่ผลิตจากหนังสัตว์ และเส้นใยจากสัตว์ เป็นต้น

(๘) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ควรพิจารณาทบทวนการให้สัมปทานเหมืองแร่เพื่อค่าภาคหลวงกับความคุ้มค่ากับการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การต่อสัมปทานกรณีเหมืองแร่ทองคำ ควรศึกษาถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งควรมีการปรับปรุงอัตราการเก็บค่าภาคหลวงให้เป็นปัจจุบัน โดยเปรียบเทียบอัตราการเก็บค่าภาคหลวงแร่ของต่างประเทศ วิธีการตรวจสอบปริมาณแร่ การลงทุนร่วม การแบ่งปันผลประโยชน์กับประเทศไทย และค่าตอบแทนการเก็บค่าภาคหลวงกับการร่วมทุนโดยแบ่งผลประโยชน์

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ความคุ้มค่าและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องความคุ้มค่าและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการประกอบกิจการเหมืองแร่ โดยในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตประทานบัตรเหมืองแร่ในพื้นที่ที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมล้อมสูง เช่น ลุ่มน้ำชั้น ๑ เอ หรือโครงการเหมืองแร่ขนาดใหญ่ที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูง เช่น เหมืองแร่ทองคำ จะมีการวิเคราะห์ความเหมาะสมด้านเศรษฐศาสตร์ เช่น การประเมินผลประโยชน์ของโครงการ เทียบกับมูลค่าความสูญเสียทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และสังคม ไม่ว่าจะเป็นมูลค่าดิน ปุ๋ย และน้ำที่สูญหาย มูลค่าอากาศที่ร้อนขึ้น มูลค่าการสูญเสียปริมาตรพื้นที่ ผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น ซึ่งโครงการที่ได้รับการอนุญาตจะต้องเป็นโครงการที่มีผลประโยชน์มากกว่าผลกระทบที่เกิดขึ้น หรือเป็นโครงการที่มีความคุ้มค่า

นอกจากนี้ ในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ของโครงการเหมืองแร่ทั่วไป ได้กำหนดให้มีมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเอาไว้ ซึ่งเป็นเงื่อนไขแนบท้ายการอนุญาตประทานบัตรด้วย ซึ่งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะเข้าไปติดตาม ตรวจสอบ กำกับดูแลการประกอบกิจการเหมืองแร่ให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

ค่าภาคหลวงแร่ ปัจจุบันประเทศไทยใช้ระบบการบริหารจัดการอุตสาหกรรมเหมืองแร่โดยใช้วิธีการบังคับและควบคุมให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบ (Command and control regulation) เพื่อควบคุมผู้ประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายและเงื่อนไขในการอนุญาต ตลอดจนควบคุมมิให้คุณภาพสิ่งแวดล้อมให้เกินค่ามาตรฐานเป็นหลัก สำหรับภาษีสิ่งแวดล้อมซึ่งจัดเก็บจากปริมาณผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย เป็นหนึ่งในมาตรการที่ถูกกำหนดเอาไว้ในร่างพระราชบัญญัติมาตรการการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม พ.ศ. .... ซึ่งดูแลโดยกระทรวงการคลัง ดังนั้น ค่าภาคหลวงแร่จึงไม่ถูกใช้ในลักษณะเดียวกันกับภาษีสิ่งแวดล้อม

ค่าภาคหลวงแร่ของไทยมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและได้พิจารณาเปรียบเทียบกับค่าภาคหลวงแร่ของต่างประเทศ ตัวอย่างเช่น ในอดีตค่าภาคหลวงแร่ทองคำของประเทศไทยมีอัตราคงที่ที่ระดับร้อยละ ๒.๕ ของราคาทองคำ ต่อมาเมื่อราคาทองคำปรับตัวสูงขึ้น กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ปรับอัตราค่าภาคหลวงแร่ทองคำใหม่ในปี ๒๕๕๐ โดยปรับให้เป็นอัตราก้าวหน้าตามราคาทองคำ ซึ่งในปัจจุบันราคาทองคำอยู่ที่ระดับประมาณ ๑,๓๐๐ บาทต่อกรัม จะมีอัตราค่าภาคหลวงอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๘ ซึ่งถือว่าเป็นอัตราที่สูงมากเมื่อเทียบกับค่าภาคหลวงแร่ทองคำของต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่จัดเก็บในอัตราคงที่ระหว่างร้อยละ ๐ - ๖

เปรียบเทียบอัตราค่าภาคหลวงแร่ทองคำของไทยและต่างประเทศ

หน่วย: ร้อยละของมูลค่าหรือรายรับ

ไทย	๘.๐
รัสเซีย	๖.๐
กานา/ คาซัคสถาน/ ฟิลิปปินส์/ แอฟริกาใต้	๕.๐
แทนซาเนีย/ อินโดนีเซีย/ อาเจนตินา	๓.๐-๓.๘
คองโก/ บราซิล	๑.๐-๒.๕
ออสเตรเลีย/ สหรัฐอเมริกา	-๒.๕

การตรวจสอบปริมาณแร่

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๑๐๔ (๑) กำหนดให้ผู้ถือประทานบัตรต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ให้ครบถ้วนก่อนที่จะขนแร่ออกนอกเขตเหมืองแร่ ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมโดยเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่จะดำเนินการตรวจสอบปริมาณแร่ที่ผลิตได้ของเหมืองให้สอดคล้องกับปริมาณการชำระค่าภาคหลวงแร่และการขนแร่ โดยตรวจสอบจากบัญชีแสดงการขุดแร่ได้ รายงานการทำเหมือง เป็นต้น

นอกจากนี้ สำหรับแร่หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ออกระเบียบให้จัดเก็บจากค่าพลังงานไฟฟ้าของโรงโม่หิน เพื่อให้เกิดความชัดเจนในระบบการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ และการตรวจสอบความถูกต้องของกระบวนการจัดเก็บค่าภาคหลวงอีกด้วย

การลงทุนร่วมและการแบ่งผลประโยชน์ กิจการเหมืองแร่เป็นกิจการที่มีความเสี่ยงสูงและต้องใช้เงินทุนสูง ดังนั้น โดยทั่วไปภาครัฐจะไม่ลงทุนเอง โดยจะให้สัมปทานแก่ผู้ประกอบการภาคเอกชนไปลงทุน แบกรับความเสี่ยง และแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการทำเหมืองแร่คืนให้แก่ภาครัฐและท้องถิ่น

ผลประโยชน์ที่ภาครัฐได้รับจากอุตสาหกรรมเหมืองแร่ มิได้มีเฉพาะค่าภาคหลวงแร่เท่านั้น หากแต่ภาครัฐยังได้รับภาษีเงินได้นิติบุคคล ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐ และภาษีอื่น ๆ อีกด้วย และนอกจากผลประโยชน์ที่ภาครัฐได้รับแล้ว การทำเหมืองแร่ยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาคส่วนอื่น ๆ อีกด้วย ไม่ว่าจะเป็น Supplier ผู้รับเหมา แรงงาน ตลอดจนประชาชนในพื้นที่

ทั้งนี้ ผลประโยชน์จากการประกอบกิจการเหมืองแร่ได้ถูกจัดสรรลงไปยังพื้นที่ที่มีการประกอบกิจการเหมืองแร่ โดยค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ร้อยละ ๔๐ จะถูกนำส่งเป็นรายได้ของรัฐ ที่เหลืออีกร้อยละ ๖๐ จะถูกจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแบ่งจัดสรรให้ อบจ. ในพื้นที่ร้อยละ ๒๐ จัดสรรให้ อบต. หรือเทศบาลในพื้นที่ร้อยละ ๒๐ จัดสรรให้ อบต. หรือเทศบาลอื่นๆ ในจังหวัดที่มีการทำเหมืองร้อยละ ๑๐ และเฉลี่ยจัดสรรให้ อบต. หรือเทศบาลอื่นๆ ทั่วประเทศอีกร้อยละ ๑๐

(๙) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ควรเร่งรัดดำเนินการจัดทำศูนย์ทดสอบยางล้อเพื่อการรับรองมาตรฐาน เนื่องจากมีส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมให้มีการใช้ยางพาราในประเทศเพิ่มขึ้น โดยมีการวางแผนการดำเนินงาน การจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ ขั้นตอนการติดตั้งและทดสอบเครื่อง ตลอดจนต้องมีความพร้อมด้านสถานที่และมุ่งเน้นเรื่องการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางที่ชัดเจน มากกว่าเป็นเพียงสถานที่ทดสอบ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์ทดสอบยานยนต์และยางล้อแห่งชาติ เพื่อการทดสอบและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางล้อตามมาตรฐาน UN-ECE รายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

๑. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ สรุปได้ ดังนี้

เห็นชอบในหลักการโครงการจัดตั้งศูนย์ทดสอบฯ (กรอบวงเงิน ๔,๕๓๖ ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒) ส่วนการดำเนินการและงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการให้เป็นไปตามความเห็นสำนักงบประมาณ ซึ่งสำนักงบประมาณมีความเห็นว่า เห็นควรอนุมัติหลักการโครงการศูนย์ทดสอบยานยนต์และยางล้อแห่งชาติ ในระยะแรก เฉพาะในส่วนศูนย์ทดสอบและสนามทดสอบยางล้อตามมาตรฐาน UNECE ก่อน ในวงเงิน จำนวน ๖๐๒,๘๒๓,๗๐๐ บาท ระยะเวลาดำเนินการ ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙)

๒. การเสนอขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ ตามแผนกิจกรรมที่ได้รับอนุมัติวงเงินงบประมาณ สมอ. ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนกิจกรรมได้ จึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาทบทวนมติ

๒.๑ เสนอทบทวน ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๑) งบประมาณที่ได้รับปี ๒๕๕๘ ทุกกิจกรรม รวม ๑๑๑.๒๓๖๒ ล้านบาท ขอนำไปจ่ายค่าชดเชยที่ดิน และขอเพิ่มค่าชดเชยที่ดิน (ค่าชดเชยการปลูกสร้างและบำรุงรักษาสวนป่า และการปลูกป่าทดแทน) อีก ๔๕.๕๖๓๘ ล้านบาท เพื่อจ่ายค่าชดเชยที่ดิน รวมพื้นที่ ๑,๒๓๔.๙๘ ไร่ เป็นเงิน ๑๕๖.๘ ล้านบาท

๒) ขอดำเนินการศึกษาโครงการก่อน เพื่อจัดทำ PPP โดยใช้งบประมาณ ๖๐ ล้านบาท

๓) ขอเพิ่มงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๙ รวม ๑๘๓.๙๗๖๓ ล้านบาท ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายโครงการรวมยังคงเดิม ๔,๕๓๖ ล้านบาท

๔) ขอปรับเลื่อนกิจกรรมอื่นๆ ให้เหมาะสม

ด้วยเหตุผลความจำเป็น คือ

๑) ไม่สามารถกำหนดได้ว่าจะสร้างศูนย์ทดสอบยางล้อ R ๑๑๗ ที่ใช้พื้นที่ ๒๐๐ ไร่ จะตั้งอยู่ ณ ตำแหน่งใดบนพื้นที่ ๑๒๓๔.๙๘ ไร่

๒) ได้รับงบประมาณค่าชดเชยที่ดินเพียง ๑๙.๖๔๘๗ ล้านบาท แต่ค่าชดเชยที่ดินต้องใช้งบประมาณ ๑๕๖.๘ ล้านบาท

๓) ต้องออกแบบ Conceptual Design Layout ทั้งหมดของศูนย์ทดสอบก่อน เพื่อให้ทุกองค์ประกอบของสนามทดสอบทั้ง ๘ สนาม อาคารสำนักงาน และห้องปฏิบัติการทดสอบ มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันทั้งด้านการจราจร ด้านเทคนิค และด้านอื่น จึงจำเป็นต้องจัดจ้างที่ปรึกษาโครงการออกแบบ Conceptual Design Layout ออกแบบ Detailed Design และศึกษารายละเอียดอื่น ๆ

กระทรวงอุตสาหกรรมขอถอนเรื่องคืนเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๒.๒ เสนอทบทวน ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๘

กระทรวงอุตสาหกรรม เสนอขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ อีกครั้ง เนื่องจากครั้งแรกไม่ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ด้วยเหตุผลความจำเป็นดังเดิม โดยขอเพิ่มงบประมาณอีกจำนวน ๑๙๗.๑๐๘๗ ล้านบาท (ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๑๓๗.๑๐๘๗ ล้านบาท เป็น

ค่าชดเชยที่ดิน และปี ๒๕๕๙ จำนวน ๖๐ ล้านบาท เป็นค่าที่ปรึกษาโครงการ จัดทำความร่วมมือภาครัฐเอกชน (PPP) และขอปรับเลื่อนกิจกรรมอื่น ๆ ให้เหมาะสม โดยค่าใช้จ่ายโครงการรวม คงเดิม ๔,๕๓๖ ล้านบาท

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่งเรื่องคืนเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ เนื่องจากปรับคณะรัฐมนตรี

หมายเหตุ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ สำนักงบประมาณ อนุมัติงบกลางปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๒๖.๒๓๖๒ ล้านบาท เป็นค่าชดเชยที่ดินจำนวน ๑๙.๖๔๘๗ ล้านบาท และค่าที่ปรึกษาออกแบบอาคารสำนักงานสนามทดสอบยางล้อ R ๑๑๗ จำนวน ๖.๕๘๗๕ ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ สำนักงบประมาณ ขอถอนคืนงบกลางปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เนื่องจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เสนอขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรี โดยให้นำไปขอเพิ่มเติมในงบกลาง และพิจารณาอนุมัติงบกลางปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๓๙๒.๖ ล้านบาท (เสนอขอ ๔๙๑.๕๘๗๕ ล้านบาท) ส่วนที่เหลือให้ใช้งบประมาณ ปี ๒๕๖๐

๓. การดำเนินงานโครงการจัดตั้งศูนย์ทดสอบ ณ ปัจจุบัน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ได้ติดตามเร่งรัดและสั่งการให้ดำเนินการเรื่องนี้โดยด่วน ซึ่งปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมได้มอบหมายให้ผู้แทนของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ผู้แทนของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ผู้แทนสถาบันยานยนต์ และนายศุภชัย วัฒนางกูร ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นคณะทำงานพิจารณาขับเคลื่อนโครงการ ซึ่งคณะทำงานได้ประชุมหารือแนวทางดำเนินการเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ และเห็นควรให้ศึกษาข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

๑) ศึกษาข้อมูลรายละเอียดจากบริษัทที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทั้งด้านที่ปรึกษาโครงการ ด้านการก่อสร้างสนามทดสอบ เพื่อมารับฟังแลกเปลี่ยนข้อมูลและให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานโครงการทั้งด้านระยะเวลาดำเนินการ งบประมาณที่ต้องใช้ในแต่ละกิจกรรม

๒) ศึกษาข้อมูลความจำเป็นในการใช้สนามทดสอบ รายการที่ต้องการทดสอบ การร่วมทุน และอื่น ๆ รวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ ชิ้นส่วนยานยนต์ ยางล้อ และสมาคมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาตามข้อ ๑) ได้ดำเนินการแล้ว ส่วนการศึกษาตามข้อ ๒) อยู่ระหว่างดำเนินการ คาดว่าจะแล้วเสร็จในเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ นี้

ทั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำรายละเอียดงบประมาณ แผนการดำเนินงาน และการจัดจ้างที่ปรึกษาโครงการเพื่อศึกษาโครงการและการจัดทำ PPP เพื่อนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาสั่งการต่อไป

การกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยาง

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้ดำเนินการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่ใช้ยางพาราเป็นวัตถุดิบในการผลิตหรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ยางพาราแล้ว จำนวน ๑๑๙ มาตรฐาน (มอก.) และอยู่ระหว่างดำเนินดำเนินการกำหนดเพิ่มเติม ๕๑ มาตรฐาน ดังนี้

๑) ยางมะตอยผสมยางพาราเพื่อใช้ในการราดถนน

๒) ยางพาราเพื่อเคลือบบ่อเก็บกักน้ำและคูส่งน้ำ

๓) สัมประสิทธิ์ความต้านทานการหมุน สมรรถนะการยึดเกาะขณะเปียก และมลพิษทางเสียงขณะหมุนของยางรถยนต์

๔) ยางรถแบบสูบลมสำหรับยานยนต์และส่วนพ่วง

๕) ยางรถแบบสูบลมสำหรับยานยนต์เชิงพาณิชย์และส่วนพ่วง

๖) ยางนอกสำหรับรถจักรยานยนต์และรถโมเปต

๗) มาตรฐานวิธีทดสอบยาง ๔๕ มาตรฐาน

(๑๐) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ควรสร้างความเชื่อมั่นในมาตรฐานของ สมอ. เพื่อให้ผู้บริโภคหันมาใช้สินค้าไทยมากขึ้น สามารถลดการนำเข้าจากต่างประเทศได้ และในการพิจารณารับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต้องดำเนินการให้รวดเร็วขึ้น โดยมีการกำหนดระยะเวลาในการพิจารณารับรองมาตรฐานที่ชัดเจน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

การสร้างความเชื่อมั่นในมาตรฐานของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการควบคุมสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน ดังนี้

๑. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีโครงการพัฒนาผู้ประกอบการในประเทศให้มีขีดความสามารถในการทำผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐาน และขอรับใบอนุญาตจาก สมอ. ได้ สามารถช่วยให้แข่งขันกับผู้นำเข้าและลดการนำเข้าได้

๒. มาตรการตรวจควบคุมร้านจำหน่าย

- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ออกตรวจควบคุมร้านจำหน่ายทั่วประเทศ เพื่อให้ร้านจำหน่ายรับทราบ เข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามข้อกฎหมาย หากพบการฝ่าฝืนจะยึดอายัดสินค้าไม่ให้จำหน่ายและส่งดำเนินคดี ส่วนสินค้าจะถูกทำให้สิ้นสภาพ เพื่อไม่ให้นำไปจำหน่ายอีกได้และป้องกันอันตรายที่จะเกิดกับผู้บริโภค

- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีเครือข่ายในการตรวจสอบสินค้าในร้านจำหน่าย เช่น กองบังคับการปราบปรามคุ้มครองผู้บริโภค (ปคบ.) กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) จะเป็นหน่วยงานที่ช่วยกำกับดูแลให้มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เป็นไปตามมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ

๓. มาตรการการรณรงค์และสร้างความตระหนักแก่ผู้ประกอบการ ผู้ผลิตและผู้บริโภค

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีมาตรการในการรณรงค์และสร้างความตระหนักให้แก่ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ที่ควรผลิตและนำเข้าสินค้าที่ได้มาตรฐานเท่านั้น รวมทั้งสร้างความตระหนักให้ประชาชน ผู้บริโภค มีความรู้และเลือกใช้สินค้าที่เป็นไปตามมาตรฐานเท่านั้น ไม่เลือกซื้อสินค้าโดยดูจากราคาเพียงอย่างเดียว

นอกจากการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวแล้ว สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีการสำรวจความพึงพอใจของผู้บริโภคที่ใช้สินค้าที่แสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) ตามโครงการสำรวจความพึงพอใจของผู้บริโภคที่ใช้สินค้าที่แสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดำเนินการสำรวจโดยศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (กรุงเทพโพลล์) ซึ่งทำการสำรวจความคิดเห็นจากประชาชนทุกภูมิภาคทั่วประเทศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยเห็นและรู้จักเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจากตัวสินค้ามากที่สุด ร้อยละ ๘๕.๔ รองลงมาคือ จากโทรทัศน์ ร้อยละ ๕๔.๒ และจากป้ายโฆษณา ร้อยละ ๒๕.๘ นอกจากนี้ยังพบว่า การมีเครื่องหมาย มอก. มีประโยชน์ถึงร้อยละ ๙๓.๐ โดยเชื่อมั่นในความปลอดภัย และเชื่อมั่นในคุณภาพมากที่สุด

มีเพียงร้อยละ ๗.๐ ที่ระบุว่าไม่มีประโยชน์ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กองส่งเสริมและพัฒนาด้านการมาตรฐาน สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจะดำเนินการสำรวจความพึงพอใจของผู้บริโภคที่ใช้สินค้าที่แสดงเครื่องหมาย มอก. อย่างต่อเนื่อง เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บริโภค และนำผลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

การพิจารณารับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้รวดเร็ว และมีการกำหนดระยะเวลาในการพิจารณารับรองมาตรฐาน

๑. มีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ตรวจสอบความเหมาะสมของขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนก่อนที่จะนำคู่มือเผยแพร่ต่อสาธารณะชน

๒. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และพระราชบัญญัติการมาตรฐานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดเกี่ยวกับเรื่องของการอนุญาตไว้ ดังนั้น สมอ. จึงได้ดำเนินการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนขึ้น จำนวน ๔๐ คู่มือ โดยคู่มือดังกล่าว กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการไว้ ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ตรวจสอบและให้ความเห็นชอบแล้ว ปัจจุบันได้เผยแพร่ต่อสาธารณชน ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.พ.ร. (www.Info.go.th) สำหรับขั้นตอนการออกใบอนุญาตในคู่มือสำหรับบริการประชาชน มีทั้งสิ้น ๓๖ กิจกรรม ระยะเวลาในการออกใบอนุญาตได้ลดลงจาก ๔๖ วันทำการ เป็น ๒๖ วันทำการ และปรับปรุงขั้นตอนการออกใบอนุญาตเพื่อลดระยะเวลาลงอีก จนปัจจุบันสามารถออกใบอนุญาตได้ภายใน ๑๕ วันทำการ

๓. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้มีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ โดยปรับปรุงอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาออกใบอนุญาตและการอนุญาต เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็วและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๘

๒.๒๑ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(๑) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรมีหลักเกณฑ์ในการดูแลตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินของวัดและพระสงฆ์ให้เข้มงวด และมีหลักสูตรอบรมการดูแลบัญชีทรัพย์สินให้กับพระสงฆ์ชั้นผู้ใหญ่และผู้เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีโครงการ/กิจกรรมให้วัดที่มีเงินบริจาคจากการทำบุญหรือมีรายได้จำนวนมากช่วยเหลือวัดที่ขาดแคลน รวมถึงมีมาตรการ กฎ หรือระเบียบในการดำเนินการกับพระสงฆ์ บุคคล และวัด ที่มีการกระทำไม่เหมาะสม หลอกลวง ทุจริต ทำให้ประชาชนเสื่อมศรัทธาในพระพุทธศาสนา

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๑) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรมีหลักเกณฑ์ในการดูแลตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินของวัดและพระสงฆ์ สรุปได้ดังนี้

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดให้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีภารกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานสนองงานคณะสงฆ์และรัฐ โดยการทำนุบำรุง ส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา ให้การอุปถัมภ์ คุ้มครองและส่งเสริม พัฒนางาน พระพุทธศาสนา ดูแล รักษา จัดการศาสนสมบัติ พัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางทางพระพุทธศาสนา รวมทั้งให้การสนับสนุน ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทางศาสนา ให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ และกฎหมายว่าด้วยการกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา รวมทั้งกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(๒) รับสนองงาน ประสานงาน และถวายการสนับสนุนกิจการและการบริหารการปกครองคณะสงฆ์

(๓) เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและมาตรการในการคุ้มครองพระพุทธศาสนา

(๔) ส่งเสริม ดูแล รักษา และทำนุบำรุงศาสนสถานและศาสนวัตถุทางพระพุทธศาสนา

(๕) ดูแล รักษา และจัดการวัดร้างและศาสนสมบัติกลาง

(๖) พัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางทางพระพุทธศาสนา

(๗) ทำนุบำรุงพุทธศาสนศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้คู่คุณธรรม

(๘) สนับสนุนและส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานหรือตามที่ นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

นอกจากกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการดังกล่าว สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจะต้องดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๕ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๑๑ สรุปเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการศาสนสมบัติวัด

๑. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

มาตรา ๓๑ วัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีเจ้าอาวาสเป็นผู้แทนวัดในกิจการทั่วไป

มาตรา ๔๐ ศาสนสมบัติ มี ๒ ประเภท คือ

ศาสนสมบัติกลาง คือ ทรัพย์สินของพระศาสนา มิใช่ของวัดใดวัดหนึ่ง

ศาสนสมบัติวัด คือ ทรัพย์สินของวัดใดวัดหนึ่ง

การดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติวัด ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (เกี่ยวกับการดูแล รักษาและจัดการศาสนสมบัติวัด)

๒. กฎกระทรวงฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๑๑ ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

ข้อ ๕. วรรค ๒ การดูแล รักษาและจัดการเงินการกุศลที่มีผู้บริจาค ให้เป็นไปตามความประสงค์ของผู้บริจาค

ข้อ ๖. ให้เจ้าอาวาส จัดให้ไวยาวัจกรหรือผู้จัดประโยชน์ของวัดซึ่งเจ้าอาวาสแต่งตั้งทำบัญชีรับ - จ่ายเงินของวัดและเมื่อสิ้นปีปฏิทินให้ทำบัญชีเงินรับ จ่ายและเงินคงเหลือ ทั้งนี้ ให้เจ้าอาวาสตรวจตราดูแลให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและถูกต้อง

ข้อ ๘. ให้กรมการศาสนา กำหนดแบบทะเบียน บัญชี แบบสัญญา และแบบพิมพ์อื่น ๆ และให้คำแนะนำการปฏิบัติแก่วัดเกี่ยวกับการดูแล รักษา และจัดการศาสนสมบัติของวัด ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีหลักเกณฑ์ในการดูแล ตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินของวัดและพระสงฆ์ให้เข้มงวด และมีหลักสูตรอบรมการดูแลบัญชีทรัพย์สินให้กับพระสงฆ์ชั้นผู้ใหญ่และผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สามารถทำการติดตาม ตรวจสอบ การบริหารจัดการการเงินได้เฉพาะเงินงบประมาณแผ่นดินเท่านั้น ซึ่งแต่ละปีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้จัดสรรงบประมาณแผ่นดินสนับสนุนวัดในการบูรณะและพัฒนาวัด การศึกษาพระปริยัติธรรมทั้งแผนกสามัญศึกษาและแผนกธรรมบาลี รวมถึงการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เป็นต้น โดยกำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่าย มีการรายงานผลการดำเนินการ มีการติดตามประเมินผลโดยเจ้าของโครงการ รวมถึงมีหน่วยตรวจสอบภายในและผู้ตรวจราชการของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ลงพื้นที่ตรวจสอบ

๒) สำหรับรายได้อื่น ๆ ของวัดที่นอกเหนือจากเงินงบประมาณแผ่นดิน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบได้ เนื่องจากวัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีเจ้าอาวาสเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่การบริหารจัดการทุกอย่างในวัดให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๑๑ ดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้เกิดความโปร่งใส และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค โดยการจัดทำบัญชีรับ - จ่าย และรายงานต่อเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ ซึ่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติให้ได้แต่เพียงคำแนะนำการปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแล รักษา และจัดการศาสนสมบัติวัด

ปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้กำหนดให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จัดทำตัวชี้วัด เรื่องจำนวนวัดที่มีการรายงานทางการเงินตามมาตรฐานที่กำหนดและจำนวนวัดที่มีฐานข้อมูลศาสนสมบัติของวัดและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการดำเนินงานได้ขอความร่วมมือจากเจ้าคณะผู้ปกครองคณะสงฆ์สั่งการให้เจ้าอาวาสรายงานบัญชีรับ - จ่าย และบัญชีทรัพย์สินของวัด ส่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นมา และเพิ่มจำนวนวัดเป้าหมายทุกปี จนถึงปี ๒๕๕๗ มีวัดส่งบัญชี รับ-จ่าย และบัญชีทรัพย์สิน จำนวน ๑๔,๐๓๓ วัด และ๑๙,๓๙๑ วัด ตามลำดับ นอกจากนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้จัดทำคู่มือการจัดประโยชน์ศาสนสมบัติวัดให้กับวัด พร้อมทั้งลงประกาศใน website ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และสนับสนุนคู่มือไวยาวัจกรแก่วัดต่าง ๆ

อนึ่ง สำหรับวัดที่มีรายได้มากๆ การบริหารจัดการจะมีคณะกรรมการ และมีการจ้างผู้ตรวจสอบบัญชีทำการตรวจสอบอีกระดับหนึ่ง

๒) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติควรจัดให้มีโครงการ/กิจกรรมให้วัดที่มีเงินบริจาคจากการทำบุญหรือมีรายได้จำนวนมากช่วยเหลือวัดที่ขาดแคลน

ในการบริหารจัดการวัดเป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าอาวาสที่ปกครองดูแลวัดนั้น ๆ ซึ่งศักยภาพในการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในแต่ละวัดมีไม่เท่าเทียมกัน อีกทั้งบริบทโดยรวมของแต่ละวัดมีไม่เหมือนกัน บางวัดได้เปรียบและมีต้นทุนในด้านสภาพแวดล้อม สภาพพื้นที่ หรือเป็นศูนย์รวมกิจกรรมหรือศรัทธาต่าง ๆ และพุทธศาสนิกชนที่มีจิตศรัทธาได้ร่วมบริจาคจตุปัจจัยแก่วัดนั้น ๆ ซึ่งในแต่ละวัดยังมีภารกิจในการบริหารวัดให้เป็นไปโดยเรียบร้อยด้วยดี และยังต้องรับภาระในการบริหารบุคลากรของวัด บูรณปฏิสังขรณ์อาคารเสนาสนะและพัฒนาสถานที่ให้มีสภาพความพร้อมเหมาะสมรองรับพุทธศาสนิกชนที่เข้าวัด ยิ่งมีคนเข้า

วัดมากยิ่ง ต้องใช้บุคลากรและการดูแลอาคารสถานที่ค่อนข้างมากซึ่งล้วนเป็นภาระของวัดนั้น ๆ เช่นกัน อีกทั้งวัดต่าง ๆ เหล่านี้โดยปกติเจ้าอาวาสจะดำเนินกิจกรรมของวัดตามภารกิจ ๖ ด้านของคณะสงฆ์ให้เป็นไปโดยเข้มแข็งอยู่แล้ว ได้แก่ การปกครอง การเผยแผ่ การสาธารณูปการ การศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ และการสาธารณสงเคราะห์

กรณีแนวทางการช่วยเหลือวัดที่ขาดแคลนนั้น โดยปกติในส่วนของคณะสงฆ์ได้มีการระดมความช่วยเหลือจากพระสังฆาธิการเพื่อช่วยเหลือวัดและพระภิกษุสามเณรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ต่าง ๆ ประกอบด้วย

๑. กองทุน “วัดช่วยวัด” ดูแลโดยมหาเถรสมาคม

๒. กองทุนผู้ประสบอุบัติภัย ดูแลโดยมหาเถรสมาคมและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ทั้งนี้ นอกจากการระดมความช่วยเหลือจากพระสังฆาธิการผ่านกองทุนดังกล่าวข้างต้นแล้ว กรณีเกิดผลกระทบต่าง ๆ ในพื้นที่หรือสถานการณ์สาธารณภัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบในวงกว้างต่อวัดหรือพระภิกษุสามเณรหรือพุทธศาสนิกชน คณะสงฆ์ในพื้นที่หรือต่างพื้นที่ที่มีศักยภาพก็ยังให้ความช่วยเหลือทั้งเป็นการส่วนตัว หรือการให้ความช่วยเหลือผ่านส่วนราชการอีกด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ในประเด็นข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้นสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จะได้รับไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

กรณีการดำเนินการกับพระสงฆ์ บุคคล และวัด ที่มีการกระทำไม่เหมาะสม มีหลักพระธรรมวินัย กฎหมาย รวมถึงพระราชบัญญัติคณะสงฆ์และพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง กฎ ข้อบังคับ ระเบียบคำสั่ง มติ ประกาศคณะสงฆ์ และพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช ที่ใช้เป็นหลักในการดำเนินการ เช่น กรณีบุคคลที่ประสงค์จะบรรพชาอุปสมบท พระอุปัชฌาย์ก็จะต้องปฏิบัติตามกฎมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๑๗ ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนพระอุปัชฌาย์ ข้อ ๑๓ ระบุว่า พระอุปัชฌาย์จะต้องพบและสอบสวนกุลบุตรให้ได้คุณลักษณะก่อนจึงรับให้บรรพชาอุปสมบท โดยคุณลักษณะของกุลบุตรนั้น เช่น เป็นคนมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตตำบลหรืออำเภอที่จะบวชและมีหลักฐานมีอาชีพชอบธรรม หรือแม้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอื่น แต่เมื่อสอบสวนแล้วปรากฏว่าเป็นคนมีหลักฐานมีอาชีพชอบธรรมมีที่อยู่เป็นหลักแหล่งไม่ใช่คนจรจัด เป็นสุภาพชนมีความประพฤติดีปฏิบัติชอบไม่มีความประพฤติเสียหาย เป็นต้น และพระอุปัชฌาย์ต้องงดเว้นการให้บรรพชาอุปสมบทแก่คนต้องห้ามเหล่านี้

๑. คนทำความผิดหลบหนีอาญาแผ่นดิน

๒. คนหลบหนีราชการ

๓. คนต้องหาในคดีอาญา

๔. คนเคยถูกตัดสินจำคุกโดยฐานเป็นผู้ร้ายสำคัญ

๕. คนถูกห้ามอุปสมบทเด็ดขาดทางพระศาสนา

๖. คนมีโรคติดต่อเป็นที่รังเกียจ เช่น วัณโรคในระยะอันตราย

๗. คนมีอวัยวะพิการจนไม่สามารถปฏิบัติกิจพระศาสนาได้ เป็นต้น

อนึ่ง สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคมยังมีมาตรการเกี่ยวกับเรื่องในลักษณะดังกล่าวดังนี้

๑. มาตรการควบคุมระยะสั้น

๑.๑ ออกตรวจตราร่วมกับเจ้าคณะผู้ปกครองและพระวินยาธิการเป็นประจำเพื่อสอดส่องดูแลพระภิกษุสามเณรภายในวัดให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัด

๑.๒ ประสานเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ทุกระดับชั้น ได้แก่ เจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะภาค และเจ้าคณะใหญ่หนต่าง ๆ เพื่อสอดส่องดูแลความเรียบร้อยในเขตปกครองที่รับผิดชอบอย่างเคร่งครัด หากพบเห็นพระภิกษุสามเณรที่มีอาจารไม่สมควรแก่สมณวิสัย ประพฤติล่วงละเมิดพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง มติมหาเถรสมาคม ประกาศของคณะสงฆ์ หรือพระบัญชาของสมเด็จพระสังฆราช ต้องดำเนินการโดยเฉียบพลัน

๑.๓ แจ้งกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) กรณีมีภาพที่ไม่เหมาะสมปรากฏในสังคมออนไลน์เพื่อลบภาพ

๒. มาตรการควบคุมระยะยาว

๒.๑ จัดทำคู่มือแจ้งภัยพระพุทธศาสนาและแผ่นพับประชาสัมพันธ์ แจกให้พระภิกษุสามเณรและประชาชนทั่วไป และจัดตั้งศูนย์ฮอตไลน์แจ้งภัยทางพระพุทธศาสนา เบอร์โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๑ ๖๔๐๐ กด ๒ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒.๒ จัดอบรมบรรยายถวายความรู้แก่พระสังฆาธิการผู้มีหน้าที่ปกครองเป็นประจำ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการปกครองพระภิกษุสามเณรในสังกัดให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๒.๓ จัดอบรมถวายความรู้แก่พระวินยาธิการผู้มีหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าคณะปกครองในการสอดส่องดูแลพระภิกษุสามเณรในการสอดส่องดูแลพระภิกษุสามเณรที่มีอาจารไม่สมควรแก่สมณวิสัยเป็นประจำ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการดูแลพระภิกษุสามเณรในสังกัดและในเขตปกครองประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมแก่สมณวิสัย

๒.๔ จัดอบรมพระอุปัชฌาย์ให้ปฏิบัติตามกฎมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ.๒๕๓๖) ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนพระอุปัชฌาย์ เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคลให้ได้คุณลักษณะก่อนรับให้บรรพชาอุปสมบทและงดเว้นการให้บรรพชาอุปสมบทแก่บุคคลผู้มีลักษณะต้องห้าม

๒.๕ จัดทำฐานข้อมูลพระภิกษุสามเณรที่มีอาการไม่สมควร เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารกิจการคณะสงฆ์

๒.๖ ผลักดันร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา พ.ศ. ....

สำหรับการผลักดันพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา พ.ศ. .... เนื่องจากที่ผ่านมาเมื่อมีการกระทำผิดพระธรรมวินัย บทลงโทษก็เป็นการลงโทษเฉพาะพระภิกษุสามเณรกระทำความผิดทางพระธรรมวินัยเท่านั้น ไม่ครอบคลุมถึงฆราวาสที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย และสามารถปกป้องคุ้มครองพระพุทธศาสนาอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งจะเป็นมาตรการที่จะสามารถกำหนดให้เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์จะต้องปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าพนักงานตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดอีกด้วย

(๒) สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และองค์ความรู้ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กว้างขวางทั้งในและต่างประเทศ โดยจัดให้มีการศึกษารวบรวมและถ่ายทอดประสบการณ์และองค์ความรู้ จัดทำบทความเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ รวมทั้งพัฒนาการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้มีความน่าสนใจและทันสมัย

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีแผนงานในการประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนี้

๑. แผนงานประชาสัมพันธ์

๑.๑ จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ บทความ ภาพข่าวผ่านสื่อสิ่งพิมพ์

๑.๒ สื่อวิทยุชุด ประโยชน์สุขปวงประชา

๑.๓ สื่อโทรทัศน์ชุด ร้อยไทยด้วยดวงใจ

๑.๔ จัดโครงการค่ายเยาวชนเรียนรู้สืบสานพระราชดำริ

๑.๕ จัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ "พรรณไม้งามอร่ามสวนหลวง ร.๙ "

๒. แผนงานสื่อสังคมออนไลน์

๒.๑ พัฒนาเว็บไซต์ สำนักงาน กปร.

๒.๒ ปรับปรุงระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Saraban)

๒.๓ ปรับปรุงระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-Library)

(๓) ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยอาจขอความร่วมมือกับบริษัทเอกชนเพื่อหางานให้คนในพื้นที่มีงานทำมากขึ้น และควรมีการจำแนกให้ชัดเจนว่าพื้นที่ใดมีความยากจนเพื่อให้มีการช่วยเหลือตรงกับกลุ่มเป้าหมาย

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จะดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ดังนี้

๑. การเสริมสร้างสมาชิกไทยอาสาป้องกันชาติ (ทส.ปช.) สร้างเครือข่ายดูแลพื้นที่ที่มีส่วนร่วมกับภาครัฐ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในพื้นที่ นอกพื้นที่ และนักลงทุนจากภายนอกพื้นที่ต้องเกิดความมั่นคง

๒. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ศาสนา เพื่อแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ การสนับสนุนส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ศาสนา ในหลายกิจกรรมจัดงานประเพณี เพื่อให้เกิดกิจกรรมร่วมกัน เกิดการหมุนเวียนเงินตราในการทำกิจกรรมเกี่ยวโยงธุรกิจต่อเนื่อง

๓. การส่งเสริมอาชีพและกระตุ้นเศรษฐกิจ ได้ส่งเสริมกลุ่มอาชีพในพื้นที่ขนาดเล็กขนาดกลาง วิสาหกิจชุมชน โรงแปรรูปยางพารา ส่งเสริมการเลี้ยงไก่เนื้อ โรงชำแหละไก่เนื้อ เพื่อบริโภคในพื้นที่และส่งพื้นที่ใกล้เคียง การพัฒนาส่งเสริมในแต่ละกลยุทธ์สำเร็จตามแผนงานที่กำหนดและสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ ตัวชี้วัดรายได้ครัวเรือนไม่น้อยกว่า ๑๒๐,๐๐๐ บาท/ปี และมูลค่าการลงทุนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เพิ่มขึ้นและจะดำเนินการต่อไป แผนบูรณาการการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่และคุณภาพชีวิตประชาชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ของกลุ่มภารกิจงานพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่และคุณภาพชีวิตประชาชน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐ รวม ๒๗ หน่วยงาน ๘๓ แผนงาน/โครงการ งบประมาณ ๕,๑๔๗.๗๘๙๐ ล้านบาท

เป้าหมายที่ ๑ ครัวเรือนมีอาชีพที่มั่นคงและรายได้เพิ่มขึ้น งบประมาณ ๗๙๘.๔๙๔๗ ล้านบาท

เป้าหมายที่ ๒ การลงทุนในพื้นที่โดยภาครัฐและภาคเอกชนดำเนินการไปอย่างต่อเนื่อง งบประมาณ ๘๖.๔๐๐๐๐ ล้านบาท

เป้าหมายที่ ๓ โครงสร้างพื้นฐานของประเทศจากระบบโลจิสติกส์ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตประชาชนและศักยภาพพื้นที่ งบประมาณ ๒,๗๒๖.๔๗๓๘ ล้านบาท

เป้าหมายที่ ๔ ประชาชนพื้นที่เสี่ยงได้รับหลักประกันการใช้ประโยชน์ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม งบประมาณ ๗๓๕.๔๒๐๔ ล้านบาท

เป้าหมายที่ ๕ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ งบประมาณ ๑๒๑.๓๑๕๐ ล้านบาท

เป้าหมายที่ ๖ ประชาชนได้รับบริการทางการแพทย์/สาธารณสุขพื้นฐานอย่างทั่วถึงเป็นธรรม งบประมาณ ๑๕๔.๗๙๖๘ ล้านบาท

เป้าหมายที่ ๗ ปรับปรุงมาตรฐานการให้บริการของภาครัฐที่สามารถรองรับกับสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ งบประมาณ ๕๒๔.๘๘๘๓ ล้านบาท

- จำนวนเงินลงทุนที่ ศอ.บต. สนับสนุนให้แก่ภาครัฐและเอกชนในการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ค่าเฉลี่ยการลงทุน ๓ ปี อยู่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เงินลงทุน ๑๖๓ ล้านบาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เงินลงทุน ๘๕๐ ล้านบาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เงินลงทุน ๑,๓๕๗ ล้านบาท

- จำนวนโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๔๒ โครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๒๓ โครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๗๓ โครงการ

- มีการว่างงานของประชาชนลดลงร้อยละ ๕๐ จากไตรมาสที่ผ่านมา ปรากฏว่าได้ลดลงร้อยละ ๖๗.๕๕ ค่าคะแนนที่ได้ = ๕ ซึ่งเป็นข้อมูลโดยการสำรวจสภาวะการทำงานของประชากรจากสำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส

- ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามเกณฑ์ จปฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๐ จากปีที่ผ่านมา หมายถึงคนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่า คนละ ๓๐,๐๐๐บาท/ปี

ปี ๒๕๕๖	รายได้เฉลี่ย/คน	๕๕,๐๖๑ บาท/ปี
ปี ๒๕๕๗	รายได้เฉลี่ย/คน	๕๘,๔๐๐ บาท/ปี
ปี ๒๕๕๘	รายได้เฉลี่ย/คน	๕๘,๓๔๖ บาท/ปี

ซึ่งข้อมูล จปฐ. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาสเป็นผู้จัดเก็บข้อมูล

สรุปในภาพรวมตัวชี้วัดอยู่ในระดับดีที่สุด (ระดับคะแนน ๕ คะแนน) ซึ่ง ศอ.บต. ยังคงดำเนินโครงการในลักษณะงานเดิมและในการจัดทำแผนงาน/โครงการ รวมทั้งงบประมาณในลักษณะบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ก็ได้กำหนดโครงการหลัก (Flagship Project) ยึดกรอบแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐ แบ่งเป็น ๗ กลุ่มภารกิจเป็นหลักในการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหา จชต.

(๔) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ภาพวงจรปิด (CCTV) และนำผลการวิเคราะห์มาใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เนื่องจากปัจจุบันในต่างประเทศการวิเคราะห์ภาพวงจรปิดสามารถเข้ามามีบทบาทและช่วยงานของตำรวจได้มาก โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญควรร่วมมือกับภาคเอกชนติดกล้อง CCTV ให้ทั่วถึง ซึ่งจะเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยว

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญกับงานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้มีการพัฒนาบุคลากรและจัดหาซอฟต์แวร์สำหรับใช้ในการปรับความคมชัดของภาพจากกล้องวงจรปิดและให้บริการเจ้าหน้าที่ตำรวจทั่วประเทศสามารถส่งภาพจากกล้องวงจรปิดมาปรับความคมชัดได้ โดยสามารถทำให้ภาพมืดเป็นภาพที่สว่างขึ้น ปรับภาพที่เคลื่อนไหวมองป้ายทะเบียนรถที่ไม่ชัดเจนจากการเคลื่อนไหวให้มีความชัดเจนขึ้นได้ แต่มีข้อจำกัดในกรณีที่การจัดเก็บภาพในกล้องวงจรปิดมีความละเอียดต่ำ จะไม่สามารถปรับป้ายทะเบียนรถที่มีขนาดเล็กมากให้สามารถมองเห็นป้ายทะเบียนได้ จึงเห็นควรให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จัดทำคุณลักษณะเฉพาะซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำ เพื่อให้หน่วยต่างๆ สามารถใช้ในการจัดหาให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้สะดวก

ส่วนประเด็นในการวิเคราะห์ภาพวงจรปิดนั้น เกินขีดความสามารถของคนที่จะวิเคราะห์ในภาพรวมได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดหาซอฟต์แวร์ สำหรับใช้วิเคราะห์ภาพจากกล้องวงจรปิดโดยตรง (VIDEOANALYTIC) ซึ่งจะช่วยในการวิเคราะห์ภาพจากกล้องวงจรปิด เพื่อใช้ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมมีประสิทธิภาพ เช่นการตรวจจับและแจ้งเตือนวัตถุต้องสงสัย การติดตามรถยนต์ด้วยการระบุหมายเลขป้ายทะเบียน การติดตามเส้นทางของบุคคลต้องสงสัย เป็นต้น

กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว

กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ จากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ให้ดำเนินการติดตั้งกล้องกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) จำนวน ๕ จังหวัด และในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ให้ติดตั้งกล้อง CCTV เพิ่มเติมในจังหวัดท่องเที่ยวอีก ๗ จังหวัด และเพิ่มเติมอีก ๓ เกาะ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ

งานจราจรในความรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกอบด้วยงานจัดการและควบคุมการจราจรเพื่อการอำนวยความสะดวก และงานบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน การใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ในงานจราจร มีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดการและควบคุมการจราจร แต่สำหรับการบังคับใช้กฎหมายนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นที่มีคุณสมบัติความเหมาะสมและตรงกับวัตถุประสงค์มากกว่า เช่น กล้องตรวจจับความเร็วระบบเลเซอร์อินฟาเรด สำหรับการตรวจจับผู้ขับขี่ยานพาหนะที่ใช้ความเร็วเกินกฎหมายกำหนด กล้องแสงแดง (Red light camera) ซึ่งเป็นกล้องอัตโนมัติใช้ในการตรวจจับผู้ฝ่าฝืนสัญญาณไฟแดง หรือเครื่องตรวจจับความเร็วทั้งแบบติดตั้งและแบบพกพา เป็นต้น ซึ่งกล้องเหล่านี้สามารถถ่ายภาพนิ่งและภาพวีดีโอได้ สามารถใช้ได้ทั้งกลางวันและกลางคืนและมีระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์รองรับการจัดส่งเอกสารไปยังผู้กระทำความผิดได้ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่กล้อง CCTV ไม่สามารถทำได้ อีกทั้งการติดตั้งกล้อง CCTV เพื่อวัตถุประสงค์ด้านอาชญากรรมกับการติดตั้งเพื่อวัตถุประสงค์ด้านการจราจรมีความแตกต่างกัน เช่น หากติดตั้งกล้องในมุมสูง จะสามารถใช้ในการจัดการและควบคุมการจราจรเพื่อการอำนวยความสะดวก แต่ถ้าจะใช้กล้องเพื่อการบังคับใช้กฎหมาย จะต้องติดตั้งกล้องในมุมต่ำเพื่อสามารถเก็บภาพการกระทำผิดได้ชัดเจน สามารถนำเป็นพยานหลักฐานในการกล่าวหาผู้กระทำผิด

ได้ โดยปราศจากการโต้แย้งจากผู้กระทำผิด เนื่องจากการกระทำผิดกฎจราจร เป็นความผิดทางอาญาที่เป็นความผิดเล็กน้อย ผู้กระทำความผิดแม้ไม่มีเจตนาในการกระทำความผิด ก็ต้องรับโทษจากการกระทำความผิด ทำให้การละเมิดกฎหมายจราจร เป็นสิ่งที่พบเห็นได้โดยทั่วไป และมีจำนวนผู้กระทำผิดมากที่สุด

ดังนั้น ในส่วนของการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดด้านการจราจร สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงเน้นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีความสามารถในการตรวจจับผู้กระทำความผิดในข้อหาสำคัญที่เป็นสาเหตุหลักของการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนไทยในอันดับสูง คือ การใช้ความเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด และการขับขี่ในขณะหย่อนความสามารถเนื่องจากเมาสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่นเป็นหลัก โดยได้รับการสนับสนุนจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนนโยบายการแก้ไขปัญหาความปลอดภัยทางถนนของประเทศไทย ในการดำเนินโครงการจัดหาเครื่องตรวจจับความเร็วและเครื่องตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ซึ่งได้มีการเชิญประชุมคณะกรรมการจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและกำหนดราคากลาง ณ สำนักบูรณาการสาธารณภัย อุบัติภัย และความปลอดภัยทางถนน

กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด

ในด้านการสนับสนุนงบประมาณสำหรับติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.) ได้ติดตั้งระบบกล้องอ่านแผ่นป้ายทะเบียนรถอัตโนมัติและกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ประจำด่านตรวจ/จุดตรวจ ทั่วประเทศ จำนวน ๓๒๖ ด่านตรวจ/จุดตรวจ ตามโครงการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการสกัดกั้นลำเลียงยาเสพติดแล้ว ซึ่งสามารถติดตามและจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้เป็นจำนวนมาก

(๕) กำลังพลตำรวจในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ขาดแคลนจำนวนมาก โดยเฉพาะในเขตเมืองที่อาจเป็นจุดอ่อนให้กับผู้ก่อความไม่สงบ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับอัตรากำลังใหม่ ๑,๑๐๐ คน ควรพิจารณารับจากทหารเกณฑ์ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกวินัยมาแล้วและเป็นผู้นับถือศาสนาอิสลามหรือคนในพื้นที่ และให้มีการปลูกฝังทัศนคติที่ดีตั้งแต่เริ่มต้นเข้ารับราชการ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กองบัญชาการศึกษา เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการในการรับสมัครและคัดเลือกหรือการสอบแข่งขันบุคลภายนอกเพื่อบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ (นสต.) ชั้นประทวนหรือชั้นสัญญาบัตร รวมทั้งการรับสมัครและคัดเลือกข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้งเลื่อนชั้นเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้อนุมัติจัดสรรอัตรา และกำหนดแนวทางดำเนินการ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งของผู้สมัครสอบแต่ละกลุ่ม แต่ละสายงาน พร้อมทั้งการมอบหมายอำนาจและมอบหมายให้หน่วยงานต่าง ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในการรับสมัครและคัดเลือกหรือการสอบแข่งขันของแต่ละปี ซึ่งในปีงบประมาณที่ผ่านมาถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มอบหมายให้กองบัญชาการศึกษารับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครและคัดเลือกหรือการสอบแข่งขัน สำหรับผู้เป็นทหารกองหนุนที่เคยรับราชการในกองประจำการในพื้นที่ต่าง ๆ (ทหารเกณฑ์) ผู้นับถือศาสนาอิสลาม หรือคนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) ในปีงบประมาณที่ผ่านมา

สำนักงานกำลังพล ได้ดำเนินการตามหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ ท้ายหนังสือสำนักงานกำลังพล ด่วนที่สุดที่ ๐๐๐๙.๑๖๑/๑๐๐๖ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๘ ดังนี้

๑. รับสมัครและคัดเลือกบุคคลภายนอก ผู้มีวุฒิประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นนายสิบตำรวจ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ จำนวน ๔,๐๐๐ อัตรา โดยจัดสรรให้ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศชต.) จำนวน ๑๐๐ อัตรา ระยะเวลาอบรม ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ ถึง วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙

๒. รับสมัครและคัดเลือกบุคคลภายนอกผู้มีวุฒิประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า และเป็นทหารกองหนุนที่เคยรับราชการในกองประจำการในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสังกัดศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศชต.) จำนวน ๑,๐๐๐ อัตรา ระยะเวลาอบรม ๔ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ ถึง วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดสรรกำลังพลใหม่ให้กับศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๑,๑๐๐ อัตรา โดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑. รับสมัครและคัดเลือกบุคคลภายนอกผู้มีวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖)หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อแต่งตั้งบรรจุเป็นนายสิบตำรวจ (นสต.) จำนวน ๑๐๐ อัตรา โดยบรรจุเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ และฝึกอบรมตามหลักสูตรนายสิบตำรวจ เป็นเวลา ๑ ปี ซึ่งผู้สำเร็จหลักสูตรจะได้บรรจุเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน มียศสิบตำรวจตรี ทำหน้าที่ผู้บังคับหมู่ในสายงานป้องกันปราบปรามในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๙

๒. รับสมัครและคัดเลือกบุคคลภายนอกผู้มีคุณวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และผ่านการเป็นทหารกองหนุนที่เคยรับราชการในกองประจำการเพื่อบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน จำนวน ๑,๐๐๐ อัตรา โดยเมื่อผ่านการคัดเลือกแล้วได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน มียศสิบตำรวจตรี ทำหน้าที่ผู้บังคับหมู่ในสายงานป้องกันปราบปราม เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยมีการส่งตัวไปฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กำหนดเป็นเวลา ๔ เดือน ก่อนลงปฏิบัติหน้าที่ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘

กรณีการเพิ่มพนักงานสอบสวนซึ่งทำหน้าที่เฉพาะการสอบสวนคดีความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้"

ข้อเท็จจริง ปัจจุบันพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีพนักงานสอบสวนปฏิบัติหน้าที่ทั้งหมดจำนวน ๕๑๙ นาย เป็นพนักงานสอบสวนที่มาช่วยราชการและจะครบกำหนดต้องเดินทางกลับสังกัดเดิมซึ่งอยู่นอกพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ภายในต้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑๔๗ นาย เมื่อถึงเวลานั้นจะเหลือพนักงานสอบสวนที่ปฏิบัติจริงเพียง ๓๗๒ นาย ซึ่งพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีสถานีตำรวจในพื้นที่ จำนวน ๕๑ แห่ง เฉลี่ยจะมีพนักงานสอบสวนแห่งละ ๗ นาย พนักงานสอบสวนดังกล่าวต้องทำการสอบสวนทั้งคดีอาญาทั่วไปและคดีความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ควบคู่กันไป

เปรียบเทียบจำนวนคดีอาญาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ – ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๔๘,๙๔๖ คดี แยกเป็นคดีความมั่นคง ๙,๗๑๘ คดี เฉลี่ยปีละ ๑๓,๕๔๐ คดี เฉลี่ยสถานีตำรวจละ ๒๖๕ คดีต่อปี เห็นว่าพนักงานสอบสวนที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอในการที่จะอำนวยความยุติธรรมให้กับพี่น้องประชาชน โดยเฉพาะหากจะแยกเป็นพนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบเฉพาะคดีความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัด

ชายแดนภาคใต้ ซึ่งถือว่าเป็นคดีที่มีความสลับซับซ้อน และมีความยุ่งยากในการรวบรวมพยานหลักฐานกว่าคดีอาญาทั่วไปแล้ว จึงเห็นควรเพิ่มพนักงานสอบสวนที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับคดีความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้และแยกรับผิดชอบเฉพาะคดีดังกล่าวตามความจำเป็น

๒.๒๒ หน่วยงานของรัฐสภา

(๑) สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ควรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) และสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) ให้เป็นที่รับรู้ของประชาชนมากขึ้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐสภา ดังนี้

๑. ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์หลายช่องทาง ดังนี้

๑.๑ เว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา www.senate.go.th

๑.๒ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่บทบาทอำนาจหน้าที่ รวมถึงภารกิจของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ การจัดกิจกรรมแถลงข่าว การจัดงานต่าง ๆ การจัดทำเอกสารข่าว การให้บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ (Call Center) สภานิติบัญญัติแห่งชาติ หมายเลข ๑๑๐๒ รวมถึงการผลิตสปอตและสารคดีเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งทางสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ เป็นต้น

๑.๓ มีการดำเนินโครงการสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติพบประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตลอดจนเผยแพร่ผลงานภารกิจและภาพลักษณ์ที่ดีสู่สาธารณชน รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นปัญหาและอุปสรรคในด้านต่าง ๆ ของประชาชนในพื้นที่เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

๑.๔ ดำเนินโครงการเสริมสร้างประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยสำหรับเด็กและเยาวชน รับรองคณะบุคคลและนำชมเกี่ยวกับวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑.๕ การจัดทำหนังสือ วารสาร และเอกสารเพื่อเผยแพร่บทบาทอำนาจหน้าที่ ผลการดำเนินงานและการปฏิบัติหน้าที่ด้านต่าง ๆ ตามภารกิจของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะกรรมาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชน

(๒) สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้เป็นมืออาชีพในด้านกฎหมาย เพื่อให้สามารถนำความรู้ความสามารถไปใช้ในการปฏิบัติงานร่วมกันกับสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) และสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) รวมทั้งควรกำหนดเป็นตัวชี้วัดในการประเมินผลการดำเนินงานของบุคลากรเพื่อพัฒนาให้เป็นมืออาชีพ และนำมาพิจารณากำหนดบำเหน็จความดีความชอบ

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

การพัฒนาบุคลากรให้เป็นมืออาชีพในด้านกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพในด้านกฎหมาย โดยมีการฝึกอบรมบุคลากรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยฝึกอบรมทั้งภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและส่งบุคลากรไปอบรมกับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานภายนอก ได้แก่

๑. โครงการพัฒนาสมรรถนะเฉพาะงานของบุคลากร หลักสูตร "การเสริมสร้างความรู้ด้านระบบงานนิติบัญญัติ"

๒. โครงการพัฒนาสมรรถนะเฉพาะงานของบุคลากร หลักสูตร "การพัฒนาข้าราชการรัฐสภาในตำแหน่งนิติกรให้เป็นนักกฎหมายนิติบัญญัติ"

๓. โครงการพัฒนาสมรรถนะเฉพาะงานของบุคลากร หลักสูตร "การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการด้านกฎหมายแก่บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา"

๔. การอบรมหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน (ปรม.)

๕. การอบรมหลักสูตรกฎหมายปกครอง สำหรับผู้บริหารระดับสูง (กปส.)

๖. โครงการพัฒนานักบริหารนิติบัญญัติระดับสูง

๗. โครงการอบรมนักกฎหมายมหาชนร่วมกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๘. ส่งบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านกฎหมายไปร่วมปฏิบัติงานกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๙. มีการจัดสรรทุนการศึกษาสำหรับโครงการประกาศนียบัตรบัณฑิตทางกฎหมายมหาชน ให้กับข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน ๕ ทุน เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาศักยภาพและนำความรู้ความสามารถมาใช้ในการปฏิบัติงาน

๒.๒๓ หน่วยงานของศาล

(๑) ศาลเป็นหน่วยงานที่ต้องดำรงความยุติธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ดังนั้น เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนและหรือเอื้อผลประโยชน์ การเชิญบุคคลภายนอกโดยเฉพาะภาคเอกชนเข้าร่วมศึกษาหลักสูตรอบรมสัมมนาหรือเข้าร่วมกิจกรรมอื่นใดมิควรกระทำ ยกเว้นหน่วยงานราชการอื่นเฉพาะที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ มิได้หมายรวมถึงการชี้แจงสร้างความเข้าใจต่อประชาชนหมู่มาก

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้ดำเนินการจัดโครงการอบรมหลักสูตร "หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย" (นธป.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและพฤติกรรมของบุคลากร ทั้งในหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ให้สอดคล้องกับวิถีการปกครองตามหลักนิติธรรมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักนิติธรรม หลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ หลักการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน และหลักการควบคุมและ

ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้ ผู้เข้ารับการอบรมซึ่งเป็นบุคลากรทั้งจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน สามารถนำเอาความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร ตลอดจนสามารถนำเอาความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร ตลอดจนสามารถสร้างการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน สังคมและประเทศชาติ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้เชิญผู้นำองค์กรจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีจำนวนผู้สมัครทั้งสิ้น จำนวน ๕๒ คน สมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อเข้ารับการอบรมโครงการหลักสูตร "หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย" (นธป.) สำหรับสัดส่วนของผู้เข้ารับการอบรมที่มาจากหน่วยงานภาคเอกชนที่ผ่านมามีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้เข้ารับการอบรมที่มาจากหน่วยงานภาครัฐ อีกทั้งในการกำหนดสัดส่วนของผู้เข้ารับการอบรมจากภาคเอกชนดังกล่าว ได้คำนึงถึงความเหมาะสมขององค์กรอย่างรอบคอบ เนื่องจากวัตถุประสงค์หลักในการอบรมหลักสูตรนี้ นอกจากจะเน้นการบรรยายทางวิชาการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแล้ว ยังเน้นการอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เข้ารับการอบรมและวิทยากร เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมซึ่งเป็นผู้นำองค์กรจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเกิดการบูรณาการร่วมกันในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักงานศาลปกครอง

สำนักงานศาลปกครอง ได้มีการเปิดหลักสูตรสำหรับอบรมบุคคลภายนอก จำนวน ๓ หลักสูตร คือ

๑. หลักสูตรนักบริหารการยุติธรรมทางปกครองระดับสูง (บยป.) มุ่งเน้นการให้ความรู้ให้กับผู้บริหารทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง อันประกอบด้วยหลักกฎหมายมหาชน หลักกฎหมายปกครอง วิธีพิจารณาคดีปกครอง และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหลักการและวิธีปฏิบัติราชการที่ดีที่เป็นบรรทัดฐานจากคำพิพากษาในคดีปกครองควบคู่กับแนวคิดในการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ เพื่อสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องตามหลักนิติธรรมอันจะนำไปสู่การบริหารจัดการภาครัฐที่ดี

๒. หลักสูตรกฎหมายปกครองสำหรับผู้บริหารระดับสูง (กปส.) มุ่งเน้นให้ผู้บริหารของหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐ ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักกฎหมายมหาชน กฎหมายปกครอง วิธีพิจารณาคดีปกครอง และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเข้าใจหลักการและวิธีปฏิบัติราชการที่ดีที่เป็นบรรทัดฐานจากแนวคำพิพากษาคดีปกครอง เพื่อสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง ตามหลักนิติธรรม

๓. หลักสูตรกฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองตามมาตรฐานที่คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) รับรอง ซึ่งดำเนินการโดยมูลนิธิวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครอง เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักกฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง และสามารถนำหลักการแนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายปกครองและกฎหมายมหาชนไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงานศาลปกครองอยู่ระหว่างการพัฒนาหลักสูตรนักบริหารการยุติธรรมทางปกครองระดับสูง (บยป.) และหลักสูตรกฎหมายปกครองสำหรับผู้บริหารระดับสูง (กปส.) ทั้งด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร วิทยากร ระยะเวลาการจัดอบรม รวมทั้งการบริหารจัดการ

โครงการ ตามประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

สำนักงานศาลยุติธรรม

หลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรรมระดับสูง (บ.ย.ส.) ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและภาคเอกชนมาเรียนร่วมกัน เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลในสาขาอาชีพต่างๆ มีความเข้าใจการทำงานของผู้พิพากษาและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม นอกจากนี้ กระบวนการคัดเลือกบุคลากรเพื่อเข้ารับการอบรมมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เช่น การจัดตั้งคณะกรรมการคัดเลือกฯ ซึ่งประกอบด้วย ผู้พิพากษา อัยการ บุคคลากรจากกระทรวงยุติธรรม สภาทนายความ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง อีกทั้งหากพบว่าผู้สมัครรายใดที่มีคดีความอยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ก็จะไม่รับบุคคลนั้นเข้ารับการอบรม

(๒) หน่วยงานของศาล ควรมุ่งเน้นให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายแก่ประชาชนระดับตำบลและหมู่บ้านให้มากขึ้น เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ ยังไม่ทราบว่าการกระทำใดที่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้ และยังไม่ทราบถึงช่องทางในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ส่งผลให้มีการละเมิดกฎหมายเป็นจำนวนมาก

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชน

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้ดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โครงการ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายแก่ประชาชน ดังนี้

(๑) สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์องค์กรในการเผยแพร่และให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ผลของคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ รวมถึงปลูกจิตสำนึกการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนการสร้างกลุ่มเครือข่ายหรือสมาชิกศาลรัฐธรรมนูญในระดับเยาวชน โดยมุ่งเน้นที่กลุ่มเยาวชนเป็นสำคัญ ผ่านโครงการพัฒนายุวชนประชาธิปไตย และโครงการยุวชนศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งในปัจจุบันมีเยาวชนเข้าร่วมโครงการฯ และเป็นเครือข่ายของศาลรัฐธรรมนูญแล้ว จำนวน ๑๓๖ คน ประกอบด้วย รุ่นที่ ๑ เยาวชนในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา) จำนวน ๕๘ คน รุ่นที่ ๒ เยาวชนในพื้นที่จังหวัดภาคอีสาน (จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดมหาสารคาม) จำนวน ๓๘ คน

(๒) โครงการสร้างสรรค์ความรู้ศาลรัฐธรรมนูญสู่เยาวชน เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ กระบวนการยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายรัฐธรรมนูญ รวมทั้งเสริมสร้างทักษะและพัฒนาการของเด็กและเยาวชนทั่วไปให้มีพัฒนาการทางความคิดและเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๓) โครงการสัมมนาสื่อมวลชน เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจร่วมกัน ตามยุทธศาสตร์และแนวทางการปฏิบัติของศาลรัฐธรรมนูญและยุทธศาสตร์ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ในการเสริมสร้างความปรองดองของคนในชาติ รวมทั้งแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูป

รัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตย รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างศาลรัฐธรรมนูญ นักวิชาการและสื่อมวลชน การปฏิบัติภารกิจร่วมกันระหว่างสื่อมวลชน ศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

(๔) รวบรวมและจัดพิมพ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวงงานของศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องกับการใช้รัฐธรรมนูญทั้งในด้านการเมืองการปกครองและด้านวิชาการได้มีโอกาสรับทราบเนื้อหาสาระของรัฐธรรมนูญ และบทบาทอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญโดยกว้างขวาง

สำนักงานศาลปกครอง

สำนักงานศาลปกครอง ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายปกครองให้แก่ประชาชน ภายใต้โครงการเสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาลปกครอง กระบวนการยุติธรรมทางปกครอง และการปกครองคุ้มครองสิทธิเสรีภาพให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม ซึ่งได้ดำเนินกิจกรรมร่วมกับจังหวัด โดยการให้คำปรึกษาแนะนำแผ่นจังหวัดเคลื่อนที่ ซึ่งเป็นการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับศาลปกครอง กระบวนการยุติธรรมทางปกครอง และการปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนและประโยชน์สาธารณะ

สำนักงานศาลยุติธรรม

ศาลยุติธรรมมีการจัดทำโครงการศาลยุติธรรมเผยแพร่ความรู้กฎหมายให้แก่ประชาชนและมีกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนทุกระดับมีความรู้ด้านกฎหมาย เช่น การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายฉบับการ์ตูน การจัดทำโครงการ “ศาลยุติธรรมกับประชาชน...ร่วมต้านภัยยาเสพติด” โดยเป็นการให้ความรู้แก่เยาวชนในด้านกฎหมายที่เกี่ยวกับยาเสพติดในชุมชนพื้นที่เสี่ยงภัยต่าง ๆ เช่น ชุมชนคลองเตย ชุมชนหลังตลาดดอนเมือง รวมถึงโครงการตามรอยพระยุคลบาทที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชประสงค์ให้ผู้พิพากษาทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนด้วย เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนกระทำความผิดและมีคดีเข้ามาสู่ศาล อีกทั้งศาลยุติธรรมให้ความสำคัญกับประชาชนรู้กฎหมายในเชิงรุก เช่น โครงการสาวเสื้อฟ้า เพื่อตอบคำถามให้แก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการที่ศาลทุกวันอยู่แล้ว

(๓) สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ควรมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เพื่อเตรียมการรองรับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่จะประกาศใช้ เนื่องจากประชาชนในส่วนภูมิภาคยังขาดความเข้าใจเรื่องสิทธิเสรีภาพของตนเอง และควรจัดทำหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคดีรวมทั้งแปลคำวินิจฉัยเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อสร้างความเข้าใจและให้เกิดความเชื่อมั่นต่อนานาชาติ และนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศคำวินิจฉัย ตลอดจนเอกสารวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชน

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้ดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โครงการ หนังสือ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญให้ประชาชน ดังนี้

(๑) การจัดสัมมนาทางวิชาการ โครงการศาลรัฐธรรมนูญพบประชาชนในภูมิภาค เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญให้กลุ่มประชาชน นิสิต นักศึกษาแสดงความเห็นในแง่มุมต่าง ๆ ตลอดจนได้ทราบถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และมีการลงพื้นที่เพื่อพบประชาชนโดยตรงในระดับชาวบ้าน

(๒) โครงการแข่งขันตอบปัญหากฎหมายรัฐธรรมนูญและระบอบประชาธิปไตยในระดับมัธยมในภูมิภาคต่าง ๆ

(๓) การจัดทำหนังสือตัวบทรัฐธรรมนูญ ขนาดพกพา ขนาด A๕ และขนาด A๔ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญในส่วนของบทบัญญัติขององค์กรศาลรัฐธรรมนูญซึ่งได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ให้ประชาชนทุกระดับชั้นได้รับทราบเกี่ยวกับตัวบทกฎหมายรัฐธรรมนูญ

(๔) การจัดทำหนังสือความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ เป็นเอกสารที่เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ในส่วนของบทบัญญัติขององค์กรศาลรัฐธรรมนูญซึ่งได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

(๕) การจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ศาลรัฐธรรมนูญเป็นเอกสารเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ ตลอดจนคำวินิจฉัยที่สำคัญซึ่งเป็นที่สนใจของประชาชน

การพิจารณาคดีรวมทั้งแปลคำวินิจฉัยเป็นภาษาอังกฤษ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการจัดแปลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเป็นภาษาอังกฤษตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ – ๒๕๕๔ โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการแปลและจัดพิมพ์คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญเป็นภาษาอังกฤษจากมูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์ ประจำประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง สำหรับการแปลคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘ อยู่ระหว่างการเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินงบประมาณจากทางมูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

นอกจากนี้ ในการเข้าร่วมประชุมวิชาการนานาชาติและเจรจาความร่วมมือกับศาลรัฐธรรมนูญต่างประเทศในแต่ละครั้ง เช่น การเข้าประชุมนานาชาติประจำปีของศาลรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐอาร์เมเนีย ครั้งที่ ๒๐ ในหัวข้อ “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญในการสร้างความเข้มแข็งของความเป็นอิสระของอำนาจตุลาการ : แนวคิดทฤษฎีและความท้าทายในปัจจุบัน” ณ กรุงเยเรวาน สาธารณรัฐอาร์เมเนีย ในระหว่างวันที่ ๘ – ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ ได้มีการนำเสนอบทความของท่านประธานศาลรัฐธรรมนูญเป็นภาษาอังกฤษซึ่งเป็นการสร้างความเข้าใจในเรื่องความเป็นอิสระของฝ่ายตุลาการในเวทีระดับนานาชาติและในการประชุมของเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ สมาคมศาลรัฐธรรมนูญ และสถาบันเทียบเท่าแห่งเอเชีย ซึ่งจัดโดยศาลรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ ๒๕ – ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ได้มีการนำเสนอบทความที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญและการนำไปปฏิบัติให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เป็นต้น ซึ่งการนำเสนอบทความภาษาอังกฤษในเวทีนานาชาตินั้น เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ทำให้ประเทศสมาชิกต่าง ๆ และประชาคมโลกเข้าใจถึงกระบวนการทางรัฐธรรมนูญและบทบาทอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญไทย รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมของไทยมากยิ่งขึ้น

สำหรับการจัดทำหลักเกณฑ์การพิจารณาคดี รวมทั้งการแปลคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อสร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นต่อนานาชาติ ได้ดำเนินการการจัดทำสรุปย่อคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวางหลักกฎหมายกรณีที่วินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ฉบับภาษาไทยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยจะได้ดำเนินการจัดทำเป็นรูปเล่ม (ฉบับภาษาไทย – ภาษาอังกฤษ) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

การนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูล

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้จัดทำเว็บไซต์ของศาลรัฐธรรมนูญเพื่อดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร เอกสารทางวิชาการของศาลรัฐธรรมนูญ การใช้สิทธิต่อศาลรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญคำวินิจฉัยและผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ผลการพิจารณาคดีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ ผลงานวิจัยของศาลรัฐธรรมนูญ รายงานประจำปีศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและติดตามข้อมูลได้ทางเว็บไซต์รัฐธรรมนูญ (www.constitutional court.or.th)

นอกจากนี้ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้จัดทำ Facebook ของศาลรัฐธรรมนูญเพื่อเผยแพร่ผลการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ข้อมูลด้านกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมของศาลรัฐธรรมนูญ และเพิ่มช่องทางเพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการติดต่อสื่อสารกับศาลรัฐธรรมนูญ รวมทั้งเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ในประเด็นที่ประชาชนต้องการทราบเกี่ยวกับกฎหมาย รัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือแสดงข้อเสนอแนะความคิดเห็นต่าง ๆ โดยประชาชน ทั้งนี้ สามารถโต้ตอบกับศาลรัฐธรรมนูญผ่านทาง Facebook (www.facebook.com/constitutionalcourt.thai)

(๔) สำนักงานศาลยุติธรรม ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศาลยุติธรรมไปสู่ภูมิภาคอย่างทั่วถึงและพัฒนาระบบบริหารงานบุคลากรให้เป็นแบบเชิงรุกและมีประสิทธิภาพ มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน และศาลยุติธรรมจังหวัดควรให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นแก่ประชาชนเพื่อลดปัญหาจำนวนคดีเข้าสู่การพิจารณาที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานศาลยุติธรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ศาลยุติธรรมมีการจัดตั้งและเปิดทำการศาลชั้นต้น จำนวน ๘ แห่ง ดังนี้

๑. ศาลแรงงานภาค ๑ สาขาพระนครศรีอยุธยา
๒. ศาลแขวงนครไทย
๓. ศาลจังหวัดฮอด
๔. ศาลแขวงเวียงป่าเป้า
๕. ศาลแขวงนครไทย
๖. ศาลแขวงพัทยา
๗. ศาลแขวงทุ่งสง
๘. ศาลแขวงสระบุรี

นอกจากนี้ เพื่อช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่มีข้อพิพาทขึ้นสู่ศาล ให้สามารถดำเนินกระบวนพิจารณาได้อย่างรวดเร็วและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่กระบวนการยุติธรรมของประเทศและระบบเศรษฐกิจโดยรวม ศาลยุติธรรมยังเปิดทำการส่วนกลุ่มงานคดีนักท่องเที่ยวในศาลยุติธรรม จำนวน ๙ แห่ง คือ ศาลจังหวัดพัทยา ศาลจังหวัดภูเก็ต ศาลแขวงปทุมวัน ศาลแขวงดุสิต ศาลจังหวัดเกาะสมุย ศาลแขวงเชียงใหม่ ศาลจังหวัดกระบี่ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงพระนครใต้

ในส่วนของการขับเคลื่อนระบบบริหารงานบุคลากรให้มีประสิทธิภาพและมีสมรรถนะสูง ศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรมดำเนินกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

๑) ข้าราชการตุลาการ

ในการเปิดสอบคัดเลือกผู้ช่วยผู้พิพากษาแต่ละครั้ง มีผู้สอบผ่านเกณฑ์ของศาลยุติธรรมจำนวนน้อยมาก โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผู้สมัครสอบคัดเลือกผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) จำนวน ๖,๗๑๒ คน มีผู้ผ่านการคัดเลือกทั้งสิ้น ๔๔ คน เนื่องจากศาลยุติธรรมมีระบบการคัดกรองเพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้าดำรงตำแหน่งผู้พิพากษา ดังนั้น สำนักงานศาลยุติธรรมจึงเปิดสอบคัดเลือกผู้ช่วยผู้พิพากษาให้บ่อยครั้งขึ้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ดำเนินการสอบคัดเลือกผู้ช่วยผู้พิพากษา ทั้ง ๓ สนาม (สนามใหญ่ สนามเล็กและสนามจิ๋ว) นอกจากนี้ศาลยุติธรรมได้มีการเกลี่ยอัตรากำลังผู้พิพากษาจากศาลที่มีปริมาณคดีน้อย ไปปฏิบัติหน้าที่ในศาลที่มีปริมาณคดีมาก เพื่อให้การอำนวยความยุติธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ข้าราชการศาลยุติธรรม

การจัดอบรม/สัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคล และการสร้างวิทยากรตัวคูณให้ทำหน้าที่เป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ให้แก่บุคลากรในหน่วยงานให้สามารถปฏิบัติตามนโยบายและภารหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สำนักงาน ศาลยุติธรรมได้ถ่ายเทบุคลากรที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับระบบราชการสมัยใหม่และมีปัญหาสุขภาพจนเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานออกจากองค์กร แล้วสรรหาบุคลากรใหม่ที่มีสมรรถนะ ความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของหน่วยงานมาทดแทน นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดทำโครงการเสริมสร้างระบบการให้บริการประชาชนชนและประชาสัมพันธ์ศาลยุติธรรม เพื่อพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการต้อนรับให้สามารถแนะนำประชาชนเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีปฏิบัติเมื่อมาศาล ซึ่งส่งผลให้การบริการประชาชนเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว ทั้งยังป้องกันมิให้ประชาชนถูกหลอกลวงโดยเหล่ามิจฉาชีพ ในขณะเดียวกัน ศาลยุติธรรมทั่วประเทศได้ดำเนินการเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายให้แก่ประชาชนมีความตระหนักรู้ในสิทธิของตนเองตามกฎหมายขั้นพื้นฐาน สามารถคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของตนเองและไม่ไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น รวมถึงการจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมาย เช่น คู่มือการติดต่อราชการศาลฉบับประชาชน ซึ่งในเอกสารประกอบด้วย ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับศาลยุติธรรม ข้อควรรู้ในการติดต่อราชการศาล และข้อควรรู้ในคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีผู้บริโภคฯลฯ

(๕) สำนักงานศาลยุติธรรม ควรมีมาตรการดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับผู้พิพากษา อัยการ และบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่เสี่ยงภัย โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งให้การสนับสนุนเครื่องมือและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานศาลยุติธรรม

ศาลยุติธรรมมีการจัดทำโครงการรักษาความปลอดภัยในศาลจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นกรณีพิเศษ โดยได้รับการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของมาตรการรักษาความปลอดภัยแก่ศาลในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมถึงเพื่อให้ข้าราชการ ลูกจ้าง และประชาชนผู้มาติดต่อราชการศาลยุติธรรมในพื้นที่พิเศษชายแดนภาคใต้ ตามประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม และศาลในจังหวัด

สงขลามีความเชื่อมั่นในระบบรักษาความปลอดภัยของศาลยุติธรรม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานศาลยุติธรรมได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ขอสนับสนุนกำลังตำรวจตระเวนชายแดนเพื่อปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้พิพากษาและบุคลากร โดยได้จัดหากำลังตำรวจตระเวนชายแดน ตำรวจภูธร ปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้พิพากษาและบุคลากรในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวม ๘ ศาล ดังนี้

๑) ศาลจังหวัดปัตตานี ๒) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดปัตตานี
๓) ศาลจังหวัดยะลา ๔) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดยะลา
๕) ศาลจังหวัดนราธิวาส ๖) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนราธิวาส
๗) ศาลจังหวัดเบตง ๘) ศาลจังหวัดนาทวี

๒. จัดทำประกันชีวิตข้าราชการและลูกจ้าง ๘ ศาล และผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานในพื้นที่

๓. ฝึกอบรมการใช้อาวุธปืนสั้น และเทคนิคการป้องกันตัวข้าราชการ ๘ ศาลในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และศาลจังหวัดนาทวี

๔. เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยอาคารสถานที่สำหรับศาลใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และศาลจังหวัดนาทวี

นอกจากนี้ ประชาชนที่มาติดต่อราชการศาลจะได้รับการคุ้มครองความปลอดภัยเป็นอย่างดี เช่น ระบบการคุ้มครองพยาน การสืบพยานผ่านระบบการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ (Video conference)

(๖) สำนักงานศาลปกครอง ควรเตรียมความพร้อมในเรื่องบุคลากรและงบประมาณเพื่อให้ความสะดวกและอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชน เพราะเมื่อพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ อาจจะทำให้มีเรื่องร้องเรียนและฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานศาลปกครอง

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังกล่าว มิให้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีของศาล ดังนั้น จึงไม่มีผลกระทบต่อศาลปกครองโดยตรง แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อมีคดีเข้าสู่ศาลปกครอง ศาลปกครองก็มีนโยบายที่จะเร่งดำเนินการพิจารณาพิพากษาคดีตามกระบวนการและกรอบระยะเวลาในการพิจารณาพิพากษาคดีให้รวดเร็วยิ่งขึ้นอยู่แล้ว

(๗) สำนักงานศาลปกครอง ควรเสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายปกครอง ตลอดจนหลักปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองให้แก่ทุกภาคส่วน เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของตนเองภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานศาลปกครอง

แผนยุทธศาสตร์ศาลปกครอง (ฉบับที่ ๔) ซึ่งเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานของศาลปกครองระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ๖ ยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองให้มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง เพื่อวางหลักกฎหมาย

ปกครองและหลักปฏิบัติราชการทางปกครองที่เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการ รวมทั้งเสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคมอย่างเป็นระบบและทั่วถึง โดยกำหนดให้มีการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

๑. โครงการเสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาลปกครอง กระบวนการยุติธรรมทางปกครอง และการปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายปกครอง กระบวนวิธีพิจารณาคดีปกครอง และบทบาทของศาลปกครองในการอำนวยความยุติธรรมทางปกครองให้แก่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตลอดจนเสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้พื้นฐานผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ วารสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และ website ศาลปกครอง เพื่อให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถเข้าถึงการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของกระบวนการยุติธรรมได้อย่างถูกต้อง

๒. โครงการจัดทำและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านกฎหมายมหาชนให้แก่หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยสำนักงานศาลปกครองได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดเพื่อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐและเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานทางปกครองดังกล่าว

๒.๒๔ หน่วยงานอิสระของรัฐ

(๑) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรมีการทำงานร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดและเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการควบคุมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาให้การใช้จ่ายเงินในการเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ปราศจากการซื้อสิทธิขายเสียง รวมถึงตรวจสอบทะเบียนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้มีความถูกต้อง

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ทั้งกรณีเป็นการเลือกตั้งทั่วไปและการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ผู้ว่าราชการจังหวัด ข้าราชการตำรวจ ตลอดจนผู้บริหารของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเลือกตั้งอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการหรืออนุกรรมการระดับต่าง ๆ อาทิเช่น กรรมการอำนวยการระดับประเทศ กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง และหรืออนุกรรมการในระดับต่าง ๆ

(๒) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ควรให้ความสำคัญกับการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต ยุติธรรม ไม่ควรเน้นเฉพาะผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างเดียว รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพการทำคดีที่ค้างสะสมและการสืบสวนสอบสวน การลงโทษผู้กระทำความผิดต้องดำเนินการอย่างรวดเร็ว มีกรอบระยะเวลาทำงานที่ชัดเจน

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

การสรรหาบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้ดำเนินการคัดเลือกผู้มีความรู้ความสามารถ และคำนึงถึงการทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นบรรทัดฐานอยู่แล้ว

ในส่วนการเร่งรัดการดำเนินการคดีค้างสะสม สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการเร่งรัดการดำเนินคดี โดยมุ่งเน้นการเร่งรัดจัดการคดีค้างที่กฎหมายบังคับให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องทำ คดีค้างที่ใกล้ขาดอายุความ คดีค้างที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชนทั่วไปให้แล้วเสร็จด้วยความโปร่งใส รวดเร็ว และมีคุณภาพ นอกจากนั้นมีการลดปริมาณคดีค้างโดยการแจกจ่ายคดีให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทนสำนักงาน ป.ป.ช. ตามมาตรา ๘๙/๒ (กระจายงานเล็กให้หน่วยงานอื่นดำเนินการ) ตามแผนบริหารจัดการคดี ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีเป้าหมายที่จะดำเนินการเร่งรัดคดีค้างสะสมให้แล้วเสร็จร้อยละ ๖๐

(๓) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ควรขับเคลื่อนและขยายผลการดำเนินงานเรื่องโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม ตาม "โครงการรณรงค์ปลูกและปลุกจิตสำนึกด้านจริยธรรมแก่ทุกภาคส่วน" ซึ่งเป็นภารกิจที่ต้องดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยงานไปยังส่วนภูมิภาคต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่เยาวชน และประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต ตลอดจนควรส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยและพัฒนาเชิงลึกเพื่อนำผลการศึกษาดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาการดำเนินการขององค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ได้ให้ความสำคัญกับงานวิจัยและพัฒนา โดยมุ่งเน้นการศึกษาเรื่องร้องเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาในเชิงระบบ และได้นำหลักวิชาการมาใช้ในการศึกษาและวิจัยเฉพาะด้าน ตลอดจนจะนำเครือข่ายทางวิชาการเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาวิจัยร่วมกันสำหรับการดำเนินงานด้านจริยธรรม โดยเฉพาะการขับเคลื่อนและขยายผลโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้กำหนดกิจกรรมและแผนการดำเนินงาน "โครงการรณรงค์ปลูกและปลุกจิตสำนึกด้านด้านจริยธรรมแก่ทุก ภาคส่วน" ไว้ในแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งกลุ่มเป้าหมายมิใช่เพียงกลุ่มเด็กนักเรียน แต่ยังได้ดำเนินการร่วมกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงประชาชนทั่วไป ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นโครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐ และเป็นไปตามแผนบูรณาการการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

ที่ผ่านมา สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม และโรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม จังหวัดพิจิตร ร่วมกันดำเนิน "โครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรม" เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกด้านจริยธรรมให้กับเด็ก เยาวชน พร้อมกับปลูกจิตสำนึกให้กับข้าราชการครูในโรงเรียน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งโรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคมถือเป็นโรงเรียนต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรม (บางมูลนากโมเดล) โดยเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดอาคารหอสมุดเฉลิมพระเกียรติ ๙๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ และทอดพระเนตรนิทรรศการเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรม และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ร่วมกับสำนักงาน

คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มูลนิธิยุวสถิรคุณ และสำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินโครงการรณรงค์ปลูกและปลุกจิตสำนึกด้านจริยธรรมแก่ทุกภาคส่วน ในกิจกรรมขยายผลโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมในส่วนภูมิภาค จำนวน ๔ ภูมิภาค ๕ โรงเรียน

อนึ่ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้วางแผนที่จะขยายผลโรงเรียนต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรม ในส่วนภูมิภาคเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๐ โรงเรียน แต่จากการชี้แจงต่อคณะอนุกรรมาธิการฝึกอบรม สัมมนา ประชาสัมพันธ์ฯ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ คณะอนุกรรมาธิการฯ ได้ปรับลดงบประมาณลงใน "โครงการรณรงค์ปลูกและปลุกจิตสำนึกด้านจริยธรรมแก่ทุกภาคส่วน" จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งอาจจะส่งผลให้การดำเนินงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒.๒๕ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(๑) แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ควรกำหนดให้มีการทำงานแบบเครือข่าย (Network) ในกลุ่มจังหวัดและเป็นแผนงานแบบองค์รวม (Holistic) สามารถเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ และควรจัดทำโครงการที่เป็นประโยชน์หรือแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน หรือโครงการที่สามารถสร้างรายได้โดยตรง รวมทั้งมีหน่วยงานกลางติดตามการดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.)

ตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) ได้มุ่งเน้นให้การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดยึดนโยบายของรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนรายสาขา ฯลฯ เพื่อให้แผนของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดกับแผนที่ถูกกำหนดในระดับนโยบายมีความสอดคล้องเชื่อมโยงและขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงมุ่งเน้นให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัดมีการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วน (ส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น รวมถึงภาคเอกชนและภาคประชาสังคม/ชุมชน) เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และร่วมมือกันในการสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งเป็นไปตามข้อสังเกตของกรรมาธิการฯ อยู่แล้ว

ส่วนในประเด็นเกี่ยวกับกลไกในการติดตามการดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้น ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๔ กำหนดให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ทำหน้าที่ในเรื่องดังกล่าวร่วมกัน นอกจากนี้ ก.น.จ. ยังได้มอบหมายหน้าที่ในการกำกับติดตามและเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้คณะอนุกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (อ.ก.น.จ.) ด้านแผนและด้านงบประมาณ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานอีกทางหนึ่งด้วย

(๒) งบประมาณของกลุ่มจังหวัด ควรใช้จ่ายในกิจกรรมที่สอดคล้อง เชื่อมโยงกันทุกจังหวัดในกลุ่ม และเป็นกิจกรรม/โครงการที่ตกลงร่วมกันไม่ควรแยกดำเนินการ ตัวชี้วัดของกลุ่มจังหวัดจะต้องสะท้อนสิ่งที่เป็นเป้าหมายของกลุ่มจังหวัดในภาพรวมอย่างชัดเจน

(๓) งบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ควรใช้จ่ายสำหรับเติมเต็มในส่วนที่มีความจำเป็นเร่งด่วนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด สำหรับภารกิจเฉพาะที่เป็นของส่วนราชการมีเทคนิคการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายสูง หรือใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานนาน จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ควรเสนอของบประมาณไปที่ส่วนราชการ สำหรับการใช้จ่ายงบประมาณ การจ้างที่ปรึกษา การอบรมสัมมนา การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการต่างประเทศ จะต้องเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและมีความจำเป็นอย่างแท้จริงเท่านั้น

(๔) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่จัดสรรงบประมาณให้กับโครงการที่สามารถสร้างรายได้ เช่น โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ควรปรับปรุงการเก็บค่าธรรมเนียมนักท่องเที่ยวให้เหมาะสม เพื่อนำรายได้ที่เกิดขึ้นมาบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพดีต่อไปโดยไม่ต้องขอรับจัดสรรงบประมาณ

(๕) นโยบายการสำรวจการใช้ประโยชน์พื้นที่การเกษตร (Zoning) มีความสำคัญต่อทิศทางการผลิตภาคการเกษตรของประเทศ ผู้ว่าราชการจังหวัดและประชาชนในพื้นที่ควรมีส่วนร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ ในการให้ข้อมูลที่มีความสำคัญด้านผลผลิตการเกษตร ช่วงเวลาที่ชัดเจนในการปรับเปลี่ยนการผลิต และมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการผลิตที่ครบวงจร เช่น โรงงานรองรับผลผลิต ระบบน้ำและปัจจัยการผลิต รวมทั้งต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย

(๖) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น โดยพิจารณาจากจุดเด่นของแต่ละจังหวัด เช่น โบราณสถาน วัด แหล่งไดโนเสาร์ ซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนท้องถิ่นมีรายได้ และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศด้านศิลปะ วัฒนธรรม และยังช่วยอนุรักษ์และรักษาเอกลักษณ์ของชาติ แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดต่าง ๆ รวมทั้งควรพิจารณาจัดการด้านภูมิสถาปัตย์ให้เหมาะสม เช่น สิ่งก่อสร้างที่เบียดบังทัศนียภาพโบราณสถาน การจัดระเบียบร้านค้า หาบเร่แผงลอย มีห้องน้ำที่สะอาด ให้ความสำคัญกับการรักษาความปลอดภัย ป้องกันและปราบปรามการหลอกลวงนักท่องเที่ยว

(๗) จังหวัด ควรจัดทำโครงการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์ ลดการแบ่งกลุ่ม แบ่งฝ่าย แบ่งภาค แบ่งสี และดูแลเรื่องขวัญกำลังใจ สำหรับผู้ที่ทำงานและลงโทษสำหรับผู้ที่ทำผิด รวมถึงมีการประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ที่รัฐบาลได้ดำเนินการโดยไม่ควรให้มีการแอบอ้างและสร้างความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องให้กับประชาชน

(๘) จังหวัด ควรร่วมกันพัฒนาระบบฐานข้อมูลการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ซึ่งจะสอดคล้องกับนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลของรัฐบาล โดยการหารือร่วมกันภายในกลุ่มจังหวัดและกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้มีข้อมูลที่ทันสมัยเป็นมาตรฐาน สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้ และสามารถติดตามงานของจังหวัดได้ นำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน รวมถึงนำไปเป็นข้อมูลระดับชาติในการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนภูมิภาค

<u>ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ กระทรวงมหาดไทย และสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งเป็นทีมในการพิจารณาแผนของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดในเบื้องต้น

จะได้นำข้อสังเกตในข้อ (๒) ถึงข้อ (๘) ไปใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาคุณภาพของแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด รวมทั้งใช้เป็นแนวทางเพิ่มเติมในการกลั่นกรองแผนงานโครงการที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป

- - - - - - - - - - - - - - - - - -

ภาคผนวก

ด่วนที่สุด

ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/๕๑๗๗

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอู่ทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๔ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญดังกล่าวข้างต้น

เนื่องจากในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้บางประการ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตนั้น

จึงส่งข้อสังเกตดังกล่าวมาเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐๒ วรรคสอง

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพโรจน์ โพธิไสย)
รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักการประชุม
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๑ - ๒
โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๒

สำเนาถูกต้อง
นิลภา พนักงานธุรการ
สำนักนิติธรรม

สำนักงบประมาณ
รับที่ ๗๐๒๕
วันที่ ๒๔ ก.ย. ๒๕๕๘
เวลา ๑๕ ๐๐

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๗๓๗๙๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/๕๑๗๗ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๘ และข้อสังเกตในเรื่องนี้

ด้วยสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เสนอข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘

๑. รับทราบข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๒. มอบหมายให้สำนักงบประมาณเป็นหน่วยงานหลักรับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ดังกล่าวไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓. แจ้งข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดพิจารณาดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบและพิจารณาดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

สาวิตรี ชำนาญกิจ

(นางสาวสาวิตรี ชำนาญกิจ)
ผู้อำนวยการสำนักนิติธรรม ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๕ (สุดารา)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘(ส.มติรับทราบ002/ พรบ.งบ59)

ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๗๗๗๗๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/๕๓๗๗ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๘ และข้อสังเกตในเรื่อง .

ด้วยสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เสนอข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘

๑. รับทราบข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๒. มอบหมายให้สำนักงบประมาณเป็นหน่วยงานหลักรับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ดังกล่าวไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓. แจ้งข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสาวิตรี ชำนาญกิจ)
ผู้อำนวยการสำนักนิติธรรม ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๑๐ ต่อ ๓๐๕ (ชูศรี)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (เบอร์โทรสารส่วนตัว 0802723458)

ที่ นร ๐๗๒๐/ ว. ๑๑

สำนักงบประมาณ
ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

เรียน

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๓๓๙๓ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้มีมติในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ รับทราบข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และมอบหมายให้สำนักงบประมาณเป็นหน่วยงานหลักรับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ดังกล่าวไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินการตามนัยมติคณะรัฐมนตรีข้างต้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา จึงขอความร่วมมือส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ในการจัดทำสรุปผลการพิจารณาและรายงานผลการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ดังกล่าวข้างต้น โดยขอให้ดำเนินการให้ครบถ้วน ทั้งประเด็นข้อสังเกตที่มีต่อหน่วยงานโดยตรงและประเด็นข้อสังเกตภาพรวมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน และจัดส่งรายงานให้สำนักงบประมาณ จำนวน ๒ ชุด รวมทั้งส่งไฟล์ข้อมูลที่ e-mail address : policydiv@bb.go.th ภายในวันศุกร์ที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ เพื่อที่สำนักงบประมาณจะได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้ สามารถตรวจสอบประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ได้จาก Website ของสำนักงบประมาณที่ www.bb.go.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ)
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

สำนักนโยบายงบประมาณ
โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๖๐๖
โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๓๓๔

ที่ นร ๐๗๒๐/๑๐๐๙๓

สำนักงบประมาณ
ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๓๓๙๓ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘
๒. หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๗๒๐/ว.๑๑ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ รับทราบข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และมอบหมายให้สำนักงบประมาณเป็นหน่วยงานหลักรับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ดังกล่าวไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณ ได้ประสานแจ้งส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้เร่งรัดจัดส่งรายงานผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ บัดนี้ สำนักงบประมาณได้รับรายงานจากส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐครบถ้วน และได้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

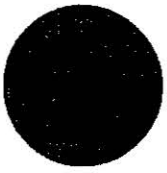
สำนักนโยบายงบประมาณ
เลขที่ ๑
รับวันที่ ๒ ก.พ. ๒๕๕๙
☑ ส่วนนโยบายงบประมาณ
☐ ฝ่ายบริหารทั่วไป
☐ เรียน
ที่ ๖

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ)
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

(นายสมหมาย ลักขณานุรักษ์)
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายงบประมาณ
๒ ก.พ. ๒๕๕๙

สำนักนโยบายงบประมาณ
โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๖๐๖
โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๓๓๔

สำนักงบประมาณ
Bureau of the Budget

ถนนพระรามที่ 6 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ : 0 2265 1000

www.bb.go.th

A3256905192

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
รับที่ 3308
วันที่ [illegible]
เวลา 15.51 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๑๑๐๔๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๓๓๙๒ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๗๒๐/๑๐๐๙๓ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ และรายงานในเรื่องนี้

ตามที่แจ้งว่าได้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้สำนักงบประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไปแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณได้เสนอรายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ รับทราบรายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามที่สำนักงบประมาณเสนอและแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้สำนักงบประมาณส่งรายงานในเรื่องนี้ จำนวน ๗๕๐ ชุด ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๑๓๖ / ๒๕๕๙
วันที่ ๓๐ / มี.ค. / ๕๙
เวลา ๑๕.๑๖ น.
สำนักการประชุม

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๓๐๗ / ๕๙ วันที่ ๓๐ มี.ค. ๕๙
เวลา ๒๒.๒๐ น. ส่ง ๗.๕๐ น.
สำนักการประชุม

สำนักนิติธรรม
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗ (ฉมาพันธ์)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (D/work/ส.แจ้งมติ/ck๐๓๙)

ที่ นร ๐๗๒๐/๒๐๐๙๓

สำนักงบประมาณ
ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๓๓๙๓ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘
๒. หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๗๒๐/ว.๑๑ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ รับทราบข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และมอบหมายให้สำนักงบประมาณเป็นหน่วยงานหลักรับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ดังกล่าวไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณ ได้ประสานแจ้งส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้เร่งรัดจัดส่งรายงานผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ บัดนี้ สำนักงบประมาณได้รับรายงานจากส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐครบถ้วน และได้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ)
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

สำนักนโยบายงบประมาณ
โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๖๐๖
โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๓๓๔